

Johannes' Brev
Matthæusevangeliet
Markusevangeliet
Johannesevangeliet
Oprindelsen
Udgangen
Tallene
Anden Lov
Josuabogen

Oversigt

Dette er et omhyggeligt udvalgt udvalg af oldgræske tekster, der har til formål bedst muligt at indfange Jesu undervisning, både direkte og gennem Hans disciple, samt grundlaget for Hans undervisning: Guds Lov. Efter disse bør du overveje at læse de andre profeters bøger (Salmerne, Esajas, Jeremias, Daniel, Jonas, Hoseas osv.).

Ansvarsfraskrivelse

Denne oversættelse blev skabt fra den originale græske Septuaginta og byzantinske tekster med store sprogmodeller. Af denne grund indeholder den mange artefakter fra det originale sprogs kultur og grammatik, men kan også indeholde fejl. Hvis noget ser mærkeligt ud, bedes du tjekke den originale græske tekst. Hvis du finder en fejl, bedes du sende den via e-mail til jesusislord@joshuabible.com.

Licensering

Du har tilladelse til at reproducere og distribuere denne oversættelse helt eller delvist. Du må ikke ændre eller sælge den. Hvis du finder en fejl, bedes du sende en e-mail til jesusislord@joshuabible.com, så vi kan rette den og give dig en opdateret udgave.

Johannes' Brev

1 2 3 4 5

Matthæusevangeliet

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28

Markusevangeliet

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

Johannesevangeliet

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

Oprindelsen

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46
47 48 49 50

Udgangen

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

Tallene

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36

Anden Lov

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34

Josuabogen

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24

Johannes' Brev

1

Det, som var fra begyndelsen, det, som vi har hørt, det, som vi har set med vore egne øjne, det, som vi har skuet, og som vore hænder har rørt, angående livets ord, Og livet blev åbenbart, og vi har set og vidner og forkynnder for jer det evige liv, som var hos Faderen og blev åbenbart for os, Det, vi har set og hørt, forkynnder vi for jer, så at også I må have fællesskab med os, og vores fællesskab er med Faderen og med hans Søn, Jesus Kristus. Og vi skriver disse ting til jer, så at vor glæde må være fyldt.

Og dette er det budskab, som vi har hørt fra ham, og som vi forkynnder til jer, at Gud er lys, og mørke er der ikke i ham. Hvis vi siger, at vi har fællesskab med ham og vandrer i mørket, lyver vi og gør ikke sandheden, Men hvis vi vandrer i lyset, som han selv er i lyset, har vi fællesskab med hinanden, og Jesu Kristi, hans søns, blod renser os fra al synd. Hvis vi siger, at vi ikke har synd, bedrager vi os selv, og sandheden er ikke i os. Hvis vi bekender vores synder, er han trofast og retfærdig, så at han tilgiver os synderne og renser os fra al uretfærdighed. Hvis vi siger at vi ikke har syndet, gør vi ham til en løgner, og hans ord er ikke i os.

2

Mine små børn, disse ting skriver jeg til jer, så I ikke synder, og hvis nogen synder, har vi en talsmand hos Faderen, Jesus Kristus den retfærdige, Og han er soning for vore synder, ikke for vore alene, men også for hele verdens. Og herved ved vi, at vi har kendt ham, hvis vi holder hans befalinger. Den, der siger: Jeg kender ham, og ikke holder hans befalinger, er en løgner, og i ham

er sandheden ikke. Men den som holder hans ord, i ham er Guds kærlighed sandelig blevet fuldkommet. Herved ved vi, at vi er i ham. Den, der siger at forblive i ham, skylder også selv at vandre således, som hin vandrede.

Brødre, jeg skriver ikke et nyt bud til jer, men et gammelt bud, som I havde fra begyndelsen, det gamle bud er det ord, som I hørte fra begyndelsen. Igen skriver jeg et nyt bud til jer, som er sandt i ham og i jer, fordi mørket går forbi, og det sande lys allerede skinner. Den, der siger at være i lyset, og hader sin broder, er i mørket indtil nu. Den, der elsker sin broder, forbliver i lyset, og der er ingen anstødssten i ham. Men den, der hader sin broder, er i mørket og vandrer i mørket, og han ved ikke, hvor han går, fordi mørket har blindet hans øjne.

Jeg skriver til jer, små børn, fordi jeres synder er tilgivet på grund af hans navn. Jeg skriver til jer, fædre, fordi I har kendt ham fra begyndelsen. Jeg skriver til jer, unge mænd, fordi I har overvundet den onde. Jeg skrev til jer, børn, fordi I har kendt Faderen. Jeg skrev til jer, fædre, fordi I har kendt ham fra begyndelsen. Jeg skrev til jer, unge mænd, fordi I er stærke, og Guds ord forbliver i jer, og I har overvundet den onde.

Elsk ikke verden, heller ikke de ting i verden. Hvis nogen elsker verden, er Faderens kærlighed ikke i ham, fordi alt det i verden, kødets begær og øjnenes begær og livets praleri, ikke er fra Faderen, men er fra verden. Og verden forgår og dens begær, men den, der gør Guds vilje, forbliver til evig tid.

Børn, det er den sidste time, og som I hørte, at antikristen kommer, og nu er mange antikrister blevet til, hvoraf vi ved, at det er den sidste time. De gik ud fra os, men de var ikke af os, for hvis

de havde været af os, ville de være forblevet hos os, men dette skete for at det skulle åbenbares, at ikke alle er af os. Og I har salvnings fra den Hellige, og I ved alt. Jeg skrev ikke til jer fordi I ikke kender sandheden, men fordi I kender den, og fordi ingen løgn er fra sandheden. Hvem er løgneren hvis ikke den, der benægter, at Jesus er Kristus? Denne er antikristen, den der benægter Faderen og Sønnen. Enhver, der benægter Sønnen, har heller ikke Faderen. I derfor, lad det I hørte fra begyndelsen forblive i jer. Hvis det I hørte fra begyndelsen forbliver i jer, vil også I forblive i Sønnen og i Faderen. Og dette er det løfte, som han selv lovede os, det evige liv. Disse ting skrev jeg til jer om dem, der vildleder jer. Og I, den salvelse som I modtog fra ham, forbliver i jer, og I har ikke behov for at nogen lærer jer, men som den samme salvelse lærer jer om alt, og den er sand og er ikke falskhed, og som den lærte jer, vil I forblive i ham. Og nu, små børn, bliv i ham, så at når han bliver åbenbaret, kan vi have frimodighed og ikke blive skamfulde over for ham ved hans komme. Hvis I ved, at han er retfærdig, ved I, at enhver, som gør retfærdighed, er født af ham.

3

Se, hvilken kærlighed Faderen har givet os, så at vi må kaldes Guds børn. Derfor kender verden jer ikke, fordi den ikke kendte ham. Elskede, nu er vi Guds børn, og det er endnu ikke åbenbaret hvad vi vil være, men vi ved at hvis han åbenbares, vil vi være lige som ham, fordi vi vil se ham som han er. Og enhver, der har dette håb til ham, renser sig selv, ligesom han er ren.

Enhver, der gør synden, gør også lovløsheden, og synden er lovløsheden. Og I ved, at han blev åbenbaret for at tage vore synder bort, og der er ikke synd i ham. Enhver, der forbliver i

ham, synder ikke; enhver, der synder, har ikke set ham og har heller ikke kendt ham. Små børn, lad ingen bedrage jer, den der gør retfærdighed er retfærdig, ligesom hin er retfærdig. Den, der gør synden, er fra djævelen, fordi djævelen synder fra begyndelsen. Til dette blev Guds søn åbenbaret, så at han måtte ødelægge djævelens gerninger. Enhver den, der er født af Gud, synder ikke, fordi hans sæd forbliver i ham, og han kan ikke synde, fordi han er født af Gud. Herved er Guds børn og djævelens børn synlige. Enhver der ikke gør retfærdighed er ikke af Gud, og den der ikke elsker sin broder. Fordi dette er den besked, som I hørte fra begyndelsen, at vi skal elske hinanden, Ikke som Kain, der var fra den onde og slagtede sin broder, og af hvilken grund slagtede han ham? Fordi hans gerninger var onde, men hans broders retfærdige. Undre jer ikke, mine brødre, hvis verden hader jer. Vi ved, at vi er gået over fra døden til livet, fordi vi elsker brødrene. Den, der ikke elsker broderen, forbliver i døden. Enhver, der hader sin broder, er en morder, og I ved, at ingen morder har evigt liv forblivende i sig selv. I dette har vi kendt kærligheden, fordi hin lagde sin sjæl for os, og vi skylder at lægge vore sjæle for brødrene. Men den som har verdens gods og ser sin broder lide nød og lukker sit hjerte for ham, hvordan forbliver Guds kærlighed i ham? Mine små børn, lad os ikke elske med ord eller med tungen, men i gerning og sandhed. Og herved kender vi, at vi er af sandheden, og vi vil berolige vore hjerter for ham, at hvis vores hjerte fordømmer os, at Gud er større end vores hjerte og kender alt. Elskede, hvis vort hjerte ikke fordømmer os, har vi frimodighed over for Gud, Og hvad vi beder om, modtager vi fra ham, fordi vi holder hans befalinger og gør det behagelige for hans øjne. Og dette er hans bud, at vi skal tro på hans søn Jesu Kristi navn og elske hinanden, som han gav os budet. Og den der holder hans befalinger, forbliver i ham, og han i ham. Og på dette kender vi, at han forbliver i os, fra den Ånd som han har givet os.

Elskede, tro ikke enhver ånd, men prøv ånderne om de er fra Gud, fordi mange falske profeter er gået ud i verden. I dette kender I Guds ånd: hver ånd, der bekender, at Jesus Kristus er kommet i kød, er fra Gud. Og hver ånd, som ikke bekender Jesus Kristus kommet i kød, er ikke fra Gud, og dette er antikristens ånd, som I har hørt kommer, og nu er den allerede i verden. I er fra Gud, små børn, og I har overvundet dem, fordi den, der er i jer, er større end den, der er i verden. De selv er fra verden, derfor taler de fra verden og verden hører dem. Vi er fra Gud, den der kender Gud hører os. Den som ikke er fra Gud hører os ikke. Af dette kender vi sandhedens ånd og vildfarelsens ånd.

Elskede, lad os elske hinanden, fordi kærligheden er fra Gud, og enhver som elsker er født af Gud og kender Gud. Den, der ikke elsker, har ikke kendt Gud, fordi Gud er kærlighed. I dette blev Guds kærlighed åbenbaret i os, fordi Gud har sendt sin enbaarne søn ind i verden, for at vi må leve gennem ham. I dette er kærligheden, ikke at vi elskede Gud, men at han elskede os og sendte sin søn som soning for vore synder. Elskede, hvis Gud således elskede os, bør vi også elske hinanden. Ingen har nogensinde set Gud, men hvis vi elsker hinanden, forbliver Gud i os, og hans kærlighed er fuldkommengjort i os. I dette kender vi, at vi forbliver i ham, og han i os, fordi han har givet os af sin Ånd. Og vi har set og vidner om, at Faderen har sendt Sønnen som verdens frelser. Den, der bekender, at Jesus er Guds søn, i ham forbliver Gud, og han forbliver i Gud. Og vi har kendt og troet den kærlighed, som Gud har i os. Gud er kærlighed, og den, der forbliver i kærligheden, forbliver i Gud, og Gud i ham. I dette er kærligheden fuldkommet med os, så at vi må have frimodighed på dommens dag, fordi ligesom han er, sådan er også vi i denne

verden. Frygt er ikke i kærligheden, men den fuldkomne kærlighed kaster frygten ud, fordi frygten har straf, men den, der frygter, er ikke blevet fuldkommet i kærligheden. Vi elsker ham, fordi han først elskede os. Hvis nogen siger, at han elsker Gud, og hader sin broder, er han en løgner, for den, der ikke elsker sin broder, som han har set, hvordan kan han elske Gud, som han ikke har set? Og dette bud har vi fra ham, at den, der elsker Gud, også elsker sin broder.

5

Enhver, der tror, at Jesus er Kristus, er født af Gud, og enhver, der elsker ham, som har avlet, elsker også den, der er født af ham. I dette kender vi, at vi elsker Guds børn, når vi elsker Gud og holder hans befalinger. For dette er Guds kærlighed, at vi holder hans befalinger, og hans befalinger er ikke tunge. fordi alt det, der er født af Gud, sejrer over verden, og dette er den sejr, der har sejret over verden, vor tro. Hvem er den, der overvinder verden, hvis ikke den, der tror, at Jesus er Guds søn? Denne er han, som kom gennem vand og blod, Jesus Kristus, ikke i vandet alene, men i vandet og blodet, og Ånden er den, som vidner, fordi Ånden er sandheden. at tre vidner i himlen: Faderen, Ordet og Helligånden, og disse tre er ét, og tre vidner på jorden Ånden og vandet og blodet, og de tre er ét. Hvis vi modtager menneskers vidnesbyrd, er Guds vidnesbyrd større, fordi dette er Guds vidnesbyrd, som han har vidnet om sin søn. Den, der tror på Guds søn, har vidnesbyrdet i sig, den, der ikke tror Gud, har gjort ham til en løgner, fordi han ikke har troet på det vidnesbyrd, som Gud har vidnet om sin søn. Og dette er vidnesbyrdet, at Gud gav os evigt liv, og dette liv er i hans søn. Den, der har Sønnen, har livet; den, der ikke har Guds Søn, har ikke livet.

Disse ting har jeg skrevet til jer, som tror på Guds Søns navn, for at I må vide, at I har evigt liv, og for at I må tro på Guds Søns navn. Og dette er den frimodighed, som vi har over for ham, at hvis vi beder om noget i overensstemmelse med hans vilje, hører han os. Og hvis vi ved, at han hører os, hvad end vi beder om, ved vi, at vi har de anmodninger, som vi bad ham om. Hvis nogen ser sin broder synde en synd, der ikke er til døden, skal han bede, og han vil give ham liv, de der synder ikke til døden. Der er synd til døden; ikke om den siger jeg, at han skal bede. Al uretfærdighed er synd, og der er synd, som ikke fører til død. Vi ved, at enhver, der er født af Gud, ikke synder, men den, der er født af Gud, vogter sig selv, og den onde rører ham ikke. Vi ved, at vi er fra Gud, og hele verden ligger i det onde. Vi ved, at Guds søn er kommet og har givet os forstand, så at vi må kende den sande, og vi er i den sande, i hans søn Jesus Kristus. Denne er den sande Gud og evigt liv.

Små børn, vogt jer selv mod afguderne, amen.

Matthæusevangeliet

1

Jesu Kristi slægtsbog, Davids søn, Abrahams søn. Abraham avlede Isak, Isak avlede Jakob, Jakob avlede Judas og hans brødre, Judas avlede Phares og Zerah med Tamar, Phares avlede Hezron, Hezron avlede Aram, Aram avlede Aminadab, Aminadab avlede Nahshon, Nahshon avlede Salmon, Salmon avlede Boaz med Rahab, Boaz avlede Obed med Ruth, Obed avlede Jesse, Jesse avlede kong David. Kong David avlede Salomon af Urias hustru, Salomon avlede Roboam, Roboam avlede Abia, Abia avlede Asa, Asa avlede Josafat, Josafat avlede Joram, Joram avlede Ozias, Uzziah avlede Jotham, Jotham avlede Ahaz, Ahaz avlede Hezekiah, Hezekiah avlede Manasseh, Manasseh avlede Amon, Amon avlede Josiah, Josiah avlede Jekoniah og hans brødre ved deportationen til Babylon.

Efter deportationen til Babylon avlede Jekonias Shealtiel, og Shealtiel avlede Zerubbabel, Zerubbabel avlede Abiud, Abiud avlede Eliakim, Eliakim avlede Azor, Azor avlede Zadok, Zadok avlede Achim, Achim avlede Eliud, Eliud avlede Eleazar, Eleazar avlede Matthan, Matthan avlede Jakob, Jacob avlede Joseph, Marias mand, af hvem Jesus blev født, den som kaldes Kristus. Alle generationerne fra Abraham indtil David er derfor fjorten generationer, og fra David indtil deportationen til Babylon er fjorten generationer, og fra deportationen til Babylon indtil Kristus er fjorten generationer.

Men Jesu Kristi fødsel var således. For da hans moder Maria var blevet trolovet med Josef, blev hun, før de kom sammen, fundet at være med barn fra Helligånden. Joseph, hendes mand,

som var retfærdig og ikke ønskede at vanære hende offentligt, ønskede hemmeligt at skille sig af med hende. Men da han havde overvejet disse ting, se, da viste en Herrens engel sig for ham i en drøm og sagde: Josef, Davids søn, frygt ikke at tage Maria, din hustru, til dig, for det som er blevet undfanget i hende er af Helligånden. Hun vil føde en søn, og du skal kalde hans navn Jesus, for han vil frelse sit folk fra deres synder. Men dette hele er sket, så at det, som blev talt af Herren gennem profeten, der sagde, måtte blive opfyldt, Se, jomfruen skal blive med barn og føde en søn, og de skal kalde hans navn Emmanuel, hvilket oversat betyder Gud med os.

Men da Josef var vækket fra søvnen, gjorde han som Herrens engel havde befalet ham, og han tog sin hustru til sig Og han kendte hende ikke, indtil hun fødte sin førstefødte søn, og han kaldte ham Jesus.

2

Men da Jesus var blevet født i Bethlehem i Judæa i kong Herodes dage, se, da kom vismænd fra østen til Jerusalem De sagde: Hvor er den nyfødte jødernes konge? For vi så hans stjerne i østen og kom for at tilbede ham. Men da kong Herodes hørte det, blev han foruroliget, og hele Jerusalem med ham. Og efter at have samlet alle ypperstepræsterne og de skriftkyndige af folket, forespurgte han hos dem, hvor Kristus bliver født. De sagde til ham: I Betlehem i Judæa, for således er det skrevet gennem profeten. Og du Betlehem, Judas land, du er ingeni lunde den mindste blandt Judas ledere, for fra dig vil der udgå en leder, som skal vogte mit folk Israel.

Så kaldte Herodes i hemmelighed de vise mænd til sig og bestemte nøjagtigt hos dem, hvornår stjernen var blevet synlig. Og efter at have sendt dem til Betlehem sagde han: Når I er rejst derhen, så undersøg nøje angående barnet, og når I finder det, så rapporter til mig, så jeg også kan komme og tilbede ham. Men da de havde hørt kongen, gik de, og se, stjernen, som de så i østen, gik foran dem, indtil den kom og stod over det sted, hvor barnet var. Men da de så stjernen, glædede de sig med overordentlig stor glæde. Og da de var kommet ind i huset, så de barnet med Maria, hans moder, og de faldt ned og tilbad ham, og de åbnede deres skatte og bragte ham gaver: guld og røgelse og myrra. Og efter at være blevet advaret i en drøm om ikke at vende tilbage til Herodes, trak de sig tilbage til deres land ad en anden vej.

Men da de havde trukket sig tilbage, se, da viser Herrens engel sig i en drøm for Josef og siger: Stå op, tag barnet og hans moder med dig og flygt til Egypten, og bliv der, indtil jeg siger det til dig, for Herodes er ved at søge efter barnet for at ødelægge det. Men han stod op og tog barnet og hans moder om natten og drog bort til Egypten. Og han var der indtil Herodes død, så det talte ord af Herren gennem profeten, som sagde, måtte blive opfyldt: Fra Egypten kaldte jeg min søn.

Dengang Herodes så, at han var blevet bespottet af de vise mænd, blev han meget vred, og han sendte bud og dræbte alle børnene i Betlehem og i alle dens grænseområder fra to år og derunder, ifølge den tid, som han havde fastslået nøjagtigt fra de vise mænd. Da blev opfyldt det, som var sagt af profeten Jeremias, som sagde, En stemme blev hørt i Ramah, klage og gråd og megen sorg, Rachel grædende over sine børn, og hun ville ikke lade sig trøste, fordi de ikke er.

Men da Herodes var død, se, da viser Herrens engel sig for Josef i en drøm i Egypten Sigende: Stå op, tag barnet og hans moder, og gå til Israels land, for de der søgte barnets sjæl, er døde. Men han stod op, tog barnet og hans moder og kom til Israels land.

Men da han hørte at Arkelaus regerede over Judæa i stedet for sin fader Herodes, frygtede han at drage derhen, men efter at være blevet advaret i en drøm trak han sig tilbage til Galilæas egne, Og da han var kommet, boede han i en by kaldet Nazareth, så det talte gennem profeterne måtte opfyldes, at han skal kaldes Nazaræer.

3

I de dage kommer Johannes Døberen prædikende i Judæas ørken og siger: Omvend jer, for himlenes rige har nærmet sig. For denne er den, der blev talt om ved profeten Esajas, som siger: En råbende stemme i ørkenen, forbered Herrens vej, gør hans stier lige.

Men Johannes selv havde sin beklædning af kamelhår og et læderbælte om sin lænd, og hans føde var græshopper og vild honning. Dengang gik Jerusalem og hele Judæa og hele egnen omkring Jordan ud til ham, og de blev døbt i Jordan af ham, idet de bekendte deres synder

Men da han så mange af farisæerne og saddukæerne komme til hans dåb, sagde han til dem: I hugormers afkom, hvem viste jer at flygte fra den kommende vrede? Bær derfor frugt, som er værdig af omvendelsen. Og tænk ikke på at sige til jer selv: Vi har Abraham til fader. For jeg siger jer, at Gud er i stand til af disse

sten at rejse børn for Abraham. Allerede ligger øksen mod træernes rod, derfor hugges hvert træ, som ikke bærer god frugt, ned og kastes i ilden.

Jeg døber sandelig jer i vand til omvendelse, men den som kommer efter mig er stærkere end mig, jeg er ikke værdig til at bære hans sandaler, han vil døbe jer i Helligånden og ild. Hans kasteskovl er i hans hånd, og han vil grundigt rense sin tærskelplads og samle sit korn i laden, men avnerne vil han brænde med uslukkelig ild.

Dengang kommer Jesus fra Galilæa til Jordan for at blive døbt af Johannes. Men John forsøgte at forhindre ham og sagde: Jeg har behov for at blive døbt af dig, og du kommer til mig? Men Jesus svarede og sagde til ham: Lad det ske lige nu, for således er det passende for os at opfylde al retfærdighed. Da tillod han ham det. Og da Jesus var blevet døbt, gik han straks op fra vandet, og se, himlene blev åbnet for ham, og han så Guds Ånd stige ned som en due og komme over ham, Og se, en stemme fra himlene siger: Denne er min elskede søn, i hvem jeg har velbehag.

4

Dengang blev Jesus ført op i ørkenen af Ånden for at blive fristet af djævelen. Og efter at have fastet fyrré dage og fyrré nætter blev han til sidst sulten. Og da fristeren nærmede sig ham, sagde han: Hvis du er Guds søn, så sig, at disse sten bliver til brød. Men han svarede og sagde: Der står skrevet: Mennesket skal ikke leve af brød alene, men af hvert ord, som udgår af Guds mund. Så tager djævelen ham med ind i den hellige by og sætter ham på templets tinde. Og han siger til ham: Hvis du er Guds søn, så kast dig selv ned, for der står skrevet, at han vil befale sine engle om dig, og på

hænder skal de bære dig, for at du ikke skal støde din fod mod en sten.

Jesus sagde til ham: Der står atter skrevet: Du skal ikke friste Herren din Gud.

Igen tager djævelen ham med op på et meget højt bjerg, og viser ham alle verdens riger og deres herlighed Og han siger til ham: Alle disse ting vil jeg give dig, hvis du falder ned og tilbeder mig. Då siger Jesus til ham: Gå bort bag mig, satan, for der er skrevet: Du skal tilbede Herren din Gud, og ham alene skal du tjene. Så frigav djævelen ham, og se, engle kom og tjente ham.

Men da Jesus hørte, at Johannes var blevet udleveret, trak han sig tilbage til Galilæa, Og efter at have forladt Nazaret kom han og bosatte sig i Kapernaum ved havet i Zebulons og Naftalis grænseområder, så at det, der blev sagt gennem profeten Esajas, måtte blive opfyldt, da han sagde Zebuluns land og Naftalis land, vejen ved havet, hinsides Jordan, hedningernes Galilæa, Folket, der sad i mørke, så et stort lys, og for dem, der sad i dødens land og skygge, steg et lys op.

Fra da begyndte Jesus at forkynde og sige: Omvend jer, for himlenes rige er kommet nær.

Mens han gik ved havet i Galilæa, så han to brødre, Simon kaldet Peter og Andreas hans broder, som kastede net ud i havet, for de var fiskere. Og han siger til dem: Kom efter mig, og jeg vil gøre jer til menneskefiskere. Men de forlod straks nettene og fulgte ham. Og da han var gået videre derfra, så han to andre brødre, Jakob, Zebedæus søn, og Johannes, hans broder, i båden med Zebedæus, deres fader, mens de bødede deres net, og han

kaldte dem. Men de forlod øjeblikkeligt båden og deres fader og fulgte ham.

Og Jesus gik omkring i hele Galilæa, underviste i deres forsamlinger og forkyndte det gode budskab om kongedømmet og helbredte al sygdom og al svaghed blandt folket. Og rygtet om ham gik ud over hele Syrien, og de bragte til ham alle dem der havde det dårligt med forskellige sygdomme og var plaget af pinsler, og dæmonbesatte og epileptikere og paralytikere, og han helbredte dem. Og mange skarer fulgte ham fra Galilæa og Dekapolis og Jerusalem og Judæa og hinsides Jordan.

5

Men da han så folkemængderne, gik han op på bjerget, og da han havde sat sig, kom hans disciple til ham. Og efter at have åbnet sin mund, lærte han dem og sagde: Salige er de fattige i ånden, for deres er himlenes rige. Velsignede er de sørgende, for de skal trøstes. Salige de ydmyge, fordi de selv vil ar Velsignede er de, som hungrer og tørster efter retfærdighed, for de skal blive mættede. Salige er de barmhjertige, for de skal få barmhjertighed. Salige er de rene af hjertet, fordi de skal se Gud. Salige er fredsskaberne, for de skal kaldes Guds sønner. Salige er de forfulgte på grund af retfærdighed, fordi himlenes rige er deres. Velsignede er I, når de bebrejder jer og forfølger jer og siger alle onde ord imod jer som løgnere på grund af mig. Glæd jer og fryd jer, fordi jeres løn er stor i himlene, for således forfulgte de profeterne før jer.

I er jordens salt, men hvis saltet bliver smagløst, hvormed skal det saltes? Det duer ikke længere til noget, undtagen at blive kastet udenfor og blive trådt ned af mennesker. I er verdens lys.

En by kan ikke skjules, når den ligger på toppen af et bjerg. Heller ikke tænder de en lampe og placerer den under kurven, men på lysestagen, og den skinner for alle dem i huset. Således skal jeres lys skinne for menneskene, så de ser jeres gode gerninger og forherliger jeres fader i himlene.

Tænk ikke at jeg kom for at ødelægge loven eller profeterne, jeg kom ikke for at ødelægge, men for at opfylde. Sandelig, for jeg siger til jer: Indtil himlen og jorden går forbi, vil hverken et jota eller en streg gå forbi fra loven, før alt er blevet til. Hvem der derfor ophæver et af disse mindste bud og lærer mennesker således, skal kaldes den mindste i himlenes rige, men hvem der gør og lærer, denne skal kaldes stor i himlenes rige. Jeg siger nemlig til jer, at hvis ikke jeres retfærdighed overgår de skriftkloges og farisæernes, går I ingenlunde ind i himlenes kongerige. I har hørt, at det blev sagt til de gamle: Du må ikke myrde, og den, som myrder, skal være skyldig for dommen. Men jeg siger til jer, at enhver, der er vred på sin broder uden grund, vil være skyldig i dommen, men den der siger til sin broder raca, vil være skyldig for rådet, og den der siger tåbe, vil være skyldig til Gehennas ild. Hvis du derfor frembringer din gave på alteret, og der husker at din broder har noget imod dig, lad din gave blive der foran alteret, og gå først hen og forson dig med din broder, og kom så tilbage og frembær din gave. Vær velvilligt stemt over for din modstander hurtigt, mens du er på vejen med ham, for at ikke modstanderen overgiver dig til dommeren, og dommeren overgiver dig til assistenten, og du kastes i fængsel. Sandelig siger jeg til dig, du går ikke ud derfra, før du har givet den sidste øre tilbage.

I har hørt, at det blev sagt til de gamle: Du må ikke begå ægteskabsbrud. Men jeg siger til jer, at enhver der ser på en

kvinde for at begære hende, allerede har begået hor med hende i sit hjerte. Men hvis dit højre øje forårsager, at du synder, så riv det ud og kast det fra dig, for det er fordelagtigt for dig, at et af dine lemmer skal forgå, og ikke at hele dit legeme bliver kastet i gehenna. Og hvis din højre hånd forårsager, at du synder, så skær den af og kast den fra dig, for det er fordelagtigt for dig, at et af dine lemmer forgår, og ikke at hele din krop bliver kastet i gehenna.

Der blev sagt: Den som skiller sig af med sin kone, lad ham give hende et skilsmissebrev. Men jeg siger til jer, at den, som skilsmisser sin hustru, undtagen på grund af hor, får hende til at begå ægteskabsbrud, og den, som gifter sig med en fraskilt, begår ægteskabsbrud.

Igen har I hørt, at det blev sagt til de gamle: Du skal ikke sværge falsk, men du skal holde dine eder over for Herren. Men jeg siger til jer: Sværg ikke overhovedet, hverken ved himlene, fordi den er Guds trone, Hverken ved jorden, fordi den er fodskammel for hans fødder, hverken ved Jerusalem, fordi den er den store konges by, Heller ikke skal du sværge ved dit hoved, fordi du ikke er i stand til at gøre ét hår hvidt eller sort. Lad jeres ord være ja, ja, nej, nej; men det overskydende ud over dette er fra det onde.

I har hørt, at der blev sagt: Øje for øje og tand for tand, Men jeg siger til jer ikke at stå imod den onde, men den som slår dig på den højre kind, vend også den anden kind til ham, Og til den, der vil sagsøge dig og tage din tunika, lad ham også tage kappen. Og den, der tvinger dig at gå en mil, gå med ham to. Til den, der beder dig, skal du give, og den, der vil låne af dig, skal du ikke vende dig bort fra.

I har hørt, at der blev sagt: Du skal elske din næste og hade din fjende. Men jeg siger til jer: Elsk jeres fjender, velsign dem der forbander jer, gør godt mod dem der hader jer, og bed for dem der mishandler jer og forfølger jer, så at I bliver jeres Faders sønner, han som er i himlene, fordi han lader sin sol stå op over onde og gode og lader det regne over retfærdige og uretfærdige. Hvis I elsker dem, der elsker jer, hvilken løn har I da? Gør tolderne ikke også det samme? Og hvis I kun hilser på jeres venner, hvad ekstraordinært gør I da? Gør tolderne ikke også det samme? I skal derfor være fuldkomne, ligesom jeres fader i himlene er fuldkommen.

6

Pas på med jeres almisser, at I ikke giver dem foran menneskene for at blive set af dem, for ellers har I ingen løn hos jeres fader i himlene. Når du derfor giver almisse, så lad ikke trompeten lyde foran dig, ligesom hyklerne gør i forsamlingerne og på gaderne, for at de kan blive æret af menneskene. Sandelig siger jeg jer, de har allerede modtaget deres løn. Men når du giver almisse, lad ikke din venstre hånd vide, hvad din højre hånd gør så at din almisse er i det skjulte, og din fader, som ser i det skjulte, vil give dig til gengæld i det åbenlyse.

Og når du beder, skal du ikke være ligesom hyklerne, fordi de elsker at stå og bede i forsamlingerne og på gadehjørnerne, så de kan vises for mennesker. Sandelig siger jeg jer, at de har modtaget deres løn. Men når du beder, så gå ind i dit indre rum, og når du har lukket din dør, så bed til din fader i det skjulte, og din fader, som ser i det skjulte, vil give dig løn i det synlige.

Når I beder, skal I ikke bable ligesom hedningerne, for de synes, at de vil blive hørt i deres ordrigdom. Bliv derfor ikke som dem, for jeres fader ved, hvad I har behov for, før I beder ham. Således skal I derfor bede, vor Fader i himlene, helliget vorde dit navn, Lad dit rige komme, lad din vilje ske, som i himlen, også på jorden, Giv os i dag vort daglige brød og tilgiv os vores gæld, som vi også tilgiver vores skyldnere, Og led os ikke ind i fristelse, men fri os fra det onde. For dit er riget og magten og æren i evighed, amen.

For hvis I tilgiver mennesker deres overtrædelser, vil jeres himmelske fader også tilgive jer. Men hvis I ikke tilgiver mennesker deres overtrædelser, vil jeres fader heller ikke tilgive jeres overtrædelser.

Når I faster, må I ikke blive bedrøvede ligesom hyklerne, for de vansiret deres ansigter, så de kan fremstå for menneskene som fastende. Sandelig siger jeg til jer, at de har modtaget deres løn. Men når du faster, salv dit hoved og vask dit ansigt, så at du ikke fremtræder for mennesker som fastende, men for din fader i det skjulte, og din fader, som ser i det skjulte, vil give dig til gengæld i det åbenbare.

Oplagr ikke skatte for jer selv på jorden, hvor møl og rust ødelægger, og hvor tyve bryder ind og stjæler, Opsaml derimod skatte til jer i himlen, hvor hverken møl eller rust ødelægger, og hvor tyve hverken bryder igennem eller stjæler, Hvor jeres skat er, der vil også jeres hjerte være.

Kroppens lampe er øjet; hvis derfor dit øje er enkelt, vil hele din krop være fuld af lys. Men hvis dit øje er ondt, vil hele dit

legeme være mørkt. Hvis derfor det lys, der er i dig, er mørke, hvor stort er da ikke mørket?

Ingen er i stand til at tjene to herrer, for enten vil han hade den ene og elske den anden, eller han vil holde fast ved den ene og foragt den anden. I er ikke i stand til at tjene Gud og mammon.

Derfor siger jeg til jer: Bekymr jer ikke om jeres sjæl, hvad I skal spise og hvad I skal drikke, heller ikke om jeres legeme, hvad I skal iføre jer. Er sjælen ikke mere end næringen og legemet mere end klædningen? Se på himlens fugle, fordi de hverken sår eller høster eller samler i lader, og jeres himmelske fader nærer dem, er I ikke mere værd end dem? Hvem af jer er i stand til ved at bekymre sig at tilføje en alen til sin levetid? Og hvorfor bekymrer I jer om beklædning? Betragt markens liljer, hvordan de vokser: de slider sig ikke, og de spinder heller ikke. Jeg siger jer, at end ikke Salomon i al sin herlighed blev klædt som en af disse. Men hvis Gud således klæder græsset på marken, som er her i dag og i morgen kastes i ovnen, vil han ikke meget mere klæde jer, I lidettroende? Vær derfor ikke bekymrede og sig: Hvad skal vi spise, eller hvad skal vi drikke, eller hvad skal vi iføre os? For alle disse ting søger nationerne, for jeres himmelske fader ved, at I har brug for alle disse ting. Søg men først Guds rige og hans retfærdighed, og alt dette vil blive tilføjet jer. Vær derfor ikke bekymret for morgendagen, for morgendagen vil være bekymret for sig selv; tilstrækkelig for dagen er dens ondskab.

7

Døm ikke, så I ikke bliver dømt, I den dom I dømmer, vil I blive dømt, og med det mål I måler, vil det blive målt til jer. Hvorfor ser du splidderen i din broders øje, men bemærker ikke

bjælken i dit eget øje? Eller hvordan vil du sige til din broder: Lad mig kaste splinten ud af dit øje, og se, bjælken er i dit øje? Hykler, kast først bjælken ud af dit øje, og da vil du se klart at kaste spånen ud af din broders øje.

Giv ikke det hellige til hundene, og kast heller ikke jeres perler for svinene, for at de ikke skal trampe dem under deres fødder og vende sig om og rive jer.

Bed, og det vil blive givet jer; søg, og I vil finde; bank på, og der vil blive åbnet for jer. For enhver som beder, modtager, og den som søger, finder, og for den som banker på, vil der blive åbnet. Eller hvem er der blandt jer, som, hvis hans søn beder om brød, vil give ham en sten? Og hvis han beder om en fisk, vil han da ikke give ham en slange? Hvis derfor I, som er onde, ved at give gode gaver til jeres børn, hvor meget mere vil da jeres fader i himlene give gode ting til dem, der beder ham?

Alt derfor, hvad I vil, at menneskene skal gøre for jer, således skal også I gøre for dem, for dette er loven og profeterne.

Gå ind gennem den snævre port, fordi porten er bred og vejen er vid, den som fører til fordømmelsen, og mange er de, som går ind gennem den. Hvor smal er porten, og hvor betrængt er vejen, der fører ind i livet, og få er de, som finder den.

Vær opmærksomme på de falske profeter, som kommer til jer i fåreklæder, men indeni er de rovdyr ulve. Fra deres frugter vil I kende dem. Samler man ikke druer fra torne eller figener fra tidsler? Således bærer hvert godt træ gode frugter, men det rådne træ bærer onde frugter. Et godt træ kan ikke bære onde frugter, heller ikke kan et råddent træ bære gode frugter. Hvert træ, der

ikke producerer god frugt, bliver hugget ned og kastet i ilden. Derfor vil I kende dem fra deres frugter.

Ikke alle, der siger til mig Herre, Herre, vil indtræde i himlens rige, men den, der gør min faders vilje, han som er i himlene. Mange vil sige til mig på den dag: Herre, Herre, profeterede vi ikke i dit navn, og uddrev vi ikke dæmoner i dit navn, og gjorde vi ikke mange kraftige gerninger i dit navn? Og da vil jeg bekende for dem, at jeg aldrig har kendt jer; gå bort fra mig, I som øver lovløshed.

Alle derfor, som hører disse mine ord og gør dem, vil jeg ligne ved en vis mand, som byggede sit hus på klippen, Og regnen faldt, og floderne kom, og vindene blæste og slog imod det hus, og det faldt ikke, for det var blevet grundlagt på klippen. Og enhver, der hører disse mine ord og ikke gør dem, vil blive lignet med en tåbelig mand, som byggede sit hus på sandet, Og regnen faldt, og floderne kom, og vindene blæste og slog imod det hus, og det faldt, og dets fald var stort.

Og det skete, da Jesus fuldførte disse ord, blev folkemængderne forbløffede over hans undervisning, Han var nemlig ved at undervise dem som en, der havde myndighed, og ikke som de skriftkloge.

8

Men da han var kommet ned fra bjerget, fulgte mange skarer ham. Og se, en spedalsk kom og tilbød ham og sagde: Herre, hvis du vil, kan du rense mig. Og efter at have strakt hånden ud, rørte Jesus ved ham og sagde: Jeg vil, bliv renset. Og straks blev hans spedalskhed renset. Og Jesus siger til ham: Se til, at du ikke siger

det til nogen, men gå og vis dig selv for præsten og offer den gave, som Moses befalede, til vidnesbyrd for dem.

Men da han var kommet ind i Kapernaum, nærmede en centurion sig til ham og bad ham indtrængende og sagde, Herre, min dreng ligger hjemme lam, forfærdeligt plaget. Og Jesus siger til ham: Jeg vil komme og hele ham. Og centurionen svarede og sagde: Herre, jeg er ikke værdig til, at du skal komme ind under mit tag, men sig blot et ord, og min tjener vil blive helbredt. For også jeg er en mand under myndighed, der har soldater under mig, og jeg siger til denne, gå, og han går, og til en anden, kom, og han kommer, og til min slave, gør dette, og han gør det. Men da Jesus hørte dette, undrede han sig og sagde til dem, der fulgte ham: Sandelig siger jeg jer, end ikke i Israel har jeg fundet så stor en tro. Jeg siger jer, at mange fra øst og vest vil komme og ligge til bords med Abraham og Isak og Jakob i himlenes kongerige. Men rigets sønner vil blive kastet ud i det yderste mørke, der vil være gråd og tænderskæren. Og Jesus sagde til centurionen: Gå, og som du har troet, skal det ske for dig. Og hans tjener blev helbredt i samme time.

Og da Jesus kom ind i Peters hus, så han hans svigermor liggende og lidende af feber. Og han rørte ved hendes hånd, og feberen forlod hende, og hun rejste sig og tjente ham. Men da aften var kommet, bragte de mange dæmonbesatte til ham, og han uddrev ånderne med et ord og helbredte alle dem, der havde det dårligt, Så at det, der var sagt gennem profeten Esajas, som siger, måtte blive opfyldt: Han selv tog vores svagheder og bar vores sygdomme.

Men da Jesus så mange skarer omkring sig, befalede han at drage bort til den anden side. Og en skriftlærd nærmede sig og

sagde til ham: Lærer, jeg vil følge dig, hvor end du går hen. Og Jesus siger til ham: Rævene har huler, og himmelens fugle har reder, men Menneskesønnen har ikke noget sted, hvor han kan lægge sit hoved. En anden af hans disciple sagde til ham: Herre, tillad mig først at gå bort og begrave min fader. Men Jesus sagde til ham: Følg mig, og lad de døde begrave deres egne døde.

Og da han var gået ombord i skibet, fulgte hans disciple ham. Og se, der skete et stort jordskælv i havet, så skibet blev dækket af bølgerne, men han selv sov. Og hans disciple nærmede sig og vækkede ham og sagde: Herre, frels os, vi forgår. Og han siger til dem: Hvorfor er I feje, I småtroende? Derefter rejste han sig og irettesatte vindene og havet, og der blev en stor stilhed. Men menneskene undrede sig og sagde: Hvad slags mand er denne, at selv vindene og havet adlyder ham?

Og da han var kommet over til den anden side, ind i Gergesenernes land, mødte to dæmonbesatte ham, som kom ud af gravene, meget farlige, så at ingen var i stand til at gå forbi ad den vej. Og se, de råbte op og sagde: Hvad har vi med dig at gøre, Jesus, Guds søn? Er du kommet her før tiden for at pine os? Der var en flok af mange svin, som græssede langt fra dem. Men dæmonerne opfordrede ham og sagde: Hvis du kaster os ud, tillad os at gå ind i svineflokken. Og han sagde til dem: Gå. Men de gik ud og gik ind i svineflokken, og se, hele svineflokken styrtede ned ad klippen ind i havet og døde i vandet. Men hyrderne flygtede, og efter at være gået til byen, rapporterede de alt, også det om de dæmonbesatte mænd. Og se, hele byen gik ud for at møde Jesus, og da de havde set ham, bad de ham om, at han ville forlade deres grænser.

Og efter at have gået ombord i et skib krydsede han over og kom til sin egen by. Og se, de bragte en lam til ham, liggende på en seng, og da Jesus så deres tro, sagde han til den lamme: Vær ved mod, barn, dine synder er tilgivet dig. Og se, nogle af de skriftkloge sagde ved sig selv: Denne bespottes Gud. Og da Jesus havde set deres tanker, sagde han: Hvorfor tænker I onde tanker i jeres hjerter? Hvad er lettere at sige: dine synder er tilgivet, eller at sige: stå op og gå? Men så at I må vide, at Menneskesønnen har myndighed på jorden til at tilgive synder, da siger han til den lamme: Stå op, tag din seng og gå hjem til dit hus. Og efter at have rejst sig, gik han bort til sit hus. Men da folkemængderne så det, undrede de sig og priste Gud, som havde givet sådan myndighed til menneskene.

Og da Jesus passerede derfra, så han en mand sidde ved toldstationen, som hed Matthew, og han siger til ham: Følg mig. Og han rejste sig og fulgte ham. Og det skete, mens han lå til bords i huset, og se, mange toldere og syndere kom og lå til bords sammen med Jesus og hans disciple. Og da Farisæerne havde set det, sagde de til hans disciple: Hvorfor spiser jeres lærer med toldere og syndere? Men Jesus, der havde hørt det, sagde til dem: De stærke har ikke behov for en læge, men de, der har det dårligt. Men gå hen og lær, hvad det er: Jeg vil barmhjertighed og ikke offer. For jeg kom ikke for at kalde retfærdige, men syndere til omvendelse.

Dengang tilgik Johannes disciple ham og sagde: Hvorfor faster vi og farisæerne meget, men dine disciple faster ikke? Og Jesus sagde til dem: Kan bryllupskammersønnerne sørge, så længe brudgommen er med dem? Men der vil komme dage, når brudgommen bliver taget bort fra dem, og da vil de faste. Ingen sætter en lap af uskrumpet klæde på et gammelt klædningsstykke,

for lappen river fra klædningen, og der bliver en værre rift. Heller ikke hælder de ny vin i gamle vinsække, for ellers brister vinsækkene, og vinen hældes ud, og vinsækkene går til grunde, men ny vin hælder de i nye vinsække, og begge bevares.

Mens han talte disse ting til dem, se, en hersker nærmede sig og tilbød ham og sagde, at min datter lige nu døde, men kom og læg din hånd på hende, og hun vil leve. Og Jesus rejste sig og fulgte ham, og hans disciple gjorde det samme. Og se, en kvinde, der havde lidt af blødning i tolv år, nærmede sig bagfra og rørte ved frynsen af hans klædning. Hun sagde nemlig til sig selv: Hvis jeg blot rører ved hans klædning, vil jeg blive frelst. Men Jesus vendte sig om, og da han så hende, sagde han: Tag mod, datter, din tro har frelst dig. Og kvinden blev frelst fra den time. Og da Jesus kom ind i den rørs hus og så fløjtespillerne og den larmende folkemængde, sagde han til dem, Træk jer tilbage, for pigen er ikke død, men sover. Og de lo ad ham. Men da mængden var blevet drevet ud, gik han ind og greb hendes hånd, og pigen rejste sig op. Og dette rygte gik ud i hele det land.

Og da Jesus passerede derfra, fulgte to blinde mænd ham, råbende og sigende: Forbarm dig over os, Davids søn. Men da han var kommet ind i huset, kom de blinde hen til ham, og Jesus siger til dem: Tror I, at jeg er i stand til at gøre dette? De siger til ham: Ja, Herre. Da rørte han ved deres øjne og sagde: Lad det ske jer efter jeres tro. Og deres øjne blev åbnet, og Jesus advarede dem strengt og sagde: Se til, at ingen får det at vide. Men de, der var gået ud, spredte nyheden om ham i hele det land.

Men da de gik ud, se, da bragte de til ham en stum, dæmonbesat mand, Og da dæmonen var blevet uddrevet, talte den stumme mand, og folkemængderne forundrede sig og sagde, at

aldrig havde noget vist sig således i Israel. Men Farisæerne sagde: Han kaster dæmonerne ud ved dæmonernes hersker.

Og Jesus gik omkring i alle byerne og landsbyerne, undervisende i deres forsamlinger og forkyndende rigets gode budskab og helbredende al sygdom og al svaghed blandt folket.

Havende set folkemængderne blev han rørt af medfølelse for dem, fordi de var udmattede og forkomne som får, der ikke har nogen hyrde. Da siger han til sine disciple: Høsten er sandelig stor, men arbejderne er få. Bed derfor høstens Herre om, at han må sende arbejdere ud i sin høst.

10

Og efter at have kaldt sine tolv disciple til sig, gav han dem autoritet over urene ånder, så de kunne kaste dem ud og helbrede al sygdom og al svaghed. Af de tolv apostle er navnene disse: først Simon, den kaldte Peter, og Andreas, hans broder, Jakob, Zebedæus søn, og Johannes, hans broder, Philip og Bartholomæus, Thomas og Matthæus skattesamleren, Jakob Alphæus søn og Lebbæus kaldet Thaddæus, Simon Kananæeren og Judas Iskariot, som også forrådte ham.

Disse tolv sendte Jesus, idet han befalede dem og sagde: Gå ikke ind på hedningernes vej, og gå ikke ind i samaritanernes by, Gå hellere til de tabte får af Israels hus. Mens I går, skal I forkynde og sige, at himlenes kongerige har nærmet sig. Helbred syge, rens spedalske, opvæk døde, kast dæmoner ud; I modtog det gratis, giv det gratis. Erhverv ikke guld, heller ikke sølv, heller ikke bronze i jeres bælt. Tag ikke taske med på vejen, heller ikke to tuniker, heller ikke sandaler, heller ikke stav, for arbejderen er sin næring

værdig. Ind i hvilken by eller landsby I end måtte komme, undersøg hvem deri der er værdig, og bliv der, indtil I drager videre. Men når I går ind i huset, skal I hilse på det og sige: Fred være med dette hus. Og hvis huset sandelig er værdigt, lad jeres fred komme over det, men hvis det ikke er værdigt, lad jeres fred vende tilbage til jer. Og hvis nogen ikke modtager jer eller hører jeres ord, så ryst støvet af jeres fødder, når I går ud af det hus eller den by. Sandelig siger jeg jer, det vil være mere tåleligt for Sodomas og Gomorras land på dommens dag end for den by.

Se, jeg sender jer som får midt iblandt ulve; bliv derfor kloge som slangerne og uskyldige som duerne. Vær opmærksomme på menneskene, for de vil overgive jer til råd, og i deres forsamlinger vil de piske jer. Og I vil blive ført frem for ledere og konger på grund af mig, til vidnesbyrd for dem og for nationerne. Når de overgiver jer, skal I ikke være bekymrede for, hvordan eller hvad I vil tale, for det vil blive givet jer i den time, hvad I skal tale. For ikke I er de talende, men jeres Faders Ånd, den der taler i jer. Men bror vil forråde bror til døden og fader barn, og børn vil rejse sig op mod forældre og dræbe dem, Og I vil blive hadet af alle på grund af mit navn, men den, der holder ud til enden, han vil blive frelst. Men når de forfølger jer i denne by, så fly til den anden, for sandelig siger jeg til jer, I skal ikke nå at færdiggøre byerne i Israel, før Menneskesønnen kommer. En discipel er ikke over sin lærer, heller ikke en slave over sin herre. Det er tilstrækkeligt for discipelen at han bliver som hans lærer, og for slaven at han bliver som hans herre. Hvis de kaldte husets herre Beelzebul, hvor meget mere da hans husstandsmedlemmer? Frygt derfor ikke dem, for intet er dækket som ikke vil blive afsløret, og intet skjult som ikke vil blive kendt. Det, jeg siger til jer i mørket, skal I sige i lyset, og det, I hører ind i øret, skal I forkynde fra tagene. Og frygt ikke dem, der dræber legemet, men ikke er i stand til at dræbe sjælen,

men frygt snarere ham, der er i stand til at ødelægge både sjæl og legeme i helvede. Sælges to spurve ikke for en assarion? Og ikke en af dem vil falde på jorden uden jeres faders vilje. Men også alle hårene på jeres hoved er talte. Frygt derfor ikke, I er mere værd end mange spurve.

Enhver, som derfor bekender mig foran menneskene, vil også jeg bekende foran min fader i himlene. Men hvem som helst der benægter mig foran menneskene, ham vil jeg også benægte foran min fader i himlene.

Tænk ikke, at jeg kom for at bringe fred på jorden; jeg kom ikke for at bringe fred, men sværd. For de kom for at skille mand mod hans fader og datter mod hendes moder og svigerdatter mod hendes svigermor og en mands fjender er hans egen husstand.

Den, der elsker fader eller moder mere end mig, er ikke mig værdig, og den, der elsker søn eller datter mere end mig, er ikke mig værdig, Og den, som ikke tager sit kors og følger efter mig, er ikke mig værdig. Den, der har fundet sin sjæl, vil miste den, og den, der har mistet sin sjæl for min skyld, vil finde den.

Den der modtager jer, modtager mig, og den der modtager mig, modtager ham der har sendt mig. Den, der modtager en profet i en profets navn, vil modtage en profets løn, og den, der modtager en retfærdig i en retfærdigs navn, vil modtage en retfærdigs løn. Og den, som giver en af disse små en kop koldt vand alene i en elevs navn, sandelig siger jeg til jer, han skal ingeni lunde miste sin løn.

Og det skete, da Jesus afsluttede instrueringen af sine tolv disciple, at han gik derfra for at undervise og forkynde i deres byer.

Men Johannes, der havde hørt om Kristi gerninger i fængslet, sendte to af sine disciple Han sagde til ham: Er du den, der skal komme, eller skal vi vente på en anden? Og Jesus svarede og sagde til dem: Gå hen og rapporter til Johannes, hvad I hører og ser, Blinde ser igen og lamme går, spedalske bliver rensede og døve hører, døde bliver oprejst og fattige får forkyndt det glade budskab. Og salig er den, som ikke tager anstød af mig.

Men mens disse gik bort, begyndte Jesus at sige til folkemængderne om Johannes: Hvad gik I ud i ørkenen for at se? Et rør, der rystes af vinden? Men hvad gik I ud for at se? Et menneske klædt i bløde klæder? Se, de der bærer bløde klæder er i kongernes huse. Men hvad gik I ud for at se? En profet? Ja, jeg siger jer, og mere end en profet. For dette er han, om hvem der er skrevet: Se, jeg sender min budbringer foran dit ansigt, som vil forberede din vej foran dig.

Sandelig siger jeg jer, der er ikke blevet rejst blandt dem, der er født af kvinder, nogen større end Johannes Døberen, men den mindste i himlenes rige er større end han. Fra Johannes Døberens dage indtil nu tvinges himlenes rige, og voldsmænd griber det. For alle profeterne og loven profeterede indtil Johannes. Og hvis I vil modtage det, er han Elias, som skal komme. Den, der har ører at høre med, lad ham høre.

Men hvem skal jeg sammenligne denne generation med? Den ligner børn, der sidder på markedspladserne, som råber til deres ledsagere og siger, Vi spillede fløjte for jer, og I dansede ikke, vi

sang en klagesang for jer, og I sørgede ikke. For Johannes kom hverken spiste eller drak, og de siger, han har en dæmon. Menneskesønnen kom spise og drikke, og de siger: Se, en mand, en storspiser og vindrikker, tolderes ven og synderes. Og visdommen blev retfærdiggjort af sine børn.

Dengang begyndte han at bebreide de byer, i hvilke de fleste af hans kræfter var blevet udført, fordi de ikke angrede, Ve dig, Korazin, ve dig, Betsaida, fordi hvis de magter, der skete i jer, var sket i Tyrus og Sidon, ville de for længe siden have omvendt sig, siddende i sæk og aske. Men jeg siger jer, det vil være mere tåleligt for Tyrus og Sidon på dommens dag end for jer. Og du Kapernaum, som er blevet ophøjet indtil himlen, du vil blive bragt ned indtil helvede, fordi hvis de kræfter, som er sket i dig, var blevet til i Sodoma, ville de være forblevet indtil i dag. Men jeg siger jer, at det vil være mere tåleligt for Sodoms land på dommens dag end for dig.

I den tid svarede Jesus og sagde: Jeg takker dig, Fader, himlens og jordens Herre, fordi du har skjult disse ting for de vise og intelligente, og åbenbaret dem for de umyndige, Ja, Fader, for således skete det efter dit velbehag. Alt er blevet overgivet til mig af min fader, og ingen kender sønnen undtagen faderen, og ingen kender faderen undtagen sønnen og den, som sønnen ønsker at åbenbare det for. Kom til mig, alle I som arbejder og er tyngede af byrder, og jeg vil give jer hvile. Løft mit åg på jer og lær af mig, fordi jeg er blid og ydmyg i hjertet, og I vil finde hvile for jeres sjæle, for mit åg er godt og min byrde let

I den tid gik Jesus på sabbatten gennem kornmarkerne, men hans disciple sultede, og de begyndte at plukke aks og spise. Men farisæerne, da de så det, sagde til ham: Se, dine disciple gør, hvad der ikke er tilladt at gøre på sabbatten. Men han sagde til dem: Har I ikke læst, hvad David gjorde, da han var sulten, han selv og de, der var med ham? Hvordan han gik ind i Guds hus og spiste skuebrødene, som det ikke var tilladt ham at spise, heller ikke dem der var med ham, men kun præsterne? Eller har I ikke læst i loven, at præsterne på sabbaterne i templet vanhellige sabbatten og er uskyldige? Men jeg siger til jer, at noget større end templet er her. Hvis I havde kendt hvad det er: jeg vil barmhjertighed og ikke offer, ville I ikke have fordømt de uskyldige. For Menneskesønnen er herre også over sabbatten.

Og efter at have gået derfra, kom han ind i deres forsamling. Og se, der var en mand, som havde en tør hånd, og de spurgte ham og sagde: Er det tilladt at helbrede på sabbatten? så de kunne anklage ham. Men han sagde til dem: Hvem vil der være blandt jer, en mand som har ét får, og hvis dette falder i en grube på sabbatten, vil han ikke gribe det og rejse det op? Hvor meget adskiller et menneske sig derfor fra et får? Så det er tilladt at gøre godt på sabbatten. Dengang siger han til manden: Stræk din hånd ud, og han strakte den ud, og den blev genoprettet sund som den anden. Men Farisæerne gik ud og holdt råd imod ham for at ødelægge ham. Men Jesus, da han vidste det, trak sig tilbage derfra, og mange skarer fulgte ham, og han helbredte dem alle, Og han irettesatte dem, så de ikke skulle gøre ham tydelig, så at det, som var talt gennem profeten Esajas, måtte blive opfyldt, som siger Se, min tjener som jeg har udvalgt, min elskede, i hvem min sjæl har velbehag, jeg vil lægge min ånd på ham, og han vil forkynde dom for folkeslagene. Han vil ikke strides eller råbe ud, og ingen vil høre hans stemme på gaderne. Et knust rør vil han

ikke bryde, og rygende hør vil han ikke slukke, indtil han fører dommen frem til sejr. og i hans navn vil nationer håbe.

Dengang blev en dæmonbesat, blind og stum mand bragt til ham, og han helbredte ham, så den blinde og stumme både kunne tale og se. Og alle folkemængderne var forbavsede og sagde: Er dette ikke Kristus, Davids søn? Men Farisæerne sagde, da de havde hørt det: Denne kaster ikke dæmonerne ud undtagen ved Beelzebul, dæmonernes hersker. Men Jesus kendte deres tanker og sagde til dem: Ethvert rige, som er delt imod sig selv, ødelægges, og enhver by eller hus, som er delt imod sig selv, vil ikke bestå. Og hvis satan kaster satan ud, er han blevet delt imod sig selv, hvordan vil hans rige derfor bestå? Og hvis jeg i Beelzebul kaster dæmonerne ud, i hvem vil jeres sønner da kaste dem ud? Derfor vil de selv være jeres dommere. Men hvis jeg i Guds Ånd uddriver dæmonerne, så er Guds rige nået til jer. Eller hvordan er nogen i stand til at gå ind i den stærkes hus og gribe hans kar, hvis han ikke først binder den stærke? Og da vil han plyndre hans hus. Den, der ikke er med mig, er imod mig, og den, der ikke samler med mig, spreder.

Derfor siger jeg jer: Al synd og bespottelse vil blive tilgivet menneskene, men bespottelsen af Ånden vil ikke blive tilgivet menneskene. Og den, som siger et ord imod Menneskesønnen, det vil blive tilgivet ham, men den, som siger imod den Helligånd, det vil ikke blive tilgivet ham, hverken i den nuværende tidsalder eller i den kommende.

Enten gør I træet godt og dets frugt god, eller gør I træet råddent og dets frugt råddent, for af frugten kendes træet. Afkom af hugorme, hvordan er I i stand til at tale gode ting, når I er onde? For af hjertets overflod taler munden. Den gode mand

frembringer gode ting fra det gode forråd, og den onde mand frembringer onde ting fra det onde forråd. Men jeg siger jer, at hvert ledig ord som menneskene taler, skal de gøre rede for på dommens dag. For ud fra dine ord skal du blive retfærdiggjort, og ud fra dine ord skal du blive fordømt.

Dengang svarede nogle af de skriftkloge og farisæerne: Lærer, vi vil se et tegn fra dig. Men han svarede og sagde til dem: En ond og utro generation søger et tegn, og der vil ikke blive givet den noget tegn undtagen profeten Jonas tegn. Ligesom Jonas profeten var i maven af den store fisk i tre dage og tre nætter, således vil Menneskesønnen være i jordens hjerte i tre dage og tre nætter. Mænd fra Ninive vil opstå i dommen sammen med denne generation og fordømme den, fordi de angrede ved Jonas forkyndelse, og se, mere end Jonas er her. Sydens dronning vil rejse sig ved dommen sammen med denne slægt og fordømme den, fordi hun kom fra jordens ender for at høre Salomons visdom, og se, her er mere end Salomon.

Men når den urene ånd går ud fra manden, passerer den gennem vandløse steder og søger hvile, og finder den ikke. Da siger den: Til mit hus vil jeg vende tilbage, hvorfra jeg gik ud, og da den kommer, finder den det uokkuperet og fejlet og prydet. Så går han og tager syv andre ånder med sig, som er mere onde end han selv, og de går ind og bor der, og det menneskes sidste tilstand bliver værre end den første. Således vil det også gå denne onde slægt.

Mens han stadig talte til folkemængderne, se, stod hans moder og hans brødre udenfor og søgte at tale til ham. Men nogen sagde til ham: Se, din moder og dine brødre står udenfor og søger at se dig. Men han svarede og sagde til den, der talte til ham:

Hvem er min moder, og hvem er mine brødre? Og da han havde strakt sin hånd ud over sine disciple, sagde han: Se, min moder og mine brødre, For den, som gør min Faders vilje, han som er i himlene, er min broder og søster og moder.

13

Men på den dag gik Jesus ud af huset og sad ved havet. Og mange skarer blev samlet til ham, så at han gik ind i en båd for at sidde, og hele skaren stod på stranden. Og han talte mange ting til dem i lignelser og sagde: Se, såmanden gik ud for at så. Og mens han såede, faldt nogle ved vejen, og fuglene kom og fortærede dem. Men andre faldt på de stenede steder, hvor det ikke havde meget jord, og det sprang straks op, fordi det ikke havde jordens dybde, Men da solen var stået op, blev det svitset, og fordi det ikke havde rod, tørrede det ud. Men andre faldt på tornene, og tornene voksede op og kvalte dem. Men andre faldt på den gode jord og gav frugt, den ene hundrede, den anden tres, den tredje trediv. Den, der har ører at høre med, lad ham høre.

Og disciplene nærmede sig og sagde til ham: Hvorfor taler du til dem i lignelser? Men han svarede og sagde til dem, at det er blevet givet jer at kende himlenes kongeriges mysterier, men til de andre er det ikke blevet givet. For den som har, vil der blive givet til ham og han vil have overflod, men den som ikke har, også det han har, vil blive taget væk fra ham. Derfor taler jeg til dem i lignelser, så de seende ikke ser, og de hørende ikke hører og heller ikke forstår. for ikke de skulle vende om, og da vil profetien af Esajas, som siger, blive opfyldt for dem: Med hørende vil I høre og ingenlunde forstå, og seende vil I se og ingenlunde se, For dette folks hjerte er blevet sløvet, og med ørerne har de hørt tungt, og deres øjne har de lukket, for at de ikke skal se med øjnene og høre

med ørerne og forstå med hjertet og vende om, og jeg vil helbrede dem.

Jeres øjne er salige, fordi de ser, og jeres ører, fordi de hører. Sandelig, for jeg siger jer, at mange profeter og retfærdige ønskede at se det, som I ser, og de så det ikke, og at høre det, som I hører, og de hørte det ikke.

I skal derfor høre lignelsen om såmanden. Når nogen hører ordet om riget og ikke forstår det, kommer den onde og tager det bort, som er sået i hans hjerte; dette er det, der er sået ved vejen. Men den, der er sået på de stenede steder, denne er den, der hører ordet og straks modtager det med glæde og tager imod det, Han har ikke rod i sig selv, men er midlertidig, og når trængsel eller forfølgelse opstår på grund af ordet, falder han straks fra. Men den, der er sået blandt tornene, er den, som hører ordet, og bekymringen for denne tidsalder og rigdommens bedrag kvæler ordet, og han bliver ufrugtbar. Men den, der er sået på den gode jord, denne er den, der hører ordet og forstår det, som sandelig bærer frugt og giver den ene hundrede, den anden tres, den tredje tredive.

En anden lignelse fremlagde han for dem og sagde: Himlenes kongerige blev lignet ved en mand, der såede godt sæd i sin mark, Men mens menneskene sov, kom hans fjende og såede ukrudt midt imellem kornet og gik bort. Men da græsset spirede og bar frugt, da viste ukrudtet sig også. Men husets herres slaver nærmede sig og sagde til ham: Herre, såede du ikke godt sæd i din mark? Hvorfra har den derfor ukrudt? Men han sagde til dem: En fjendtlig mand har gjort dette. Men slaverne sagde til ham: Vil du derfor, at vi skal gå bort og samle dem? Men han sagde: Nej, for at I ikke, når I samler ukrudtet, samtidig oprykker kornet sammen

med dem. Lad begge vokse sammen indtil høsten, og i høstens tid vil jeg sige til høstfolkene: Saml først ukrudtet og bind dem i bundter for at brænde dem, men kornet skal I samle i min lade.

En anden lignelse satte han frem for dem og sagde: Himlenes rige er lig et sennepskorn, som et menneske tog og såede i sin mark, Det er sandelig det mindste af alle frøene, men når det vokser, er det større end alle grøntsagerne og bliver et træ, så himlens fugle kan komme og bygge rede i dets grene.

En anden lignelse talte han til dem: Himlenes rige er lig surdej, som en kvinde tog og skjulte i tre mål mel, indtil det hele var syret.

Alle disse ting talte Jesus i lignelser til folkemængderne, og uden lignelse talte han intet til dem, Så at det talte gennem profeten, som siger, måtte blive opfyldt: Jeg vil åbne min mund i lignelser, jeg vil udtale ting skjult fra verdens grundlæggelse.

Dengang forlod han folkemængderne og kom ind i hans hus. Og hans disciple kom til ham og sagde: Forklar os lignelsen om ukrudtet i marken. Men han svarede og sagde til dem: Den, der sår den gode sæd, er Menneskesønnen. Men marken er verden, den gode sæd er kongedømmets sønner, men ukrudtet er den ondes sønner. Men fjenden, som såede dem, er djævelen, og høsten er tidens ende, og høstfolkene er engle. Ligesom ukrudtet derfor indsamles og brændes med ild, således vil det være ved denne tidsalders fuldendelse. Menneskesønnen vil sende sine budbringere, og de vil samle alle anstødsstenene og dem, der gør lovløshed, fra hans rige, Og de vil kaste dem i ildens ovn; der vil der være gråd og tænderskæren. Så vil de retfærdige skinne som

solen i deres faders rige. Den, der har ører at høre med, lad ham høre.

Igen er himlenes rige lignende med en skat skjult i marken, som et menneske fandt og skjulte, og af sin glæde går han og sælger alt hvad han har og køber den mark.

Igen er himlenes rige lignende en købmand, der søger gode perler, som, da han havde fundet en værdifuld perle, gik bort og solgte alt, hvad han havde, og købte den

Igen er himlenes rige lignende et dragnet, der er blevet kastet i havet og har samlet af alle slags, som, da den var fyldt, bragte de op på stranden, og de satte sig ned og samlede de gode i kar, men de dårlige kastede de ud. Således vil det være ved tidens afslutning. Englene vil gå ud og adskille de onde fra de retfærdiges midte, Og de vil kaste dem i ildens ovn; der vil være gråd og tænderskæren. Jesus siger til dem: Har I forstået alt dette? De siger til ham: Ja, Herre. Men han sagde til dem: Derfor er enhver skriftlærd, som er blevet undervist i himlenes rige, lig en husbond, som tager nye og gamle ting frem fra sin skat.

Og det skete, da Jesus havde afsluttet disse ligninger, at han drog bort derfra Og da han var kommet til sit fædreland, lærte han dem i deres forsamling, så de blev forbløffede og sagde: Hvorfra har denne mand denne visdom og disse kræfter? Er denne ikke tømmerens søn? Hedder hans moder ikke Maria og hans brødre Jakob og Joses og Simon og Judas? Og er hans søstre ikke alle hos os? Hvorfra har denne derfor alt dette? Og de blev fornærmede over ham. Men Jesus sagde til dem: En profet er ikke vanæret, undtagen i sit fædreland og i sit hus. Og han gjorde ikke mange kraftgerninger der på grund af deres vantro.

I den tid hørte tetrark Herodes rygtet om Jesus Og han sagde til sine tjenere: Denne er Johannes Døberen; han er opstået fra de døde, og derfor virker disse kræfter i ham. For Herodes havde grebet Johannes, bundet ham og sat ham i fængsel på grund af Herodias, hustruen til Filippus, hans bror. For Johannes sagde til ham: Det er ikke tilladt dig at have hende. Og skønt han ville dræbe ham, frygtede han folkemængden, fordi de betragtede ham som en profet. Men da Herodes fødselsdag blev holdt, dansede Herodias datter i midten og behagede Herodes Derfor lovede han hende med ed at give hende, hvad hun måtte bede om. Men hun, tilskyndet af sin moder, sagde: Giv mig her på et fad hovedet af Johannes Døberen. Og kongen var bedrøvet, men på grund af ederne og bordfællerne befalede han, at det skulle gives. Og efter at have sendt bud, halshugede han Johannes i fængslet. Og hans hoved blev bragt på et fad og blev givet til pigen, og hun bragte det til sin moder. Og hans disciple nærmede sig, tog legemet og begravede det, og da de kom, rapporterede de det til Jesus.

Men da Jesus hørte det, trak han sig tilbage derfra i en båd til et øde sted for at være alene, og da folkeskarerne hørte det, fulgte de ham til fods fra byerne. Og da Jesus var gået ud, så han en stor skare, og han blev bevæget af medfølelse for dem og helbredte deres syge. Men da aftenen var kommet, nærmede hans disciple sig til ham og sagde: Stedet er øde, og tiden er allerede gået. Send skarerne bort, så de kan gå til landsbyerne og købe mad til sig selv. Men Jesus sagde til dem: De har ikke behov for at gå bort; giv dem I noget at spise. Men de siger til ham: Vi har ikke her andet end fem brød og to fisk. Men han sagde: Bring dem til mig her. Og efter at have beordret folkemængderne til at lægge sig på græsset, tog han de fem brød og de to fisk, så op mod himlen og velsignede,

og efter at have brækket dem gav han brødene til disciplene, og disciplene gav dem til folkemængderne. Og alle spiste og blev mætte, og de tog de tiloversblevne fragmenter op, tolv fulde kurve. De spisende var mænd, omkring fem tusind, uden kvinder og børn.

Og straks tvang Jesus sine disciple til at gå ombord i båden og sejle i forvejen til den anden side, mens han sendte skarerne bort. Og efter at have afskediget folkemængderne gik han op på bjerget for selv at bede. Da aftenen var indtrådt, var han alene der. Skibet var allerede midt på havet, plaget af bølgerne, for vinden var modsat. Men i den fjerde nattevagt gik Jesus hen til dem gående på havet. Og da disciplene så ham gå på søen, blev de urolige og sagde, at det er et spøgelse, og af frygt råbte de. Men Jesus talte straks til dem og sagde: Tag mod, det er mig, frygt ikke. Men Peter svarede ham og sagde: Herre, hvis det er dig, så befal mig at komme til dig på vandet. Men han sagde: Kom. Og Peter steg ned fra båden og gik på vandet for at komme til Jesus. Men da han så den stærke vind, blev han bange, og da han begyndte at synke, råbte han: Herre, frels mig. Men Jesus strakte straks hånden ud og greb ham og siger til ham: Du lidettroende, hvorfor tvivlede du? Og da de steg ombord i skibet, ophørte vinden. De, som var i båden, kom og tilbad ham og sagde: Sandelig, du er Guds søn.

Og efter at have krydset over kom de ind i landet Gennesaret. Og da mændene fra det sted havde genkendt ham, sendte de bud til hele den omegn, og de bragte alle de syge til ham, Og de opfordrede ham om, at de blot måtte røre ved kvasten på hans klædning, og alle som rørte ved den, blev frelst.

Dengang nærmede de skriftkloge og farisæerne fra Jerusalem sig Jesus og sagde, Hvorfor overtræder dine disciple de ældstes tradition? For de vasker ikke deres hænder, når de spiser brød. Men han svarede og sagde til dem: Hvorfor overtræder også I Guds befaling på grund af jeres tradition? For Gud befalede og sagde: Ær din fader og din moder, og den, der taler ondt om sin fader eller sin moder, skal dø. Men I siger: Den som siger til faderen eller moderen: Det er en gave, som du kunne have haft gavn af fra mig, og han skal ingeni lunde ære sin fader eller sin moder og I har ugyldiggjort Guds bud på grund af jeres tradition. Hyklere, godt profeterede Esajas om jer, da han sagde, Dette folk nærmer sig mig med deres mund, og med deres læber ærer de mig, men deres hjerte er langt borte fra mig. Forgæves tilbeder de mig, idet de lærer læresætninger, som er menneskers befalinger.

Og efter at have kaldt folkemængden til sig, sagde han til dem: Hør og forstå, Ikke det, der går ind i munden, gør mennesket urent, men det, der kommer ud af munden, dette gør mennesket urent. Dengang nærmede hans disciple sig og sagde til ham: Ved du, at farisæerne blev fornærmede, da de hørte ordet? Den svarede og sagde: Al plantning, som min himmelske fader ikke har plantet, vil blive oprykket. Lad dem være, de er blinde vejledere for blinde, men hvis en blind vejleder en blind, vil begge falde i en grube. Men Peter svarede og sagde til ham: Forklar os denne lignelse. Men Jesus sagde: Er I stadig uden forståelse? Forstår I ikke endnu, at alt det, der går ind i munden, går ind i maven og udkastes i latrinen? Men det, der udgår fra munden, kommer fra hjertet, og det gør mennesket urent. For fra hjertet går der ud onde tanker, mord, ægteskabsbrud, utugt, tyverier, falske vidnesbyrd, bespottelser. Disse er de ting, der besmitter mennesket, men at spise med uvaske hænder besmitter ikke mennesket.

Og efter at være gået ud derfra trak Jesus sig tilbage til egnen omkring Tyrus og Sidon. Og se, en kananæisk kvinde, der var gået ud fra de grænser, råbte til ham og sagde: Hav medlidenhed med mig, Herre, Davids søn, min datter er slemt besat af en dæmon. Men han svarede hende ikke et ord. Og hans disciple nærmede sig og bad ham og sagde: Send hende bort, fordi hun råber bag os. Men han svarede og sagde: Jeg er ikke sendt, undtagen til de tabte får af Israels hus. Men hun kom og bøjede sig ned for ham og sagde: Herre, hjælp mig. Men han svarede og sagde: Det er ikke godt at tage børnenes brød og kaste det til de små hunde. Hun sagde: Ja, Herre, for selv de små hunde spiser af de smuler, der falder fra deres herrers bord. Da svarede Jesus og sagde til hende: O kvinde, stor er din tro! Lad det ske for dig, som du vil. Og hendes datter blev helbredt fra den time.

Og efter at være rejst derfra kom Jesus hen til Galilæas Sø, og efter at være gået op på bjerget sad han der. Og mange skarer kom til ham med lamme, blinde, døve, lemlæstede og mange andre, og de lagde dem ved Jesu fødder, og han helbredte dem. Så at folkemængderne forundrede sig, da de så døve høre, stumme tale, lemlæstede være sunde, lamme vandre og blinde se, og de forherligede Israels Gud.

Men Jesus kaldte sine disciple til sig og sagde: Jeg har medfølelse med skaren, fordi de allerede har været hos mig i tre dage og ikke har noget at spise, og jeg vil ikke sende dem bort sultne, for at de ikke skal blive udmattede på vejen. Og hans disciple siger til ham: Hvorfra skal vi i ørkenen få så mange brød til at mætte så stor en skare? Og Jesus siger til dem: Hvor mange brød har I? Men de sagde: Syv, og få små fisk. Og han befalede folkemængderne at lægge sig ned på jorden. Og efter at have taget de syv brød og fiskene, gav han tak, brød dem og gav dem til sine

disciple, og disciplene gav dem til folkemængderne. Og alle spiste og blev mættede, og de tog det tiloversblevne af fragmenterne op, syv fulde kurve, De, der spiste, var fire tusind mænd, foruden kvinder og børn. Og efter at have afskediget folkemængderne gik han ombord i båden og kom til Magdalas grænser.

16

Og da farisæerne og saddukæerne nærmede sig for at teste ham, spurgte de ham om at vise dem et tegn fra himlen. Men han svarede og sagde til dem: Når aften er indtrådt, siger I: Godt vejr, for himmelen er rød. Og om morgenen: i dag bliver det vinter, for himmelen er rød og dyster. I hyklere, I kan sandelig skelne himmelens ansigt, men kan I ikke kende tidens tegn? En ond og utro slægt søger et tegn, og der vil ikke blive givet den noget tegn undtagen profeten Jonas tegn. Og han forlod dem og gik bort.

Og da hans disciple var kommet over til den anden side, havde de glemt at tage brød med. Men Jesus sagde til dem: Se til og vogt jer for farisæernes og saddukæernes surdej. Men de ræsonnerede indbyrdes og sagde: Vi tog ikke brød med. Men da Jesus kendte det, sagde han til dem: Hvad overvejer I hos jer selv, I lidetroende, fordi I ikke tog brød? Forstår I stadig ikke, og husker I heller ikke de fem brød til de fem tusind og hvor mange kurve I tog? Heller ikke de syv brød til de fire tusind, og hvor mange kurve I tog? Hvordan forstår I ikke, at det ikke var om brød, jeg talte til jer, da jeg sagde, at I skulle vogte jer for farisæernes og saddukæernes surdej? Då forstod de, at han ikke sagde at tage sig i agt fra surdejen i brødet, men fra farisæernes og saddukæernes lære.

Men da Jesus var kommet til egnen ved Cæsarea Filippi, spurgte han sine disciple og sagde: Hvem siger folk, at Menneskesønnen er? De sagde: Nogle siger Johannes Døberen, andre Elias, andre Jeremias eller en af profeterne. Han siger til dem: Men hvem siger I, at jeg er? Men Simon Peter svarede og sagde: Du er Kristus, den levende Guds søn. Og Jesus svarede og sagde til ham: Velsignet er du, Simon Barjona, fordi kød og blod ikke har åbenbaret dette for dig, men min fader som er i himlene. Og jeg siger til dig, at du er Peter, og på denne klippe vil jeg bygge min forsamling, og Hades porte vil ikke overvinde den. Og jeg vil give dig nøglerne til himlenes rige, og det du binder på jorden, vil være bundet i himlene, og det du løser på jorden, vil være løst i himlene. Dengang befalede han sine disciple, at de ikke måtte sige til nogen, at han er Jesus Kristus.

Fra da begyndte Jesus at vise sine disciple, at det var nødvendigt for ham at gå til Jerusalem og lide meget af de ældste og ypperstepræsterne og de skriftkloge og blive dræbt, og den tredje dag blive oprejst. Og Peter tog ham til side og begyndte at irettesætte ham og sagde: Gud være dig nådig, Herre! Dette vil aldrig ske for dig. Men han vendte sig og sagde til Peter: Gå bag mig, satan, du er min snublesten, fordi du ikke tænker på Guds ting, men på menneskers ting.

Dengang sagde Jesus til sine disciple: Hvis nogen ønsker at komme efter mig, lad ham fornægte sig selv og tage sit kors op og følge mig. For hvem der ønsker at redde sin sjæl, vil miste den, men hvem der mister sin sjæl på grund af mig, vil finde den. Hvad hjælper det en mand, hvis han vinder den hele verden, men mister sin sjæl? Eller hvad vil en mand give i bytte for sin sjæl? For Menneskesønnen er ved at komme i sin Faders herlighed med sine engle, og da vil han give hver enkelt igen efter hans gerning.

Sandelig siger jeg jer, der er nogle af dem, som står her, som ikke vil smage døden, før de ser Menneskesønnen komme i sit rige.

17

Og seks dage efter tager Jesus Peter og Jakob og Johannes, hans broder, med sig og fører dem op på et højt bjerg af sides, Og han blev forvandlet foran dem, og hans ansigt skinnede som solen, og hans klæder blev hvide som lyset. Og se, Moses og Elias viste sig for dem, samtalende med ham. Men Peter svarede og sagde til Jesus: Herre, det er godt for os at være her; hvis du vil, lad os lave tre telte her, et til dig og et til Moses og et til Elias. Mens han stadig talte, se, overskyggede en lys sky dem, og se, en stemme fra skyen sagde: Denne er min elskede søn, i hvem jeg har fundet velbehag; hør ham. Og da disciplene hørte det, faldt de på deres ansigt og frygtede meget. Og Jesus nærmede sig, rørte ved dem og sagde: Rejs jer og frygt ikke. Men da de løftede deres øjne, så de ingen undtagen Jesus alene. Og da de gik ned fra bjerget, befalede Jesus dem og sagde: Fortæl ingen om synet, indtil Menneskesønnen er opstået fra de døde. Og hans disciple spurgte ham og sagde: Hvorfor siger de skriftkloge, at Elias nødvendigvis må komme først? Men Jesus svarede og sagde til dem: Elias kommer sandelig først og vil genoprette alt, Jeg siger til jer, at Elias allerede er kommet, og de genkendte ham ikke, men de gjorde ved ham, hvad de ville, således skal også Menneskesønnen lide ved deres hånd. Da forstod disciplene, at han talte til dem om Johannes Døberen.

Og da de var kommet til skaren, nærmede en mand sig ham knælende og sagde, Herre, hav nåde med min søn, fordi han er månesyg og lider slemt, for ofte falder han i ilden og ofte i vandet. Og jeg bragte ham til dine disciple, men de var ikke i stand til at

helbrede ham. Men Jesus svarede og sagde: O utroværdige og fordrejede generation, indtil hvornår skal jeg være med jer? Indtil hvornår skal jeg udholde jer? Bring ham her til mig. Og Jesus irettesatte ham, og demonen gik ud fra ham, og drengen blev helbredt fra den time. Dengang nærmede disciplene sig Jesus i enrum og sagde: Hvorfor var vi ikke i stand til at kaste det ud? Men Jesus sagde til dem: På grund af jeres vantro. For sandelig siger jeg jer: Hvis I har tro som et sennepskorn, vil I sige til dette bjerg: Flyt dig herfra derhen, og det vil flytte sig, og intet vil være umuligt for jer. Denne slægt går imidlertid ikke ud undtagen ved bøn og faste.

Men da de opholdt sig i Galilæa, sagde Jesus til dem: Menneskesønnen er ved at blive forrådt i menneskers hænder. Og de vil dræbe ham, og på den tredje dag vil han blive oprejst. Og de blev meget bedrøvede.

Da de var kommet til Kapernaum, kom de, der opkrævede didrakmaerne, til Peter og sagde: Betaler jeres lærer ikke didrakmaerne? Han siger: Ja. Og da han gik ind i huset, foregreb Jesus ham og sagde: Hvad synes du, Simon? Kongerne på jorden, af hvem tager de afgifter eller tribut? Af deres egne sønner eller af de fremmede? Peter siger til ham: Fra de andres. Jesus sagde til ham: Derfor er sønnerne frie. Men for ikke at fornærme dem, gå til havet, kast krogen ud, og tag den første fisk der kommer op, og når du åbner dens mund vil du finde en stater, tag den og giv den til dem for mig og dig.

18

I den time kom disciplene til Jesus og sagde: Hvem er da den største i himlenes rige? Og Jesus kaldte et barn til sig, stillede det i

midten af dem og sagde, Sandelig siger jeg jer, hvis I ikke vender om og bliver som børnene, vil I ingenlunde komme ind i himlenes rige. Hvem der derfor ydmyger sig selv som dette barn, denne er den største i himlenes rige. Og den, som modtager et sådant barn i mit navn, modtager mig, Men den, der forårsager, at en af disse små troende i mig snubler, for ham ville det være bedre, at en æselmøllesten blev hængt om hans nakke, og han blev druknet i havets dyb. Ve verden for anstødsstenenes skyld, for det er nødvendigt at anstødsstenene kommer, men ve det menneske gennem hvem anstødsstenen kommer. Hvis din hånd eller din fod forårsager, at du snubler, så hug dem af og kast dem fra dig. Det er bedre for dig at gå ind i livet halt eller lemlæstet, end at have to hænder eller to fødder og blive kastet i den evige ild. Og hvis dit øje får dig til at snuble, riv det ud og kast det fra dig, det er godt for dig at gå enøjet ind i livet, end at have to øjne og blive kastet i ildens gehenna. Se til, at I ikke foragter en af disse små, for jeg siger jer, at deres engle i himlene altid ser min Faders ansigt, han som er i himlene. For Menneskesønnen kom for at redde det tabte.

Hvad synes I? Hvis en mand har hundrede får, og ét af dem går vild, vil han da ikke forlade de halvfems og ni på bjergene, gå af sted og søge det, som er faret vild? Og hvis det bliver fundet, sandelig siger jeg til jer, at han glæder sig mere over det end over de halvfems og ni, som ikke er gået vild. Således er det ikke jeres Faders vilje, han som er i himlene, at en af disse små skal forgå.

Hvis din broder synder imod dig, gå og irettesæt ham mellem dig og ham alene; hvis han hører dig, har du vundet din broder. Hvis han ikke hører, tag endnu en eller to med dig, så at hvert ord må blive fastslået på to eller tre vidners mund. Hvis han men tilsidesætter dem, sig det til forsamlingen, hvis han men også

tilsidesætter forsamlingen, lad ham være for dig ligesom hedningen og tolderen. Sandelig siger jeg jer: Alt, hvad I binder på jorden, vil være bundet i himlene, og alt, hvad I løser på jorden, vil være løst i himlene. Igen, sandelig siger jeg til jer, at hvis to af jer bliver enige på jorden om enhver sag, som de beder om, vil det ske for dem fra min fader i himlene. For hvor to eller tre er forsamlet i mit navn, der er jeg i deres midte.

Dengang nærmede Peter sig ham og sagde: Herre, hvor mange gange skal min broder synde imod mig, og jeg vil tilgive ham? Indtil syv gange? Jesus siger til ham: Jeg siger ikke til dig indtil syv gange, men indtil halvfjerds gange syv.

Derfor blev himlenes rige lignet ved en mand, en konge, som ville gøre regnskab op med sine tjenere. Men da han havde begyndt at gøre op, blev der bragt en skyldner til ham, som skyldte ti tusinde talenter. Men da han ikke havde noget at betale med, befalede hans herre, at han skulle sælges, og hans kone og hans børn og alt, hvad han havde, og at der skulle betales. Efter at være faldet ned tilbad slaven ham derfor og sagde: Herre, vær tålmodig med mig, og jeg vil betale dig alt tilbage. Men herren over slaven fik medfølelse, frigav ham og eftergav ham lånet. Men da den slave var gået ud, fandt han en af sine medslaver, som skyldte ham hundrede denarer, og han greb ham og kvalte ham og sagde: Giv mig tilbage, hvad du skylder. Derfor faldt hans medtjener ned for hans fødder og tryglede ham og sagde: Vær tålmodig med mig, og jeg vil betale dig tilbage. Men han var ikke villig, men gik bort og kastede ham i fængsel, indtil han skulle betale det skyldte tilbage.

Men da hans medslaver havde set det skete, blev de overordentligt bedrøvede, og de kom og forklarede deres herre tydeligt alt det skete. Så kaldte hans herre ham til sig og sagde til

ham: Du onde slave, al den gæld lod jeg gå for dig, siden du bad mig. Var det ikke nødvendigt, at også du forbarmede dig over din medtjener, ligesom også jeg forbarmede mig over dig? Og hans herre blev vred og overleverede ham til pineværkerne, indtil han skulle betale al den gæld, han skyldte ham. Således vil min himmelske fader også gøre mod jer, hvis ikke hver af jer tilgiver sin broder fra jeres hjerter deres overtrædelser.

19

Og det skete, da Jesus afsluttede disse ord, at han drog bort fra Galilæa og kom til Judæas grænser hinsides Jordan. Og mange skarer fulgte ham, og han helbredte dem der. Og Farisæerne kom til ham for at teste ham og sagde til ham: Er det tilladt en mand at skille sig fra sin hustru af enhver årsag? Men han svarede og sagde til dem: Har I ikke læst, at han som skabte fra begyndelsen, gjorde dem mandlige og kvindelige og sagde, På grund af dette vil en mand forlade sin fader og sin moder og blive forenet med sin hustru, og de to skal være ét kød. Så at de ikke længere er to, men ét kød. Hvad derfor Gud har sammenføjjet, må mennesket ikke adskille. De siger til ham: Hvorfor befalede Moses da at give et skilsmissebrev og skille sig af med hende? Han siger til dem, at Moses på grund af jeres hårdhjertethed tilstedte jer at skille jer af med jeres hustruer, men fra begyndelsen har det ikke været således. Men jeg siger til jer, at den som skiller sig fra sin hustru, ikke på grund af utugt, og gifter sig med en anden, begår hor, og den som gifter sig med den fraskilte, begår hor. Hans disciple siger til ham: Hvis det således er årsagen for manden med kvinden, er det ikke fordelagtigt at gifte sig. Men han sagde til dem: Ikke alle modtager dette ord, men kun dem, som det er givet. For der er eunukker, som fra moders liv blev født således. Og der er eunukker, som blev gjort til eunukker af mennesker, og der er

eunukker, som gjorde sig selv til eunukker på grund af himlenes rige. Den, som er i stand til at acceptere det, lad ham acceptere det.

Dengang blev der bragt børn til ham, så at han skulle lægge hænderne på dem og bede, men disciplene irettesatte dem. Men Jesus sagde: Lad børnene komme, og stop dem ikke fra at komme til mig, for himlenes kongerige tilhører de sådan. Og efter at have lagt hænderne på dem, gik han derfra.

Og se, en som nærmede sig sagde til ham: Gode lærer, hvad godt skal jeg gøre for at få evigt liv? Men han sagde til ham: Hvorfor kalder du mig god? Ingen er god undtagen Gud alene. Men hvis du vil gå ind i livet, så hold budene. Han siger til ham: Hvilke? Men Jesus sagde: Du må ikke slå ihjel, du må ikke begå ægteskabsbrud, du må ikke stjele, du må ikke bære falsk vidnesbyrd, Ær din fader og din moder, og du skal elske din næste som dig selv. Den unge mand siger til ham: Alle disse ting har jeg holdt fra min ungdom. Hvad mangler jeg stadig? Jesus sagde til ham: Hvis du vil være fuldkommen, så gå hen, sælg dine ejendele og giv til de fattige, og du vil få en skat i himlen, og kom og følg mig. Men da den unge mand hørte ordet, gik han bort bedrøvet, for han havde mange ejendele. Men Jesus sagde til sine disciple: Sandelig siger jeg jer, at en rig kun med vanskelighed vil gå ind i himlenes rige. Igen siger jeg til jer, det er lettere for en kamel at gå gennem et nåleøje end for en rig at gå ind i Guds rige. Men hans disciple, der havde hørt det, blev overordentlig forbløffede og sagde: Hvem kan da blive frelst? Men Jesus så på dem og sagde: For mennesker er dette umuligt, men for Gud er alt muligt. Dengang svarede Peter og sagde til ham: Se, vi har forladt alt og har fulgt dig, hvad vil der derfor blive til os? Men Jesus sagde til dem: Sandelig siger jeg jer, at I, som har fulgt mig, i genfødslen,

når Menneskesønnen sidder på sin herligheds trone, skal også I sidde på tolv troner og dømme Israels tolv stammer. Og enhver som har forladt huse eller brødre eller søstre eller fader eller moder eller kone eller børn eller marker på grund af mit navn, skal modtage hundredfold og arve evigt liv. Mange vil dog være de første sidst og de sidste først.

20

For himlenes kongerige er lignende med en mand, en husets herre, som gik ud tidligt om morgenen for at leje arbejdere til sin vingård. Og efter at have aftalt med arbejderne en denarius for dagen, sendte han dem ind i sin vingård. Og da han var gået ud omkring den tredje time, så han andre stå ledige på markedspladsen, Og til dem sagde han: Gå også I ind i vingården, og hvad der er retfærdigt, vil jeg give jer. Men de gik bort. Igen gik han ud omkring den sjette og niende time og gjorde ligeledes. Men omkring den ellefte time gik han ud og fandt andre stående ledige, og han siger til dem: Hvorfor står I her hele dagen ledige? De siger til ham, at ingen har lejet os. Han siger til dem: Gå også I ind i vingården, og I vil modtage det, som er retfærdigt. Men da aften var indtrådt, siger vingårdens herre til sin forvalter: Kald arbejderne og giv dem deres løn, idet du begynder fra de sidste indtil de første. Og de, som kom omkring den ellefte time, tog hver en denar. Men da de første kom, troede de, at de ville få mere, og de tog også selv en denarius hver. Men da de havde taget det, knurrede de mod husets herre. De sagde, at disse sidste kun arbejdede en time, og du har gjort dem lige med os, som har båret dagens byrde og hede. Men han svarede og sagde til en af dem: Kammerat, jeg gør dig ikke uret. Aftalte du ikke med mig for en denarius? Tag dit og gå, men jeg vil give denne sidste ligesom dig. Eller er det ikke tilladt mig at gøre, hvad jeg vil, med mine egne?

Er dit øje ondt, fordi jeg er god? Således vil de sidste være første og de første sidste, for mange er kaldte, men få udvalgte.

Og da Jesus gik op til Jerusalem, tog han de tolv disciple til side på vejen og sagde til dem, Se, vi går op til Jerusalem, og Menneskesønnen vil blive overgivet til ypperstepræsterne og de skriftkloge, og de vil dømme ham til døden, Og de vil overgive ham til hedningerne for at spotte og piske og korsfæste ham, og på den tredje dag vil han opstå.

Dengang nærmede moderen til Zebedaios sønner sig sammen med hendes sønner, tilbedende og begende om noget fra ham. Men han sagde til hende: Hvad vil du? Hun siger til ham: Sig, at disse mine to sønner må sidde, den ene ved din højre side og den ene ved din venstre side i dit kongerige. Men Jesus svarede og sagde: I ved ikke, hvad I beder om. Er I i stand til at drikke den kop, som jeg er ved at drikke, eller den dåb, som jeg bliver døbt med? De siger til ham: Vi er i stand til det. Og han siger til dem: Den kop, som er min, skal I sandelig drikke, og den dåb, som jeg døbes med, skal I blive døbt med, men at sidde ved min højre hånd og ved min venstre hånd er ikke mit at give, men det tilhører dem, for hvem det er blevet forberedt af min fader. Og da de ti hørte det, blev de indignerede over de to brødre. Men Jesus kaldte dem til sig og sagde: I ved, at nationernes herskere hersker over dem, og de store udøver myndighed over dem. Ikke således vil det være blandt jer, men den som ønsker at blive stor blandt jer, skal være jeres tjener, og den som ønsker at være den første iblandt jer, skal være jeres slave, Ligesom Menneskesønnen ikke kom for at blive tjent, men for at tjene og give sin sjæl som løsesum i stedet for mange.

Og da de gik ud fra Jeriko, fulgte en stor skare ham. Og se, to blinde sad ved vejen, og da de hørte, at Jesus gik forbi, råbte de og sagde: Hav medlidenhed med os, Herre, Davids søn. Men mængden irettesatte dem, så de skulle tie stille, men de råbte endnu højere og sagde: Forbarm dig over os, Herre, Davids søn. Og Jesus standsede, kaldte dem til sig og sagde: Hvad vil I, at jeg skal gøre for jer? De siger til ham: Herre, så vore øjne må blive åbnet. Men Jesus, der blev rørt af medfølelse, rørte ved deres øjne, og straks fik de deres syn tilbage, og de fulgte ham.

21

Og da de nærmede sig Jerusalem og kom til Bethfage ved Olivenbjerget, da sendte Jesus to disciple og sagde til dem: Gå ind i landsbyen foran jer, og straks vil I finde et æsel bundet og et føl hos den. Løsn dem og bring dem til mig. Og hvis nogen siger noget til jer, skal I sige, at Herren har brug for dem, og han sender dem straks tilbage. Men dette hele er sket, for at det skulle opfyldes, som blev sagt gennem profeten, der siger, Sig til Zions datter: Se, din konge kommer til dig, ydmyg og ridende på et æsel og på et føl, søn af et trækdyr.

Disciplene gik afsted og gjorde, som Jesus havde befale dem. De bragte æslet og føllet, og de lagde deres klæder ovenpå dem, og han satte sig ovenpå dem. Men den største mængde spredte deres egne klæder på vejen, mens andre huggede grene fra træerne og spredte dem på vejen. Men mængderne, der gik foran, og de, der fulgte efter, råbte og sagde: Hosianna Davids søn, velsignet er han, der kommer i Herrens navn, hosianna i det højeste.

Og da han gik ind i Jerusalem, blev hele byen rystet og sagde: Hvem er denne? Men mængderne sagde: Denne er Jesus, profeten

fra Nazaret i Galilæa.

Og Jesus gik ind i Guds helligdom, og han kastede alle de sælgende og købende ud af helligdommen, og han væltede pengevekslernes borde og sæderne for dem, der solgte duer, Og han siger til dem: Der er skrevet: Mit hus skal kaldes et bedehus, men I har gjort det til en røverhule.

Og lamme og blinde kom til ham i templet, og han helbredte dem. Men da ypperstepræsterne og de skriftkloge så de undergerninger, som han gjorde, og børnene, der råbte i templet og sagde: Hosianna, Davids søn, blev de forbitrede Og de sagde til ham: Hører du, hvad disse siger? Men Jesus siger til dem: Ja, har I aldrig læst, at ud af spædbørns og diendes mund har jeg beredt lovpris? Og efter at have efterladt dem, gik han ud af byen til Betania og logerede der.

Om morgenen, da han vendte tilbage til byen, blev han sulten, Og da han så et figentræ ved vejen, kom han hen til det, og fandt intet på det undtagen blade alene, og han siger til det: Lad der ikke længere komme frugt fra dig i evighed. Og figentræet visnede straks. Og da disciplene så det, undrede de sig og sagde: Hvordan visnede figentræet øjeblikkeligt? Men Jesus svarede og sagde til dem: Sandelig siger jeg jer, hvis I har tro og ikke tvivler, skal I ikke alene gøre det med figentræet, men også hvis I siger til dette bjerg: Bliv løftet og kastet i havet, så vil det ske. Og alt, hvad I beder om i bønnen med tro, skal I modtage.

Og da han var kommet ind i templet, kom ypperstepræsterne og folkets ældste til ham, mens han underviste, og sagde: Med hvilken myndighed gør du disse ting, og hvem gav dig denne myndighed? Men Jesus svarede og sagde til dem: Jeg vil også

spørge jer om ét ord, som hvis I siger til mig, så vil jeg også sige til jer, i hvad myndighed jeg gør disse ting. Johannesdåben, hvorfra var den, fra himlen eller fra mennesker? Men de ræsonnerede hos sig selv og sagde: Hvis vi siger fra himlen, vil han sige til os: Hvorfor troede I ham da ikke? Men hvis vi siger, fra mennesker, frygter vi folkemængden, for alle anser Johannes for at være profet. Og de svarede Jesus og sagde: Vi ved det ikke. Og han sagde til dem: Heller ikke jeg siger til jer, i hvilken myndighed jeg gør disse ting.

Hvad synes I? En mand havde to børn, og han nærmede sig den første og sagde: Barn, gå i dag og arbejd i min vingård. Men han svarede og sagde: Jeg vil ikke. Senere fortrød han det og gik. Og han nærmede sig den anden og sagde det samme. Men han svarede: Jeg vil, herre, og gik ikke. Hvem af de to gjorde faderens vilje? De siger til ham: Den første. Jesus siger til dem: Sandelig siger jeg jer, at tolderne og de prostituerede går foran jer ind i Guds rige. For Johannes kom til jer i retfærdigheds vej, og I troede ham ikke, men tolderne og de prostituerede troede ham, men I angrede ikke senere, efter at have set det, for at tro ham.

Hør en anden lignelse. Der var en mand, en husets herre, som plantede en vingård og satte et hegn omkring den og gravede en vinpresse i den og byggede et tårn, og han udlejede den til bønder og rejste bort. Men da tiden for frugterne nærmede sig, sendte han sine slaver til bønderne for at tage sine frugter. Og bønderne tog hans slaver, og den ene piskede de, den anden dræbte de, og den tredje stenede de. Igen sendte han andre slaver, flere end de første, og de gjorde det samme med dem. Senere sendte han sin søn til dem og sagde: De vil respektere min søn. Men bønderne sagde, da de så sønnen, til sig selv: Denne er arvingen, kom, lad os dræbe ham og tage hans arv. Og efter at have taget ham, kastede

de ham ud af vingården og dræbte ham. Når derfor vingårdens herre kommer, hvad vil han gøre ved de bønder? De siger til ham: De onde vil han ødelægge grusomt, og vingården vil han udleje til andre bønder, som vil give ham frugterne til deres rette tider. Jesus siger til dem: Har I aldrig læst i skrifterne: Stenen, som bygherrerne forkastede, den blev til hjørnesten; fra Herren skete dette, og det er vidunderligt i vore øjne?

På grund af dette siger jeg til jer, at Guds rige vil blive taget bort fra jer og givet til et folk, som bærer dets frugter. Og den, der falder på denne sten, vil blive knust, men den, som stenen falder på, vil den knuse. Og da ypperstepræsterne og farisæerne havde hørt hans lignelser, kendte de, at han talte om dem. Og da de søgte at gribe ham, frygtede de folkemængderne, eftersom de betragtede ham som en profet.

22

Og Jesus svarede igen og talte til dem i lignelser og sagde, Himlenes rige blev lignet ved en konge, som holdt bryllup for sin søn. Og han sendte sine slaver for at kalde de indbudte til brylluppet, og de var ikke villige til at komme. Igen sendte han andre slaver og sagde: Sig til de indbudte: Se, mit bedste har jeg forberedt, mine tyre og de fedede dyr er slagtet, og alt er klar, kom til brylluppet. De forsømte det og gik bort, den ene til sin egen mark, den anden til sin handel, Men de resterende erobrede hans slaver, mishandlede dem og dræbte dem. Men da den konge hørte det, blev han vred, og han sendte sine hære af sted, ødelagde de mordere og brændte deres by. Så siger han til sine slaver: Brylluppet er ganske vist parat, men de indbudte var ikke værdige. Gå derfor til vejkrydsene, og så mange som I finder, kald til brylluppet. Og de slaver gik ud på vejene og samlede alle, som de

fandt, både onde og gode, og brylluppet blev fyldt med gæster ved bordet. Men da kongen var indtrådt for at beskue gæsterne, så han der et menneske, som ikke havde påklædt bryllupsklædning. Og han siger til ham: Kammerat, hvordan kom du ind her uden at have bryllupsklædning? Men han blev bragt til tavshed. Da sagde kongen til tjenerne: Bind hans fødder og hænder, løft ham og kast ham ud i det ydre mørke; der vil være gråd og tænderskæren. For mange er indbudte, men få er udvalgte.

Dengang tog farisæerne, efter at være gået bort, råd om, hvordan de kunne fange ham i ord. Og de sender deres disciple til ham sammen med herodianerne og siger: Lærer, vi ved, at du er sandfærdig og lærer Guds vej i sandhed, og du bekymrer dig ikke om nogen, for du ser ikke på menneskers ansigt, Sig derfor til os, hvad synes du? Er det tilladt at give tribut til Cæsar eller ej? Men da Jesus kendte deres ondskab, sagde han: Hvorfor prøver I mig, I hyklere? Vis mig skattemønten. Men de bragte ham en denar. Og han siger til dem: Hvis billede er dette, og hvis indskrift? De siger til ham: Cæsars. Da siger han til dem: Giv derfor Cæsars ting tilbage til Cæsar og Guds ting til Gud. Og da de hørte det, undrede de sig, og de forlod ham og gik bort.

På den dag kom saddukæerne til ham, de som siger, at der ikke er nogen opstandelse, og de spurgte ham Sigende: Lærer, Moses sagde: Hvis nogen dør uden at have børn, skal hans broder gifte sig med hans kvinde og oprejse afkom til hans broder. Der var syv brødre blandt os, og den første giftede sig og døde, og da han ikke havde afkom, efterlod han sin hustru til sin bror, Ligeledes den anden og den tredje, indtil de syv. Til sidst døde også kvinden. I opstandelsen, hvem af de syv vil kvinden derfor tilhøre? For de havde alle hende. Men Jesus svarede og sagde til dem: I er vildledt, fordi I ikke kender skrifterne og heller ikke

Guds kraft. For i opstandelsen hverken gifter de sig, eller bliver givet i ægteskab, men de er som Guds engle i himlen. Men om de dødes opstandelse, har I ikke læst det, der blev sagt til jer af Gud, som siger, Jeg er Abrahams Gud og Isaks Gud og Jakobs Gud; Gud er ikke de dødes Gud, men de levendes. Og da folkemængderne havde hørt det, var de forbløffede over hans undervisning.

Men farisæerne, der havde hørt, at han havde bragt saddukæerne til tavshed, blev samlet sammen, Og en af dem, en lovkyndig, spurgte ham for at friste ham og sagde, Lærer, hvilket bud er stort i loven? Men Jesus sagde til ham: Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind. Dette er det første og store bud. Den anden er lignende denne: Du skal elske din næste som dig selv. I disse to bud hænger hele loven og profeterne.

Men da Farisæerne var samlet, spurgte Jesus dem Sigende: Hvad synes I om Kristus? Hvis søn er han? De siger til ham: Davids. Han siger til dem: Hvordan kalder David ham derfor Herre i Ånden, når han siger, Herren sagde til min Herre: Sid ved min højre hånd, indtil jeg lægger dine fjender som en fodskammel for dine fødder.

Hvis David derfor kalder ham Herre, hvordan er han hans søn?

Og ingen var i stand til at svare ham et ord, og heller ikke turde nogen fra den dag at spørge ham mere.

Dengang talte Jesus til folkemængderne og til sine disciple
Sigende: På Mose sæde sad de skriftkloge og farisæerne. Alt
derfor, hvad de måtte sige til jer at holde, det skal I holde og gøre,
men efter deres gerninger skal I ikke gøre, for de siger det og gør
det ikke. For de binder tunge byrder, som er svære at bære, og
lægger dem på menneskenes skuldre, men med deres egen finger
vil de ikke flytte dem. Men alle deres gerninger gør de for at blive
set af mennesker. For de gør deres bønneremme brede og gør
kvastene på deres klæder store, Men de elsker ærespladsen ved
festmåltiderne og de forreste sæder i forsamlingerne og hilsenerne
på markedspladserne og at blive kaldt rabbi af mennesker. Men I
må ikke blive kaldt rabbi, for én er jeres lærer, Kristus, og I er alle
brødre. Og kald ikke jeres fader på jorden, for én er jeres fader,
han i himlene. Heller ikke må I blive kaldt lærere, for én er jeres
lærer, Kristus. Den største blandt jer skal være jeres tjener. Men
den, der ophøjer sig selv, vil blive ydmyget, og den, der ydmyger
sig selv, vil blive ophøjet.

Ve jer, skriftkloge og farisæere, I hyklere, fordi I fortærer
enkernes huse og under påskud af lange bønner - derfor vil I
modtage en desto strengere dom. Ve jer, skriftkloge og farisæere, I
hyklere, fordi I lukker himlenes rige for mennesker; I selv går ikke
ind, og dem der vil gå ind, tillader I ikke at gå ind. Ve jer,
skriftkloge og farisæere, I hyklere, fordi I rejser over havet og det
tørre land for at gøre én omvendt, og når han er blevet det, gør I
ham til en søn af helvede, dobbelt så meget som I selv. Ve jer,
blinde vejledere, som siger: Den der sværger ved templet, det er
intet, men den der sværger ved guldet i templet, han er forpligtet.
Tåber og blinde! Hvem er større, guldet eller templet der helliger
guldet? Og den, der sværger ved alteret, det er ingenting, men den,
der sværger ved gaven, som er ovenpå det, han er forpligtet. Tåber
og blinde, hvad er større, gaven eller alteret der helliger gaven?

Den, der derfor har svoret ved alteret, sværger ved det og ved alt, hvad der er ovenpå det, og den der har svoret ved templet sværger ved det og ved ham der bor i det Og den der har svoret ved himlen, sværger ved Guds trone og ved ham der sidder på den. Ve jer, skriftkloge og farisæere, I hyklere, fordi I giver tiende af mynten og dilden og kommenen, og I har forsømt de tungere ting i loven: dommen og barmhjertigheden og troen. Disse ting burde I have gjort, uden at forsømme hine. Blinde vejvisere, som sier myggen fra, men sluger kamelen. Ve jer, skriftkloge og farisæere, I hyklere, fordi I renser koppen og fadet udefra, men indefra er de fulde af plyndring og uretfærdighed. Blinde farisæer, rens først det indre af koppen og fadet, så at også det ydre af dem bliver rent. Ve jer, skriftkloge og farisæere, I hyklere, fordi I ligner hvidkalkede grave, som udefra ganske vist fremtræder smukke, men indeni er fulde af døde ben og al urenhed. Således fremtræder også I udadtil retfærdige for mennesker, men indeni er I fulde af hykleri og lovløshed. Ve jer, skriftkloge og farisæere, I hyklere, fordi I bygger profeternes grave og pryder de retfærdiges gravmæler, Og I siger: Hvis vi havde levet i vore fædres dage, ville vi ikke have været deres deltagere i profeternes blod. Så at I vidner imod jer selv, at I er sønner af dem, der myrdede profeterne. Og I fyld jeres fædres mål. Slinger, hugormenes afkom, hvordan skal I flygte fra helvedes dom? På grund af dette, se, jeg sender til jer profeter og vise mænd og skriftkloge, og nogle af dem skal I dræbe og korsfæste, og nogle af dem skal I piske i jeres synagoger og forfølge fra by til by, så at alt retfærdigt blod, der udgydes på jorden, kommer over jer, fra den retfærdige Abels blod indtil Zakarias, Barakias søns blod, som I myrdede mellem templet og alteret. Sandelig siger jeg til jer, at alle disse ting vil komme over denne generation. Jerusalem, Jerusalem, du som dræber profeterne og stener dem, der er sendt til dig, hvor mange gange har jeg ønsket at samle dine børn, på samme måde som en høne

samler sine kyllinger under vingerne, og I ville ikke. Se, jeres hus efterlades øde til jer. For jeg siger jer, I skal ikke se mig fra nu af, indtil I siger: Velsignet er han, som kommer i Herrens navn.

24

Og da Jesus var gået ud, gik han fra templet, og hans disciple kom for at vise ham templets bygninger. Men Jesus sagde til dem: Ser I ikke alle disse ting? Sandelig siger jeg jer: Der vil ikke blive efterladt her sten på sten, som ikke vil blive nedrevet. Men mens han sad på Olivenbjerget, kom disciplene til ham privat og sagde: Sig os, hvornår vil disse ting ske, og hvad er tegnet på din tilstedeværelse og på tidsalderens fuldendelse? Og Jesus svarede og sagde til dem: Se til, at ingen bedrager jer. For mange vil komme i mit navn og sige: Jeg er Kristus, og de vil bedrage mange. I vil komme til at høre om krige og rygter om krige, se til at I ikke bliver foruroligede, for det er nødvendigt at alt dette sker, men enden er endnu ikke kommet. For nation vil rejse sig op mod nation og kongerige mod kongerige, og der vil være hungersnød og pest og jordskælv forskellige steder. Men alt dette er begyndelsen på fødselssmerter. Da vil de overgive jer til trængsel og dræbe jer, og I vil være hadede af alle nationerne på grund af mit navn. Og da vil mange blive foragede og forråde hinanden og hade hinanden. Og mange falske profeter vil opstå og føre mange vild, Og fordi lovløsheden bliver stor, vil de manges kærlighed blive kold. Men den, der har udholdt til enden, denne vil blive frelst. Og dette gode budskab om kongeriet vil blive forkyndt i hele den beboede verden til vidnesbyrd for alle nationerne, og da vil enden komme. Når I derfor ser ødelæggelsens vederstyggelighed, som er talt om gennem profeten Daniel, stående på hellig sted, lad den læsende forstå Så lad de i Judæa flygte til bjergene. Den, der er på taget, må ikke komme ned for at tage tingene fra sit hus, Og den, der er

på marken, må ikke vende tilbage for at hente sine klæder. Ve men dem, der er gravide, og dem, der ammer, i hine dage. Men bed om, at jeres flugt ikke sker om vinteren eller på en sabbat. Der vil da være stor trængsel, som ikke er sket fra verdens begyndelse indtil nu, og heller ikke nogensinde vil ske. Og hvis de dage ikke var blevet forkortet, ville intet kød være blevet frelst, men på grund af de udvalgte vil de dage blive forkortet. Dengang, hvis nogen siger til jer: Se, her er Kristus eller her, må I ikke tro det. For der vil opstå falske kristusser og falske profeter, og de vil give store tegn og undere, så at vildlede, hvis muligt, også de udvalgte. Se, jeg har fortalt jer det på forhånd. Hvis de derfor siger til jer: Se, han er i ørkenen, så gå ikke derud; se, han er i de indre kamre, så tro det ikke, For ligesom lynet går ud fra øst og ses helt til vest, således vil Menneskesønnens komme være, For hvor ådsellet er, dér vil ørnene blive samlet.

Umiddelbart efter trængslen i de dage vil solen blive formørket, og månen vil ikke give sit lys, og stjernerne vil falde fra himlen, og himlenes magter vil blive rystet.

Og da vil Menneskesønnens tegn fremtræde i himlen, og da vil alle jordens stammer sørge, og de vil se Menneskesønnen komme på himlens skyer med stor magt og herlighed. Og han vil udsende sine budbringere med en stor trompetrøst, og de vil samle hans udvalgte fra de fire vinde, fra himlenes ydergrænser indtil deres ydergrænser. Fra figentræet skal I lære lignelsen. Når dets gren allerede bliver blød og bladene spirer, ved I at sommeren er nær. Således også I, når I ser alle disse ting, ved at det er nær ved døren. Sandelig siger jeg jer, denne generation forgår ikke, før alle disse ting bliver til. Himlen og jorden vil forgå, men mine ord vil ikke forgå. Om den dag og time ved ingen noget, heller ikke himlens engle, undtagen min fader alene. Ligesom i

Noahs dage, således vil Menneskesønnens komme også være. For ligesom de var i dagene før oversvømmelsen, spisende og drikkende, giftende sig og givende i ægteskab, indtil den dag Noah gik ind i arken, Og de kendte det ikke, indtil oversvømmelsen kom og tog dem alle, således vil det også være med Menneskesønnens komme. Da vil to være på marken, den ene tages og den anden forlades, To kvinder, der maler i møllen: den ene bliver taget, og den anden bliver efterladt. Vær derfor vågen, fordi I ikke ved, på hvilken time jeres Herre kommer. Det ved I dog, at hvis husets herre vidste, i hvilken vagt tyven kommer, ville han have vågnet og ikke have tilladt, at hans hus blev brudt ind i. På grund af dette skal også I være rede, fordi Menneskesønnen kommer i den time, I ikke tænker.

Hvem er da den tro og kloge slave, som hans herre har sat over sin tjeneste for at give dem deres næring i rette tid? Velsignet er den slave, som hans herre vil finde gørende således, når han kommer. Sandelig siger jeg jer, at han vil indsætte ham over alle sine ejendele. Men hvis den dårlige slave siger i sit hjerte: Min herre tøver med at komme, og begynder at slå sine medslaver, men spiser og drinker med de berusede, Herren af den slave vil komme på en dag, han ikke forventer, og i en time, han ikke kender og han vil skære ham i to, og hans del vil han placere sammen med hyklerne; der vil være gråd og tænderskæren.

25

Da vil himlenes rige blive lignet ved ti jomfruer, som tog deres lamper og gik ud for at møde brudgommen. Fem af dem var kloge, og fem var tåbelige. som var tåbelige og havde taget deres lamper, men ikke tog olie med sig De vise tog olie i deres kar sammen med deres lamper. Men da brudgommen forsinkede, blev de alle

søvnige og sov. Midt om natten er der blevet et råb: Se, brudgommen kommer! Gå ud for at møde ham. Dengang rejste alle de jomfruer sig, og de prydede deres lamper. Men de tåbelige sagde til de kloge: Giv os af jeres olie, fordi vores fakler slukkes. Men de vise svarede og sagde: For at det ikke skal være utilstrækkeligt til os og til jer, gå hellere til dem der sælger og køb til jer selv. Men da de drog bort for at købe, kom brudgommen, og de parate gik ind med ham til brylluppet, og døren blev lukket. Senere kommer også de tilbageværende jomfruer og siger: Herre, herre, åbn for os. Men han svarede og sagde: Sandelig siger jeg jer, jeg kender jer ikke. Vær derfor vågen, fordi I ikke kender den dag eller den time, hvori Menneskesønnen kommer.

For ligesom en mand, der rejste bort, kaldte sine egne slaver og overgav sine ejendele til dem, Og til den ene gav han fem talenter, til den anden to, til den tredje ét, til hver ifølge hans egen styrke, og han rejste straks bort. Men den, der havde taget de fem talenter, gik hen og arbejdede med dem og tjente andre fem talenter. Ligeledes vandt den, der havde de to, også selv yderligere to. Men den, der havde taget den ene, gik væk, gravede i jorden og skjulte sin herres sølv. Men efter lang tid kommer de slavers herre og afregner med dem. Og han, som havde modtaget de fem talenter, nærmede sig og frembragte andre fem talenter og sagde: Herre, fem talenter betroede du mig, se, jeg har vundet andre fem talenter på dem. Hans herre sagde til ham: Godt, du gode og trofaste tjener, over få ting var du tro, over mange ting vil jeg sætte dig, gå ind i din herres glæde. Og han som havde modtaget de to talenter nærmede sig og sagde: Herre, to talenter betroede du mig, se, jeg har vundet to andre talenter på dem. Hans herre sagde til ham: Godt, du gode og tro tjener, over få ting var du tro, over mange ting vil jeg sætte dig, gå ind i din herres glæde. Men han som havde modtaget den ene talent nærmede sig også og sagde,

herre, jeg kendte dig, at du er en hård mand, som høster hvor du ikke såede og samler hvorfra du ikke spredte, og da jeg frygtede, gik jeg bort og gemte dit talent i jorden, se, du har dit eget. Men hans herre svarede og sagde til ham: Du onde og dovne slave, du vidste, at jeg høster, hvor jeg ikke har sået, og samler, hvorfra jeg ikke har spredt. Det var derfor nødvendigt for dig at give mit sølv til vekselere, og da jeg kom, ville jeg have modtaget mit med rente. Løft derfor talentet fra ham og giv det til den, der har de ti talenter. Til den, der har alt, vil der blive givet, og han vil have overflod, men fra den, der ikke har, vil også det, han har, blive taget fra ham. Og kast den ubrugelige slave ud i det ydre mørke; der vil der være gråd og tænderskæren.

Men når Menneskesønnen kommer i sin herlighed og alle de hellige engle med ham, da skal han sidde på sin herligheds trone, Og alle folkeslagene vil blive samlet for ham, og han skal adskille dem fra hinanden, ligesom hyrden adskiller fårene fra gederne, Og han vil sætte fårene ved sin højre side, men gederne ved sin venstre side. Så vil kongen sige til dem ved hans højre side: Kom, I min faders velsignede, arv det rige, som er forberedt til jer fra verdens grundlæggelse. For jeg var sulten, og I gav mig at spise, jeg var tørstig, og I gav mig at drikke, jeg var fremmed, og I tog imod mig. Nogen, og I klædte mig, jeg var syg, og I besøgte mig, jeg var i fængsel, og I kom til mig. Så vil de retfærdige svare ham og sige: Herre, hvornår så vi dig sulten og gav dig mad, eller tørstig og gav dig noget at drikke? Hvornår så vi dig som fremmed og tog imod dig, eller nogen og klædte dig? Hvornår så vi dig svag eller i fængsel, og kom til dig? Og kongen vil svare og sige til dem: Sandelig siger jeg jer, i den udstrækning I gjorde det for en af disse mine mindste brødre, gjorde I det for mig. Då vil han også sige til dem på venstre side: Gå bort fra mig, I forbandede, ind i den evige ild, som er forberedt til djævelen og hans engle. for jeg var sulten,

og I gav mig ikke at spise, jeg var tørstig, og I gav mig ikke at drikke, Jeg var fremmed, og I tog ikke imod mig, nogen, og I klædte mig ikke, syg og i fængsel, og I besøgte mig ikke. Så vil de svare ham og selv sige: Herre, hvornår så vi dig sultende eller tørstig eller som fremmed eller nogen eller svag eller i fængsel, og ikke tjente dig? Så vil han svare dem og sige: Sandelig siger jeg jer, i den udstrækning I ikke gjorde det for en af disse mindste, har I heller ikke gjort det for mig. Og disse vil gå bort til evig straf, men de retfærdige til evigt liv.

26

Og det skete, da Jesus havde afsluttet alle disse ord, at han sagde til sine disciple I ved, at om to dage bliver påsken holdt, og Menneskesønnen bliver forrådt for at blive korsfæstet. Dengang blev ypperstepræsterne og de skriftkloge og de ældste af folket samlet i gården hos ypperstepræsten, som blev kaldt Kajfas. Og de tog råd sammen for at gribe Jesus ved svig og dræbe ham. De sagde dog: Ikke under festen, så der ikke opstår opstand blandt folket.

Men da Jesus var i Bethany i Simons, den spedalskes, hus, En kvinde nærmede sig ham med en alabastflaske med meget værdifuld salve, og hun hældte den ud på hans hoved, mens han lå til bords. Men da hans disciple så det, blev de forargede og sagde: Hvad skal denne ødelæggelse til? For denne salve kunne have været solgt for meget og givet til de fattige. Men da Jesus kendte det, sagde han til dem: Hvorfor volder I kvinden besvær? For hun har gjort en god gerning imod mig. De fattige har I altid med jer selv, men mig har I ikke altid. For ved at hælde denne salve på mit legeme, gjorde hun det for at begrave mig. Sandelig siger jeg jer,

hvor end dette gode budskab bliver forkyndt i hele verden, vil også det, hun gjorde, blive fortalt til minde om hende.

Dengang gik en af de tolv, den kaldte Judas Iskariot, til ypperstepræsterne og sagde, Hvad vil I give mig, og jeg vil levere ham til jer? Men de gav ham tredive sølvstykker. Og fra da søgte han en lejlighed til at forråde ham.

Men på den første dag af de usyrede brød kom disciplene til Jesus og sagde til ham: Hvor vil du, at vi skal forberede påskemåltidet til dig? Men han sagde: Gå ind i byen til den og den, og sig til ham: Læreren siger: Min tid er nær, hos dig holder jeg påske med mine disciple. Og disciplene gjorde, som Jesus havde befalet dem, og de forberedte påsken. Men da det var blevet aften, lå han til bords med de tolv. Og mens de spiste, sagde han: Sandelig siger jeg jer, at en af jer vil forråde mig. Og meget bedrøvede begyndte de hver især at sige til ham: Det er vel ikke mig, Herre? Men han svarede og sagde: Den, der har dyppet hånden med mig i fadet, denne vil forråde mig. Menneskesønnen går sandelig, som der er skrevet om ham, men ve det menneske gennem hvem Menneskesønnen bliver forrådt; det havde været bedre for ham, hvis det menneske ikke var blevet født. Men Judas, som overleverede ham, svarede og sagde: Det er vel ikke mig, rabbi? Han siger til ham: Du har sagt det. Mens de spiste, tog Jesus brødet, og efter at have givet tak, brød han det og gav det til disciplene og sagde: Tag, spis, dette er mit legeme. Og efter at have taget koppen og givet tak, gav han den til dem og sagde: Drik alle af den, for dette er mit blod af den nye pagt, som bliver udgydt for mange til forladelse af synder. Jeg siger til jer, at jeg ikke vil drikke fra nu af af denne vinrankens frugt indtil den dag, når jeg drikker den ny med jer i min faders kongerige.

Og efter at have sunget en salme gik de ud til Olivenbjerget. Derefter siger Jesus til dem, Alle I vil falde fra mig i denne nat, for der er skrevet: Jeg vil slå hyrden, og fårene af flokken vil blive spredt,

Men efter at jeg er oprejst, vil jeg gå foran jer ind i Galilæa. Men Peter svarede ham: Selv om alle skulle falde fra på grund af dig, vil jeg aldrig snuble. Jesus sagde til ham: Sandelig siger jeg dig, at du i denne nat, før hanen galer, tre gange vil fornægte mig. Peter siger til ham: Selv hvis det er nødvendigt for mig at dø med dig, vil jeg ikke fornægte dig. Ligeledes sagde også alle disciplene.

Så kommer Jesus med dem til et sted kaldet Getsemane, og siger til disciplene: Sid her, indtil jeg er gået bort og har bedt der. Og efter at have taget Peter og de to sønner af Zebedaios med sig, begyndte han at være bedrøvet og ængstelig. Så siger Jesus til dem: Min sjæl er meget bedrøvet indtil døden; bliv her og vær vågen med mig. Og efter at have gået lidt fremad, faldt han på sit ansigt bedende og sagde: Min fader, hvis det er muligt, lad dette bærer gå fra mig, dog ikke som jeg vil, men som du vil. Og han kommer til disciplene og finder dem sovende, og han siger til Peter: Var I således ikke i stand til at holde vagt med mig i blot en time? Vær vågen og bed, så I ikke falder i fristelse; ånden er sandelig villig, men kødet er svagt. Igen gik han bort for anden gang og bad og sagde: Min fader, hvis denne kop ikke kan gå forbi fra mig, medmindre jeg drikker den, lad din vilje ske. Og da han kom, fandt han dem igen sovende, for deres øjne var tunge. Og efter at have forladt dem gik han bort igen og bad for tredje gang med de samme ord. Så kommer han til sine disciple og siger til dem: Sov I stadig og hvil jer? Se, timen er kommet nær, og Menneskesønnen bliver forrådt i synderes hænder. Rejs jer, lad os gå; se, han som forråder mig, har nærmet sig.

Og mens han endnu talte, se, kom Judas, en af de tolv, og med ham en stor skare med sværd og stave fra ypperstepræsterne og folkets ældste. Men den der overleverede ham, gav dem et tegn og sagde: Den jeg kysser, han er det, grib ham. Og straks nærmede han sig Jesus og sagde: Hils, rabbi og kyssede ham. Men Jesus sagde til ham: Kammerat, det som du er her for. Derefter nærmede de sig, lagde hænderne på Jesus og greb ham. Og se, en af dem der var med Jesus, strakte hånden ud, rev sit sværd frem, og slog ypperstepræstens slave og huggede hans øre af. Så siger Jesus til ham: Vend dit sværd tilbage til dets plads, for alle de, der tager sværdet, skal dø ved sværdet. Eller synes du, at jeg ikke er i stand til just nu at tilkalde min fader, og han vil stille mere end tolv legioner engle til rådighed for mig? Hvordan skal skrifterne derfor blive opfyldt, at det således er nødvendigt at ske? I den time sagde Jesus til skarerne: Som mod en røver er I gået ud med sværd og stokke for at gribe mig. Dag efter dag sad jeg hos jer og lærte i templet, og I greb mig ikke. Dette hele er men blevet, så at profeternes skrifter måtte blive opfyldt. Da forlod alle disciplene ham og flygtede.

De, som havde grebet Jesus, førte ham bort til ypperstepræsten Kajfas, hvor de skriftkyndige og de ældste var forsamlet. Men Peter fulgte ham på afstand indtil ypperstepræstens gårdsplads, og efter at være gået ind sad han sammen med tjenerne for at se afslutningen. Men ypperstepræsterne og de ældste og hele rådet søgte falsk vidnesbyrd imod Jesus, så at de kunne aflive ham, og de fandt ikke, og selvom mange falske vidner kom frem, fandt de ikke. Men senere kom to falske vidner frem. Jeg sagde: Denne sagde, at jeg er i stand til at ødelægge Guds tempel og bygge det op igen på tre dage. Og ypperstepræsten rejste sig og sagde til ham: Svarer du ingenting? Hvad er det, disse vidner imod dig? Men Jesus var

tavs. Og ypperstepræsten svarede og sagde til ham: Jeg besvær dig ved den levende Gud, at du siger os, om du er Kristus, Guds Søn. Jesus siger til ham: Du har sagt det, men jeg siger jer: Fra nu af skal I se Menneskesønnen siddende ved Magtens højre hånd og kommende på himlens skyer. Da rev ypperstepræsten sine klæder og sagde, at han havde spottet Gud. Hvad behov har vi stadig for vidner? Se, nu har I hørt hans gudsbespottelse. Hvad synes I? Men de svarede og sagde: Han er skyldig til døden. Då spyttede de ham i ansigtet og slog ham, mens andre gav ham lussinger De sagde: Profeter for os, Kristus, hvem er den, der slog dig?

Men Peter sad udenfor i gården, og en tjenestepige nærmede sig ham og sagde: Du var også med Jesus fra Galilæa. Men han nægtede foran dem alle og sagde: Jeg ved ikke, hvad du siger. Men da han var gået ud til porten, så en anden kvinde ham og sagde til dem der: Også denne var med Jesus Nazaræeren. Og igen benægtede han med ed, at han ikke kendte manden. Efter kort tid nærmede de omkringstående sig og sagde til Peter: Sandelig, også du er en af dem, for din tale afslører dig. Da begyndte han at forbande og sværge, at han ikke kendte manden. Og straks galede en hane. Og Peter huskede Jesu ord, som han havde sagt til ham, at før hanen galede, ville han fornægte ham tre gange, og han gik udenfor og græd bittert.

27

Men da morgenen var kommet, holdt alle ypperstepræsterne og folkets ældste råd imod Jesus for at dræbe ham. Og efter at have bundet ham, førte de ham bort og overgav ham til Pontius Pilatus, landshøvdingen.

Da Judas, som havde forrådt ham, så at han var blevet dømt, fortrød han det og gav de tredive sølvstykker tilbage til ypperstepræsterne og de ældste Sigende: Jeg har syndet ved at have overgivet uskyldigt blod. Men de sagde: Hvad kommer det os ved? Det må du selv se til. Og efter at have kastet sølvstykkerne i templet, trak han sig tilbage, og efter at være gået bort hængte han sig. Men ypperstepræsterne tog sølvstykkerne og sagde: Det er ikke tilladt at kaste dem i skattkammeret, siden det er blodpenge. Men efter at have holdt råd købte de med dem pottemagerens mark til begravelse for de fremmede. Derfor blev den mark kaldt blodets mark indtil den dag i dag. Dengang blev opfyldt det, der var talt gennem profeten Jeremias, som sagde: Og de tog de tredive sølvstykker, prisen på den prissatte, som de prissatte fra Israels sønner, Og de gav dem til pottemagerens mark, som Herren befalede mig.

Men Jesus stod foran lederen, og lederen spurgte ham og sagde: Er du jødernes konge? Men Jesus sagde til ham: Du siger det. Og da han blev anklaget af ypperstepræsterne og de ældste, svarede han intet. Så siger Pilatus til ham: Hører du ikke, hvor meget de vidner imod dig? Og han svarede ham ikke med et eneste ord, så lederen undrede sig meget. Men ved festtiden plejede lederen at frigive en fange til folkemængden, som de ønskede. De havde dengang en bemærkelsesværdig fange, som blev kaldt Barabbas. Da de derfor var samlet, sagde Pilatus til dem: Hvem vil I, at jeg skal frigive til jer? Barabbas eller Jesus, den såkaldte Kristus? Han vidste nemlig, at de havde overgivet ham på grund af misundelse. Mens han sad på dommersædet, sendte hans hustru bud til ham og sagde: Hav intet at gøre med denne retfærdige mand, for jeg har lidt meget i dag i en drøm på grund af ham. Men ypperstepræsterne og de ældste overtalte folkemængderne til at bede om Barabbas, men til at ødelægge Jesus. Men lederen

svarede og sagde til dem: Hvem vil I af de to, jeg skal frigive til jer? Men de sagde: Barabbas. Pilatus siger til dem: Hvad skal jeg derfor gøre med Jesus, den såkaldte Kristus? De siger alle til ham: Lad ham blive korsfæstet. Men lederen sagde: Hvad ondt har han da gjort? Men de råbte endnu mere og sagde: Lad ham blive korsfæstet! Men da Pilatus så, at det intet gavnede, men snarere blev til et opløb, tog han vand og vaskede hænderne foran folkemængden og sagde: Jeg er uskyldig i denne retfærdiges blod, I skal selv se til det. Og alt folket svarede og sagde: Hans blod være over os og over vore børn. Dengang frigav han Barabbas til dem, men Jesus lod han piske og udleverede ham, så han kunne blive korsfæstet.

Dengang tog lederens soldater Jesus med ind i praetorium og samlede hele kohorten omkring ham. Og efter at have afklædt ham, satte de en skarlagensrød kappe på ham. Og efter at have vævet en krone af torne, placerede de den på hans hoved og et rør i hans højre hånd, og efter at have knælet foran ham, spottede de ham og sagde: Vær hilset, jødernes konge. Og efter at have spyttet på ham, tog de røret og slog ham i hovedet. Og da de havde hånet ham, tog de kappen af ham og iførte ham hans egne klæder, og de førte ham bort for at korsfæste ham.

Da de gik ud, fandt de en mand fra Kyrene ved navn Simon; ham tvang de til at bære hans kors. Og da de var kommet til et sted kaldet Golgotha, det er kaldet Kraniestedet, De gav ham eddike blandet med galde at drikke, og da han havde smagt det, ville han ikke drikke. Men efter at have korsfæstet ham, delte de hans klæder ved at kaste lod. Og siddende holdt de vagt over ham der. Og de placerede over hans hoved hans anklage skrevet: Denne er Jesus, jødernes konge. Så bliver to røvere korsfæstet sammen med ham, en til højre og en til venstre. De forbipasserende

spottede ham og rystede deres hoveder og sagde, Du som nedbryder templet og opbygger det i tre dage, frels dig selv, hvis du er Guds søn, stig ned fra korset. Ligeledes spottede ypperstepræsterne sammen med de skriftkloge og de ældste og farisæerne og sagde, Andre har han frelst, sig selv kan han ikke frelse. Hvis han er Israels konge, lad ham nu komme ned fra korset, og vi vil tro på ham. Han har stolet på Gud; lad ham nu befri ham, hvis han vil ham, for han sagde, at jeg er Guds søn. Den samme og røverne, der var blevet korsfæstet med ham, hånede ham.

Fra den sjette time skete der mørke over hele jorden indtil den niende time. Om den niende time råbte Jesus med stor stemme og sagde: Eli, eli, lama sabachthani; dette er: Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig? Nogle af dem, der stod der, sagde, da de hørte det, at denne kalder på Elias. Og straks løb en af dem hen og tog en svamp, fyldte den med eddike og satte den på et rør og gav ham at drikke. Men de øvrige sagde: Lad os se, om Elias kommer for at frelse ham. Men Jesus råbte igen med høj stemme og opgav ånden. Og se, templets forhæng blev revet i to fra oven til ned, og jorden blev rystet, og klipperne blev splittet. Og gravmælerne blev åbnet, og mange legemer af de hensovede hellige blev oprejst. og efter at være gået ud af gravene, efter hans opstandelse, gik de ind i den hellige by og viste sig for mange. Men centurionen og de, der var med ham og vogtede Jesus, frygtede meget, da de så jordskælvet og det, der var sket, og sagde: Sandelig, denne var Guds søn. Der var men også mange kvinder fra langt borte, som iagttog, hvilke havde fulgt Jesus fra Galilæa og tjent ham, I hvilke var Maria Magdalene, og Maria, Jakobs og Joses moder, og moderen til Zebedæus sønner.

Om aftenen kom en rig mand fra Arimathæa ved navn Josef, som selv var blevet discipel af Jesus, Denne bad, efter at have nærmet sig Pilatus, om Jesu legeme. Da befalede Pilatus, at legemet skulle udleveres. Og efter at have taget legemet, indsvøbte Josef det i rent linklæde, Og han placerede det i sin nye grav, som han havde hugget i klippen, og efter at have rullet en stor sten for døren til graven, gik han bort. Der var Maria Magdalene og den anden Maria, der sad over for graven.

Den næste dag, som er efter forberedelsesdagen, blev ypperstepræsterne og farisæerne samlet hos Pilatus Herre, vi huskede at den bedrager sagde, mens han endnu levede: efter tre dage bliver jeg oprejst. Befal derfor at graven bliver gjort sikker indtil den tredje dag, for at ikke hans disciple kommer om natten og stjæler ham og siger til folket, han blev oprejst fra de døde, og den sidste vildfarelse vil være værre end den første. Pilatus sagde til dem: I har en vagt; gå hen og gør det sikkert, som I ved hvordan. Men de gik hen og sikrede graven ved at forsegle stenen sammen med vagten.

28

Sent på sabbaten, ved daggry ind i den første dag af ugen, kom Maria Magdalene og den anden Maria for at se graven. Og se, der skete et stort jordskælv, for Herrens engel, som var steget ned fra himlen, nærmede sig og rullede stenen væk fra døren og sad ovenpå den. Men hans udseende var som lynet, og hans klædebon var hvidt som sne. Men af frygt for ham blev vagterne rystet og blev som døde. Men englen svarede og sagde til kvinderne: Frygt ikke I, for jeg ved, at I søger Jesus, den korsfæstede, Han er ikke her, for han er opstået, som han sagde. Kom og se det sted, hvor Herren lå. Og gå hurtigt og sig til hans disciple, at han er opstået

fra de døde, og se, han går forud for jer til Galilæa, der skal I se ham, se, jeg har sagt jer det. Og efter hurtigt at være gået ud fra graven med frygt og stor glæde, løb de for at rapportere til hans disciple. Som de gik for at rapportere til hans disciple, og se, Jesus mødte dem og sagde: Glæd jer. Men de nærmede sig, greb hans fødder og tilbad ham. Så siger Jesus til dem: Frygt ikke, gå og rapportér til mine brødre, så de kan drage til Galilæa, og der vil de se mig.

Mens de gik, se, kom nogle af vagten ind i byen og rapporterede til ypperstepræsterne alt det, der var sket. Og efter at have samlet sig med de ældste og holdt råd, gav de tilstrækkelige sølvstykker til soldaterne og sagde, Sig, at hans disciple kom om natten og stjal ham, mens vi sov. Og hvis dette bliver hørt af lederen, vil vi overtale ham og gøre jer bekymringsfri. Men de, der havde taget sølvstykkerne, gjorde som de var blevet undervist. Og denne tale blev spredt blandt jøderne indtil den dag i dag.

De elleve disciple gik til Galilæa, til det bjerg hvor Jesus havde bestemt for dem. Og da de havde set ham, tilbad de ham, men nogle tvivlede. Og Jesus nærmede sig og talte til dem og sagde: Al myndighed i himlen og på jorden er blevet givet til mig. Gå hen og gør alle folkeslagene til disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn, lærende dem at holde alt, hvad jeg befalede jer, og se, jeg er med jer alle dagene indtil verdens fuldendelse. Amen.

Markusevangeliet

1

Begyndelsen af den gode nyhed om Jesus Kristus, Guds søn. Som det er skrevet i profeterne: Se, jeg sender mit bud foran dit ansigt, som skal forberede din vej foran dig, En stemme af en, der råber i ørkenen: Forbered Herrens vej, gør hans stier lige,

Johannes optrådte i ørkenen, hvor han døbte og forkyndte omvendelsens dåb til syndernes forladelse. Og hele Judæa land og Jerusalemterne gik ud til ham, og de blev alle døbt i Jordanfloden af ham, idet de bekendte deres synder. Men Johannes var klædt i kamelhår og et læderbælte om lænden, og han spiste græshopper og vild honning. Og han prædikede og sagde: Der kommer en, som er stærkere end mig, efter mig, og jeg er ikke værdig til at bøje mig ned og løsne remmen på hans sandaler. Jeg har sandelig døbt jer i vand, men han vil døbe jer i Helligånden.

Og det skete i de dage, at Jesus kom fra Nazaret i Galilæa og blev døbt af Johannes i Jordan. Og straks da han steg op fra vandet, så han himlene blive revet åbne, og Ånden stige ned på ham som en due Og en stemme kom fra himlene: Du er min elskede søn, i dig har jeg velbehag.

Og straks kaster Ånden ham ud i ørkenen, Og han var der i ørkenen i fyrre dage og blev fristet af Satan, og han var med de vilde dyr, og englene tjente ham.

Men efter at Johannes blev overgivet, kom Jesus til Galilæa og forkyndte det gode budskab om Guds rige. og sagde at tiden er

blevet opfyldt og Guds rige er kommet nær, omvend jer og tro på det gode budskab.

Gående ved Galilæas hav så han Simon og Andreas, Simons broder, kastende net i havet, for de var fiskere. Og Jesus sagde til dem: Kom efter mig, og jeg vil gøre jer til menneskefiskere. Og straks forlod de deres net og fulgte ham. Og da han var gået lidt videre derfra, så han Jakob, Zebedæus søn, og Johannes, hans broder, og dem i båden, hvor de reparerede nettene. Og straks kaldte han dem. Og de forlod deres fader Zebedæus i båden med de lejede mænd og gik bort efter ham.

Og de går ind i Kapernaum, og straks på sabbatten gik han ind i forsamlingen og underviste. Og de var forbløffede over hans undervisning, for han underviste dem som en, der havde autoritet, og ikke som de skriftkloge. Og der var i deres forsamling en mand besat af en uren ånd, og han udråbte sigende: Hvad vil du os, Jesus Nazarener? Er du kommet for at ødelægge os? Jeg ved, hvem du er, den Helliges Gud. Og Jesus irettesatte ham og sagde: Vær tavs og gå ud af ham. Og den urene ånd fik ham til at krampetrække, og den råbte med høj stemme og gik ud fra ham. Og de blev alle forbavsede, så de diskuterede med hinanden og sagde: Hvad er dette? Hvad er denne nye undervisning, at han ifølge autoritet befaler de urene ånder, og de adlyder ham? Og rygtet om ham gik straks ud i hele den omkringliggende region af Galilæa.

Og straks efter at være gået ud af forsamlingen kom de ind i Simons og Andreas hus med Jakob og Johannes. Men Simons svigermor lå syg med feber. Og straks fortalte de ham om hende. Og han nærmede sig, rejste hende op og greb hendes hånd, og feberen forlod hende straks, og hun tjente dem. Om aftenen, da

solen var gået ned, bragte de til ham alle de syge og de dæmonbesatte. Og hele byen var samlet ved døren, Og han helbredte mange, der havde det dårligt med forskellige sygdomme, og han kastede mange dæmoner ud, og han tillod ikke dæmonerne at tale, fordi de kendte ham som Kristus.

Og meget tidligt om morgenen, endnu i mørket, stod han op, gik ud og begav sig til et øde sted, og der bad han. Og Simon og de, der var med ham, forfulgte ham, Og da de havde fundet ham, sagde de til ham, at alle søger dig. Og han siger til dem: Lad os gå til de tilstødende byer, så jeg også kan prædike der, for det er derfor, jeg er kommet. Og han prædikede i deres forsamlinger i hele Galilæa og uddrev dæmonerne.

Og en spedalsk kommer til ham, bønfalder ham og knæler for ham og siger til ham, at hvis du vil, kan du rense mig. Men Jesus, grebet af medlidenhed, strakte hånden ud, rørte ved ham og sagde til ham: Jeg vil, blive renset. Og da han havde sagt det, gik spedalskheden straks bort fra ham, og han blev renset. Og efter strengt at have advaret ham, uddrev han ham straks og siger til ham, Se til, at du ikke siger noget til nogen, men gå og vis dig selv for præsten og frembær for din renselse det, som Moses befalede, til vidnesbyrd for dem. Men han gik ud og begyndte at forkynde meget og sprede ordet, så at han ikke længere var i stand til åbent at gå ind i byen, men var udenfor på øde steder, og de kom til ham fra alle sider.

2

Og han gik igen ind i Kapernaum efter nogle dage, og det blev hørt, at han var i huset. Og straks blev mange samlet, så der ikke længere var plads, heller ikke ved døren, og han talte ordet til

dem. Og de kommer til ham og bærer en lammet, der bliver båret af fire. Og da de ikke var i stand til at nærme sig ham på grund af folkemængden, aftagede de taget hvor han var, og efter at have gravet det op lod de måtten ned, på hvilken den lamme lå. Men da Jesus så deres tro, siger han til den paralytiske: Barn, dine synder er tilgivet dig. Der var nogle af de skriftkloge, som sad der og ræsonnerede i deres hjerter, Hvad taler denne således blasfemier? Hvem er i stand til at tilgive synder, hvis ikke Gud alene? Og straks Jesus i sin ånd havde genkendt, at de således overvejede i sig selv, sagde han til dem: Hvad overvejer I disse ting i jeres hjerter? Hvad er lettere, at sige til den paralytiske: Dine synder er tilgivet, eller at sige: Rejs dig og tag din seng og gå? Så at I må vide, at Menneskesønnen har myndighed til at tilgive synder på jorden, siger han til den lamme, Til dig siger jeg: Rejs dig og løft din måtte og gå ind i dit hus. Og han rejste sig øjeblikkeligt, og han løftede måtten og gik ud foran alle, så alle blev forbavsede og priste Gud og sagde, at aldrig har vi set noget således.

Og han gik igen ud ved havet, og hele folkemængden kom til ham, og han underviste dem. Og da han gik forbi, så han Levi, Alfæus søn, sidde ved toldstationen, og han siger til ham: Følg mig. Og han rejste sig og fulgte ham. Og det skete, da han lå til bords i hans hus, at mange toldere og syndere lå til bords sammen med Jesus og hans disciple, for der var mange, og de fulgte ham. Og de skriftkloge og farisæerne, da de havde set ham spise med toldere og syndere, sagde de til hans disciple: Hvorfor spiser og drikker han med toldere og syndere? Og da Jesus hørte det, siger han til dem: De stærke har ikke behov for læge, men de som har det dårligt. Jeg kom ikke for at kalde retfærdige, men syndere til omvendelse.

Og Johannes disciple og farisæernes disciple var fastende. Og de kommer og siger til ham: Hvorfor faster Johannes disciple og farisæernes disciple, men dine disciple faster ikke? Og Jesus sagde til dem: Kan bryllupsgæsterne faste, mens brudgommen er hos dem? Så længe de har brudgommen hos sig, kan de ikke faste. Men der vil komme dage, når brudgommen er taget bort fra dem, og da vil de faste i de dage. Ingen syer en lap af ushrunk klæde på et gammelt klæde, for ellers tager det nye bort fra det gamle, og der bliver en værre flænge. Og ingen hælder ny vin i gamle vinsække, for hvis ikke, brister den nye vin vinsækkene, og vinen hældes ud og vinsækkene vil forgå, men ny vin må hældes i nye vinsække.

Og det skete, at han gik gennem kornmarkerne på sabbatten, og hans disciple begyndte at bane sig vej ved at plukke aksene. Og Farisæerne sagde til ham: Se, hvad de gør på sabbatten, som ikke er tilladt. Og han selv sagde til dem: Har I aldrig læst, hvad David gjorde, da han havde behov og var sulten, han selv og de, der var med ham? Hvordan han gik ind i Guds hus under ypperstepræsten Abiathar og spiste skuebrødene, som det ikke er tilladt at spise, undtagen for præsterne, og gav også til dem, der var med ham? Og han sagde til dem: Sabbatten blev til på grund af mennesket, ikke mennesket på grund af sabbatten. Så Menneskesønnen er herre også over sabbatten.

3

Og han gik igen ind i forsamlingen, og der var en mand, som havde en visnen hånd. Og de iagttog ham for at se, om han ville helbrede ham på sabbatten, så de kunne anklage ham. Og han siger til manden, der har den visnede hånd: Rejs dig op og kom frem i midten. Og han siger til dem: Er det tilladt på sabbatten at

gøre godt eller at gøre ondt? At redde en sjæl eller at dræbe? Men de var tavse. Og efter at have set på dem med vrede, bedrøvet over deres hjertes forhærdelse, siger han til manden: Stræk din hånd ud. Og han strakte den ud, og hans hånd blev genoprettet, sund som den anden. Og da Farisæerne var gået ud, holdt de straks råd med Herodianerne imod ham for at ødelægge ham.

Og Jesus trak sig tilbage med sine disciple mod havet, og en stor mængde fra Galilæa fulgte ham, Og fra Judæa og fra Jerusalem og fra Idumæa og hinsides Jordan og de fra området omkring Tyrus og Sidon, en meget stor mængde, som havde hørt alt hvad han gjorde, kom til ham. Og han sagde til sine disciple, at en lille båd skulle holde sig klar til ham på grund af folkemængden, så de ikke skulle trænge sig ind på ham. For han helbredte mange, så at alle, der havde lidelser, faldt over ham for at røre ved ham. Og de urene ånder, når de så ham, faldt ned for ham og råbte: Du er Guds søn. Og han irettesatte dem mange gange, så de ikke skulle gøre ham kendt.

Og han går op på bjerget, og han tilkalder dem, som han selv ville, og de gik til ham. Og han udvalgte tolv, så at de skulle være med ham, og så at han kunne udsende dem til at forkynde og at have myndighed til at helbrede sygdommene og til at uddrive dæmonerne og han gav Simon navnet Peter og Jakob, Zebedæus søn, og Johannes, Jakobs broder, og han gav dem navnene Boanerges, det er tordensønner, og Andreas og Filip og Bartolomæus og Matthæus og Thomas og Jakob, Alfæus søn, og Thaddæus og Simon Zeloten og Judas Iskariot, som forrådte ham.

Og de kommer ind i et hus, og folkemængden samles igen, så de ikke engang kan spise brød. Og da de fra hans familie havde hørt det, gik de ud for at gribe ham, for de sagde, at han var fra

forstanden. Og de skriftkyndige, der var kommet ned fra Jerusalem, sagde, at han har Beelzebul, og at han uddriver dæmonerne ved dæmonernes hersker. Og efter at have kaldt dem til sig, sagde han til dem i lignelser: Hvordan kan Satan kaste Satan ud? Og hvis et rige er delt imod sig selv, kan det rige ikke bestå. Og hvis et hus er delt imod sig selv, kan det hus ikke bestå. Og hvis Satan har rejst sig mod sig selv og er blevet delt, kan han ikke bestå, men har en ende. Ingen er i stand til at plyndre den stærkes kar, efter at være gået ind i hans hus, medmindre han først binder den stærke, og da vil han plyndre hans hus. Sandelig siger jeg jer, at alle synder og bespottelser vil blive tilgivet menneskenes sønner, lige meget hvor mange de begår, Men den som spotter den Helligånd, har ikke tilgivelse i evigheden, men er skyldig i evig dom. fordi de sagde, han har en uren ånd.

Derfor kommer hans moder og hans brødre, og mens de stod udenfor, sendte de bud til ham for at kalde ham. Og en mængde sad om ham, men de sagde til ham: Se, din moder og dine brødre søger dig udenfor. Og han svarede dem og sagde: Hvem er min moder eller mine brødre? Og efter at have set rundt på dem, der sad omkring ham, siger han: Se, min moder og mine brødre, For den, der gør Guds vilje, er min broder og min søster og moder.

4

Og igen begyndte han at undervise ved havet, og en stor folkemængde blev samlet til ham, så at han gik ind i båden for at sidde i den på havet, og hele folkemængden var ved havet på jorden. Og han lærte dem meget i lignelser, og han sagde til dem i sin undervisning, I hør. Se, såmanden gik ud for at så. Og det skete, at da han såede, faldt noget på vejen, og fuglene kom og opslugte det. Og andet faldt på det stenede, hvor det ikke havde

meget jord, og det sprang straks op, fordi det ikke havde dybde af jord, Men da solen var opstået, blev det svitset, og fordi det ikke havde nogen rod, blev det tørret op. Og noget andet faldt ind i tornene, og tornene voksede op og kvalte det, og det gav ingen frugt. Og andet faldt i den gode jord og gav frugt, der voksede op og blev større, og det bar tredive og tres og hundrede fold. Og han sagde til dem: Den, der har ører at høre med, lad ham høre. Men da han var alene, spurgte de, som var omkring ham sammen med de tolv, ham om lignelsen. Og han sagde til dem: Jer er det givet at kende Guds riges mysterier, men for dem derude sker alt i lignelser. så at de seende ser og ikke ser, og de hørende hører og ikke forstår, for at de ikke skulle vende om og synderne blive tilgivet dem.

Og han siger til dem: Kender I ikke denne lignelse, og hvordan vil I da kende alle lignelserne? Den sående sår ordet. Disse er de ved vejen, hvor ordet bliver sået, og når de hører det, kommer Satan straks og tager ordet bort, som er blevet sået i deres hjerter. Og disse er ligeledes de, som sår på de stenede steder, de som, når de hører ordet, straks med glæde tager imod det, Og de har ikke rod i sig selv, men er midlertidige; derefter, når trængsel eller forfølgelse indtræffer på grund af ordet, falder de straks fra. Og disse er de, der er sået ind i tornene, de som hører ordet, Og denne tidsalders bekymringer og rigdommens bedrag og begæringerne om de øvrige ting, der trænger ind, kvæler ordet, og det bliver ufrugtbar. Og disse er de, som er sået på den gode jord, som hører ordet og modtager det, og bærer frugt i tredive og i tres og i hundrede.

Og han sagde til dem: Kommer lampen vel for at blive sat under kurven eller under sengen? Kommer den ikke for at blive sat på lysestagen? For intet er skjult, uden at det skal åbenbares,

og intet blev hemmeligt, uden at det skal komme for dagen. Hvis nogen har ører at høre, lad ham høre. Og han sagde til dem: Se, hvad I hører. Med det mål I måler, skal der måles til jer, og der skal lægges mere til for jer, som hører. For den som har, vil der blive givet til ham, og den som ikke har, også det han har vil blive taget fra ham. Og han sagde, således er Guds rige, som når en mand kaster sæden på jorden, og han sover og vågner nat og dag, og sæden spirer og vokser, som han selv ikke ved. Af sig selv bærer jorden frugt, først græs, derefter aks, derefter fuldt korn i akset. Men når frugten er moden, sender han straks seglen ud, fordi høsten er kommet.

Og han sagde: Hvordan skal vi ligne Guds rige? Eller i hvilken lignelse skal vi sammenligne det? Som et sennepskorn, som når det sås på jorden, er det mindste af alle frøene på jorden, Og når det er sået, vokser det op og bliver større end alle grøntsagerne, og det gør store grene, så himlens fugle kan bo under dets skygge.

Og med mange sådanne lignelser talte han ordet til dem, som de var i stand til at høre. Men uden lignelse talte han ikke ordet til dem, men til sine egne disciple forklarede han det hele.

Og han siger til dem, da aftenen var indtrådt på den dag: Lad os drage over til den anden side. Og efter at have forladt skaren, tager de ham med sig, som han var i båden, og andre både var med ham. Og der opstod en stor stormvind, og bølgerne slog ind i båden, så den allerede var ved at blive fyldt. Og han var selv på agterstavnen sovende på puden, og de vækker ham og siger til ham: Lærer, bekymrer det dig ikke, at vi forgår? Og da han var blevet vækket, irettesatte han vinden og sagde til havet: Vær stille, vær stille. Og vinden ophørte, og der indtrådte en stor stilhed. Og han sagde til dem: Hvorfor er I så fejge? Hvordan kan I ikke have

tro? Og de frygtede en stor frygt og sagde til hinanden: Hvem er da denne, at både vinden og sønen adlyder ham?

5

Og de kom til den anden side af havet ind i Gergesenernes land. Og da han var gået ud af båden, mødte straks en mand med en uren ånd ham fra gravene, som havde bolig i gravene, og ingen var i stand til at binde ham med lænker, fordi han ofte var blevet bundet med lænker og kæder, og kæderne var blevet revet fra hinanden af ham og lænkerne var blevet knust, og ingen var i stand til at tæmme ham. Og hele natten og dagen var han i gravene og i bjergene, hvor han råbte og skar sig selv med sten. Men da han så Jesus langvejs fra, løb han hen og tilbad ham. Og efter at have råbt ud med høj stemme siger han: Hvad har jeg med dig at gøre, Jesus, Guds den Højestes søn? Jeg besvær dig ved Gud, pine mig ikke. Han sagde nemlig til ham: Gå ud, du urene ånd, fra manden. Og han spurgte ham: Hvad er dit navn? Og han svarede og sagde: Legion er mit navn, fordi vi er mange. Og han opfordrede ham indtrængende om, at han ikke skulle sende dem ud af landet. Der var en stor flok svin, som græssede ved bjerget. Og alle dæmonerne bad ham indtrængende og sagde: Send os ind i svinene, så vi kan gå ind i dem. Og Jesus tillod dem det straks. Og de urene ånder gik ud og gik ind i svinene, og flokken styrtede ned ad skrænten ind i havet, de var omkring to tusind, og de druknede i havet. Og de der vogtede svinene flygtede og rapporterede det i byen og på markerne, og de gik ud for at se hvad der var sket. Og de kommer til Jesus, og de ser den dæmonbesatte sidde påklædt og ved sund fornuft, ham der havde haft legionen, og de blev bange. Og de, der havde set det, fortalte dem, hvordan det skete for den dæmonbesatte mand, og om svinene. Og de begyndte at opfordre ham til at gå bort fra deres grænser. Og da han gik

ombord på skibet, bad den dæmonbesatte ham om, at han måtte være med ham. Og han tillod ham ikke, men siger til ham: Gå hjem til dit hus, til dine egne, og fortæl dem, hvor meget Herren har gjort for dig, og hvordan han har haft barmhjertighed med dig. Og han gik bort og begyndte at forkynde i Dekapolis, hvor meget Jesus havde gjort for ham, og alle forundrede sig.

Og da Jesus havde krydset over i båden igen til den anden side, blev en stor skare samlet om ham, og han var ved havet. Og en af forsamlingslederne kommer, ved navn Jairus, og da han ser ham, falder han ned for hans fødder. Og han bønfoldt ham indtrængende og sagde: Min lille datter er ved at dø, så kom og læg hænderne på hende, så hun må blive frelst og leve. Og han gik bort med ham, og en stor skare fulgte ham, og de trængte sig ind på ham. Og en kvinde, som havde haft blodflod i tolv år, og efter at have lidt meget af mange læger og have brugt alt, hvad hun selv ejede, og ikke være blevet hjulpet det mindste, men snarere være kommet i en værre tilstand, Efter at have hørt om Jesus kom hun ind i mængden bagfra og rørte ved hans klædebon. Hun sagde nemlig til sig selv: Hvis jeg blot rører ved hans klæder, vil jeg blive frelst. Og straks blev kilden til hendes blod tørret op, og hun kendte i legemet, at hun var helet fra plagen. Og straks erkendte Jesus i sig selv, at kraften var gået ud fra ham, vendte sig om i folkemængden og sagde: Hvem rørte ved mine klæder? Og hans disciple sagde til ham: Du ser folkemængden presse dig, og du siger: Hvem rørte mig? og han kiggede rundt for at se hende, der havde gjort dette. Men kvinden kom frygtende og skælvende, vidende hvad der var sket med hende, og faldt ned for ham og fortalte ham hele sandheden. Men han sagde til hende: Datter, din tro har reddet dig, gå i fred, og vær sund fra din plage. Mens han stadig talte, kommer der folk fra menighedslederens hus, som siger: Din datter er død, hvorfor besværer du stadig læreren? Men

Jesus sagde straks, da han havde hørt det ord der blev talt, til menighedslederen: Frygt ikke, tro blot. Og han tillod ingen at følge med sig, undtagen Peter og Jakob og Johannes, Jakobs broder. Og han kommer ind i menighedslederens hus og ser larm og mange grædende og jammerende. Og efter at have indtrådt siger han til dem: Hvorfor er I urolige og græder? Barnet er ikke død, men sover. Og de lo ad ham. Men han kastede alle ud og tog barnets fader og moder og dem, der var med ham, med sig, og han gik ind, hvor barnet lå. Og efter at have grebet barnets hånd, siger han til hende: Talitha, koumi, hvilket oversat betyder: Pige, jeg siger til dig, stå op. Og straks rejste pigen sig og gik omkring, for hun var tolv år. Og de blev grebet af stor forbløffelse. Og han befalede dem indtrængende, at ingen måtte vide dette, og han sagde, at der skulle gives hende noget at spise.

6

Og han gik ud derfra og kom til sit eget fædreland, og hans disciple fulgte ham. Og da det var blevet sabbat, begyndte han at undervise i forsamlingen, og mange som hørte det, blev forbløffede og sagde: Hvorfra har denne disse ting? Og hvad er den visdom, der er givet til ham, og sådanne kræfter der sker gennem hans hænder? Er denne ikke håndværkeren, Marias søn, og bror til Jakob og Joses og Juda og Simon? Og er hans søstre ikke her hos os? Og de blev fornærmet over ham. Jesus sagde til dem, at en profet ikke er vanæret, undtagen i sit fædreland og blandt sine slægtninge og i sit hus. Og han var ikke i stand til at gøre nogen kraftgerning der, undtagen at han helbredte få syge ved at lægge hænderne på dem. Og han undrede sig over deres vantro. Og han gik omkring i landsbyerne og underviste.

Og han tilkaldte de tolv, og begyndte at sende dem to og to, og han gav dem myndighed over de urene ånder, Og han befalede dem, at de intet skulle tage med på vejen undtagen en stav alene, ingen taske, intet brød, ingen bronze i bæltet, men have sandaler på, og ikke bære to tunikaer. Og han sagde til dem: Hvor I end går ind i et hus, der skal I blive, indtil I går derfra, Og alle dem, som ikke modtager jer og heller ikke hører jer, når I går ud derfra, da ryst støvet af under jeres fødder til vidnesbyrd imod dem. Sandelig siger jeg jer, det vil være mere tåleligt for Sodoma eller Gomorra på dommens dag end for den by. Og efter at være gået ud, prædikede de, så folk skulle omvende sig. Og de uddrev mange dæmoner, og de salvede mange syge med olie og helbredte dem.

Og kong Herodes hørte det, for hans navn var blevet kendt, og han sagde, at Johannes Døberen var opstået fra de døde, og derfor virker disse kræfter i ham. Andre sagde, at det er Elias, men andre sagde, at han er en profet som en af profeterne. Men da Herodes hørte det, sagde han: Den Johannes, som jeg halshuggede, det er ham; han er opstået fra de døde. For Herodes selv havde sendt bud og grebet Johannes og bundet ham i fængsel på grund af Herodias, hans broder Filips hustru, fordi han havde giftet sig med hende. For Johannes sagde til Herodes, at det ikke er tilladt dig at have din broders hustru. Men Herodias nærede nag til ham og ønskede at dræbe ham, og hun var ikke i stand til det. For Herodes frygtede Johannes, da han vidste, at han var en retfærdig og hellig mand, og han beskyttede ham, og efter at have hørt ham gjorde han meget, og han hørte ham gerne. Og da en belejlig dag var indtrådt, da Herodes på sin fødselsdag holdt middag for sine stormænd og tusindførerne og de første af Galilæa, Og da hendes datter, Herodias datter, var indtrådt og havde danset og havde behaget Herodes og dem, der lå til bords med ham, sagde kongen til pigen: Bed mig om, hvad du vil, og jeg vil give dig det. Og han

svorede til hende, at hvad end du måtte bede mig om, vil jeg give dig, indtil halvdelen af mit kongerige. Men hun gik ud og sagde til sin moder: Hvad skal jeg bede om? Og hun sagde: Johannes Døberens hoved. Og efter straks at være indtrådt med hast til kongen, bad hun og sagde: Jeg vil, at du straks giver mig Johannes Døberens hoved på et fad. Og kongen blev meget bedrøvet, men på grund af ederne og gæsterne ville han ikke afvise den. Og straks sendte kongen en bøddele og befalede, at hans hoved skulle bringes. Men han gik væk og halshugede ham i fængslet, og bragte hans hoved på et fad og gav det til pigen, og pigen gav det til sin moder. Og da hans disciple havde hørt det, kom de og tog hans lig op, og de lagde det i en grav.

Og apostlene samledes hos Jesus, og de rapporterede til ham alt, både hvad de havde gjort og hvad de havde lært. Og han sagde til dem: Kom I selv afsides til et øde sted og hvil jer lidt, for de, der kom, og de, der gik bort, var mange, og de havde ikke engang tid til at spise. Og de drog bort til et øde sted i en båd for sig selv. Og jeg så dem gå bort, og mange genkendte dem, og til fods fra alle byerne løb de sammen der, og de gik foran dem og kom sammen til ham. Og da Jesus var gået ud, så han en stor skare og blev bevæget af medfølelse med dem, fordi de var som får, der ikke havde en hyrde, og han begyndte at undervise dem meget. Og da der allerede var gået lang tid, nærmede hans disciple sig til ham og sagde, at stedet er øde, og det er allerede sent Send dem væk, så de kan gå til de omkringliggende marker og landsbyer og købe brød til sig selv, for de har ikke noget at spise. Men han svarede og sagde til dem: Giv dem I at spise. Og de siger til ham: Skal vi gå bort og købe brød for to hundrede denarer og give dem at spise? Men han siger til dem: Hvor mange brød har I? Gå og se. Og da de havde fundet ud af det, siger de: Fem, og to fisk. Og han befalede dem at lade alle ligge ned i grupper på det grønne græs. Og de

lagde sig ned i grupper, hundrede og halvtreds ad gangen. Og efter at have taget de fem brød og de to fisk, så han op mod himlen og velsignede dem, og han brød brødene og gav dem til disciplene, så de kunne sætte dem frem for folket, og de to fisk fordelte han til alle. Og alle spiste og blev mættet, Og de tog tolv kurve fulde af fragmenter op, og af fiskene. Og de, der havde spist brødene, var fem tusind mænd.

Og straks tvang han sine disciple til at gå ombord i båden og sejle i forvejen over til den anden side mod Bethsaida, mens han selv sendte skaren bort, Og efter at have sagt farvel til dem gik han op i bjerget for at bede. Og da det var blevet aften, var båden midt på havet, og han var alene på land. Og da han så dem plaget i det at ro, for vinden var imod dem, og omkring den fjerde nattevagt kommer han til dem gående på havet, og han ville gå forbi dem. Men da de så ham gå på havet, syntes de, det var et genfærd, og de råbte op, For alle så ham og blev urolige. Og straks talte han med dem og siger til dem: Vær ved mod, det er mig, frygt ikke. Og han gik op i båden til dem, og vinden ophørte, og de var overmåde forbløffede i sig selv og undrede sig. For de forstod ikke på grund af brødene, men deres hjerte var forhærdet.

Og efter at have krydset over, gik de i land ved Gennesaret og ankrede. Og da de var gået ud af båden, genkendte de ham straks De løb omkring hele den omegn, og de begyndte at bære de syge omkring på bårer til hvor de hørte, at han var der. Og hvor han gik ind i landsbyer eller byer eller marker, der lagde de de syge på torvene og bad ham om, at de blot måtte røre kanten af hans klædebon, og alle som rørte ved ham, blev helbredt.

Og farisæerne og nogle af de skriftkyndige, der var kommet fra Jerusalem, samledes hos ham, Og da de havde set nogle af hans disciple spise brød med urene hænder, det vil sige uvaskede, dadlede de dem, For Farisæerne og alle Jøderne spiser ikke, hvis de ikke vasker hænderne med knytnæven, idet de holder fast ved de ældstes tradition, Og når de kommer fra markedspladsen, spiser de ikke, hvis de ikke vasker sig, og der er mange andre ting, som de har modtaget for at holde fast ved: vaskninger af kopper og krukker og bronzekar og senge. Derefter spørger farisæerne og de skriftkloge ham: Hvorfor vandrer dine disciple ikke ifølge de ældstes tradition, men spiser brødet med uvasket hænder? Men han svarede og sagde til dem, at Esajas godt profeterede om jer hyklere, som der er skrevet: Dette folk ærer mig med læberne, men deres hjerte er langt borte fra mig. Forgæves tilbyder de mig, idet de lærer menneskers befalinger som lære.

For havende forladt Guds befaling holder I menneskers tradition, vaskninger af kopper og kopper, og I gør mange andre lignende ting. Og han sagde til dem: Godt sætter I Guds bud til side, for at I kan holde jeres tradition. Moses sagde jo: Ær din fader og din moder, og den der taler ondt om fader eller moder, lad ham dø ved døden, Men I siger: Hvis en mand siger til faderen eller moderen: Korban, det er gave, det hvormed du måtte blive gavnet fra mig, og I tillader ham ikke længere at gøre noget for sin fader eller sin moder, I gør Guds ord ugyldigt ved jeres overlevering, som I har overleveret, og mange lignende sådanne ting gør I. Og efter at have kaldt hele skaren til sig, sagde han til dem: Hør mig alle sammen og forstå. Intet er udefra af mennesket, som går ind i ham, der er i stand til at besmitte ham, men det, der udgår, er det, der besmitter mennesket. Og da han var gået ind i huset væk fra folkemængden, spurgte hans disciple ham om lignelsen. Og han siger til dem: Er også I uden forståelse?

Forstår I endnu ikke, at alt det, der går ind i mennesket udefra, ikke kan besmitte ham? fordi den ikke går ind i hans hjerte, men ind i maven, og går ud i latrinen, og renser al maden. Han sagde, at det, der udgår fra mennesket, det besmitter mennesket. For indefra, fra menneskers hjerte, kommer de dårlige tanker ud: ægteskabsbrud, utugt, mord, tyverier, grådigheder, ondskaaber, bedrag, tøjlesløshed, ondt øje, bespottelse, arrogance, dårskab, Alle disse onde ting udgår indefra og gør mennesket urent.

Og derfra rejste han sig og gik bort til grænseområderne ved Tyrus og Sidon. Og da han var gået ind i et hus, ville han ikke have nogen til at vide det, og han var ikke i stand til at forblive skjult. For en kvinde havde hørt om ham, hvis lille datter havde en uren ånd, og hun kom og faldt ned for hans fødder Og kvinden var græsk, syrofonikisk af slægt, og hun bad ham om, at han måtte kaste dæmonen ud af hendes datter. Men Jesus sagde til hende: Lad først børnene blive mættede, for det er ikke godt at tage børnenes brød og kaste det til de små hunde. Men hun svarede og siger til ham: Ja, Herre, og de små hunde under bordet spiser af børnenes smuler. Og han sagde til hende: På grund af dette ord, gå, dæmonen er gået ud af din datter. Og da hun var gået hjem til sit hus, fandt hun barnet liggende på sengen, og dæmonen var gået ud.

Og igen, efter at have forladt Tyrus og Sidons grænser, kom han til Galilæas hav gennem Dekapolis grænser. Og de bringer en døv og talehandicappet til ham, og de bønfaller ham om, at han måtte lægge hånden på ham. Og efter at have taget ham til side fra mængden for sig selv, satte han sine fingre ind i hans ører, og efter at have spyttet rørte han ved hans tunge, Og efter at have kigget op mod himlen sukkede han og siger til ham: Effatha, det er bliv åbnet. Og straks blev hans ører åbnet, og hans tungs bånd blev

løst, og han talte rigtigt. Og han befalede dem, at de ikke måtte sige det til nogen, men jo mere han befalede dem det, des mere forkyndte de det. Og de var forbløffede over al måde og sagde: Han har gjort alt godt, og han får de døve til at høre og de stumme til at tale.

8

I de dage, da der igen var en stor folkemængde, og de ikke havde noget at spise, kaldte Jesus sine disciple til sig og sagde til dem, Jeg har medfølelse med folkemængden, fordi de allerede har været hos mig i tre dage og ikke har noget at spise, Og hvis jeg sender dem sultne hjem, vil de besvime på vejen, for nogle af dem er kommet langvejs fra. Og hans disciple svarede ham: Hvorfra vil nogen her være i stand til at mætte disse med brød i ørkenen? Og han spurgte dem: Hvor mange brød har I? Og de sagde: Syv. Og han befalede skaren at lægge sig ned på jorden, og efter at have taget de syv brød og givet tak, brød han dem og gav dem til sine disciple, så de kunne sætte dem frem, og de satte dem frem for skaren. Og de havde nogle få små fisk, og efter at have velsignet dem, sagde han at sætte også dem frem. De åd, og de blev mættet, og de tog syv kurve op med rester af brudstykker. De var omkring fire tusind, og han sendte dem bort. Og efter straks at være gået ombord i båden med sine disciple, kom han til egnen af Dalmanuta.

Og Farisæerne gik ud og begyndte at diskutere med ham, idet de søgte et tegn fra himlen fra ham og satte ham på prøve. Og efter at have sukket dybt i sin ånd, siger han: Hvorfor søger denne slægt et tegn? Sandelig siger jeg jer, der vil ikke blive givet denne slægt noget tegn. Og efter at have forladt dem, gik han ombord i båden igen.

Og de glemte at tage brød med sig, og de havde ikke andet end ét brød med sig i båden. Og han befalede dem og sagde: Se til, vogt jer for farisæernes surdej og Herodes surdej. Og de diskuterede med hinanden og sagde, at vi ikke har brød. Og da Jesus vidste det, siger han til dem: Hvorfor diskuterer I, fordi I ikke har brød? Forstår I endnu ikke, og fatter I det heller ikke? Har I stadig jeres hjerte forhærdet? I har øjne og ser ikke, og I har ører og hører ikke? Og I husker ikke?

Da jeg brød de fem brød til de fem tusind, hvor mange kurve fulde af stykker tog I så op? De siger til ham: Tolv. Når I brød de syv brød til de fire tusind, hvor mange kurve fulde af stykker tog I op? De sagde, syv. Og han sagde til dem: Forstår I det stadig ikke?

Og han kommer til Bethsaida, og de bringer en blind til ham, og de bønfaller ham om, at han må røre ved ham. Og efter at have taget fat i den blindes hånd, førte han ham udenfor landsbyen, og efter at have spyttet i hans øjne og lagt hænderne på ham, spurgte han ham, om han så noget. Og efter at have kigget op sagde han: Jeg ser menneskene som træer, der går. Derefter lagde han igen hænderne på hans øjne og fik ham til at se op, og han blev genoprettet, og han så alle klart. Og han sendte ham hjem til sit hus og sagde: Gå hverken ind i landsbyen, og sig det heller ikke til nogen i landsbyen.

Og Jesus gik ud, og hans disciple, ind i landsbyerne i Filips Cæsarea, og på vejen spurgte han sine disciple og sagde til dem: Hvem siger menneskene, at jeg er? De svarede: Johannes Døberen, og andre Elias, men andre en af profeterne. Og han siger til dem: Men I, hvem siger I, at jeg er? Men Peter svarede og sagde til ham: Du er Kristus. Og han irettesatte dem, så de ikke skulle sige noget til nogen om ham.

Og han begyndte at undervise dem, at det er nødvendigt, at Menneskesønnen må lide meget og blive forkastet af de ældste og ypperstepræsterne og de skriftkloge og blive dræbt og efter tre dage opstå. Og han talte ordet åbent. Og Peter tog ham til side og begyndte at irettesætte ham. Men han vendte sig og så på sine disciple og irettesatte Peter og sagde: Gå bort bag mig, satan, fordi du ikke tænker på Guds ting, men på menneskers ting.

Og efter at have tilkaldt skaren sammen med sine disciple, sagde han til dem: Enhver som vil følge efter mig, lad ham fornægte sig selv og tage sit kors op, og lad ham følge mig. For den som vil redde sin sjæl, vil miste den, men den som mister sin egen sjæl for min skyld og det glade budskabs skyld, denne vil redde den. Hvad vil det for gavne et menneske, hvis han vinder hele verden, og mister sin sjæl? Eller hvad vil en mand give i bytte for sin sjæl? For hvem der skammer sig ved mig og mine ord i denne horkvindiske og syndige generation, ham vil Menneskesønnen også skamme sig ved, når han kommer i sin Faders herlighed med de hellige engle.

9

Og han sagde til dem: Sandelig siger jeg jer, at der er nogle af dem, som står her, der ikke skal smage døden, før de ser Guds rige kommet i magt.

Og efter seks dage tager Jesus Peter og Jakob og Johannes med og bringer dem op på et højt bjerg alene for sig selv, og han blev forvandlet foran dem, Og hans klæder blev skinnende, meget hvide som sne, sådan som ingen blegemand på jorden kan gøre dem så hvide. Og Elias blev set af dem sammen med Moses, og de samtalede med Jesus. Og Peter svarede og sagde til Jesus, Rabbi,

det er godt for os at være her, og lad os lave tre telte, ét til dig og ét til Moses og ét til Elias. For han vidste ikke, hvad han talte, for de var forfærdede. Og det skete, at en sky overskyggede dem, og der kom en stemme fra skyen, som sagde: Denne er min elskede søn, hør ham. Og pludselig, da de så sig omkring, så de ikke længere nogen, men kun Jesus alene sammen med dem. Men da de steg ned fra bjerget, befalede han dem, at de ikke måtte fortælle nogen, hvad de havde set, før Menneskesønnen var opstået fra de døde. Og de greb ordet og diskuterede indbyrdes, hvad det betyder at opstå fra de døde. Og de spurgte ham og sagde: Hvorfor siger de skriftkloge, at Elias først må komme? Men han svarede og sagde til dem: Elias kommer sandelig først og genopretter alt, og hvordan er det skrevet om Menneskesønnen, at han skal lide meget og blive forkastet? Men jeg siger til jer, at også Elias er kommet, og de gjorde ved ham alt, hvad de ville, som det er skrevet om ham.

Og da han kom til disciplene, så han en stor folkemængde omkring dem og skriftkloge, som argumenterede med dem. Og straks blev hele folkemængden forbløffet, da de så ham, og de løb hen og hilste på ham. Og han spurgte de skriftkloge: Hvad debatterer I indbyrdes? Og en fra folkemængden svarede og sagde: Lærer, jeg bragte min søn til dig, som har en stum ånd. Og hvor det end griber ham, kaster det ham ned, og han skummer og gnidser sine tænder, og han visner. Og jeg sagde til dine disciple, at de skulle kaste det ud, og de var ikke i stand til det. Men han svarede og sagde til ham: O utro slægt, hvor længe skal jeg være hos jer? Hvor længe skal jeg udholde jer? Bring ham til mig. Og de bragte ham til ham. Og da ånden så ham, fik den straks ham til at få kramper, og han faldt på jorden og rullede rundt skummende. Og han spurgte hans fader: Hvor lang tid er det, siden dette er sket med ham? Og han sagde: Fra barndommen. Og ofte kastede den

ham både i ild og i vand for at ødelægge ham, men hvis du kan noget, så hjælp os og hav medfølelse med os. Men Jesus sagde til ham: Hvis du er i stand til at tro - alt er muligt for den, der tror. Og straks råbte barnets fader med tårer: Jeg tror, Herre, hjælp min vantro. Da Jesus så, at en folkemængde løb sammen, iredtesatte han den urene ånd og sagde til den: Du stumme og døve ånd, jeg befaler dig, far ud af ham og gå aldrig mere ind i ham. Og efter at have råbt ud og krampetrukket ham mange gange, gik den ud, og han blev som død, så at mange sagde, at han var død. Men Jesus greb ham ved hånden og rejste ham op, og han stod op. Og da han var gået ind i huset, spurgte hans disciple ham privat: Hvorfor var vi ikke i stand til at kaste det ud? Og han sagde til dem: Denne slægt kan på ingen måde drives ud, hvis ikke ved bøn og faste.

Og efter at være gået ud derfra, passerede de gennem Galilæa, og han ønskede ikke, at nogen skulle vide det, Han underviste nemlig sine disciple og sagde til dem, at Menneskesønnen bliver forrådt i menneskers hænder, og de vil dræbe ham, og efter at være blevet dræbt vil han opstå på den tredje dag. Men de forstod ikke ordet, og de frygtede at spørge ham.

Og han kom til Kapernaum, og da han var kommet i huset, spurgte han dem: Hvad var I på vejen ved at diskutere med jer selv? Men de var tavse, for de havde diskuteret med hinanden på vejen, hvem der var større. Og efter at have sat sig ned kaldte han de tolv og siger til dem: Hvis nogen vil være den første, skal han være den sidste af alle og alles tjener. Og efter at have taget et barn, stillede han det i midten af dem, og efter at have omfavnet det, sagde han til dem, Den som modtager ét af de sådanne børn i mit navn, modtager mig, og den som modtager mig, modtager ikke mig, men den der sendte mig. Johannes svarede ham og

sagde: Lærer, vi så en mand, som uddrev dæmoner i dit navn, og han følger ikke os, og vi forbød ham det, fordi han ikke følger os. Men Jesus sagde: Stop ham ikke, for der er ingen, som vil gøre en kraftgerning i mit navn og hurtigt vil være i stand til at tale ondt om mig. For den som ikke er imod jer, er for jer. For den som giver jer et bæger vand i mit navn, fordi I er Kristi, sandelig siger jeg jer, han vil ingenlunde miste sin løn.

Og den, som forårsager en af disse små troende i mig til at snuble, det er bedre for ham, hvis en møllesten bliver lagt omkring hans nakke, og han bliver kastet i havet. Og hvis din hånd forårsager, at du snubler, så hug den af, det er bedre for dig at gå ind i livet lemlæstet, end at have to hænder og gå bort i gehenna, i den uslukkelige ild, hvor deres orm ikke dør, og ilden ikke slukkes. Og hvis din fod forårsager, at du snubler, så hug den af. Det er bedre for dig at gå ind i livet halt, end at have to fødder og blive kastet i gehenna, i den uslukkelige ild. hvor deres orm ikke dør, og ilden ikke slukkes. Og hvis dit øje forårsager, at du snubler, så riv det ud, det er bedre for dig at gå ind i Guds rige enøjjet, end at have to øjne og gå bort i ildens gehenna. hvor deres orm ikke dør, og ilden ikke slukkes. Thi enhver skal saltes med ild, og ethvert offer skal saltes med salt. Godt er saltet, men hvis saltet bliver saltløst, hvormed vil I da krydre det? Hav salt i jer selv og vær i fred med hinanden.

10

Og derfra rejste han sig og kom ind i Judæas grænser gennem landet hinsides Jordan, og skarerne kom igen sammen til ham, og som han var vant til, underviste han dem igen. Og Farisæerne nærmede sig og spurgte ham, om det er tilladt en mand at skille sig fra sin kvinde, idet de satte ham på prøve. Men han svarede og

sagde til dem: Hvad befalede Moses jer? Men de sagde: Moses tillod at skrive et skilsmissebrev og at skille sig af med hende. Og Jesus svarede og sagde til dem: På grund af jeres hårdhjertethed skrev han jer dette bud. Men fra skabelsens begyndelse gjorde Gud dem mandlige og kvindelige. På grund af dette vil en mand forlade sin far og sin mor og blive forenet med sin hustru, og de to vil være ét kød. så at de ikke længere er to, men ét kød, Det som Gud derfor har sammenføjet, må mennesket ikke adskille. Og inde i huset spurgte disciplene ham igen om dette, Og han siger til dem: Den, som skiller sig fra sin kone og gifter sig med en anden, begår utugt imod hende. Og hvis en kvinde, der har skilt sig fra sin mand, gifter sig med en anden, begår hun hor.

Og de bragte børn til ham, så han kunne røre ved dem, men disciplene irettesatte dem, der bragte dem. Da Jesus så dette, blev han forarget og sagde til dem: Lad børnene komme til mig, og forhindre dem ikke, for de sådannes er Guds rige. Sandelig siger jeg jer, den som ikke modtager Guds rige som et barn, skal ingenlunde komme ind i det. Og efter at have omfavnet dem, velsignede han dem ved at lægge hænderne på dem.

Og da han gik ud på vejen, løb en hen og knælede for ham og spurgte ham: Gode lærer, hvad skal jeg gøre, så at jeg kan arve evigt liv? Men Jesus sagde til ham: Hvorfor kalder du mig god? Ingen er god undtagen Gud alene. Du kender budene: Du må ikke begå ægteskabsbrud, du må ikke myrde, du må ikke stjæle, du må ikke bære falsk vidnesbyrd, du må ikke bedrage, ær din fader og din moder. Men han svarede og sagde til ham: Lærer, alle disse ting har jeg bevaret fra min ungdom. Men Jesus kiggede på ham, elskede ham og sagde til ham: Ét mangler du. Hvis du vil være perfekt, gå, sælg alt hvad du har og giv til de fattige, og du vil have en skat i himlen, og kom, følg mig, efter at have løftet dit kors.

Men han blev dystert over dette ord og gik bort sørgende, for han havde mange besiddelser.

Og efter at have set sig omkring siger Jesus til sine disciple: Hvor vanskeligt vil de som har penge gå ind i Guds rige! Men disciplene var forbavsede over hans ord. Men Jesus svarede igen og sagde til dem: Børn, hvor vanskeligt er det for dem, der stoler på rigdomme, at gå ind i Guds rige. Lettere er det for en kamel at gå gennem et nåleøje end for en rig at gå ind i Guds rige. Men de blev overmåde forbløffede og sagde til sig selv: Og hvem kan da blive frelst? Efter at have set på dem siger Jesus: Hos mennesker er det umuligt, men ikke hos Gud, for alt er muligt hos Gud. Peter begyndte at sige til ham: Se, vi har forladt alt og har fulgt dig. Men Jesus svarede og sagde: Sandelig siger jeg jer, ingen er der, som har forladt hus eller brødre eller søstre eller fader eller moder eller hustru eller børn eller marker for min skyld og for evangeliets skyld, hvis han ikke modtager hundredfold nu i denne tid: huse og brødre og søstre og fader og moder og børn og marker med forfølgelser, og i den kommende tidsalder evigt liv. Mange vil dog være de første sidst og de sidste først.

De var på vejen og gik op til Jerusalem, og Jesus gik foran dem, og de var forbavsede, og de som fulgte, frygtede. Og han tog igen de tolv til side og begyndte at sige til dem de ting, der skulle ske ham. At se, vi går op til Jerusalem, og Menneskesønnen vil blive overgivet til ypperstepræsterne og de skriftkloge, og de vil dømme ham til døden og overgive ham til hedningerne, Og de vil håne ham og piske ham og spytte på ham og dræbe ham, og på den tredje dag vil han opstå.

Og Jakob og Johannes, Zebedaios sønner, nærmer sig ham og siger: Lærer, vi vil, at du gør for os det, vi beder om. Men han

sagde til dem: Hvad vil I have mig til at gøre for jer? Men de sagde til ham: Giv os, at den ene må sidde ved din højre side og den anden ved din venstre side i din herlighed. Men Jesus sagde til dem: I ved ikke, hvad I beder om. Kan I drikke den kalk, som jeg drikker, og blive døbt med den dåb, som jeg bliver døbt med? Men de sagde til ham: Vi er i stand til det. Men Jesus sagde til dem: Den kop, som jeg drikker, skal I sandelig drikke, og den dåb, som jeg døbes med, skal I døbes med, Men at sidde ved min højre side og ved min venstre side er det ikke mit at give, men det tilhører dem, for hvem det er beredt.

Og da de ti hørte det, begyndte de at være indignerede over Jakob og Johannes. Men Jesus kaldte dem til sig og sagde til dem: I ved, at de, som synes at herske over folkeslagene, undertrykker dem, og deres store udøver magt over dem. Ikke således vil det være blandt jer, men den som ønsker at blive stor blandt jer, skal være jeres tjener, og den som vil blive den første blandt jer, skal være alles slave For Menneskesønnen kom ikke for at blive tjent, men for at tjene og for at give sin sjæl som løsesum i stedet for mange.

Og de kommer til Jeriko. Og da han gik ud fra Jeriko med sine disciple og en stor skare, sad Timæus søn, Bartimæus, en blind mand, ved vejen og tiggede. Og da han havde hørt, at det var Jesus Nazareneren, begyndte han at råbe og sige: Davids søn, Jesus, forbarm dig over mig. Og mange irettesatte ham, så at han skulle tie, men han råbte meget mere: Davids søn, forbarm dig over mig. Og Jesus stod stille og sagde: Kald ham. Og de kalder den blinde og siger til ham: Tag mod, rejs dig, han kalder dig. Men han kastede sin kappe bort, rejste sig og kom til Jesus. Og Jesus svarede og sagde til ham: Hvad vil du, at jeg skal gøre for dig? Og den blinde sagde til ham: Rabboni, at jeg må se igen. Og Jesus

sagde til ham: Gå, din tro har frelst dig. Og straks fik han sit syn tilbage, og han fulgte Jesus på vejen.

11

Og når de nærmer sig Jerusalem ved Bethsfage og Bethania mod Olivenbjerget, sender han to af sine disciple Og han siger til dem: Gå ind i landsbyen overfor jer, og straks når I går ind i den, vil I finde et føl bundet, som intet menneske har siddet på; løsn det og bring det. Og hvis nogen siger til jer: Hvad gør I dette? så sig, at Herren har brug for den, og straks sender han den tilbage hertil. De gik bort, og de fandt føllet bundet til døren udenfor på gaden, og de løste det. Og nogle af dem, der stod der, sagde til dem: Hvad laver I ved at løsne føllet? Men de sagde til dem, som Jesus havde befalet, og de lod dem gå. Og de bragte føllet til Jesus, og de lagde deres klæder på det, og han sad på det. Mange spredte deres klæder på vejen, men andre skar løvrige grene fra træerne og spredte dem på vejen. Og de, der gik foran, og de, der fulgte efter, råbte og sagde: Hosanna! Velsignet er han, der kommer i Herrens navn. Velsignet være det kommende rige i Herrens navn, vor fader Davids; hosanna i det højeste.

Og Jesus gik ind i Jerusalem og ind i templet, og efter at have set sig omkring på alt, da timen allerede var aften, gik han ud til Betania med de tolv.

Og den næste dag, da de var gået ud fra Betania, blev han sulten, Og da han så et figentræ langvejs fra, som havde blade, kom han for at se om han ville finde noget på det, og da han kom til det, fandt han intet uden blade, for det var ikke sæson for figener. Og han svarede og sagde til den: Lad ingen længere i evighed spise frugt fra dig. Og hans disciple hørte det.

Og de kommer igen til Jerusalem, og da Jesus var indtrådt i templet, begyndte han at kaste de sælgende og de købende ud af templet, og han væltede pengevekslernes borde og sæderne for dem, der solgte duer. Og han tillod ikke, at nogen skulle bære kar gennem templet, Og han underviste dem og sagde: Er det ikke skrevet, at mit hus skal kaldes et bedehus for alle folkeslagene? Men I har gjort det til en røverhule.

Og de skriftkloge og farisæerne og ypperstepræsterne hørte det, og de søgte efter, hvordan de kunne ødelægge ham, for de frygtede ham, fordi hele skaren var forbløffet over hans undervisning. Og når det blev sent, gik han ud af byen.

Og da de gik forbi om morgenen, så de figentræet visnet fra rødderne. Og Peter huskede det og siger til ham: Rabbi, se, det figentræ, som du forbandede, er visnet. Og Jesus svarede og sagde til dem: Hav Guds tro. Sandelig, for jeg siger jer, at den som siger til dette bjerg: Bliv løftet op og kastet i havet, og ikke tvivler i sit hjerte, men tror at det han siger sker, det skal ske for ham, hvad end han siger. På grund af dette siger jeg til jer: Alt hvad I bedende beder om, tro at I modtager det, og det vil blive jer til del. Og når I står og beder, så tilgiv, hvis I har noget imod nogen, så at også jeres fader i himlene tilgiver jer jeres overtrædelser. Men hvis I ikke tilgiver, vil jeres fader heller ikke tilgive jeres overtrædelser.

Og de kommer igen til Jerusalem, og mens han vandrer i templet, kommer ypperstepræsterne og de skriftkloge og de ældste til ham Og de siger til ham: I hvad myndighed gør du disse ting? Eller hvem gav dig denne myndighed, så at du gør disse ting? Men Jesus svarede og sagde til dem: Jeg vil også spørge jer om ét ord, og I skal svare mig, og jeg vil sige jer, med hvad slags myndighed jeg gør disse ting. Dåben af Johannes, var den fra himlen eller fra

mennesker? Svar mig. Og de overvejede det indbyrdes og sagde: Hvis vi siger fra himlen, vil han sige: Hvorfor troede I ham så ikke? Men skal vi sige fra mennesker? De frygtede folket, for alle holdt Johannes for at være en profet. Og de svarede og sagde til Jesus: Vi ved det ikke. Og Jesus svarede og sagde til dem: Heller ikke jeg siger til jer, med hvilken myndighed jeg gør disse ting.

12

Og han begyndte at tale til dem i lignelser: En mand plantede en vingård og satte et hegn omkring den og gravede en vinpresse og byggede et tårn, og udlejede den til bønder og rejste bort. Og han sendte en slave til bønderne på det rette tidspunkt, for at han kunne modtage af vingårdens frugt fra bønderne. Og efter at have taget ham, slog de ham og sendte ham bort tomhændet. Og igen sendte han en anden slave til dem, og efter at have stenet den ene, sårede de ham i hovedet og sendte ham vanæret bort. Og igen sendte han en anden, og også ham dræbte de, og mange andre, nogle bankede de, andre dræbte de. Da han stadig havde en elsket søn, sendte han også ham sidst til dem og sagde, at de vil respektere min søn. Men de bønder sagde til sig selv, da de så ham komme: Denne er arvingen. Kom, lad os dræbe ham, så arven bliver vores. Og efter at have taget ham, dræbte de ham og kastede ham udenfor vingården. Hvad vil vingårdens herre derfor gøre? Han vil komme og ødelægge disse bønder og give vingården til andre. Heller ikke denne skrift har I læst: stenen, som bygmestrene forkastede, den blev til hjørnesten. Fra Herren skete dette, og det er vidunderligt i vore øjne.

Og de søgte at gribe ham, og de frygtede folkemængden, for de kendte, at han havde sagt lignelsen til dem. Og de forlod ham og gik bort.

Og de sender nogle af farisæerne og af herodianerne til ham, for at de måtte fange ham med et ord. Men de kom og sagde til ham: Lærer, vi ved, at du er sandfærdig, og at du ikke bekymrer dig om nogen, for du ser ikke på menneskers ansigt, men du lærer Guds vej i sandhed. Sig derfor til os: Er det tilladt at give tribut til Cæsar eller ej? Skal vi give, eller skal vi ikke give? Men han, der kendte deres hykleri, sagde til dem: Hvorfor prøver I mig? Bring mig en denar, så jeg kan se den. Men de bragte den. Og han siger til dem: Hvis billede er dette, og hvis indskrift? Men de sagde: Cæsars. Og Jesus svarede og sagde til dem: Giv Cæsars ting til Cæsar og Guds ting til Gud. Og de forundrede sig over ham.

Og Saddukæere kommer til ham, som siger at der ikke er nogen opstandelse, og de spurgte ham og sagde, Lærer, Moses skrev til os, at hvis en mands bror dør og efterlader en hustru, men ikke efterlader børn, så skal broderen tage hans hustru og oprejse afkom til sin broder. Syv brødre var der derfor. Og den første tog en kvinde, og da han døde, efterlod han ikke afkom. Og den anden tog hende og døde, og heller ikke han efterlod afkom. Og den tredje ligeså. Og de syv tog hende, og de efterlod ikke sæd. Sidst af alle døde også kvinden. I opstandelsen derfor, når de opstår, hvem af dem vil hun være hustru? For alle syv havde hende som hustru. Og Jesus svarede og sagde til dem: Er I ikke vildledt på grund af dette, idet I hverken kender skrifterne eller Guds magt? For når de opstår fra de døde, gifter de sig hverken eller bliver bortgiftet, men er som engle i himlene. Men om de døde, at de oprejses, har I ikke læst i Mose bog, ved tornebusken, hvordan Gud sagde til ham: Jeg er Abrahams Gud og Isaks Gud og Jakobs Gud? Gud er ikke de dødes Gud, men de levendes; I tager derfor meget fejl.

Og en af de skriftkloge nærmede sig, efter at have hørt deres disput, og da han så, at han svarede dem godt, spurgte han ham: Hvilket bud er det første af alle? Men Jesus svarede ham, at det første af alle bud er: Lyt, Israel, Herren vor Gud, Herren er én, Og du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind og af hele din styrke. Dette er det første bud. Og det andet bud er lignende: Du skal elske din næste som dig selv. Der er ikke noget andet bud, som er større end disse. Og den skriftkloge sagde til ham: Godt, lærer, du har talt sandt, at der er én, og der er ingen anden end ham, og at elske ham af hele hjertet og af hele forståelsen og af hele sjælen og af hele styrken, og at elske næsten som sig selv, er mere end alle brændofrene og ofrene. Og Jesus, da han så at han havde svaret intelligent, sagde til ham: Du er ikke langt fra Guds rige. Og ingen turde længere spørge ham.

Og Jesus svarede og sagde, mens han underviste i templet: Hvordan siger de skriftkloge, at Kristus er Davids søn? For David selv sagde i den Hellige Ånd: Herren siger til min Herre, sid ved min højre hånd, indtil jeg lægger dine fjender som en skammel for dine fødder. Selv derfor kalder David ham Herre, og hvorfra er han hans søn? Og den store folkemængde hørte ham gerne.

Og han sagde til dem i sin undervisning: Vogt jer for de skriftkloge, som ønsker at vandre i klæder og modtage hilsener på markedspladserne og førstesæder i forsamlingerne og førstepladser ved festmåltiderne. de som æder enkernes huse, og som under påskud beder længe, disse vil modtage en strengere dom

Og efter at have sat sig ned sad Jesus over for skattkammeret og iagttog, hvordan folkemængden kastede bronzemønter ind i

skattkammeret. Og mange rige kastede meget ind, og der kom en fattig enke, som lagde to små mønter ind, hvilket er en quadrans. Og efter at have tilkaldt sine disciple sagde han til dem: Sandelig siger jeg jer, at denne fattige enke har kastet mere ind end alle de andre, der kastede ind i skattkammeret, For alle kastede fra deres overflod, men denne kastede fra sin fattigdom alt hvad hun havde, hele sit liv.

13

Og da han gik ud fra templet, siger en af hans disciple til ham: Lærer, se hvad slags sten og hvad slags bygninger! Og Jesus svarede og sagde til ham: Ser du disse store bygninger? Der vil ikke blive efterladt sten på sten her, som ikke skal kastes ned. Og mens han sad på Olivenbjerget overfor templet, spurgte Peter og Jakob og Johannes og Andreas ham privat, Sig til os, hvornår disse ting vil ske, og hvad er tegnet, når alle disse ting er ved at blive fuldført? Men Jesus svarede og begyndte at sige til dem: Se til, at ikke nogen bedrager jer. For mange vil komme i mit navn og sige, at jeg er det, og de vil føre mange vild. Men når I hører om krige og rygter om krige, må I ikke blive urolige, for det er nødvendigt, at det sker, men enden er endnu ikke kommet. For nation vil rejse sig mod nation og kongerige mod kongerige, og der vil være jordskælv forskellige steder, og der vil være hungersnød og uroligheder. Begyndelser til fødselssmerter er disse. Men I, pas på jer selv. For de vil overgive jer til råd, og i deres forsamlinger vil I blive slået, og I vil stå for ledere og konger på grund af mig til vidnesbyrd for dem. Og det gode budskab skal først forkyndes for alle nationer. Men når de fører jer hen og overgiver jer, så vær ikke bekymrede på forhånd over hvad I skal sige, og øv jer heller ikke, men det som bliver givet jer i den time, det skal I tale, for det er ikke jer der taler, men Helligånden. Men broder vil forråde broder

til døden, og fader sit barn, og børn vil rejse sig op mod forældre og dræbe dem. Og I vil være hadede af alle på grund af mit navn, men den der har udholdt til enden, vil blive frelst.

Når I ser ødelæggelsens vederstyggelighed, som er talt om ved profeten Daniel, stående hvor den ikke bør være - lad den læsende forstå - da skal de, som er i Judæa, flygte til bjergene Men den, der er på taget, må ikke komme ned i huset og heller ikke gå ind for at tage noget ud af sit hus. Og den som er på marken, må ikke vende tilbage for at hente sin kappe. Ve men dem, der er gravide, og dem, der ammer, i hine dage. Bed men, så at jeres flugt ikke bliver om vinteren. For de dage vil være trængsel, sådan som der ikke har været fra begyndelsen af skabelsen, som Gud skabte, indtil nu, og aldrig vil blive. Og hvis ikke Herren havde forkortet dagene, ville intet kød være blevet frelst, men på grund af de udvalgte, som han udvalgte, forkortede han dagene. Og da, hvis nogen skulle sige til jer: Se, her er Kristus, eller se, der, så tro det ikke. For der vil opstå falske kristusser og falske profeter, og de vil give tegn og undere for at føre vild, hvis muligt, også de udvalgte. Men I, se: se, jeg har fortalt jer alt på forhånd. Men i de dage, efter den trængsel, vil solen blive formørket, og månen vil ikke give sit lys, Og stjernerne vil falde fra himlen, og kræfterne i himlene vil blive rystet. Og da vil de se Menneskesønnen komme i skyerne med stor magt og herlighed. Og da vil han sende sine budbringere, og han vil samle sine udvalgte fra de fire vinde, fra jordens ende indtil himmelens ende.

Fra figentræet skal I lære lignelsen. Når dets gren allerede bliver blød og udsender blade, ved I at sommeren er nær. Således også I, når I ser disse ting ske, ved I, at det er nær ved døren. Sandelig siger jeg jer, at denne generation ikke går forbi, før alle

disse ting sker. Himlen og jorden vil forgå, men mine ord vil aldrig forgå.

Om den dag eller den time ved ingen noget, heller ikke englene i himlen, heller ikke Sønnen, kun Faderen. Se, vær vågne og bed, for I ved ikke, hvornår tiden er. Som en mand på rejse, der forlod sit hus og gav sine slaver myndigheden og hver sit arbejde, og befalede dørvogteren, at han skulle våge. Vær derfor vågen, for I ved ikke, hvornår husets herre kommer, sent eller ved midnat eller ved hanegal eller om morgenen, For at han ikke, når han kommer pludselig, finder jer sovende. Men det jeg siger til jer, siger jeg til alle: Vær vågen.

14

Men påsken og de usyrede brød var efter to dage. Og ypperstepræsterne og de skriftkloge søgte hvordan de, efter at have grebet ham med svig, måtte dræbe ham. De sagde: Men ikke under festen, for at der ikke skal opstå uro blandt folket.

Og da han var i Bethany i Simon den spedalskes hus, mens han lå til bords, kom en kvinde, som havde en alabastflaske med salve af ægte, kostbar nardus, og hun brød alabastflasken og hældte den ud over hans hoved. Der var nogle, som var indignerede og sagde til sig selv: Til hvad er denne ødelæggelse af salven sket? For denne salve kunne være blevet solgt for over tre hundrede denarer og givet til de fattige, og de skældte hende ud. Men Jesus sagde: Lad hende være, hvorfor volder I hende besvær? Hun har gjort en god gerning imod mig. For I har altid de fattige hos jer selv, og når I vil, kan I gøre godt imod dem, men mig har I ikke altid. Hvad hun havde, gjorde hun; hun foregreb at salve mit legeme til begravelsen. Sandelig siger jeg til jer, hvor end dette

gode budskab bliver forkyndt i hele verden, vil også det, som hun gjorde, blive fortalt til minde om hende.

Og Judas Iskariot, en af de tolv, gik bort til ypperstepræsterne for at forråde ham til dem. Men da de havde hørt det, glædede de sig, og de lovede at give ham sølvstykker, og han søgte hvordan han belejligt kunne forråde ham.

Og på den første dag af de usyrede brød, da de ofrede påskelammet, siger hans disciple til ham: Hvor vil du, at vi skal gå hen og forberede, så du kan spise påsken? Og han sender to af sine disciple og siger til dem: Gå ind i byen, og en mand der bærer en vandkrukke vil møde jer, følg ham, Og hvor han end går ind, skal I sige til husherren, at læreren siger: Hvor er mit herberg, hvor jeg kan spise påsken med mine disciple? Og han vil selv vise jer et stort, møbleret øvre rum, som er klar; forbered der for os. Og hans disciple gik ud og kom ind i byen, og de fandt det, som han havde sagt til dem, og de forberedte påsken. Og da aften var indtrådt, kommer han med de tolv. Og mens de lå til bords og spiste, sagde Jesus: Sandelig siger jeg jer, at en af jer vil forråde mig, en som spiser med mig. Men de begyndte at bedrøves og at sige til ham, en efter en: Ikke jeg? og en anden: Ikke jeg? Men han svarede og sagde til dem: En af de tolv, den som dyster med mig i skålen. Menneskesønnen går sandelig, som der er skrevet om ham, men ve det menneske, gennem hvem Menneskesønnen bliver forrådt; det havde været godt for ham, hvis det menneske ikke var blevet født. Og mens de spiste, tog Jesus brød, velsignede det, brød det og gav dem det og sagde: Tag, spis, dette er mit legeme. Og efter at have taget koppen og givet tak, gav han den til dem, og de drak alle fra den. Og han sagde til dem: Dette er mit blod, den nye pagts blod, som udgødes for mange. Sandelig siger jeg til jer, at jeg ikke

længere drikker af vinens frugt indtil den dag, når jeg drikker den ny i Guds rige.

Og efter at have sunget en salme gik de ud til Oliebjerget. Og Jesus siger til dem, at alle vil falde fra mig i denne nat, fordi der er skrevet: Jeg vil slå hyrden, og fårene vil blive spredt, Men efter at jeg er oprejst, vil jeg gå foran jer ind i Galilæa. Men Peter sagde til ham: Selvom alle falder fra, vil jeg ikke. Og Jesus siger til ham: Sandelig siger jeg dig, at du i dag, i denne nat, før hanen galer to gange, tre gange vil fornægte mig. Men Peter sagde endnu mere indtrængende: Hvis det er nødvendigt for mig at dø sammen med dig, vil jeg aldrig fornægte dig. Ligeledes sagde også alle de andre.

Og de kommer til et sted, hvis navn er Gethsemane, og han siger til sine disciple: Bliv her, indtil jeg har bedt. Og han tog Peter og Jakob og Johannes med sig, og han begyndte at blive stærkt forurolet og bedrøvet Og han sagde til dem: Min sjæl er dybt bedrøvet indtil døden, bliv her og vær vågne. Og efter at have gået lidt fremad, faldt han på ansigtet på jorden, og han bad om at timen måtte gå forbi fra ham, hvis det var muligt, Og han sagde: Abba, Fader, alt er muligt for dig, tag dette bæger fra mig, men ikke hvad jeg vil, men hvad du vil. Og han kommer og finder dem sovende, og han siger til Peter: Simon, sover du? Var I ikke i stand til at holde vagt i én time? Vær vågne og bed, så I ikke falder i fristelse; ånden er sandelig villig, men kødet er svagt. Og igen gik han væk og bad, idet han sagde de samme ord. Og da han var vendt tilbage, fandt han dem igen sovende, for deres øjne var tyngede ned, og de vidste ikke, hvad de skulle svare ham. Og han kommer den tredje gang og siger til dem: Sover I stadig og hviler I? Det er nok. Timen er kommet. Se, Menneskesønnen bliver forrådt i syndernes hænder. Rejs jer, lad os gå; se, den der overgiver mig, har nærmet sig.

Og straks, mens han stadig talte, kommer Judas Iskariot, en af de tolv, og med ham en stor folkemængde med sværd og stave, sendt fra ypperstepræsterne og de skriftkloge og de ældste. Men han, der overleverede ham, havde givet dem et signal og sagde: Den, som jeg kysser, det er ham; grib ham og før ham sikkert bort. Og da han var kommet, nærmede han sig straks til ham og sagde: Hilsen, rabbi, og kyssede ham. Men de lagde deres hænder på ham og greb ham. Men en af dem der stod ved, trak sit sværd og slog ypperstepræstens slave og fjernede hans øre. Og Jesus svarede og sagde til dem: Som mod en røver gik I ud med sværd og stokke for at gribe mig, Hver dag var jeg hos jer i templet og underviste, og I greb mig ikke. Men dette skete, for at skrifterne kunne blive opfyldt. Og alle forlod ham og flygtede. Og en ung mand fulgte ham, klædt i linklæde over sin nøgne krop, og de unge mænd greb fat i ham. Men han flygtede nøgen fra dem efter at have efterladt linklædet.

Og de førte Jesus bort til ypperstepræsten, og alle ypperstepræsterne og de ældste og de skriftkloge kom sammen hos ham. Og Peter fulgte ham på afstand indtil inde i ypperstepræstens gård, og han sad sammen med tjenerne og varmede sig ved ilden. Men ypperstepræsterne og hele rådet søgte vidnesbyrd imod Jesus for at dræbe ham, og de fandt det ikke. For mange bar falsk vidnesbyrd imod ham, og vidnesbyrdene var ikke ens. Og nogle rejste sig og bar falsk vidnesbyrd imod ham og sagde At vi hørte ham sige, at jeg vil nedrive dette håndlavede tempel, og på tre dage vil jeg bygge et andet, som ikke er lavet med hænder. Og heller ikke således var deres vidnesbyrd ens. Og ypperstepræsten rejste sig og gik frem i midten og spurgte Jesus: Svarer du ikke noget? Hvad er det, disse vidner imod dig? Men han var tavs og svarede intet. Igen spurgte ypperstepræsten ham og sagde til ham: Er du Kristus, den velsignedes søn? Men Jesus

sagde: Jeg er det, og I vil se Menneskesønnen siddende ved Magtens højre hånd og kommende på himlens skyer. Men ypperstepræsten rev sine tuniker og sagde: Hvad behov har vi stadig for vidner? I hørte helt sikkert blasfemien. Hvad synes I? Men de fordømte alle ham til at være skyldig i døden. Og nogle begyndte at spytte på ham og at tildække hans ansigt og at slå ham og at sige til ham: Profeter for os, hvem er den der slog dig. Og tjenerne slog ham med slag.

Og mens Peter var nede i gården, kommer en af ypperstepræstens tjenestepiger, Og da hun havde set Peter, som varmede sig, kiggede hun på ham og sagde: Også du var med Jesus fra Nazaret. Men han nægtede og sagde: Jeg ved ikke, og jeg forstår heller ikke, hvad du siger. Og han gik udenfor ind i forgården, og en hane galede. Og tjenestepigen begyndte igen at sige til dem, der stod ved, at denne er en af dem. Men han benægtede igen. Og kort efter sagde de omkringstående igen til Peter: Sandelig er du en af dem, for du er galilæer, og din tale ligner. Men han begyndte at forbande og sværge, at han ikke kendte denne mand, som I taler om. Og for anden gang galede hanen. Og Peter huskede det ord, som Jesus sagde til ham, at før hanen galer to gange, vil du fornægte mig tre gange, og han kastede sig ned og græd.

15

Og straks om morgenen holdt ypperstepræsterne råd med de ældste og de skriftkyndige og hele rådet, og efter at have bundet Jesus bar de ham bort og overgav ham til Pilatus. Og Pilatus spurgte ham: Er du jødernes konge? Men han svarede og sagde til ham: Du siger det. Og ypperstepræsterne anklagede ham meget, men han selv svarede intet. Men Pilatus spurgte ham igen og

sagde: Svarer du ikke noget? Se, hvor meget de vidner imod dig. Men Jesus svarede ikke længere noget, så Pilatus undrede sig. Men ved festtiden frigav han til dem en fange, som de bad om. Der var en mand kaldet Barabbas, som var bundet sammen med medoprørerne, der havde begået mord under oprøret. Og mængden råbte op og begyndte at bede, som han altid gjorde for dem. Men Pilatus svarede dem og sagde: Vil I, at jeg skal frigive jødernes konge til jer? For det vidste han, at ypperstepræsterne havde overleveret ham på grund af misundelse. Men ypperstepræsterne oprørte mængden, så at han snarere skulle frigive Barabbas til dem. Men Pilatus svarede igen og sagde til dem: Hvad vil I derfor, at jeg skal gøre ved ham, som I kalder jødernes konge? Men de råbte igen: Korsfæst ham! Men Pilatus sagde til dem: Hvad ondt har han da gjort? Men de råbte endnu mere: Korsfæst ham! Men Pilatus, der ønskede at gøre mængden tilstrækkelig tilfreds, frigav Barabbas til dem og overgav Jesus, efter at have pisket ham, for at han skulle korsfæstes.

Men soldaterne førte ham ind i gården, det vil sige praetorium, og de kaldte hele kohorten sammen, Og de klæder ham i purpur og sætter en tornekrone, som de har flettet, på ham. Og de begyndte at hilse ham. Hil jødernes konge, Og de slog hans hoved med et rør og spyttede på ham, og de faldt på knæ og knælede for ham. Og da de havde spottet ham, tog de purpurkappen af ham og klædte ham i hans egne klæder, og de førte ham ud for at korsfæste ham.

Og de tvinger en vis Simon fra Kyrene, som passerer forbi på vej fra marken, faderen til Alexander og Rufus, til at tage hans kors op.

Og de bringer ham til stedet Golgotha, hvilket oversat betyder kraniums sted. Og de gav ham vin blandet med myrra at drikke, men han tog den ikke. Og efter at have korsfæstet ham, deler de hans klæder ved at kaste lod om dem, hvem der skulle tage hvad. Det var den tredje time, og de korsfæstede ham. Og indskriften med hans anklage var skrevet: Jødernes konge.

Og med ham korsfæster de to røvere, en på hans højre side og en på hans venstre side. Og skriften blev opfyldt, som siger: og han blev regnet blandt de lovløse. Og de forbipasserende spottede ham, rystede deres hoveder og sagde: Ha, du som nedbryder templet og bygger det på tre dage Red dig selv og kom ned fra korset. Ligeledes spottede også ypperstepræsterne med de skriftkloge hinanden og sagde: Andre har han frelst, sig selv kan han ikke frelse. Kristus, Israels konge, lad ham komme ned nu fra korset, så vi kan se og tro på ham. Og de, der var korsfæstet med ham, hånede ham.

Men da den sjette time var kommet, indtraf der mørke over hele landet indtil den niende time. Og i den niende time råbte Jesus med stor stemme og sagde: Eloi Eloi, lama sabachthani; det er oversat: min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig?

Og nogle af dem, der stod ved siden af, sagde, da de hørte det: Se, han kalder på Elias. Men en løb hen og fyldte en svamp med eddike, satte den omkring et siv og gav ham at drikke, idet han sagde: Lad os se, om Elias kommer for at tage ham ned. Men Jesus udstødte et stort råb og udåndede. Og templets forhæng blev revet i to fra oven til ned. Men da centurionen, som stod overfor ham, så at han således udåndede efter at have råbt, sagde han: Sandelig, denne mand var Guds søn. Der var men også kvinder fra langt borte, som iagttog, blandt hvilke var også Maria

Magdalenske og Maria, moder til Jakob den lille og Joses, og Salome, de som også, da han var i Galilæa, fulgte ham og tjente ham, og mange andre som var kommet op med ham til Jerusalem.

Og da det allerede var blevet aften, siden det var forberedelsesdag, det vil sige dagen før sabbat, Josef fra Arimathæa, et fremtrædende rådsmedlem, som selv ventede på Guds rige, kom og vovede at gå ind til Pilatus og bad om Jesu legeme. Men Pilatus undrede sig over, om han allerede var død, og efter at have tilkaldt centurionen spurgte han ham, om han var død for længe siden, Og efter at have fået bekræftelse fra centurionen gav han legemet til Josef. Og efter at have købt linklæde og taget ham ned, indsvøbte han ham i linklædet og lagde ham i en grav, som var hugget ud af klippe, og han rullede en sten foran døren til graven. Men Maria Magdalene og Maria, Joses moder, så hvor han blev lagt.

16

Og da sabbatten var forbi, købte Maria Magdalene og Maria, Jakobs mor, og Salome krydderier, for at de kunne komme og salve ham. Og meget tidligt om morgenen på den første sabbat kommer de til graven, da solen var gået op. Og de sagde til sig selv: Hvem vil rulle stenen bort fra gravens dør for os? Og da de så op, observerede de, at stenen var blevet rullet væk, for den var meget stor. Og da de var trådt ind i graven, så de en ung mand sidde på den højre side, klædt i en hvid kappe, og de blev forbløffede. Men han siger til dem: Vær ikke forfærdede, I søger Jesus Nazaræeren, den korsfæstede, han er blevet oprejst, han er ikke her, se stedet hvor de lagde ham. Men gå I hen og sig til hans disciple og til Peter, at han går forud for jer ind i Galilæa; der vil I se ham, som han sagde til jer. Og efter at være gået ud flygtede de

fra graven, for rystelse og panik havde grebet dem, og de sagde intet til nogen, for de frygtede.

Efter at være opstået om morgenen på sabbatens første dag viste han sig først for Maria Magdalene, fra hvem han havde uddrevet syv dæmoner. Den gik hen og rapporterede det til dem, der havde været med ham, mens de sørgede og græd. Og da de hørte, at han levede og var blevet set af hende, troede de det ikke. Efter disse ting blev han åbenbaret for to af dem, som gik, i en anden skikkelse, da de var på vej ud på marken. Og de gik bort og rapporterede til de øvrige, men heller ikke dem troede de. Senere åbenbarede han sig for de elleve, mens de lå til bords, og han irettesatte deres vantro og hårdhjertethed, fordi de ikke havde troet dem, der havde set ham oprejst. Og han sagde til dem: Gå ud i hele verden og forkynde det gode budskab for al skabningen. Den, der har troet og er blevet døbt, vil blive frelst, men den, der har vantroet, vil blive fordømt. Men tegn vil følge dem, der har troet: i mit navn vil de kaste dæmoner ud, de vil tale med nye tunger, Slinger vil de løfte, og selv hvis de drikker noget dødeligt, vil det ikke skade dem; på syge vil de lægge hænder, og de vil have det godt.

Herren blev sandelig derfor, efter at have talt til dem, optaget i himmelen og sad ved Guds højre hånd. Men de gik ud og prædikede overalt, idet Herren samarbejdede og bekræftede ordet gennem de ledsagende tegn. Amen.

Johannesevangeliet

1

I begyndelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud. Denne var i begyndelsen hos Gud. Alt blev til gennem ham, og uden ham blev intet til af det, som er blevet til. I ham var liv, og livet var menneskenes lys. Og lyset skinner i mørket, og mørket har ikke overvundet det.

Der kom en mand sendt fra Gud, hans navn var Johannes, Denne kom til vidnesbyrd, for at han skulle vidne om lyset, så at alle måtte tro gennem ham. Han var ikke det lys, men kom for at vidne om lyset. Det var det sande lys, som oplyser ethvert menneske, der kommer til verden. Han var i verden, og verden kom til eksistens gennem ham, og verden kendte ham ikke. Han kom til sit eget, og hans egne modtog ham ikke. Men så mange som tog imod ham, gav han dem myndighed til at blive Guds børn, dem der tror på hans navn. de som ikke blev født af blod, heller ikke af kødets vilje, heller ikke af en mands vilje, men af Gud. Og Ordet blev kød og boede iblandt os, og vi så hans herlighed, en herlighed som den enbårne fra Faderen, fuld af nåde og sandhed. Johannes vidner om ham og har råbt ud og sagt: Denne var ham, som jeg talte om: Den, der kommer efter mig, er gået forud for mig, fordi han var før mig. Og af hans fylde har vi alle modtaget, og nåde i stedet for nåde. fordi loven blev givet gennem Moses, men nåden og sandheden kom gennem Jesus Kristus. Gud har ingen set nogensinde; den eneste søn, som er i Faderens skød, han har forklaret ham.

Og dette er Johannes vidnesbyrd, da jøderne sendte præster og levitter fra Jerusalem for at spørge ham: Hvem er du? Og han

tilstod, og han nægtede ikke, og han tilstod: Jeg er ikke Kristus. Og de spurgte ham: Hvad da? Er du Elias? Og han siger: Jeg er ikke. Er du profeten? Og han svarede: Nej. De sagde derfor til ham: Hvem er du, så vi kan give svar til dem, der sendte os? Hvad siger du om dig selv? Han sagde: Jeg er stemmen af en, der råber i ørkenen: Gør Herrens vej lige, som profeten Esajas sagde.

Og de udsendte var fra Farisæerne, Og de spurgte ham og sagde til ham: Hvorfor døber du så, hvis du hverken er Kristus, Elias eller profeten? Johannes svarede dem og sagde: Jeg døber i vand, men midt iblandt jer står den, som I ikke kender. Han er den, der kommer efter mig, som er blevet før mig, hvis sandal-rem jeg ikke er værdig til at løse. Disse ting skete i Betania hinsides Jordan, hvor Johannes var døbende.

Den næste dag ser Johannes Jesus komme imod sig og siger: Se, Guds lam, som bærer verdens synd. Dette er ham, om hvem jeg sagde: Efter mig kommer en mand, som er blevet før mig, fordi han var før mig. Og jeg kendte ham ikke, men for at han måtte blive åbenbaret for Israel, derfor kom jeg og døbte i vandet. Og Johannes har vidnet og sagt, at jeg har set Ånden nedstige som en due fra himlen, og den forblev på ham. Og jeg kendte ham ikke, men den, der sendte mig til at døbe i vand, han sagde til mig: Den, på hvem du ser Ånden nedstige og forblive, han er den, der døber i Helligånden. Og jeg har set og har vidnet, at denne er Guds søn.

Den næste dag stod Johannes igen der, og to af hans disciple. Og da han kiggede på Jesus, som gik forbi, siger han: Se Guds lam. Og de to disciple hørte ham tale, og de fulgte Jesus. Men Jesus vendte sig om, og da han så dem følge, sagde han til dem, Hvad søger I? Men de sagde til ham: Rabbi – det betyder oversat lærer – hvor bor du? Han siger til dem: Kom og se. De kom derfor og så,

hvor han boede, og de blev hos ham den dag; det var omkring den tiende time. Andreas var broderen til Simon Peter, en af de to, der havde hørt fra Johannes og havde fulgt ham. Denne finder først sin egen broder Simon og siger til ham: Vi har fundet Messias, hvilket oversat betyder Kristus. Og han førte ham til Jesus. Jesus så på ham og sagde: Du er Simon, søn af Jonas, du skal kaldes Kefas, hvilket fortolkes Peter.

Den næste dag ville Jesus gå ud til Galilæa, og han finder Filip og siger til ham: Følg mig. Philip var fra Bethsaida, fra Andrews og Peters by. Filip finder Natanael og siger til ham: Ham, som Moses skrev om i loven, og profeterne, ham har vi fundet, Jesus, Josefs søn, fra Nazaret. Og Nathanael sagde til ham: Kan der være noget godt fra Nazaret? Filip siger til ham: Kom og se. Jesus så Nathanael komme til sig og siger om ham: Se, sandelig en Israelit, i hvem der ikke er svig. Nathanael siger til ham: Hvorfra kender du mig? Jesus svarede og sagde til ham: Før Filip kaldte dig, da du var under figentræet, så jeg dig. Nathanael svarede og sagde til ham: Rabbi, du er Guds søn, du er Israels konge. Jesus svarede og sagde til ham: Fordi jeg sagde til dig, at jeg så dig under figentræet, tror du? Du vil se større ting end disse. Og han siger til ham: Sandelig, sandelig siger jeg jer, fra nu af vil I se himlens åbnet, og Guds budbringere stige op og stige ned over Menneskesønnen.

2

Og på den tredje dag skete der et bryllup i Kana i Galilæa, og Jesu moder var der, Men også Jesus og hans disciple blev indbudt til brylluppet. Og da vinen var løbet tør, siger Jesu moder til ham: De har ikke vin. Jesus siger til hende, Hvad har det med mig og dig at gøre, kvinde? Min time er endnu ikke kommet. Hans moder

siger til tjenerne: Hvad han end siger til jer, det skal I gøre. Der var seks stenkrukker stående der til jødernes renselse, som rummede mellem to eller tre mål. Jesus siger til dem: Fyld vandkrukkerne med vand. Og de fyldte dem til randen. Og han siger til dem: Øs nu og bring det til hovmesteren. Og de bragte det. Men da ceremonimesteren smagede vandet, der var blevet til vin, og ikke vidste, hvorfra det var - men tjenerne, som havde øst vandet, vidste det - kalder ceremonimesteren brudgommen Og han siger til ham: Ethvert menneske sætter først den gode vin frem, og når de er berusede, da den ringere, men du har gemt den gode vin indtil nu. Denne begyndelse på tegnene gjorde Jesus i Kana i Galilæa, og han åbenbarede sin herlighed, og hans disciple troede på ham.

Efter dette gik han ned til Kapernaum, han og hans moder og hans brødre og hans disciple, og der forblev de ikke mange dage.

Og påsken for jøderne var nær, og Jesus gik op til Jerusalem. Og han fandt i templet dem, der solgte okser og får og duer, og pengevekslerne, der sad der. Og efter at have lavet en pisk af reb, drev han alle ud af templet, både fårene og okserne, og han hældte pengevekslernes mønter ud og væltede bordene, Og til dem der solgte duer, sagde han: Tag disse ting herfra, gør ikke min faders hus til et handelshus. Men hans disciple huskede, at der er skrevet: Nidkærheden for dit hus vil fortære mig. Jøderne svarede derfor og sagde til ham: Hvilket tegn viser du os, siden du gør disse ting? Jesus svarede og sagde til dem: Nedbryd dette tempel, og på tre dage vil jeg rejse det. Jøderne sagde derfor: Dette tempel blev bygget i seksogfyrré år, og du vil rejse det i tre dage? Men han talte om sit legemes tempel. Da han derfor var opstået fra de døde, huskede hans disciple, at han havde sagt dette, og de troede Skriften og det ord, som Jesus havde sagt.

Men da han var i Jerusalem ved påsken under festen, troede mange på hans navn, idet de så de tegn, som han gjorde. Men Jesus selv betroede ikke sig selv til dem, fordi han kendte dem alle. og at han ikke havde behov for, at nogen skulle vidne om mennesket, for han selv kendte, hvad der var i mennesket.

3

Der var en mand blandt farisæerne, Nikodemus var hans navn, en hersker af jøderne. Denne kom til ham om natten og sagde til ham: Rabbi, vi ved, at du er kommet fra Gud som lærer, for ingen er i stand til at gøre disse tegn, som du gør, hvis ikke Gud er med ham. Jesus svarede og sagde til ham: Sandelig, sandelig siger jeg dig: Hvis ikke nogen bliver født ovenfra, kan han ikke se Guds rige. Nikodemus siger til ham: Hvordan kan en mand blive født, når han er gammel? Han kan vel ikke gå ind i sin moders bug anden gang og blive født? Jesus svarede: Sandelig, sandelig siger jeg dig, hvis ikke nogen bliver født af vand og Ånd, kan han ikke gå ind i Guds Kongerige. Det, der er født af kødet, er kød, og det, der er født af Ånden, er ånd. Undre dig ikke over, at jeg sagde til dig: I må blive født på ny fra oven. Ånden blæser, hvor den vil, og du hører dens stemme, men du ved ikke, hvorfra den kommer, og hvor den går; således er det med enhver, der er født af Ånden. Nikodemus svarede og sagde til ham: Hvordan kan disse ting ske? Jesus svarede og sagde til ham: Du er Israels lærer, og disse ting kender du ikke? Sandelig, sandelig siger jeg til dig, at det vi ved, taler vi, og det vi har set, vidner vi om, og vores vidnesbyrd modtager I ikke. Hvis jeg har fortalt jer om de jordiske ting, og I ikke tror, hvordan vil I så tro, hvis jeg fortæller jer om de himmelske ting? Og ingen har opstiget til himlen, undtagen den som er nedsteget fra himlen, Menneskesønnen, som er i himlen. Og som Moses løftede slangen op i ørkenen, således er det

nødvendigt, at Menneskesønnen bliver løftet op, så at enhver, der tror på ham, ikke skal forgå, men have evigt liv. For således elskede Gud verden, at han gav sin eneste-fødte søn, for at enhver, som tror på ham, ikke skal forgå, men have evigt liv. For Gud sendte ikke sin søn ind i verden for at dømme verden, men for at verden skal blive frelst gennem ham. Den, der tror på ham, bliver ikke dømt, men den, der ikke tror, er allerede blevet dømt, fordi han ikke har troet på den enbårne Guds Søns navn. Dette er dommen, at lyset er kommet ind i verden, og mennesker elskede mørket mere end lyset, for deres gerninger var onde. For enhver der gør det onde hader lyset og kommer ikke til lyset, for at hans gerninger ikke skal blive afsløret, Men den der gør sandheden kommer til lyset, så at hans gerninger må blive åbenbaret, fordi de er gjort i Gud.

Efter disse ting kom Jesus og hans disciple ind i Judæas land, og der opholdt han sig med dem og døbte. Men Johannes var også ved at døbe i Ainon nær Salim, fordi der var mange vande der, og de kom og blev døbt. For Johannes var endnu ikke blevet kastet i fængslet. Der opstod derfor en diskussion mellem Johannes disciple og en jøde om renselse. Og de kom til Johannes og sagde til ham: Rabbi, han som var med dig hinsides Jordan, ham som du har vidnet om, se, han døber, og alle kommer til ham. Johannes svarede og sagde: Et menneske er ikke i stand til at tage noget, medmindre det er givet ham fra himlen. I selv vidner for mig, at jeg sagde: Jeg er ikke Kristus, men at jeg er sendt forud for ham. Den, der har bruden, er brudgommen, men brudgommens ven, der står og hører ham, glæder sig med glæde på grund af brudgommens stemme. Denne min glæde er derfor blevet opfyldt. Det er nødvendigt, at han forøges, men at jeg formindskes. Den, der kommer fra oven, er over alle. Den, der er fra jorden, er fra jorden og taler fra jorden. Den, der kommer fra himlen, er over

alle. Og det han har set og hørt, det vidner han om, og hans vidnesbyrd tager ingen imod. Den, der har modtaget hans vidnesbyrd, har beseglet, at Gud er sand. For han som Gud har sendt, taler Guds ord, for Gud giver ikke Ånden efter mål. Faderen elsker sønnen og har givet alt i hans hånd. Den, der tror på Sønnen, har evigt liv, men den, der er ulydig mod Sønnen, vil ikke se livet, men Guds vrede forbliver over ham.

4

Som Herren derfor vidste, at farisæerne havde hørt, at Jesus gjorde flere disciple og døbte end Johannes Skønt Jesus selv ikke døbte, men hans disciple gjorde. Han forlod Judæa og gik til Galilæa. Det var nødvendigt for ham at passere gennem Samaria. Han kommer derfor til en by i Samaria kaldet Sychar, nær det sted som Jakob gav til sin søn Josef Der var Jakobs kilde. Jesus, derfor, træet af rejsen, sad ved kilden; det var omkring den sjette time. En kvinde kommer fra Samaria for at trække vand. Jesus siger til hende: Giv mig at drikke. For hans disciple var gået bort til byen, så de kunne købe føde. Derfor siger den samaritanske kvinde til ham: Hvordan kan du, som er jøde, bede mig om at drikke, når jeg er en samaritansk kvinde? For jøder omgås ikke samaritanere. Jesus svarede og sagde til hende: Hvis du kendte Guds gave, og hvem det er, der siger til dig: Giv mig at drikke, så ville du have spurgt ham, og han ville have givet dig levende vand. Kvinden siger til ham: Herre, du har hverken spand, og brønden er dyb; hvorfra har du derfor det levende vand? Er du ikke større end vor fader Jakob, som gav os brønden, og selv drak fra den, og hans sønner og hans dyr? Jesus svarede og sagde til hende: Enhver, der drikker af dette vand, vil tørste igen, Men den som drikker af det vand, som jeg vil give ham, skal aldrig tørste ind i evigheden, men det vand, som jeg vil give ham, skal blive i ham en kilde af vand,

der vælder op til evigt liv. Kvinden siger til ham: Herre, giv mig dette vand, så at jeg ikke tørster og heller ikke kommer her for at trække. Jesus siger til hende: Gå, kald din mand og kom her. Kvinden svarede og sagde: Jeg har ikke en mand. Jesus siger til hende: Du sagde godt, at jeg ikke har en mand, For du har haft fem mænd, og nu er den, du har, ikke din mand; dette sande har du sagt. Kvinden siger til ham: Herre, jeg ser, at du er en profet. Vore fædre tilbad på dette bjerg, og I siger, at det er i Jerusalem, stedet er, hvor man skal tilbede. Jesus siger til hende: Kvinde, tro mig, at der kommer en time, når I hverken skal tilbede Faderen på dette bjerg eller i Jerusalem. I tilbeder det, I ikke kender; vi tilbeder det, vi kender, fordi frelsen er fra jøderne. Men der kommer en time, og den er nu, når de sande tilbedere vil tilbede Faderen i ånd og sandhed, for Faderen søger sådanne, som tilbeder ham. Gud er ånd, og de som tilbeder ham, må tilbede i ånd og sandhed. Kvinden siger til ham: Jeg ved, at Messias kommer, han som kaldes Kristus; når han kommer, vil han forkynde os alt. Jesus siger til hende: Jeg er den, der taler til dig. Og på dette tidspunkt kom hans disciple, og de undrede sig over, at han talte med en kvinde, men ingen sagde dog: Hvad søger du? eller Hvad taler du med hende? Kvinden efterlod derfor sin vandkrukke og gik bort ind i byen, og siger til menneskene, Kom og se en mand som sagde til mig alt hvad jeg har gjort, mon ikke denne er Kristus? De gik derfor ud fra byen og kom til ham.

I mellemtiden bad disciplene ham og sagde: Rabbi, spis. Men han sagde til dem: Jeg har mad at spise, som I ikke kender. Disciplene sagde derfor til hinanden: Har ikke nogen bragt ham noget at spise? Jesus siger til dem: Min mad er, at jeg gør hans vilje, som har sendt mig, og fuldfører hans gerning. Siger I ikke at der endnu er fire måneder, og så kommer høsten? Se, jeg siger jer, løft jeres øjne op og se på markerne, for de er allerede hvide til

høst. Og den, der høster, modtager løn og samler frugt til evigt liv, så at både den, der sår, og den, der høster, glæder sig sammen. For i dette er ordet sandt, at en er den, der sår, og en anden er den, der høster. Jeg sendte jer for at høste det, I ikke har arbejdet for; andre har arbejdet, og I er gået ind i deres arbejde. Men fra den by troede mange af samaritanerne på ham på grund af kvindens ord, som vidnede: Han sagde til mig alt, hvad jeg havde gjort. Som derfor samaritanerne kom til ham, bad de ham om at blive hos dem, og han blev der i to dage. Og mange flere troede på grund af hans ord, Til kvinden sagde de, at vi ikke længere tror på grund af din tale, for vi har selv hørt, og vi ved, at denne sandelig er verdens frelser, Kristus.

Men efter de to dage gik han ud derfra og drog bort til Galilæa. For Jesus selv har vidnet, at en profet ikke har ære i sit eget fædreland. Når han derfor kom til Galilæa, modtog galilæerne ham, idet de alle havde set alt, hvad han gjorde i Jerusalem under festen, for de selv var også kommet til festen.

Jesus kom derfor igen til Kana i Galilæa, hvor han havde gjort vandet til vin. Og der var en kongelig embedsmand, hvis søn var syg i Kapernaum, Denne, da han havde hørt at Jesus var kommet fra Judæa til Galilæa, gik hen til ham og bad ham om at han ville komme ned og helbrede hans søn, for han var ved at dø. Jesus sagde derfor til ham: Hvis I ikke ser tegn og undere, vil I ikke tro. Den kongelige embedsmand siger til ham: Herre, kom ned, før mit barn dør. Jesus siger til ham: Gå, din søn lever. Og manden troede det ord, som Jesus sagde til ham, og han gik. Allerede mens han var på vej ned, mødte hans slaver ham og rapporterede, idet de sagde, at dit barn lever. Han spurgte derfor dem om den time, i hvilken han havde det bedre. Og de sagde til ham, at i går ved den syvende time forlod feberen ham. Faderen kendte derfor, at det

var i den time, hvor Jesus sagde til ham, at din søn lever, og han troede, og hele hans hus. Dette andet tegn gjorde Jesus igen, da han kom fra Judæa til Galilæa.

5

Efter disse ting var der en jødisk fest, og Jesus gik op til Jerusalem. Der er i Jerusalem ved Fåreporten en pool, som på hebraisk kaldes Bethesda, der har fem søjlegange. I disse lå en stor mængde af de syge, blinde, lamme, visne, ventende på vandets bevægelse. For en engel steg ned i bassinet på bestemte tider, og vandet blev oprørt; derfor blev den første, der gik ned efter vandets oprør, rask fra hvilken som helst sygdom, han var plaget af. Der var en mand dér, som havde været i sin svaghed i otteogtredivé år. Da Jesus så ham liggende der, og vidste at han allerede havde været syg i lang tid, sagde han til ham: Vil du blive rask? Den syge svarede ham: Herre, jeg har ikke noget menneske til, når vandet bliver forstyrret, at kaste mig ind i bassinet, men mens jeg kommer, går en anden ned før mig. Jesus siger til ham: Rejs dig, tag din måtte og gå. Og straks blev manden sund, og han løftede sin måtte og gik omkring. Men det var sabbat den dag. Derfor sagde jøderne til den, der var blevet helbredt: Det er sabbat, det er ikke tilladt dig at bære måtten. Han svarede dem: Den, der har gjort mig sund, han sagde til mig: Løft din måtte og gå. De spurgte derfor ham: Hvem er den mand, der sagde til dig: Tag din måtte op og gå? Men den, der var blevet helet, kendte ikke hvem det var, for Jesus var gledet væk, da der var en folkemængde på stedet. Efter dette finder Jesus ham i templet og sagde til ham: Se, du er blevet sund, synd ikke længere, så ikke noget værre overgår dig. Manden gik bort og rapporterede til jøderne, at Jesus var den, der havde gjort ham sund.

Og på grund af dette forfulgte jøderne Jesus og søgte at dræbe ham, fordi han gjorde disse ting på sabbatten. Men Jesus svarede dem: Min fader arbejder indtil nu, og jeg arbejder. Derfor søgte jøderne des mere at dræbe ham, fordi han ikke alene brød sabbatten, men også kaldte Gud sin egen fader og gjorde sig selv lig med Gud.

Jesus svarede derfor og sagde til dem: Sandelig, sandelig siger jeg jer, sønnen er ikke i stand til at gøre noget af sig selv, medmindre han ser faderen gøre det, for hvad hin gør, det gør sønnen ligeledes. For faderen elsker sønnen og viser ham alt, hvad han selv gør, og han vil vise ham større gerninger end disse, så at I må forundres. For ligesom Faderen oprejser de døde og giver dem liv, således giver også Sønnen liv til dem, han ønsker. Heller ikke dømmer Faderen nogen, men han har givet al dom til Sønnen, så at alle ærer Sønnen, som de ærer Faderen. Den, der ikke ærer Sønnen, ærer ikke Faderen, som har sendt ham. Sandelig, sandelig siger jeg jer, at den, der hører mit ord og tror på ham, der har sendt mig, har evigt liv, og han kommer ikke til dom, men er overgået fra døden til livet. Sandelig, sandelig siger jeg jer, at der kommer en time, og den er nu, når de døde vil høre Guds Søns stemme, og de, der har hørt, vil leve, Ligesom Faderen har liv i sig selv, således har han også givet Sønnen at have liv i sig selv, Og han gav ham myndighed til at holde dom, fordi han er Menneskesøn. Undrer jer ikke over dette, fordi der kommer en time, i hvilken alle de i gravene vil høre hans stemme. Og de, der har gjort de gode ting, vil komme ud til livets opstandelse, men de, der har gjort de værdiløse ting, til dommens opstandelse.

Jeg er ikke i stand til at gøre noget af mig selv. Som jeg hører, dømmer jeg, og min dom er retfærdig, fordi jeg ikke søger min egen vilje, men Faderens vilje, han som har sendt mig. Hvis jeg

vidner om mig selv, er mit vidnesbyrd ikke sandt. En anden er den, der vidner om mig, og jeg ved, at det vidnesbyrd er sandt, som han vidner om mig. I har sendt bud til Johannes, og han har vidnet om sandheden. Jeg tager dog ikke vidnesbyrd fra et menneske, men jeg siger disse ting, så I må blive frelst. Han var den brændende og skinnende lampe, og I var villige til at fryde jer en tid i hans lys. Men jeg har et vidnesbyrd, der er større end Johannes, for de gerninger, som Faderen har givet mig for at fuldføre dem, netop de gerninger, som jeg gør, vidner om mig, at Faderen har sendt mig. Og den fader, der har sendt mig, han selv har vidnet om mig. Hverken har I nogensinde hørt hans stemme, eller har I set hans skikkelse, Og hans ord har I ikke forblive i jer, fordi I ikke tror på ham, som hin sendte. I undersøger skrifterne, fordi I tror, at I har evigt liv i dem, og det er dem, der vidner om mig, Og I vil ikke komme til mig, så I kan have liv. Jeg tager ikke ære fra mennesker, Men jeg kender jer, at I ikke har Guds kærlighed i jer. Jeg er kommet i min faders navn, og I modtager mig ikke; hvis en anden kommer i sit eget navn, ham vil I modtage. Hvordan kan I tro, når I modtager ære fra hinanden, og den ære fra den eneste Gud søger I ikke? Tro ikke at jeg vil anklage jer over for Faderen; det er Moses, som anklager jer, han som I har sat jeres håb til. Hvis I troede Moses, ville I tro mig, for han skrev om mig. Hvis I men ikke tror på hans skrifter, hvordan vil I da tro på mine ord?

6

Efter disse ting gik Jesus over til den anden side af Galilæas hav ved Tiberias Og en stor skare fulgte ham, fordi de så hans tegn, som han gjorde på de syge. Jesus gik op på bjerget, og der sad han med sine disciple. Men påsken, jødernes fest, var nær. Da Jesus derfor løftede øjnene og så, at en stor skare kom hen imod

ham, siger han til Filip: Hvorfra skal vi købe brød, så disse kan spise? Dette sagde han men for at teste ham, for han vidste selv hvad han var ved at gøre. Filip svarede ham: Brød for to hundrede denarer er ikke tilstrækkeligt til dem, så hver af dem kan få lidt. Én af hans disciple, Andreas, Simon Peters broder, siger til ham, Der er et barn her, som har fem bygbrød og to fisk, men hvad er disse til så mange? Jesus sagde: Få menneskene til at lægge sig ned. Der var meget græs på stedet. Så lagde mændene sig ned, i antal omkring fem tusind. Jesus tog brødene, og efter at have givet tak uddelte han dem til disciplene, og disciplene til dem der lå til bords, ligeledes også af fiskene så meget som de ville. Som de var blevet mætte, siger han til sine disciple: Saml de overskydende stykker, så at intet går tabt. De samlede derfor og fyldte tolv kurve med fragmenter fra de fem bygbrød, som var tilovers fra dem, der havde spist. De mennesker, der havde set det tegn, Jesus gjorde, sagde derfor, at denne sandelig er profeten, der kommer ind i verden. Jesus trak sig derfor tilbage til bjerget alene, da han vidste, at de var i færd med at komme og gribe ham for at gøre ham til konge.

Da det blev aften, gik hans disciple ned til havet, Og efter at være gået om bord i båden kom de over havet til Kapernaum. Og mørket var allerede faldet på, og Jesus var ikke kommet til dem. Og havet blev oprørt, da en stor vind blæste. Da de havde roet omkring femogtyve eller tredive stadier, ser de Jesus gående på havet og kommende nær båden, og de blev bange. Men han siger til dem: Det er mig, frygt ikke. De var derfor villige til at tage ham ind i båden, og straks var båden ved den kyst, som de var på vej til.

Den næste dag så mængden, der stod på den anden side af havet, at der ikke var nogen anden lille båd der, undtagen den ene, som hans disciple var gået ombord i, og at Jesus ikke var gået med

ind i den lille båd sammen med sine disciple, men at hans disciple alene var draget bort, Men der kom både fra Tiberias nær det sted, hvor de spiste brødet, efter at Herren havde givet tak, Da skaren derfor så, at Jesus ikke var der, og heller ikke hans disciple, gik de selv ombord i skibene og kom til Kapernaum for at søge Jesus. Og da de havde fundet ham på den anden side af havet, sagde de til ham: Rabbi, hvornår kom du hertil? Jesus svarede dem og sagde: Sandelig, sandelig siger jeg jer, I søger mig, ikke fordi I så tegn, men fordi I spiste af brødene og blev mættet. Arbejd ikke for den mad, der forgår, men for den mad, der forbliver til evigt liv, hvilken Menneskesønnen vil give jer, for ham har Faderen beseglet, Gud. De sagde derfor til ham: Hvad skal vi gøre for at udføre Guds gerninger? Jesus svarede og sagde til dem: Dette er Guds gerning, at I tror på ham, som han har sendt.

Jeg sagde derfor til ham: Hvad for et tegn gør du da, så vi kan se det og tro på dig? Hvad udfører du? Vore fædre spiste manna i ørkenen, som der er skrevet: Han gav dem brød fra himlen at spise. Jesus sagde derfor til dem: Sandelig, sandelig siger jeg jer, Moses har ikke givet jer brødet fra himlen, men min fader giver jer det sande brød fra himlen. For Guds brød er det, der nedstiger fra himlen og giver liv til verden. De sagde derfor til ham: Herre, giv os altid dette brød. Men Jesus sagde til dem: Jeg er livets brød, den der kommer til mig skal aldrig sulte, og den der tror på mig skal aldrig tørste.

Men jeg sagde til jer, at I har set mig, og I tror ikke. Alt det Faderen giver mig, vil komme til mig, og den der kommer til mig, vil jeg ingenlunde kaste ud. fordi jeg er kommet ned fra himlen, ikke for at gøre min vilje, men viljen af ham, der har sendt mig. Dette er den vilje af den fader, der har sendt mig, at alt det, han har givet mig, ikke vil jeg miste noget af, men jeg vil oprejse det på

den sidste dag. Dette er den vilje af ham, der har sendt mig, så at enhver, der ser Sønnen og tror på ham, har evigt liv, og jeg vil oprejse ham på den sidste dag. Jøderne knurrede derfor om ham, fordi han sagde: Jeg er brødet, der er kommet ned fra himlen, Og de sagde: Er denne ikke Jesus, Josefs søn, hvis fader og moder vi kender? Hvordan kan han derfor sige, at han er kommet ned fra himlen? Jesus svarede derfor og sagde til dem: Knur ikke indbyrdes. Ingen er i stand til at komme til mig, hvis ikke Faderen, som har sendt mig, drager ham, og jeg vil oprejse ham på den sidste dag. Det er skrevet hos profeterne, og de skal alle være lærte af Gud. Enhver, som hører fra Faderen og har lært, kommer til mig, Ikke at nogen har set Faderen, undtagen den, som er fra Gud; denne har set Faderen. Sandelig, sandelig siger jeg jer: Den, der tror på mig, har evigt liv. Jeg er livets brød. Jeres fædre spiste manna i ørkenen og døde. Dette er det brød, der kommer ned fra himlen, så at nogen kan spise af det og ikke dø. Jeg er det levende brød, der er nedsteget fra himlen. Hvis nogen spiser af dette brød, vil han leve til evig tid. Og det brød, som jeg vil give, er mit kød, som jeg vil give for verdens liv. Jøderne kæmpede derfor indbyrdes og sagde: Hvordan kan denne give os sit kød at spise? Jesus sagde derfor til dem: Sandelig, sandelig siger jeg jer: Hvis I ikke spiser Menneskesønnens kød og drikker hans blod, har I ikke liv i jer selv. Den der spiser mit kød og drikker mit blod har evigt liv, og jeg vil oprejse ham på den sidste dag. For mit kød er sandelig mad, og mit blod er sandelig drik. Den der spiser mit kød og drikker mit blod, forbliver i mig, og jeg i ham. Som den levende fader sendte mig, og jeg lever på grund af faderen, sådan skal også den, der spiser mig, leve på grund af mig. Dette er det brød, der er nedsteget fra himlen, ikke som jeres fædre spiste manna og døde; den, der spiser dette brød, vil leve til evig tid. Disse ting sagde han, mens han underviste i forsamlingen i Kapernaum.

Mange af hans disciple sagde derfor, da de havde hørt det: Denne tale er hård, hvem kan høre den? Men Jesus vidende i sig selv, at hans disciple knurrede om dette, sagde til dem: Forarger dette jer? Hvis I derfor ser Menneskesønnen opstige til, hvor han var før? Ånden er den, der gør levende, kødet gavner intet, de ord som jeg taler til jer, er ånd og er liv. Men der er nogle af jer, som ikke tror. For Jesus vidste fra begyndelsen, hvem de var, som ikke troede, og hvem det var, der ville forråde ham. Og han sagde: Derfor har jeg sagt til jer, at ingen er i stand til at komme til mig, hvis det ikke er givet ham af min fader. Fra dette gik mange af hans disciple bort, og de gik ikke længere med ham. Jesus sagde derfor til de tolv: Vil ikke også I gå bort? Simon Peter svarede derfor ham: Herre, til hvem skal vi gå? Du har ord af evigt liv. Og vi har troet og har kendt, at du er Kristus, den levende Guds Søn. Jesus svarede dem: Har jeg ikke valgt jer tolv? Og en af jer er en djævel. Han talte om Judas, Simons søn, Iskariot, for denne var ved at forråde ham, skønt han var en af de tolv.

7

Og Jesus gik efter disse ting i Galilæa, for han ville ikke gå i Judæa, fordi jøderne søgte at dræbe ham. Men jødernes fest, løvhyttefesten, var nær. Hans brødre sagde derfor til ham: Drag herfra og gå til Judæa, så at også dine disciple må se dine gerninger, som du gør, Ingen gør jo noget i hemmelighed og søger samtidig selv at være i åbenhed. Hvis du gør disse ting, så vis dig selv for verden. For heller ikke hans brødre troede på ham. Jesus siger derfor til dem: Min tid er endnu ikke kommet, men jeres tid er altid klar. Verden kan ikke hade jer, men den hader mig, fordi jeg vidner om den, at dens gerninger er onde. I skal gå op til denne fest, jeg går endnu ikke op til denne fest, fordi min tid endnu ikke er blevet opfyldt. Men efter at have sagt disse ting til dem, forblev

han i Galilæa. Som men hans brødre gik op, da gik han også selv op til festen, ikke åbenlyst, men som i hemmelighed. Jøderne søgte derfor efter ham ved festen og sagde: Hvor er han? Og der var megen mumlen om ham i folkemængderne. Nogle sagde, at han er god, andre sagde: Nej, men han fører folkemængden vild. Ingen talte dog åbent om ham på grund af frygten for jøderne.

Allerede midt under festen gik Jesus op i templet og underviste. Og jøderne undrede sig og sagde: Hvordan kender denne mand skrifterne, når han ikke har lært? Jesus svarede derfor og sagde til dem: Min undervisning er ikke min, men hans, som har sendt mig. Hvis nogen ønsker at gøre hans vilje, vil han vide om undervisningen, hvorvidt den er fra Gud, eller jeg taler af mig selv. Den der taler ud fra sig selv, søger sin egen ære, men den der søger æren af ham, som har sendt ham, denne er sand, og der er ingen uretfærdighed i ham. Har Moses ikke givet jer loven? Og ingen af jer holder loven. Hvorfor søger I at dræbe mig? Mængden svarede og sagde: Du har en dæmon, hvem søger at dræbe dig? Jesus svarede og sagde til dem: Jeg gjorde én gerning, og I forundres alle på grund af dette. Moses har givet jer omskærelsen, ikke fordi den er fra Moses, men fra fædrene, og på sabbatten omskærer I en mand. Hvis en mand modtager omskærelse på sabbatten, så at Mose lov ikke brydes, er I vrede på mig fordi jeg gjorde en hel mand sund på sabbatten Døm ikke efter udseende, men døm den retfærdige dom. Sagde derfor nogle af jerusalemitterne ikke: Er denne ikke ham, som de søger at dræbe? Og se, han taler åbent, og de siger ingenting til ham. Har herskerne måske sandelig erkendt, at denne sandelig er Kristus? Men denne ved vi, hvorfra han er; men Kristus, når han kommer, kender ingen, hvorfra han er. Jesus råbte derfor ud i templet, mens han underviste, og sagde: I kender mig, og I kender, hvorfra jeg er, og jeg er ikke kommet af mig selv, men den, der har sendt

mig, er sand, ham kender I ikke, Jeg kender ham, fordi jeg er fra ham, og han har sendt mig. De søgte derfor at gribe ham, og ingen lagde hånd på ham, fordi hans time endnu ikke var kommet. Mange fra mængden troede på ham og sagde: Når Kristus kommer, vil han da gøre flere tegn end disse, som denne har gjort? Farisæerne hørte mængden mumle disse ting om ham, og farisæerne og ypperstepræsterne sendte assistenter for at gribe ham. Jesus sagde derfor: Endnu en lille tid er jeg med jer, og jeg går til den, som har sendt mig. I vil søge mig, og I vil ikke finde mig, og hvor jeg er, kan I ikke komme. Jøderne sagde derfor til sig selv: Hvor agter denne at gå hen, så vi ikke vil finde ham? Mon han agter at gå til de spredte grækere og undervise grækerne? Hvem er denne tale, som han sagde: I vil søge mig og ikke finde mig, og hvor jeg er, kan I ikke komme?

Men på den sidste store dag af festen stod Jesus og råbte ud og sagde: Hvis nogen tørster, lad ham komme til mig og drikke. Den, der tror på mig, som Skriften sagde, floder af levende vand vil flyde fra hans bug. Men dette sagde han om den Ånd, som de troende i ham skulle modtage, for Helligånden var endnu ikke, fordi Jesus endnu ikke var herliggjort. Mange fra skaren sagde derfor, efter at have hørt ordet: Denne er sandelig profeten, Andre sagde: Denne er Kristus. Andre sagde: Kommer Kristus ikke fra Galilæa? Sagde skriften ikke, at Kristus kommer fra Davids sæd og fra Betlehem, den landsby hvor David var? En splittelse skete derfor i folkemængden på grund af ham. Nogle af dem var villige til at gribe ham, men ingen lagde hænderne på ham. Assistenterne kom derfor til ypperstepræsterne og farisæerne, og disse sagde til dem: Hvorfor bragte I ham ikke? Tjenestemændene svarede: Aldrig har nogen mand talt således som denne mand. Farisæerne svarede derfor til dem: Er ikke også I blevet ført på vildspor? Har ikke nogen af herskerne troet på ham eller nogen af farisæerne?

Men denne mængde, som ikke kender loven, er forbandet
Nikodemus siger til dem, han som var kommet om natten til ham,
idet han var en af dem, Dømmer vores lov ikke manden, hvis den
ikke hører fra ham først og ved, hvad han gør? De svarede og
sagde til ham: Er du ikke også fra Galilæa? Undersøg og se, at en
profet fra Galilæa ikke er blevet rejst. Og hver gik bort til sit hus.

8

Men Jesus gik ind i Olivenbjerget Men ved daggry kom han
igen ind i templet, og alle folk kom til ham, og han satte sig ned og
underviste dem. Men de skriftkloge og farisæerne fører en kvinde,
der er grebet i hor, og efter at have sat hende i midten De siger til
ham: Lærer, denne kvinde er blevet grebet på fersk gerning i at
begå utugt. Og i vor lov befalede Moses at stene sådanne kvinder.
Du, hvad siger du derfor? Men dette sagde de for at teste ham, så
at de måtte have en anklage imod ham. Men Jesus bøjede sig ned
og skrev med fingeren på jorden. Men da de vedblev at spørge
ham, rettede han sig op og sagde til dem: Den syndfri blandt jer
skal først kaste en sten på hende. Og igen skrev han i jorden, bøjet
nedad. Men da de hørte det, gik de ud én efter én, begyndende
med de ældste, og Jesus blev efterladt sammen med kvinden, som
stod i midten. Men Jesus så op og sagde til hende: Kvinde, hvor er
de? Har ingen fordømt dig? Men hun sagde: Ingen, Herre. Og
Jesus sagde: Heller ikke jeg fordømmer dig. Gå, og synd ikke mere
fra nu af.

Igen talte Jesus derfor til dem og sagde: Jeg er verdens lys;
den, der følger mig, skal ingenlunde vandre i mørket, men vil have
livets lys. Farisæerne sagde derfor til ham: Du vidner om dig selv,
dit vidnesbyrd er ikke sandt. Jesus svarede og sagde til dem: Selv
hvis jeg vidner om mig selv, er mit vidnesbyrd sandt, fordi jeg ved,

hvorfra jeg kom, og hvor jeg går hen. Men I ved ikke, hvorfra jeg kommer, eller hvor jeg går hen. I dømmes efter kødet, jeg dømmes ingen. Og hvis jeg dømmes, er min dom sand, fordi jeg ikke er alene, men jeg og Faderen, som har sendt mig. Og i jeres lov er der skrevet, at to mænds vidnesbyrd er sandt. Jeg er den, der vidner om mig selv, og Faderen, som har sendt mig, vidner om mig. De sagde derfor til ham: Hvor er din fader? Jesus svarede: Hverken kender I mig eller min fader; hvis I kendte mig, ville I også kende min fader. Disse ord talte Jesus i skattekammeret, mens han underviste i templet, og ingen greb ham, fordi hans time endnu ikke var kommet.

Jesus sagde derfor igen til dem: Jeg går bort, og I vil søge mig, og I vil dø i jeres synd; hvor jeg går hen, kan I ikke komme. Sagde jøderne derfor: Vil han ikke dræbe sig selv, fordi han siger: Hvor jeg går hen, kan I ikke komme? Og han sagde til dem: I er fra det nedre, jeg er fra det øvre, I er fra denne verden, jeg er ikke fra denne verden. Jeg sagde derfor til jer, at I vil dø i jeres synder, for hvis I ikke tror, at jeg er, vil I dø i jeres synder. De sagde derfor til ham: Hvem er du? Og Jesus sagde til dem: Fra begyndelsen, hvad jeg også taler til jer. Jeg har meget at tale om og dømme angående jer, men den, der har sendt mig, er sand, og jeg siger disse ting til verden, som jeg har hørt fra ham. De kendte ikke, at han talte til dem om Faderen. Jesus sagde derfor til dem: Når I løfter Menneskesønnen op, da vil I vide, at jeg er, og at jeg ikke gør noget af mig selv, men som min Fader har lært mig, det taler jeg. Og han, som har sendt mig, er med mig, faderen har ikke efterladt mig alene, fordi jeg altid gør de ting, der behager ham. Mens han talte disse ting, troede mange på ham.

Jesus sagde derfor til de jøder, som havde troet på ham: Hvis I forbliver i mit ord, er I virkelig mine disciple, Og I vil kende

sandheden, og sandheden vil gøre jer fri. De svarede ham: Vi er Abrahams sæd, og vi har aldrig været slaver for nogen. Hvordan kan du sige, at I vil blive frie? Jesus svarede dem: Sandelig, sandelig siger jeg jer, at enhver, der gør synd, er syndens slave. Men slaven forbliver ikke i huset til evig tid, sønnen forbliver til evig tid. Hvis derfor Sønnen sætter jer fri, vil I virkelig være frie. Jeg ved, at I er Abrahams afkom, men I søger at dræbe mig, fordi mit ord ikke finder plads i jer. Jeg taler det, jeg har set hos min fader, og I gør derfor det, I har set hos jeres fader. De svarede og sagde til ham: Vor fader er Abraham. Jesus siger til dem: Hvis I var Abrahams børn, ville I gøre Abrahams gerninger. Nu søger I imidlertid at dræbe mig, et menneske som har talt sandheden til jer, hvilken jeg hørte fra Gud; dette gjorde Abraham ikke. I gør jeres faders gerninger. De sagde derfor til ham: Vi er ikke født af utugt, vi har én fader, Gud. Jesus sagde derfor til dem: Hvis Gud var jeres fader, ville I elske mig, for jeg gik ud fra Gud og er kommet, heller ikke er jeg kommet fra mig selv, men han sendte mig. Hvorfor forstår I ikke min tale? Fordi I ikke er i stand til at høre mit ord. I er af djævelens fader, og I vil gøre jeres faders begæringer. Han var en morder fra begyndelsen og står ikke i sandheden, fordi der ikke er sandhed i ham. Når han taler løgn, taler han ud fra sit eget, fordi han er en løgner og løgnens fader. Men fordi jeg siger sandheden, tror I mig ikke. Hvem af jer beviser mig skyldig i synd? Men hvis jeg siger sandheden, hvorfor tror I mig da ikke? Den som er fra Gud, hører Guds ord; derfor hører I ikke, fordi I ikke er fra Gud. Jøderne svarede derfor og sagde til ham: Siger vi ikke med rette, at du er en samaritaner og har en dæmon? Jesus svarede: Jeg har ikke en dæmon, men jeg ærer min fader, og I vanærer mig. Men jeg søger ikke min ære; der er en der søger og dømmer. Sandelig, sandelig siger jeg jer: hvis nogen holder mit ord, skal han aldrig i evighed se døden. Jøderne sagde derfor til ham: Nu har vi erkendt, at du har en dæmon. Abraham

døde og profeterne døde, og du siger: Hvis nogen holder mit ord, skal han aldrig smage døden i evighed. Er du ikke større end vor fader Abraham, som døde? Og profeterne døde. Hvem gør du dig selv til? Jesus svarede: Hvis jeg forherliger mig selv, er min ære intet. Det er min fader, der forherliger mig, ham som I siger, at jeres Gud er. Og I har ikke kendt ham, men jeg kender ham. Og hvis jeg siger, at jeg ikke kender ham, vil jeg være en løgner ligesom jer, men jeg kender ham, og jeg holder hans ord. Abraham, jeres fader, jublede over at se min dag, og han så den og glædede sig. Jøderne sagde derfor til ham: Du er ikke engang halvtreds år gammel, og du har set Abraham? Jesus sagde til dem: Sandelig, sandelig siger jeg jer: Før Abraham blev, er jeg. De tog derfor sten op for at kaste dem på ham. Men Jesus skjulte sig og gik ud af templet, idet han passerede gennem mængden, og gik således forbi.

9

Og da han gik forbi, så han en mand, der var blind fra fødslen. Og hans disciple spurgte ham og sagde: Rabbi, hvem syndede, denne eller hans forældre, så han blev født blind? Jesus svarede: Hverken denne har syndet, hverken hans forældre, men så at Guds gerninger må åbenbares i ham. Jeg må udføre hans gerninger, som har sendt mig, mens det er dag; natten kommer, når ingen kan arbejde. Når jeg er i verden, er jeg verdens lys. Efter at have sagt dette, spyttede han på jorden og lavede ler af spyttet, og smurte leret på den blindes øjne. Og han sagde til ham: Gå og vask dig i Siloams dam, hvilket fortolkes som sendt. Han gik derfor bort og vaskede sig, og kom seende tilbage.

Naboerne og de, der tidligere havde set ham, fordi han var blind, sagde derfor: Er denne ikke den, der sad og tiggede? Andre

sagde, at det er ham, men andre sagde, at han ligner ham. Han sagde, at det er mig. De sagde derfor til ham: Hvordan blev dine øjne åbnet? Den ene svarede og sagde: En mand kaldet Jesus gjorde ler og smurte mine øjne og sagde til mig: Gå til Siloams dam og vask dig. Jeg gik da væk og vaskede mig og fik mit syn. De sagde derfor til ham: Hvor er han? Han siger: Jeg ved det ikke.

De fører ham til farisæerne, ham der engang var blind. Det var sabbat, da Jesus gjorde leret og åbnede hans øjne. Igen spurgte farisæerne ham derfor, hvordan han havde fået synet tilbage. Men han sagde til dem: Han lagde ler på mine øjne, og jeg vaskede mig, og jeg ser. Nogle af farisæerne sagde derfor: Denne mand er ikke fra Gud, fordi han ikke holder sabbatten. Andre sagde: Hvordan kan en syndig mand gøre sådanne tegn? Og der var splittelse iblandt dem. De siger til den blinde igen: Hvad siger du om ham, fordi han åbnede dine øjne? Men han sagde, at han er en profet. Jøderne troede derfor ikke om ham, at han havde været blind og havde fået synet tilbage, indtil de kaldte forældrene til ham, der havde fået synet tilbage. Og de spurgte dem og sagde: Er denne jeres søn, som I siger blev født blind? Hvordan kan han så se nu? Hans forældre svarede dem og sagde: Vi ved, at denne er vores søn, og at han blev født blind, Men hvordan han nu ser, ved vi ikke, eller hvem der åbnede hans øjne, ved vi ikke; han er myndig, spørg ham, han vil selv tale om sig selv. Disse ting sagde hans forældre, fordi de frygtede jøderne, for jøderne havde allerede aftalt, at hvis nogen bekender ham som Kristus, skulle han blive udstødt fra synagogen. Derfor sagde hans forældre: Han har alderen, spørg ham. De kaldte derfor for anden gang den mand, som var blind, og sagde til ham: Giv Gud ære, vi ved, at denne mand er en synder. Han svarede derfor og sagde: Om han er en synder, ved jeg ikke; ét ved jeg, at jeg, som var blind, nu ser. Men jeg sagde til ham igen: Hvad gjorde han ved dig? Hvordan

åbnede han dine øjne? Han svarede dem: Jeg sagde jer det allerede, og I hørte ikke. Hvorfor vil I høre det igen? Vil I måske også blive hans disciple? De skældte ham ud og sagde: Du er discipel af den, men vi er Moses disciple. Vi ved at Gud har talt til Moses, men vi ved ikke hvor denne er fra. Manden svarede og sagde til dem: Dette er jo vidunderligt, at I ikke ved, hvorfra han er, og han har åbnet mine øjne. Vi ved, at Gud ikke hører syndere, men hvis nogen er gudfrygtig og gør hans vilje, ham hører han. Fra begyndelsen af tiden er det ikke hørt, at nogen åbnede øjnene på en blindfødt. Hvis denne ikke var fra Gud, var han ikke i stand til at gøre noget. De svarede og sagde til ham: I synder blev du født helt og holdent, og du lærer os? Og de kastede ham udenfor. Jesus hørte, at de havde kastet ham ud, og da han havde fundet ham, sagde han til ham: Tror du på Guds søn? Den ene svarede og sagde: Og hvem er han, Herre, så at jeg kan tro på ham? Jesus sagde til ham: Du har set ham, og den som taler med dig, det er ham. Men han sagde: Jeg tror, Herre, og han tilbad ham. Og Jesus sagde: Til dom kom jeg ind i denne verden, så at de ikke-seende må se, og de seende bliver blinde. Og de af farisæerne, som var med ham, hørte disse ting, og de sagde til ham: Er vi da ikke også blinde? Jesus sagde til dem: Hvis I var blinde, ville I ikke have synd, men nu siger I, at vi ser, derfor forbliver jeres synd.

10

Sandelig, sandelig siger jeg til jer: Den, der ikke går ind gennem døren til fårenes gård, men stiger op andetsteds fra, han er en tyv og en røver, Men den der går ind gennem døren er fårenes hyrde. For denne åbner dørvogteren, og fårene hører hans stemme, og han kalder sine egne får ved navn og fører dem ud. Og når han sender sine egne får ud, går han foran dem, og fårene følger ham, fordi de kender hans stemme. En fremmed vil de ikke

følge, men de vil flygte fra ham, fordi de ikke kender de fremmedes stemme. Denne lignelse sagde Jesus til dem, men de forstod ikke, hvad det var, han talte til dem. Jesus sagde derfor igen til dem: Sandelig, sandelig siger jeg jer, at jeg er fårenes dør. Alle, så mange som kom før mig, er tyve og røvere, men fårene hørte dem ikke. Jeg er døren; hvis nogen går ind gennem mig, vil han blive frelst, og han vil gå ind og gå ud, og han vil finde græsgang. Tyven kommer ikke, medmindre det er for at stjæle og ofre og ødelægge; jeg kom, for at de må have liv og have overflod. Jeg er den gode hyrde. Den gode hyrde lægger sin sjæl for fårene. Den lejede arbejder, som ikke er hyrde, og hvis får ikke er hans egne, ser ulven komme og forlader fårene og flygter, og ulven griber dem og spreder fårene. Men den lejede arbejder flygter, fordi han er en lejet arbejder, og han bekymrer sig ikke om fårene. Jeg er den gode hyrde, og jeg kender mine egne, og jeg er kendt af mine egne. Som Faderen kender mig, og jeg kender Faderen, og min sjæl lægger jeg for fårene. Og jeg har andre får, som ikke er fra denne gård, og dem er det nødvendigt for mig at bringe, og de vil høre min stemme, og der vil blive én flok, én hyrde. Derfor elsker faderen mig, fordi jeg nedlægger min sjæl, så at jeg igen kan tage den. Ingen tager den fra mig, men jeg lægger den fra mig selv. Jeg har myndighed til at lægge den, og jeg har myndighed til igen at tage den. Denne befaling fik jeg fra min fader. En splittelse skete derfor igen blandt jøderne på grund af disse ord. Men mange af dem sagde: Han har en dæmon og er vanvittig, hvorfor hører I ham? Andre sagde: Disse ord er ikke fra en dæmonbesat. Kan en dæmon åbne de blindes øjne?

Der skete indvielsen i Jerusalem, og det var vinter, Og Jesus gik i templet i Salomos søjlegang. Jøderne omringede derfor ham og sagde til ham: Hvor længe holder du vores sjæl i spænding? Hvis du er Kristus, så sig det åbent til os. Jesus svarede dem: Jeg

sagde til jer, og I tror ikke. De gerninger, som jeg gør i min faders navn, disse vidner om mig. Men I tror ikke, for I er ikke af mine får, som jeg sagde til jer. Fårene, de mine, hører min stemme, og jeg kender dem, og de følger mig Og jeg giver dem evigt liv, og de skal aldrig gå fortabt, og ingen vil rive dem ud af min hånd. Min fader, som har givet mig dem, er større end alle, og ingen er i stand til at rive dem ud af min faders hånd. Jeg og Faderen er ét. Jøderne bar derfor igen sten for at stene ham. Jesus svarede dem: Jeg har vist jer mange gode gerninger fra min Fader; for hvilken af dem stener I mig? Jøderne svarede ham og sagde: Det er ikke for en god gerning, vi stener dig, men for gudsbespottelse, og fordi du, som er et menneske, gør dig selv til Gud. Jesus svarede dem: Er det ikke skrevet i jeres lov: Jeg sagde, I er guder? Hvis han kaldte hine guder, til hvem Guds ord kom, og skriften ikke kan opløses, Ham som Faderen helliggjorde og sendte ind i verden, siger I at han spotter, fordi jeg sagde: Jeg er Guds Søn? Hvis jeg ikke gør min faders gerninger, så tro mig ikke, Men hvis jeg gør det, selv hvis I ikke tror mig, så tro på gerningerne, så I kan kende og tro, at Faderen er i mig, og jeg i ham. De søgte derfor igen at gribe ham, og han slap ud af deres hænder.

Og han gik igen bort hinsides Jordan, til det sted hvor Johannes først døbte, og han forblev der. Og mange kom til ham og sagde, at Johannes sandelig ikke gjorde noget tegn, men alt hvad Johannes sagde om denne, var sandt. Og mange troede der på ham.

11

Der var en syg mand ved navn Lazarus fra Bethany, fra Marias og hendes søster Marthas landsby. Men Maria var den, der havde salvet Herren med salve og tørret hans fødder med sit hår,

hvis broder Lazarus var syg. Derfor sendte søstrene bud til ham og sagde: Herre, se, han som du elsker er syg. Men da Jesus hørte det, sagde han: Denne sygdom er ikke til døden, men for Guds herlighed, så at Guds Søn må blive herliggjort gennem den. Men Jesus elskede Martha og hendes søster og Lazarus. Da han derfor hørte, at han var syg, forblev han på det sted, hvor han var, i to dage. Derefter siger han til disciplene: Lad os gå til Judæa igen. Disciplene siger til ham: Rabbi, nu søgte jøderne at stene dig, og du går derhen igen? Svarede Jesus, Er der ikke tolv timer i dagen? Hvis nogen vandrer om dagen, snubler han ikke, fordi han ser dette verdens lys, Men hvis nogen går i natten, snubler han, fordi lyset ikke er i ham. Disse ting sagde han, og efter dette siger han til dem: Lazarus, vores ven, er faldet i søvn, men jeg går for at vække ham. Disciplene sagde derfor til ham: Herre, hvis han er faldet i søvn, vil han blive frelst. Men Jesus havde talt om hans død, men de troede at han talte om søvnens hvile. Dengang sagde Jesus derfor åbent til dem: Lazarus er død, Og jeg glæder mig for jeres skyld, så I må tro, fordi jeg ikke var der, men lad os gå til ham. Derfor sagde Thomas, kaldet Tvillingen, til sine meddisciple: Lad os også gå, så vi må dø med ham.

Da Jesus derfor kom, fandt han, at han allerede havde været fire dage i graven. Men Bethany var nær Jerusalem, omkring femten stadier derfra, Og mange af jøderne var kommet til Martha og Maria for at trøste dem angående deres broder. Martha hørte derfor at Jesus kommer og mødte ham, men Maria sad i huset. Martha sagde derfor til Jesus: Herre, hvis du havde været her, ville min broder ikke være død. Men også nu ved jeg, at alt hvad du beder Gud om, vil Gud give dig. Jesus siger til hende: Din broder vil opstå. Martha siger til ham: Jeg ved, at han vil opstå i opstandelsen på den sidste dag. Jesus sagde dette til hende: Jeg er opstandelsen og livet. Den, der tror på mig, vil leve, selv hvis han

dør, og enhver, som lever og tror på mig, skal aldrig dø i evigheden. Tror du dette? Hun siger til ham: Ja, Herre, jeg har troet, at du er Kristus, Guds Søn, han som kommer til verden. Og efter at have sagt dette gik hun bort og kaldte hemmeligt på sin søster Maria og sagde: Læreren er her og kalder på dig. Da hun hørte det, rejser hun sig hurtigt og kommer til ham. Jesus var endnu ikke kommet ind i landsbyen, men var på det sted hvor Martha mødte ham. De jøder, der derfor var med hende i huset og trøstede hende, fulgte hende, da de så, at Maria hurtigt rejste sig og gik ud, idet de sagde, at hun går til graven for at græde der. Maria kom derfor til hvor Jesus var, og da hun så ham, faldt hun ned for hans fødder og sagde til ham: Herre, hvis du havde været her, ville min broder ikke være død. Jesus, da han derfor så hende græde og de jøder, der var kommet sammen med hende, græde, blev han indigneret i ånden og forstyrrede sig selv. Og han sagde: Hvor har I lagt ham? De siger til ham: Herre, kom og se. Jesus græd. Jøderne sagde derfor: Se, hvordan han elskede ham. Nogle af dem sagde dog: Kunne denne, som åbnede den blindes øjne, ikke have gjort, at også denne ikke døde? Jesus, derfor igen dybt bevæget i sig selv, kommer til graven. Den var en hule, og en sten lå over den. Jesus siger: Løft stenen. Martha, søsteren til den døde, siger til ham: Herre, han stinker allerede, for det er fjerde dag. Jesus siger til hende: Sagde jeg ikke til dig, at hvis du tror, vil du se Guds herlighed? De løftede derfor stenen, hvor den døde lå. Men Jesus løftede sine øjne opad og sagde: Fader, jeg takker dig, fordi du hørte mig. Jeg vidste, at du altid hører mig, men på grund af folkemængden, der stod omkring, sagde jeg det, så de må tro, at du har sendt mig. Og efter at have sagt disse ting, råbte han med høj stemme: Lazarus, kom udenfor! Og den døde gik ud, bundet om fødderne og hænderne med klæder, og hans ansigt var viklet ind i et klæde. Jesus siger til dem: Løsn ham og lad ham gå.

Mange af jøderne, som var kommet til Maria og havde set, hvad Jesus gjorde, troede derfor på ham. Men nogle af dem gik væk til farisæerne og sagde til dem, hvad Jesus havde gjort. De samlede derfor ypperstepræsterne og farisæerne til råd og sagde: Hvad gør vi, fordi denne mand gør mange tegn? Hvis vi lader ham gå således, vil alle tro på ham, og romerne vil komme og tage både vores sted og vores nation bort. Men en af dem, Kajfas, som var ypperstepræst det år, sagde til dem: I ved ingenting, Heller ikke overvejer I, at det er fordelagtigt for os, at en mand dør for folket, og ikke hele nationen skal forgå. Dette sagde han imidlertid ikke af sig selv, men da han var ypperstepræst i det år, profeterede han, at Jesus var ved at dø for nationen, Og ikke kun for nationen, men for at han også kunne samle Guds spredte børn til ét. Fra den dag derfor rådførte de sammen, så de kunne dræbe ham. Jesus gik derfor ikke længere åbent blandt jøderne, men drog bort derfra til det land nær ørkenen, til en by kaldet Efraim, og der opholdt han sig med sine disciple. Men jødernes påske var nær, og mange gik op til Jerusalem fra landet før påsken, for at de kunne rense sig selv. De søgte derfor Jesus og sagde til hinanden, mens de stod i templet: Hvad synes I, mon han ikke kommer til festen? Men ypperstepræsterne og farisæerne havde også givet befaling om, at hvis nogen skulle vide, hvor han er, skulle han rapportere det, så at de kunne gribe ham.

12

Jesus kom derfor seks dage før påsken til Betania, hvor Lazarus var, den døde, som han havde oprejst fra de døde. De gjorde derfor middag til ham der, og Martha tjente, men Lazarus var en af dem, der lå til bords med ham. Maria tog derfor et pund ren, kostbar nardussalve, salvede Jesu fødder og tørrede hans fødder med sit hår, og huset blev fyldt af salvens duft. Derfor siger

en af hans disciple, Judas Iskariot, Simons søn, han som var i færd med at forråde ham, Hvorfor blev denne salve ikke solgt for tre hundrede denarer og givet til de fattige? Han sagde dette ikke, fordi de fattige var en bekymring for ham, men fordi han var en tyv, og han havde pengekassen og bar bort de ting, der blev lagt i den. Jesus sagde derfor: Lad hende være, hun har bevaret det til min begravelsesdag. De fattige har I altid med jer selv, men mig har I ikke altid. En stor mængde af jøderne kendte derfor til, at han var der, og de kom ikke alene på grund af Jesus, men også for at se Lazarus, som han havde oprejst fra de døde. Men ypperstepræsterne planlagde at dræbe også Lazarus. fordi mange af jøderne gik bort på grund af ham og troede på Jesus.

Den næste dag, da den store mængde, som var kommet til festen, hørte at Jesus kom til Jerusalem, De tog palmegrenene og gik ud for at møde ham, og de råbte: Hosanna! Velsignet være han, som kommer i Herrens navn, Israels konge. Men Jesus, der havde fundet et ungt æsel, satte sig på det, som der er skrevet, Frygt ikke, datter Zion, se, din konge kommer siddende på et æsels føl.

Disse ting kendte hans disciple ikke til først, men da Jesus blev forherliget, da huskede de, at disse ting var skrevet om ham, og at de havde gjort disse ting for ham. Skaren, som var med ham, da han kaldte Lazarus fra graven og oprejste ham fra de døde, vidnede derfor. På grund af dette mødte folkemængden ham også, fordi de havde hørt, at han havde gjort dette tegn. Farisæerne sagde derfor til sig selv: I ser, at I ikke gavner noget; se, hele verden er gået efter ham.

Der var nogle grækere blandt dem, der gik op for at tilbede ved festen. Disse kom derfor til Filip, den fra Bethsaida i Galilæa,

og bad ham og sagde: Herre, vi vil se Jesus. Filippus kommer og siger til Andreas, og igen siger Andreas og Filippus til Jesus, Men Jesus svarede dem og sagde: Timen er kommet, så Menneskesønnen kan blive herliggjort. Sandelig, sandelig siger jeg jer: Hvis ikke hvedekornet falder i jorden og dør, forbliver det alene, men hvis det dør, bærer det meget frugt. Den, der elsker sin sjæl, vil miste den, og den, der hader sin sjæl i denne verden, vil bevare den til evigt liv. Hvis nogen tjener mig, lad ham følge mig, og hvor jeg er, der vil også min tjener være, og hvis nogen tjener mig, vil Faderen ære ham. Nu er min sjæl blevet urolig, og hvad skal jeg sige? Fader, frels mig fra denne time. Men derfor kom jeg til denne time. Fader, herliggør dit navn. Der kom derfor en stemme fra himlen, og jeg har herliggjort og vil igen herliggøre. Mængden, der derfor stod og havde hørt det, sagde at det havde været torden, andre sagde, en engel har talt til ham. Jesus svarede og sagde: Ikke for min skyld er denne stemme kommet, men for jeres skyld. Nu er dommen over denne verden, nu vil denne verdens hersker blive kastet ud, Og hvis jeg bliver løftet op fra jorden, vil jeg drage alle til mig. Men dette sagde han for at antyde, hvilken død han skulle dø. Skaren svarede ham: Vi har hørt fra loven, at Kristus forbliver til evig tid, og hvordan kan du sige, at Menneskesønnen skal løftes op? Hvem er denne Menneskesøn? Jesus sagde derfor til dem: Endnu en lille tid er lyset med jer, vandre mens I har lyset, så at mørket ikke overhaler jer, og den der vandrer i mørket ved ikke hvor han går. Mens I har lyset, tro på lyset, så I kan blive lysets sønner. Dette talte Jesus, og han gik bort og skjulte sig for dem.

Skønt han havde gjort så mange tegn foran dem, troede de ikke på ham, så at profeten Esajas ord måtte blive opfyldt, som han sagde: Herre, hvem troede på vor forkyndelse? og til hvem blev Herrens arm åbenbaret? Derfor var de ikke i stand til at tro,

fordi Esajas igen sagde, Han har blindet deres øjne og hårdet deres hjerte, så at de ikke ser med øjnene og forstår med hjertet og vender om, og jeg vil helbrede dem.

Disse ting sagde Esajas, da han så hans herlighed og talte om ham. Ikke desto mindre troede dog mange af herskerne på ham, men på grund af farisæerne erkendte de det ikke, for at de ikke skulle blive udelukket af menigheden. de elskede nemlig menneskers ære mere end Guds ære.

Jesus råbte ud og sagde: Den, der tror på mig, tror ikke på mig, men på ham, der har sendt mig. og den der ser mig, ser den der har sendt mig. Jeg er kommet som lys ind i verden, så at enhver, der tror på mig, ikke skal forblive i mørket. Og hvis nogen hører mine ord og ikke tror, dømmer jeg ham ikke, for jeg kom ikke for at dømme verden, men for at redde verden. Den der forkaster mig og ikke modtager mine ord, har den der dømmer ham; det ord som jeg talte, det vil dømme ham på den sidste dag. fordi jeg ikke talte af mig selv, men Faderen, som har sendt mig, han selv gav mig bud om, hvad jeg skal sige, og hvad jeg skal tale Og jeg ved, at hans bud er evigt liv. Hvad jeg derfor taler, taler jeg således, som Faderen har sagt til mig.

13

Men før påskefesten, vidende at hans time var kommet, så han skulle forlade denne verden og gå til Faderen, elskede Jesus sine egne i verden til det yderste. Og da aftenmaden var blevet holdt, idet djævelen allerede havde lagt det i hjertet på Judas Iskariot, Simons søn, at han skulle forråde ham, Jesus vidende, at Faderen har givet ham alt i hænderne, og at han gik ud fra Gud og går til Gud, Han rejser sig fra aftensmåltidet og lægger

beklædningerne til side, og efter at have taget et håndklæde, ombandt han sig selv. Derefter hældte han vand i bækkenet og begyndte at vaske disciplenes fødder og tørre dem med det håndklæde, han var omgjordet med. Kommer derfor til Simon Peter, og han siger til ham, Herre, vasker du mine fødder? Jesus svarede og sagde til ham: Det, jeg gør, ved du ikke lige nu, men du vil vide det efter dette. Peter siger til ham: Du skal aldrig vaske mine fødder. Jesus svarede ham: Hvis jeg ikke vasker dig, har du ingen del med mig. Simon Peter siger til ham: Herre, ikke kun mine fødder, men også mine hænder og mit hoved. Jesus siger til ham: Den, der har badet, har ikke behov for at vaske fødderne, men er helt ren, og I er rene, men ikke alle. Han kendte forrædderen, derfor sagde han: I er ikke alle rene.

Når han derfor havde vasket deres fødder og taget sine klæder på, lagde han sig tilbage igen og sagde til dem: Ved I, hvad jeg har gjort ved jer? I kalder mig Læreren og Herren, og I siger det med rette, for det er jeg. Hvis derfor jeg vaskede jeres fødder, Herren og Læreren, bør også I vaske hinandens fødder. Et eksempel har jeg givet jer, så at som jeg har gjort mod jer, også I gør. Sandelig, sandelig siger jeg til jer: En slave er ikke større end sin herre, heller ikke en apostel større end den, der har sendt ham. Hvis I ved disse ting, er I salige, hvis I gør dem. Jeg taler ikke om jer alle, jeg kender dem jeg har udvalgt, men så at skriften må blive opfyldt: den der spiser brød med mig har løftet sin hæl mod mig. Fra nu af siger jeg jer det, før det sker, så at når det sker, I må tro, at jeg er. Sandelig, sandelig siger jeg til jer: Den, der tager imod nogen, jeg sender, tager imod mig, og den, der tager imod mig, tager imod ham, der har sendt mig.

Disse ting havende sagt, blev Jesus urolig i ånden, og han vidnede og sagde: Sandelig, sandelig siger jeg jer, at en af jer vil

forråde mig. Disciplene så derfor på hinanden, værende i tvivl om hvem han talte om. Der var en af hans disciple, som lå tilbagelænet ved Jesu bryst, ham som Jesus elskede Simon Peter hælder derfor til denne for at få at vide, hvem det ville være, han taler om. Og da han havde kastet sig ned på Jesu bryst, siger han til ham: Herre, hvem er det? Jesus svarer: Det er den, som jeg vil give mundfulden, når jeg har dyppet den. Og da han havde dyppet mundfulden, gav han den til Judas, Simons søn, Iskariot. Og efter mundfulden gik satan da ind i ham. Jesus siger derfor til ham: Det du gør, gør hurtigere. Men ingen af dem, der lå til bords, kendte hvad han sagde til ham Nogle syntes nemlig, siden Judas havde pengekasen, at Jesus sagde til ham: Køb det som vi har brug for til festen, eller giv noget til de fattige. Efter at have taget brødstykket gik han straks ud, og det var nat.

Når han derfor var gået ud, siger Jesus: Nu blev Menneskesønnen forherliget, og Gud blev forherliget i ham. Hvis Gud blev forherliget i ham, vil Gud også forherlige ham i sig selv, og straks vil han forherlige ham. Små børn, jeg er endnu en lille tid med jer. I vil søge mig, og ligesom jeg sagde til jøderne, at hvor jeg går hen, kan I ikke komme, det siger jeg også til jer nu. Et nyt bud giver jeg jer, at I skal elske hinanden, som jeg elskede jer, at også I skal elske hinanden. Herved vil alle vide, at I er mine disciple, hvis I har kærlighed til hinanden. Simon Peter siger til ham: Herre, hvor går du hen? Jesus svarede ham: Hvor jeg går hen, kan du ikke følge mig nu, men senere vil du følge mig. Peter siger til ham: Herre, hvorfor kan jeg ikke følge dig lige nu? Jeg vil lægge min sjæl for din. Jesus svarede ham: Din sjæl vil du lægge for mig? Sandelig, sandelig siger jeg til dig: Hanen vil ikke gale, før du har fornægtet mig tre gange.

Lad ikke jeres hjerte være uroligt, I tror på Gud, og I tror på mig. I min faders hus er der mange boliger; hvis ikke, ville jeg have sagt det til jer. Jeg går for at forberede et sted til jer. Og hvis jeg går og forbereder et sted til jer, kommer jeg igen og vil tage jer til mig selv, så at hvor jeg er, der skal også I være. Og I ved, hvor jeg går hen, og I kender vejen. Thomas siger til ham: Herre, vi ved ikke, hvor du går hen, og hvordan kan vi kende vejen? Jesus siger til ham: Jeg er vejen og sandheden og livet; ingen kommer til Faderen uden gennem mig. Hvis I havde kendt mig, ville I også have kendt min fader. Og fra nu af kender I ham og har set ham. Filip siger til ham: Herre, vis os Faderen, og det er nok for os. Jesus siger til ham: Så lang tid har jeg været med jer, og du har ikke kendt mig, Filip? Den der har set mig, har set Faderen, og hvordan kan du sige: Vis os Faderen? Tror du ikke, at jeg er i Faderen, og Faderen er i mig? De ord, som jeg taler til jer, taler jeg ikke af mig selv, men Faderen, som forbliver i mig, han selv gør gerningerne. Tro mig, at jeg er i Faderen og Faderen er i mig; men hvis ikke, så tro mig på grund af disse gerninger. Sandelig, sandelig siger jeg til jer: Den, der tror på mig, de gerninger som jeg gør, skal han også gøre, og større end disse skal han gøre, fordi jeg går til min fader. Og hvad I end måtte bede om i mit navn, det vil jeg gøre, så at Faderen må blive forherlighet i Sønnen. Hvis I beder om noget i mit navn, vil jeg gøre det.

Hvis I elsker mig, hold mine befalinger. Og jeg vil bede Faderen, og han vil give jer en anden fortaler, så han kan forblive hos jer til evig tid. Sandhedens Ånd, som verden ikke er i stand til at modtage, fordi den ikke ser den og heller ikke kender den, men I kender den, fordi den forbliver hos jer og vil være i jer. Jeg vil ikke lade jer være forladte; jeg kommer til jer. Endnu en lille tid, og verden ser mig ikke længere, men I ser mig, fordi jeg lever, og I skal leve. På den dag vil I vide, at jeg er i min fader, og I i mig, og

jeg i jer. Den der har mine befalinger og holder dem, han er den der elsker mig, og den der elsker mig skal blive elsket af min fader, og jeg vil elske ham og åbenbare mig selv for ham. Judas, ikke Iskariot, siger til ham: Herre, hvad er der sket, at du er ved at åbenbare dig selv for os og ikke for verden? Jesus svarede og sagde til ham: Hvis nogen elsker mig, vil han holde mit ord, og min fader vil elske ham, og vi vil komme til ham og tage bolig hos ham. Den, der ikke elsker mig, holder ikke mine ord, og det ord, som I hører, er ikke mit, men min faders, som har sendt mig.

Disse ting har jeg talt til jer, mens jeg forblev hos jer. Men talsmanden, den Hellige Ånd, som Faderen vil sende i mit navn, den vil lære jer alt og minde jer om alt, hvad jeg har sagt til jer. Fred efterlader jeg jer, min fred giver jeg jer; ikke som verden giver, giver jeg jer. Lad ikke jeres hjerte være uroligt, og lad det heller ikke frygte. I hørte, at jeg sagde til jer: Jeg går, og jeg kommer til jer. Hvis I elskede mig, ville I have glædet jer over, at jeg sagde: Jeg går til Faderen, fordi min Fader er større end mig. Og nu har jeg sagt det til jer, før det sker, så at når det sker, vil I tro. Jeg vil ikke længere tale meget med jer, for verdens hersker kommer, og i mig har han intet, Men så at verden må vide, at jeg elsker Faderen, og som Faderen befalede mig, således gør jeg. Rejs jer, lad os gå herfra.

15

Jeg er den sande vinranke, og min fader er bonden. Hver gren i mig, som ikke bærer frugt, tager han bort, og hver den, som bærer frugt, renser han, så at den bærer mere frugt. Allerede er I rene på grund af det ord, som jeg har talt til jer. Bliv i mig, og jeg i jer. Som grenen ikke er i stand til at bære frugt af sig selv, hvis den ikke forbliver i vinranken, således heller ikke I, hvis I ikke

forbliver i mig. Jeg er vinranken, I er grenene. Den, der forbliver i mig, og jeg i ham, denne bærer meget frugt, fordi I uden mig ikke er i stand til at gøre noget. Hvis ikke nogen forbliver i mig, blev han kastet udenfor som grenen og blev tørret op, og de samler dem og kaster dem i ilden, og de brænder. Hvis I forbliver i mig, og mine ord forbliver i jer, så bed om hvad I ønsker, og det vil ske for jer. Herved blev min fader forherliget, at I bærer meget frugt, og I vil blive mine disciple. Som Faderen elskede mig, således elskede jeg jer; bliv i min kærlighed. Hvis I holder mine befalinger, vil I forblive i min kærlighed, ligesom jeg har holdt min faders befalinger og forbliver i hans kærlighed. Disse ting har jeg talt til jer, så at min glæde forbliver i jer, og jeres glæde bliver opfyldt. Dette er mit bud, at I elsker hinanden, som jeg elskede jer. Større kærlighed end denne har ingen, at nogen lægger sin sjæl for sine venner. I er mine venner, hvis I gør alt det, som jeg befaler jer. Jeg kalder jer ikke længere slaver, fordi slaven ikke ved, hvad hans herre gør, men jeg har kaldt jer venner, fordi alt, hvad jeg har hørt fra min fader, har jeg gjort kendt for jer. Ikke I har valgt mig, men jeg valgte jer, og jeg indsatte jer, så at I skulle gå og bære frugt, og jeres frugt forbliver, så at hvad I end beder Faderen om i mit navn, han giver jer. Disse ting befaler jeg jer, så I elsker hinanden.

Hvis verden hader jer, så ved I, at den har hadet mig før jer. Hvis I var af verden, ville verden elske sit eget, men fordi I ikke er af verden, men jeg har udvalgt jer fra verden, derfor hader verden jer. Husk det ord som jeg sagde til jer: en slave er ikke større end sin herre. Hvis de forfulgte mig, vil de også forfølge jer; hvis de holdt mit ord, vil de også holde jeres. Men alle disse ting vil de gøre mod jer på grund af mit navn, fordi de ikke kender ham, som har sendt mig. Hvis jeg ikke var kommet og havde talt til dem, havde de ikke synd, men nu har de ingen undskyldning for deres synd. Den, der hader mig, hader også min fader. Hvis jeg ikke

havde gjort de gerninger iblandt dem, som ingen anden har gjort, havde de ikke synd, men nu har de både set og hadet både mig og min fader. Men så at ordet, der er skrevet i deres lov, måtte blive opfyldt: at de hadede mig uden grund. Men når hjælperen kommer, som jeg vil sende til jer fra Faderen, Sandhedens Ånd, som udgår fra Faderen, skal han vidne om mig, Og I vidner også, fordi I har været med mig fra begyndelsen.

16

Disse ting har jeg talt til jer, så I ikke skal blive stødt. De vil gøre jer til udstødte, men der kommer en time, så enhver, der har dræbt jer, mener at frembære en tjeneste til Gud. Og disse ting vil de gøre, fordi de ikke kendte Faderen eller mig. Men disse ting har jeg talt til jer, så at når timen kommer, kan I huske dem, at jeg sagde det til jer. Disse ting sagde jeg imidlertid ikke til jer fra begyndelsen, fordi jeg var med jer. Men nu går jeg til den der sendte mig, og ingen af jer spørger mig hvor du går. Men fordi jeg har talt disse ting til jer, har smerten fyldt jeres hjerte. Men jeg siger jer sandheden, det er til gavn for jer, at jeg går bort. For hvis jeg ikke går bort, vil talsmanden ikke komme til jer, men hvis jeg går, vil jeg sende ham til jer. Og når han er kommet, vil han irettesætte verden om synd og om retfærdighed og om dom. Om synd, sandelig, fordi de ikke tror på mig, Men om retfærdighed, fordi jeg går til min fader og I ikke længere ser mig, Om dom derimod, at denne verdens hersker er blevet dømt. Jeg har stadig meget at sige til jer, men I er ikke i stand til at bære det lige nu. Men når den kommer, Sandhedens Ånd, vil han lede jer ind i al sandheden, for han vil ikke tale ud fra sig selv, men alt hvad han hører vil han tale, og de kommende ting vil han forkynde for jer. Han vil forherlige mig, fordi han vil tage fra mit og forkynde det til jer. Alt, hvad Faderen har, er mit; derfor sagde jeg, at han vil tage

af mit og forkynde jer det. En lille stund og I ser mig ikke, og igen en lille stund og I vil se mig, fordi jeg går til Faderen. Nogle af hans disciple sagde derfor til hinanden: Hvad er dette, som han siger til os: En lille tid og I ser mig ikke, og igen en lille tid og I vil se mig, og fordi jeg går til Faderen? De sagde derfor: Hvad er dette, han siger, det lille? Vi ved ikke, hvad han taler om. Jesus kendte derfor, at de var villige til at spørge ham, og sagde til dem: Om dette søger I med hinanden, at jeg sagde: En lille tid, og I ser mig ikke, og igen en lille tid, og I vil se mig? Sandelig, sandelig siger jeg jer, at I vil græde og jamre jer, men verden vil glæde sig. I vil bedrøves, men jeres smerte vil blive til glæde. Kvinden har smerte, når hun føder, fordi hendes time er kommet, men når hun har født barnet, husker hun ikke længere trængslen på grund af glæden over, at et menneske er blevet født ind i verden. Og I har derfor sandelig smerte nu, men jeg vil se jer igen, og jeres hjerte vil glæde sig, og ingen tager jeres glæde fra jer. Og på den dag vil I ikke spørge mig om noget, sandelig sandelig siger jeg til jer, at alt hvad I beder Faderen om i mit navn, vil han give jer. Indtil nu har I ikke bedt om noget i mit navn; bed, og I vil modtage, så at jeres glæde må være fuldkommen. Disse ting har jeg talt til jer i lignelser, men der kommer en time, når jeg ikke længere vil tale til jer i lignelser, men i frimodighed vil jeg forkynde jer om Faderen. I den dag vil I bede i mit navn, og jeg siger ikke til jer, at jeg vil bede Faderen om jer, Selv Faderen elsker jer, fordi I har elsket mig og har troet, at jeg er gået ud fra Gud. Jeg gik ud fra Faderen og er kommet ind i verden; igen forlader jeg verden og går til Faderen. Hans disciple siger til ham: Se, nu taler du åbent, og du siger ingen lignelse. Nu ved vi, at du ved alt, og du har ikke behov for, at nogen spørger dig. I dette tror vi, at du gik ud fra Gud. Jesus svarede dem: Tror I først nu? Se, timen kommer, og nu er den kommet, så at I bliver spredt hver til sit eget og forlader mig alene, og jeg er ikke alene, fordi Faderen er med mig. Disse ting har jeg

talt til jer, så I må have fred i mig. I verden vil I have trængsel, men tag mod, jeg har overvundet verden.

17

Disse ting talte Jesus, og han løftede sine øjne mod himlen og sagde: Fader, timen er kommet, forherlig din søn, så at også din søn må forherlige dig. Som du gav ham myndighed over alt kød, så at alt det, du har givet ham, vil han give dem evigt liv. Dette er det evige liv, at de må kende dig, den eneste sande Gud, og den som du sendte, Jesus Kristus. Jeg forherligede dig på jorden, jeg fuldførte det arbejde, som du har givet mig for at gøre, Og nu forherlig mig, du Fader, hos dig selv med den herlighed, som jeg havde før verden var til hos dig. Jeg har åbenbaret dit navn for de mennesker, som du har givet mig fra verden. De tilhørte dig, og du har givet dem til mig, og de har bevaret dit ord. Nu har de erkendt, at alt, hvad du har givet mig, er fra dig, fordi de ord, som du har givet til mig, har jeg givet til dem, og de tog imod dem, og de kendte sandelig, at jeg gik ud fra dig, og de troede, at du sendte mig. Jeg beder for dem, ikke for verden beder jeg, men for dem som du har givet mig, fordi de tilhører dig, Og alle mine er dine, og dine er mine, og jeg er blevet herliggjort i dem. Og jeg er ikke længere i verden, og disse er i verden, og jeg kommer til dig. Hellige Fader, bevar dem i dit navn, som du har givet mig, så at de må være ét, ligesom vi. Når jeg var med dem i verden, vogtede jeg dem i dit navn; dem, som du har givet mig, beholdt jeg, og ingen af dem gik fortabt undtagen ødelæggelsens søn, så at skriften kunne blive opfyldt. Men nu kommer jeg til dig, og disse ting taler jeg i verden, så at de må have min glæde fyldt i sig. Jeg har givet dem dit ord, og verden hadede dem, fordi de ikke er af verden, ligesom jeg ikke er af verden. Jeg beder ikke om, at du tager dem ud af verden, men at du beskytter dem fra det onde. De er ikke af

verden, ligesom jeg ikke er af verden. Hellig dem i din sandhed, dit ord er sandhed. Som du sendte mig ind i verden, har jeg også sendt dem ind i verden. Og for deres skyld helliger jeg mig selv, så at også de må være helliget i sandhed. Ikke beder jeg kun om disse, men også om dem, der tror på mig gennem deres ord, så at alle må være ét, ligesom du, fader, er i mig og jeg i dig, så at også de må være ét i os, så at verden må tro, at du har sendt mig. Og jeg har givet dem den herlighed, som du har givet mig, så at de må være ét, ligesom vi er ét, Jeg i dem og du i mig, så at de er fuldkommengjorte til ét, og så at verden må vide, at du sendte mig og elskede dem, ligesom du elskede mig. Fader, dem som du har givet mig, jeg vil, at hvor jeg er, skal også de være med mig, så at de må se min herlighed, som du har givet mig, fordi du elskede mig før verdens grundlæggelse. Retfærdige fader, verden kendte dig ikke, men jeg kendte dig, og disse kendte, at du sendte mig. Og jeg har gjort dit navn kendt for dem, og jeg vil gøre det kendt, så at den kærlighed, som du elskede mig med, må være i dem, og jeg i dem.

18

Efter at have sagt disse ting, gik Jesus ud med sine disciple hinsides Kidrons strøm, hvor der var en have, som han selv og hans disciple gik ind i. Men Judas, som forrådte ham, kendte også stedet, fordi Jesus ofte havde samlet sig der med sine disciple. Judas tog derfor kohorten og assistenter fra ypperstepræsterne og farisæerne og kom derhen med fakler og lamper og våben. Jesus, som derfor vidste alle de ting, der skulle komme over ham, gik ud og sagde til dem: Hvem søger I? De svarede ham: Jesus Nazaræeren. Jesus siger til dem: Jeg er. Men også Judas, som forrådte ham, stod sammen med dem. Da han derfor sagde til dem Jeg er, gik de tilbage og faldt til jorden. Igen spurgte han dem

derfor: Hvem søger I? Men de sagde: Jesus Nazaræeren. Jesus svarede: Jeg sagde til jer, at jeg er det. Hvis I derfor søger mig, så lad disse gå. så at det ord måtte blive opfyldt, som han sagde, at dem du har givet mig, har jeg ikke mistet nogen af dem. Simon Peter, som havde et sværd, trak det og slog ypperstepræstens slave og afskar hans højre øre, men slavens navn var Malchus. Jesus sagde derfor til Peter: Kast sværdet i skeden! Skal jeg ikke drikke det bæger, som Faderen har givet mig?

Kohorten og kommandøren og jødernes assistenter greb derfor Jesus og bandt ham. Og de førte ham først til Annas, for han var svigerfar til Kajfas, som var ypperstepræst i det år. Men det var Kajfas, der havde rådet jøderne til, at det var fordelagtigt, at en mand omkom for folket. Simon Peter og den anden discipel fulgte Jesus. Den discipel var kendt af ypperstepræsten, og han gik sammen med Jesus ind i ypperstepræstens gård. Men Peter stod ved døren udenfor. Derfor gik den anden discipel, som var kendt af ypperstepræsten, ud og talte til dørvogteren og førte Peter ind. Derfor siger den unge kvinde, dørvogteren, til Peter: Er du ikke også en af denne mands disciple? Han siger: Det er jeg ikke. Men slaverne og assistenterne stod der, efter at have lavet et kulbål, fordi det var koldt, og de varmede sig, og Peter stod sammen med dem og varmede sig. Ypperstepræsten spurgte derfor Jesus om hans disciple og om hans undervisning. Jesus svarede ham: Jeg har talt åbent til verden, jeg har altid undervist i forsamlingen og i templet, hvor jøderne altid kommer sammen, og jeg har ikke talt noget i hemmelighed. Hvorfor spørger du mig? Spørg dem, der har hørt, hvad jeg talte til dem. Se, disse ved, hvad jeg sagde. Men da han havde sagt dette, gav en af assistenterne, som stod ved siden af, et slag til Jesus og sagde: Svarer du således til ypperstepræsten? Jesus svarede ham: Hvis jeg talte dårligt, så vidne om det onde; men hvis jeg talte godt, hvorfor slår du mig?

Annas sendte ham bundet til ypperstepræsten Kajafas. Men Simon Peter stod og varmede sig. De sagde derfor til ham: Er du ikke også en af hans disciple? Han nægtede derfor og sagde: Jeg er det ikke. En af ypperstepræstens slaver, som var i slægt med ham hvis øre Peter havde afskåret, siger: Så jeg dig ikke i haven sammen med ham? Igen nægtede Peter derfor, og straks galede en hane.

De fører derfor Jesus fra Kajfas ind i prætorium, og det var morgen, og de selv gik ikke ind i prætorium, så at de ikke skulle blive besmittet, men så at de kunne spise påsken. Pilatus gik derfor ud til dem og sagde: Hvilken anklage bringer I mod denne mand? De svarede og sagde til ham: Hvis denne ikke var en forbryder, ville vi ikke have leveret ham til dig. Pilatus sagde derfor til dem: Tag ham I selv og døm ham efter jeres egen lov. Jøderne sagde derfor til ham: Det er ikke tilladt os at dræbe nogen. så at Jesu ord måtte blive opfyldt, som han sagde, da han betegnede, ved hvilken død han skulle dø. Pilatus gik derfor ind i prætoriet igen og kaldte Jesus og sagde til ham: Er du jødernes konge? Jesus svarede ham: Siger du dette af dig selv, eller har andre sagt dig det om mig? Pilatus svarede: Er jeg da jøde? Dit eget folk og ypperstepræsterne har overleveret dig til mig. Hvad har du gjort? Jesus svarede: Mit rige er ikke af denne verden. Hvis mit rige var af denne verden, ville mine tjenere have kæmpet, så at jeg ikke skulle blive overgivet til jøderne. Men nu er mit rige ikke herfra. Pilatus sagde derfor til ham: Så er du altså konge? Jesus svarede: Du siger, at jeg er konge. Jeg er født til dette, og til dette er jeg kommet ind i verden, for at jeg skal vidne for sandheden. Enhver, som er af sandheden, hører min stemme. Pilatus siger til ham: Hvad er sandhed? Og efter at have sagt dette, gik han igen ud til jøderne og siger til dem: Jeg finder ingen skyld i ham. Der er en skik hos jer, at jeg frigiver en til jer ved påsken. Ønsker I derfor,

at jeg frigiver jødernes konge til jer? De råbte derfor alle igen og sagde: Ikke denne, men Barabbas! Og Barabbas var en røver.

19

Dengang tog Pilatus derfor Jesus og piskede ham. Og soldaterne flettede en krone af torne og satte den på hans hoved, og de iførte ham en purpurfarvet klædning Og de sagde: Hils, jødernes konge, og de gav ham slag. Pilatus gik derfor igen udenfor og siger til dem: Se, jeg bringer ham udenfor til jer, så I kan vide, at jeg ikke finder nogen skyld i ham. Derfor gik Jesus udenfor, bærende tornekronen og den purpurfarvede klædning, Og han siger til dem: Se manden. Da derfor ypperstepræsterne og assistenterne så ham, råbte de og sagde: Korsfæst, korsfæst ham. Pilatus siger til dem: Tag ham selv og korsfæst ham, for jeg finder ingen skyld i ham. Jøderne svarede ham: Vi har en lov, og ifølge vor lov bør han dø, fordi han gjorde sig selv til Guds søn. Når Pilatus derfor hørte dette ord, frygtede han mere. Og han gik ind i prætoriet igen og siger til Jesus: Hvor er du fra? Men Jesus gav ham ikke noget svar. Pilatus siger derfor til ham: Taler du ikke til mig? Ved du ikke, at jeg har myndighed til at korsfæste dig, og jeg har myndighed til at frigive dig? Jesus svarede: Du havde ingen myndighed imod mig, hvis den ikke var givet til dig ovenfra; derfor har den, der overleverer mig til dig, større synd. Fra dette søgte Pilatus at frigive ham, men jøderne råbte og sagde: Hvis du frigiver denne, er du ikke Cæsars ven. Enhver, der gør sig selv til konge, modsiger Cæsar. Pilatus førte derfor Jesus udenfor, efter at have hørt dette ord, og satte sig på dommersædet på et sted kaldet Stenbrolægning, men på hebraisk Gabbatha. Det var forberedelsen af påsken, og timen var omkring den sjette, og han siger til jøderne: Se jeres konge. Men de råbte: Løft, løft, korsfæst ham! Pilatus siger til dem: Skal jeg korsfæste jeres konge?

Ypperstepræsterne svarede: Vi har ingen konge uden Cæsar. Dengang overleverede han derfor ham til dem, så han kunne blive korsfæstet.

De modtog Jesus og førte ham, og bærende sit kors gik han ud til det sted, der kaldes Kranistedet, som på hebraisk hedder Golgotha. hvor de korsfæstede ham, og med ham to andre, en herfra og en herfra, og Jesus i midten. Pilatus skrev også en titel og placerede den på korset; der var skrevet: Jesus Nazaræeren, jødernes konge. Denne titel læste derfor mange af jøderne, fordi stedet hvor Jesus blev korsfæstet var nær ved byen, og den var skrevet på hebraisk, på græsk og på latin. Jødernes ypperstepræster sagde derfor til Pilatus: Skriv ikke Jødernes konge, men at han sagde: Jeg er jødernes konge. Pilatus svarede: Hvad jeg har skrevet, har jeg skrevet.

Soldaterne tog derfor, da de korsfæstede Jesus, hans klæder og delte dem i fire dele, en del til hver soldat, og tunikaen. Men tunikaen var sømløs, vævet fra oven gennem det hele. De sagde derfor til hinanden: Lad os ikke rive den itu, men lad os kaste lod om den for at se, hvem den skal tilhøre, så skriften kunne blive opfyldt, som siger: De delte mine klæder imellem sig, og om min kjortel kastede de lod.

Soldaterne gjorde derfor disse ting. Men der stod ved Jesu kors hans moder og hans moders søster, Maria af Klopas og Maria Magdalene. Jesus derfor, da han så moderen og den discipel stående ved, som han elskede, siger til sin moder: Kvinde, se din søn. Derefter siger han til disciplen: Se, din moder. Og fra den time tog disciplen hende ind i sit eget hjem. Efter dette, vidende at alt allerede var fuldført, siger Jesus, for at skriften kunne opfyldes: Jeg tørster. Et kar fuld af eddike lå derfor der, men de fyldte en

svamp med eddike, satte den på isop og bragte den til hans mund. Når Jesus derfor tog eddiken, sagde han: Det er fuldført, og idet han bøjede hovedet, overgav han ånden.

Jøderne bad derfor Pilatus om, at benene på dem måtte blive brudt og de taget bort, så legemerne ikke skulle forblive på korset om sabbatten, siden det var forberedelses-dag, for den sabbats dag var stor. Soldaterne kom derfor, og de brød benene af den første og af den anden, som var blevet korsfæstet med ham, Men da de kom til Jesus, og så at han allerede var død, brød de ikke hans ben, Men en af soldaterne gennemborede hans side med et spyd, og straks udgik der blod og vand. Og den, der har set, har vidnet, og hans vidnesbyrd er sandt, og han ved, at han siger sandheden, så at også I må tro. Det skete for, at skriften måtte blive opfyldt: Intet ben af ham skal knuses. Og igen siger en anden skrift: De skal se hen til ham, som de gennemborede.

Efter disse ting spurgte Josef fra Arimathæa, som var Jesu discipel, men havde været skjult på grund af frygten for jøderne, Pilatus om han måtte tage Jesu legeme, og Pilatus tillod det. Han kom derfor og tog Jesu legeme. Men der kom også Nikodemus, den som første gang var kommet til Jesus om natten, bærende en blanding af myrra og aloe på omkring hundrede pund. De tog derfor Jesu legeme og bandt det i linklæder med krydderierne, som det er skik for jøderne at begrave. Der var i det sted, hvor han var korsfæstet, en have, og i den have var en ny grav, i hvilken ingen endnu var lagt, Der lagde de derfor Jesus på grund af jødernes forberedelsesdag, fordi graven var nær.

Den ene dag af sabbaterne kommer Maria Magdalene om morgenen, mens det stadig er mørkt, til graven, og ser stenen taget væk fra graven. Hun løber derfor og kommer til Simon Peter og til den anden discipel, som Jesus elskede, og siger til dem: De har taget Herren fra graven, og vi ved ikke, hvor de har lagt ham. Derfor gik Peter og den anden discipel ud, og de kom til graven. De to løb sammen, men den anden discipel løb hurtigere end Peter og kom først til graven. Og da han bøjede sig ned, så han linklæderne ligge der, men han gik dog ikke ind. Derfor kommer Simon Peter følgende efter ham, og han gik ind i graven og ser linklæderne liggende. Og ansigtsklædet, som havde været på hans hoved, lå ikke sammen med linnedklæderne, men var sammenrullet på et særskilt sted. Dengang gik derfor også den anden discipel, som var kommet først til gravstedet, ind, og han så og troede. For de kendte endnu ikke skriften, at han måtte opstå fra de døde. Disciplene gik derfor igen hjem. Mary stod dog grædende udenfor ved graven. Da hun derfor græd, bøjede hun sig ned ind i graven og ser to budbringere i hvidt siddende, en ved hovedet og en ved fødderne, hvor Jesu legeme lå. Og de siger til hende, Kvinde, hvorfor græder du? Hun siger til dem, Fordi de har taget min Herre, og jeg ved ikke, hvor de har lagt ham. Og efter at have sagt dette vendte hun sig om, og ser Jesus stående, og vidste ikke at det var Jesus. Jesus siger til hende, kvinde, hvorfor græder du? Hvem søger du? Hun, som syntes at han var gartneren, siger til ham, herre, hvis du har båret ham bort, sig mig hvor du lagde ham, og jeg vil løfte ham. Jesus siger til hende, Maria. Hun vendte sig og siger til ham, rabboni, hvilket betyder lærer. Jesus siger til hende: Rør mig ikke, for jeg er endnu ikke opstiget til min fader. Men gå til mine brødre og sig til dem: Jeg opstiger til min fader og jeres fader, og min Gud og jeres Gud. Maria Magdalene kommer og rapporterer til disciplene, at hun har set Herren, og at han sagde disse ting til hende.

Da det derfor var aften på den dag, den første af sabbaterne, og dørene var lukket hvor disciplene var forsamlet på grund af frygten for jøderne, kom Jesus og stod i midten, og siger til dem: Fred være med jer. Og efter at have sagt dette, viste han dem sine hænder og sin side. Disciplene glædede sig derfor, da de så Herren. Jesus sagde derfor igen til dem: Fred være med jer. Som Faderen har sendt mig, sender jeg jer. Og da han havde sagt dette, åndede han på dem og siger til dem: Modtag Helligånden, Hvis I tilgiver nogle deres synder, er de tilgivet dem, hvis I holder på nogle, er de blevet holdt.

Thomas, men en af de tolv, den kaldet Tvilling, var ikke med dem, da Jesus kom. De andre disciple sagde derfor til ham: Vi har set Herren. Men han sagde til dem: Hvis jeg ikke ser aftrykkene af sømmene i hans hænder, og lægger min finger i aftrykkene af sømmene, og lægger min hånd i hans side, vil jeg ikke tro. Og otte dage efter var hans disciple igen inde, og Thomas var med dem. Jesus kommer, selvom dørene var lukket, og stod i midten og sagde: Fred være med jer. Derefter siger han til Thomas: Bring din finger her og se mine hænder, og bring din hånd og læg den i min side, og vær ikke vantro, men trofast. Og Thomas svarede og sagde til ham: Min Herre og min Gud. Jesus siger til ham: Fordi du har set mig, har du troet. Salige er de, som ikke har set og dog har troet.

Jesus gjorde sandelig mange andre tegn for sine disciple, som ikke er skrevet i denne bog, Disse ting er skrevet, så at I må tro, at Jesus er Kristus, Guds søn, og så at I troende må have liv i hans navn.

Efter disse ting åbenbarede Jesus sig igen for disciplene ved Tiberias-havet, og han åbenbarede sig således. Der var sammen Simon Peter og Thomas, kaldet Tvillingen, og Nathanael fra Kana i Galilæa og Zebedæus sønner og to andre af hans disciple. Simon Peter siger til dem: Jeg går ud for at fiske. De siger til ham: Vi kommer også med dig. De gik ud og gik straks ombord i båden, og i den nat fangede de ingenting. Men da morgenen allerede var kommet, stod Jesus på stranden, dog vidste disciplene ikke, at det var Jesus. Jesus siger derfor til dem: Børn, har I ikke noget fisk? De svarede ham: Nej. Men han sagde til dem: Kast nettet ud på højre side af båden, og I vil finde. De kastede det derfor ud, og de var ikke længere i stand til at trække det ind på grund af mængden af fisk. Derfor siger den discipel, som Jesus elskede, til Peter: Det er Herren. Da Simon Peter hørte, at det var Herren, bandt han sin yderdragt om sig, for han var nøgen, og kastede sig i havet. Men de andre disciple kom med båden, for de var ikke langt fra landet, men kun omkring to hundrede alen væk, slæbende nettet med fisk. Da de derfor gik i land, ser de et kulfyr liggende og fisk lagt på det og brød. Jesus siger til dem: Bring nogle af de fisk, som I har fanget nu. Simon Peter gik op og trak nettet op på jorden, fuldt af store fisk, hundrede tre og halvtreds, og selvom der var så mange, blev nettet ikke revet. Jesus siger til dem: Kom og spis morgenmad. Men ingen af disciplene turde spørge ham: Hvem er du?, da de vidste, at det var Herren. Jesus kommer derfor og tager brødet og giver dem det, og fisken ligeledes. Dette var allerede tredje gang Jesus åbenbarede sig for sine disciple, efter at han var opstået fra de døde.

Da de derfor havde spist morgenmad, siger Jesus til Simon Peter: Simon, Jonahs søn, elsker du mig mere end disse? Han siger til ham: Ja, Herre, du ved, at jeg elsker dig. Han siger til ham: Vogt mine lam. Han siger til ham igen for anden gang:

Simon, Jonahs søn, elsker du mig? Han siger til ham: Ja, Herre, du ved, at jeg elsker dig. Han siger til ham: Vogt mine får. Han siger til ham for tredje gang: Simon, Jonahs søn, elsker du mig? Peter blev bedrøvet over, at han sagde til ham for tredje gang: Elsker du mig? og han sagde til ham: Herre, du ved alt, du ved, at jeg elsker dig. Jesus siger til ham: Vogt mine får. Sandelig, sandelig siger jeg til dig: da du var yngre, ombandt du dig selv og gik, hvor du ville, men når du bliver gammel, vil du strække dine hænder ud, og en anden vil omgjorde dig og bringe dig, hvor du ikke vil. Dette sagde han for at betegne, ved hvilken død han ville forherlige Gud. Og da han havde sagt dette, siger han til ham: Følg mig. Men Peter, der havde vendt sig, ser den discipel, som Jesus elskede, følge med, han som også havde ligget til bords ved middagen ved hans bryst og havde sagt: Herre, hvem er det, der forråder dig? Da Peter så denne, sagde han til Jesus: Herre, men hvad med denne? Jesus siger til ham: Hvis jeg vil, at han skal forblive, indtil jeg kommer, hvad angår det dig? Følg du mig. Derfor gik dette ord ud blandt brødrene, at hin discipel ikke dør, og Jesus sagde ikke til ham at han ikke dør, men: hvis jeg vil at han forbliver indtil jeg kommer, hvad angår det dig?

Dette er den discipel, der vidner om disse ting og har skrevet disse ting, og vi ved, at hans vidnesbyrd er sandt. Der er men også mange andre ting, som Jesus gjorde, hvilke, hvis de skulle skrives én for én, tror jeg ikke engang verden selv kunne rumme de bøger, der blev skrevet. Amen.

Oprindelsen

1

I begyndelsen skabte Gud himlen og jorden. Men jorden var usynlig og uformet, og mørke lå over afgrunden, og Guds ånd svævede over vandet. Og Gud sagde: Lad der være lys, og der blev lys. Og Gud så lyset, at det var godt, og Gud adskilte lyset fra mørket. Og Gud kaldte lyset dag, og mørket kaldte han nat. Og det blev aften, og det blev morgen, dag én.

Og Gud sagde: Lad der være et firmament midt i vandet, og lad det skille mellem vand og vand, og det skete således. Og Gud gjorde firmamentet, og Gud adskilte mellem vandet, der var under firmamentet, og vandet, der var ovenover firmamentet. Og Gud kaldte himmelhvælvingen himmel, og Gud så at det var godt, og det blev aften, og det blev morgen, den anden dag.

Og Gud sagde: Lad vandet under himmelen samles på ét sted, og lad det tørre land komme til syne. Og det skete således, og vandet under himmelen blev samlet på deres steder, og det tørre land kom til syne. Og Gud kaldte det tørre land jord, og vandenens samlinger kaldte han have, og Gud så, at det var godt. Og Gud sagde: Lad jorden spire med urter og græs, der sår sæd efter sin slægt og efter sin lighed, og frugtbærende træer, der frembringer frugt, hvis sæd er i dem efter sin slægt på jorden. Og det skete således. Og jorden frembragte urter af græs, der bar sæd efter sin slægt og efter sin lighed, og frugtbærende træer, som bar frugt med deres sæd i sig efter deres slægt på jorden, og Gud så, at det var godt. Og det blev aften, og det blev morgen, den tredje dag.

Og Gud sagde: Lad der blive lys i himlens firmament til at lyse på jorden, til at adskille mellem dag og nat, og lad dem være til tegn og til tider og til dage og til år. Og lad dem være til lys i himlens firmament, så de kan lyse på jorden, og det skete således. Og Gud gjorde de to store lys, det store lys til at herske over dagen, og det mindre lys til at herske over natten, og stjernerne. Og Gud placerede dem i himlens firmament, så de kunne give lys over jorden, og at herske over dagen og over natten, og at adskille mellem lyset og mellem mørket, og Gud så at det var godt. Og det blev aften, og det blev morgen, den fjerde dag.

Og Gud sagde: Lad vandene bringe krybende ting med levende sjæle frem, og fugle der flyver over jorden under himlens hvælving, og det skete således. Og Gud skabte de store havuhyrer og alle sjæle af krybende dyr, som vandene frembragte efter deres slægter, og alle vingede fugle efter deres slægt, og Gud så, at det var godt. Og Gud velsignede dem og sagde: Voks og formér jer, og fyld vandene i havene, og lad fuglene formere sig på jorden. Og det blev aften, og det blev morgen, den femte dag.

Og Gud sagde: Lad jorden frembringe levende sjæle efter deres slægt, firfodede dyr og krybende ting og vilde dyr af jorden efter deres slægt, og det skete således. Og Gud gjorde de vilde dyr på jorden efter deres art, og kvæget efter deres art, og alle jordens krybende dyr efter deres art, og Gud så, at det var godt.

Og Gud sagde: Lad os skabe mennesket efter vort billede og efter vor lighed, og lad dem herske over havets fisk og over himmelens fugle og over kvæget og over hele jorden og over alle krybende dyr, som kryber på jorden. Og Gud skabte mennesket efter Guds billede, han skabte ham som mand og kvinde, han skabte dem. Og Gud velsignede dem og sagde: Voks og former jer,

og fyld jorden, og undertvinger den, og hersk over havets fisk og himlens fugle og alt kvæget og hele jorden og alle de krybende dyr, der kryber på jorden. Og Gud sagde: Se, jeg har givet jer alt græs, der sår sæd, som er over hele jorden, og hvert træ, som har i sig frugt af sået sæd; det skal være jer til mad og til alle jordens vilde dyr, og til alle himmelens fugle, og til hvert krybende dyr der kryber på jorden, som har en sjæl af liv i sig selv, og alt grønt græs til føde, og det blev således. Og Gud så alt, hvad han havde gjort, og se, det var meget godt, og det blev aften, og det blev morgen, den sjette dag.

2

Og himlen og jorden blev fuldført, og hele deres verden.

Og Gud fuldførte på den sjette dag sine gerninger, som han havde gjort, og hvilede på den syvende dag fra alle sine gerninger, som han havde gjort. Og Gud velsignede den syvende dag og helligede den, fordi han på denne dag hvilede fra alle sine gerninger, som Gud havde begyndt at gøre.

Dette er bogen om himmelens og jordens tilblivelse, da det skete, den dag Herren Gud skabte himmelen og jorden, og alle markens grønne planter, før de blev til på jorden, og alt markens græs, før det spirede, for Gud havde ikke ladet det regne over jorden, og der var intet menneske til at dyrke den. En kilde steg op fra jorden og vandede hele jordens overflade. Og Gud formede manden af støv fra jorden, og indåndede livets åndedræt i hans ansigt, og manden blev en levende sjæl.

Og Gud plantede en have i Eden mod øst, og der satte han det menneske, som han havde formet. Og Gud lod endnu stige op fra

jorden hvert træ, smukt at se på og godt til mad, og livets træ midt i paradiset, og træet til at kende godt og ondt. En flod udgår fra Eden for at vande paradiset, og derfra deler den sig i fire arme. Navnet på den ene er Pishon, denne der omslutter hele landet Havilah, der hvor guldet er. Guldet fra det land er godt, og der findes karbunklen og den grønne sten. Og navnet på den anden flod er Gihon, denne som omslutter hele Etiopiens land. Og den tredje flod er Tigris, denne der løber østen for Assyrien, og den fjerde flod er Eufrat. Og Herren Gud tog den mand, som han havde formet, og placerede ham i lykkens paradis for at dyrke den og vogte den. Og Herren Gud befalede Adam og sagde: Du må spise af alle træer i paradiset. Men fra træet til at kende godt og ondt, skal I ikke spise af det, for den dag I spiser af det, skal I visselig dø.

Og Herren Gud sagde: Det er ikke godt, at manden er alene; lad os skabe en hjælper til ham, som svarer til ham. Og Gud formede stadig ud af jorden alle markens vildtdyr og alle himmelens fugle, og han førte dem til Adam for at se, hvad han ville kalde dem, og alt hvad Adam kaldte en levende sjæl, dette var navnet til det. Og Adam gav navne til alt kvæget, og til alle himlens fugle, og til alle markens vilde dyr, men for Adam blev der ikke fundet en hjælper, der lignede ham. Og Gud lagde en ekstase på Adam, og han sov, og tog en af hans sider, og fyldte kød op i stedet for den. Og Gud byggede den side, som han tog fra Adam, til en hustru, og førte hende til Adam. Og Adam sagde: Dette er nu ben af mine ben og kød af mit kød, hun skal kaldes kvinde, fordi hun blev taget af manden. På grund af dette vil en mand forlade sin far og sin mor og blive forenet med sin hustru, og de to vil være ét kød. Og de to var nøgne, både Adam og hans kvinde, og de skammede sig ikke.

3

Men slangen var den viseste af alle de vilde dyr på jorden, som Herren Gud havde skabt, og slangen sagde til kvinden: Hvad, har Gud virkelig sagt, at I ikke må spise af alle træer i paradiset? Og kvinden sagde til slangen: Vi skal spise af frugten fra paradiset træ. Men fra frugten af det træ, som er i midten af paradiset, sagde Gud, I skal ikke spise af den, heller ikke må I røre ved den, så I ikke dør. Og slangen sagde til kvinden: I vil ikke dø, For Gud vidste, at den dag I spiser fra den, vil jeres øjne blive åbnet, og I vil være som guder, der kender godt og ondt. Og kvinden så, at træet var godt til mad, og at det var behageligt for øjnene at se på, og smukt var det at forstå, og hun tog af dets frugt og spiste, og hun gav også til sin mand, som var med hende, og de spiste. Og de tos øjne blev åbnet, og de kendte, at de var nøgne, og de syede figentræsblade og gjorde lændeklæder til sig selv. Og de hørte Herrens Guds stemme, som vandrede i paradiset om aftenen, og Adam og hans kvinde skjulte sig for Herrens Guds ansigt blandt paradistræerne. Og Herren Gud kaldte Adam og sagde til ham: Adam, hvor er du? Og han sagde til ham: Jeg hørte din stemme, da du vandrede i paradiset, og jeg blev bange, fordi jeg er nøgen, og jeg skjulte mig. Og Gud sagde til ham: Hvem fortalte dig, at du er nøgen? Har du spist af det træ, som jeg befalede dig ikke at spise fra? Og Adam sagde: Kvinden, som du gav mig, hun gav mig fra træet, og jeg spiste. Og Herren Gud sagde til kvinden: Hvad er dette, du har gjort? Og kvinden sagde: Slangen bedrog mig, og jeg spiste.

Og Herren Gud sagde til slangen: Fordi du gjorde dette, er du forbandet fremfor alt kvæg og fremfor alle vilde dyr på jorden; på dit bryst og din bug skal du gå, og jord skal du spise alle dine livs dage. Og jeg vil sætte fjendskab mellem dig og kvinden, og mellem

din sæd og hendes sæd; han skal ramme dit hoved, og du skal ramme hans hæl. Og til kvinden sagde han: Jeg vil mangfoldiggøre dine smerter og din sorg, i smerter skal du føde børn, og din længsel skal være mod din mand, og han skal herske over dig. Til Adam sagde han, at fordi du hørte din kvindes stemme, og du spiste fra det træ, som jeg befalede dig dette alene ikke at spise fra, du spiste, forbandet er jorden i dine gerninger, i sorger skal du spise den alle dine livs dage. Torne og tidsler vil spire for dig, og du skal spise markens græs. I dit ansigts sved skal du spise dit brød, indtil du vender tilbage til jorden, som du blev taget fra, fordi du er jord, og til jord skal du vende tilbage. Og Adam kaldte sin kvinde ved navnet Liv, fordi hun er moder til alle de levende. Og Herren Gud gjorde tunics af skind til Adam og hans hustru og klædte dem.

Og Gud sagde: Se, Adam er blevet som en af os til at kende godt og ondt, og nu må han ikke nogensinde række sin hånd ud og tage af livets træ og spise og leve til evig tid. Og Herren Gud sendte ham ud fra lyksaligheds paradiset for at arbejde jorden, som han var taget fra. Og han uddrev Adam, og bosatte ham overfor paradiset's luksus, og han placerede keruberne og det flammende, vendende sværd for at bevogte vejen til livets træ.

4

Adam kendte sin hustru Eva, og hun undfangede og fødte Kain, og hun sagde: Jeg har fået en mand gennem Gud. Og hun fødte desuden hans bror Abel, og Abel blev fårehyrde, men Kain dyrkede jorden. Og det skete efter nogen tid, at Kain bragte et offer til Herren af jordens frugter, Og Abel bragte også selv af de førstefødtes af sine får og af deres fedtstykker, og Gud så på Abel og på hans gaver. Men på Kain og på hans ofre rettede han ikke

opmærksomhed, og Kain blev meget bedrøvet, og hans ansigt faldt. Og Herren Gud sagde til Kain: Hvorfor er du blevet så dybt bedrøvet, og hvorfor er dit ansigt faldet? Hvis du ikke frembærer rigtigt, men ikke deler rigtigt, har du da ikke syndet? Vær stille, hans bortvendelse er rettet mod dig, og du vil herske over ham.

Og Kain sagde til Abel, sin broder: Lad os gå ud på sletten. Og det skete, da de var på sletten, at Kain rejste sig imod Abel, sin broder, og dræbte ham. Og Herren Gud sagde til Kain: Hvor er Abel, din broder? Og han sagde: Jeg ved det ikke. Er jeg min broders vogter? Og Herren sagde: Hvad har du gjort? Din broders blods stemme råber til mig fra jorden. Og nu er du forbandet fra jorden, som åbnede sin mund for at modtage din broders blod fra din hånd. Når du arbejder jorden, vil den ikke længere give dig sin styrke, stønnende og skælvende vil du være på jorden. Og Kain sagde til Herren Gud: Min skyld er større, end at jeg kan blive tilgivet. Hvis du kaster mig ud i dag fra jordens ansigt, og jeg vil være skjult fra dit ansigt, og jeg vil være stønnende og skælvende på jorden, og enhver der finder mig, vil dræbe mig. Og sagde til ham Herre den Gud, ikke således, alle den havende dræbt Kain, syv hævnere vil Kain gik ud fra Guds ansigt, og han boede i landet Naid overfor Eden.

Og Kain kendte sin hustru, og hun undfangede og fødte Enok. Og han var ved at bygge en by, og han navngav byen efter sin søns navn, Enok. Der blev født Gaidad til Enok, og Gaidad avlede Mahalalel, og Mahalalel avlede Metusalah, og Metusalah avlede Lamek.

Og Lamech tog to kvinder til sig selv, den enes navn var Ada, og den andens navn var Sella. Og Ada fødte Jobel; denne var fader til dem, der boede i telte som kvægopdræt. Og hans broders navn

var Jubal, denne var den, der opfandt psalteret og lyren. Sella bar også Tubal, og han var hammersmed i bronze og jern. Tubals søster var Noema. Lamech sagde til sine egne hustruer, Ada og Sella: Hør min stemme, Lamechs hustruer, lyt til mine ord, fordi jeg dræbte en mand for mit sår, og en ung mand for mit blå mærke. Fordi Kain er blevet hævnnet syv gange, men Lamek halvfjerds gange syv.

Adam kendte Eva, hans hustru, og hun undfangede og fødte en søn, og han gav ham navnet Seth, idet hun sagde: Gud har oprejst for mig en anden sæd i stedet for Abel, som Kain dræbte. Og for Seth blev der en søn, og han gav ham navnet Enos; denne håbede at påkalde Herren Guds navn.

5

Denne bog om menneskers fødsel, den dag Gud skabte Adam, efter Guds billede skabte han ham, Han skabte dem som mand og kvinde, og han velsignede dem, og han gav dem navnet Adam den dag, han skabte dem. Men Adam levede to hundrede og tredivе år, og avlede efter hans form og efter hans billede, og han gav ham navnet Seth. Men Adams dage, som han levede efter at have avlet Seth, blev syv hundrede år, og han avlede sønner og døtre. Og alle Adams dage, som han levede, blev ni hundrede og tredivе år, og han døde. Levede men Seth fem og to hundrede år og avlede Enos. Og Seth levede efter at have avlet Enos syv hundrede og syv år, og han avlede sønner og døtre. Og alle Seths dage blev ni hundrede og tolv år, og han døde. Og Enos levede hundrede og halvfems år, og han avlede Kainan. Og Enos levede syv hundrede og femten år efter at have avlet Kainan, og han avlede sønner og døtre. Og alle Enos dage blev ni hundrede og fem år, og han døde. Og Kainan levede hundrede og halvfjerds år, og han avlede Mahalalel. Og

Kainan levede efter at have avlet Mahalalel syv hundrede og fyrre år, og han avlede sønner og døtre. Og alle Kainans dage blev ni hundrede og ti år, og han døde.

Og Mahalalel levede hundrede og femogtres år, og han avlede Jared. Og Mahalalel levede efter at have avlet Jared syv hundrede og tredive år, og han avlede sønner og døtre. Og alle Mahalalels dage blev otte hundrede og femoghalvfems år, og han døde. Og Jared levede hundrede og toogtres år, og han avlede Enok. Og Jared levede efter at have avlet Enok otte hundrede år, og han avlede sønner og døtre. Og alle Jareds dage blev to og tres og ni hundrede år, og han døde. Og Enok levede hundrede og femogtres år, og han avlede Metusala. Enok behagede Gud efter at have avlet Metusala, to hundrede år, og avlede sønner og døtre. Og alle Enoks dage blev fem og tres og tre hundrede år. Og Enok behagede Gud, og han blev ikke fundet, fordi Gud havde flyttet ham. Og Methuselah levede hundrede og syvogtres år og avlede Lamech. Og Methuselah levede efter at have avlet Lamech otte hundrede og to år, og han avlede sønner og døtre. Og alle Metusalahs dage, som han levede, blev ni hundrede og ni og tres år, og han døde. Og Lamech levede hundrede og otteogfirs år, og han avlede en søn. Og han navngav ham Noah og sagde: Denne vil give os hvile fra vore gerninger og fra vore hænders smerter og fra den jord, som Herren Gud forbandede. Og Lamech levede fem hundrede og femogtres år efter at have avlet Noah, og han avlede sønner og døtre. Og alle Lamechs dage blev syv hundrede og tre og halvtreds år, og han døde. Og Noah var fem hundrede år gammel, og han avlede tre sønner: Sem, Kam og Jafet.

Og det skete, da menneskene begyndte at blive mange på jorden, og døtre blev født til dem. Guds sønner så menneskenes døtre, at de var smukke, og tog sig hustruer fra alle dem, som de havde udvalgt. Og Herren Gud sagde: Min ånd skal ikke forblive i disse mennesker til evig tid, fordi de er kød; men deres dage skal være hundrede og tyve år. Men kæmperne var på jorden i de dage, og efter det, da Guds sønner gik ind til menneskenes døtre, og de fødte til dem, de var kæmperne fra tidernes morgen, de berømte mennesker.

Men da Herren Gud så, at menneskenes onder var blevet mangfoldige på jorden, og at enhver tænkte omhyggeligt på det onde i sit hjerte alle dage, Og Gud overvejede, at han havde skabt mennesket på jorden, og han grublede. Og Gud sagde: Jeg vil udslette mennesket, som jeg skabte, fra jordens overflade, fra menneske til husdyr, og fra krybende dyr til himmelens fugle, fordi jeg fortryder, at jeg skabte dem.

Noah fandt imidlertid nåde for Herren Guds ansigt. Disse er men Noas slægter. Noa var en retfærdig mand, fuldkommen i sin slægt, Noa behagede Gud. Og Noa avlede tre sønner: Sem, Kam og Jafet. Men jorden blev ødelagt for Gud, og jorden blev fyldt med uretfærdighed. Og Herren Gud så jorden, og den var ødelagt, fordi alt kød havde ødelagt sin vej på jorden. Og Herren Gud sagde til Noah: Tiden for alle mennesker er kommet før mig, fordi jorden blev fyldt med uretfærdighed fra dem, og se, jeg vil ødelægge dem og jorden.

Gør derfor en ark til dig selv af firkantet træ, du skal lave reder i arken, og du skal tjærebeklæde den indvendigt og udvendigt med tjære. Og således skal du gøre arken: tre hundrede alen skal arkens længde være, og halvtreds alen bredden, og

tredive alen dens højde. Du skal gøre arken samlende, og du skal fuldføre den til en alen fra oven, og døren til arken skal du gøre i siden, med nedre etage, anden etage og tredje etage skal du gøre den. Men se, jeg bringer oversvømmelsen, vand over jorden, for at ødelægge alt kød, hvori der er livets ånd under himmelen, og alt hvad der er på jorden, vil dø.

Og jeg vil oprette min pagt med dig, og du skal gå ind i arken, du og dine sønner og din hustru og dine sønners hustruer med dig. Og af alt kvæget, og af alle de krybende dyr, og af alle de vilde dyr, og af alt kød skal du bringe to af hver ind i arken, så du kan holde dem i live sammen med dig selv; han og hun skal de være. Fra alle fuglene efter deres slægt, og fra alt kvæget efter deres slægt, og fra alle krybdyrene der kryber på jorden efter deres slægt, skal to af hver komme ind til dig for at blive næret sammen med dig, han og hun. Du skal men tage for dig selv af al den føde, som I skal spise, og du skal samle den til dig, og den skal være til føde for dig og for dem. Og Noah gjorde alt, hvad Herren Gud havde befalet ham, således gjorde han.

7

Og Herren Gud sagde til Noah: Gå ind, du og hele dit hus, i arken, fordi jeg så dig retfærdig foran mig i denne generation. Men af det rene kvæg skal du bringe ind til dig syv og syv, han og hun, og af det urene kvæg to og to, han og hun. Og af himlens rene fugle syv og syv, han og hun, og af alle de urene fugle to og to, han og hun, for at opretholde sæd på hele jorden. For endnu syv dage vil jeg bringe regn over jorden, fyrre dage og fyrre nætter, og jeg vil udlette hvert levende væsen, som jeg har skabt, fra hele jordens overflade. Og Noah gjorde alt, hvad Herren Gud havde befalet ham. Noah var seks hundrede år gammel, og vandfloden kom over

jorden. Noa gik ind, og hans sønner, og hans hustru, og hans sønners hustruer med ham ind i arken på grund af flodens vand. Og fra de rene fugle, og fra de urene fugle, og fra det rene kvæg, og fra det urene kvæg, og fra alle de krybende dyr på jorden, To og to gik de ind til Noa i arken, han og hun, som Gud havde befalet Noa. Og det skete efter de syv dage, og oversvømmelsens vand kom over jorden. I det seks hundrede år i Noas liv, i den anden måned, på den syvende og tyvende dag i måneden, på denne dag brast alle afgrundenes kilder, og himlens sluseporte blev åbnet. Og regnen faldt på jorden i fyrre dage og fyrre nætter. På denne dag gik Noah, Sem, Kam, Jafet, Noahs sønner, og Noahs hustru, og hans tre sønners hustruer med ham ind i arken. Og alle de vilde dyr efter deres art, og alt kvæget efter deres art, og alle krybende dyr der bevæger sig på jorden efter deres art, og alle fugle efter deres art, De gik ind til Noah ind i arken, to og to, han og hun, fra alt kød, hvori der er livets ånd. Og de indgående, han og hun af alt kød, indgik, som Gud havde befalet Noah, og Herren Gud lukkede arken udefra.

Og oversvømmelsen varede i fyrre dage og fyrre nætter på jorden, og vandet steg, og løftede arken, og den blev løftet op fra jorden. Og vandet steg, og det blev meget forøget på jorden, og arken blev båret ovenover vandet. Men vandet steg overordentlig højt over jorden, og det dækkede alle de høje bjerge, som var under himlen. Femten alen ovenover blev vandet løftet, og det dækkede alle de høje bjerge. Og alt kød der bevægede sig på jorden døde, af fuglene og af kvæget og af de vilde dyr og alt krybende der bevægede sig på jorden og alle mennesker. Og alle, som havde livsånd, og alt, som var på det tørre land, døde. Og han udslattede hvert levende væsen, som var på jordens overflade, fra menneske til husdyr, og krybende dyr, og himlens fugle, og de blev udsluttet fra jorden, og Noah blev efterladt alene, og de med

ham i arken. Og vandet blev løftet op på jorden i hundrede og halvtreds dage.

8

Og Gud huskede Noah og alle de vilde dyr og alt kvæget og alle fuglene og alle de krybende ting der krøb, så mange som var med ham i arken, og Gud bragte en ånd over jorden, og vandet ophørte. Og kilderne i afgrunden blev dækket, og himlens sluseporte, og regnen fra himlen blev tilbageholdt. Og vandet var aftagende og gik bort fra jorden, og vandet formindskedes efter hundrede og halvtreds dage. Og arken satte sig i den syvende måned, på den syvende og tyvende dag af måneden, på Ararats bjerge. Men vandet aftog indtil den tiende måned. Og i den tiende måned, på den første dag af måneden, blev bjergenes toppe synlige. Og det skete efter fyrre dage, at Noah åbnede vinduet i arken, som han havde lavet. Og han sendte raven ud, og den vendte ikke tilbage, før vandet var tørret op fra jorden. Og han sendte duen efter sig for at se, om vandet var aftaget fra jorden. Og da duen ikke havde fundet hvile for sine fødder, vendte den tilbage til ham ind i arken, fordi der var vand over hele jordens overflade, og han strakte hånden ud og tog den, og bragte den ind til sig selv i arken. Og efter at have ventet endnu syv andre dage, sendte han igen duen ud fra arken. Og duen vendte tilbage til ham om aftenen, og den havde et olivenblad i sin mund, og Noa kendte, at vandet var aftaget fra jorden. Og efter at have ventet yderligere syv andre dage, udsendte han igen duen, og den vendte ikke tilbage til ham mere. Og det skete i det seks hundrede og første år i Noas liv, i den første måned, på den første dag af måneden, at vandet ophørte fra jorden. Og Noa afdækkede taget af arken, som han havde gjort, og så at vandet var ophørt fra jordens overflade. I den

anden måned blev jorden udtørret, den syvende og tyvende dag af måneden.

Og Herren Gud sagde til Noah: Gå ud af arken, du og din hustru og dine sønner og dine sønners hustruer med dig, Og alle de vilde dyr, så mange som er med dig, og alt kød fra fugle til kvæg, og alle krybende ting, der bevæger sig på jorden, før ud med dig selv, og I skal forøges og formeres på jorden. Og Noa gik ud, og hans hustru, og hans sønner, og hans sønners hustruer med ham Og alle de vilde dyr, og alt kvæget, og hver fugl, og hvert krybende dyr, der bevægede sig på jorden, gik ud af arken efter deres art.

Og Noa byggede et alter for Herren, og han tog af alt det rene kvæg og af alle de rene fugle, og han ofrede brændofre på alteret. Og Herren Gud lugtede duften af vellugt. Og Herren Gud sagde, efter at have tænkt: Jeg vil ikke mere forbande jorden på grund af menneskenes gerninger, fordi menneskets sind omhyggeligt ligger på det onde fra hans ungdom. Jeg vil derfor ikke mere slå alt levende kød, som jeg gjorde. Alle jordens dage vil sæd og høst, kulde og hede, sommer og forår, dag og nat ikke ophøre.

9

Og Gud velsignede Noah og hans sønner og sagde til dem: Forøg jer og formér jer og fyld jorden og hersk over den. Og jeres rystelse og jeres frygt vil være over alle jordens vilde dyr, over alle himlens fugle, og over alt det, der bevæger sig på jorden, og over alle havets fisk, som jeg har givet i jeres hænder. Og enhver krybende ting, som er levende, skal være mad for jer; ligesom grøntsager af græs har jeg givet jer det alt sammen. Dog må I ikke spise kød med dets sjæl, det vil sige blodet. Og for jeres blod af jeres sjæle vil jeg kræve det fra alle de vilde dyrs hånd, og fra

menneskets hånd, broderen, vil jeg kræve menneskets sjæl. Den der udgyder menneskeblod, hans blod skal udgydelse, fordi jeg skabte mennesket i Guds billede. I jer forøges og mangfoldiggøres, fyld jorden og hersk over den.

Og Gud sagde til Noah og til hans sønner med ham: Og se, jeg etablerer min pagt med jer og med jeres sæd efter jer, og med alle levende sjæle hos jer, fra fuglene og fra kvæget og alle jordens vilde dyr, så mange som er med jer af alle dem, der gik ud af arken. Og jeg vil oprette min pagt med jer, og alt kød skal ikke mere dø af syndflodens vand, og der skal ikke mere være en vandflod til at ødelægge hele jorden. Og Herren Gud sagde til Noah: Dette er tegnet på pagten, som jeg giver mellem mig og jer, og mellem al levende sjæl, som er med jer, til evige generationer. Min bue placerer jeg i skyen, og den vil være et tegn på pagten mellem mig og jorden. Og det vil ske, når jeg samler skyer over jorden, at buen vil blive set i skyen. Og jeg vil huske min pagt, som er mellem mig og jer, og mellem al levende sjæl i alt kød, og vandet vil ikke mere være til en syndflod, så at det udsletter alt kød. Og min bue vil være i skyen, og jeg vil se den for at huske den evige pagt mellem mig og jorden, og mellem hver levende sjæl i alt kød, som er på jorden. Og Gud sagde til Noah: Dette er tegnet på pagten, som jeg har oprettet mellem mig og alt kød, som er på jorden.

Noahs sønner, der var gået ud af arken, var Shem, Ham og Japheth. Ham var Canaans fader. Tre disse er Noas sønner, fra disse blev spredt over hele jorden. Og Noah begyndte som jordens farmer, og han plantede en vingård. Og han drak af vinen, og blev beruset, og blev blottet i sit hus. Og Kam, Kanaans fader, så sin faders blottelse, og da han var gået ud, fortalte han det til sine to brødre udenfor. Og Sem og Jafet tog klædet, lagde det på deres to

skuldre, og de gik baglæns, og de tildækkede deres faders blottelse, og deres ansigt var baglæns, og deres faders blottelse så de ikke. Noah ædruede op fra vinen og fik at vide, hvad hans yngste søn havde gjort mod ham. Og han sagde: Forbandet være Kanaan! Han skal være tjener for sine brødre. Og han sagde: Velsignet være Herren, Shems Gud, og Kanaan skal være hans tjener. Må Gud forstørre Jafet, og lad ham bo i Sems huse, og lad Kana'an være hans tjener.

Men Noah levede efter oversvømmelsen tre hundrede og halvtreds år. Og alle Noahs dage blev ni hundrede og halvtreds år, og han døde.

10

Disse er slægterne af Noas sønner, Sem, Kam og Jafet, og der blev født dem sønner efter syndfloden.

Jafets sønner: Gomer og Magog og Madai og Javan og Elisa og Tubal og Mesjek og Tiras. Og Gomers sønner: Ashkenaz og Riphath og Togarmah. Og Javans sønner: Elisha og Tarshish, Kittim og Rodanim. Fra disse blev øerne adskilt blandt nationerne i deres land, hver efter sit tungemål i deres stammer og i deres nationer.

Hams sønner var Kush, Mizraim, Put og Kanaan. Støvs sønner var Sheba, Havilah, Sabatha, Regma og Sabathaka, og Regmas sønner var Sheba og Dedan. Kus avlede Nebrod; denne begyndte at være en kæmpe på jorden. Denne var en kæmpe jæger for Herrens, Guds, åsyn; derfor vil de sige: som Nebrod, en kæmpe jæger for Herrens åsyn. Og det skete, at begyndelsen af hans kongerige var Babylon og Orech og Archad og Chalanne i

landet Shinar. Fra den jord gik Assyria ud, og han byggede Nineve, og byen Rooboth, og Calah, og Dasah mellem Nineve og mellem Kalak; denne er den store by. Og Mesraim avlede Ludim, Naftali, Enemetim og Labim, og Pathrusim, og Casluhim, hvorfra filisterne udgik, og Caphtorim. Canaan avlede Sidon, hans førstefødte, og Hittitten, og jebusitten, amoritten og girgasitten, og hivvitten, og aroukaitten, og asennaitten, og Aradierne, og Samaritanerne, og Amathiterne. Og efter dette blev kanaanitternes stammer spredt. Og kanaanæernes grænser gik fra Sidon, indtil man kommer til Gerara og Gaza, indtil man kommer til Sodoma og Gomorra, Adama og Zeboiim indtil Lasha. Disse er Kams sønner, i deres stammer, efter deres tungemål, i deres lande, og i deres nationer.

Og til Shem blev der også født, ham som var fader til alle Ebers sønner, broder til Jafet den ældre. Shems sønner: Elam og Assyria og Arphaxad og Lud og Aram og Cainan. Og Arams sønner: Uz og Ul og Gater og Meshech. Og Arphaxad avlede Cainan, og Cainan avlede Sala, og Sala avlede Eber. Og til Eber blev der født to sønner, den enes navn var Faleg, fordi jorden blev delt i hans dage, og hans broders navn var Jektan. Jektan avlede Elmodad, Saleth, Sarmoth og Jerach, og Hadoram, og Abimael, og Diklah, og Obal, og Abimael og Saba, og Ofir, og Euilah, og Jobab, alle disse var Jektans sønner. Og deres beboelse strakte sig fra Masse indtil man kommer til Saphera, østens bjerg. Disse er Sems sønner, i deres stammer, efter deres tungemål, i deres lande, og i deres nationer. Disse er Noas sønners stammer efter deres slægter, efter deres nationer; fra disse blev nationernes øer spredt på jorden efter syndfloden.

Og hele jorden havde ét tungemål, og alle havde ét sprog. Og det skete, da de flyttede fra øst, at de fandt en slette i landet Senaar, og de bosatte sig der. Og manden sagde til sin nabo: Kom, lad os lave mursten, og lad os brænde dem i ild. Og murstenen blev til sten for dem, og asfalten var deres ler. Og de sagde: Kom, lad os bygge os selv en by og et tårn, hvis hoved skal nå til himlen, og lad os gøre os selv et navn, før vi bliver spredt over hele jordens overflade. Og Herren gik ned for at se den by og det tårn, som menneskenes sønner havde bygget. Og Herren sagde: Se, ét folk og ét tungemål for alle, og dette begyndte de at gøre, og nu vil intet svigte dem af alt, hvad de måtte påtage sig at gøre. Kom, og lad os stige ned og forvirre deres tunge der, så de ikke hver hører den næstes stemme. Og Herren spredte dem derfra over hele jordens overflade, og de ophørte med at bygge byen og tårnet. Derfor blev dens navn kaldt Forvirring, fordi Herren der forvirrede alle jordens læber, og derfra spredte Herren dem ud over hele jordens overflade.

Og disse er Sems slægter, og Sem var hundrede år gammel, da han avlede Arfaksad, i det andet år efter syndfloden. Og Sem levede, efter at han havde avlet Arfaksad, fem hundrede år, og han avlede sønner og døtre, og han døde. Og Arphaxad levede hundrede femogtredive år, og han avlede Kainan. Og Arphaxad levede, efter at han havde avlet Kainan, fire hundrede år, og han avlede sønner og døtre, og han døde. Og Kainan levede hundrede og tredive år, og han avlede Sala, og Kainan levede, efter at han havde avlet Sala, tre hundrede og tredive år, og han avlede sønner og døtre, og han døde. Og Sala levede hundrede og tredive år, og han avlede Eber. Og Sala levede tre hundrede og tredive år efter at have avlet Eber, og han avlede sønner og døtre, og han døde. Og Eber levede hundrede fireogtredive år og avlede Faleg. Og Eber levede, efter at han havde avlet Phaleg, to hundrede og halvfjerds

år, og han avlede sønner og døtre, og han døde. Og Phaleg levede hundrede og tredive år, og han avlede Ragau. Og Phaleg levede, efter at han havde avlet Ragau, to hundrede og ni år, og han avlede sønner og døtre, og han døde. Og Ragau levede hundrede og tredive år, og han avlede Seruk. Og Ragau levede, efter at han havde avlet Seruk, to hundrede og syv år, og han avlede sønner og døtre, og han døde. Og Seruk levede hundrede og tredive år og avlede Nakor. Og Seruch levede, efter at han havde avlet Nahor, to hundrede år, og han avlede sønner og døtre, og han døde. Og Nahor levede hundrede nioghalvfjerds år, og han avlede Tharra. Og Nahor levede, efter at han havde avlet Tharra, hundrede femogtyve år, og han avlede sønner og døtre, og han døde. Og Tharra levede halvfjerds år, og avlede Abram og Nahor og Haran.

Disse er Tharras slægter: Tharra avlede Abram, Nahor og Haran, og Haran avlede Lot. Og Arran døde før sin fader Terah i det land hvor han blev født, i Kaldæernes land. Og Abram og Nahor tog hustruer til sig selv, navnet på Abrams hustru var Sara, og navnet på Nahors hustru var Melcha, datter af Haran, og fader til Melcha, og fader til Ischa. Og Sarai var ufrugtbar, og hun fødte ikke børn. Og Tharra tog sin søn Abram, og Lot, søn af Arran, sin søns søn, og sin svigerdatter Sarai, hustru til Abram, hans søn, og førte dem ud fra Kaldæernes land for at gå til Kanaans land, og de kom til Haran, og han boede der. Og alle Tharras dage i landet Haran blev to hundrede og fem år, og Tharra døde i Haran.

12

Og Herren sagde til Abram: Gå ud fra dit land, og fra din slægt, og fra din faders hus, og kom til det land, som jeg vil vise dig. Og jeg vil gøre dig til et stort folk, og jeg vil velsigne dig, og jeg vil gøre dit navn stort, og du skal være velsignet. Og jeg vil velsigne

dem, der velsigner dig, og dem, der forbander dig, vil jeg forbande, og alle jordens stammer vil blive velsignet i dig. Og Abram gik, ligesom Herren talte til ham, og Lot gik med ham. Abram var halvfjerds og fem år, da han gik ud fra Haran. Og Abram tog Sarai, sin hustru, og Lot, sin broders søn, og alle deres ejendele, så mange som de havde erhvervet, og al sjæl, som de havde erhvervet, fra Haran, og de gik ud for at gå ind i landet Kanaan. Og Abram rejste gennem landet i dets længde indtil stedet Sikem, ved den høje eg, men Kananæerne boede dengang i landet. Og Herren viste sig for Abram, og sagde til ham: Til din sæd vil jeg give dette land, og Abram byggede der et alter for Herren, som havde vist sig for ham. Og han drog bort derfra til bjerget øst for Betel og slog der sit telt op med Betel mod vest og Ai mod øst, og han byggede der et alter til Herren og påkaldte Herrens navn. Og Abram drog bort, og efter at have rejst slog han lejr i ørkenen.

Og det skete, at der kom hungersnød over jorden, og Abram drog ned til Egypten for at opholde sig der, fordi hungersnøden blev stærk over jorden. Det skete, da Abram nærmede sig at indtræde i Egypten, at Abram sagde til Sarai, sin hustru: Jeg ved, at du er en kvinde med et smukt ansigt. Det vil derfor være, at når egypterne ser dig, vil de sige, at denne er hans kvinde, og de vil dræbe mig, men dig vil de skåne. Jeg sagde derfor, at jeg er hans søster, så det ville gå mig godt på grund af dig, og mit liv ville blive skånet for din skyld. Det skete, da Abram indtrådte i Egypten, at egypterne, der havde set hans hustru, bemærkede, at hun var meget smuk. Og Faraos herskere så hende, og de roste hende over for Farao, og de førte hende ind i Faraos hus. Og Abram blev behandlet godt på grund af hende, og han fik får, kalve, æsler, tjenere, tjenestepiger, muldyr og kameler. Og Gud plagede Farao med store og onde plager, og hans hus, på grund af Saras, Abrams hustru. Men Farao kaldte Abram og sagde: Hvad er dette, du har

gjort mod mig, fordi du ikke fortalte mig, at hun er din hustru? Hvorfor sagde du, at hun er min søster? Og jeg tog hende til kone for mig selv, og nu se, din kone er foran dig, tag hende og forsvind. Og Farao befalede mænd angående Abram at sende ham bort, og hans hustru, og alt hvad der tilhørte ham.

13

Abram drog op fra Egypten, han selv, og hans hustru, og alt hans gods, og Lot med ham, ind i ørkenen. Abram var meget rig på kvæg, sølv og guld. Og han gik tilbage, hvorfra han var kommet, ind i ørkenen til Bethel, til det sted hvor hans telt tidligere havde været, mellem Bethel og Angai, Til det sted ved alteret, hvor han i begyndelsen havde været, og der påkaldte Abram Herrens navn. Og Lot, der rejste med Abram, havde får og okser og telte. Og jorden kunne ikke rumme dem til at bo sammen, fordi deres ejendele var mange, og jorden kunne ikke rumme dem til at bo sammen. Og der opstod strid mellem hyrderne for Abrams kvæg og hyrderne for Lots kvæg, men kana'anæerne og ferizzæerne boede dengang i landet. Og Abram sagde til Lot: Lad der ikke være kamp mellem mig og dig, og mellem mine hyrder og dine hyrder, fordi vi er brødre. Er hele jorden ikke foran dig? Adskil dig fra mig; hvis du går til venstre, går jeg til højre, og hvis du går til højre, går jeg til venstre. Og Lot løftede sine øjne og så hele Jordans omkringliggende egn, at den hele var vandvandet, før Gud ødelagde Sodoma og Gomorra, som Guds paradis, og som Egyptens land, indtil man kommer til Zoar. Og Lot valgte for sig selv hele Jordans omkringliggende egn, og Lot drog bort mod øst, og de blev adskilt hver fra sin broder. Abram boede i landet Kanaan, men Lot boede i en by i den omkringliggende region og slog sit telt op i Sodoma. Men menneskene i Sodom var onde og syndere for Gud i høj grad. Men Gud sagde til Abram efter

adskillelsen fra Lot: Se op med dine øjne og se fra det sted, hvor du nu er, mod nord og syd og øst og hav, fordi al den jord, som du ser, vil jeg give til dig og til din sæd indtil evighed. Og jeg vil gøre din sæd som sandet på jorden; hvis nogen er i stand til at tælle sandet på jorden, da vil også din sæd blive talt. Stå op og gennemvandre landet i dets længde og i dets bredde, fordi jeg vil give det til dig og til din sæd til evig tid. Og Abram flyttede sit telt, kom og bosatte sig ved Mamres eg, som var i Hebron, og byggede der et alter for Herren.

14

Det skete i kong Amarphals kongedømme over Sennaar, og kong Ariochs over Ellasar, kong Chedorlaomers over Elam, og kong Thargals over nationerne, De gjorde krig med Balla, kongen af Sodom, og med Barsa, kongen af Gomorra, og med Sennaar, kongen af Adama, og med Symobor, kongen af Seboiim, og kongen af Balak, denne er Segor. Alle disse blev enige om den saltagtige dal, dette er Salthavet. I tolv år tjente de Khedorlaomer, men i det trettende år faldt de fra. I det fjortende år kom Kedorlaomer og kongerne med ham, og de slog kæmperne ned i Ashtaroth og Karnaim, og stærke folk sammen med dem, og Ommaitterne i byen Saue. Og horitterne i Seirs bjerge, indtil terebinten ved Paran, som er i ørkenen. Og efter at have vendt tilbage kom de til dommens kilde, denne er Kades, og de slog alle Amaleks herskere ned, og amoritterne som boede i Hazazon-tamar. Kongen af Sodom gik ud, og kongen af Gomorra, og kongen af Admah, og kongen af Zeboiim, og kongen af Balak, det er Zoar, og de stillede op i slagorden mod dem til krig i den salte dal. til Chedorlaomer, konge af Elam, og Tidal, konge af nationer, og Amraphel, konge af Shinar, og Arioch, konge af Ellasar, de fire konger mod de fem. Men dalen, den salte, havde brønde af asfalt,

og kongen af Sodoma og kongen af Gomorra flygtede, og de faldt derind, men de efterladte flygtede ind i bjergeggen. De tog alle hestene fra Sodom og Gomorra, og al deres mad, og de gik bort. De tog også Lot, søn af Abrams broder, og hans bagage, og de drog bort, for han boede i Sodoma.

Men en af de reddede ankom og rapporterede til hebræeren Abram; han selv boede ved egen Mamre, amoritten, broderen til Eskol og broderen til Onan, som var Abrams forbundsfæller. Men da Abram hørte at Lot hans broder var taget til fange, talte han sine egne husfødte mænd, tre hundrede og atten, og forfulgte dem indtil Dan. Og han selv faldt over dem om natten, og hans tjenere, og slog dem, og forfulgte dem indtil Koba, som er til venstre for Damaskus. Og han førte hele hesten fra Sodoma tilbage, og han førte sin nevø Lot tilbage, og alle hans ejendele, og kvinderne, og folket. Kongen af Sodom gik ud for at møde ham, efter at han vendte tilbage fra nedkæmpelsen af Khedorlaomer og de konger der var med ham, ind i Shavehs dal, dette var kongernes slette.

Og Melkisedek, Salems konge, frembragte brød og vin, og han var præst for den højeste Gud. Og han velsignede Abram, og sagde: Velsignet være Abram for den højeste Gud, som skabte himlen og jorden. Og velsignet være den højeste Gud, som overleverede dine fjender underkastede til dig, og Abram gav ham en tiendedel af alt. Kongen af Sodom sagde til Abram: Giv mig mændene, men tag hesten for dig selv. Abram sagde til kongen af Sodom: Jeg vil strække min hånd ud til Kyprios, den højeste Gud, som skabte himlen og jorden, Hvis jeg vil tage noget fra en tråd til en sandalrem af alt det, der er dit, så du ikke skal sige, at jeg berigede Abram. Undtagen hvad de unge mænd spiste, og af andelen til de mænd der gik sammen med mig, Eschol, Onan, Mamre, disse vil tage deres andel.

Men efter disse ord skete det, at Herrens ord kom til Abram i et syn og sagde: Frygt ikke, Abram, jeg er dit skjold, din løn vil være meget stor. Men Abram siger: Herre Gud, hvad vil du give mig? Jeg går bort barnløs, og sønnen af min husstand er denne Eliezer fra Damaskus. Og Abram sagde: Siden du ikke har givet mig afkom, vil min hjemmefødte tjener arve mig. Og straks kom Herrens stemme til ham og sagde: Denne vil ikke arve dig, men den som vil gå ud fra dig, denne vil arve dig. Han førte ham udenfor og sagde til ham: Se dog op mod himlen og tæl stjernerne, hvis du kan tælle dem, og han sagde: Således skal din sæd være. Og Abram troede Gud, og det blev regnet ham til retfærdighed. Men han sagde til ham: Jeg er den Gud, der førte dig ud af kaldæernes land for at give dig dette land at arve. Men han sagde: Herre Gud, hvordan skal jeg vide, at jeg vil arve den? Sagde men til ham: Tag til mig en treårig kvie, og en treårig ged, og en treårig vædder, og en turteldue, og en due. Han tog alle disse ting til sig og delte dem midt over, og placerede dem overfor hinanden, men fuglene delte han ikke. Men fugle kom ned på legemerne, på deres to dele, og Abram sad ved dem. Om solnedgang faldt der ekstase over Abram, og se, en stor mørk frygt falder over ham. Og det blev sagt til Abram: Du skal vide med vished, at din sæd vil være fremmed i et land, der ikke er deres eget, og de vil gøre dem til slaver, og de vil mishandle dem, og de vil ydmyge dem, fire hundrede år. Men den nation, som de skal tjene, vil jeg dømme, og derefter vil de drage ud herfra med meget gods. Men du skal gå bort til dine fædre i fred, opfostret i en god alderdom. I den fjerde generation vil de vende tilbage hertil, for amoritternes synder er endnu ikke blevet fyldt op indtil nu. Da solen var ved at gå ned mod vest, opstod en flamme, og se, en rygende ovn og ildblus, som gik igennem midt imellem disse delte stykker. På den dag sluttede

Herren en pagt med Abram og sagde: Til din sæd vil jeg give dette land, fra Egyptens flod indtil den store flod Eufrat, De kenitter, og de kenizzitter, og de kadmonitter, og hittitterne, perizzitterne og refaiterne og amoritterne, og kana'anæerne, og hivitterne, og girgasitterne, og jebusitterne.

16

Sarai, Abrams hustru, fødte ham ingen børn, men hun havde en egyptisk tjenestepige, hvis navn var Hagar. Sarai sagde til Abram: Se, Herren har lukket mig inde, så jeg ikke kan føde. Gå derfor ind til min tjenestepige, så jeg kan få børn gennem hende. Og Abram lyttede til Sarais stemme. Og Sara, Abrams hustru, tog Hagar, den egyptiske, sin egen tjenestepige, efter ti år hvor Abram havde boet i Kanaans land, og gav hende til Abram, sin mand, som hustru. Og han gik ind til Hagar, og hun blev gravid, og da hun så at hun var med barn, blev hendes herskerinde vanæret i hendes øjne. Sarai sagde til Abram: Jeg er krænket af dig. Jeg har givet min tjenestepige i dit skød, men da hun så, at hun var med barn, blev jeg vanæret i hendes øjne. Gud dømme mellem mig og dig. Abram sagde til Sara: Se, din tjenestepige er i dine hænder, gør ved hende som det behager dig. Og Sara mishandlede hende, og hun flygtede fra hendes ansigt.

Men Herrens engel fandt hende ved vandkilden i ørkenen, ved kilden på vejen til Shur. Og Herrens engel sagde til hende: Hagar, Sarais tjenestepige, hvorfra kommer du, og hvor går du hen? Og hun sagde: Jeg flygter fra min herskerinde Sarais ansigt. Herrens engel sagde til hende: Vend tilbage til din herskerinde, og ydmyg dig under hendes hænder. Og Herrens engel sagde til hende: Jeg vil mangfoldiggøre dit afkom, og det vil ikke kunne tælles på grund af mængden. Og Herrens engel sagde til hende:

Se, du er med barn i dit moderskød, og du vil føde en søn, og du skal kalde hans navn Ismael, fordi Herren har hørt din ydmygelse. Denne vil være en vild mand, hans hænder mod alle, og alles hænder mod ham, og han vil bo over for alle sine brødre. Og hun kaldte Herrens navn, han som talte til hende: Du er den Gud, som ser mig, fordi hun sagde: For sandelig, her har jeg set ham, som viste sig for mig. På grund af dette kaldte han brønden Brønden, hvor jeg så foran mig. Se, den ligger mellem Kadesh og Barad. Og Hagar fødte Abram en søn, og Abram kaldte sin søns navn, som Hagar fødte ham, Ismael. Abram var seksogfirs år gammel, da Hagar fødte Ismael til Abram.

17

Det skete, at Abram var nioghalvfems år. Og Herren viste sig for Abram og sagde til ham: Jeg er din Gud, vær behagelig for mig, og bliv dadelfri. Og jeg vil oprette min pagt mellem mig og dig, og jeg vil mangfoldiggøre dig overordentligt. Og Abram faldt på sit ansigt. Og Gud talte til ham og sagde: Og jeg, se, min pagt er med dig, og du skal være fader til en mængde nationer. Og dit navn skal ikke længere blive kaldt Abram, men dit navn skal være Abraham, fordi jeg har gjort dig til fader for mange nationer. Og jeg vil forøge dig såre meget, og jeg vil gøre dig til nationer, og konger vil udgå fra dig. Og jeg vil etablere min pagt mellem dig og dit afkom efter dig gennem deres slægter, som en evig pagt, for at være din Gud og dit afkoms Gud efter dig. Og jeg vil give dig og din sæd efter dig det land, som du opholder dig i, hele landet Kanaan, til evig besiddelse, og jeg vil være deres Gud. Og Gud sagde til Abraham: Men du skal bevare min pagt, du og din sæd efter dig gennem deres slægter. Og denne er den pagt, som du skal holde, mellem mig og jer, og mellem din sæd efter dig gennem deres slægter: hver mandlig af jer skal omskæres. Og I skal

omskæres på jeres forhudskød, og det vil være et tegn på pagten mellem mig og jer. Og et barn på otte dage skal omskæres hos jer, alle af hankøn gennem jeres slægter, både den hjemmefødte og den der er købt med sølv fra enhver fremmed søn, som ikke er af din sæd, Med omskærelse skal den hjemmefødte i dit hus omskæres, og den der er købt for sølv, og min pagt skal være på jeres kød til en evig pagt. Og en uomskåret mand, som ikke skal omskæres på kødet af hans forhud på den ottende dag, skal den sjæl udryddes fra dens slægt, fordi han har brudt min pagt. Og Gud sagde til Abraham: Sarai, din hustru, skal ikke længere kaldes ved navnet Sarai, Sara skal være hendes navn. Jeg vil velsigne hende, og jeg vil give dig et barn fra hende, og jeg vil velsigne det, og det vil blive til folkeslag, og konger af folkeslag vil komme fra ham. Og Abraham faldt på sit ansigt og lo, og sagde i sit sind: Vil den hundrede år gamle få en søn? Og vil Sarah, som er halvfems år, føde? Og Abraham sagde til Gud, lad denne Ismael leve for dit åsyn. Men Gud sagde til Abraham: Ja, se, Sarah, din hustru, vil føde dig en søn, og du skal kalde hans navn Isak, og jeg vil oprette min pagt med ham, til en evig pagt, at være hans Gud og hans sæds Gud efter ham. Angående Ismael, se, jeg har hørt dig, og se, jeg har velsignet ham, og jeg vil forøge ham og mangfoldiggøre ham overordentlig. Tolv nationer vil han avle, og jeg vil gøre ham til et stort folk. Men min pagt vil jeg oprette med Isak, som Sara skal føde dig på denne tid, i det næste år. Han afsluttede at tale til ham, og Gud gik op fra Abraham.

Og Abraham tog Ismael, sin søn, og alle sine husfødte, og alle dem, der var købt med sølv, og hver mandlig af mændene i Abrahams hus, og omskar deres forhud på den samme dag, som Gud havde talt til ham. Abraham var nioghalvfems år, da han blev omskåret på sit forhudskød. Men Ishmael, hans søn, var tretten år, da han blev omskåret på hans forhudskød. I den tid på den dag

blev Abraham omskåret, og Ismael, hans søn, Og alle mændene i hans hus, og hans hjemmefødte, og de, der var købt med sølv fra fremmede nationer.

18

Gud viste sig for ham ved egen i Mamre, mens han sad ved døren til sit telt midt på dagen. Da han så op med sine øjne, så han, og se, tre mænd stod foran ham, og da han så dem, løb han dem i møde fra sin telts dør og bøjede sig ned til jorden. Og han sagde: Herre, hvis jeg da har fundet nåde for dig, så gå ikke forbi din tjener. Lad der sandelig blive taget vand, og lad dem vaske jeres fødder, og køl jer selv ved træet. Og jeg vil tage brød, og I skal spise. Og efter dette vil I fortsætte jeres vej, som I vendte bort til jeres tjener på grund af. Og han sagde: Gør således, som du har sagt. Og Abraham hastede til teltet til Sarah, og sagde til hende: Skynd dig, og ælt tre mål fint mel, og lav kager. Og Abraham løb ind til okserne og tog en blød og god kalv og gav den til tjeneren, og han skyndte sig at tilberede den. Han tog smør og mælk og kalven, som han havde tilberedt, og satte det frem for dem, og de spiste, mens han selv stod hos dem under træet.

Sagde han til ham: Hvor er Sara, din hustru? Han svarede: Se, i teltet. Han sagde: Når jeg vender tilbage, vil jeg komme til dig på denne tid næste år, og Sara, din hustru, vil have en søn. Sara lyttede ved døren til teltet, idet hun stod bag ham. Abraham og Sarah var ældre og fremskredne i dage, men det var ophørt for Sarah at have de kvindelige ting. Sara lo i sig selv og sagde: Det er endnu ikke sket for mig indtil nu, og min herre er gammel. Og Herren sagde til Abraham: Hvorfor lo Sarah ved sig selv og sagde: Skal jeg virkelig sandelig føde? Jeg er jo blevet gammel. Intet ord vil være umuligt fra Gud; på denne tid vil jeg vende tilbage til dig

om et år, og Sara vil have en søn. Sara nægtede og sagde: Jeg lo ikke, for hun frygtede. Og han sagde til hende: Nej, men du lo.

Efter at have rejst sig derfra kiggede mændene ned mod Sodoma og Gomorra. Men Abraham rejste sammen med dem og ledsagede dem. Men Herren sagde: Jeg vil ikke skjule for Abraham, min tjener, hvad jeg gør. Men Abraham vil blive et stort og mægtigt folk, og i ham vil alle jordens nationer blive velsignet. Jeg vidste, at han vil befale sine sønner og sit hus efter ham, og de vil holde Herrens veje for at øve retfærdighed og ret, så at Herren må bringe over Abraham alt, hvad han talte til ham. Herren sagde: Skriget fra Sodoma og Gomorra er blevet mangfoldigt til mig, og deres synder er overordentligt store. Efter at være steget ned vil jeg derfor se, om de ifølge deres råb, som kommer til mig, bliver fuldført, men hvis ikke, for at jeg kan vide det. Og mændene vendte tilbage derfra og kom til Sodom, men Abraham stod stadig foran Herren. Og da Abraham nærmede sig, sagde han: Vil du ikke tilintetgøre den retfærdige sammen med den ugudelige, så den retfærdige bliver som den ugudelige? Hvis der er halvtreds retfærdige i byen, vil du ødelægge dem? Vil du ikke skåne hele stedet på grund af de halvtreds retfærdige, hvis de er i den? På ingen måde må du gøre som dette ord, at dræbe den retfærdige sammen med den ugudelige, så den retfærdige bliver som den ugudelige, på ingen måde! Du som dømmer hele jorden, vil du ikke holde dom? Herren sagde: Hvis der er halvtreds retfærdige i Sodoma, i byen, vil jeg spare hele byen og hele stedet for deres skyld. Og Abraham svarede og sagde: Nu har jeg begyndt at tale til min Herre, men jeg er jord og aske. Hvis de halvtreds retfærdige men falder til femogfyre, vil du ødelægge hele byen på grund af de fem? Og han sagde: Jeg vil ikke ødelægge den, hvis jeg finder femogfyre der. Og han fortsatte endnu med at tale til ham og sagde: Hvis der findes fyre der, og han sagde: Jeg vil ikke

ødelægge på grund af de fyrre. Og han sagde: Må jeg sige noget, Herre, hvis jeg taler? Hvad hvis der findes tredives der? Og han sagde: Jeg vil ikke ødelægge det på grund af de tredives. Og han sagde: Siden jeg har at tale til Herren, hvad hvis der findes tyve der? Og han sagde: Jeg vil ikke ødelægge den, hvis jeg finder tyve der. Og han sagde: Ikke noget, Herre, hvis jeg taler endnu en gang; men hvis der findes ti der? Og han sagde: Jeg vil ikke ødelægge på grund af de ti. Herren gik bort, da han ophørte med at tale til Abraham, og Abraham vendte tilbage til sit sted.

19

De to engle kom til Sodom om aftenen. Lot sad ved Sodoms port, og da Lot så dem, rejste han sig op for at møde dem, og han bøjede sig ned med ansigtet mod jorden. Og han sagde: Se, mine herrer, vend ind i jeres tjeners hus og overnat, og vask jeres fødder, og når I står tidligt op, vil I drage bort på jeres vej. Og de sagde: Nej, men vi vil overnatte på gaden. Og han opfordrede dem indtrængende, og de vendte sig mod ham og gik ind i hans hus, og han lavede drikke til dem, og han bagte usyret brød til dem, og de spiste. Før de gik til hvile, omringede byens mænd, Sodomiterne, huset, fra ung mand til ældre, alt folket sammen. Og de kaldte på Lot, og de sagde til ham: Hvor er de mænd, der kom ind til dig i nat? Bring dem ud til os, så at vi kan have omgang med dem. Lot gik ud til dem ved dørtærsklen, og han lukkede døren efter sig. Han sagde til dem: På ingen måde, brødre, må I gøre ondt. Der er til mig to døtre, som ikke har kendt mand. Jeg vil føre dem ud til jer, og brug dem som det ville behage jer. Kun mod disse mænd må I ikke gøre noget uretfærdigt, fordi de er gået ind under mine bjælkers beskyttelse. De sagde til ham: Gå bort! Du kom hertil for at opholde dig midlertidigt, ikke for at dømme! Nu vil vi derfor behandle dig værre end dem. Og de pressede manden Lot hårdt,

og de nærmede sig for at knuse døren. Men mændene strakte hænderne ud og trak Lot ind til sig selv i huset, og de lukkede husets dør. De mænd, der var ved husets dør, slog de med blindhed fra den mindste til den største, og de blev forvirrede, mens de søgte døren. Men mændene sagde til Lot: Er der her svigersønner til dig, eller sønner, eller døtre? Eller hvis nogen anden til dig er i byen, før dem ud fra dette sted, Fordi vi ødelægger dette sted, fordi deres skrig blev løftet op foran Herren, og Herren sendte os til at ødelægge den. Lot gik ud og talte til sine svigersønner, som havde taget hans døtre, og sagde: Stå op og gå ud fra dette sted, fordi Herren ødelægger byen. Men det syntes at være en spøg for hans svigersønner. Da det blev daggry, opfordrede englenerne indtrængende Lot og sagde: Stå op, tag din hustru og dine to døtre, som du har, og gå ud, så du ikke også omkommer sammen med byens lovløsheder. Og de var urolige, og englenerne greb hans hånd og hans kones hånd og hans to døtres hænder, idet Herren skånede ham.

Og det skete, da de førte dem udenfor, og de sagde: Red din egen sjæl, se ikke tilbage, og stå ikke stille i hele det omliggende område, red dig selv til bjerget, så du ikke bliver revet med. Lot sagde til dem: Jeg beder jer. Herre, siden din tjener fandt nåde for dig, og du forstørrede din retfærdighed, som du gør imod mig, for at lade min sjæl leve, men jeg vil ikke være i stand til at blive frelst til bjerget, for at onderne ikke nogensinde skal gribe mig, og jeg dør. Se, denne by er nær at flygte til for mig, den er lille, og der vil jeg blive frelst - er den ikke lille? Og min sjæl vil leve på grund af dig. Og han sagde til ham: Se, jeg har taget hensyn til dig og til dette ord, så jeg ikke vil ødelægge den by, som du talte om. Skyndt dig derfor at blive reddet der, for jeg vil ikke være i stand til at gøre noget, før du kommer derhen. Derfor kaldte han den by Zoar. Solen gik op over jorden, og Lot gik ind i Zoar. Og Herren lod

regne over Sodoma og Gomorra svovl og ild fra Herren fra himlen. Og han ødelagde disse byer og hele den omkringliggende egn og alle indbyggerne i byerne og det, som spirede op af jorden. Og hans kvinde kiggede bagud, og hun blev en saltsøjle. Abraham stod tidligt op om morgenen og gik til det sted, hvor han havde stået foran Herren. Og han så hen over Sodoma og Gomorra, og hen over den omkringliggende egn, og han så, og se, der steg en flamme op fra jorden, som damp fra en ovn. Og det skete, da Gud ødelagde alle byerne i det omliggende område, at Gud huskede Abraham og sendte Lot ud fra midt i ødelæggelsen, da Herren ødelagde de byer, i hvilke Lot boede.

Lot drog op fra Zoar og slog sig ned på bjerget, han selv og hans to døtre med ham, for han frygtede at bo i Zoar, og han boede i hulen, han selv og hans to døtre med ham. Den ældre sagde til den yngre: Vor fader er gammel, og der er ingen på jorden, som vil komme til os, som det er passende for hele jorden. Kom, lad os give vor fader vin at drikke og ligge med ham, så vi kan oprejse afkom fra vor fader. De gav deres fader vin at drikke i den nat, og den ældste gik ind og sov med sin fader i den nat, og han vidste det ikke, hverken da han lagde sig til at sove eller da han rejste sig. Det skete den næste dag, at den ældre sagde til den yngre: Se, jeg sov i går med vor fader. Lad os give ham vin at drikke også i nat, og gå du ind og lig med ham, så vi kan oprejse afkom fra vor fader. De gav også deres fader vin at drikke den nat, og den yngre gik ind og sov med sin fader, og han vidste det ikke, hverken da han lagde sig til at sove eller da han rejste sig. Og de to døtre af Lot blev gravide af deres fader. Og den ældre fødte en søn, og hun kaldte hans navn Moab, idet hun sagde: fra min fader; denne er moabitternes fader indtil den dag i dag. Men også den yngre fødte en søn, og hun kaldte hans navn Ammon, idet hun

sagde: søn af min slægt, denne er fader til Ammoniterne indtil den dag i dag.

20

Og Abraham flyttede derfra ind i landet mod syd, og han boede mellem Kadesh og Shur, og han opholdt sig i Gerar. Abraham sagde om Sarah, hans kone, at hun var hans søster, for han frygtede at sige, at hun var hans kone, så mændene fra byen ikke nogensinde skulle dræbe ham på grund af hende, og Abimelech, kongen af Gerar, sendte bud og tog Sarah. Og Gud kom til Abimelech i søvne om natten og sagde: Se, du vil dø på grund af den kvinde, som du tog, for hun er gift med en mand. Abimelech men havde ikke berørt hende, og sagde: Herre, vil du ødelægge et uvidende og retfærdigt folk? Sagde han ikke selv til mig: Hun er min søster? og hun sagde til mig: Han er min broder? Med et rent hjerte og med retfærdige hænder gjorde jeg dette. Gud sagde til ham i søvn, og jeg vidste at du gjorde dette med et rent hjerte, og jeg sparede dig fra at synde mod mig, derfor tillod jeg dig ikke at røre hende. Men nu, giv kvinden tilbage til manden, fordi han er en profet, og han vil bede for dig, og du skal leve; men hvis du ikke giver hende tilbage, skal du vide, at du vil dø og alle dine. Og Abimelek stod tidligt op om morgenen, og kaldte alle sine tjenere, og talte alle disse ord i deres ører, og alle mændene frygtede meget. Og Abimelek kaldte Abraham og sagde til ham: Hvad er dette, du har gjort mod os? Har vi da ikke syndet imod dig, at du bragte over mig og over mit kongerige en stor synd? En gerning, som ingen vil gøre, har du gjort mod mig. Men Abimelek sagde til Abraham: Hvad så du, da du gjorde dette? Men Abraham sagde, for jeg sagde, derfor er der ikke gudsfrygt på dette sted, og de vil dræbe mig på grund af min hustru. Og for sandelig er hun min søster fra min fader, men ikke fra min moder, og hun blev

min kone. Det skete, da Gud førte mig ud fra min faders hus, at jeg sagde til hende: Denne retfærdighed skal du vise mig på alle steder, hvor vi måtte komme ind: sig om mig, at han er min broder. Men Abimelech tog tusind didrachmaer og får og kalve og børn og unge kvinder, og gav dem til Abraham, og gav Sarah, hans hustru, tilbage til ham. Og Abimelech sagde til Abraham: Se, mit land ligger foran dig; bor hvor det behager dig. Men til Sarah sagde han: Se, jeg har givet tusind didrachmas til din broder, disse vil være dig til ære for dit ansigt, og alle de med dig, og tal sandfærdigt i alle ting. Abraham bad til Gud, og Gud helbredte Abimelek og hans hustru og hans tjenestepiger, og de fødte. Fordi Herren udefra havde lukket al livmoder i Abimeleks hus på grund af Sara, Abrahams hustru.

21

Og Herren besøgte Sara, som han havde sagt, og Herren gjorde for Sara, som han havde talt. Og efter at have undfanget fødte hun Abraham en søn i alderdommen, på den tid som Herren havde talt til ham. Og Abraham kaldte sin søn, som var blevet ham til, som Sara fødte ham, Isak. Men Abraham omskåret Isak på den ottende dag, som Gud havde befalet ham. Og Abraham var hundrede år gammel, da hans søn Isak blev født. Men Sarah sagde: Latter har Herren gjort mig, for enhver som hører det vil glæde sig med mig. Og hvem ville have sagt til Abraham, at Sarah ammer et barn? For jeg fødte en søn i min alderdom. Og barnet voksede og blev fravænnet, og Abraham gjorde et stort gæstebud på den dag, da Isak, hans søn, blev fravænnet. Men da Sarah så Hagars, den egyptiskes, søn, som var blevet Abrahams, lege med Isak, hendes søn, Og hun sagde til Abraham: Kast denne tjenestepige ud, og hendes søn, for denne tjenestepiges søn skal ikke arve sammen med min søn Isak. Men ordet viste sig meget

hårdt for Abraham angående hans søn. Men Gud sagde til Abraham: Lad det ikke være hårdt for dig angående barnet og angående tjenestepigen. Alt hvad Sara siger til dig, lyt til hendes stemme, fordi i Isak skal dit afkom blive kaldt. Og sønnen af denne unge kvinde vil jeg også gøre til et stort folk, fordi han er din sæd. Abraham stod op om morgenen og tog brød og en vandsæk og gav dem til Hagar og placerede barnet på hendes skulder og sendte hende bort. Efter at være draget bort vandrede hun i ørkenen ved Edens brønd. Vandet fra vindsækken var opbrugt, og hun kastede barnet under et grantræ. Havende gået bort, sad hun over for ham langt borte, ligesom et bueskud, for hun sagde: Jeg vil ikke se mit barns død. Og hun sad over for ham, og barnet råbte op og græd. Men Gud hørte barnets stemme fra det sted hvor han var, og Guds engel kaldte på Hagar fra himlen og sagde til hende: Hvad er der, Hagar? Frygt ikke, for Gud har hørt barnets stemme fra det sted hvor han er. Rejs dig og tag barnet, og hold det fast med din hånd, for jeg vil gøre det til et stort folk. Og Gud åbnede hendes øjne, og hun så en brønd med levende vand, og hun gik hen og fyldte sækken med vand, og hun gav barnet at drikke. Og Gud var med barnet, og det voksede, og det boede i ørkenen, og det blev bueskytte. Og han boede i ørkenen, og hans moder tog en hustru til ham fra Paran i Egypten.

Det skete i den tid, at Abimelek og Okozat, hans rådgiver, og Fikol, øverstbefalende over hans styrke, sagde til Abraham: Gud er med dig i alt, hvad du gør. Nu derfor sværg ved Gud til mig, at du ikke vil skade mig, hverken mit afkom eller mit navn, men at du efter den retfærdighed, som jeg viste dig, vil handle med mig og med det land, som du har boet i. Og Abraham sagde: Jeg vil sværge. Og Abraham irettesatte Abimelech angående vandbrøndene, som Abimelechs tjenere havde taget bort. Og Abimelek sagde til ham: Jeg vidste ikke hvem der gjorde denne

ting til dig, heller ikke har du fortalt mig det, heller ikke har jeg hørt det, før i dag. Og Abraham tog får og kalve, og gav dem til Abimelech, og de begge gjorde en pagt. Og Abraham opstillede syv hunlam alene. Og Abimelech sagde til Abraham: Hvad er de syv lam af disse får, som du har sat til side alene? Og Abraham sagde, at du skal tage de syv hunlam fra mig, så at de er mig til vidnesbyrd, at jeg gravede denne brønd. Derfor kaldte han det sted Edens Brønd, fordi de begge svor ed der. Og de indgik en pagt ved edens brønd, og Abimelek stod op, Okozat hans rådgiver, og Fikol hans hærs øverstbefalende, og de vendte tilbage til filisternes land. Og Abraham plantede en mark ved edens brønd, og han påkaldte der Herrens navn, den evige Gud. Abraham boede i filistæernes land i mange dage.

22

Og det skete efter disse ord, at Gud testede Abraham, og sagde til ham: Abraham, Abraham, og han sagde: Se, her er jeg. Og han sagde: Tag din søn, den elskede, som du elskede, Isak, og gå til det høje land, og offer ham der som brændoffer på et af de bjerge, som jeg vil sige til dig. Men Abraham stod op om morgenen, sadlede sit æsel, tog med sig to drenge og Isak, sin søn, og efter at have kløvet brænde til brændofferet, stod han op og gik, og kom på den tredje dag til det sted, som Gud havde sagt til ham. Og da Abraham kiggede op, så han stedet langvejsfra. Og Abraham sagde til sine tjenere: Sid her med æslet, men jeg og drengen vil gå derhen, og når vi har tilbedt, vil vi vende tilbage til jer. Men Abraham tog træet til brændofferet og lagde det på Isak, sin søn, og han tog ilden og sværdet i sine hænder, og de to gik sammen. Isak sagde til sin fader Abraham: Fader. Han sagde: Hvad er der, mit barn? Han sagde: Se, her er ilden og brændet, men hvor er fåret til brændofferet? Men Abraham sagde: Gud vil

selv skaffe sig et får til brændofferet, mit barn. Og de gik begge sammen, De kom til det sted, som Gud havde sagt til ham, og Abraham byggede der alteret, og lagde brændet på, og efter at have bundet Isak, sin søn, lagde han ham på alteret ovenpå brændet. Og Abraham strakte sin hånd ud for at tage sværdet, for at slagte sin søn. Og Herrens Engel kaldte ham fra himlen og sagde: Abraham, Abraham, og han sagde: Se, her er jeg. Og han sagde: Læg ikke din hånd på barnet, og gør ham ikke noget, for nu ved jeg, at du frygter Gud, og du sparede ikke din elskede søn for min skyld. Og Abraham så op med sine øjne og se, en vædder var holdt fast i en busk Sabek ved hornene. Og Abraham gik og tog vædderen og bragte ham op som brændoffer i stedet for Isak, hans søn.

Og Abraham kaldte det sted Herren så, så man den dag i dag siger: På bjerget blev Herren set. Og Herrens Engel kaldte Abraham anden gang fra himlen, og sagde: Ved mig selv har jeg svoret, siger Herren, fordi du gjorde denne gerning og ikke sparede din elskede søn for min skyld, Sandelig, idet jeg velsigner, vil jeg velsigne dig, og idet jeg multiplicerer, vil jeg multiplicere din sæd som himmelens stjerner og som sandet ved havets bred, og din sæd skal arve dine fjenders byer. Og alle jordens nationer vil blive velsignet i din sæd, fordi du adlød min stemme. Abraham vendte sig bort til sine børn, og de rejste sig og gik sammen til Edens Brønd. Og Abraham boede ved Edens Brønd.

Det skete efter disse ord, og det blev rapporteret til Abraham, idet de sagde: Se, Melcha har også født sønner til Nachor, din broder. den førstefødten Uz, og hans broder Buz, og Kamuel, Syrernes fader, og Hazad, og Azau, og Phaldes, og Jeldaph, og Bethuel. Bethuel avlede Rebecca. Disse otte sønner fødte Melcha

for Nahor, Abrahams broder. Og hans medbustru, hvis navn var Strøm, fødte også Tebah og Gaham og Tahash og Maacah.

23

Sarahs liv blev hundrede syvogtyve år. Og Sarah døde i byen Arbok, som er i dalen, denne er Hebron i landet Kanaan, og Abraham kom for at sørge over Sarah og begræde hende. Og Abraham rejste sig op fra sin døde, og Abraham sagde til Heths sønner: Fremmed og tilrejsende er jeg blandt jer, giv mig derfor en gravplads blandt jer, så jeg kan begrave min døde bort fra mig. Men Heths sønner svarede Abraham og sagde: Nej, herre. Hør os, du er en konge fra Gud blandt os. Begrav din døde i vores udvalgte grave, for ingen af os vil hindre sin grav fra dig, så du kan begrave din døde der. Men Abraham rejste sig og bøjede sig for landets folk, Heths sønner. Og Abraham talte til dem og sagde: Hvis I har det i jeres sjæl, så at I kan begrave min døde fra mit ansigt, så hør mig, og tal til Efron, Sohars søn, om mig. Og lad ham give mig den dobbelte hule, som tilhører ham, den som er i en del af hans mark; for sølv af den rette værdi, giv mig den blandt jer til besiddelse af en grav. Men Ephron sad midt iblandt Heths sønner, og Ephron Hittitten svarede Abraham og sagde, mens Heths sønner og alle de, der gik ind i byen, hørte det, idet han sagde, Vær hos mig, herre, og hør mig: marken og hulen der er i den giver jeg dig; foran alle mine borgere har jeg givet dig den, begrav din døde. Og Abraham bøjede sig for landets folk. Og han sagde til Efron for folkets øren af landet: Siden du er vendt mod mig, hør mig, tag sølvet for marken fra mig, og jeg vil begrave min døde der. Efron svarede Abraham og sagde, Nej, herre, jeg har hørt, at jorden koster fire hundrede sølvdidrakmer, men hvad skulle dette være mellem mig og dig? Begrav du din døde. Og Abraham hørte Efron, og Abraham tilbageleverede til Efron det sølv, som han havde talt

om i Hets sønners påhør, fire hundrede didrakmer sølv, godkendt blandt købmænd. Og Efrons mark stod fast, som var ved den dobbelte hule, som ligger over for Mamre, marken og hulen som var i den, og hvert træ som var på marken, og alt som er inden for dens grænser rundt omkring til Abraham, som besiddelse for Heths sønners øjne, og alle der gik ind i byen. Efter disse ting begravede Abraham Sarah, sin hustru, i hulen på den dobbelte mark, som ligger overfor Mamre, det er Hebron i landet Kanaan. Og marken og hulen som var i den blev ratificeret til Abraham som gravbesiddelse fra Heths sønner.

24

Og Abraham var gammel og højt oppe i årene, og Herren velsignede Abraham i alle ting.

Og Abraham sagde til sin ældste tjener i hans hus, herskeren over alt hans: Læg din hånd under min lår. Og jeg besvær dig ved Herren, himlens Gud og jordens Gud, at du ikke tager en hustru til min søn Isak fra kananæernes døtre, blandt hvilke jeg bor. Men du skal gå til mit land, hvor jeg blev født, og til min stamme, og derfra skal du tage en hustru til min søn Isak. Tjeneren sagde til ham: Hvis kvinden ikke ønsker at følge med mig tilbage til dette land, skal jeg så føre din søn tilbage til det land, hvorfra du kom? Abraham sagde til ham: Pas på, at du ikke fører min søn tilbage dertil. Herren, himlens Gud og jordens Gud, som tog mig fra min faders hus og fra det land hvor jeg blev født, som talte til mig og som svor til mig og sagde: Til dig vil jeg give dette land og til din sæd, han selv vil sende sin engel foran dig, og du skal tage en hustru til min søn derfra. Hvis kvinden ikke ønsker at gå med dig ind i dette land, vil du være fri fra min ed, kun må du ikke føre min søn tilbage dertil. Og tjeneren lagde sin hånd under sin herre

Abrahams lår og svor ham angående dette ord. Og tjeneren tog ti kameler af sin herres kameler, og af alle sin herres goder med sig, og rejste sig og drog til Mesopotamien, til byen Nahor. Og han lod kamelerne ligge ned udenfor byen ved vandbrønden mod aften, når kvinderne, der trækker vand, kommer ud.

Og han sagde: Herre, min herre Abrahams Gud, giv mig fremgang i dag, og vis barmhjertighed mod min herre Abraham. Se, jeg står ved vandkilden, og byens beboeres døtre kommer ud for at øse vand. Og den jomfru, som jeg ville sige til: Bøj din vandkrukke, så jeg kan drikke, og som siger til mig: Drik du, og jeg vil give dine kameler at drikke, indtil de ophører med at drikke, hende har du forberedt til din tjener Isak, og derved vil jeg vide, at du har vist barmhjertighed mod min herre Abraham.

Og det skete, før han var færdig med at tale i sit sind, og se, Rebekka gik ud, hun som var født af Betuel, søn af Milka, Nakors hustru, Abrahams bror, og hun havde vandkrukken på sine skuldre. Men jomfruen var meget smuk af udseende, hun var jomfru, ingen mand havde kendt hende, og hun gik ned til kilden, fyldte sin vandkrukke og gik op igen. Men drengen løb hende i møde og sagde: Giv mig lidt vand fra din vandkrukke. Hun sagde: Drik, herre, og skyndte sig og sænkede vandkrukken ned på sin arm, og gav ham at drikke, indtil han ophørte med at drikke. Og hun sagde: Jeg vil også give dine kameler vand, indtil de alle har drukket. Og hun skyndte sig og tømte vandkrukken i truget, og løb til brønden for at trække vand igen, og trak vand til alle kamelerne. Men manden iagttog hende og forholdt sig tavs for at vide, om Herren havde givet hans vej fremgang, eller ej. Det skete, at da alle kamelerne var ophørt med at drikke, tog manden gyldne ørenringe på en drakmes vægt og to armbånd til hendes hænder; deres vægt var ti guldstykker. Og han spurgte hende og sagde:

Hvis datter er du? Fortæl mig, om der er plads hos din fader til os at overnatte. Hun sagde til ham: Jeg er datter af Bathuel, som Melchas fødte for Nahor. Og hun sagde til ham: Vi har både halm og rigeligt foder hos os, og plads til at overnatte. Og manden, som var tilfreds, bøjede sig ned for Herren. Og han sagde: Velsignet være Herren, min herre Abrahams Gud, som ikke har forladt sin retfærdighed og sin sandhed fra min herre, og Herren har ført mig til min herres broders hus. Og pigen løb hen og fortalte sin mor om disse ord. Men Rebecca havde en broder, hvis navn var Laban, og Laban løb ud til manden ved kilden. Og det skete, da han så ørenringene og armbåndene i sin søsters hænder, og da han hørte sin søster Rebekkas ord, som sagde: Således har manden talt til mig, og han kom til manden, som stod ved kamelerne ved kilden. Og han sagde til ham: Kom ind, du Herrens velsignede, hvorfor står du udenfor? Jeg har forberedt huset og plads til kamelerne. Manden gik ind i huset og aflæssede kamelerne, og han gav halm og foder til kamelerne, og vand til at vaske sine fødder og fødderne på de mænd, der var med ham. Og han satte brød frem for dem at spise, og sagde: Jeg vil ikke spise, før jeg har talt mine ord. Og han sagde: Tal.

Og han sagde: Jeg er Abrahams tjener. Herren har velsignet min herre overordentligt, og han blev ophøjet, og han gav ham får og kalve og sølv og guld, børn og tjenestepiger, kameler og æsler. Og Sarah, min herres hustru, fødte en søn til min herre efter at han var blevet gammel, og han gav ham alt hvad han ejede. Og min herre lod mig sværge og sagde: Du må ikke tage en hustru til min søn fra kananæernes døtre, blandt hvem jeg bor som fremmed i deres land. Men du skal gå ind i min faders hus og ind i min stamme, og du skal tage en hustru til min søn derfra. Jeg sagde til min herre: Måske vil kvinden ikke gå med mig. Og han sagde til mig: Herren den Gud, hvem jeg har været velbehagelig

for, han skal sende sin Engel ud med dig, og han vil gøre din vej til lykket, og du vil tage en hustru til min søn fra min stamme og fra min faders hus. Da vil du være uskyldig fra min forbandelse, for når du kommer til min stamme, og de ikke giver til dig, da vil du være uskyldig fra min ed. Og da jeg i dag kom til kilden, sagde jeg: Herre, min herre Abrahams Gud, hvis du lader min vej lykkes, som jeg nu går på, Se, jeg står ved vandkilden, og byens mænds døtre kommer ud for at hente vand, og den jomfru, til hvem jeg siger: Giv mig lidt vand at drikke fra din krukke, og siger til mig: Drik du også, og jeg vil give dine kameler vand, så er denne den kvinde, som Herren har beredt til sin egen tjener Isak, og derved vil jeg vide, at du har vist barmhjertighed mod min herre Abraham. Og det skete, før jeg var færdig med at tale i mit sind, at Rebekka straks gik ud, havende vandkrukken på sine skuldre, og hun gik ned til kilden og trak vand, og jeg sagde til hende: Giv mig at drikke. Og hun skyndte sig at tage vandkrukken ned på sin arm, og sagde, drik du, og jeg vil give dine kameler at drikke, og de drak, og hun gav kamelerne at drikke. Og jeg spurgte hende og sagde: Hvis datter er du? Fortæl mig det. Men hun sagde: Jeg er datter af Bethuel, søn af Nahor, som Melcha fødte til ham. Og jeg satte øreringene på hende og armbåndene om hendes hænder. Og da jeg var tilfreds, tilbad jeg Herren, og jeg velsignede Herren, min herre Abrahams Gud, som har ført mig på sandhedens vej for at tage min herres brors datter til hans søn. Hvis I derfor viser barmhjertighed og retfærdighed mod min herre, men hvis ikke, så fortæl mig det, så jeg kan vende mig til højre eller venstre.

Laban og Bethuel svarede og sagde: Denne sag er gået ud fra Herren, vi vil ikke være i stand til at tale imod dig, hverken ondt eller godt. Se, Rebekka står foran dig; tag hende og drag bort, og lad hende være hustru til din herres søn, som Herren har talt. Det skete, at da Abrahams tjener hørte deres ord, kastede han sig ned

til jorden for Herren. Og tjeneren bragte sølvkar og guldkar og klæder frem og gav dem til Rebekka, og han gav gaver til hendes bror og hendes mor. Og de spiste og drak, både han selv og de mænd, der var med ham, og de sov. Og da han var stået op om morgenen, sagde han: Send mig afsted, så jeg kan vende tilbage til min herre. Hendes brødre og moderen sagde: Lad jomfruen forblive hos os i omkring ti dage, og derefter vil hun rejse. Men han sagde til dem: Hold mig ikke tilbage, da Herren har gjort min vej velstående for mig. Send mig afsted, så jeg kan gå til min herre. Men de sagde: Lad os kalde barnet og spørge hendes mund. Og de kaldte Rebekka, og de sagde til hende: Vil du gå med denne mand? Men hun sagde: Jeg vil gå. Og de sendte deres søster Rebekka ud, og hendes ejendele, og Abrahams barn, og dem med ham. Og de velsignede Rebekka, og de sagde til hende: Du er vor søster, bliv til tusinder af titusinder, og lad din sæd arve dine fjenders byer. Rebekka stod op, og hendes tjenestepiger steg op på kamelerne, og de drog af sted med manden, og tjeneren tog Rebekka med sig og drog bort.

Isak rejste gennem ørkenen forbi synets brønd, og han boede i landet mod syd. Og Isak gik ud for at samtale på sletten hen mod aften, og da han så op med sine øjne, så han kameler komme. Og Rebekka kiggede op, så Isak, og hun sprang ned fra kamelen. Og hun sagde til tjeneren: Hvem er den mand, der går på sletten os i møde? Men tjeneren sagde: Det er min herre. Og hun tog sløret og tilhylede sig. Og tjeneren fortalte Isak om alt, hvad han havde gjort. Isak gik ind i sin mors hus, og tog Rebekka, og hun blev hans hustru, og han elskede hende, og Isak blev trøstet over Sara, sin mor.

Men Abraham tog endnu en hustru, hvis navn var Keturah. Hun fødte ham Zombran og Iezan og Madal og Midian og Iesbok og Soie. Iezan avlede Saba og Dedan, men Dedans sønner var Asshurim og Letushim og Leummim. Midians sønner var Gepher, Apher, Enoch, Abida og Eldaag; alle disse var Keturahs sønner. Abraham gav alle sine besiddelser til sin søn Isak. Og til sønnerne af sine medhustruer gav Abraham gaver og sendte dem bort fra sin søn Isak, mens han endnu levede, mod øst ind i østens land. Disse er årene af Abrahams livs dage, som han levede, hundrede og femoghalvfjerds år. Og Abraham døde i en god alderdom som gammel mand, mæt af dage, og blev samlet til sit folk. Og Isak og Ismael, hans sønner, begravede ham i den dobbelte hule, i Efrons mark, søn af Soar, hettiteren, som ligger overfor Mamre, Marken og hulen, som Abraham erhvervede fra Heths sønner - der begravede de Abraham og Sarah, hans kone. Det skete, at efter Abrahams død velsignede Gud hans søn Isak, og Isak boede ved Synets Brønd. Disse er slægterne af Ismael, Abrahams søn, som Hagar den egyptiske, Saras tjenestekvinde, fødte til Abraham. Og disse er navnene på Ismaels sønner, ifølge navnene på hans slægter: Ismaels førstefødte og Nabajoth og Kedar og Nabdeel og Massam, og Masma, Duma og Massa, og Choddan, og Teman, og Ietur, og Naphes og Kedma. Disse er Ismaels sønner, og disse er deres navne i deres telte og i deres lejre, tolv herskere efter deres nationer. Og disse var Ismaels leveår, hundrede og syvogtredive år, og han udåndede og døde, og blev samlet til sin slægt. Han bosatte sig fra Havilah indtil Shur, som ligger over for Egypten hen imod Assyrien, over for alle sine brødre bosatte han sig.

Og disse er Isaks, Abrahams søns, generationer: Abraham avlede Isak. Isak var fyrré år gammel, da han tog Rebekka, datter af Betuel, syrereren fra Mesopotamien i Syrien, søster til Laban, syrereren, til hustru. Isak bad til Herren om Rebekka, hans hustru,

fordi hun var ufrugtbar, og Gud hørte ham, og Rebekka, hans hustru, undfangede. Men børnene hoppede i hende, og hun sagde: Hvis det således skal ske for mig, hvorfor da dette for mig? Og hun gik for at forespørge hos Herren. Og Herren sagde dette til hende: To nationer er i dit moderskød, og to folk fra dit moderskød vil blive adskilt, og det ene folk vil overgå det andet folk, og den større vil tjene den mindre. Og dagene blev opfyldt for hende til at føde, og se, der var tvillinger i hendes liv. Den førstefødte kom ud rødlig, helt som et håret skind, og han gav ham navnet Esau. Og efter dette gik hans broder ud, og hans hånd greb Esaus hæl, og han kaldte hans navn Jakob. Men Isak var tres år, da Rebekka fødte dem. De unge mænd voksede op, og Esau var en mand, der vidste at jage, en landlig mand, men Jakob var en jævn mand, der boede hjemme. Men Isak elskede Esau, fordi hans jagt var mad for ham, men Rebekka elskede Jakob.

Jakob kogte en stuvning, men Esau kom fra marken udmattet. Og Esau sagde til Jakob: Fod mig fra denne røde kogte mad, fordi jeg er mat. Derfor blev hans navn kaldt Edom. Men Jakob sagde til Esau: Sælg mig i dag din førstefødselsret. Og Esau sagde: Se, jeg går hen for at dø, så hvad gavner denne fødselsret mig? Og Jakob sagde til ham: Sværg til mig i dag, og han svor til ham, og Esau solgte førstefødselsretten til Jakob. Jakob gav Esau brød og linsestuvning, og han spiste og drak, og han rejste sig og gik, og Esau foragtede førstefødselsretten.

26

Der skete en hungersnød i landet, bortset fra den tidligere hungersnød, som skete i Abrahams tid, og Isak gik til Abimelek, filistæernes konge, i Gerar. Herren viste sig for ham og sagde: Gå ikke ned til Egypten, men bo i det land som jeg vil sige dig. Og bo

som fremmed i dette land, og jeg vil være med dig, og jeg vil velsigne dig, for til dig og til din sæd vil jeg give hele dette land, og jeg vil opfylde min ed, som jeg svor til Abraham, din fader. Og jeg vil mangfoldiggøre din sæd som himlens stjerner, og jeg vil give din sæd hele dette land, og alle jordens folkeslag skal velsignes i din sæd. I stedet for hvilke Abraham, din fader, adlød min stemme og holdt mine befalinger og mine bud og mine forordninger og mine love. Isak boede i Gerara. Mændene fra stedet spurgte om Rebekka, hans hustru, og han sagde: Hun er min søster, for han frygtede at sige, at hun var hans hustru, så mændene fra stedet ikke nogensinde skulle dræbe ham på grund af Rebekka, fordi hun var smuk af udseende. Det skete, at han var der i lang tid, og Abimelek, kongen af Gerar, bøjede sig ned og så gennem vinduet Isak lege med Rebekka, sin hustru. Abimelek kaldte Isak til sig og sagde til ham: Hun er sandelig din hustru! Hvorfor sagde du, at hun er din søster? Isak svarede ham: Jeg sagde det, for at jeg ikke nogensinde skulle dø på grund af hende. Abimelek sagde til ham: Hvad er dette, du har gjort mod os? Næsten havde nogen af min slægt ligget med din hustru, og du ville have bragt skyld over os. Men Abimelech befalede alt sit folk og sagde: Enhver der rører denne mand og hans kvinde, skal være skyldig til døden. Isak såede i det land, og i det år fandt han hundredfold byg, og Herren velsignede ham. Og manden blev ophøjet, og han blev større og større, indtil han blev overordentlig stor. Det skete, at han fik kvæg af får og kvæg af okser og meget landbrug. Men filisterne misundte ham. Og alle de brønde, som hans faders tjenere gravede i hans faders tid, stoppede filistæerne til, og fyldte dem med jord. Men Abimelek sagde til Isak: Gå bort fra os, fordi du er blevet meget stærkere end os. Og Isak gik bort derfra og slog lejr i Geraras dal, og han boede der.

Og igen gravede Isak de vandbrønde, som Abrahams, hans faders, tjenere havde gravet, og som filistæerne havde tilstoppet efter Abrahams, hans faders, død, og han gav dem navne efter de navne, som hans fader havde givet dem. Og Isaks tjenere gravede i Gerars dal, og de fandt der en brønd med levende vand. Og hyrderne fra Gerar kæmpede med Isaks hyrder og påstod, at vandet var deres, og de kaldte brøndens navn Uretfærdighed, for de forurettede ham. Og efter at være draget derfra gravede han en anden brønd, og de skændtes også om den, og han kaldte den Fjendskab. Efter at være rejst derfra gravede han en anden brønd, og de kæmpede ikke om den, og han kaldte den Eurykhoría og sagde: Fordi Herren nu har gjort det rummelig for os og har forøget os på jorden.

Han drog derfra op til Edens Brønd. Og Herren viste sig for ham i den nat, og sagde: Jeg er Abrahams Gud, din faders Gud, frygt ikke, for jeg er med dig, og jeg vil velsigne dig, og jeg vil mangfoldiggøre din sæd for Abrahams skyld, din fader. Og han byggede der et alter, og han påkaldte Herrens navn, og han slog der sit telt op, og der gravede Isaks tjenere en brønd i Gerars dal. Og Abimelech gik til ham fra Gerar, og Ochozath, hans rådgiver, og Phicol, øverstbefalende for hans hær. Og Isak sagde til dem: Hvorfor kom I til mig? I hadede mig jo og sendte mig bort fra jer. Men de sagde: Vi har tydeligt set, at Herren var med dig, og vi sagde: Lad der da være en ed imellem os og imellem dig, og vi vil indgå en pagt med dig, Gør ikke ondt imod os, fordi vi ikke har behandlet dig afskyeligt, og på den måde vi har behandlet dig godt, og vi har sendt dig bort i fred, og nu er du velsignet af Herren. Og han holdt et gilde for dem, og de spiste og drak. Og da de var stået op om morgenen, svor hver til sin nabo, og Isak sendte dem bort, og de rejste fra ham i fred. Det skete på den dag, at Isaks tjenere kom og rapporterede til ham om den brønd, som

de havde gravet, og de sagde: Vi fandt ikke vand. Og han kaldte det Ed; på grund af dette kaldte han den by Edens Brønd, indtil den dag i dag.

Esau var fyrre år gammel, og han tog Judith, datter af Beer, hittiten, til hustru, og Basemath, datter af Elon, hittiten. Og de var en plage for Isak og Rebekka.

27

Det skete, at efter Isak var blevet gammel, blev hans øjne sløvede, så han ikke kunne se, og han kaldte sin ældste søn Esau og sagde til ham: Min søn, og han sagde: Se, her er jeg. Og han sagde: Se, jeg er blevet gammel, og jeg kender ikke min dødsdag. Nu derfor tag dit redskab, koggeret og buen, og gå ud på sletten, og jag bytte til mig. Og lav til mig retter, som jeg elsker, og bring dem til mig, så jeg kan spise, så min sjæl kan velsigne dig, før jeg dør. Rebecca hørte Isak tale til Esau, hans søn, og Esau gik ud på sletten for at jage vildt til sin fader. Rebecca sagde imidlertid til sin yngre søn Jakob: Se, jeg hørte din fader tale til din broder Esau og sige, Bring mig jagt, og lav mig retter, så jeg efter at have spist kan velsigne dig for Herrens åsyn, før jeg dør. Nu derfor, min søn, hør mig, som jeg befaler dig. Og når du er gået ind til fårene, tag derfra to ømme og gode gedekid til mig, og jeg vil lave dem til retter til din fader, som han elsker. Og du skal bringe det ind til din fader, og han vil spise det, så din fader må velsigne dig før han dør. Jakob sagde til sin moder Rebekka: Esau, min broder, er en håret mand, men jeg er en glat mand. Må faderen aldrig røre mig, og jeg vil stå for hans øjne som en der foragter, og jeg vil bringe forbandelse over mig selv, og ikke velsignelse. Men moderen sagde til ham: Din forbandelse være på mig, mit barn, hør kun min stemme, og gå og bring til mig. Og han gik og tog det, og bragte

det til moderen, og hans moder lavede retter, som hans fader elskede.

Og Rebekka tog den smukke kjortel fra Esau, hendes ældste søn, som var hos hende i huset, og klædte Jakob, hendes yngste søn, i den. Og hun lagde skindene af gedekiddene omkring hans arme og på de nøgne dele af hans hals. Og hun gav lækkerbidskenerne og brødene, som hun havde lavet, i hænderne på Jakob, hendes søn. Og han bragte det ind til sin fader og sagde: Fader. Men han sagde: Se, her er jeg. Hvem er du, mit barn? Og Jakob sagde til sin fader: Jeg er Esau, din førstefødte. Jeg har gjort, som du talte til mig. Rejs dig, sid op og spis af mit jagtbytte, så at din sjæl må velsigne mig. Isak sagde til sin søn: Hvad er dette, som du hurtigt har fundet, mit barn? Han sagde: Det som Herren din Gud overleverede foran mig. Men Isak sagde til Jakob: Kom nær til mig, så jeg kan røre ved dig, mit barn, for at se om du er min søn Esau eller ej. Jakob nærmede sig sin fader Isak, og han berørte ham, og han sagde: Stemmen er Jakobs stemme, men hænderne er Esaus hænder. Og han genkendte ham ikke, for hans hænder var som hans broder Esaus hænder, behårede, og han velsignede ham. Og han sagde: Er du min søn Esau? Men han sagde: Jeg er. Og han sagde: Bring det til mig, og jeg vil spise af dit jagtbytte, mit barn, så at min sjæl må velsigne dig. Og han bragte det til ham, og han spiste, og han bragte vin til ham, og han drak. Og Isak, hans fader, sagde til ham: Kom nær til mig og kys mig, mit barn. Og da han nærmede sig, kyssede han ham, og lugtede lugten af hans klæder, og velsignede ham, og sagde: Se, min søns lugt er som lugten af en fuld mark, som Herren har velsignet. Og må Gud give dig af himmelens dug og af jordens rigdom og mængde af korn og vin. Og lad nationer tjene dig, og lad herskere tilbede dig, og bliv herre over din broder, og din faders sønner vil

tilbede dig; den der forbander dig, være forbandet, men den der velsigner dig, være velsignet.

Og det skete, efter at Isak ophørte med at velsigne Jakob, hans søn, og det skete, da Jakob gik ud fra Isaks, hans faders, ansigt, at Esau, hans broder, kom fra jagten. Og han lavede også retter, og bragte dem til sin fader, og sagde til faderen: Lad min fader rejse sig, og lad ham spise af hans søns jagt, så at din sjæl må velsigne mig. Og Isak, hans fader, sagde til ham: Hvem er du? Og han sagde: Jeg er din søn, den førstefødte Esau. Isak blev meget forbavset med stor forbavsethed og sagde: Hvem har derfor jaget vildt til mig og bragt det ind til mig, og jeg spiste af det hele, før du kom? Og jeg velsignede ham, og velsignet skal han være. Det skete, da Esau hørte sin fader Isaks ord, at han råbte op med stor og meget bitter stemme og sagde: Velsign sandelig også mig, fader. Men han sagde til ham: Din broder kom med svig og tog din velsignelse. Og han sagde: Retfærdigt blev hans navn kaldt Jakob, for han har fortrængt mig, se, denne anden gang. Han har taget min førstefødselsret, og nu har han taget min velsignelse. Og Esau sagde til sin fader: Har du ikke efterladt mig en velsignelse, fader? Isak svarede og sagde til Esau: Hvis jeg har gjort ham til din herre, og alle hans brødre har jeg gjort til hans tjenere, med korn og vin har jeg understøttet ham, hvad skal jeg da gøre for dig, mit barn? Esau sagde til sin fader: Har du ikke mere end én velsignelse, fader? Velsign da også mig, fader! Isak blev dybt bevæget, Esau råbte højt, og han græd. Men efter at være blevet adskilt sagde Isak, hans fader, til ham: Se, din bolig skal være fra jordens rigdom og fra himmelens dug ovenfra. Og du skal leve af dit sværd, og du skal tjene din broder, men det vil ske, når du nedbryder og fjerner hans åg fra din nakke.

Og Esau bar nag til Jakob på grund af velsignelsen, som hans fader havde velsignet ham med, og Esau sagde i sit sind: Lad min faders sorgedage nærme sig, så jeg kan dræbe min broder Jakob. Det blev rapporteret til Rebekka ordene fra Esau, hendes ældste søn, og hun sendte bud og kaldte Jakob, hendes yngre søn, og sagde til ham: Se, Esau, din broder, truer med at dræbe dig. Nu derfor, barn, hør min stemme, og rejs dig og flygt til Mesopotamien til min broder Laban i Haran. Og bo hos ham nogle dage, indtil vreden vender bort, og din broders vrede fra dig, og han glemmer, hvad du har gjort imod ham, og når jeg har sendt bud, vil jeg kalde dig derfra, for at jeg ikke nogensinde skal blive berøvet begge mine børn på en dag. Rebekka sagde til Isak: Jeg er træt af mit liv på grund af Hets sønners døtre. Hvis Jakob tager en hustru fra dette lands døtre, hvad skal jeg så med livet?

28

Isak kaldte Jakob til sig, velsignede ham og befalede ham og sagde: Du må ikke tage en hustru af kana'anæernes døtre. Stå op og flygt til Mesopotamien, til Betuels hus, din moders fader, og tag dig derfra en hustru blandt Labans døtre, din moders broder. Men min Gud velsigne dig, og forøge dig, og mangfoldiggøre dig, og du skal blive til forsamlinger af nationer. Og må han give dig min fader Abrahams velsignelse, til dig og din sæd med dig, så I kan arve dit opholds land, som Gud gav til Abraham. Og Isak sendte Jakob, og han gik til Mesopotamien til Laban, søn af Bethuel, syrerer, broder til Rebekka, Jakobs og Esaus moder.

Se, men Esau så, at Isak velsignede Jakob og sendte ham til Mesopotamien i Syrien for at tage sig en hustru derfra, idet han velsignede ham, og befalede ham og sagde: Du må ikke tage en hustru blandt kananæernes døtre. Og Jakob hørte sin fader og sin

moder, og han drog til Mesopotamien i Syrien. Og da Esau havde set, at Kanaans døtre var onde i Isaks, hans faders, øjne, Esau gik til Ismael og tog Maeleth, datter af Ismael, Abrahams søn, søster til Nabajoth, som hustru til sine hustruer.

Og Jakob gik ud fra Edens Brønd, og han drog til Haran. Og han mødte et sted, og han sov der, for solen var gået ned, og han tog af stenene fra stedet, og han placerede dem ved sit hoved, og han sov på det sted. Og han drømte, og se, en stige var opstillet på jorden, hvis hoved nåede op til himlen, og Guds engle gik op og ned ad den. Men Herren stod ved den og sagde: Jeg er Abrahams Gud, din fader, og Isaks Gud. Frygt ikke, den jord som du sover på, vil jeg give dig den og dit afkom. Og din sæd vil være som jordens sand, og den vil brede sig over havet, og mod syd, og mod nord, og mod øst, og alle jordens stammer vil blive velsignet i dig, og i din sæd. Og se, jeg er med dig og bevarer dig på hele vejen, hvor du end går, og jeg vil føre dig tilbage til dette land, for jeg vil ikke forlade dig, før jeg har gjort alt, hvad jeg talte til dig. Og Jakob vågnede af sin søvn, og sagde, at Herren er på dette sted, men jeg vidste det ikke. Og han frygtede og sagde: Hvor frygtelig er dette sted! Dette er intet andet end Guds hus, og dette er himlens port. Og Jakob stod op om morgenen og tog den sten, som han havde lagt der ved sit hoved, og rejste den som en søjle og hældte olie på toppen af den. Og han kaldte det sted Guds hus, og Luz var byens navn før. Og Jakob bad en bøn og sagde: Hvis Herren Gud er med mig og bevarer mig på denne vej, som jeg går, og giver mig brød at spise og klædning at iføre mig, og han vender mig tilbage med frelse til min faders hus, og Herren vil være mig til Gud. Og denne sten, som jeg rejste som søjle, skal være Guds hus for mig, og af alt hvad du giver mig, vil jeg give tiende af det til dig.

Og Jakob løftede sine fødder og gik ind i landet mod øst, til Laban, søn af Bethuel, syrereren, bror til Rebekka, Jakobs og Esaus moder. Og han ser, og se, en brønd i sletten, og der var tre flokke får, som hvilede ved den, for fra den brønd vandede de flokkene, og der var en stor sten på brøndens munding. Og alle flokkene blev samlet der, og de rullede stenen væk fra brøndens munding, og de vandede fårene, og de satte stenen tilbage på brøndens munding til dens plads. Jakob sagde til dem: Brødre, hvorfra er I? De sagde: Vi er fra Haran. Sagde han til dem: Kender I Laban, Nahors søn? De sagde: Vi kender ham. Han sagde til dem: Er han rask? De svarede: Han er rask, og se, Rakel, hans datter, kommer med fårene. Og Jakob sagde: Der er endnu meget af dagen tilbage, det er ikke tid endnu til at samle kvæget. Vand fårene, og gå hen og lad dem græsse. De sagde: Vi kan ikke, før alle hyrderne er samlet, og de ruller stenen væk fra brøndens munding, og vi vander fårene. Mens han endnu talede til dem, og se, Rakel, Labans datter, kom med sin faders får, for hun vogtede sin faders får. Det skete, at da Jakob så Rakel, datteren af Laban, hans moders broder, og Labans får, hans moders broders, da nærmede Jakob sig og rullede stenen væk fra brøndens munding, og han vandede Labans får, hans moders broders. Og Jakob kyssede Rachel, og han græd med høj røst. Og han rapporterede til Rachel, at han var hendes faders broder, og at han var Rebekkas søn, og hun løb og rapporterede til sin fader ifølge disse ord. Det skete, at da Laban hørte navnet Jakob, hans søsters søn, løb han ham i møde, og han omfavnede ham og kyssede ham, og han førte ham ind i sit hus, og Jakob fortalte Laban alle disse ord. Og Laban sagde til ham: Du er af mine knogler og af mit kød, og han var hos ham en måneds tid.

Laban sagde til Jakob: Fordi du er min broder, skal du ikke tjene mig gratis. Fortæl mig, hvad din løn er? Men Laban havde to døtre, navnet på den ældste var Lea, og navnet på den yngre var Rakel. Men Leahs øjne var svage, Rachel derimod var smuk af form, og meget dejlig at se på. Men Jakob elskede Rachel, og sagde: Jeg vil tjene dig syv år for Rachel, din yngre datter. Laban sagde til ham: Det er bedre at give hende til dig end at give hende til en anden mand; bo hos mig. Og Jakob tjente om Rakel i syv år, og de var for ham som få dage, fordi han elskede hende. Sagde Jakob til Laban: Giv mig min kvinde, for dagene er opfyldt, så at jeg kan gå ind til hende. Men Laban samlede alle mændene fra stedet og holdt bryllup. Og det skete om aftenen, at han tog sin datter Lea og bragte hende ind til Jakob, og Jakob gik ind til hende. Og Laban gav til sin datter Lea sin tjenestepige Zelpha, til hende som tjenestepige. Det skete om morgenen, og se, det var Lea. Jakob sagde til Laban: Hvad er dette, du har gjort mod mig? Tjente jeg ikke hos dig for Rakel? Hvorfor har du bedraget mig? Laban svarede: Det er ikke skik i vores egn at give den yngre bort før den ældre. Fuldend derfor ugen med denne, og jeg vil give dig også denne til gengæld for det arbejde, som du arbejder hos mig i yderligere syv år. Jakob gjorde således, og han fyldte ugen op for hende, og Laban gav ham Rakel, sin datter, til hustru. Og Laban gav sin datter Balla sin tjenestepige som hendes tjenestepige. Og han gik ind til Rachel, men han elskede Rachel mere end Leah, og han tjente ham syv andre år.

Men da Herren Gud så, at Lea var hadet, åbnede han hendes livmoder, men Rachel var ufrugtbar. Og Lea undfangede og fødte en søn til Jakob, og hun kaldte hans navn Ruben, idet hun sagde: Fordi Herren har set min ydmygelse og har givet mig en søn, vil min mand nu derfor elske mig. Og hun undfangede igen, og hun fødte en anden søn til Jakob, og hun sagde: Herren hørte, at jeg er

hadet, og han gav mig også denne, og hun kaldte hans navn Simeon. Og hun undfangede igen og fødte en søn, og sagde: Nu vil min mand holde sig til mig, for jeg har født ham tre sønner. Derfor kaldte hun hans navn Levi. Og efter at have undfanget igen fødte hun en søn, og sagde: Nu vil jeg endnu en gang takke Herren, derfor kaldte hun hans navn Juda, og hun holdt op med at føde.

30

Rachel så, at hun ikke havde født Jakob børn, og Rachel var jaloux på sin søster, og hun sagde til Jakob: Giv mig børn, for ellers vil jeg dø. Men Jakob blev vred på Rachel og sagde til hende: Er jeg ikke i stedet for Gud, som har berøvet dig livmoderens frugt? Rachel sagde til Jakob: Se, min tjenestepige Balla, gå ind til hende, og hun vil føde på mine knæ, og jeg vil også blive opbygget gennem hende. Og hun gav ham Balla, sin tjenestepige, til hustru, og Jakob gik ind til hende. Og Balla, Rachels tjenestepige, undfangede og fødte Jakob en søn. Og Rachel sagde: Gud har dømt mig ret, og han har hørt min stemme og givet mig en søn; derfor kaldte hun hans navn Dan. Og Balla, Rakels tjenestepige, undfangede endnu en gang og fødte en anden søn til Jakob. Og Rachel sagde: Gud har kæmpet for mig, og jeg har brydtet med min søster, og jeg har sejret, og hun kaldte hans navn Naftali. Lea så, at hun var holdt op med at føde, og hun tog Zelfa, sin tjenestepige, og gav hende til Jakob som hustru, og han gik ind til hende. Og Zelpha, Leahs tjenestepige, undfangede og fødte Jakob en søn. Og Lea sagde: I lykke! og hun navngav ham Gad. Og Zelpha, Leahs tjenestepige, undfangede stadig og fødte Jakob en anden søn. Og Lea sagde: Lykkelig er jeg, fordi kvinderne vil kalde mig lykkelig, og hun kaldte hans navn Aser. Ruben gik i hvedehøstens dag og fandt alruneæbler i marken, og bragte dem til Lea, sin moder, men Rachel sagde til Lea, sin søster, giv mig af

din søns alruner. Lea sagde: Er det ikke nok for dig, at du tog min mand? Skal du også tage min søns alruner? Men Rachel sagde: Ikke således, lad ham sove med dig denne nat i stedet for din søns alruner. Jakob kom hjem fra marken om aftenen, og Lea gik ud for at møde ham, og sagde: Til mig skal du komme i dag, for jeg har lejet dig i stedet for min søns alruner, og han sov med hende den nat. Og Gud hørte Lea, og efter at have undfanget fødte hun Jakob en femte søn. Og Lea sagde: Gud har givet mig min løn, fordi jeg gav min tjenestepige til min mand, og hun kaldte hans navn Issakar, som betyder løn. Og Lea undfangede endnu, og fødte en sjette søn til Jakob. Og Lea sagde: Gud har givet mig en god gave på dette tidspunkt, nu vil min mand vælge mig, for jeg har født ham seks sønner, og hun kaldte hans navn Zebulon. Og efter dette fødte hun en datter, og han kaldte hendes navn Deina. Gud huskede Rachel, og Gud lyttede til hende, og han åbnede hendes livmoder. Og efter at have undfanget fødte hun Jakob en søn, og Rachel sagde: Gud har fjernet min forsmædelse. Og hun kaldte hans navn Josef og sagde: Må Gud tilføje mig en anden søn.

Det skete, at da Rachel havde født Josef, sagde Jakob til Laban: Send mig afsted, så jeg kan drage bort til mit sted og til mit land. Giv mig mine kvinder tilbage og mine børn, for hvem jeg har tjent dig, så jeg kan gå bort, for du ved, hvilken trældom jeg har tjent dig i. Laban sagde til ham: Hvis jeg har fundet nåde for dig, har jeg spået det, for Gud har velsignet mig ved din komme. Angiv din løn over for mig, og jeg vil give den. Men Jakob sagde, du ved hvad jeg har tjent dig, og hvor meget dit kvæg var hos mig. Lille var det, som du havde, før jeg kom, og det voksede til en mængde, og Herren Gud velsignede dig ved min fod; nu derfor, hvornår skal jeg også gøre mig selv et hus? Og Laban sagde til ham: Hvad skal jeg give dig? Men Jakob sagde til ham: Du skal ikke give mig noget, hvis du gør dette ord for mig, vil jeg igen vogte dine får og

holde dem. Lad alle dine får passere i dag, og adskil derfra hvert mørkt får blandt lammene, og hvert sribet og plettet blandt gederne vil være min løn. Og min retfærdighed vil vidne for mig på den næste dag, fordi min løn er foran dig: alt det, som ikke er spættet og sribet blandt gederne, og mørkt blandt lammene, vil være stjålet hos mig. Og Laban sagde til ham: Lad det være efter dit ord. Og han adskilte på den dag de spættede og plettede bukke, og alle de spættede og plettede geder, og alt det der var gråt blandt lammene, og alt det der var hvidt blandt dem, og gav dem i hænderne på sine sønner. Og han fjernede tre dages vej mellem dem og Jakob, men Jakob vogtede Labans tilbageværende får. Jakob tog en frisk stav af storaks, valnød og platantræ til sig selv, og Jakob afskallede dem i hvide striber, og ved at skrabe det grønne af fremstod det hvide, som han havde afskallet, broget på stavene. Og han placerede de stænger, som han havde skrællet, i truggene ved vandtruggene, så at når fårene kom for at drikke, foran stængerne, når de kom for at drikke, skulle fårene undfange ved stængerne. Og fårene var i brunst ved stavene, og fårene fødte rent hvide og brogede og gråplettede lam. Men lammene adskilte Jakob, og han opstillede foran fårene hvidstribede vædre og alt det brogede blandt lammene, og han adskilte hjerne for sig selv, og han blandede dem ikke ind i Labans får. Det skete i den tid, da fårene var i brunst og undfangede, at Jakob placerede stavene foran fårene i truggene, for at de skulle undfange i overensstemmelse med stavene. Når fårene fødte, placerede han dem ikke, men det skete, at de umærkede blev Labans, og de mærkede blev Jakobs. Og manden blev overordentlig rig, og han fik meget kvæg, og okser, og tjenere, og tjenestepiger, og kameler, og æsler.

Men Jakob hørte ordene fra Labans sønner, som sagde: Jakob har taget alt, hvad der tilhører vor fader, og af det, der tilhører vor fader, har han skaffet sig al denne herlighed. Og Jakob så Labans ansigt, og se, det var ikke over for ham som i går og i forgårs. Herren sagde til Jakob: Vend tilbage til din faders land og til din slægt, og jeg vil være med dig. Men Jakob sendte bud og kaldte Lea og Rachel ud til sletten, hvor hjordene var. Og han sagde til dem: Jeg ser jeres faders ansigt, at det ikke er venligt mod mig, som i går og i forgårs, men min faders Gud var med mig. Og I ved selv, at jeg med al min styrke har tjent jeres fader. Jeres fader bedrog mig og ændrede min løn ti gange, men Gud tillod ham ikke at skade mig. Hvis han således siger, skal de brogede være din løn, og alle fårene vil føde brogede, men hvis han siger, skal de hvide være din løn, og alle fårene vil føde hvide. Og Gud tog alt kvæget bort fra jeres fader og gav det til mig. Og det skete, da fårene undfangede og blev drægtige, at jeg så med mine øjne i søvnen, og se, gedebukke og vædre gik op på fårene og gederne, hvide og plettede og askefarvet spættede. Og Guds Engel sagde til mig i søvne: Jakob, og jeg sagde: Hvad er der? Og han sagde: Løft dine øjne op og se bukkene og vædrene, der stiger op på fårene og gederne, plettede og brogede og askefarvede spættede, for jeg har set alt det, som Laban gør mod dig. Jeg er den Gud, der viste sig for dig på Guds sted, hvor du salvede en søjle til mig der, og du aflagde et løfte til mig der, nu derfor rejs dig, og drag ud fra dette land, og drag bort til dit fædrelands jord, og jeg vil være med dig. Og Rachel og Lea svarede og sagde til ham: Er der ikke mere nogen del eller arv til os i vor faders hus? Er vi ikke blevet regnet som fremmede for ham? For han har solgt os, og han har fuldstændig fortæret vores sølv. Al den rigdom og den ære, som Gud tog bort fra vor fader, vil være vores og vores børns, nu derfor, alt hvad Gud har sagt til dig, gør det. Men Jakob rejste sig og tog sine hustruer og sine børn op på kamelerne Og han førte

alle sine ejendele bort, og al sin bagage, som han havde erhvervet i Mesopotamien, og alt sit, for at drage til Isak, sin fader, ind i landet Kanaan. Laban gik for at klippe sine får, men Rachel stjal sin faders afgudsbilleder. Jakob skjulte det for syrereren Laban ved ikke at meddele ham, at han flygtede. Og han flygtede selv med alt sit, og han krydsede floden og skyndte sig ind i Gilead-bjerget. Det blev rapporteret til syrereren Laban den tredje dag, at Jakob var flygtet. Og efter at have taget sine brødre med sig, forfulgte han ham syv dages rejse, og indhentede ham ved bjerget Gilead. Men Gud kom til syrereren Laban i en drøm om natten og sagde til ham: Vogt dig for nogensinde at tale ondt med Jakob. Og Laban indhentede Jakob, men Jakob havde slået sit telt op på bjerget, Laban opstillede sine brødre på bjerget Gilead. Laban sagde til Jakob: Hvad har du gjort? Hvorfor flygtede du hemmeligt og stjal dig bort fra mig og førte mine døtre bort som fanger taget med sværd? Og hvis du havde fortalt mig det, ville jeg have sendt dig af sted med glæde og med musik og med trommer og med lyre. Og jeg blev ikke anset værdig til at kysse mine børn og mine døtre, og nu har du handlet tåbeligt. Og nu er min hånd stærk til at skade dig, men din faders Gud sagde igår til mig: Vogt dig selv, at du aldrig taler ondt med Jakob. Nu har du derfor draget bort, for du begærede at gå bort til din faders hus, hvorfor stjal du mine guder? Men Jakob svarede og sagde til Laban: Jeg var bange, for jeg tænkte, at du måske ville tage dine døtre fra mig, og alt mit. Og Jakob sagde: Hos hvem du finder dine guder, skal han ikke leve før vore brødre. Genkend hvad der er hos mig af dine ting, og tag det. Og han genkendte intet hos ham. Men Jakob vidste ikke, at Rachel, hans hustru, havde stjålet dem. Men Laban var indtrådt og søgte i Leas hus, og fandt ikke, og gik ud fra Leas hus, og søgte i Jakobs hus og i de to tjenestepigers hus, og fandt ikke, men indtrådte også i Rakels hus. Rachel tog afgudsbilderne og kastede dem i kamelens sadeltasker og sad på dem. Og hun sagde til sin

fader: Tag det ikke ilde op, min herre, jeg kan ikke rejse mig for dig, fordi jeg har kvindernes sædvane. Laban undersøgte hele huset, og han fandt ikke afguderne. Jakob blev vred, og han kæmpede med Laban, og Jakob svarede og sagde til Laban: Hvad er min uretfærdighed? og hvad er min synd, fordi du forfulgte mig, Og fordi du gennemsøgte alle mine huskars genstande; hvad fandt du af alle dine huskars genstande; læg det her foran dine brødre og mine brødre, og lad dem dømme mellem os to. Disse tyve år har jeg været hos dig, dine får og dine geder blev ikke golde, vædderne af dine får har jeg ikke fortæret. Det dræbte af vilde dyr har jeg ikke bragt til dig, jeg betalte det tilbage af mig selv, tyverier om dagen og tyverier om natten. Jeg blev om dagen brændt af heden, og om natten af frosten, og søvnen forlod mine øjne. Disse tyve år har jeg været i dit hus, jeg tjente dig fjorten år for dine to døtre, og seks år med dine får, og du har bedraget mig for min løn ti gange. Hvis ikke min fader Abrahams Gud, og Isaks frygt, havde været med mig, ville du nu have sendt mig bort tomhændet. Min ydmygelse og mine hænders møje så Gud, og han irettesatte dig i går.

Men Laban svarede og sagde til Jakob: Døtrene er mine døtre, og sønnerne er mine sønner, og kvæget er mit kvæg, og alt hvad du ser, er mit, og hvad angår mine døtre, hvad skal jeg gøre ved dem i dag eller ved deres børn, som de har født? Nu derfor, kom, lad mig indgå en pagt, jeg og du, og den skal være til vidnesbyrd mellem mig og dig, men han sagde til ham, se, ingen er med os, se, Gud er vidne mellem mig og dig. Men Jakob tog en sten og rejste den som en søjle. Sagde men Jakob til sine brødre: Saml sten, og de samlede sten, og de gjorde en bakke, og de spiste der på bakken, og Laban sagde til ham: Denne bakke vidner mellem mig og dig i dag. Og Laban kaldte den Vidnesbyrdets bunke, men Jakob kaldte den Vidnets bunke. Laban sagde til

Jakob: Se, denne bunke og denne stele, som jeg har rejst mellem mig og dig, denne bunke vidner, og denne stele vidner, derfor blev navnet kaldt: Bunken vidner. Og det syn, som han sagde: Må Gud se på det mellem mig og dig, fordi vi vil adskille os fra hinanden. Hvis du ydmyger mine døtre, hvis du tager kvinder til mine døtre, se, ingen er med os til at se, Gud er vidne mellem mig og dig. Hvis jeg ikke krydser over til dig, må du heller ikke krydse over til mig forbi denne bakke og denne søjle med ondt i sinde. Abrahams Gud og Nahors Gud dømme imellem os, og Jakob svor ved sin fader Isaks frygt. Og han ofrede et offer på bjerget, og han kaldte sine brødre, og de spiste og drak, og de sov på bjerget.

32

Men Laban stod op om morgenen, kyssede sine sønner og sine døtre og velsignede dem, og Laban vendte om og drog bort til sit sted.

Og Jakob drog bort på sin egen vej, og da han så op, så han Guds lejr lejret, og Guds engle mødte ham. Men Jakob sagde, da han så dem: Dette er Guds lejr, og han kaldte det sted Lejre.

Og Jakob sendte budbringere foran sig til sin broder Esau ind i landet Seir, ind i landet Edom. Og han befalede dem og sagde: Således skal I sige til min herre Esau: Således siger din tjener Jakob: Jeg opholdt mig hos Laban og blev forsinket indtil nu. Og der blev mig til del okser og æsler og får og tjenere og tjenestepiger, og jeg sendte bud for at forkynde det til min herre Esau, så at din tjener må finde nåde for dig. Og budbringerne vendte tilbage til Jakob og sagde: Vi kom til din broder Esau, og se, han kommer dig i møde med fire hundrede mænd. Jakob frygtede meget og var bekymret, og han delte folket, der var med

ham, og okserne og kamelerne og fårene i to lejre. Og Jakob sagde: Hvis Esau kommer ind i den ene lejr og slår den, vil den anden lejr være til at blive reddet. Jakob sagde: Min fader Abrahams Gud og min fader Isaks Gud, Herre, du som sagde til mig: Vend tilbage til dit fødeland, og jeg vil gøre godt imod dig, Lad det være nok for mig med al den retfærdighed og al den sandhed, som du har vist din tjener, for med denne min stav krydsede jeg denne Jordan, men nu er jeg blevet til to lejre. Befri mig fra min broders hånd, fra Esaus hånd, fordi jeg frygter ham, at han ikke kommer og slår mig og moderen sammen med børnene. Men du sagde: Jeg vil gøre godt imod dig, og jeg vil gøre din sæd som havets sand, der ikke kan tælles på grund af mængden. Og han sov der den nat, og han tog af de gaver, han havde bragt med, og sendte dem til sin broder Esau, Tohundrede geder, tyve gedebukke, tohundrede får, tyve vædre, tredive diegivende kameler og deres børn, fyrrer okser, ti tyre, tyve æsler og ti føl. Og han gav dem til sine tjenere, flok for flok hver for sig, og han sagde til sine tjenere: Gå foran mig, og hold afstand mellem hver flok. Og han befalede den første og sagde: Hvis Esau, min broder, møder dig og spørger dig: Hvem tilhører du, og hvor går du hen, og hvem tilhører disse, som går foran dig? Du vil sige: Din tjener Jakob har sendt gaver til min herre Esau, og se, han kommer efter os. Og han befalede den første, og den anden, og den tredje, og alle dem der gik foran efter disse flokke, idet han sagde: Ifølge dette ord skal I tale til Esau, når han møder jer, Og I vil sige: Se, din tjener Jakob kommer efter os, for han sagde: Jeg vil forsone hans ansigt med gaverne, der går foran ham, og derefter vil jeg se hans ansigt; måske vil han acceptere mit ansigt. Og gaverne gik foran ham, men han selv sov den nat i lejren. Men han stod op den nat og tog de to kvinder og de to tjenestepiger og hans elleve børn og krydsede vadestedet ved Jabbok. Og han tog dem og krydsede strømmen og bragte alle hans ejendele over.

Men Jakob blev efterladt alene, og en mand brottedes med ham indtil morgen. Han så, at han ikke kunne overvinde ham, og rørte ved hans lårmuskel, og Jakobs lårmuskel blev følelsesløs, mens han brydes med ham. Og han sagde til ham: Send mig, for daggryet er gået op. Men han sagde: Jeg vil ikke sende dig, hvis du ikke velsigner mig. Han sagde til ham: Hvad er dit navn? Men han svarede: Jakob. Og han sagde til ham: Dit navn skal ikke længere kaldes Jakob, men Israel skal dit navn være, fordi du har kæmpet med Gud, og med mennesker vil du være mægtig. Jakob spurgte og sagde: Fortæl mig dit navn, og han sagde: Hvorfor spørger du om mit navn? Og han velsignede ham der. Og Jakob kaldte det sted Guds form, for jeg så Gud ansigt til ansigt, og min sjæl blev frelst. Solen steg op for ham, da han passerede Guds skikkelse, men han haltede på sit lår. På grund af dette skal Israels sønner ikke spise senen, som blev følelsesløs, som er på lårfordybningen, indtil denne dag, fordi han rørte ved Jakobs lårfordybning, ved senen som blev følelsesløs.

33

Men Jacob så op med sine øjne, og se, Esau, hans broder, kom med fire hundrede mænd, og Jacob delte børnene mellem Lea og Rachel og de to tjenestepiger. Og han placerede de to unge kvinder og deres sønner først, og Lea og hendes børn efter, og Rachel og Josef sidst. Han selv gik frem foran dem og bøjede sig ned til jorden syv gange, indtil han nærmede sig sin broder. Og Esau løb ham i møde, og efter at have omfavnet ham faldt han på hans nakke, og kyssede ham, og de græd begge. Og da Esau kiggede op, så han kvinderne og børnene og sagde: Hvad er disse for dig? Men han sagde: De børn, som Gud nådigt har givet din tjener. Og de unge kvinder og deres børn nærmede sig og tilbad. Og Lea og hendes børn nærmede sig og kastede sig ned, og efter

dette nærmede Rakel og Josef sig og kastede sig ned. Og han sagde: Hvad betyder alle disse lejre for dig, som jeg har mødt? Og han sagde: Så at din tjener må finde gunst for dig, herre. Esau sagde: Jeg har meget, broder, behold det, som er dit. Jakob sagde: Hvis jeg har fundet nåde for dig, så modtag gaverne gennem mine hænder, for denne sags skyld så jeg dit ansigt, som nogen ville se Guds ansigt, og du vil være tilfreds med mig. Tag mine velsignelser, som jeg bragte til dig, fordi Gud viste mig barmhjertighed, og jeg har alt, og han pressede ham, og han tog dem. Og han sagde: Lad os bryde op og gå ligeud. Men han sagde til ham: Min herre ved, at børnene er spæde, og at fårene og køerne dier hos mig; hvis jeg derfor driver dem hårdt en enkelt dag, vil alt kvæget dø. Lad min herre gå foran sin tjener, men jeg vil drage afsted på vejen i ro efter min rejse og efter de unge mænds fod, indtil jeg kommer til min herre i Seir. Men Esau sagde: Jeg vil efterlade nogle af mit folk hos dig. Men han sagde: Hvorfor dette? Det er tilstrækkeligt, at jeg fandt nåde for dine øjne, herre. Men Esau vendte den dag tilbage til sin vej til Seir. Og Jakob rejste til Telte, og han byggede sig der huse, og til sit kvæg gjorde han telte; derfor kaldte han det sted Telte.

Og Jakob kom til Salem, Sikems by, som ligger i Kanaans land, da han vendte tilbage fra Mesopotamien i Syrien, og han slog lejr over for byen. Og han erhvervede den del af marken, hvor han havde opslået sit telt, fra Emmor, Sikems fader, for hundrede ammon. Og han opstillede der et alter og påkaldte Israels Gud.

34

Men Dina, Leahs datter, som hun fødte til Jakob, gik ud for at se de indfødte døtre. Og Sikem, søn af Emmor hiviten, landets hersker, så hende, og han tog hende, lå med hende og krænkede

hende. Og han rettede sin sjæl mod Dina, Jakobs datter, og han elskede jomfruen, og han talte til jomfruens hjerte. Sykem sagde til Emmor, hans fader: Tag mig denne pige til hustru. Jacob hørte, at Emmors søn havde besudlet hans datter Dinah, men hans sønner var med hans kvæg på sletten, og Jacob tav, indtil de kom. Men Emmor, Sikems fader, gik ud til Jakob for at tale med ham. Men Jakobs sønner kom fra marken, og da de hørte det, blev mændene dybt bedrøvede, og det var meget smertefuldt for dem, fordi han havde gjort en skamfuld ting i Israel ved at have ligget med Jakobs datter, og sådan vil det ikke være. Og Emmor talte til dem og sagde: Sikem, min søn, har med sin sjæl valgt jeres datter, giv derfor hende til ham som hustru, Og indgå ægteskab med os, giv jeres døtre til os, og tag vores døtre til jeres sønner. Og I skal bo hos os, og se, landet ligger bredt åbent foran jer, I skal bo der, og I skal handle i det, og I skal erhverve ejendom i det. Sikem sagde til hendes fader og til hendes brødre: Måtte jeg finde nåde for jeres øjne, og hvad end I siger, vil vi give. Multiplicer medgiften meget, og jeg vil give, hvad I siger til mig, og I skal give mig denne pige til hustru.

Men Jakobs sønner svarede Sikem og Emmor, hans fader, med svig, og de talte til dem, fordi de havde besmittet Dina, deres søster. Og Simeon og Levi, Dinas brødre, sagde til dem: Vi vil ikke være i stand til at gøre dette, at give vor søster til en mand som har forhud, for det er en skam for os. Kun i dette vil vi blive som jer, og vi vil bo hos jer, hvis I bliver som vi, ved at hver mand af jer bliver omskåret. Og vi vil give vore døtre til jer, og vi vil tage jeres døtre til hustruer for os, og vi vil bo hos jer, og vi vil være som ét folk. Men hvis I ikke lytter til os om at blive omskåret, vil vi tage vores datter og gå bort. Og ordene behagede Emmor og Sykem, Emmors søn. Og den unge mand tøvede ikke med at gøre dette, for han var optaget af Jakobs datter, og han selv var den mest

ansete af alle i sin faders hus. Men Emmor og Sykem, hans søn, kom til deres bys port, og de talte til deres bys mænd og sagde, Disse mennesker er fredelige, lad dem bo hos os i landet og handle der, og se, landet er bredt foran dem, deres døtre vil vi tage til os som hustruer, og vore døtre vil vi give til dem. I dette alene vil menneskene blive som os for at bo med os, så vi kan være ét folk, ved at hver mandlig af os bliver omskåret, ligesom de selv er blevet omskåret. Og deres kvæg, og deres firføddede dyr, og deres ejendele, vil de ikke blive vore? Lad os blot i dette blive ligesom dem, og de vil bo med os. Og alle de handlende ved porten i deres by lyttede til Emmor og Sykem, hans søn, og al mandkøn blev omskåret på deres forhudskød.

Det skete på den tredje dag, da de var i smerte, at de to sønner af Jakob, Simeon og Levi, Dinas brødre, hver tog sit sværd og gik ind i byen uantastet og dræbte alle af hankøn. Både Emmor og Sikem, hans søn, dræbte de med sværdets mund, og de tog Dina fra Sikems hus, og de gik ud. Men Jakobs sønner gik ind over de sårede og plyndrede den by, hvor de havde besudlet deres søster Dinah. Og de tog deres får, deres okser og deres æsler, alt hvad der var i byen, og alt hvad der var på sletten. Og de tog alle deres legemer til fange og al deres bagage og deres kvinder, og de plyndrede alt hvad der var i byen og alt hvad der var i husene. Jakob sagde til Simeon og Levi: I har gjort mig hadefuldt, så at jeg er ond for alle dem der bor i landet, både for kana'anæerne og for perizitterne. Jeg er fåtallig i antal, og når de samler sig mod mig, vil de slå mig ned, og jeg vil blive udryddet, jeg og mit hus. De sagde: Men skal de bruge vor søster som en prostitueret?

Gud sagde til Jakob: Rejs dig og gå op til stedet Betel, og bo der, og gør der et alter for den Gud, som viste sig for dig, da du flygtede fra din broder Esaus ansigt. Jakob sagde til sit hus og alle dem, der var med ham: Fjern de fremmede guder, som er med jer, fra jeres midte, og rens jer selv, og skift jeres klæder. Og lad os rejse os og gå op til Betel, og lad os lave et alter der for den Gud, som lyttede til mig på trængslens dag, som var med mig, og som reddede mig på den vej, jeg gik. Og de gav Jakob de fremmede guder, som var i deres hænder, og øreringene, som var i deres ører, og Jakob skjulte dem under terebinten i Sikem, og han ødelagde dem indtil denne dag. Og Israel brød op fra Sikem, og Guds frygt kom over byerne rundt om dem, og de forfulgte ikke Israels sønner. Men Jakob kom til Luz, som er i landet Kanaan, som er Betel, han selv og alt det folk, som var med ham. Og han byggede der et alter, og han kaldte stedets navn Betel, for der åbenbarede Gud sig for ham, da han flygtede fra sin broder Esaus ansigt.

Deborah, Rebekkas amme, døde og blev begravet nedenfor Betel ved egen, og Jakob kaldte dens navn Sorgens Eg. Gud viste sig for Jakob, da han stadig var i Luz, da han kom fra Mesopotamien i Syrien, og Gud velsignede ham. Og Gud sagde til ham: Dit navn skal ikke længere kaldes Jakob, men Israel skal dit navn være, og han kaldte hans navn Israel. Men Gud sagde til ham, jeg er din Gud, forøg dig og formér dig, nationer og forsamlinger af nationer vil komme fra dig, og konger vil gå ud fra dine lænder. Og det land, som jeg gav Abraham og Isak, til dig har jeg givet det, til dig skal det være, og til din sæd efter dig vil jeg give dette land. Gud gik op fra ham, fra det sted hvor han talte med ham. Og Jakob satte en søjle op på det sted, hvor Gud talte med ham, en stensøjle, og han udgød et drikoffer på den, og han hældte olie på den. Og Jakob kaldte navnet på det sted, hvor Gud

talte med ham der, Betel. Og Jakob rejste fra Bethel og opslog sit telt hinsides Gaders tårn, og det skete, da han nærmede sig Chabratha for at komme til Ephrathah, at Rachel fødte, og hun havde en svær fødsel. Det skete, at da hun fødte under hårde vilkår, sagde jordemoderen til hende: Fat mod, for også denne er en søn til dig. Det skete, at da hun frigav sin sjæl, for hun var døende, kaldte hun hans navn søn af min smerte, men faderen kaldte hans navn Benjamin. Rachel døde og blev begravet ved vejen til Efratas væddeløbsbane; dette er Betlehem. Og Jakob opstillede en søjle på hendes grav, denne er søjlen på Rakels grav indtil denne dag. Det skete, da Israel boede i det land, at Ruben gik og sov med Ballas, hans fader Jakobs medhustru, og Israel hørte det, og det forekom ondt for ham. Jakobs sønner var tolv.

Leahs sønner: Jakobs førstefødte Reuben, Simeon, Levi, Juda, Issakar, Zebulon. Rachels sønner var Josef og Benjamin. Bilhas, Rachels tjenestepiges, sønner var Dan og Naphtali. Sønnerne af Zilpah, Leahs tjenestepige, var Gad og Asher; disse var Jakobs sønner, som blev født ham i Mesopotamien i Syrien. Men Jakob kom til Isak, hans fader, i Mamre, i slettens by; denne er Hebron i landet Kanaan, hvor Abraham og Isak boede. Isaks dage blev hundrede og firs år, som han levede. Og da Isak svandt hen, døde han, og blev samlet til sin slægt, gammel og mæt af dage, og Esau og Jakob, hans sønner, begravede ham.

36

Disse er Esaus slægter, han er Edom. Esau tog kvinder for sig selv fra kananæernes døtre: Ada, datter af hettiteren Ailom, og Olibema, datter af Ana, som var søn af hiviteren Sebegon. Og Basemath, Ishmaels datter, Nebaioths søster. Ada fødte Elifas til ham, og Basemat fødte Raguel. Og Olibema fødte Ieous og Ieglom

og Kore, disse sønner af Esau, som blev født ham i landet Kanaan. Esau tog sine kvinder, sine sønner, sine døtre, alle medlemmerne af sit hus, alle sine ejendele, alt sit kvæg, alt hvad han havde erhvervet, og alt hvad han havde opnået i Kanaans land, og Esau drog bort fra Kanaans land væk fra sin broder Jakob. For deres besiddelser var mange til at bo sammen, og jorden hvor de opholdt sig var ikke i stand til at bære dem, på grund af mængden af deres besiddelser. Esau bosatte sig i bjerget Seir; Esau, han er Edom. Disse er slægterne af Esau, Edoms fader, i bjerget Seir. Og disse er navnene på Esaus sønner: Elifas, søn af Esaus hustru Ada, og Raguel, søn af Esaus hustru Basemat. Eliphaz sønner blev Teman, Omar, Zophar, Gothom og Kenaz. Thamna var medbustru til Elifas, Esaus søn, og hun fødte Amalek til Elifas; disse var sønner af Ada, Esaus hustru. Disse var Raguels sønner: Nahoth, Zare, Some og Moze; disse var sønnerne af Basemath, Esaus hustru. Disse er sønnerne af Oholibamah, datter af Ana, søn af Zibeon, Esaus hustru, og hun fødte Esau Jeush og Jaalam og Korah. Disse var lederne, sønnerne af Esau, sønnerne af Eliphaz, Esaus førstefødte: leder Teman, leder Omar, leder Zophar, leder Kenaz, Leder Korah, leder Gothom, leder Amalek, disse ledere af Eliphaz i landet Idumea, disse sønner af Ada. Og disse er sønnerne af Raguel, søn af Esau: leder Nahoth, leder Zare, leder Some, leder Moze; disse er lederne af Raguel i landet Edom, disse er sønnerne af Basemath, Esaus hustru. Disse var sønnerne af Oholibamah, Esaus hustru: leder Jeush, leder Jaalam, leder Korah. Disse var lederne af Oholibamah, Anas datter, Esaus hustru. Disse er Esaus sønner, og disse er deres ledere, disse er Edoms sønner. Disse var sønnerne af Seir Horitten, som beboede landet: Lotan, Shobal, Zibeon, Ana, Og Dishon, og Asar, og Rison, disse ledere af horitten, sønnerne af Seir i landet Edom. Lotans sønner blev Chorri og Heman, og Lotans søster var Thamna. Men disse var Shobals sønner: Golam og Manahath og Gaibel og Zophar og

Omar. Og disse er sønnerne af Sebegon: Aiah og Ana. Denne er Ana, som fandt Jamin i ørkenen, da han vogtede sin fader Sebegons lastdyr. Disse var Anas sønner: Dishon og Oholibama, Anas datter. Disse var Dishons sønner: Amadah, Asban, Ithran og Haran. Disse var Asars sønner: Balaam, Zoukam og Ioukam. Disse men Risons sønner, As og Aran. Disse var ledere af horitterne: leder Lotan, leder Shobal, leder Zibeon, leder Ana, Leder Dishon, leder Asar, leder Rison, disse ledere af Chorri i deres lederskaber i landet Edom.

Og disse er de konger, der regerede i Edom, før der regerede en konge i Israel. Og Balak, søn af Beor, regerede i Edom, og hans bys navn var Dennaba. Men Balak døde, og Jobab, søn af Zara fra Bosorra, regerede i stedet for ham. Jobab døde, og Asom fra Thaimans land regerede i stedet for ham. Asom døde, og Adad, søn af Barad, som havde nedkæmpet Midian på Moabs slette, regnede i hans sted, og hans bys navn var Gethaim. Adad døde, og Samada fra Masrekah regerede i stedet for ham. Samada døde, og Saul fra Rooboth ved floden regerede i stedet for ham. Saul døde, og Ballenon, søn af Achobor, regnede i stedet for ham. Ballenon, søn af Achobor, døde, og Arad, søn af Barad, regerede i stedet for ham, og hans bys navn var Phogor, og hans hustrus navn var Metebeel, datter af Matraith, søn af Maizoo. Disse er navnene på Esaus ledere, i deres stammer, ifølge deres sted, i deres lande, og i deres nationer: leder Thamna, leder Gola, leder Jether, leder Oholibamah, leder Helas, leder Finon, leder Kenaz, leder Teman, leder Mazar, leder Magediel, leder Zaphoin, disse ledere af Edom, i de byggede byer i landet af deres besiddelse, denne Esau, fader til Edom.

Men Jakob boede i det land, hvor hans fader havde opholdt sig, i Kanaans land, og disse er Jakobs slægter. Joseph var sytten år gammel og vogtede sin faders får sammen med sine brødre, idet han var ung, sammen med Ballas sønner og sammen med Zelfas sønner, hans faders hustruers sønner, og Joseph bragte onde rygter om dem til Israel, deres fader. Jacob elskede Josef mere end alle sine sønner, fordi han var hans alderdoms søn, og han gjorde en broget tunika til ham. Men da hans brødre så, at faderen elskede ham fremfor alle sine sønner, hadede de ham, og de kunne ikke tale et eneste fredeligt ord til ham. Josef havde en drøm og fortalte den til sine brødre. Og han sagde til dem: Hør denne drøm, som jeg har drømt. Jeg troede, at I bandt neg midt på sletten, og mit neg rejste sig og blev stillet oprejst, men jeres neg vendte sig rundt og tilbad mit neg. Hans brødre sagde til ham: Vil du virkelig regere over os, eller vil du herske over os? Og de fortsatte med at hade ham på grund af hans drømme og på grund af hans ord. Han så en anden drøm, og han fortalte den til sin fader og til sine brødre, og sagde: Se, jeg drømte en anden drøm, ligesom solen og månen og elleve stjerner bøjede sig ned for mig. Og hans fader irettesatte ham og sagde til ham: Hvad er denne drøm, som du har drømt? Skal vi derfor sandelig komme, jeg og din moder og dine brødre, for at tilbede dig på jorden? Hans brødre var jaloux på ham, men hans fader bevarede ordet. Men hans brødre gik for at vogte deres faders får i Sikem. Og Israel sagde til Josef: Vogter dine brødre ikke i Sikem? Kom, jeg vil sende dig til dem. Og han sagde til ham: Se, her er jeg. Israel sagde til ham: Gå af sted og se, om dine brødre har det godt, og fårene, og rapporter til mig, og han sendte ham fra Hebrons dal, og han kom til Sikem. Og en mand fandt ham vandrende på sletten, og manden spurgte ham og sagde: Hvad søger du? Men han sagde: Jeg søger mine brødre; fortæl mig, hvor de græsser. Manden sagde til ham: De er draget bort herfra, for jeg hørte dem sige: Lad

os gå til Dothaim. Og Josef gik efter sine brødre, og han fandt dem i Dothaim.

De så ham på forafstand, før han nærmede sig dem, og de lagde onde planer om at dræbe ham. Hver sagde til sin broder: Se, den drømmer dér kommer. Nu derfor, kom, lad os dræbe ham og kaste ham i en af brøndene, og vi vil sige: Et ondt dyr har fortæret ham, og vi skal se, hvad der bliver af hans drømme. Men da Ruben hørte det, reddede han ham fra deres hænder, og han sagde: Lad os ikke slå ham ind i sjælen. Men Ruben sagde til dem: Udøs ikke blod, kast ham i en af disse brønde i ørkenen, men læg ikke hånd på ham, så at han må redde ham ud af deres hænder og give ham tilbage til hans fader. Det skete, at da Josef kom til sine brødre, strippede de Josef for den brogede tunika, som han havde på. Og efter at have taget ham, kastede de ham i brønden, men brønden var tom, den havde ikke vand. De satte sig for at spise brød, og da de kiggede op, så de rejsende ismaelitter komme fra Gilead, og deres kameler var læsset med røgelse og harpiks og myrra. De var på vej for at bringe det ned til Egypten.

Judas sagde til sine brødre: Hvad nytter det, hvis vi dræber vor broder og skjuler hans blod? Kom, lad os sælge ham til disse ismaelitter, men vore hænder må ikke være på ham, fordi han er vor broder og vort kød. Og hans brødre hørte det. Og de midianitiske købmænd var på march forbi, og de trak Josef op fra brønden, og de solgte Josef til ismaelitterne for tyve guldmønter. Og de bragte Josef ned til Egypten. Ruben vendte tilbage til brønden, og han så ikke Josef i brønden, og han rev sine klæder. Og han vendte tilbage til sine brødre og sagde: Drengen er der ikke, men hvor skal jeg gå hen nu? Men efter at have taget Josefs tunika, slagtede de et gedekid og plettede tunikaen med blodet. Og de sendte den brogede tunika og bragte den ind til deres fader, og

de sagde: Denne har vi fundet, genkend om det er din søns tunika eller ej. Og han genkendte ham og sagde: Det er min søns tunika. Et ondt vilddyr har fortæret ham, et vilddyr har grebet Josef. Jakob rev sine klæder i stykker, og han iførte sig sæk om sine lænder, og han sørgede over sin søn i mange dage. Men alle hans sønner og døtre blev samlet, og de kom for at trøste ham, og han ville ikke trøstes, idet han sagde, at han sørgede ville gå ned til sin søn i dødsriget, og hans fader begræd ham. Men Midianiterne solgte Josef til Egypten til Potifar, Faraos hofmand, overkok.

38

Det skete i den tid, at Judas gik ned fra sine brødre og ankom til en vis mand, en Adullamit, hvis navn var Hira. Og Judas så der en datter af en kanaanæisk mand, hvis navn var Shua, og han tog hende, og han gik ind til hende. Og efter at have undfanget fødte hun en søn, og hun kaldte hans navn Er. Og efter at have undfanget bar hun endnu en søn, og kaldte hans navn Onan. Og efter at have tilføjet fødte hun en søn, og hun kaldte hans navn Shiloh, men hun var i Chasbi, da hun fødte dem. Og Judas tog en hustru til Er, sin førstefødde, hvis navn var Tamar. Det skete, at Er, Judas førstefødte, var ond for Herrens øjne, og Gud dræbte ham. Judas sagde til Onan: Gå ind til din broders kone, indgå ægteskab med hende, og skab afkom til din broder. Men da Onan vidste, at sæden ikke ville være hans, skete det, når han gik ind til sin broders kvinde, at han hældte den ud på jorden for ikke at give sæd til sin broder. Ondt var det i Guds øjne, fordi han gjorde dette, og han dræbte også ham.

Men Judas sagde til Tamar, hans svigerdatter: Sid som enke i din faders hus, indtil min søn Shiloh bliver stor, for han tænkte: Ikke at også denne dør, ligesom hans brødre. Men Tamar gik bort

og sad i sin faders hus. Dagene blev mange, og Saua, Judas hustru, døde, og efter at Judas var blevet trøstet, gik han op til dem, der klippede hans får, han selv og Hiras, hans hyrde, Adullamitten, til Tamna. Og han rapporterede til Tamar, hans svigerdatter, idet han sagde: Se, din svigerfar går op til Tamna for at klippe sine får. Og efter at have taget enkeklæderne af sig, iførte hun sig sommerklædet og smykkede sig, og hun sad ved portene af Enan, som er ved vejen forbi Thamna, for hun så, at Shiloh var blevet stor, men han gav hende ikke til ham som hustru. Og da Judas så hende, syntes han, at hun var en prostitueret, for hun havde dækket sit ansigt, og han genkendte hende ikke. Han drejede til side fra vejen mod hende og sagde til hende: Tillad mig at gå ind til dig, for han vidste ikke, at hun var hans brud. Men hun sagde: Hvad vil du give mig, hvis du går ind til mig? Men han sagde: Jeg sender dig et gedekid fra mine får. Men hun sagde: Hvis du giver mig pant, indtil du sender det. Men han sagde: Hvilket pant skal jeg give dig? Hun sagde: Din ring og din halskæde og din stav, som er i din hånd. Og han gav hende det, og han gik ind til hende, og hun blev med barn af ham. Og hun rejste sig og gik bort, og hun tog sit sommerklædningsstykke af sig selv, og hun iførte sig sine enkeklæder. Men Judas sendte gedekiddet med sin hyrde, Adullamitten, for at modtage pantet fra kvinden, og han fandt hende ikke. Han spurgte mændene fra stedet: Hvor er den prostituerede, der var i Ainan ved vejen? Og de sagde: Der var ingen prostitueret her. Og han vendte tilbage til Judas og sagde: Jeg fandt hende ikke, og folkene fra stedet siger, at der ikke har været nogen prostitueret her. Judas sagde: Lad hende beholde dem, så vi ikke bliver til grin. Jeg har jo sendt denne killing, men du har ikke fundet hende. Det skete efter tre måneder, at det blev rapporteret til Juda, idet de sagde: Tamar, din svigerdatter, har horet, og se, hun er med barn fra hor. Men Juda sagde: Før hende ud, og lad hende blive brændt. Mens hun blev ført bort, sendte

hun bud til sin svigerfar og sagde: Jeg er gravid med den mand, som disse ting tilhører, og hun sagde: Genkend hvem der ejer denne signetring og denne kæde og denne stav. Judas genkendte det og sagde: Tamar er blevet retfærdiggjort mere end jeg, fordi jeg ikke gav hende til Shiloh, min søn. Og han lå ikke mere med hende. Det skete, at da hun fødte, var der tvillinger i hendes moderliv. Det skete, at da hun fødte, stak den ene hånden frem, og jordemoderen tog den og bandt skarlagen om hans hånd og sagde: Denne vil komme ud først. Men da han trak hånden tilbage, gik hans broder straks ud, og hun sagde: Hvad for et hegn blev revet igennem på grund af dig? Og hun kaldte hans navn Fares. Og efter dette gik hans broder ud, på hvis hånd der var det skarlagensrøde, og han kaldte hans navn Zara.

39

Joseph blev bragt ned til Egypten, og Petephres, Faraos eunuk, den øverste kok, en egyptisk mand, erhvervede ham fra hænderne på ismaeliterne, som havde bragt ham derned. Og Herren var med Josef, og han var en mand, der havde held med sig, og han var i huset hos sin herre, egypteren. Hans herre vidste, at Herren var med ham, og at alt hvad han gjorde, gjorde Herren vellykket i hans hænder. Og Josef fandt nåde for sin herres øjne og behagede ham. Og han indsatte ham over sit hus, og alt hvad der tilhørte ham, gav han i Josefs hånd. Det skete, at efter han var blevet indsat over hans hus og over alt, hvad der tilhørte ham, velsignede Herren egypterens hus på grund af Josef, og Herrens velsignelse kom over alt, hvad han ejede, i huset og på marken. Og han betroede alt, hvad der tilhørte ham, i Josefs hænder, og han kendte intet af det, der vedrørte ham selv, undtagen det brød, som han selv spiste. Og Josef var smuk af udseende og meget dejlig at se på. Og det skete efter disse ord, at hans herres hustru kastede

sine øjne på Josef og sagde: Lig med mig. Men han var ikke villig, og han sagde til sin herres hustru: Hvis min herre ikke kender noget i sit hus gennem mig, og alt hvad der tilhører ham har han givet i mine hænder, Og intet overgår mig i dette hus, heller ikke er noget blevet holdt tilbage fra mig, undtagen dig, fordi du er hans hustru, og hvordan skulle jeg gøre denne onde gerning og synde mod Gud? Når hun dag efter dag talte til Josef, adlød han hende ikke ved at sove med hende for at ligge med hende. Det skete en sådan dag, og Josef gik ind i huset for at udføre sit arbejde, og ingen af dem i huset var derinde. Og hun greb ham i klæderne og sagde: Lig med mig, og han efterlod sine klæder i hendes hænder, flygtede og gik ud. Og det skete, da hun så, at han havde efterladt sine klæder i hendes hænder og var flygtet, og han var gået ud udenfor, Og hun kaldte dem, der var i huset, og hun sagde til dem: Se, han har bragt et hebraisk barn ind til os for at spotte os. Han kom ind til mig og sagde: Lig med mig, og jeg råbte med høj stemme. Men da han hørte, at jeg hævdede min stemme og råbte, flygtede han og efterlod sine klæder hos mig, og gik ud. Og hun efterlod klæderne hos sig, indtil herren kom ind i sit hus. Og hun talte til ham ifølge disse ord og sagde: Den hebraiske tjener, som du bragte ind til os, kom ind til mig for at spotte mig, og han sagde til mig: Jeg vil ligge med dig. Men da han hørte, at jeg ophøjede min stemme og råbte, flygtede han og efterlod sine klæder hos mig og gik udenfor. Det skete, at da herren hørte sin hustrus ord, som hun talte til ham og sagde: Således har din tjener gjort mod mig, blev han vred.

Og herren tog Josef og satte ham i fæstningen, på det sted hvor kongens fanger holdes der i fæstningen. Og Herren var med Josef, og udgød sin barmhjertighed over ham, og gav ham gunst for den øverste fængselsvogters øjne. Og den øverste fængselsvogter gav fængslet i Josefs hånd, og alle de fængslede, så

mange som var i fængslet, og alt hvad de gjorde der, det var han selv, der gjorde. Den øverste fængselsvogter kendte intet gennem ham, for alt var gennem Josefs hånd, fordi Herren var med ham, og alt hvad han gjorde, gjorde Herren velstående i hans hænder.

40

Det skete efter disse ord, at den øverste mundskænk hos kongen af Egypten og den øverste baker syndede mod deres herre, kongen af Egypten. Og Faraos blev vred på sine to hofmænd, på den øverste mundskænk og på den øverste baker, og han placerede dem i varetægt i fængslet, på det sted hvor Josef var indespærret. Og den øverste fængselsvogter betroede dem til Josef, og han stod dem bi, og de var dage i fængslet. Og jeg så, at de begge drømte en drøm i én nat, men synet af drømmen for den øverste mundskænk og den øverste baker, som var hos kongen af Egypten, de som var i fængslet, var dette. Josef gik ind til dem om morgenen, og han så dem, og de var foruroligede. Og han spurgte Faraos hofmænd, som var med ham i fængslet hos hans herre, og sagde: Hvorfor er jeres ansigter så mørke i dag? Men de sagde til ham: Vi har set en drøm, og der er ingen til at fortolke den. Men Josef sagde til dem: Tilhører fortolkningen ikke Gud? Fortæl mig den derfor. Og den øverste mundskænk fortalte sin drøm til Josef, og sagde: I min søvn var der en vinranke foran mig. I vinstokken var der tre grene, og den blomstrede, havde frembragt skud, og drueklaserne var modne. Og Faraos bæger var i min hånd, og jeg tog druen og pressede den ned i bægeret, og jeg gav bægeret i Faraos hånd. Og Josef sagde til ham: Dette er fortolkningen: de tre grene er tre dage. Endnu tre dage, og Faraos vil huske din stilling, og han vil genindsætte dig i dit embede som overvinkelskænk, og du vil give Faraos bægeret i hans hånd efter din tidligere stilling, som da du var mundskænk. Men husk mig,

når det går dig godt, og du skal vise mig barmhjertighed, og du skal huske mig over for Farao, og du vil bringe mig ud af dette fængsel. At jeg blev stjålet ved tyveri fra hebræernes land, og her har jeg ikke gjort noget, men de kastede mig i denne brønd. Og den øverste bager så, at han havde fortolket rigtigt, og han sagde til Josef: Og jeg så en drøm, og jeg troede, at jeg bar tre kurve med fint brød på mit hoved, Men i kurven ovenover var der af alle de slags, som Farao spiser, bagerens arbejde, og himlens fugle åd dem fra kurven ovenover mit hoved. Men Josef svarede ham: Dette er fortolkningen: de tre kurve er tre dage, Endnu tre dage, og Farao vil tage dit hoved fra dig og hænge dig på et træ, og himlens fugle vil spise dit kød. Det skete på den tredje dag, som var Faraos fødselsdag, at han gjorde et gæstebud for alle sine tjenere, og han huskede på mundskænkens stilling og bagerens stilling midt iblandt sine tjenere. Og han genindstatte den øverste mundskænk i hans embede, og han gav koppen i Faraos hånd. Men den øverste bager hængte han, som Josef havde fortolket for dem. Og den øverste mundskænk huskede ikke Josef, men glemte ham.

41

Det skete efter to års dage, at Farao så en drøm; han troede at stå ved floden. Og se, ligesom fra floden kom syv køer op, smukke af udseende og med kraftig krop, og de græssede i sivene. Andre syv køer kom op efter disse fra floden, grimme af udseende og tynde af kød, og de græssede ved de andre køer på flodens bred. Og de syv grimme og tynde køer fortærede de syv smukke og velnærede køer, og Farao vågnede. Og han drømte for anden gang, og se, syv aks kom op på én stilk, udvalgte og gode. Og se, syv tynde og vindblæste aks spirede op sammen med dem. Og de syv tynde og vindblæste aks slugte de syv udvalgte og fulde aks, men

Farao vågnede, og det var en drøm. Det skete om morgenen, at hans sjæl blev urolig, og han sendte bud og kaldte på alle Egyptens drømmetydere og alle landets vise, og Farao fortalte dem sin drøm, men der var ingen, som kunne tyde den for Farao. Og den øverste mundskænk talte til Farao og sagde: Min synd husker jeg i dag. Farao blev vred på sine tjenere og satte os i fængsel i den øverste koks hus, både mig og den øverste bager. Og vi så begge en drøm i samme nat, jeg og han, hver så vi sin egen drøm. Der var en ung hebraisk tjener hos os, som tilhørte den øverste kok, og vi fortalte ham det, og han tolkede for os. Det skete, som han fortolkede for os, således skete det også: jeg blev genindsat i min stilling, men han blev hængt. Men Farao sendte bud og kaldte Josef, og de førte ham ud fra fængslet, og de barberede ham, og de skiftede hans kjortel, og han kom til Farao. Farao sagde til Josef: Jeg har set en drøm, og der er ingen, som kan fortolke den, men jeg har hørt om dig, at når du hører drømme, kan du fortolke dem. Men Josef svarede Farao: Uden Gud vil Faraos frelse ikke blive givet. Men Farao talte til Josef og sagde: I min søvn troede jeg at stå ved flodens bred. Og ligesom fra floden kom syv køer op, smukke af udseende og fede på kroppen, og de græssede i sivgræsset. Og se, syv andre køer kom op efter dem fra floden, onde og grimme af udseende, og tynde af kød, sådan som jeg ikke har set i hele Egyptens land, så grimme. Og de syv grimme og tynde køer opslugte de syv første smukke og udvalgte køer. Og de gik ind i deres bug, og det blev ikke tydeligt, at de var gået ind i deres bug, og deres udseende var grimt, ligesom i begyndelsen, men efter at være vågnet sov jeg. Og jeg så igen i min søvn, og ligesom syv aks kom op på én stilk, fulde og gode, Syv andre aks, tynde og vindblæste, spirede op ved siden af dem. Og de syv tynde og vindødelagte aks slugte de syv gode og fulde aks, jeg sagde derfor til fortolkerne, og der var ingen, der kunne forklare mig det.

Og Josef sagde til Farao: Faraos drøm er én; alt hvad Gud gør, har han vist Farao. De syv smukke køer er syv år, og de syv smukke aks er syv år, Faraos drøm er én. Og de syv tynde køer, der stiger op efter dem, er syv år, og de syv tynde og vindødelagte aks er syv år, der vil komme syv år med hungersnød. Men det ord jeg har sagt til Farao: Gud har vist Farao alt det, han vil gøre. Se, syv år med stor overflod kommer i hele Egyptens land. Men der vil komme syv år med hungersnød efter disse, og de vil glemme den mæthed, der vil være i hele Egypten, og hungersnøden vil fortære landet. Og overfloden vil ikke blive kendt på jorden på grund af hungersnøden, som vil komme efter disse ting, for den vil være overordentlig stærk. At drømmen blev givet til Farao to gange, det er fordi ordet fra Gud vil være sandt, og Gud vil skynde sig med at udføre det. Nu derfor, overvej en klog og intelligent mand, og indsæt ham over Egyptens jord. Og lad Farao gøre dette, og lad ham indsætte toparkerne over landet, og lad dem samle alle afgrøderne fra Egyptens land i de syv velstandsåre, Og lad dem samle al maden fra de syv kommende gode år, og lad kornet blive samlet under Faraos hånd, lad mad blive opbevaret i byerne. Og maden der har været opbevaret i landet vil være til de syv hungersnødsår, som vil være i Egyptens land, og landet vil ikke blive ødelagt i hungersnøden. Men ordet behagede Farao og alle hans tjenere.

Og Farao sagde til alle sine tjenere: Vil vi ikke finde en sådan mand, som har Guds ånd i sig? Men Farao sagde til Josef: Siden Gud har vist dig alle disse ting, er der ikke nogen mand visere og mere intelligent end dig. Du skal være over mit hus, og efter din mund skal alt mit folk adlyde; kun med hensyn til tronen vil jeg være større end dig. Farao sagde til Josef: Se, jeg udnævner dig i dag over hele Egyptens land. Og Farao tog ringen af sin hånd og satte den på Josefs hånd, og klædte ham i en linnedkappe, og satte

en gylden halskæde om hans hals. Og han lod ham køre op i sin anden vogn, og en herold udråbte foran ham, og han indsatte ham over hele Egyptens land. Farao sagde til Josef: Jeg er Farao, uden dig skal ingen løfte sin hånd over hele Egyptens land. Og Farao kaldte Josefs navn Psontomphanech og gav ham Aseneth, datter af Potiphera, præst i Heliopolis, til hustru. Joseph var tredive år gammel, da han stod for Farao, kongen af Egypten, og Joseph gik ud fra Faraos ansigt og drog gennem hele Egyptens land. Og jorden gav afgrøder i de syv velstandsår. Og han samlede al maden fra de syv år, i hvilke der var overflod i Egyptens land, og han placerede maden i byerne; maden fra sletterne omkring hver by placerede han i den. Og Josef samlede korn som havets sand, meget overordentligt meget, indtil det ikke kunne tælles, for der var intet tal.

Men Josef blev der to sønner før de syv hungersnødsår kom, som Aseneth, datteren af Potiphera, præsten i Heliopolis, fødte ham. Men Josef kaldte den førstefødtes navn Manasse, fordi Gud fik mig til at glemme alle mine lidelser og alt fra min faders hus. Men navnet på den anden kaldte han Efraim, fordi Gud forøgede mig i mit ydmygelses land. De syv velstandsår, som var i Egyptens land, gik forbi. Og de syv hungersnødsår begyndte at komme, som Josef havde sagt, og der blev hungersnød i hele landet, men i hele Egyptens land var der brød. Og hele Egyptens land blev hungrigt, men folket råbte til Farao om brød, men Farao sagde til alle egypterne: Gå til Josef, og hvad han siger til jer, det skal I gøre. Og sulten var over hele jorden, men Josef åbnede alle kornmagasinerne og solgte til alle egypterne. Og alle landene kom til Egypten for at købe hos Josef, for hungersnøden herskede i hele landet.

Men da Jakob så, at der var korn til salg i Egypten, sagde han til sine sønner: Hvorfor sidder I og driver den af? Se, jeg har hørt, at der er korn i Egypten; gå ned der og køb lidt mad til os, så vi kan leve og ikke dør.

Josefs ti brødre gik ned for at købe korn fra Egypten, Men Benjamin, Josefs broder, sendte han ikke med hans brødre, for han sagde: At der ikke nogensinde skal ske ham noget ondt. Israels sønner kom for at købe sammen med de andre, der kom, for der var hungersnød i landet Kanaan. Joseph var herskeren over landet, han solgte til alt folket i landet, og da Josefs brødre kom, tilbad de ham med ansigtet mod jorden. Efter at have set sine brødre, genkendte Josef dem, og gjorde sig fremmed over for dem, og talte hårdt til dem, og sagde til dem: Hvorfra er I kommet? Og de sagde: Fra landet Kanaan, for at købe mad. Josef genkendte sine brødre, men de genkendte ikke ham, Og Josef huskede sine drømme, som han havde set, og sagde til dem: I er spioner, I er kommet for at udforske landets svagheder. De sagde: Nej, herre, dine tjenere er kommet for at købe mad. Vi er alle sønner af én mand, vi er fredelige, dine tjenere er ikke spioner. Han sagde til dem: Nej, men I kom for at se landets spor. Men de sagde: Tolv er vi, dine tjenere, brødre i landet Kanaan, og se, den yngre er hos vor fader i dag, men den anden eksisterer ikke. Josef sagde til dem: Dette er, hvad jeg har sagt til jer, da jeg sagde, at I er spioner. Herved vil I blive afsløret: Ved Faraos sundhed skal I ikke forlade dette sted, medmindre jeres yngre broder kommer hertil. Send en af jeres, og tag jeres broder, men I skal føres bort, indtil jeres ord bliver tydelige, om I taler sandhed eller ej; men hvis ikke, ved Faraos sundhed, sandelig er I spioner. Og han placerede dem i fængsel i tre dage. Han sagde til dem på den tredje dag: Gør dette, og I vil leve, for jeg frygter Gud. Hvis I er fredelige, lad en af jeres brødre blive tilbageholdt i fængslet, men I

selv skal gå og bringe det købte korn hjem. Og bring jeres yngre broder til mig, og jeres ord vil blive troet, men hvis ikke, vil I dø. Og de gjorde således. Og hver sagde til sin broder: Ja, for vi er i synd angående vor broder, fordi vi overså hans sjæls trængsel, da han bad os, og vi lyttede ikke til ham, og på grund af dette kom denne trængsel over os. Men Ruben svarede og sagde til dem: Talte jeg ikke til jer og sagde: I må ikke skade drengen, og I lyttede ikke til mig? Og se, hans blod kræves. De vidste selv ikke, at Josef hørte det, for tolken var imellem dem. Josef vendte sig bort fra dem og græd, og igen nærmede han sig til dem og talte til dem, og han tog Simeon fra dem og bandt ham foran dem.

Josef befalede at fylde deres kar med korn, og at give deres sølv tilbage til hver i hans sæk, og at give dem forsyninger til vejen, og det skete således for dem. Og efter at have lagt kornet på deres æsler, gik de bort derfra. Men da en løsne sin sæk for at give foder til sine æsler, hvor de havde taget nattekvarter, så han sin bundt sølv, og den lå øverst i åbningen af sækken. Og han sagde til sine brødre: Mit sølv er blevet givet tilbage, og se, dette er i min sæk, og deres hjerte blev forbløffet, og de blev urolige over for hinanden og sagde: Hvad er dette, Gud har gjort os? De kom til Jakob, deres fader, i landet Kanaan, og de rapporterede til ham alle de begivenheder, der var sket dem, og sagde, Manden, jordens herre, har talt hårdt til os og satte os i fængsel som dem, der udspionerer landet. Vi sagde til ham: Vi er fredelige, vi er ikke spioner. Tolv brødre er vi, sønner af vor fader, den ene eksisterer ikke, men den lille er med vor fader i dag i landet Kanaan. Manden, landets herre, sagde til os: Herved vil jeg vide, at I er fredelige: Lad en broder blive her hos mig, men tag købet af kornforsyningen til jeres hus og drag bort. Og bring jeres yngre broder til mig, og jeg vil vide, at I ikke er spioner, men at I er fredelige, og jeg vil give jeres broder tilbage til jer, og I skal handle

i landet. Det skete, at da de tømte deres sække, var hver mands bundt sølv i hans sæk, og de så selv deres bundter af sølv, og deres fader, og de blev bange. Men Jakob, deres fader, sagde til dem: Mig har I berøvet af børn, Josef er ikke, Simeon er ikke, og Benjamin vil I tage; alle disse ting er sket på mig. Ruben sagde til deres fader: Dræb mine to sønner, hvis jeg ikke bringer ham til dig. Giv ham i min hånd, og jeg vil bringe ham til dig. Men han sagde: Min søn vil ikke drage ned med jer, fordi hans broder døde, og han alene er blevet tilbage, og det vil ske at han bliver svækket på den vej, som I går, og I vil bringe min alderdom med sorg ned i dødsriget.

43

Men sulten blev stærkere over landet. Det skete, da de havde færdiggjort at fortære den korn, som de havde bragt fra Egypten, og deres fader sagde til dem: Gå igen og køb lidt mad til os. Men Judas sagde til ham: Manden, jordens herre, har højtideligt vidnet for os og sagt: I vil ikke se mit ansigt, hvis ikke jeres yngre broder er med jer. Hvis du derfor sender vor broder med os, vil vi rejse derned og købe mad til dig. Hvis du ikke sender vor broder med os, vil vi ikke rejse, for manden sagde til os: I vil ikke se mit ansigt, hvis ikke jeres yngre broder er med jer. Men Israel sagde: Hvorfor skadede I mig ved at fortælle manden, at I har en broder? De sagde: Manden spurgte os indgående om os og vor slægt og sagde: Lever jeres fader stadig, og har I en broder? Og vi svarede ham i overensstemmelse med dette spørgsmål. Hvordan kunne vi vide, at han ville sige til os: Bring jeres broder? Men Judas sagde til sin fader Israel: Send drengen med mig, og lad os rejse os og drage af sted, så vi må leve og ikke dø, både vi og du og vores baggage. Jeg vil vente på ham, søg ham fra min hånd; hvis jeg ikke bringer ham til dig og stiller ham for dig, vil jeg have syndet mod dig alle dage.

Hvis vi ikke havde forsinket os, ville vi allerede være vendt tilbage to gange. Sagde Israel, deres fader, men til dem: Hvis det således er, så gør dette: Tag af jordens frugter i jeres kar, og bring gaver ned til manden af harpiks og af honning, røgelse og myrra og terebint og nødder. Og tag det dobbelte sølv i jeres hænder, det sølv der var blevet returneret i jeres sække, returner det med jer, det er måske en fejltagelse. Og tag jeres broder, og rejs jer og gå ned til manden. Men må min Gud give jer gunst for den mand og sende jeres ene broder og Benjamin tilbage; jeg er jo ligesom berøvet mine børn, berøvet mine børn.

Og mændene tog disse gaver og det dobbelte sølv i deres hænder og Benjamin, og de rejste sig og gik ned til Egypten, og de stod for Josef. Josef så dem og Benjamin, hans bror af samme moder, og sagde til den, der var over hans hus: Før mændene ind i huset, slagt offerdyr og forbered det, for mændene vil spise brød med mig til middag. Men manden gjorde, som Josef sagde, og førte mændene ind i Josefs hus. Men da mændene så, at de var blevet ført ind i Josefs hus, sagde de: På grund af sølvet, der var blevet returneret i vore sække i begyndelsen, bliver vi bragt ind, for at man falsk kan anklage os og angribe os, for at tage os som slaver og vore æsler. Men da de nærmede sig manden over Josefs hus, talte de til ham ved husets port, Sigende: Herre, vi har brug for at komme ned fra begyndelsen for at købe mad. Det skete, at da vi kom til det sted for at overnatte, og vi åbnede vores sække, og se, hver mands sølv var i hans sæk, vores sølv i fuld vægt, har vi nu bragt tilbage i vore hænder. Og vi bragte andet sølv med os for at købe mad; vi ved ikke, hvem der kastede sølvet ind i vores sække. Han sagde til dem: Vær uden frygt, Gud nåde jer. Jeres Gud og jeres fædres Gud gav jer skatte i jeres sække, og jeres sølv har jeg modtaget i god orden. Og han førte Simeon ud til dem. Og han bragte vand til at vaske deres fødder, og gav foder til deres

æsler. De forberedte gaverne, indtil Josef kom ved middagstid, for de havde hørt, at han skulle spise der. Josef gik ind i huset, og de bragte ham de gaver, som de havde i deres hænder, ind i huset, og de tilbad ham med ansigtet mod jorden. Men han spurgte dem: Hvordan har I det? og sagde til dem: Er jeres fader, den gamle mand, som I talte om, sund? Lever han endnu? De sagde: Han er rask, din tjener, vor fader, han lever endnu. Og han sagde: Velsignet være den mand for Gud, og de bøjede sig ned og tilbad ham. Havende kigget op med sine øjne, så Josef Benjamin, sin bror af samme moder, og sagde: Er dette jeres yngre bror, som I sagde til mig at bringe? Og han sagde: Gud være dig nådig, mit barn. Josef blev urolig, for hans indvolde blev omrørt over hans broder, og han søgte at græde, og da han var gået ind i kammeret, græd han der.

Og efter at have vasket ansigtet, gik han ud og beherskede sig, og han sagde: Sæt brød frem. Og de satte maden frem for ham alene, og for dem selv, og for ægypterne, der spiste sammen med ham, hver for sig, for ægypterne kunne ikke spise brød sammen med hebræerne, for det er en vederstyggelighed for ægypterne. De sad foran ham, den førstefødte efter sine privilegier, og den yngre efter sin ungdom, og menneskene var forbløffede, hver over for sin broder. De tog portioner fra hans bord til sig selv, og Benjamins portion blev forstørret fem gange mere end alle de andres portioner, og de drak og blev glade sammen med ham.

44

Og Josef befalede den, der var over hans hus, og sagde: Fyld mændenes sække med fødevarer, så meget som de er i stand til at bære, og læg hver mands sølv i munden af sækken. Og mit

sølvbæger skal I lægge i den yngstes sæk sammen med betalingen for hans korn. Det skete efter Josefs ord, som han havde sagt.

Morgenen daggryede, og menneskene blev sendt bort med deres æsler. Da de var gået ud af byen, havde de ikke fjernet sig langt, og Josef sagde til den, der var over hans hus: Stå op, forfølg mændene, og når du indhenter dem, skal du sige til dem: Hvorfor har I gengældt ondt i stedet for godt? Hvorfor stjal I mit sølvbæger? Er dette ikke det, som min herre drikker af? Han selv spår ved spådom med det. I har gjort ondt ved det, som I har gjort. Og da han havde fundet dem, sagde han disse ord til dem. De sagde til ham: Hvorfor taler herren på denne måde? Måtte det aldrig ske, at dine tjenere handler efter dette ord. Hvis vi sandelig bragte det sølv, som vi fandt i vore sække, tilbage til dig fra Kanaans land, hvordan ville vi så stjæle sølv eller guld fra din herres hus? Hos hvem du finder koppen blandt dine børn, lad ham dø, og vi vil være tjenere for vor herre. Men han sagde: Og nu, som I siger, således skal det være: hos hvem koppen bliver fundet, han skal være min tjener, men I skal være rene. Og de skyndte sig, og hver tog sin sæk ned på jorden, og hver åbnede sin sæk. Han undersøgte, begyndende fra den ældste, indtil han kom til den yngste, og han fandt bægeret i Benjamins pose. Og de rev deres klæder, og hver lagde sin sæk på sit æsel, og de vendte tilbage til byen.

Judas og hans brødre gik ind til Josef, mens han stadig var der, og de faldt ned for ham på jorden. Josef sagde til dem: Hvad er denne sag I har gjort? Ved I ikke, at en mand som jeg kan spå ved spådom? Judas sagde: Hvad skal vi svare herren, eller hvad skal vi tale, eller hvordan skal vi retfærdiggøres? Gud har fundet dine børns uretfærdighed. Se, vi er tjenere for vores herre, både vi og han, hos hvem bægeret blev fundet. Men Josef sagde: Det må

ikke ske for mig at gøre dette. Den mand, hos hvem bægeret blev fundet, han skal være min tjener, men I skal drage op med frelse til jeres fader. Judas nærmede sig ham og sagde: Jeg beder dig, herre, lad din tjener tale et ord for dig, og bliv ikke vred på din tjener, for du er som Farao. Herre, du spurgte dine børn og sagde: Har I en fader eller en broder? Og vi sagde til herren: Vi har en ældre fader, og et barn af hans alderdom, yngre end ham, og hans broder er død, men han selv blev alene efterladt til sin moder, og faderen elskede ham. Du sagde til dine børn: Bring ham ned til mig, og jeg vil tage mig af ham. Og vi sagde til herren: Barnet vil ikke være i stand til at forlade sin fader; hvis han forlader faderen, vil han dø. Men du sagde til dine børn: Hvis jeres yngre broder ikke kommer ned med jer, skal I ikke mere se mit ansigt. Det skete, at da vi gik op til din tjener, vor fader, rapporterede vi ham vor herres ord. Vores far sagde: Gå igen og køb lidt mad til os. Vi sagde: Vi vil ikke være i stand til at rejse ned, men hvis vores yngre broder kommer med os, vil vi rejse ned, for vi vil ikke kunne se mandens ansigt, når vores yngre broder ikke er med os. Men din tjener, vor fader, sagde til os: I ved, at kvinden fødte mig to, Og den ene gik ud fra mig, og I sagde, at han er blevet ædt af vilde dyr, og jeg har ikke set ham indtil nu. Hvis I derfor også tager denne fra mit ansigt, og der sker ham en svaghed på vejen, så vil I bringe min alderdom med smerte ned i dødsriget. Nu derfor, hvis jeg går ind til din søn, vor fader, og barnet ikke er med os, men hans sjæl er bundet til dennes sjæl, og det vil ske, når han ser, at barnet ikke er med os, vil han dø, og dine tjenere vil bringe din tjeners, vor faders, alderdom med sorg ned i dødsriget. For din tjener har modtaget barnet fra faderen, idet han sagde: Hvis jeg ikke bringer ham til dig og stiller ham for dig, vil jeg have syndet mod faderen alle dagene. Nu vil jeg derfor forblive hos dig som tjener i stedet for barnet, som husholdningstjener for herren, men lad barnet drage op med sine brødre. Hvordan kan jeg gå op til

faderen, når barnet ikke er med os, så jeg ikke skal se de onder, som vil ramme min fader.

45

Og Josef var ikke i stand til at udholde alle dem, der stod hos ham, men sagde: Send alle bort fra mig, og ingen stod hos Josef, da han gav sig til kende for sine brødre. Og han brast i gråd, og alle egypterne hørte det, og det blev hørt i Faraos hus. Men Josef sagde til sine brødre: Jeg er Josef, lever min fader stadig? Og brødrene var ikke i stand til at svare ham, for de var foruroligede. Josef sagde til sine brødre: Kom nær til mig, og de kom nær, og han sagde: Jeg er Josef, jeres broder, som I solgte til Egypten. Nu skal I derfor ikke være bedrøvede, og lad det heller ikke forekomme jer hårdt, at I solgte mig hertil, for Gud sendte mig foran jer for livets skyld. Dette er for det andet år med hungersnød på jorden, og der er endnu fem år tilbage, i hvilke der ikke vil være pløjning eller høst, For Gud sendte mig før jer, for at efterlade jeres rest på jorden, og for at opføde jeres store efterladelse. Nu derfor har ikke I sendt mig her, men Gud, og han gjorde mig som en fader for Farao, og herre over hele hans hus, og hersker over hele Egyptens land. Skynd jer derfor og gå op til min fader, og sig til ham: Dette siger din søn Josef: Gud har gjort mig til herre over hele Egyptens land. Kom derfor ned til mig og bliv ikke. Og du vil bo i landet Gesem i Arabien, og du vil være nær mig, du og dine sønner og dine sønners sønner, dine får og dine okser, og alt hvad der tilhører dig. Og jeg vil ernære dig der, for der er endnu fem år med hungersnød, så du ikke bliver ødelagt, hverken du eller dine sønner eller alle dine ejendele. Se, jeres øjne ser, og min broder Benjamins øjne, at det er min mund, der taler til jer. Rapporter derfor til min fader al min herlighed i Egypten, og alt hvad I har set, og skynd jer at bringe min fader ned her. Og han faldt om

halsen på sin broder Benjamin og græd, og Benjamin græd om hans hals. Og efter at have kysset alle sine brødre, græd han over dem, og derefter talte hans brødre til ham.

Og det blev vidt talt om i Faraos hus, idet de sagde: Josefs brødre er kommet. Farao glædede sig, og hans tjenerskab ligeså. Farao sagde til Josef: Sig til dine brødre: Gør dette, fyld jeres sække, og gå bort til landet Kanaan. Og når I har taget jeres fader og jeres ejendele med jer, skal I komme til mig, og jeg vil give jer af alt det gode i Egypten, og I skal spise landets marv. Du skal befale disse ting: at de skal tage vogne fra Egyptens land til jeres børn og til jeres kvinder, og efter at have taget jeres fader med, skal I komme. Og I skal ikke spare jeres øjne for jeres ejendele, for alle Egyptens gode ting vil være jeres. Israels sønner gjorde således, og Josef gav dem vogne ifølge det talte af kong Farao, og han gav dem forsyninger til vejen, Og til alle gav han dobbelte klæder, men til Benjamin gav han tre hundrede guldstykker og fem skifteklæder. Og til sin fader sendte han det samme, og ti æsler, der bar af alle de gode ting fra Egypten, og ti muldyr, der bar brød til sin fader til rejsen. Han sendte sine brødre bort, og de gik, og han sagde til dem: Vær ikke vrede på vejen. Og de gik op fra Egypten, og de kom ind i landet Kanaan til Jakob, deres fader. Og de rapporterede til ham og sagde, at din søn Josef lever, og han selv hersker over hele Egyptens land, og Jakob blev forbløffet i sindet, for han troede dem ikke. De talte til ham om alt det, der var blevet sagt af Josef, alt hvad han havde sagt til dem. Men da han så de vogne, som Josef havde sendt for at hente ham, genoplivedes ånden hos Jakob, deres fader. Israel sagde: Det er stort for mig, hvis min søn Josef stadig lever; jeg vil rejse og se ham, før jeg dør.

Israel drog af sted med alt, hvad han ejede, kom til Beersheba og ofrede et offer til sin fader Isaks Gud. Gud sagde til Israel i et syn om natten: Jakob, Jakob. Og han sagde: Hvad er der? Men han siger til ham: Jeg er din fædres Gud, frygt ikke at drage ned til Egypten, for jeg vil gøre dig til et stort folk der. Og jeg vil drage ned med dig til Egypten, og jeg vil føre dig op igen til sidst, og Josef vil lægge sine hænder på dine øjne. Men Jakob rejste sig fra Edens Brønd, og Israels sønner tog deres fader og bagagen og deres kvinder op på de vogne, som Josef havde sendt for at bære ham. Og efter at have taget deres ejendele og al den besiddelse, som de havde erhvervet fra landet Kanaan, gik de ind i Egypten, Jakob og al hans sæd med ham. Sønner og sønner af hans sønner med ham, døtre og døtre af hans døtre, og hele hans sæd førte han ind i Egypten. Men disse er navnene på Israels sønner, der drog ind i Egypten sammen med Jakob, deres fader. Jakob og hans sønner, Jakobs førstefødte, Ruben. Reubens sønner var Enoch og Pallu, Hezron og Charmi. Simeons sønner var Jemuel og Jamin og Ehud og Jachin og Zohar og Saul, søn af den kana'anæiske kvinde. Levis sønner var Gershon, Kath og Merari. Judas sønner var Er og Onan og Shiloh og Phares og Zerah, men Er og Onan døde i Kanaans land, og Phares sønner blev Hezron og Jemuel. Issakars sønner var Tola, Phua, Hashum og Shimron. Zebuluns sønner var Sered, Allon og Achoel. Disse er Leahs sønner, som hun fødte til Jakob i Mesopotamien i Syrien, og Dinah hans datter; alle sjælene, sønner og døtre, tre og tredive. Gads sønner var Saphon, Angis, Sannis, Thasoban, Aedeis, Aroedeis og Areeleis. Ashers sønner var Jemna, Iessoua, Ieoul, Baria og deres søster Sara. Barias sønner var Chobor og Melchiil. Disse er Zilpahs sønner, som Laban gav til Lea, sin datter, og hun fødte disse til Jakob, seksten sjæle. Sønner af Rachel, Jakobs hustru: Josef og Benjamin. Josefs sønner blev født i Egyptens land, som Aseneth, datter af Potiphera, præst i Heliopolis, fødte ham: Manasse og Efraim. Manasses sønner blev

født, som den syriske konkubine fødte ham: Makir, og Makir avlede Gilead. Efraims, Manasses broder, sønner var: Sutelah og Tahan. Sutralahs sønner var: Edom. Benjamins sønner var Bala og Bechor og Asbel. Balas sønner var Gera og Noeman og Ahijah og Ros og Muppin, og Gera avlede Arad. Disse er Rachels sønner, som hun fødte Jakob - alle sjælene atten. Og Dans sønner: Asom. Og Naftalis sønner: Asiel og Guni og Issaar og Sollem. Disse er sønnerne af Ballas, som Laban gav sin datter Rachel, og som fødte disse til Jakob, i alt syv sjæle. Alle sjæle, der indtrådte i Egypten med Jakob, de der var udgået fra hans lænder, uden kvinderne af Jakobs sønner, alle sjælene, seksogtres Josefs sønner, som blev ham til i Egyptens land, var ni sjæle. Alle Jakobs hus sjæle, som indtrådte med Jakob i Egypten, var femoghalvfjerds sjæle.

Men han sendte Judah foran sig til Josef, for at møde ham ved Heltenes by, ind i landet Rameses. Josef spændte sine vogne for og drog op for at møde sin fader Israel ved Heltenes by, og da han viste sig for ham, faldt han om hans hals og græd bitterligt. Og Israel sagde til Josef: Nu kan jeg dø, siden jeg har set dit ansigt, for du lever endnu. Men Josef sagde til sine brødre: Jeg vil gå op og erklære det til Farao, og jeg vil sige til ham: Mine brødre og min faders hus, som var i Kanaans land, er kommet til mig. Mændene er hyrder, for de var kvægavlere, og kvæget, og okserne, og alt deres har de bragt. Hvis Farao derfor kalder jer og siger til jer: Hvad er jeres arbejde? I skal sige: Vi, dine sønner, er kvæghyrder fra barndommen indtil nu, både vi og vore fædre, så at I må bo i landet Gosen i Arabien, for enhver fårehyrde er en vederstyggelighed for ægypterne.

Josef kom og rapporterede til Farao og sagde: Min fader og mine brødre og deres kvæg og deres okser og alt deres, er kommet fra Kanaans land, og se, de er i landet Gosem. Fra sine brødre tog han fem mænd og stillede dem op for Farao. Og Farao sagde til Josefs brødre: Hvad er jeres arbejde? Men de sagde til Farao: Dine tjenere er fårehyrder, både vi og vore fædre. De sagde til Farao: Vi er kommet for at opholde os i landet, for der er ikke græsning til dit børns kvæg, thi hungersnøden har styrket sig i Kanaans land; nu derfor vil vi bo i Gesems land. Og Farao sag Og Farao sagde til Josef: Din fader og dine brødre er kommet til dig. Se, landet Egypten ligger foran dig; bosæt din fader og dine brødre i det bedste land. Josef førte sin fader Jakob ind og stillede ham frem for Farao, og Jakob velsignede Farao. Men Farao sagde til Jakob: Hvor mange år er der i dit livs dage? Og Jakob sagde til Farao: Mit livs års dage, som jeg har boet som fremmed, er hundrede og tredive år. Mit livs års dage er blevet små og onde; de er ikke nået mine fædres livs års dage, de dage de boede som fremmede. Og efter at have velsignet Farao, gik Jakob ud fra ham.

Og Josef bosatte sin fader og sine brødre og gav dem besiddelse i Egyptens land, i det bedste land, i landet Rameses, som Farao havde befalet. Og Josef målte korn ud til sin fader og til brødrene og til hele sin faders hus efter legeme.

Korn var der ikke i hele landet, for hungersnøden var meget stærk, og Egyptens land og Kanaans land svigtede på grund af hungersnøden. Men Josef samlede alt det sølv, der blev fundet i Egyptens land og i Kanaans land, for det korn som de købte, og han målte korn ud til dem, og Josef bragte alt sølvet ind i Faraos hus. Og alt sølvet fra Egyptens land og fra Kanaans land var opbrugt, men alle egypterne kom til Josef og sagde: Giv os brød, og hvorfor skal vi dø foran dig? For vores sølv er løbet ud. Josef

sagde til dem: Bring jeres kvæg, og jeg vil give jer brød i stedet for jeres kvæg, hvis jeres sølv er løbet ud. De bragte deres kvæg til Josef, og Josef gav dem brød i stedet for hestene, og i stedet for fårene, og i stedet for okserne, og i stedet for æslerne, og han nærede dem med brød i stedet for alt deres kvæg i det år. Det år gik, og de kom til ham i det andet år og sagde til ham: Lad os ikke nogensinde forgå fra vor herre! For vort sølv er løbet ud, og vore ejendele og vort kvæg er hos dig, vor herre, og der er ikke noget tilbage for os foran vor herre undtagen vor egen krop og vort land. Så vi derfor ikke dør foran dig, og jorden bliver ødelagt, erhverv os og vores jord i stedet for brød, og vi og vores jord vil være tjenere for Faraos. Giv sæd, så vi kan så, og vi lever og ikke dør, og jorden vil ikke blive ødelagt. Og Josef erhvervede al egypternes jord til Faraos, for egypterne solgte deres jord til Faraos, for hungersnøden herskede over dem, og jorden blev Faraos. Og han gjorde folket til slaver for ham som trælle, fra Egyptens yderste grænser indtil de yderste, Kun præsternes jord erhvervede Josef ikke, for Faraos gav præsterne en gave, og de spiste den gave, som Faraos gav dem, derfor solgte de ikke deres jord. Josef sagde til alle egypterne: Se, jeg har i dag erhvervet jer og jeres jord til Faraos. Tag jer selv sæd og så jorden. Og afgrøden vil være, og I skal give den femte del til Faraos, men de fire dele vil være til jer selv til sæd for jorden og til mad for jer og for alle dem i jeres huse. Og de sagde: Du har reddet os, vi har fundet nåde for vor herres øjne, og vi vil være Faraos tjenere. Og Josef gav dem en befaling, som gælder indtil denne dag, over Egyptens land til Faraos om at aflevere, undtagen præsternes jord alene, den tilhørte ikke Faraos.

Israel bosatte sig i landet Egypten, i Gesems land, og de arvede det, og de voksede og blev mangfoldiggjort overordentligt. Men Jakob levede i landet Egypten i sytten år, og Jakobs dage af hans livs år blev hundrede syvogfyrre år. Men Israels dage

nærmede sig, da han skulle dø, og han kaldte sin søn Josef og sagde til ham: Hvis jeg har fundet nåde for dig, så læg din hånd under min lår, og du skal vise mig barmhjertighed og trofasthed ved ikke at begrave mig i Egypten, Men jeg vil hvile hos mine fædre, og du skal tage mig fra Egypten, og du skal begrave mig i deres grav. Han sagde: Jeg vil gøre efter dit ord. Men han sagde: Sværg mig det, og han svor ham det, og Israel tilbad over spidsen af sin stav.

48

Det skete efter disse ord, og det blev rapporteret til Josef, at din fader er syg, og han tog sine to sønner Manasse og Efraim med sig og kom til Jakob. Det blev rapporteret til Jakob med ordene: Se, din søn Josef kommer til dig, og Israel styrkede sig og satte sig op på sengen. Og Jakob sagde til Josef: Min Gud viste sig for mig i Luz i landet Kanaan og velsignede mig, Og han sagde til mig: Se, jeg vil forøge dig og mangfoldiggøre dig, og jeg vil gøre dig til forsamlinger af nationer, og jeg vil give dig dette land og din sæd efter dig til evig besiddelse. Nu derfor er dine to sønner, som blev født til dig i Egyptens land, før jeg kom til dig i Egypten, mine, Efraim og Manasse, som Ruben og Simeon vil de være mine. Men de afkom, som du avler efter disse, vil være under deres brødres navn; de vil blive kaldt under disses arvelodder. Men da jeg kom fra Mesopotamien i Syrien, døde Rachel din moder i landet Kanaan, da jeg nærmede mig væddeløbsbanen Chabratha i landet, for at komme til Efrata, og jeg begravede hende ved vejen til væddeløbsbanen, denne er Betlehem.

Men da Israel så Josephs sønner, sagde han: Hvem er disse til dig? Josef sagde til sin fader: Det er mine sønner, som Gud har givet mig her. Og Jakob sagde: Bring dem til mig, så jeg kan

velsigne dem. Israels øjne var slørede af alderdom, og han var ikke i stand til at se, og han nærmede dem til sig, og han kyssede dem, og han omfavnede dem. Og Israel sagde til Josef: Se, jeg blev ikke berøvet dit ansigt, og se, Gud har vist mig også din sæd. Og Josef førte dem væk fra sine knæ, og de tilbad ham med ansigtet på jorden. Josef tog sine to sønner, Efraim ved sin højre hånd, fra Israels venstre side, og Manasse fra sin venstre, fra Israels højre side, og nærmede dem til ham. Men Israel strakte den højre hånd ud og lagde den på Efraims hoved, og denne var den yngste, og den venstre på Manasses hoved, idet han krydsede hænderne.

Og han velsignede dem og sagde: Den Gud, som mine fædre Abraham og Isak behagede, den Gud, der har næret mig fra min ungdom indtil denne dag Englen, der befrier mig fra alt ondt, velsigne disse børn, og mit navn skal påkaldes i dem, og mine fædres navn, Abraham og Isak, og må de formere sig til en stor mængde på jorden. Da Josef så, at hans fader lagde sin højre hånd på Efraims hoved, forekom det ham tungt, og Josef tog fat i sin faders hånd for at fjerne den fra Efraims hoved over på Manasses hoved. Josef sagde til sin fader: Ikke således, fader, for denne er den førstefødte; læg din højre hånd på hans hoved. Og han ville ikke, men sagde: Jeg ved det, mit barn, jeg ved det, og denne vil blive til et folk, og denne vil blive ophøjet, men hans yngre broder vil blive større end ham, og hans sæd vil blive til en mængde af nationer. Og han velsignede dem på den dag og sagde: I jer vil Israel blive velsignet, idet de siger: Måtte Gud gøre dig som Efraim og som Manasse. Og han placerede Efraim foran Manasse. Sagde men Israel til Josef: Se, jeg dør, og Gud vil være med jer, og han vil føre jer tilbage til jeres fædres land. Jeg giver dig Shechem som noget exceptionelt ud over dine brødre, som jeg tog fra Amoriternes hånd med mit sværd og bue.

Men Jakob kaldte sine sønner og sagde til dem: Saml jer, så jeg kan fortælle jer, hvad der vil ske jer i de sidste dage. Bliv samlet og hør mig, Jakobs sønner, hør Israel, hør jeres fader. Reuben, min førstefødte, du min styrke og begyndelsen af mine børn, hård at bære og hård i egenrådighed. Du har handlet arrogant som vand, kog ikke over, for du gik op på din faders seng, da besmittede du sengen, hvor du gik op. Simeon og Levi, brødre, fuldførte deres selvvalgte uretfærdighed. Ind i deres råd må min sjæl ikke komme, og ved deres sammensværgelse må min lever ikke stride, fordi de i deres vrede dræbte mennesker, og i deres begær lammede de tyren. Forbandet være deres vrede, fordi den er selvrådigt, og deres harme, fordi den blev forhærdet; jeg vil dele dem i Jakob og sprede dem i Israel. Judah, dig priste dine brødre, dine hænder på dine fjenders ryg, dine faders sønner skal bøje sig for dig. En løveunge af Juda, fra skuddet, min søn, du gik op, du lagde dig ned og sov som en løve og som en unge, hvem vil rejse ham? En hersker fra Juda vil ikke svigte, og en fører fra hans lænder, indtil der kommer de ting, der ligger gemt til ham, og han er nationernes forventning. Han binder sin føl til vinranken og sin æsels føl til ranken, han skal vaske sin kjortel i vin og sin beklædning i druers blod. Hans øjne er gnistrende af vin, og hans tænder er hvidere end mælk. Zebulun vil bo ved kysten, og han vil være ved skibenes havn, og vil strække sig indtil Sidon. Issachar begærede det gode, hvilende mellem lodderne. Og da han så, at hvilen var god, og at jorden var fed, bøjede han sin skulder til slid, og han blev en bonde. Dan vil dømme sit folk, ligesom enhver anden stamme i Israel. Og lad Dan være en slange på vejen, der ligger på lur på stien, som bider hestens hæl, og rytteren vil falde bagover, ventende på Herrens frelse. Gad, en røverbande skal overfalde ham, men han skal overfalde dem i hælene. Asher, hans

brød er fedt, og han vil give luksus til herskerne. Naphtali er en spredt stamme, der giver skønhed i afkommet. Voksede søn Josef, min voksede misundte søn, min yngste søn, vend tilbage til mig. Imod ham skældte de ud, mens de overvejede, og pile-herrerne bar nag til ham. Og deres buer blev knust med magt, og senerne i deres armes hånd blev udmattede gennem Jakobs herskers hånd, derfra Israels mægtige fra din faders Gud. Og min Gud hjalp dig og velsignede dig med himmelens velsignelse fra oven og jordens velsignelse, som har alt, på grund af brysternes og livmoderens velsignelse, Velsignelserne fra din far og din mor overgik velsignelserne fra de evige bjerge, og velsignelserne fra de evigflydende høje, de vil være på Josefs hoved, og på toppen af ham som blev betragtet blandt brødre. Benjamin er en glubsk ulv; om morgenen vil han endnu spise, og om aftenen giver han næring. Alle disse var Jakobs tolv sønner, og dette talte deres fader til dem, og han velsignede dem, hver efter sin velsignelse velsignede han dem. Og han sagde til dem: Jeg bliver tilføjet til mit folk, begrav mig hos mine fædre i hulen, som er på hetiten Efrons mark. I den dobbelte hule, der ligger overfor Mamre i landet Kanaan, som Abraham erhvervede hulen fra hittiteren Efron som erhvervelse af grav. Der begravede de Abraham og Sarah, hans hustru, der begravede de Isak og Rebekka, hans hustru, der begravede de Lea, I besiddelse af marken og hulen, der er i den, fra Heths sønner. Og Jakob ophørte med at befale sine sønner, og efter at have løftet sine fødder op på sengen, udåndede han og blev samlet til sit folk.

50

Og Josef faldt på sin faders ansigt, græd over ham og kyssede ham. Og Josef befalede sine tjenere, balsamererne, at balsamere sin fader, og balsamererne balsamerede Israel. Og de fuldførte

hans fyrre dage, for således tælles dagene for begravelsen, og Egypten sørgede over ham i halvfjerds dage. Siden sorgens dage var gået forbi, talte Josef til Faraos herskere og sagde: Hvis jeg har fundet nåde for jeres øjne, så tal om mig for Faraos ører og sig: Min fader lod mig sværge og sagde: I den grav, som jeg gravede til mig selv i landet Kanaan, der skal du begrave mig. Nu derfor, når jeg er draget op, vil jeg begrave min fader, og jeg vil vende tilbage. Og Farao sagde til Josef: Gå op og begrav din fader, ligesom han lod dig sværge. Og Josef gik op for at begrave sin fader, og med ham kom alle Faraos tjenere op, og de ældste i hans hus, og alle de ældste i Egyptens land. Og hele Josefs husstand, og hans brødre, og hele hans faderlige hus, og hans slægt, og fårene, og okserne efterlod de i landet Gosen. Og stridsvogne og ryttere gik op sammen med ham, og lejren blev meget stor. Og de ankom til Atads tærskelplads, som ligger hinsides Jordan, og de sørgede over ham med stor og overordentlig stærk sorg, og han holdt sorg for sin fader i syv dage. Og beboerne af landet Kanaan så sorgen på Atads tærskelplads, og de sagde: Dette er en stor sorg for egypterne. Derfor kaldte han det sted Egyptens Sorg, som ligger hinsides Jordan. Og hans sønner gjorde således til ham. Og hans sønner tog ham til landet Kanaan, og de gravede ham i den dobbelte hule, som Abraham havde erhvervet som gravsted fra hetiteren Efron, overfor Mamre. Og Josef vendte tilbage til Egypten, han og hans brødre, og de som var rejst op sammen for at begrave hans fader.

Men da Josefs brødre havde set, at deres fader var død, sagde de: Måske vil Josef bære nag til os og gengælde os alt det onde, som vi har vist mod ham. Og da de var ankommet til Josef, sagde de: Din fader lod os sværge før han døde, idet han sagde: Således sagde I til Josef: Tilgiv dem deres uretfærdighed og deres synd, fordi de viste dig onde ting, og modtag nu uretfærdigheden fra din

faders Guds tjenere, og Josef græd da de talte til ham. Og da de var kommet til ham, sagde de: Vi ved, at vi er dine tjenere. Og Josef sagde til dem: Frygt ikke, for jeg tilhører Gud. I planlagde onde ting imod mig, men Gud planlagde gode ting for mig, så det kunne ske som i dag, og et stort folk kunne blive næret. Og han sagde til dem: Frygt ikke, jeg vil forsørge jer og jeres huse, og han trøstede dem og talte til deres hjerte. Og Josef boede i Egypten, han selv og hans brødre, og hele hans faders husstand, og Josef levede hundrede og ti år. Og Josef så Efraims børn indtil tredje generation, og sønnerne af Makir, Manasses søn, blev født på Josefs lår. Og Josef sagde til sine brødre: Jeg dør, men Gud vil visselig besøge jer og føre jer op fra dette land ind i det land, som Gud svor til vore fædre, Abraham, Isak og Jakob. Og Josef lod Israels sønner sværge og sagde: Når Gud besøger jer, skal I bære mine knogler herfra op med jer. Og Josef døde hundrede og ti år gammel, og de begravede ham og lagde ham i kisten i Egypten.

Udgangen

1

Disse er navnene på Israels sønner, der var indtrådt i Egypten sammen med Jakob, deres fader; hver af dem indtrådte med hele sin husstand. Reuben, Simeon, Levi, Juda, Issachar, Zebulun, Benjamin, Dan og Naphtali, Gad og Asher. Joseph var i Egypten, og alle sjæle fra Jakob var fem og halvfjerds. Josef døde, og alle hans brødre, og hele den generation. Men Israels sønner voksede og blev mangfoldiggjort og blev talrige og blev meget, meget stærke, og landet mangfoldiggjorde dem. Der opstod en anden konge over Egypten, som ikke kendte Josef. Han sagde til sit folk: Se, Israels børns slægt er en stor mængde, og de er stærkere end os. Kom derfor, lad os handle klogt imod dem, for at de ikke skal blive mange, og når der sker os krig, vil de også blive føjet til fjenderne, og efter at have ført krig mod os, vil de drage ud af landet. Og han satte tilsynsmænd over dem til at lede arbejdet, så de kunne plage dem med arbejdet. Og de byggede befæstede byer til Farao, både Pitom og Rameses og On, som er Solens by. Men jo mere de ydmygede dem, desto flere blev de, og de voksede overordentlig stærke, og egypterne afskyede Israels sønner. Og ægypterne undertrykte Israels sønner med magt. Og de plagede deres liv med de hårde arbejder, med ler og mursten-fremstilling, og med alle arbejderne i markerne, med alt det arbejde, som de tvang dem til med vold.

Og kongen af Egypten sagde til jordmødrene for hebræerne, den ene af dem hed Sefora, og den andens navn var Fua, Og han sagde: Når I hjælper de hebraiske kvinder med fødslen, og de er ved at føde, hvis det er en dreng, så dræb den, men hvis det er en pige, så bevar den. Men jordemødrene frygtede Gud, og de gjorde

ikke som kongen af Egypten havde befalet dem, og de holdt de mandlige børn i live. Men kongen af Egypten kaldte jordmødrene og sagde til dem: Hvorfor har I gjort denne ting og bevaret drengebørnene i live? Men jordmødrene sagde til Faraos: De hebraiske kvinder er ikke som Egyptens kvinder, for de føder før jordmødrene går ind til dem, og de fødte. Gud gjorde godt mod jordmødrene, og folket blev mangfoldiggjort, og det blev overordentlig stærkt. Siden jordmødrene frygtede Gud, gjorde de sig selv huse. Men Faraos befalede alt sit folk og sagde: Enhver dreng, som bliver født af hebræerne, skal I kaste i floden, og enhver pige skal I lade leve.

2

Der var en mand fra Levis stamme, som tog en af Levis døtre. Og hun blev gravid og fødte en dreng, og da de så, at det var smukt, skjulte de det i tre måneder. Siden de ikke længere var i stand til at skjule det, tog hans moder en kurv til ham og smurte den med asfaltbeg, og lagde barnet i den, og satte den i sumpen ved floden. Og hans søster iagttog fra det fjerne for at lære, hvad der ville ske med ham.

Faraos datter gik ned for at bade ved floden, og hendes tjenestepiger gik forbi ved siden af floden, og da hun så kurven i sumpen, sendte hun tjenestepigen af sted og tog den op. Efter at have åbnet den, ser hun et barn græde i kurven, og Faraos datter sparede ham, og hun sagde: Dette er et af hebræernes børn. Og hans søster sagde til Faraos datter: Vil du, at jeg kalder en ammende kvinde til dig fra hebræerne, og hun vil amme barnet for dig? Men Faraos datter sagde: Gå. Og den unge kvinde kom og kaldte barnets moder. Faraos datter sagde til hende: Bevar dette barn for mig, og am det for mig, og jeg vil give dig lønnen.

Kvinden tog barnet og ammede det. Da barnet var vokset op, bragte hun det til Faraos datter, og det blev hende til en søn, og hun gav ham navnet Moses og sagde: Fra vandet tog jeg ham op.

Det skete i de mange dage, at Moses, der var blevet stor, gik ud til sine brødre, Israels sønner, og da han havde iagttaget deres møje, ser han en egyptisk mand slå en hebraisk mand, en af hans egne brødre, Israels sønner. Efter at have set sig omkring her og der, ser han ingen, og efter at have slået ægypteren ned, skjulte han ham i sandet. Men efter at være gået ud den anden dag, ser han to hebraiske mænd slås, og han siger til den, der gør uret: Hvorfor slår du din næste? Men han sagde: Hvem har udnævnt dig til hersker og dommer over os? Vil du ikke dræbe mig på den måde, som du dræbte ægypteren i går? Men Moses frygtede og sagde: Hvis denne sag således er blevet åbenbar. Farao hørte dette ord, og søgte at dræbe Moses. Men Moses trak sig tilbage fra Faraos ansigt, og boede i Midians land, og da han var kommet ind i Midians land, sad han ved brønden. Men præsten i Midian havde syv døtre, som vogtede deres fader Jetros får, og da de var ankommet, trak de vand, indtil de fyldte reservoirene, for at vande deres fader Jetros får. Men da hyrderne ankom, drev de dem væk, men Moses rejste sig og reddede dem, og trak vand til dem, og gav deres får at drikke. De ankom til Raguel, deres fader, men han sagde til dem: Hvorfor skyndte I jer med at komme i dag? De sagde: En egyptisk mand reddede os fra hyrderne, og han trak vand til os, og han vandede vores får. Men han sagde til sine døtre: Og hvor er han? Og hvorfor har I efterladt manden? Kald ham derfor, så han kan spise brød. Moses blev boende hos manden, og han gav sin datter Sepporah til Moses som hustru. Efter at have undfanget fødte kvinden en søn, og Moses gav ham navnet Gershom og sagde: Jeg er en fremmed i et fremmed land. Men efter de mange dage døde kongen af Egypten, og Israels

sønner stønnede over gerningerne, og de råbte op, og deres råb steg op til Gud fra gerningerne. Og Gud lyttede til deres jamren, og Gud huskede sin pagt med Abraham og Isak og Jakob. Og Gud så Israels sønner, og han blev kendt af dem.

3

Og Moses vogtede fårene for Jethro, hans svigerfar, Midians præst, og han førte fårene hen til ørkenen, og kom til bjerget Horeb. Der viste sig for ham Herrens Engel i ildslue fra busken, og han ser at busken brænder i ild, men busken blev ikke fortæret. Men Moses sagde, idet han gik forbi: Jeg vil se denne store vision, fordi busken ikke brænder op. Men da Herren så, at han nærmede sig for at se, kaldte Herren ham fra busken og sagde: Moses, Moses. Og han svarede: Hvad er der? Men han sagde: Kom ikke nærmere her, løsn sandalen fra dine fødder, for det sted, hvor du står, er hellig jord. Og han sagde: Jeg er din faders Gud, Abrahams Gud og Isaks Gud og Jakobs Gud. Men Moses vendte sit ansigt bort, for han var bange for at se direkte på Gud. Herren sagde til Moses: Jeg har set mit folks plage i Egypten, og jeg har hørt deres skrig over arbejdsopsynsmændene, for jeg kender deres smerte, Og jeg gik ned for at befri dem fra ægypternes hånd, og for at føre dem ud fra det land, og for at bringe dem ind i et godt og stort land, ind i et land der flyder med mælk og honning, ind i kana'anæernes, hittiternes, amoritternes, perizziternes, girgashitternes, hivitternes og jebusitternes sted. Og nu, se, Israels sønners råb er kommet til mig, og jeg har set den undertrykkelse, som egypterne undertrykker dem med. Og nu kom, jeg vil sende dig til Farao, Egyptens konge, og du vil føre mit folk, Israels sønner, ud af Egyptens land.

Og Moses sagde til Gud: Hvem er jeg, at jeg skal gå til Farao, Egyptens konge, og at jeg skal føre Israels sønner ud af Egyptens land? Gud sagde til Moses: Jeg vil være med dig, og dette skal være tegnet for dig på, at jeg har sendt dig: når du fører mit folk ud af Egypten, skal I tjene Gud på dette bjerg. Og Moses sagde til Gud: Se, jeg vil gå ud til Israels sønner, og jeg vil sige til dem: Vore fædres Gud har sendt mig til jer. De vil spørge mig: Hvad er hans navn? Hvad skal jeg sige til dem? Og Gud sagde til Moses: Jeg er den Værende, og han sagde: Således skal du sige til Israels sønner: Den Værende har sendt mig til jer. Og Gud sagde igen til Moses: Således skal du sige til Israels sønner: Herren, vore fædres Gud, Abrahams Gud og Isaks Gud og Jakobs Gud, har sendt mig til jer. Dette er mit evige navn og mit mindesmærke fra slægt til slægt. Når du er kommet, skal du derfor samle ældsterådet af Israels sønner, og du skal sige til dem: Herren, vore fædres Gud, er åbenbaret for mig, Abrahams Gud og Isaks Gud og Jakobs Gud, som siger: Jeg har i sandhed besøgt jer og set alt det, som er hændt jer i Egypten. Og han sagde: Jeg vil føre jer op fra egypternes lidelse ind i kanaanæernes, hittitternes, amoritternes, perizitternes, girgashitternes, hivitternes og jebusitternes land, ind i et land, der flyder med mælk og honning. Og de vil høre din stemme, og du vil indtræde, og Israels ældsteråd, til Farao, Egyptens konge, og du vil sige til ham: Hebræernes Gud har kaldt os, derfor vil vi gå tre dages vej ind i ørkenen, så at vi må ofre til vor Gud. Jeg ved dog, at Farao, Egyptens konge, ikke vil lade jer gå, hvis ikke med mægtig hånd. Og når jeg har strakt hånden ud, vil jeg slå egypterne med alle mine underværker, som jeg vil gøre iblandt dem, og efter dette vil han sende jer bort. Og jeg vil give dette folk gunst hos egypterne, og når I rejser bort, vil I ikke rejse bort tomhændede, Men hver kvinde vil bede sin nabo og sin medbeboer om sølvkar og guldkar og beklædning, og I skal lægge dem på jeres sønner og på jeres døtre, og I vil plyndre egypterne.

Moses svarede og sagde: Hvis de ikke tror mig, og heller ikke lytter til min stemme, vil de sige: Gud har ikke vist sig for dig. Hvad skal jeg sige til dem? Herren sagde til ham: Hvad er dette i din hånd? Han sagde: En stav. Og han sagde: Kast den på jorden, og han kastede den på jorden, og den blev til en slange, og Moses flygtede fra den. Og Herren sagde til Moses: Stræk din hånd ud og tag fat i halen. Da han derfor strakte sin hånd ud, tog han fat i halen, og den blev til en stav i hans hånd. Så at de må tro dig, at Gud af deres fædre har vist sig for dig, Abrahams Gud og Isaks Gud og Jakobs Gud. Herren sagde igen til ham: Bring din hånd ind i din barm, og han bragte sin hånd ind i sin barm, og han tog sin hånd ud af sin barm, og hans hånd blev som sne. Og han sagde igen: Bring din hånd ind i din barm, og han bragte sin hånd ind i sin barm, og han tog den ud af sin barm, og igen blev den genoprettet til dens køds farve. Men hvis de ikke tror dig og heller ikke lytter til stemmen af det første tegn, vil de tro dig ved stemmen af det andet tegn. Og det vil ske, hvis de ikke tror dig angående disse to tegn, og heller ikke lytter til din stemme, skal du tage af vandet fra floden og hælde det ud på det tørre land, og vandet, som du tager fra floden, vil blive til blod på det tørre land. Moses sagde til Herren: Jeg beder dig, Herre, jeg er ikke tilstrækkelig, hverken før i går eller før den tredje dag, heller ikke fra det tidspunkt du begyndte at tale til din tjener. Jeg er svag på stemmen og langsom på tungen. Herren sagde til Moses: Hvem gav munden til mennesket? Og hvem gjorde tunghør og døv, seende og blind? Er det ikke mig, Gud? Og gå nu, og jeg vil åbne din mund, og jeg vil instruere dig i det, du skal tale. Og Moses sagde: Jeg beder dig, Herre, udnævn en anden, som er i stand til det, som du vil sende. Og Herren blev vred med vrede på Moses og sagde: Er ikke Aron, din broder, levitten? Jeg ved, at han vil tale til

dig, og se, han vil gå ud for at møde dig, og når han ser dig, vil han glæde sig i sit hjerte. Og du vil sige til ham, og du vil give mine ord i hans mund, og jeg vil åbne din mund og hans mund, og jeg vil instruere jer i, hvad I skal gøre. Og han vil tale til folket for dig, og han vil være din mund, men du vil være for ham det, der vedrører Gud. Og denne stav, der blev vendt til en slange, skal du tage i din hånd, med hvilken du skal gøre disse tegn.

Moses gik og vendte tilbage til Jethro, hans svigerfar, og siger: Jeg vil gå og vende tilbage til mine brødre i Egypten og se, om de stadig lever. Og Jethro sagde til Moses: Gå med sundhed. Men efter de mange dage døde kongen af Egypten. Herren sagde til Moses i Midian: Gå, drag bort til Egypten, for alle de, der søgte din sjæl, er døde. Og Moses tog sin hustru og sine børn, satte dem op på lastdyrene, og vendte tilbage til Egypten, og Moses tog Guds stav i sin hånd. Herren sagde til Moses: Når du går og vender tilbage til Egypten, se til at alle de undere, som jeg har givet i dine hænder, du gør dem foran Farao, men jeg vil forhærde hans hjerte, og han vil ikke sende folket bort. Du skal sige til Farao: Således siger Herren: Israel er min førstefødte søn. Jeg sagde til dig: Send mit folk ud, så de kan tjene mig. Hvis du derfor ikke ønsker at sende dem ud, se da, jeg vil dræbe din førstefødte søn. Det skete på vejen ved herberget, at Herrens Engel mødte ham, og søgte at dræbe ham. Og Sephora tog en lille sten, omskærede hendes søns forhud, faldt ned for hans fødder og sagde: Mit barns omskærelses blod stod. Og hun gik bort fra ham, fordi hun sagde: Blodet fra mit barns omskærelse er standset. Herren sagde til Aaron: Gå ud i ørkenen for at møde Moses, og han gik, og han mødte ham på Guds bjerg, og de kyssede hinanden. Og Moses rapporterede til Aaron alle Herrens ord, som han havde sendt, og alle de ord, som han havde befale ham. Moses og Aaron gik, og de samlede Israels sønners ældsteråd. Og Aaron talte alle disse ord,

som Gud talte til Moses, og han gjorde tegnene for folket. Og folket troede og glædede sig, fordi Gud besøgte Israels sønner, og fordi han så deres trængsel, og folket bøjede sig og tilbad.

5

Og efter disse ting indtrådte Moses og Aaron hos Farao, og de sagde til ham: Disse ting siger Herren, Israels Gud: Send mit folk ud, så de må fejre for mig i ørkenen. Og Farao sagde: Hvem er han, hvis stemme jeg skal lytte til, så jeg sender Israels sønner bort? Jeg kender ikke Herren, og Israel sender jeg ikke bort. Og de siger til ham: Hebræernes Gud har kaldt os, vi vil derfor gå tre dages vej ind i ørkenen, så at vi må ofre til Herren vor Gud, for at ikke død eller mord nogensinde skal møde os. Og kongen af Egypten sagde til dem: Hvorfor distraherer I, Moses og Aaron, folket fra deres gerninger? Gå bort, hver af jer, til sine gerninger. Og Farao sagde: Se, nu er folket talrigt, så lad os ikke lade dem holde op med deres arbejde. Farao befalede fogederne over folket og skriverne og sagde, I skal ikke længere give halm til folket til mursten-fremstillingen, ligesom i går og i forgårs, men de skal selv gå og samle halm til sig selv. Og den mængde mursten, som de selv laver hver dag, skal du pålægge dem, du skal ikke tage noget bort, for de er ledige, derfor har de råbt ud og sagt: Lad os rejse os og ofre til vor Gud. Lad disse menneskers gerninger være byrdefulde, og lad dem bekymre sig om disse, og lad dem ikke bekymre sig om tomme ord.

Opgavemestrene og skriverne skyndte dem på, og de sagde til folket: Således siger Farao: Jeg giver jer ikke længere halm. Selv skal I gå og samle halm til jer selv, hvor I end kan finde det, for der tages intet bort fra jeres arbejdsmængde. Og folket blev spredt i hele Egyptens land for at samle stubbe til halm. Men

opgavemestrene skyndte dem og sagde: Fuldend de arbejder, der passer sig, dag for dag, ligesom også dengang halmen blev givet til jer. Og skriverne af Israels sønners slægt, de som var blevet indsat over dem af Faraos tilsynsmænd, blev pisket, idet de sagde: Hvorfor har I ikke fuldført jeres kvoter af murstensmagningen ligesom i går og i forgårs, og i dag? Men de israelitiske skrivere gik ind og råbte til Farao og sagde: Hvorfor gør du således mod dine tjenere? Halm gives ikke til dine tjenere, og de siger til os at lave mursten, og se, dine tjenere er blevet pisket, derfor vil du gøre uret mod dit folk. Og han sagde til dem: I er dovne, I er dovne; derfor siger I: Lad os gå og ofre til vores Gud. Nu skal I derfor gå og arbejde, for halm vil ikke blive givet til jer, og I skal levere den fastsatte mængde mursten. De skriftkloge blandt Israels sønner så sig selv i ulykke og sagde: I skal ikke forlade den daglige foreskrevne mængde af murstensmagning. De mødte Moses og Aaron, som kom dem i møde, da de gik ud fra Farao, Og de sagde til dem: Måtte Gud se jer og dømme, fordi I har gjort vor lugt afskyelig for Farao og for hans tjenere, så han giver sværd i hans hænder til at dræbe os. Moses returnerede til Herren og sagde: Jeg beder dig, Herre, hvorfor har du mishandlet dette folk? Og hvorfor har du sendt mig? Og fra da jeg gik til Farao for at tale i dit navn, har han plaget dette folk, og du har ikke reddet dit folk.

6

Og Herren sagde til Moses: Nu vil du se, hvad jeg vil gøre ved Farao, for med mægtig hånd vil han sende dem bort, og med ophøjet arm vil han kaste dem ud af sit land. Men Gud talte til Moses og sagde til ham: Jeg er Herren. Og jeg viste mig for Abraham og Isak og Jakob som deres Gud, og mit navn Herre åbenbarede jeg ikke for dem. Og jeg oprettede min pagt med dem, så jeg kunne give dem Kananæernes land, det land som de havde

opholdt sig i, og hvor de boede. Og jeg hørte jamren fra Israels sønner, som egypterne gør til slaver, og jeg huskede jeres pagt. Gå, jeg sagde til Israels sønner: Jeg er Herren, og jeg vil føre jer ud fra egypternes magt, og jeg vil befri jer fra trældommen, og jeg vil forløse jer med høj arm og stor dom, Og jeg vil tage jer til mig selv som mit folk, og jeg vil være jeres Gud, og I vil vide, at jeg er Herren jeres Gud, den der har ført jer ud af ægypternes undertrykkelse. Og jeg vil føre jer ind i landet, som jeg strakte min hånd ud for at give til Abraham, Isak og Jakob, og jeg vil give jer det som arv, jeg Herren. Moses talte således til Israels sønner, men de lyttede ikke til Moses på grund af modløsheden og på grund af de hårde arbejder. Og Herren sagde til Moses: Gå ind, tal til Farao, Egyptens konge, så at han sender Israels sønner bort fra hans land. Moses talte men før Herren og sagde: Se, Israels sønner har ikke lyttet til mig, og hvordan vil Farao da høre mig? Jeg er jo utalende. Herren sagde til Moses og Aaron og befalede dem at gå til Farao, Egyptens konge, for at sende Israels sønner bort fra Egyptens land.

Og disse var ledere af deres fædrenehuse, sønnerne af Ruben, Israels førstefødte: Enok og Pallu, Hezron og Karmi, dette er Rubens slægt. Og Simeons sønner: Jemuel og Jamin og Ehud og Jachin og Zohar og Saul, søn af den kana'anæiske kvinde; disse er Simeons sønners familier. Og disse er navnene på Levis sønner ifølge deres slægtskab: Gershon, Kohath og Merari, og Levis livs år var hundrede syv og tredive. Og disse er Gershons sønner: Libni og Shimei, deres families hjem. Og Kaaths sønner: Amram og Isaar, Hebron og Uzziel, og Kaaths livs år var hundrede og tredive og tre år. Og Meraris sønner, Mahli og Mushi. Disse er Levis fædrenehuse efter deres slægter. Og Amram tog Jochebed, datter af hans faders broder, til hustru for sig selv, og hun fødte ham både Aaron og Moses, og Miriam deres søster. Men Amrams livs

år var hundrede og tredive og to år. Og Issachars sønner: Korah, Naphek og Zechri. Og Uzziels sønner: Mishael og Elizaphan og Segrei. Aaron tog Elizabeth, Aminadabs datter og Nahshons søster, til hustru, og hun fødte ham Nadab og Abiud og Eleazar og Ithamar. Korahs sønner var Asir og Elkanah og Abiasar, disse er Korahs slægter. Og Eleazar, Arons søn, tog en af Phutiels døtre til hustru, og hun fødte ham Phinehas. Dette er begyndelserne på levitternes familier ifølge deres slægter. Dette er Aaron og Moses, til hvem Gud sagde, at de skulle føre Israels sønner ud af Egyptens land med deres hær. Disse er dem, der talte med Farao, kongen af Egypten, og de førte Israels sønner ud af Egyptens land, nemlig Aaron og Moses. Den dag talte Herren til Moses i landet Egypten. Og Herren talte til Moses og sagde: Jeg er Herren, tal til Farao, Egyptens konge, alt hvad jeg siger til dig. Og Moses sagde før Herren: Se, jeg er svag i talen, og hvordan vil Farao høre mig?

7

Og Herren sagde til Moses: Se, jeg har gjort dig til en gud for Farao, og Aron, din broder, skal være din profet. Du skal tale til ham alt, hvad jeg befaler dig, men Aaron, din broder, vil tale til Farao, for at han sender Israels sønner bort fra hans land. Men jeg vil forhærde Faraos hjerte, og jeg vil mangfoldiggøre mine tegn og mine undere i Egyptens land. Og Farao vil ikke høre jer, og jeg vil lægge min hånd på Egypten, og jeg vil føre mit folk, Israels sønner, ud af Egyptens land med min magt og med stor hævn. Og alle egypterne vil vide, at jeg er Herren, når jeg udstrækker min hånd over Egypten, og jeg vil føre Israels sønner ud fra deres midte. Moses og Aaron gjorde, ligesom Herren befalede dem, således gjorde de. Moses var firs år, og Aaron, hans broder, var treogfirs år, da de talte til Farao. Og Herren sagde til Moses og Aron: Og hvis Farao taler til jer og siger: Giv os et tegn eller et under, så skal

du sige til Aaron, din broder: Tag staven og kast den på jorden foran Farao og foran hans tjenere, og den vil blive til en drage. Moses og Aaron indtrådte da for Farao og hans tjenere, og de gjorde således, ligesom Herren havde befaleet dem, og Aaron kastede staven for Farao og for hans tjenere, og den blev til en drage. Farao kaldte imidlertid Egyptens vismænd og troldmænd sammen, og de egyptiske besværgere gjorde ligeledes med deres trolddomskunster. Og hver kastede sin stav, og de blev til drager, og Arons stav slugte deres stave. Og Faraos hjerte sejrede, og han lyttede ikke til dem, ligesom Herren havde befaleet dem.

Og Herren sagde til Moses: Faraos hjerte er blevet forhærdet, så han ikke vil sende folket bort. Gå til Farao om morgenen, se han går ud til vandet, og du vil møde ham ved bredden af floden, og staven der blev vendt til en slange vil du tage i din hånd. Og du vil sige til ham: Herren, hebræernes Gud, har sendt mig til dig og siger: Send mit folk ud, så de må tjene mig i ørkenen, og se, du har ikke lyttet indtil nu. Dette siger Herren: Herved skal du vide, at jeg er Herren. Se, jeg slår med staven i min hånd på vandet i floden, og det skal forvandles til blod. Og fiskene i floden vil dø, og floden vil stinke, og egypterne vil ikke være i stand til at drikke vand fra floden. Herren sagde til Moses: Sig til din broder Aaron: Tag din stav i din hånd og stræk din hånd ud over Egyptens vande, over deres floder, over deres kanaler, over deres sumpe og over alt deres samlede vand, og det vil blive til blod. Og det blev til blod i hele Egyptens land, både i træet og i stenene. Og Moses og Aaron gjorde således, ligesom Herren havde befaleet dem, og han løftede sin stav og slog vandet i floden foran Farao og foran hans tjenere, og forvandlede alt vandet i floden til blod. Og fiskene i floden døde, og floden stank, og egypterne var ikke i stand til at drikke vand fra floden, og der var blod i hele Egyptens land. De gjorde ligeledes også de egyptiske troldmænd med deres tryllekunster, og

Faraos hjerte blev forhærdet, og han lyttede ikke til dem, ligesom Herren havde sagt. Men Farao vendte om og gik ind i sit hus, og han rettede ikke sin opmærksomhed på dette. Men alle egypterne gravede rundt om floden for at drikke vand, og de var ikke i stand til at drikke vand fra floden. Og syv dage blev fuldført, efter at Herren slog floden.

Herren sagde til Moses: Gå ind til Farao, og du skal sige til ham: Således siger Herren: Send mit folk bort, så de kan tjene mig. Hvis du ikke ønsker at sende dem bort, se, da slår jeg alle dine grænser med frøer. Og floden vil udspy frøer, og de vil stige op og trænge ind i dine huse, og ind i dine sovekamres forrådsrum, og på dine senge, og på dine tjeneres huse, og dit folk, og i dine dejtrug, og i dine ovne. Og frøerne vil kravle op på dig, og på dine tjenere, og på dit folk.

8

Herren sagde til Moses: Sig til din broder Aaron: Stræk din hånd ud med din stav over floderne, over kanalerne og over sumpene, og bring frøerne op. Og Aron udstrakte sin hånd over Egyptens vande, og han bragte frøerne op, og frøen kom op og dækkede Egyptens land. Men de egyptiske tryllekunstnere gjorde ligeledes med deres trolddomskunster, og bragte frøerne op på Egyptens land. Og Farao kaldte Moses og Aaron og sagde: Bed for mig til Herren, og lad ham fjerne frøerne fra mig og fra mit folk, og jeg vil sende dem bort, og de skal ofre til Herren. Moses sagde til Farao: Bestem over for mig, hvornår jeg skal bede for dig og for dine tjenere og for dit folk om at ødelægge frøerne fra dig og fra dit folk og fra jeres huse, undtagen i floden skal de blive tilbage. Men han sagde: I morgen. Han sagde derfor: Som du har sagt, så du kan vide, at der ikke er nogen anden end Herren. Og frøerne vil

blive fjernet fra dig og fra jeres huse og fra gårdspladserne og fra dine tjenere og fra dit folk, undtagen i floden vil de blive efterladt. Moses og Aaron gik ud fra Faraos huse, og Moses råbte til Herren om aftalen angående frøerne, som Faraos havde indgået. Herren gjorde, ligesom Moses havde sagt, og frøerne døde i husene og i gårdene og på markerne. Og de samlede dem i hobe, hobe på hobe, og jorden stank. Men da Faraos så, at der var blevet lindring, blev hans hjerte forhærdet, og han lyttede ikke til dem, ligesom Herren havde talt. Men Herren sagde til Moses: Sig til Aaron: Stræk din hånd ud med din stav og slå jordens støv, så der bliver myg blandt menneskene og blandt de firfodede dyr og i hele Egyptens land. Derfor strakte Aaron sin hånd ud med staven, og slog jordens støv, og myggene blev til blandt menneskene og blandt de firfodede dyr, og i alt jordens støv blev myggene til. De gjorde ligeledes, og tryllekunstnerne med deres tryllekunster, for at føre myggene ud, men de var ikke i stand til det, og myggene blev både på menneskene og på de firbenede dyr. Troldmændene sagde derfor til Faraos: Dette er Guds finger, og Faraos hjerte blev forhærdet, og han lyttede ikke til dem, ligesom Herren havde talt. Herren sagde til Moses: Rejs tidligt op om morgenen og stå foran Faraos huse, og se, han vil gå ud til vandet, og du skal sige til ham: Således siger Herren: Send mit folk bort, så de kan tjene mig i ørkenen. Hvis du men ikke ønsker at sende mit folk bort, se, så sender jeg hundefluer over dig og over dine tjenere og over dit folk og over jeres huse, og ægypternes huse vil blive fyldt af hundefluerne og ind i det land, som de er over. Og jeg vil gøre underværker på den dag i landet Gesem, hvor mit folk opholder sig, hvor der ikke vil være hundefluer, så at du må vide, at jeg er Herren, hele jordens Gud. Og jeg vil gøre forskel mellem mit folk og dit folk, men i morgen vil dette ske på jorden. Herren gjorde således, og hundefluemængden kom ind i Faraos huse og ind i

hans tjeneres huse og ind i hele Egyptens land, og landet blev ødelagt af hundefluen.

Farao kaldte Moses og Aaron og sagde: Kom og ofr til Herren jeres Gud i landet. Og Moses sagde: Det er ikke muligt at gøre således, for vi skal ofre ægypternes vederstyggeligheder til Herren vor Gud. Hvis vi ofrer ægypternes vederstyggeligheder foran dem, vil vi blive stenet. Tre dages vej vil vi gå ind i ørkenen, og vi vil ofre til vor Gud, ligesom Herren sagde til os. Og Farao sagde: Jeg sender jer, og I skal ofre til jeres Gud i ørkenen, men I må ikke gå langt bort, bed derfor for mig til Herren. Moses sagde: Jeg vil gå ud fra dig og bede til Gud, og hundefluen vil forlade dig og dine tjenere og dit folk i morgen. Men lad ikke Farao stadig bedrage ved ikke at sende folket af sted for at ofre til Herren. Moses gik ud fra Farao, og han bad til Gud. Herren gjorde ligesom Moses sagde, og fjernede fluerne fra Farao og hans tjenere og hans folk, og der blev ikke efterladt en eneste. Og Farao gjorde sit hjerte tungt også ved denne lejlighed, og han ville ikke sende folket bort.

9

Herren sagde til Moses: Gå ind til Farao, og du skal sige til ham: Således siger Herren, de Hebræernes Gud: Send mit folk bort, så de kan tjene mig. Hvis du derfor ikke ønsker at sende mit folk bort, men stadig holder det tilbage, Se, Herrens hånd vil komme over dit kvæg på markerne, over hestene og trækdyrene og kamelerne og okserne og fårene, en såre stor død. Og jeg vil glorificere mig selv på den tid mellem ægypternes kvæg og Israels sønners kvæg; ikke vil noget dø af alt det, der tilhører Israels sønner. Og Gud satte en grænse og sagde: I morgen vil Herren opfylde dette ord på jorden. Og Herren gjorde dette ord den næste dag, og alt kvæget hos egypterne døde, men af kvæget hos Israels

sønner døde intet. Men da Farao så, at intet af Israels sønners kvæg var dødt, blev Faraos hjerte forhærdet, og han sendte ikke folket bort. Herren sagde til Moses og Aaron: Tag I fulde hænder sod fra ovnen, og lad Moses strø det op mod himlen foran Farao og foran hans tjenere. Og lad der blive støv over hele Egyptens land, og det vil blive til sår og vabler, der bryder ud på menneskene og på de firføddede dyr i hele Egyptens land. Og han tog soden fra ovnen foran Farao, og Moses spredte den op mod himlen, og der opstod sår, vabler der brød ud, både på menneskene og på de firbenede dyr. Og troldmændene var ikke i stand til at stå foran Moses på grund af byldeerne, for byldeerne var på troldmændene og i hele Egyptens land. Men Herren forhærdede Faraos hjerte, og han lyttede ikke til dem, som Herren havde befalet. Herren sagde til Moses: Stå op tidligt om morgenen og stil dig foran Farao, og du skal sige til ham: Således siger Herren, hebræernes Gud: Send mit folk bort, så de kan tjene mig. I den nuværende tid sender jeg alle mine plager ind i dit hjerte og dine tjeneres og dit folks, så at du må vide, at der ikke er en anden som jeg i hele jorden. Nu, for efter at have udstrakt min hånd, vil jeg slå dig og dit folk ihjel, og du vil blive udsløttet fra jorden. Og på grund af dette blev du bevaret, så jeg kunne vise min styrke i dig, og så mit navn kunne blive forkyndt over hele jorden. Forhindrer du stadig mit folk i at sende dem bort? Se, jeg lader det regne hagl i morgen på denne tid, så meget og så voldsomt, som der ikke har været i Egypten fra den dag det blev skabt indtil denne dag. Nu derfor skynde dig at samle dit kvæg, og alt hvad der tilhører dig på marken, for alle mennesker og alt kvæg, som tilhører dig på marken, alle mennesker og alt kvæg, som bliver fundet på markerne, og som ikke går ind i hus, men haglet falder på dem, vil dø. Den, der frygtede Herrens ord blandt Faraos tjenere, samlede sit kvæg ind i husene. Men hvem der ikke gav

opmærksomhed med sindet til Herrens ord, efterlod kvæget på markerne.

Herren sagde til Moses: Stræk din hånd ud mod himlen, og der vil komme hagl over hele Egyptens land, over menneskene og kvæget og over alle urter på jorden. Men Moses strakte hånden ud mod himlen, og Herren gav lyde og hagl, og ilden løb hen over jorden, og Herren lod hagl regne ned over hele Egyptens land. Der var hagl, og ild flammede i haglet, og haglet var overordentlig kraftigt, sådant som ikke var sket i Egypten fra den dag der blev et folk dér. Haglen slog i hele Egyptens land, fra menneske til husdyr, og haglen slog al urt på sletten, og haglen knuste alle træer på markerne. Undtagen i landet Gesem, hvor Israels sønner var, skete haglen ikke. Men Faraos sendte bud og kaldte Moses og Aron og sagde til dem: Jeg har syndet nu; Herren er retfærdig, men jeg og mit folk er ugudelige. Bed derfor for mig til Herren, og lad Guds stemmer, og haglet, og ilden ophøre, og jeg vil sende jer bort, og I skal ikke længere forblive. Men Moses sagde til ham: Så snart jeg går ud af byen, vil jeg udbrede mine hænder mod Herren, og tordenen vil ophøre, og haglen og regnen vil ikke være mere, så at du må vide, at jorden tilhører Herren. Og du og dine tjenere, jeg ved at I endnu ikke har frygtet Herren. Men hørrer og byggen var slået, for byggen stod i aks, og hørrer var i blomst. Men hveden og spelten blev ikke ramt, for de var sene. Moses gik ud fra Faraos udenfor byen, og han strakte hænderne ud mod Herren, og stemmerne ophørte, og haglen og regnen dryppede ikke mere på jorden. Men da Faraos så, at regnen og haglen og tordenen var ophørt, syndede han igen, og han forhærdede sit hjerte og sine tjeneres hjerte. Og Faraos hjerte var forhærdet, og han sendte ikke Israels sønner ud, ligesom Herren havde talt til Moses.

Men Herren sagde til Moses: Gå ind til Farao, for jeg har forhærdet hans hjerte og hans tjeneres hjerter, så at disse tegn kommer over dem den ene efter den anden, så at I må fortælle jeres børn i ørerne, og jeres børnebørn, hvor meget jeg har spottet egypterne, og mine tegn, som jeg gjorde iblandt dem, og I vil vide, at jeg er Herren. Moses og Aron gik ind for Farao, og de sagde til ham: Således siger Herren, hebræernes Gud: Hvor længe vil du ikke lade dig beskæmme af mig? Send mit folk bort, så de kan tjene mig. Hvis du men ikke vil sende mit folk bort, se, så bringer jeg i morgen på denne tid mange græshopper over alle dine grænser. Og det vil dække jordens overflade, og du vil ikke være i stand til at se jorden, og det vil fortære alt det overskydende af jorden, det tilbageblevne, som haglen efterlod til jer, og det vil fortære hvert træ, der gror for jer på jorden. Og dine huse vil blive fyldt, og dine tjeneres huse, og alle husene i hele Ægypternes land, som dine fædre aldrig har set, heller ikke deres oldefædre, fra den dag de blev til på jorden, indtil denne dag, og Moses vendte sig bort og gik ud fra Farao. Og Faraos tjenere siger til ham: Hvor længe skal dette være en snare for os? Send mændene ud, så de må tjene deres Gud, eller ønsker du at vide, at Egypten er gået til grunde? Og de vendte Moses og Aaron tilbage til Farao, og han sagde til dem: Gå og tjen Herren jeres Gud, men hvem og hvem er de, der skal gå? Og Moses siger: Med de unge mænd og de ældste vil vi gå, med vore sønner og døtre, og får og okser, for det er Herrens fest. Og han sagde til dem: Lad Herren være med jer således, som jeg sender jer afsted, ikke også jeres bagage? Se, at ondskab knytter sig til jer. Ikke således, men lad mændene gå, og lad dem tjene Gud, for dette søger I selv, men de kastede dem ud fra Faraos ansigt. Herren sagde til Moses: Stræk din hånd ud over Egyptens land, og lad græshopperne stige op over landet, og de skal fortære al urten på jorden og al frugten på træerne, som haglen efterlod. Og Moses løftede staven op mod himlen, og

Herren bragte en sydenvind over landet hele den dag og hele den nat, og om morgenen skete det, at sydenvinden tog græshoppen op, Og den blev bragt op over hele Egyptens land, og den slog sig ned over hele Egyptens område i meget stor mængde; før den havde der ikke været sådan en græshoppe, og efter dette vil der ikke være sådan en. Og det dækkede jordens udseende, og landet blev ødelagt, og det fortærede al jordens urt og al frugten af træerne, som var blevet tilbage fra haglen; der blev ikke efterladt noget grønt i træerne og i al slettens urt, i hele Egyptens land.

Farao skyndte sig at kalde Moses og Aaron og sagde: Jeg har syndet mod Herren jeres Gud og mod jer. Acceptér derfor min synd endnu nu, og bed til Herren jeres Gud, og lad ham fjerne denne død fra mig. Moses gik ud fra Farao, og han bad til Gud. Og Herren ændrede vinden fra havet til en stærk vind, og den tog græshoppen op og kastede den ind i det Røde Hav, og der blev ikke efterladt en eneste græshoppe i hele Egyptens land. Og Herren forhærdede Faraos hjerte, og han sendte ikke Israels sønner ud. Men Herren sagde til Moses: Stræk din hånd ud mod himlen, og lad der blive mørke over Egyptens land, et håndgribeligt mørke. Moses strakte sin hånd ud mod himlen, og der blev mørke, mørke og storm over hele Egyptens land i tre dage, Og ingen så sin broder i tre dage, og ingen rejste sig fra sin seng i tre dage, men for alle Israels sønner var der lys i alle de steder, hvor de boede. Og Farao kaldte Moses og Aaron og sagde: Gå, tjen Herren jeres Gud, men lad fårene og okserne blive tilbage, og jeres bagage må gå med jer. Og Moses sagde: Men du vil også give os brændofre og ofringer, som vi vil bringe til Herren, vor Gud. Og vores kvæg vil gå med os, og vi vil ikke efterlade en hov, for fra dem vil vi tage for at tjene Herren vor Gud, men vi ved ikke, hvad vi skal tjene Herren vor Gud med, indtil vi kommer derhen. Herren hærdede Faraos hjerte, og han ønskede ikke at sende dem

bort. Og Farao siger: Gå bort fra mig, pas på dig selv, at du ikke mere ser mit ansigt, for hvilken dag du viser dig for mig, skal du dø. Men Moses siger: Du har sagt, at jeg ikke mere vil vise mig for dig ansigt til ansigt.

11

Herren sagde til Moses: Endnu én plage vil jeg bringe over Farao og over Egypten, og derefter skal han sende jer bort herfra. Når han sender jer ud med alt, vil han drive jer helt ud. Tal derfor hemmeligt til folkets ører, og lad hver anmode sin nabo om sølvkar og guldkar og klæder. Herren gav gunst til sit folk hos ægypterne, og de lånte til dem, og manden Moses blev meget stor hos ægypterne og hos Farao og hos hans tjenere. Og Moses sagde: Disse ting siger Herren: Om midnat går jeg ind i midten af Egypten, Og enhver førstefødt i Egyptens land vil dø, fra Faraos førstefødte, som sidder på tronen, og indtil tjenerindens førstefødte ved møllestenen, og indtil alt kvægs førstefødte. Og der vil være et stort skrig over hele Egyptens land, som aldrig før er sket, og som aldrig mere vil ske igen. Og blandt alle Israels sønner vil ingen hund knurre med sin tunge, fra menneske til kvæg, så at du må vide, hvor stor en forskel Herren vil gøre mellem ægypterne og Israel. Og alle disse dine tjenere vil komme ned til mig og bøje sig for mig og sige: Gå ud, du og alt dit folk, som du leder, og efter dette vil jeg gå ud. Men Moses gik ud fra Farao med vrede. Herren sagde til Moses: Farao vil ikke høre jer, så at jeg ved at mangfoldiggøre vil mangfoldiggøre mine tegn og undere i Egyptens land. Moses og Aaron gjorde alle disse tegn og undere i Egyptens land før Farao, men Herren forhærdede Faraos hjerte, og han lyttede ikke til at sende Israels sønner bort fra Egyptens land.

Herren sagde til Moses og Aaron i Egyptens land: Denne måned er sandelig begyndelsen på månederne for jer, den er den første for jer blandt årets måneder. Tal til hele Israels børns forsamling og sig: På den tiende dag i denne måned skal hver tage sig et får efter deres fædrenehuse, hver et får for hvert hus. Hvis men de er få i huset, så de ikke er tilstrækkelige til et får, skal han tage sin nabo, den nærmeste nabo, med sig, ifølge antal af sjæle, hver det tilstrækkelige til ham skal tælles til et får. Et perfekt, mandligt, etårigt får skal I have; I skal tage det fra lammene og gedekiddene. Og det skal holdes af jer indtil den fjortende dag i denne måned, og hele mængden af Israels sønners forsamling skal slagte det mod aften. Og de vil tage af blodet, og de vil sætte det på de to dørstolper og på overliggeren, i de huse hvor de skal spise dem. Og de vil spise kødet denne nat ristet over ild, og usyret brød på bitre urter skal de spise. I må ikke spise det rå, heller ikke kogt i vand, men stegt over ild, hovedet med fødderne og indvoldene. I skal ikke efterlade noget af det indtil morgen, og I skal ikke bryde nogen knogle af det, men det, der bliver efterladt af det indtil morgen, skal I brænde i ild. Således skal I spise det, jeres lænder omgjordede, og sandalerne på jeres fødder, og stavene i jeres hænder, og I skal spise det med hast, det er Påske for Herren. Og jeg vil drage gennem Egyptens land i denne nat, og jeg vil slå alle førstefødte i Egyptens land fra menneske til dyr, og over alle egypternes guder vil jeg holde dom, jeg Herren. Og blodet vil være jer til et tegn på de huse, i hvilke I er der, og jeg vil se blodet, og jeg vil beskytte jer, og der vil ikke være iblandt jer nogen plage til ødelæggelse, når jeg slår i landet Egypten.

Og denne dag skal være jer et mindetegn, og I skal fejre den som en fest for Herren gennem alle jeres slægter; som en evig

forordning skal I fejre den. Syv dage skal I spise usyret brød, men fra den første dag skal I fjerne surdej fra jeres huse, alle som spiser surdej, den sjæl skal udryddes fra Israel, fra den første dag indtil den syvende dag. Og den første dag skal blive kaldt hellig, og den syvende dag skal være kaldt hellig for jer, intet trælleagtigt arbejde skal I gøre på dem, undtagen hvad der skal gøres for enhver sjæl, dette alene skal gøres for jer. Og I skal holde dette bud, for på denne dag vil jeg føre jeres styrke ud fra Egyptens land, og I skal gøre denne dag til en evig lovlig skik for jeres slægter. Begyndende den fjortende dag i den første måned, fra aften skal I spise usyret brød, indtil den enogtyvende dag i måneden, indtil aften. Syv dage må der ikke findes surdej i jeres huse, enhver som spiser syret brød, den sjæl skal udryddes fra Israels forsamling, både de fremmede og de indfødte i landet. Intet syret brød må I spise, men i hver jeres bolig skal I spise usyret brød.

Moses kaldte al ældsterådet af Israels sønner sammen, og sagde til dem: Gå bort, tag jer får ifølge jeres slægtskab, og ofr påskelammet. I skal tage en bundt isop, og efter at have dypet den i blodet som er ved døren, skal I stryge det på dørstolpen og på begge dørstolperne med blodet som er ved døren, men I skal ikke gå ud, hver enkelt gennem døren til sit hus, før det bliver morgen. Og Herren vil gå forbi for at slå egypterne, og han vil se blodet på dørstolpen og på begge dørstolper, og Herren vil gå forbi døren, og han vil ikke tillade ødelæggeren at gå ind i jeres huse for at slå. Og vogt dette ord som en lovbestemmelse for dig selv og for dine sønner til evig tid. Hvis I indtræder ind i det land, som Herren vil give jer, ligesom han talte, så vogt denne tjeneste. Og det vil ske, hvis jeres sønner siger til jer: Hvad er denne tjeneste? Og I skal sige til dem: Dette påskeoffer er for Herren, som dækkede Israels sønners huse i Egypten, da han slog egypterne,

men reddede vore huse, og folket bøjede sig og tilbad. Og Israels sønner gik bort og gjorde, som Herren havde befaleet Moses og Aaron, således gjorde de.

Det skete midt i natten, og Herren slog alle førstefødte i landet Egypten, fra Faraos førstefødte, han der sad på tronen, indtil den fangne kvindes førstefødte, hun der var i gruben, og indtil alle dyrs førstefødte. Og Farao rejste sig om natten, og hans tjenere, og alle egypterne, og der skete et stort råb i hele Egyptens land, for der var ikke et hus, hvori der ikke var en død. Og Farao kaldte Moses og Aron om natten, og sagde til dem: Stå op, og gå ud fra mit folk, både I og Israels sønner, gå og tjen Herren jeres Gud, som I siger. Og tag jeres får og okser med jer og gå, og velsign sandelig også mig. Og egypterne pressede folket med iver for at kaste dem ud af landet, for de sagde, at vi alle dør. Folket tog deres dej op, før den blev syret, deres dejklumper bundet op i deres klæder på deres skuldre. Men Israels sønner gjorde, som Moses havde befaleet dem, og de bad egypterne om kar af sølv og guld og om klæder. Og Herren gav sit folk gunst hos ægypterne, og de lånte til dem, og de plyndrede ægypterne.

Israels sønner drog fra Rameses til Sukkot, seks hundrede tusinde mand til fods, foruden bagagen. Og en stor blandet skare gik op med dem, og får, og okser, og kvæg i meget store mængder. Og de bagte den dej, som de havde bragt ud fra Egypten, til usyrede brød bagt i aske, for den var ikke syret, for egypterne havde drevet dem ud, og de havde ikke kunnet forblive, og de havde heller ikke lavet forsyninger til sig selv til vejen. Men Israels sønners beboelse, som de boede i Egyptens land og i Kanaans land, var fire hundrede og tredive år. Og det skete efter de fire hundrede og tredive år, at al Herrens magt gik ud fra Egyptens land om natten. En forvagt er det for Herren, så han kunne føre

dem ud fra Egyptens land; hin nat, denne forvagt for Herren, så alle Israels sønner skulle holde den gennem deres slægter. Herren sagde til Moses og Aaron: Dette er loven om påsken, ingen fremmed må spise af den, Og enhver tjener eller købt med sølv skal du omskære, og da vil han spise af det. En gæst eller lejet arbejder må ikke spise af den. I ét hus skal det spises, og I skal ikke bringe noget af kødet ud fra huset, og I skal ikke knuse nogen knogle af det. Hele Israels børns forsamling skal gøre det. Hvis en fremmed nærmer sig jer for at fejre påsken for Herren, skal du omskære alle hans mandlige, og da vil han nærme sig for at fejre den, og han vil være ligesom den indfødte i landet; ingen uomskåret må spise af den. En lov vil være for den indfødte og for den fremmede, der kommer til jer. Og Israels sønner gjorde, som Herren havde befaleet Moses og Aron til dem, således gjorde de. Og det skete på den dag, at Herren førte Israels sønner ud fra Egyptens land med deres styrke.

13

Herren sagde til Moses: Hellig til mig alle førstefødte, de første der åbner hvert moderliv blandt Israels sønner, fra menneske til kvæg – de er mine. Og Moses sagde til folket: Husk denne dag, på hvilken I gik ud fra Egyptens land, fra trældomshuset, for med mægtig hånd førte Herren jer ud herfra, og der må ikke spises surdej. I dag går I nemlig ud i de unges måned. Og det vil ske, når Herren din Gud bringer dig ind i Kana'anæernes, Hittitternes, Amoritternes, Hivitternes, Jebusitternes, Girgashitternes og Perizzitternes land, som han svor dine fædre at give dig, et land der flyder med mælk og honning, da skal du holde denne tjeneste i denne måned. I seks dage skal I spise usyret brød, men den syvende dag er Herrens fest. Usyret brød skal I spise i syv dage; syret brød må ikke ses hos

dig, og der må heller ikke være surdej hos dig inden for alle dine grænser. Og du skal forkynde det for din søn på den dag og sige: På grund af dette gjorde Herren Gud det for mig, da jeg drog ud af Egypten. Og det vil være dig et tegn på din hånd og et mindesmærke for dine øjne, så at Herrens lov bliver i din mund, for med mægtig hånd førte Herren Gud dig ud fra Egypten. Og I skal overholde denne lov til de fastsatte tider, fra dag til dag.

Og det vil ske, når Herren din Gud bringer dig ind i Kananæernes land, som han svor til dine fædre, at han vil give dig det. Og du skal afsætte alt, som åbner livmoderen, de hanlige til Herren, alt som åbner livmoderen fra hjordene eller blandt dit kvæg, så mange som der bliver dig til del, de hanlige skal du hellige til Herren. Hver æsels førstefødte, som åbner livmoderen, skal du ombytte med et får, men hvis du ikke ombytter det, skal du indløse det, hver menneskets førstefødte af dine sønner skal du indløse. Hvis din søn spørger dig efter dette og siger: Hvad er dette? da skal du sige til ham, at Herren med mægtig hånd førte os ud fra Egyptens land, fra trældomshuset. Når Farao forhærdede sig og nægtede at sende os bort, dræbte han alle førstefødte i Egyptens land, fra førstefødte af mennesker indtil førstefødte af kvæg. På grund af dette ofrer jeg alt, der åbner livmoderen, alle hankøn til Herren, og alle førstefødte af mine sønner vil jeg indløse. Og det vil være til et tegn på din hånd, og urokkelig foran dine øjne, for med mægtig hånd førte Herren dig ud fra Egypten.

Som men Farao sendte folket ud, ledte Gud dem ikke ad vejen gennem Filisternes land, fordi den var nær, for Gud sagde: for at ikke folket skal fortryde når de ser krig, og vende tilbage til Egypten. Og Gud ledte folket om ad vejen ind i ørkenen, ind til det Røde Hav, men i den femte generation gik Israels sønner op fra Egyptens land. Og Moses tog Josefs knogler med sig, for han

havde med ed ladet Israels sønner sværge og sagt: Herren vil visselig besøge jer, og I skal bære mine knogler herfra med jer.

Men Israels sønner brød op fra Sukkot og slog lejr i Etam ved ørkenen. Men Gud førte dem, om dagen i en skysøjle for at vise dem vejen, men om natten i en ildsøjle. Skysøjlen ophørte ikke om dagen, og ildsøjlen ikke om natten, foran hele folket.

14

Og Herren taledede til Moses og sagde, Tal til Israels sønner, og når de har vendt tilbage, skal de slå lejr overfor bebyggelsen, mellem Migdol og havet, overfor Baal-zefon; foran dem skal du slå lejr ved havet. Og Faraos vil sige til sit folk: Disse Israels sønner vandrer omkring i landet, for ørkenen har lukket dem inde. Jeg vil forhærde Faraos hjerte, og han vil forfølge dem, og jeg vil blive herliggjort i Faraos og i hele hans hær, og alle egypterne vil vide, at jeg er Herren, og de gjorde således. Og det blev rapporteret til kongen af Egypten, at folket var flygtet, og Faraos hjerte blev vendt, og hans tjeneres, mod folket, og de sagde: Hvad er dette, vi har gjort, at vi sendte Israels sønner bort, så de ikke tjener os? Faraos spændte derfor sine stridsvogne for, og førte alt sit folk med sig, Og han tog seks hundrede udvalgte stridsvogne og alle ægypternes heste og officerer over dem alle. Og Herren forhærdede Faraos, Egyptens konges, hjerte og hans tjeneres hjerter, og han forfulgte Israels sønner, men Israels sønner drog ud med løftet hånd. Og ægypterne forfulgte dem, og fandt dem lejret ved havet, og alle Faraos heste og vogne, og rytterne, og hans hær var overfor lejren, lige overfor Beelsephon. Og Faraos nærmede sig, og Israels sønner så op med deres øjne og ser, at ægypterne havde slået lejr bag dem, og de frygtede meget, men Israels sønner råbte til Herren. Og de sagde til Moses: Fordi der

ikke fandtes grave i Egyptens land, har du ført os ud for at dø i ørkenen? Hvad er dette, du har gjort mod os ved at føre os ud af Egypten? Var dette ikke det ord, som vi talte til dig i Egypten, da vi sagde: Lad os være, så vi kan tjene egypterne? For det er bedre for os at tjene egypterne end at dø i denne ørken.

Moses sagde til folket: Tag mod, stå fast og se den frelse fra Herren, som han vil give os i dag, for som I har set egypterne i dag, skal I ikke mere se dem til evig tid. Herren vil kæmpe for jer, og I skal tie stille. Herren sagde til Moses: Hvorfor råber du til mig? Tal til Israels sønner, og lad dem bryde op. Og du, løft din stav og stræk din hånd ud over havet og kløv det, og lad Israels sønner gå ind i havets midte på det tørre. Og se, jeg vil forhærde Faraos hjerte og alle egypternes, og de vil gå ind efter dem, og jeg vil blive herliggjort i Farao og i hele hans hær og i vognene og i hans heste. Og alle egypterne vil vide, at jeg er Herren, når jeg bliver herliggjort i Farao og i hans vogne og heste. Men Guds Engel, som gik foran Israels sønners lejr, fjernede sig og gik bagom dem, og skysøjlen fjernede sig fra deres forside og stillede sig bag dem. Og den gik ind mellem egypternes lejr og Israels lejr, og den stod stille, og der blev mørke og mulm, og natten gik, og de blandede sig ikke med hinanden hele natten. Moses strakte sin hånd ud over havet, og Herren drev havet tilbage med en voldsom sydenvind hele natten, og han gjorde havet til tørt land, og vandet blev delt. Og Israels sønner gik ind i havets midte på det tørre, og dets vand var en mur til højre og en mur til venstre.

Og egypterne forfulgte dem, og de gik ind efter dem, og alle Faraos heste, og stridsvognene, og rytterne gik ind i midten af havet. Det skete i morgenvagten, at Herren så ned på egypternes lejr i ild- og skysøjlen, og han kastede egypternes lejr i forvirring, Og han bandt akslerne på deres vogne og førte dem med vold, og

ægypterne sagde: Lad os flygte fra Israels ansigt, for Herren kæmper for dem mod ægypterne. Herren sagde til Moses: Stræk din hånd ud over havet, og lad vandet vende tilbage og dække ægypterne, både stridsvognene og rytterne. Moses strakte sin hånd ud over havet, og vandet vendte tilbage ved daggry over landet, men ægypterne flygtede ind under vandet, og Herren rystede ægypterne af midt i havet. Og da vandet vendte tilbage, dækkede det stridsvognene og rytterne og hele Faraos styrke, som var gået ind efter dem i havet, og der blev ikke efterladt en eneste af dem. Men Israels sønner gik gennem det tørre i midten af havet, og vandet var for dem en mur på højre side og en mur på venstre side. Og Herren reddede Israel på den dag fra ægypternes hånd, og Israel så ægypterne døde ved havets bred. Israel så den store hånd, som Herren gjorde mod ægypterne, og folket frygtede Herren, og de troede på Gud og på Moses, hans tjener.

15

Dengang sang Moses og Israels sønner denne sang til Gud, og de sagde: Lad os synge for Herren, thi han er blevet herliggjort; hest og rytter kastede han i havet. Hjælper og beskytter blev han mig til frelse, denne er min Gud, og jeg vil forherlige ham, min faders Gud, og jeg vil ophøje ham. Herren knuser krige, Herre er hans navn. Faraos stridsvogne og hans styrke kastede han ind i havet, udvalgte ryttere og kaptajner blev opslugt i Det Røde Hav. Havet dækkede dem, de sank i dybet som en sten. Din højre hånd, Herre, er herliggjort i styrke, din højre hånd, Herre, har knust fjenderne. Og i din herligheds mængde knuste du modstanderne, du sendte din vrede ud, den fortærede dem som strå. Og gennem din vredes ånd skiltes vandet, vandene størknet som en mur, bølgerne størknet i havets midte. Fjenden sagde: Jeg vil forfølge og gribe dem, jeg vil dele byttet, jeg vil mætte min sjæl, jeg vil

dræbe med mit sværd, min hånd vil herske. Du sendte din ånd, havet dækkede dem, de sank som bly i det mægtige vand. Hvem er som dig blandt guderne, Herre? Hvem er som dig? Æret blandt de hellige, vidunderlig i herlighed, du som gør undere. Du strakte din højre hånd ud, jorden slugte dem. Du guidede dit folk, som du forløste, med din retfærdighed; du trøstede dem med din styrke ind i din hellige bolig. Nationerne hørte det, og de blev vrede; smerter greb Filistæas beboere. Dengang skyndte Edoms ledere sig, og Moabitternes herskere, skælven greb dem, alle de, der boede i Kanaan, smeltede. Må rystelse og frygt falde over dem, ved din arms storhed lad dem blive forstenet, indtil dit folk passerer, Herre, indtil dette dit folk passerer, som du erhvervede. Når du har ført dem ind, plant dem på din arvs bjerg, i den bolig du har beredt, Herre, i helligdommen, Herre, som dine hænder har beredt. Herren regerer i evighed, og i al evighed, og fremdeles. Fordi Faraos hest gik ind med vogne og ryttere i havet, og Herren bragte havets vand over dem, men Israels sønner gik gennem det tørre i havets midte.

Men Miriam, profetinden, Arons søster, tog trommen i sin hånd, og alle kvinderne gik ud efter hende med trommer og korsange. Miriam begyndte foran dem og sagde: Lad os synge til Herren, for herligt er han blevet herliggjort, hest og rytter kastede han i havet. Moses fjernede Israels sønner fra det Røde Hav og førte dem ind i Shurs ørken, og de gik tre dage i ørkenen, og de fandt ikke vand, så de kunne drikke. De kom til Merrah, og de var ikke i stand til at drikke af Merrah, for det var bittert. På grund af dette navngav han det sted Bitterhed. Og folket knurrede mod Moses og sagde: Hvad skal vi drikke? Moses råbte til Herren, og Herren viste ham et træ, og han kastede det i vandet, og vandet blev sødt. Der satte han forordninger og domme for ham, og der prøvede han ham. Og han sagde: Hvis du virkelig hører Herrens,

din Guds stemme, og gør det, som er behageligt for ham, og lytter til hans befalinger, og holder alle hans forordninger, da vil jeg ikke bringe nogen af de sygdomme over dig, som jeg bragte over egypterne, for jeg er Herren, din Gud, som helbreder dig. Og de kom til Elim, og der var tolv vandkilder og halvfjerds palmestammer, og de slog lejr der ved vandene.

16

De afrejste fra Elim, og hele Israels børns forsamling kom ind i ørkenen Sin, som ligger mellem Elim og Sinai. På den femtende dag i den anden måned efter at de var draget ud fra Egyptens land, Hele Israels børns menighed murrede over Moses og Aron. Og Israels sønner sagde til dem: Gid vi var døde, slået af Herren i Egyptens land, da vi sad ved kødet i gryden og spiste brød til mæthed, fordi I har ført os ud i denne ørken for at dræbe hele denne forsamling af sult. Herren sagde til Moses: Se, jeg lader brød regne ned over jer fra himlen, og folket skal gå ud og samle dagens portion dag for dag, så jeg kan prøve dem, om de vil følge min lov eller ej. Og det vil ske på den sjette dag, at de vil forberede det, som de bringer ind, og det vil være dobbelt så meget som det, de samler dag for dag. Og Moses og Aaron sagde til hele Israels børns forsamling: Om aftenen skal I vide, at Herren har ført jer ud af Egyptens land, Og om morgenen vil I se Herrens herlighed, når han hører jeres knurren mod Gud, men hvad er vi, at I knurrer imod os? Og Moses sagde: Når Herren giver jer kød at spise om aftenen og brød om morgenen til mæthed, fordi Herren har hørt jeres knurren, som I knurrer imod os - hvad er vi da? For jeres knurren er ikke imod os, men imod Gud.

Og Moses sagde til Aaron: Jeg sagde til hele Israels sønners forsamling: Kom frem for Gud, for han har hørt jeres knurren. Når

Aaron talte til hele Israels sønners forsamling, og de vendte sig om mod ørkenen, da blev Herrens herlighed set i en sky. Og Herren talte til Moses og sagde, Jeg har hørt Israels sønners knurren, tal til dem og sig: Om aftenen skal I spise kød, og om morgenen skal I blive mættet med brød, og I skal vide, at jeg er Herren jeres Gud. Det skete om aftenen, og vagtler steg op og dækkede lejren, om morgenen skete det, da duggen ophørte rundt om lejren. Og se, på ørkenen lå noget tyndt som koriander, hvidt som rim på jorden. Og da Israels sønner havde set det, sagde de til hinanden: Hvad er dette? For de vidste ikke, hvad det var. Og Moses sagde til dem: Dette er det brød, som Herren har givet jer at spise. Dette er det ord som Herren befalede: Saml af det, hver mand de passende gomor, efter hoved, efter antallet af jeres sjæle; hver mand skal samle sammen med jeres teltfæller. Israels sønner gjorde således, og den ene samlede meget og den anden mindre. Og da de havde målt med gomor, havde den, der havde meget, ikke mere, og den, der havde mindre, havde ikke mindre, hver havde samlet efter det, der passede for sig selv. Og Moses sagde til dem: Ingen må efterlade noget af det til morgenen.

Og de lyttede ikke til Moses, men nogle efterlod noget af det til om morgenen, og det fik orme, og det stank, og Moses blev vred på dem. Og de samlede det morgen efter morgen, hver den foreskrevne mængde til sig, men når solen opvarmede, smeltede det. Det skete på den sjette dag, at de samlede det dobbelte af de nødvendige ting, to gomor til hver enkelt, og alle forsamlingens ledere gik ind og rapporterede det til Moses. Sagde men Moses til dem: Er dette ikke det ord, som Herren talte? Sabbaten er en hellig hvile for Herren i morgen. Bag alt det, I vil bage, og kog alt det, I vil koge, og alt det overskydende skal I efterlade til opbevaring til morgenen. Og de efterlod noget af det indtil morgenen, som Moses havde befale dem, og det stank ikke, og

der blev heller ingen orm i det. Sagde Moses: Spis i dag, for det er sabbat i dag for Herren; det vil ikke blive fundet på sletten. Seks dage skal I samle, men den syvende dag er sabbat, fordi der ikke vil være noget på den. Men det skete på den syvende dag, at nogle af folket kæmpede for at samle, og de fandt ikke. Herren sagde til Moses: Hvor længe vil I ikke adlyde mine befalinger og min lov? Se, for Herren gav jer sabbaten denne dag, derfor gav han jer på den sjette dag brød til to dage, bliv hver i jeres huse, ingen må gå ud fra sit sted på den syvende dag. Og folket holdt sabbat på den syvende dag. Og Israels sønner navngav det Manna, og det var som hvidt korianderfrø, og dets smag var som kage med honning. Og Moses sagde: Dette er det ord, som Herren befalede: Fyld gomoren med manna til opbevaring for jeres generationer, så at de kan se det brød, som I spiste i ørkenen, da Herren førte jer ud af Egyptens land. Og Moses sagde til Aaron: Tag en gylden krukke, og læg i den en fuld gomor af mannaen, og du skal placere den foran Gud, til bevarelse for jeres generationer, På den måde som Herren befalede Moses, anbragte Aaron det foran vidnesbyrdet til bevaring. Men Israels sønner spiste mannaen i fyrre år, indtil de kom ind i den beboede verden, de spiste mannaen, indtil de ankom til en del af Fønikien. Men gomoren var den tiende del af de tre mål.

17

Og hele Israels børns forsamling drog bort fra Sins ørken ifølge deres lejre, efter Herrens ord, og de slog lejr i Rafidim, men der var ikke vand til folket at drikke. Og folket grublede til Moses og sagde: Giv os vand, så vi kan drikke. Og Moses sagde til dem: Hvorfor skændes I med mig, og hvorfor prøver I Herren? Men folket tørstede der efter vand, og folket knurrede der til Moses og sagde: Hvorfor dette? Du bragte os op fra Egypten for at

dræbe os og vore børn og vort kvæg med tørst? Moses råbte til Herren og sagde: Hvad skal jeg gøre ved dette folk? Om lidt vil de stene mig. Og Herren sagde til Moses: Gå foran dette folk, og tag med dig nogle af folkets ældste, og staven, som du slog floden med, tag i din hånd, og du skal gå. Se, jeg står der foran dig på klippen i Horeb, og du skal slå klippen, og vand skal gå ud af den, og folket skal drikke. Og Moses gjorde således foran Israels sønner. Og han navngav det sted Prøvelse og Bebrejdelse på grund af Israels sønners bebrejdelse, og fordi de prøvede Herren ved at sige: Er Herren iblandt os eller ej?

Kom men Amalek og var i krig med Israel i Rafidim. Moses sagde til Joshua: Udvælg mægtige mænd til dig selv, og drag ud og kæmp imod Amalek i morgen, og se, jeg står på toppen af bakken, og Guds stav er i min hånd. Og Josva gjorde ligesom Moses sagde til ham, og han gik ud og stillede op til slag mod Amalek, og Moses og Aron og Hur gik op på toppen af bakken. Og det skete, at når Moses løftede hænderne, sejrede Israel, men når han lod hænderne ned, sejrede Amalek. Men Moses hænder var tunge, og de tog en sten og placerede den under ham, og han sad på den, og Aaron og Hur støttede hans hænder, en på hver side, og Moses hænder forblev fast sat indtil solnedgang. Og Josva fordrev Amalek og hele hans folk med sværdet. Herren sagde til Moses: Skriv dette ned som et mindesmærke i en bog, og giv det i Josvas ører, at jeg fuldstændigt vil udslette mindesmærket om Amalek fra under himlen. Og Moses byggede et alter for Herren, og han gav det navnet: Herren er min tilflugt. Fordi Herren i det skjulte kæmper mod Amalek fra slægt til slægt.

Jethro, Midians præst, Moses svigerfar, hørte om alt, hvad Herren havde gjort for Israel, sit eget folk, for Herren havde ført Israel ud af Egypten. Jethro, Moses svigerfar, tog Zipporah, Moses hustru, efter hendes frigivelse. og hendes to sønner, navnet til den ene af dem var Gershom, idet han sagde: Jeg var fremmed i et fremmed land, Og den andens navn var Eliezer, idet han sagde: Min faders Gud var min hjælper og reddede mig fra Faraos hånd. Og Jethro, Moses svigerfar, drog ud sammen med sønnerne og hustruen til Moses i ørkenen, hvor han havde slået lejr ved Guds bjerg. Det blev rapporteret til Moses med ordene: Se, din svigerfar Jethro kommer til dig, og din hustru og dine to sønner med ham. Moses gik ud for at møde sin svigerfar, og han bøjede sig for ham, og han kyssede ham, og de hilste på hinanden, og han bragte dem ind i teltet. Og Moses fortalte sin svigerfader alt, hvad Herren havde gjort mod Faraos og alle ægypterne på grund af Israel, og at den møjje, der var blevet dem til del på vejen, og at Herren havde befriet dem fra Faraos hånd og fra ægypternes hånd. Jethro var forbavsede over alle de gode ting, som Herren havde gjort for dem, fordi han havde befriet dem fra ægypternes hånd og fra Faraos hånd. Og Jethro sagde: Velsignet være Herren, fordi han befriede dem fra ægypternes hånd og fra Faraos hånd. Nu vidste jeg, at Herren er stor fremfor alle guderne, på grund af dette, at de angreb dem. Og Jethro, Moses svigerfar, tog brændofre og ofringer til Gud, og Aaron og alle Israels ældste kom for at spise brød med Moses svigerfar foran Gud.

Og det skete den næste dag, at Moses sad ned for at dømme folket, men alt folket stod ved Moses fra morgen indtil aften. Og da Jethro havde set alt, hvad han gjorde for folket, sagde han: Hvad er dette, som du gør for folket? Hvorfor sidder du alene, mens hele folket står hos dig fra morgen til aften? Og Moses siger til sin svigerfader: Folket kommer til mig for at søge dom fra Gud. Når

der opstår en tvist mellem dem, og de kommer til mig, dømmer jeg hver enkelt, og jeg gør Guds befalinger og hans lov kendt for dem. Sagde men Mose's svigerfar til ham: Du gør ikke dette rigtigt. Med ødelæggelse vil du blive ødelagt af utålmodighed, både du og alle disse folk, som er med dig; denne sag er for tung for dig, du vil ikke være i stand til at gøre det alene. Nu derfor hør mig, og jeg vil rådgive dig, og Gud vil være med dig, bliv du for folket det der vedrører Gud, og du skal bringe deres ord frem til Gud. Og du skal højtideligt advare dem om Guds befalinger og hans lov, og du skal vise dem de veje, som de skal gå på, og de gerninger, som de skal gøre. Og du skal selv udvælge fra hele folket mægtige mænd, gudfrygtende, retfærdige mænd, som hader arrogance, og du skal indsætte over dem tusindførere og hundredførere og halvtredsførere og tifyrere. Og de skal dømme folket hele tiden, men det overdrevent arrogante ord skal de bringe til dig, men de mindre domme skal de selv dømme, og de skal lette din byrde, og de skal hjælpe dig. Hvis du gør dette ord, vil Gud styrke dig, og du vil være i stand til at stå, og alle disse folk vil komme til deres eget sted med fred. Moses hørte sin svigerfars stemme og gjorde alt, hvad han sagde til ham. Og Moses valgte mægtige mænd fra hele Israel, og gjorde dem til tusindførere og hundredførere og halvtredsførere og tifyrere over dem. Og de dømte folket til enhver tid, men alle vanskelige sager bragte de til Moses, og alle lette sager dømte de selv. Moses sendte sin svigersøn bort, og han gik til sit land.

19

Men i den tredje måned efter Israels sønners afrejse fra Egyptens land, på denne dag, kom de ind i Sinais ørken. Og de drog bort fra Raphidein, og de kom ind i Sinais ørken, og Israel slog lejr der overfor bjerget. Og Moses gik op på Guds bjerg, og

Gud kaldte ham fra bjerget og sagde: Disse ting skal du sige til Jakobs hus, og du skal forkynde for Israels sønner. I selv har set, hvad jeg har gjort ved egypterne, og jeg tog jer op ligesom på ørnevinger, og jeg bragte jer til mig selv. Og nu hvis I virkelig hører min stemme, og I holder min pagt, vil I være mig et særligt folk fra alle nationerne, for al jorden er min. Men I skal være et kongeligt præstedømme for mig og et helligt folk, disse ord skal du sige til Israels sønner. Moses kom, og han kaldte folkets ældste, og han forelagde dem alle disse ord, som Gud havde befalet dem. Men hele folket svarede i enighed, og de sagde: Alt hvad Gud har sagt, vil vi gøre og adlyde. Og Moses frembar disse ord til Gud. Herren sagde til Moses: Se, jeg kommer til dig i en skysøjle, så at folket hører mig tale til dig, og de må tro på dig til evig tid. Moses rapporterede folkets ord til Herren. Herren sagde til Moses: Stig ned og advar folket, og rens dem i dag og i morgen, og lad dem vaske deres klæder, og lad dem være rede til den tredje dag, for på den tredje dag vil Herren stige ned på bjerget Sinai, for hele folkets øjne. Og du skal afsondre folket rundt om og sige: Vær på vagt for jeres egen skyld mod at gå op på bjerget og røre ved noget af det; enhver som rører ved bjerget, skal dø. Ingen hånd må røre ham, for han skal stenes med sten eller skydes med pil, hvad enten det er dyr eller menneske, han må ikke leve. Men når stemmerne og trompeterne og skyen går bort fra bjerget, skal de gå op på bjerget.

Moses gik ned fra bjerget til folket, og han helliggjorde dem, og de vaskede klæderne. Og han sagde til folket: Bliv rede i tre dage, tilnærm jer ikke nogen kvinde. Det skete på den tredje dag ved daggry, og der blev stemmer og lyn og en mørk sky på bjerget Sinai, trompetens stemme lød stærkt, og alt folket i lejren blev forfærdet. Og Moses førte folket ud fra lejren til møde med Gud, og de stod ved bjerget. Bjerget Sinai var rygende helt, fordi Gud

var nedsteget på det i ild, og røgen steg op, som røg fra en ovn, og alt folket var meget forbløffet. Men trompetens lyde blev stadigt stærkere og stærkere. Moses talte, og Gud svarede ham med stemme. Herren kom ned på bjerget Sinai, på bjergets top, og Herren kaldte Moses op på bjergets top, og Moses gik op. Og Gud sagde til Moses: Stig ned og advar folket, at de aldrig må nærme sig Gud for at forstå, så en mængde af dem falder. Og de præster, der nærmer sig Herren Gud, lad dem blive helliget, for at ikke Herren ødelægger dem.

Og Moses sagde til Gud: Folket vil ikke være i stand til at stige op til bjerget Sinai, for du har vidnet for os og sagt: Afgrænse bjerget og hellige det. Herren sagde til ham: Gå, stig ned, og stig op igen, du og Aron med dig, men præsterne og folket må ikke trænge sig på for at stige op til Gud, så Herren ikke ødelægger nogen af dem. Moses gik ned til folket og talte til dem.

20

Og Herren talede alle disse ord og sagde, Jeg er Herren din Gud, som førte dig ud af Egyptens land, ud af trællehuset. Du må ikke have andre guder end mig. Du må ikke lave dig noget billede, heller ikke nogen lignelse af alt det, som er i himlen oventil, og alt det, som er på jorden nedentil, og alt det, som er i vandene under jorden. Du må ikke tilbede dem, heller ikke må du tjene dem, for jeg er Herren din Gud, en nidkær Gud, der gengælder fædrenes synder på børnene indtil tredje og fjerde slægt af dem, der hader mig, og viser barmhjertighed mod tusinder, til dem der elsker mig, og til dem der bevarer mine befalinger. Du må ikke tage Herrens, din Guds, navn forfængeligt, for Herren, din Gud, vil ikke holde den uskyldig, som tager hans navn forfængeligt. Husk sabbatsdagen, så du holder den hellig. I seks dage skal du arbejde

og udføre alt dit arbejde. Men på den syvende dag, sabbaten for Herren din Gud, må du ikke udføre noget arbejde, hverken du eller din søn eller din datter, din tjener eller din tjenestepige, din okse eller dit trækdyr eller noget af dit kvæg, eller den fremmede som bor hos dig. For i seks dage gjorde Herren himmelen og jorden og havet og alt, hvad der er i dem, og han hvilede på den syvende dag, derfor velsignede Herren den syvende dag og helligede den. Ær din fader og din moder, så det går dig godt, og så du bliver langlivet på den gode jord, som Herren din Gud giver dig. Du må ikke begå ægteskabsbrud. Du må ikke stjæle. Du må ikke begå mord. Du må ikke aflægge falsk vidnesbyrd mod din næste. Du må ikke begære din nabos hustru, du må ikke begære din nabos hus, hverken hans mark, hverken hans tjener, hverken hans tjenestepige, hverken hans okse, hverken hans trækdyr, hverken noget af hans kvæg, hverken noget som tilhører din nabo.

Og alle folket så stemmen og faklerne og trompetens stemme og det rygende bjerg, men alle folket stod i frygt langt borte. Og de sagde til Moses: Tal du til os, og lad ikke Gud tale til os, så vi ikke dør. Og Moses siger til dem: Tag mod, for Gud kom til jer for at teste jer, så at hans frygt ville blive i jer, så at I ikke må synde. Folket stod langt borte, men Moses gik ind i mørket, hvor Gud var. Herren sagde til Moses: Disse ting skal du sige til Jakobs hus, og du skal forkynde for Israels sønner: I har set, at jeg har talt til jer fra himlen. I skal ikke gøre jer guder af sølv, og guder af guld skal I ikke gøre jer. Et alter af jord skal I gøre til mig, og I skal ofre på det jeres brændofre og jeres frelsesofre og jeres får og jeres kalve på ethvert sted, hvor jeg lader mit navn nævne der, og jeg vil komme til dig og velsigne dig. Hvis du laver et alter af sten til mig, må du ikke bygge det af hugne sten, for du har svunget dit sværd over dem, og de er blevet vanhelliget. Du skal ikke gå op ad trin til mit alter, så at du ikke afslører din nøgenhed på det.

Og disse er de vedtægter, som du skal fremsætte for dem. Hvis du erhverver en hebraisk slave, skal han tjene dig i seks år, men i det syvende år skal han gå fri uden betaling. Hvis han selv alene indtræder, skal han også alene gå ud, men hvis en kvinde indtræder med ham, skal også hans kvinde gå ud. Og hvis herren giver ham en hustru, og hun føder ham sønner eller døtre, skal hustruen og børnene tilhøre hans herre, men han skal gå ud alene. Men hvis tjeneren svarer og siger, jeg har elsket min herre og hustruen og børnene, løber jeg ikke væk som fri, hans herre skal bringe ham til Guds domstol, og da skal han bringe ham til døren ved dørtærsklen, og hans herre skal gennembryde hans øre med en syl, og han skal tjene ham til evig tid.

Hvis nogen sælger sin egen datter som tjener, skal hun ikke forlade på samme måde, som de kvindelige slaver gør. Hvis hun ikke behager hendes herre, som hun var lovet til, skal han frikøbe hende; til et fremmed folk har han ikke ret til at sælge hende, fordi han har brudt aftalen med hende. Hvis han derimod betror hende til sønnen, skal han gøre ved hende ifølge døtrenes ret. Hvis han tager en anden til sig selv, skal han ikke fratage hende de nødvendige ting og beklædningen og omgangen. Hvis han ikke gør disse tre ting for hende, vil hun gå ud frit uden betaling. Hvis nogen slår en anden, og han dør, skal han lide døden. Men den der ikke handlede villigt, men som Gud afleverede i hans hænder - til dig vil jeg give et sted, hvor morderen kan flygte hen. Hvis nogen angriber sin næste for at dræbe ham ved svig og tager tilflugt, skal du tage ham fra mit alter for at dræbe ham. Den som slår sin fader eller sin moder, skal dræbes. Den, der taler ondt om sin fader eller sin moder, skal dø. Hvis nogen stjæler en af Israels sønner og undertrykker ham og sælger ham, og det bliver fundet hos ham,

skal han dø. Hvis to mænd fornærmer hinanden og slår næsten med en sten eller med næven, og han ikke dør, men må ligge til sengs, Hvis manden rejser sig op og går udenfor på en stav, vil den, der slog ham, være uskyldig, undtagen at han skal betale for hans lediggang og lægeomkostningerne. Hvis nogen slår sit barn eller sin tjenestepige med en stav, og vedkommende dør under hans hænder, skal der ske retfærdighed. Hvis han overlever en dag eller to, skal han ikke straffes, for det er hans sølv. Hvis to mænd kæmper og slår en kvinde, der er med barn, og hendes barn kommer ud ikke fuldt formet, skal der betales bøde, som kvindens mand pålægger, skal han betale efter vurdering. Hvis det er formet, vil han give sjæl i stedet for sjæl, Øje for øje, tand for tand, hånd for hånd, fod for fod, Brændskade i stedet for brændskade, sår i stedet for sår, stribet i stedet for stribet. Hvis nogen slår øjet ud på sin tjener eller øjet ud på sin tjenerinde og blinder dem, skal han sende dem bort som frie i stedet for deres øje. Hvis han men slår tanden ud på sin tjener eller tanden på sin tjenerinde, skal han sende dem bort som frie i stedet for deres tand. Hvis en tyr stanger en mand eller kvinde, og vedkommende dør, skal tyren stenes, og dens kød må ikke spises, men tyrens ejer skal være uskyldig. Hvis tyren er en stangstøder fra i forgårs og fra den tredje dag, og de vidner for dens herre, og han ikke fjerner den, men den dræber en mand eller kvinde, skal tyren stenes, og dens herre skal dø med. Hvis der pålægges ham en løsesum, skal han give løsesum for sin sjæl, så meget som de pålægger ham. Hvis han gorer en søn eller datter, skal de gøre med ham ifølge denne ret. Hvis men tyren stanger et barn eller en ung kvinde, skal han give tredive sølv-didrakmer til deres herre, og tyren skal stenes. Hvis nogen åbner en grube eller graver en grube og ikke dækker den, og der falder en kalv eller et æsel derned, Hullens ejer skal betale, han vil give sølv til deres ejer, men det døde dyr skal tilhøre ham. Hvis en mands tyr stanger naboens tyr, og den dør, skal de

sælge den levende tyr og dele dens sølv, og den døde tyr skal de dele. Hvis det gøres bekendt, at tyren er stangende før i går og før den tredje dag, og de har vidnet for hans herre, og han ikke fjerner den, skal han betale tyr i stedet for tyr, men den døde skal være hans.

Hvis nogen stjæler en kalv eller et får, og slagter eller sælger det, skal han betale fem kalve i stedet for kalven, og fire får i stedet for fåret.

22

Men hvis tyven bliver fundet under indbruddet, og han dør efter at være blevet slået, er det ikke mord. Hvis solen er stået op over ham, er han skyldig og skal dø i gengæld; men hvis han ikke har noget, skal han sælges for tyveriet. Hvis det stjalne bliver fundet i hans hånd, fra æsel til får levende, skal han betale dobbelt. Hvis nogen afgræsser en mark eller vingård, og slipper sit kvæg løs til at afgræsse en andens mark, skal han betale fra sin mark ifølge dens afgrøde. Hvis han afgræsser hele marken, skal han betale det bedste af sin mark og det bedste af sin vingård. Hvis ild, der er gået ud, finder torne og desuden brænder tærskeladser eller aks eller sletten, skal den, der har tændt ilden, betale.

Hvis nogen giver sin nabo sølv eller kar at bevogte, og det bliver stjålet fra mandens hus, skal tyven, hvis han bliver fundet, betale det dobbelte. Hvis tyven ikke blev fundet, skal husets herre træde frem for Gud og sværge, at han sandelig ikke selv har handlet ondt med hensyn til hele sin næstes depositum. I henhold til enhver udtalt uretfærdighed, angående både kalv og trækdyr og får og klæde og alt påberåbt tab, hvad det end måtte være, skal

dommen af begge parter komme frem for Gud, og den der bliver dømt skyldig ved Gud, skal betale dobbelt til næsten. Hvis nogen giver sin nabo et trækdyr eller en kalv eller et får eller noget husdyr at vogte, og det bliver knust eller dør eller tages til fange, og ingen ved det, En ed af Gud vil være mellem dem begge, at han sandelig ikke har handlet ondskabsfuldt vedrørende sin næstes depositum, og således vil hans herre acceptere det, og han skal ikke betale. Hvis den bliver stjålet fra ham, skal han betale herren. Hvis det bliver sønderrevet af vilde dyr, skal han føre ham til byttet, og han skal ikke betale. Hvis nogen låner noget fra sin nabo, og det bliver knust eller dør eller taget til fange, og herren ikke er med ham, skal han betale. Men hvis herren er med ham, skal han ikke betale, men hvis han er lejet arbejder, vil det være til ham i stedet for hans løn.

Hvis nogen bedrager en ubetrolovet jomfru og ligger med hende, skal han give hende medgift og tage hende til hustru. Hvis hendes fader ved at afvise afviser og ikke ønsker at give hende til ham som hustru, skal han betale sølv til faderen svarende til jomfruernes medgift. Troldmænd skal I ikke holde i live. Enhver der sover med et dyr skal I dræbe. Den, der ofrer til guder, skal udryddes ved døden, undtagen til Herren alene.

Og I skal ikke mishandle den fremmede, heller ikke skal I undertrykke ham, for I var fremmede i Egyptens land. Enhver enke og forældreløst barn må I ikke mishandle. Hvis I med ondskab mishandler dem, og de råber til mig, vil jeg høre deres stemme, Og jeg vil blive vred i vrede, og jeg vil dræbe jer med sværdet, og jeres kvinder vil blive enker, og jeres børn forældreløse. Hvis du låner sølv ud til den fattige broder hos dig, skal du ikke presse ham, du skal ikke pålægge ham rente. Hvis du tager din nabos kappe som pant, skal du give den tilbage til ham

før solnedgang, For dette er hans dækning, dette alene er hans beklædning til at dække hans nøgenhed, hvori skal han sove? Hvis han derfor råber til mig, vil jeg høre ham, for jeg er barmhjertig. Guder skal du ikke tale ondt om, og en hersker over dit folk skal du ikke tale dårligt om. Førstefrugter fra din tærskelplads og din vinpresse må du ikke forsinke, de førstefødte af dine sønner skal du give til mig. Således skal du gøre med din kalv og dit får og dit trækdyr: syv dage skal det være hos moderen, men på den ottende dag skal du give det tilbage til mig. Og I skal være hellige mænd for mig, og kød dræbt af vilde dyr skal I ikke spise, kast det bort til hunden.

23

Du må ikke modtage tomme rygter, du må ikke indgå aftale med den uretfærdige om at blive et uretfærdigt vidne. Du skal ikke være med de mange til ondskab, du skal ikke slutte dig til mængden for at vige sammen med de mange, så du fordrejer dommen. Og du skal ikke vise barmhjertighed mod den fattige i dommen. Hvis du møder din fjendes okse eller hans lastdyr, som vandrer vild, skal du vende tilbage og give det tilbage til ham. Hvis du ser din fjendes lastdyr faldet under dets last, skal du ikke gå forbi det, men du skal hjælpe med at løfte det sammen med ham.

Du skal ikke fordreje dommen for den fattige i hans retssag. Fra ethvert uretfærdigt ord skal du holde dig væk, den uskyldige og retfærdige skal du ikke dræbe, og du skal ikke retfærdiggøre den ugudelige på grund af gaver. Og du skal ikke tage gaver, for gaver blinder seende øjne og ødelægger retfærdige ord. Og I vil ikke undertrykke den fremmede, for I kender den fremmedes sjæl, I selv var jo fremmede i Egyptens land. I seks år skal du så din jord, og du skal samle dens afgrøder. I det syvende år skal du give

frigivelse og lade den hvile, og de fattige i dit folk skal spise, og det tilbageværende skal de vilde dyr spise, således skal du gøre med din vingård og din olivenlund. I seks dage skal du gøre dine gerninger, men på den syvende dag skal der være hvile, så at din okse og dit trækdyr må hvile, og så at din tjenestepiges søn og den fremmede må forfriskes. Alt hvad jeg har sagt til jer, skal I vogte, og andre guders navn skal I ikke huske, og det må heller ikke høres fra jeres mund.

Tre gange om året skal I fejre for mig. Vogt festen med de usyrede brød, syv dage skal I spise usyrede brød, ligesom jeg befalede dig, på den fastsatte tid i de unges måned, for i den gik du ud fra Egypten; du skal ikke vise dig tomhændet for mig. Og du skal holde høstfest for førstefrugt af dine gerninger, som du sår i din mark, og fuldendelsens fest ved årets afslutning i forsamlingen af dine gerninger fra din mark. Tre gange om året skal al din mandlige befolkning vise sig for Herren din Gud. Når jeg driver nationerne bort fra dit ansigt og udvider dine grænser, må du ikke ofre mit offerblod på surdej, og fedtet fra min fest må heller ikke ligge til om morgenen. Førstegrøderne af din jords første afgrøder skal du bringe ind i Herren din Guds hus, du må ikke koge et lam i dets moders mælk. Og se, jeg sender min engel foran dit ansigt, så han skal bevare dig på vejen, så han bringer dig ind i det land, som jeg har forberedt til dig. Vær opmærksom på dig selv, og lyt til ham, og vær ikke ulydig mod ham, for han vil ikke holde sig tilbage fra dig, for mit navn er over ham. Hvis I virkelig hører min stemme, og du gør alt hvad jeg befaler dig, og I holder min pagt, skal I være mit særlige folk blandt alle nationer, for hele jorden er min, og I skal være mig et kongerige af præster og et helligt folk, disse ord skal du sige til Israels sønner, hvis I virkelig hører min stemme, og I gør alt hvad jeg siger til dig, vil jeg være fjende af dine fjender, og jeg vil modsætte mig dine modstandere. For min

engel vil gå foran dig som leder, og han vil bringe dig til amoritterne, og hittitterne, og perizitterne, og kana'anæerne, og girgasitterne, og hivitterne, og jebusitterne, og jeg vil ødelægge dem. Du må ikke tilbede deres guder, heller ikke må du tjene dem, du må ikke handle efter deres gerninger, men du skal rive dem ned med ødelæggelse, og du skal knuse deres søjler fuldstændigt. Og du skal tjene Herren din Gud, og jeg vil velsigne dit brød og din vin og dit vand, og jeg vil vende sygdom bort fra jer. Der vil ikke være nogen ufrugtbar, heller ikke nogen golde i dit land, antallet af dine dage vil jeg fylde. Og frygten vil jeg sende foran dig, og jeg vil slå alle de nationer med panik, som du går ind iblandt, og jeg vil gøre alle dine fjender til flygtninge. Og jeg vil sende hvepsene foran dig, og du vil drive amoritterne, hivitterne, kana'anæerne og hetitterne bort fra dig. Jeg vil ikke drive dem ud på et år, så at landet ikke bliver øde, og de vilde dyr på jorden ikke bliver mange imod dig. Lidt efter lidt vil jeg drive dem ud fra dig, indtil du vokser og arver landet. Og jeg vil placere dine grænser fra det Røde Hav indtil Filistæernes Hav, og fra ørkenen indtil den store flod Eufrat, og jeg vil overgive de beboere i landet i jeres hænder, og jeg vil uddrive dem fra dig. Du må ikke indgå en pagt med dem og deres guder. Og de skal ikke bosætte sig i dit land, så de ikke får dig til at synde imod mig, for hvis du tjener deres guder, vil disse være en snublesten for dig.

24

Og han sagde til Moses: Gå op til Herren, du og Aaron, og Nadab, og Abiud, og halvfjerds af Israels ældste, og de skal tilbede Herren fra det fjerne. Og Moses alene vil komme nær til Gud, men de selv vil ikke nærme sig, og folket vil ikke gå op sammen med dem. Moses gik ind og fortalte folket alle Guds ord og forordninger, og hele folket svarede med én stemme og sagde: Alle

de ord, som Herren har talt, vil vi gøre og adlyde. Og Moses skrev alle Herrens ord, og Moses stod tidligt op om morgenen og byggede et alter ved bjerget, og tolv sten for Israels tolv stammer. Og han sendte de unge mænd af Israels sønner ud, og de bragte brændofre, og de ofrede frelsesofre til Gud, kalve. Men Moses tog den halve del af blodet og hældte det i skåle, og den halve del af blodet hældte han på alteret. Og efter at have taget pagtens bog, læste han den op for folkets ører, og de sagde: Alt hvad Herren har talt, vil vi gøre og adlyde. Men Moses tog blodet og stænkede det på folket, og sagde: Se, blodet af den pagt, som Herren har indgået med jer angående alle disse ord.

Og Moses og Aaron gik op, og Nadab og Abiud, og halvfjerds af Israels ældsteråd. Og jeg så det sted hvor Israels Gud stod, og det under hans fødder var som et arbejde af safirmursten, og som selve himmelhvælvingens form i renhed. Og af Israels udvalgte omkom ikke en eneste, og de viste sig på Guds sted, og de spiste og drak. Og Herren sagde til Moses: Gå op til mig på bjerget, og vær der, og jeg vil give dig stentavlerne, loven og befalingerne, som jeg skrev for at lovgive for dem. Og Moses rejste sig, og Joshua, som stod ved ham, og de gik op på Guds bjerg. Og til de ældste sagde de: Bliv her, indtil vi vender tilbage til jer, og se, Aaron og Hur er hos jer; hvis nogen har brug for dom, lad dem henvende sig til dem. Og Moses og Josva gik op på bjerget, og skyen dækkede bjerget. Og Guds herlighed kom ned på bjerget Sinai, og skyen dækkede det i seks dage, og Herren kaldte på Moses på den syvende dag fra midten af skyen. Men Herrens herligheds form var som brændende ild på bjergets top foran Israels sønner. Og Moses gik ind i midten af skyen, og han gik op på bjerget, og han var der på bjerget i fyrre dage og fyrre nætter.

Og Herren taledede til Moses og sagde, Jeg sagde til Israels sønner: Tag førstegrøde fra alle, som det måtte synes godt for i hjertet, og I skal tage min førstegrøde. Og dette er førstegrøden, som I vil modtage fra dem: guld, sølv og bronze. og hyacint, og purpur, og dobbelt skarlagen, og spundet fint linned, og gedehår Og skind af vædre farvet røde, og hyacintblå skind, og uforrådeligt træ. og sardiussten, og sten til indgraveringen til skulderstykket, og til den lange kjortel. Og du vil gøre en helligdom til mig, og jeg vil vise mig for jer. Og du skal gøre til mig ifølge alt, hvad jeg viser dig på bjerget, eksemplet på teltet og eksemplet på alle dets kar, således skal du gøre. Og du skal lave vidnesbyrdets ark af ufordærveligt træ, to og en halv alen i længden, og en og en halv alen i bredden, og en og en halv alen i højden. Og du skal overtrække det med rent guld, indefra og udefra skal du overtrække det, og du skal lave gyldne snoede lister rundt om det. Og du skal lave fire gyldne ringe til den, og du skal placere dem på de fire sider: to ringe på den ene side og to ringe på den anden side. Du skal lave bærestænger af uforrådeligt træ, og du skal overtrække dem med guld, Og du skal føre stængerne ind i ringene på siderne af arken for at bære arken med dem. I ringene på arken skal stængerne forblive ubevægelige. Og du skal lægge vidnesbyrdene, som jeg vil give dig, ind i arken. Og du skal lave en nådestol som dække af rent guld, to og en halv alen i længden, og en og en halv alen i bredden. Og du skal lave to keruber af hamret guld, og du skal sætte dem på begge sider af nådestolen. Der skal laves en kerub fra denne side, og en kerub fra den anden side af nådestolen, og du skal lave de to keruber på de to sider. Keruberne vil udstrække vingerne ovenfra og overskygge nådestolen med deres vinger, og deres ansigter vil vende mod hinanden, mod nådestolen vil kerubernes ansigter være vendt. Og du skal placere nådestolen på arken ovenfra, og ind i arken skal du lægge vidnesbyrdene, som jeg vil give dig. Og jeg vil gøre mig kendt for

dig derfra, og jeg vil tale til dig fra oven af nådestolen, mellem de to keruber som er på vidnesbyrdets ark, og om alt hvad jeg måtte befale dig angående Israels sønner. Og du skal lave et gyldent bord af rent guld, to alen i længden, og en alen i bredden, og halvanden alen i højden. Og du skal lave snoede, gyldne bølgemønstre rundt om den, og du skal lave en krone af en håndsbredde rundt om den,

Og du skal lave en snoet liste rundt om kronen. Og du skal lave fire guldringe, og du skal sætte de fire ringe på de fire dele af dens fødder ved kronen. Og ringene skal være til holdere for bærestængerne, så bordet kan løftes med dem. Og du skal lave bærestængerne af uforrådeligt træ, og du skal overtrække dem med rent guld, og bordet vil blive båret med dem. Og du skal lave dens fade og røgelseskarrene og drikofferkarrene og bægrene, i hvilke du skal udgyde i dem; af rent guld skal du lave dem. Og du skal lægge skuebrød på bordet for mit ansigt bestandigt.

Og du skal lave en lysestage af rent guld, hamret skal du lave lysestagen, dens skaft, og grenene, og skålene, og kuglerne, og liljerne skal være ud af den. Seks grene udgik fra siderne, tre grene af lysestagen fra dens ene side, og tre grene af lysestagen fra dens anden side. Og tre skåle indgraveret med mandler i den ene gren, skål og lilje, således for de seks grene, der udgår fra lysestagen. Og i lysestagen var der fire skåle indgraveret med mandler, i den ene gren kugler og dens liljer. En knop ved de to rør, der udgår fra den, og en knop ved de fire rør, der udgår fra den, således for de seks rør, der udgår fra lysestagen, og på lysestagen fire skåle graveret med mandler. Knopperne og grenene skal være ud af den, hele det drevne arbejde af ét rent guld. Og du skal lave dens syv lamper, og du skal anbringe lamperne, og de skal lyse fra den ene side. Og du skal gøre dens røgelseskar og dens baser af rent guld.

Alle disse kar vejede et talent rent guld. Se, du skal gøre det ifølge den form, der blev vist dig på bjerget.

26

Og den telt du skal lave, ti forhæng fra fint linned tvundet, Længden af det ene tæppe skal være otte og tyve alen, og bredden fire alen. Det ene tæppe vil være det samme mål som alle tæpperne. Fem tæpper skal være sammenføjet det ene med det andet, og fem tæpper skal være sammenføjet det ene med det andet. Og du skal lave blå løkker til dem på kanten af det ene forhæng, fra den ene side til sammenføjningen, og således skal du gøre på kanten af det yderste forhæng ved den anden sammenføjning. Halvtreds løkker skal du lave på det ene forhæng, og halvtreds løkker skal du lave på den del af forhænget ved sammenføjningen af det andet, modsatte, der falder mod hinanden på hver. Og du skal lave halvtreds gyldne ringe, og du skal sammenføje tæpperne, det ene med det andet, med ringene, og teltet vil være ét. Og du skal lave hårne skind som dække på teltet; elleve skind skal du lave. Længden af den ene hud skal være tredive alen, og bredden af den ene hud fire alen, det samme mål skal være for de elleve huder. Og du skal sammenføje de fem skind til ét, og de seks skind til ét, og du skal dobbeltfolde det sytten skind foran på teltet. Og du skal lave halvtreds løkker på kanten af det ene tæppe, det der er imellem ved sammenføjningen, og halvtreds løkker skal du lave på kanten af tæpet, det sammenføjende, det andet.

Og du skal lave halvtreds bronzeringe, og du skal sammenføje ringene gennem løkkerne, og du skal sammenføje skindene, og det vil være ét. Og du skal lægge det overskydende af teltets tæpper under, den halve del af det tilbageblevne tæppe skal du dække ind

i det overskydende af teltets tæpper, du skal dække det bag ved teltet. En alen fra denne side og en alen fra den side af det overskydende af gardinernes længde skal hænge ned over teltets sider på begge sider for at dække det. Og du skal lave et dække til teltet af vædderskind farvet røde, og overdækninger af hyacintblå skind ovenpå.

Og du skal lave søjler til teltet af uforrådeligt træ. Ti alen skal du gøre den ene søjle, og en alen og en halv skal bredden af den ene søjle være. To tapper til søjlen, den ene svarende til den anden, således skal du gøre for alle søjlerne til teltet. Og du skal lave søjler til teltet, tyve søjler på siden mod nord. Og du skal lave fyrre sølvbaser til de tyve søjler, to baser til hver søjle til begge dens dele, og to baser til hver søjle til begge dens dele. Og den anden side mod syd, tyve søjler, og fyrre sølvbaser til dem, to baser til den ene søjle på begge dens sider, og to baser til den ene søjle på begge dens sider. Og bag ved teltet, på den del der vender mod havet, skal du lave seks søjler. Og du skal lave to søjler på hjørnerne af teltet fra bagsiden. Og det vil være lige fra nedenunder, ifølge det samme vil de være lige fra hovederne ind i én sammenføjning, således skal du gøre med begge de to hjørner, de skal være lige. Og der vil være otte søjler, og deres baser af sølv seksten, to baser til den ene søjle på begge hans dele, og to baser til den ene søjle. Og du skal lave stænger af ufordærveligt træ, fem til den ene søjle på den ene side af teltet, og fem stænger til søjlen på den ene side af teltet, den anden side, og fem stænger til søjlen på den bagerste side af teltet mod havet. Og den midterste stang mellem søjlerne skal strække sig fra den ene side til den anden side. Og søjlerne skal du overtrække med guld, og ringene skal du lave gyldne, som du skal indsætte stængerne i, og stængerne skal du overtrække med guld. Og du skal rejse teltet ifølge den form, der blev vist dig på bjerget.

Og du skal lave et forhæng af blåt, og purpur, og spundet skarlagen, og vævet fint linned, et vævet arbejde skal du lave det med keruber. Og du skal placere det på fire uforgængelige søjler overtrukket med guld, og deres kapitæler skal være gyldne, og deres fire baser skal være af sølv. Og du skal placere forhænget på søjlerne, og du skal bringe arken med vidnesbyrdet derind indenfor forhænget, og forhænget skal adskille for jer mellem det hellige og det allerhelligste. Og du skal dække vidnesbyrdets ark med forhænget i de helliges helligdom. Og du skal placere bordet udenfor forhænget, og lysestagen modsat bordet på den del af teltet der vender mod syd, og bordet skal du placere på den del af teltet der vender mod nord. Og du skal lave et dække til døren af teltet af blåt, purpur og skarlagen spundet garn og fint spundet linned, broderet arbejde. Og du skal lave fem søjler til forhænget, og du skal overtrække dem med guld, og deres kapitæler skal være gyldne, og du skal støbe fem bronzebaser til dem.

27

Og du skal lave et alter af uforrådeligt træ, fem alen i længden og fem alen i bredden, alteret skal være firkantet, og tre alen i højden. Og du skal lave hornene på de fire hjørner, hornene skal være ud af ét stykke med det, og du skal overdække dem med bronze. Og du skal lave en krans til alteret, og dets dække, og dets skåle, og dets kødkroge, og dets ildkar, og alle dets kar skal du lave af bronze. Og du skal lave til det et rist i netværk af bronze, og du skal lave til risten fire bronzeringe under de fire sider. Og du skal lægge dem under alterets rist fra neden, og risten skal nå til alterets halve højde. Og du skal lave bærestænger til alteret af uforrådeligt træ, og du skal overtrække dem med bronze. Og du skal sætte stængerne ind i ringene, og lad dem være stænger langs siden af alteret, når det skal løftes. Hult og sømløst skal du gøre

det, ifølge det som blev vist dig på bjerget, således skal du gøre det. Og du skal lave en gård til teltet, på den side mod syd forhæng til gården af tvundet fint linned, længden hundrede alen til den ene side. Og deres tyve søjler og deres tyve baser af bronze, og deres ringe og deres holdere af sølv. Således på den side mod øst: forhæng på hundrede alens længde, og deres søjler tyve, og deres baser tyve af bronze, og ringene og hægterne på søjlerne, og deres baser overtrukket med sølv. Men bredden af gårdspladsen mod havet: forhæng på halvtreds alen, deres søjler ti, og deres fodstykker ti. Og bredden af gården mod syd: forhæng på halvtreds alen, deres søjler ti, og deres baser ti. Og femten alen højt var gardinerne på den ene side, deres søjler tre, og deres baser tre. Og den anden side femten alen af gardinernes højde, deres søjler tre, og deres baser tre. Og ved porten til gården var der et dække på tyve alens højde af blå, purpur og skarlagen snoet garn samt fint snoet linned med broderens kunstfærdige arbejde, deres søjler var fire, og deres baser var fire. Alle gårdens søjler rundt om var overtrukket med sølv, og deres søjlehoveder var af sølv, og deres sokler var af bronze. Men længden af gården var hundrede på hundrede, og bredden halvtreds på halvtreds, og højden fem alen af snoet fint linned, og deres baser var af bronze. Og hele konstruktionen og alle redskaberne og pløkkene til gården var af bronze.

Og du skal befale Israels sønner, at de skal tage til dig olie fra oliven, upresset, ren, stampet, til at brænde som lys, så at lampen må brænde uafbrudt. I vidnesbyrdets telt, udenfor forhænget ved pagten, skal Aron og hans sønner brænde det fra aften til morgen foran Herren, en evig forordning for jeres slægter fra Israels sønner.

Og du skal bringe til dig selv både din broder Aaron og hans sønner fra Israels sønner, for at de kan tjene som præster for mig: Aaron og Nadab og Abiud og Eleazar og Ithamar, Aarons sønner. Og du skal lave en hellig kjortel til din broder Aaron til ære og herlighed. Og du, tal til alle de vise i sind, som jeg fyldte med visdoms ånd og forstand, og de skal lave den hellige kjortel til Aron til det hellige, hvori han skal tjene som præst for mig. Og disse er de klædninger, som de skal lave: brystpladen og skulderstykket og den lange kjole og den vævede tunika og turbanen og bæltet, og de skal lave hellige klædninger til Aaron og hans sønner til at tjene som præster for mig. Og de selv vil tage guld, hyacinten, purpuren, skarlaget og det fine linned. Og de vil lave skulderstykket af tvundet fint linned, et vævet arbejde af en væver. To skulderstykker, der sammenføjer, skal være til ham, det ene til det andet, tilpassede på de to dele. Og stoffet af skulderstykkerne, som er på det, skal ifølge dets udførelse være af rent guld, og blå, og purpur, og skarlaget spundet, og fint linned tvundet. Og du skal tage de to sten af smaragd og indgrave navnene på Israels sønner i dem. Seks navne på den ene sten, og de seks tilbageværende navne på den anden sten ifølge deres generationer. Som et arbejde af stenhuggende kunst, et udskåret seglbillede, skal du indgrave de to sten med navnene på Israels sønner. Og du skal placere de to sten på efodens skuldre, sten til erindring er de for Israels sønner, og Aaron skal bære Israels sønners navne foran Herren på sine to skuldre, til erindring om dem. Og du skal lave skulderstykker af rent guld. Og du skal lave to frynsede kæder af rent guld, sammenslyngede med blomster, et flettet arbejde, og du skal lægge de frynsede, flettede kæder på skulderstykkerne, på deres skulderstykker fra forsiden.

Og du skal lave brystpladen til dommene, et broget arbejde, efter efodens mønster skal du lave den af guld og blå og purpur og

skarlagen spundet og fint linned spundet. Du skal gøre det firkantet; det vil være dobbelt, et spand i længden, og et spand i bredden. Og du skal væve et stof sat med sten i fire rækker til ham, der vil være en række sten: sardius, topaz og smaragd, den første række. Og den anden række: karfunkel, safir og jaspis. Og den tredje række: ligurium, agat, ametyst. Og den fjerde række: chrysolit, beryl og onyx, indhyllet i guld, bundet sammen i guld, lad dem være ifølge deres række. Og lad stenene være fra navnene på Israels sønner, tolv ifølge deres navne, indgraveringer af segl, hver ifølge navnet, lad dem være for de tolv stammer. Og du skal lave sammenflettet frynser på oraklet, et kædelignende arbejde af rent guld. Og Aaron vil bære Israels sønners navne på dommens brystskjold på sit bryst, når han går ind i helligdommen, som en erindring foran Gud. Og du skal placere manifestationen og sandheden på dommens brystplade, og den skal være på Aarons bryst, når han går ind i helligdommen for Herrens åsyn, og Aaron skal bære Israels sønners domme på brystet for Herrens åsyn bestandigt. Og du skal lave en hel blå lang underklædning. Og åbningen vil være fra hans midte, med en kant rundt om åbningen, et vævet arbejde, sammenføjningen sammenvævet fra den, så den ikke river. Og du skal lave ved kanten af kjortlen nedefra, som blomstrende granatæbler, små granatæbler af blå og purpur og skarlagen spundet og fint linned tvundet, ved kanten af kjortlen rundt om, den samme form små granatæbler gyldne og klokker imellem disse rundt omkring. Fra et gyldent granatæble ved dodona, og blomstret på tunikaens kant rundt omkring, Og Aarons stemme vil være hørbar, når han tjener, når han går ind i det hellige foran Herren, og når han går ud, så at han ikke dør. Og du skal lave en ren guldplade, og du vil indgrave i den en seglindgraving: Herrens Helligdom. Og du skal fæste det på snoet blå garn, og det skal være på turbanen, på forsiden af turbanen skal det være. Og det vil være på Aarons pande, og Aaron

vil løfte synderne af de hellige ting, så mange som Israels sønner ville hellige af alle deres hellige gaver, og det vil være på Aarons pande bestandigt, acceptabelt for dem foran Herren.

Og de prydede tunikakanter af fint linned, og du skal lave en turban af fint linned, og et bælte skal du lave, et broderet arbejde. Og til Arons sønner skal du lave tunikaer og bælte, og turbaner skal du lave til dem til ære og herlighed. Og du skal iføre dem på Aron, din broder, og hans sønner med ham, og du skal salve dem, og du skal fylde deres hænder, og du skal hellige dem, så at de må tjene som præster for mig. Og du skal lave linned benklæder til dem for at dække deres krops nøgenhed; fra lænden indtil lårene skal de nå. Og Aron og hans sønner skal have dem, når de går ind i vidnesbyrdets telt, eller når de nærmer sig for at tjene ved det helliges alter, og de skal ikke bringe synd over sig selv, så de ikke dør, en evig forordning for ham og for hans afkom efter ham.

29

Og dette er, hvad du skal gøre for dem: du skal hellige dem, så at de kan tjene som præster for mig. Du skal tage en kalv fra okserne og to vædre uden lyde. og usyret brød æltet i olie, og usyrede flade kager salvet i olie, af fin hvedemel skal du lave dem. Og du skal lægge dem i en kurv, og du skal bringe dem i kurven, og kalven, og de to vædre. Og du skal bringe Aaron og hans sønner hen til døren af vidnesbyrdets telt, og du skal vaske dem med vand. Og når du har taget dragterne, skal du iklæde Aron, din broder, både den lange kjortel og skulderstykket og brystpladen, og du skal sammenføje brystpladen til skulderstykket på ham. Og du skal placere turbanen på hans hoved, og du skal placere helligdommens plade på turbanen. Og du skal tage salvingsolien og hælde den på hans hoved og salve ham. Og du skal bringe hans

sønner frem og klæde dem i tuniker. Og du skal binde bælder på dem, og du skal sætte turbaner på dem, og præstedømmet skal være deres til mig for evigt, og du skal indvie Arons hænder og hans sønners hænder. Og du skal bringe kalven hen til døren af vidnesbyrdets telt, og Aron og hans sønner skal lægge deres hænder på kalvens hoved, for Herrens åsyn, ved døren til vidnesbyrdets telt. Og du skal slagte kalven for Herren, ved dørene til vidnesbyrdets telt. Og du skal tage af kalvens blod, og du skal placere det på alterets horn med din finger, men alt det resterende blod skal du hælde ud ved alterets fod. Og du skal tage alt fedtet på bugen, og leverlappen, og de to nyrer, og fedtet på dem, og du skal lægge det på alteret. Men kødet af kalven, og huden, og gødningen skal du brænde med ild udenfor lejren, for det er synd.

Og du skal tage den ene vædder, og Aron og hans sønner skal lægge deres hænder på vædderens hoved. Og du skal slagte ham, og efter at have taget blodet, skal du hælde det ud på alteret rundt om. Og vædderen skal du skære i to efter lemmerne, og du skal vaske indvoldene og fødderne med vand, og du skal lægge dem på stykkerne sammen med hovedet. Og du skal ofre hele vædderen på alteret, et brændoffer til Herren til en duft af vellugt, det er røgelse for Herren. Og du skal tage den anden vædder, og Aron og hans sønner skal lægge deres hænder på vædderens hoved. Og du skal slagte ham, og du skal tage af hans blod, og du skal lægge det på Arons højre øreflip, og på spidsen af hans højre hånd, og på spidsen af hans højre fod, og på hans sønners højre øreflip, og på spidserne af deres højre hænder, og på spidserne af deres højre fødder. Og du skal tage af blodet fra alteret og af salvningsolien, og du vil stænke det på Aron og på hans kjortel og på hans sønner og på hans sønners kjortler sammen med ham, og han selv vil blive helliggjort og hans kjortel og hans sønner og hans sønners kjortler sammen med ham, men blodet af vædderet skal du hælde rundt

om alteret. Og du skal tage fra vædderen dets fedt, og fedtet der dækker bugen, og leverlappen, og de to nyrer, og fedtet der er på dem, og den højre arm, for dette er indvielsen. Og et brød fra olie, og en kage fra kurven med det usyrede brød, som var sat frem for Herren. Og du skal lægge det alt sammen på Arons hænder og på hans sønners hænder, og du skal afsondre dem som en offergave foran Herren. Og du skal tage dem fra deres hænder og ofre dem på brændofferets alter til en vellugts duft for Herren; det er et offer til Herren. Og du skal tage brystet fra indvielsens vædder, som er Aarons, og du skal afsondre det som en offergave foran Herren, og det skal være din andel. Og du skal hellige brystet som bidrag og armen som det ophøjede offer, som er adskilt, og som er taget bort fra indvielsens vædder fra Aaron og fra hans sønner. Og det skal være for Aaron og hans sønner en evig lov fra Israels sønner, for dette er et bidrag, og det skal være en offergave fra Israels sønner af frelsesofringerne fra Israels sønner, en offergave til Herren.

Og den hellige kjortel, som tilhører Aaron, skal tilfalde hans sønner efter ham, for at de kan salves i den og indvies. I syv dage skal den præst iføre sig dem, som træder i hans sted blandt hans sønner, den som vil gå ind i vidnesbyrdets telt for at tjene i helligdommen. Og du skal tage indvielsesvædderen, og du skal koge kødet på et helligt sted. Og Aaron og hans sønner skal spise kødet af vædderen og brødene i kurven ved døren til vidnesbyrdets telt. De skal spise dem, ved hvilke de blev helliget, for at indvie deres hænder og hellige dem, og en fremmed må ikke spise af dem, for de er hellige. Hvis der bliver noget tilbage af kødet fra indvielsesoffer og af brødene indtil om morgenen, skal du brænde det resterende op med ild, det må ikke spises, for det er helligt.

Og du skal gøre med Aaron og hans sønner således ifølge alt, hvad jeg befalede dig; i syv dage skal du indvie deres hænder. Og syndens kalv skal du gøre på renselsens dag, og du skal rense alteret ved at hellige dig på det, og du skal salve det for at hellige det. Syv dage skal du rense alteret, og du skal hellige det, og alteret vil være det allerhelligste, enhver der rører ved alteret, skal blive helliggjort. Og dette er, hvad du skal gøre på alteret: to årgamle lam uden lyde hver dag på alteret kontinuerligt, et vedvarende offer.

Det ene lam skal du gøre om morgenen, og det andet lam skal du gøre om aftenen. Og en tiendedel fin mel blandet i slået olie, en fjerdedel af en hin, og et drikoffer på en fjerdedel af en hin vin til det ene lam. Og det andet lam skal du tilberede om aftenen, ifølge morgenofferet og ifølge dets drikoffer, skal du gøre det til en duft af vellugt, et offer til Herren. Et vedvarende offer gennem jeres slægter, ved døren til vidnesbyrdets telt foran Herren, hvor jeg vil åbenbare mig for dig derfra, for at tale til dig. Og jeg vil beskikke der for Israels sønner, og jeg vil blive helliggjort i min herlighed. Og jeg vil hellige vidnesbyrdets telt og alteret, og Aaron og hans sønner vil jeg hellige til at tjene som præster for mig. Og jeg skal blive påkaldt blandt Israels sønner, og jeg vil være deres Gud. Og de vil vide, at jeg er Herren deres Gud, som førte dem ud af Egyptens land, for at blive påkaldt af dem og for at være deres Gud.

30

Og du skal lave et alter til røgelse af ufordærveligt træ. Og du skal gøre det en alen langt og en alen bredt, det skal være firkantet, og to alen højt, dets horn skal være ud af det selv. Og du skal overtrække dens rist med rent guld, og dens vægge rundt om,

og dens horn, og du skal lave en snoet gylden krans til den rundt om. Og du skal lave to rene guldringe under dens snoede krans, på de to sider skal du lave dem på begge sider, og de skal være holdere til stængerne, så man kan bære det med dem. Og du skal lave stænger af uforrådeligt træ, og du skal overtrække dem med guld. Og du skal placere det overfor forhænget, som er på vidnesbyrdets ark, hvorfra jeg vil åbenbare mig for dig. Og Aaron skal brænde fin sammensat røgelse på det hver morgen, når han passer lamperne, skal han brænde røgelse på det. Og når Aaron antænder lamperne sent, skal han brænde røgelse på det. Vedvarende røgelse bestandigt foran Herren gennem deres slægter. Og han må ikke bringe anden røgelse op på det, offer, ofring, og du må ikke hælde drikkoffer på det. Og Aron skal gøre soning på dets horn en gang om året, fra renselsens blod skal han rense det for deres generationer, det er det allerhelligste for Herren.

Og Herren taledede til Moses og sagde, Hvis du foretager optællingen af Israels sønner ved deres mønstring, skal enhver give en løsesum for sin sjæl til Herren, og der skal ikke være noget fald iblandt dem ved deres mønstring. Og dette er det, de vil give, så mange som ville passere inspektionen: den halve didrachma, det som er ifølge den hellige didrachma, tyve oboler er didrachmaen, men den halve didrachma er et bidrag til Herren. Alle der går forbi til mønstringen fra tyveårsalderen og opefter, skal give bidraget til Herren. Den rige skal ikke tilføje mere, og den fattige skal ikke give mindre end den halve didrachma, når de giver bidraget til Herren for at sone for jeres sjæle. Og du skal tage sølvet fra bidragene fra Israels sønner, og du skal give det til tjenesten ved vidnesbyrdets telt, og det skal være for Israels sønner et mindesmærke for Herrens åsyn, til at sone for jeres sjæle. Og Herren taledede til Moses og sagde, Lav et bronzebækken

og en bronzebase til det, så man kan vaske sig, og du skal placere det midt mellem vidnesbyrdets telt og alteret, og du skal hælde vand i det. Og Aaron og hans sønner skal vaske deres hænder og deres fødder med vand fra det. Når de går ind i vidnesbyrdets telt, skal de vaske sig med vand, og de skal ikke dø, når de nærmer sig alteret for at tjene og ofre brændofrene til Herren. De skal vaske hænderne og fødderne med vand, når de går ind i vidnesbyrdets telt, de skal vaske med vand, så de ikke må dø, og det skal være for dem en evig lovbestemmelse, for ham og hans generationer med ham. Og Herren talede til Moses og sagde, Og du skal tage krydderier, blomsten af udvalgt myrra fem hundrede sikler, og af velduftende kanel det halve af dette to hundrede halvtreds, og af velduftende rør to hundrede halvtreds, og af iris fem hundrede sikler af det hellige, og olie fra oliven, én hin. Og du skal lave det til en hellig salveolie, en salvet salve efter salvemagerens kunst, det skal være en hellig salveolie. Og du skal salve vidnesbyrdets telt med det, og vidnesbyrdets ark, og alle dets kar, og lysestagen og alle dens kar, og røgelsesalteret, og alteret til brændofrene og alle dets kar, og bordet og alle dets kar, og bækkenet. Og du skal hellige dem, og de vil være de helligste ting, enhver der rører ved dem, skal blive helliggjort. Og du skal salve Aaron og hans sønner, og du skal hellige dem til at tjene som præster for mig. Og til Israels sønner skal du tale og sige: Hellig salvessalveolie skal dette være for jer gennem jeres slægter. På menneskets kød skal det ikke salves, og efter denne sammensætning skal I ikke gøre det for jer selv ligeledes, helligt er det, og en helligdom skal det være for jer. Den som gør ligeledes, og den som giver deraf til en fremmed, skal udryddes fra sit folk.

Og Herren sagde til Moses: Tag for dig selv krydderier: stakte, onycha, vellugtende galbanum og gennemsigtig røgelse; det skal være i lige dele. Og de vil lave røgelse til ham, salveblanders

arbejde, blandet, rent, et helligt arbejde. Og du skal slå noget fint af disse, og du skal placere det foran vidnesbyrdene i vidnesbyrdets telt, hvorfra jeg vil åbenbare mig for dig; det allerhelligste skal røgelsen være for jer. Ifølge denne sammensætning skal I ikke gøre noget for jer selv; det skal være en helligdom for jer til Herren. Den, der gør ligeledes, så man kan lugte det, vil omkomme fra sit folk.

31

Og Herren taledes til Moses og sagde, Se, jeg har kaldt Bezalel, søn af Uri, søn af Hur, fra Judas stamme, ved navn. Og jeg fyldte ham med guddommelig ånd af visdom og forståelse og viden, til at tænke i enhver gerning, og at designe, at arbejde med guldet og sølvet og bronzen og hyacinten og purpuren og det spundne skarlagen, Og stenarbejdet og tømrerarbejdet med træ, at udføre alt arbejdet. Og jeg gav ham og Eliab, søn af Ahisamach, fra Dans stamme, og til ethvert forstandigt hjerte har jeg givet forståelse, Og de vil lave alt, hvad jeg befalede dig: vidnesbyrdets telt og pagtens ark og nådestolen på den og teltets udstyr, og altrene og bordet og alle dets kar og den rene lysestage og alle dets kar og bassinet og dets base Og de klæder til tjeneste for Aaron, og klæderne til hans sønner for at tjene som præster for mig, og salvelsens olie, og den hellige sammensætnings røgelse, ifølge alt hvad jeg befalede dig, skal de gøre.

Og Herren taledes til Moses og sagde, Og du skal befale Israels sønner og sige: Se til, at I holder mine sabbater, det er et tegn mellem mig og jer gennem jeres generationer, så I kan vide, at jeg er Herren, som helliger jer. Og I skal holde sabbaterne, fordi dette er helligt for Herren til jer. Den der vanhelliger det, skal visselig dø; enhver som udfører gerning på det, den sjæl skal udryddes fra

midt i hans folk. I seks dage skal du udføre arbejde, men på den syvende dag er sabbat, en hellig hvile for Herren; enhver som udfører arbejde på den syvende dag skal dødsdømmes. Og Israels sønner vil holde sabbaterne for at fejre dem gennem deres slægter. En evig pagt mellem mig og Israels sønner, det er et evigt tegn hos mig, fordi Herren på seks dage skabte himmelen og jorden, og på den syvende dag hvilede han og holdt op. Og han gav Moses, da han holdt op med at tale til ham på bjerget Sinai, de to vidnesbyrdstavler, stentavler skrevet med Guds finger.

32

Og da folket så, at Moses havde forsinket at gå ned fra bjerget, kom folket sammen imod Aaron, og de siger til ham: Rejs dig, og gør os guder, som vil gå foran os, for denne Moses, manden som førte os ud fra Egyptens land, ved vi ikke hvad der er blevet af ham. Og Aaron siger til dem: Fjern de gyldne ørenringe i jeres kvinders og døtres ører, og bring dem til mig. Og alt folket tog de gyldne ørepinger af, som var i deres ører, og bragte dem til Aron. Og han modtog det fra deres hænder, og han formede dem med gravstikken, og han gjorde dem til en støbt kalv, og han sagde: Disse er dine guder, Israel, som førte dig op fra Egyptens land. Og da Aaron havde set det, byggede han et alter foran det, og Aaron forkyndte og sagde: I morgen er Herrens fest. Og efter at have stået tidligt op den næste dag, bragte han brændofre op, og han bragte frelsesofre, og folket sad ned for at spise og drikke, og de rejste sig for at lege.

Og Herren talte til Moses og sagde: Gå med hast, stig ned herfra, for dit folk, som du førte ud af Egyptens land, har syndet. De overtrådte hurtigt den vej, som jeg befalede dem. De gjorde sig selv en kalv, og de har tilbedt den, og de har ofret til den, og de

sagde: Disse er dine guder, Israel, som førte dig op fra Egyptens land. Og lad mig nu, og i min vrede mod dem vil jeg ødelægge dem, og jeg vil gøre dig til et stort folk. Og Moses bønfuldt Herren Gud, og sagde: Hvorfor, Herre, vredes du i vrede mod dit folk, som du udførte af Egyptens land med stor styrke og med din høje arm? Lad ikke nogensinde egypterne sige: Med ondskab førte han dem ud for at dræbe dem i bjergene og for at fortære dem fra jorden. Ophør med din vredes vrede, og bliv nådig over dit folks ondskab, Idet du huskede Abraham og Isak og Jakob, dine tjenere, til hvem du svor ved dig selv, og du talte til dem og sagde: Jeg vil mangfoldiggøre jeres sæd som himlens stjerner i mængde, og hele dette land, som du sagde at give dem, og de skal besidde det til evig tid. Og Herren blev forsonet for at bevare sit folk.

Og Moses vendte tilbage og gik ned fra bjerget, og de to vidnesbyrdets tavler var i hans hænder, stentavler indskrevet på begge deres sider, på den ene side og på den anden side var de skrevet. Og tavlerne var Guds værk, og skriften var Guds skrift, indgraveret i tavlerne. Og da Josva hørte stemmen af folket, der råbte, siger han til Moses: Der er lyd af krig i lejren. Og han siger: Det er ikke stemmen af dem, der leder i styrke, heller ikke stemmen af dem, der leder i flugt, men stemmen af dem, der synger om vin, hører jeg.

Og da han nærmede sig lejren, ser han kalven og dansene, og Moses blev vred af raseri og kastede de to tavler fra sine hænder og knuste dem ved foden af bjerget. Og efter at have taget den kalv, som de havde lavet, brændte han den i ild, malede den til fint støv, spredte det i vandet og gav det at drikke til Israels sønner. Og Moses sagde til Aaron: Hvad har dette folk gjort dig, siden du har bragt en stor synd over dem? Og Aaron sagde til Moses: Vær ikke vred, herre, for du kender jo dette folks tilbøjelighed. De siger

nemlig til mig: Gør os guder, som vil gå foran os, for denne Moses, den mand som førte os ud af Egypten, vi ved ikke hvad der er blevet af ham. Og jeg sagde til dem: Hvis nogen har guldsmykker, så fjern dem, og de gav mig dem, og jeg kastede dem i ilden, og denne kalv kom ud. Og da Moses så, at folket var blevet spredt, for Aron havde spredt dem til spot for deres modstandere Moses stod men ved lejrens port og sagde: Hvem er for Herren? Lad ham komme til mig. Derfor kom alle Levis sønner sammen til ham. Og han siger til dem: Disse ting siger Herren, Israels Gud: Sæt hver sit eget sværd på låret, og gå igennem og vend tilbage fra port til port gennem lejren, og dræb hver sin broder, og hver sin næste, og hver sin nærmeste. Og Levis sønner gjorde, som Moses talte til dem, og der faldt af folket på den dag tre tusind mænd. Og Moses sagde til dem: I har fyldt jeres hænder i dag til Herren, hver ved sin søn eller ved sin broder, for at der gives jer velsignelse.

Og det skete dagen efter, at Moses sagde til folket: I har syndet en stor synd, og nu vil jeg gå op til Gud, for at jeg må gøre soning for jeres synd. Moses returnerede til Herren, og sagde: Jeg beder dig, Herre, dette folk har syndet en stor synd, og de har gjort sig selv gyldne guder. Og nu, hvis du tilgiver dem deres synd, så tilgiv, men hvis ikke, så udslet mig fra din bog, som du har skrevet. Og Herren sagde til Moses: Hvis nogen har syndet imod mig, vil jeg udslette dem fra min bog. Nu men gå, gå ned, og før dette folk ind i det sted, som jeg sagde til dig. Se, min engel vil gå foran dit ansigt. Men den dag jeg besøger dem, vil jeg bringe deres synd over dem. Og Herren slog folket på grund af fremstillingen af kalven, som Aaron havde lavet.

Og Herren sagde til Moses: Gå foran, drag op herfra, du og dit folk, som du førte ud af Egyptens land, ind i det land, som jeg svor til Abraham og Isak og Jakob, da jeg sagde: Til jeres sæd vil jeg give det. Og jeg vil sende min engel foran dit ansigt, og han vil uddrive amoritten, hittitten, perizzitten, girgashitten, hivitten, jebusitten og kana'anæren. Og jeg vil føre dig ind i et land, der flyder med mælk og honning, men jeg vil ikke gå op med dig, fordi du er et stivnakket folk, så jeg ikke fortærer dig på vejen. Og da folket hørte dette onde ord, sørgede de i sorg. Og Herren sagde til Israels sønner: I er et stivnakket folk, pas på, at jeg ikke bringer endnu et slag over jer og fortærer jer. Fjern derfor nu jeres prægtige klæder og jeres smykker, og jeg vil vise dig, hvad jeg vil gøre ved dig. Og Israels sønner tog deres prydelser og beklædning af fra bjerget Horeb. Og Moses tog sit telt og opslog det udenfor lejren, langt fra lejren, og det blev kaldt Vidnesbyrdets Telt, og det skete, at enhver som søgte Herren gik ud til teltet udenfor lejren. Når Moses gik ind i teltet udenfor lejren, stod hele folket og iagttog, hver ved døren til sit telt, og de observerede Moses gå bort, indtil han gik ind i teltet. Men når Moses indtrådte i teltet, kom søjlen af skyen ned og stod ved døren til teltet, og talte til Moses, Og han talte til Moses. Og alle folket så skysøjlen stå ved teltets dør, og alle folket rejste sig og tilbad, hver fra sin telts dør. Og Herren talte til Moses, ansigt til ansigt, som når nogen taler til sin egen ven, og han vendte tilbage til lejren, men tjeneren Josva, Nuns søn, en ung mand, gik ikke ud af teltet.

Og Moses sagde til Herren: Se, du siger til mig: Før dette folk op, men du har ikke gjort mig bekendt med, hvem du vil sende med mig, og dog sagde du til mig: Jeg kender dig fremfor alle, og du har nåde hos mig. Hvis jeg derfor har fundet nåde for dit åsyn, så åbenbar dig selv for mig, så jeg klart må se dig, så at jeg må være en, der har fundet nåde for dit åsyn, og så at jeg må vide, at

dette store folk er dit folk. Og han siger: Jeg selv vil gå foran dig, og jeg vil give dig hvile. Og han siger til ham: Hvis ikke du selv går med, så før mig ikke op herfra. Og hvordan vil det sandelig blive kendt, at jeg og dit folk har fundet nåde hos dig, medmindre du rejser med os? Og jeg og dit folk vil blive herliggjort blandt alle de nationer, som er på jorden. Og Herren sagde til Moses: Og dette ord, som du har talt, vil jeg gøre for dig, for du har fundet nåde for mig, og jeg kender dig fremfor alle andre. Og han siger: Vis dig selv for mig. Og han sagde: Jeg vil passere forbi foran dig i min herlighed, og jeg vil kalde på mit navn, Herren, for dig, og jeg vil vise barmhjertighed mod hvem jeg vil vise barmhjertighed, og jeg vil vise medlidenhed mod hvem jeg vil vise medlidenhed. Og han sagde: Du vil ikke kunne se mit ansigt, for intet menneske kan se mit ansigt og leve. Og Herren sagde: Se, der er et sted hos mig, du skal stå på klippen, Når min herlighed passerer forbi, vil jeg placere dig i klippens kløft, og jeg vil dække dig med min hånd, indtil jeg er passeret forbi. Og jeg vil fjerne min hånd, og da vil du se min bagside, men mit ansigt vil ikke blive set af dig.

34

Og Herren sagde til Moses: Udhug for dig selv to stentavler, ligesom de første, og stig op til mig på bjerget, og jeg vil skrive på tavlerne de ord, som var på de første tavler, hvilke du knuste. Og bliv klar til om morgenen, og du skal gå op på bjerget Sinai, og du skal stå for mig der på toppen af bjerget. Og ingen må gå op med dig, og heller ikke må nogen blive set på hele bjerget, og fårene og okserne må ikke græsse nær det bjerg. Og han huggede to stentavler, ligesom de første, og Moses stod tidligt op og gik op på bjerget Sinai, ligesom Herren havde befalet ham, og Moses tog de to stentavler. Og Herren gik ned i en sky, og stod ved ham der, og kaldte på Herrens navn. Og Herren gik forbi for hans ansigt, og

Herren Gud kaldte: medfølelse og barmhjertig, tålmodig og rig i barmhjertighed og sandfærdig, og bevarer retfærdighed og barmhjertighed i tusinder, borttager lovløsheder og uretfærdigheder og synder, og vil ikke rense den skyldige, bringer fædrenes lovløsheder over børnene og over børnebørnene i tredje og fjerde generation. Og Moses skyndte sig, bøjede sig ned mod jorden og tilbød, Og han sagde: Hvis jeg har fundet nåde for dine øjne, lad min Herre gå med os, for folket er stivnakket, og du vil tage vores synder bort og vores lovløsheder, og vi vil være dine.

Og Herren sagde til Moses: Se, jeg opretter en pagt med dig foran hele dit folk, jeg vil gøre herlige ting, som ikke er sket i hele landet og i noget folk, og hele folket, blandt hvem du er, skal se Herrens gerninger, fordi de er vidunderlige, som jeg vil gøre for dig. Vær opmærksom på alt, hvad jeg befaler dig. Se, jeg driver ud foran jer amoritten, kana'anæeren, perizzitten, hettitten, hivvitten, girgashitten og jebusitten. Tag vare på dig selv, at du ikke nogensinde indgår en pagt med de beboere på den jord, som du går ind i, så det ikke bliver en snublesten for jer. Deres altre skal I nedrive, og deres søjler skal I knuse, og deres lunde skal I nedhugge, og de udskårne billeder af deres guder skal I brænde i ild. For I må ikke tilbede andre guder, thi Herren Gud er en nidkær Gud, et nidkært navn. Indgå aldrig en pagt med dem, der bor i landet, for de prostituerer sig efter deres guder, og de ofrer til deres guder, og de inviterer dig, og du spiser af deres ofre. og du tager af deres døtre til dine sønner, og af dine døtre giver til deres sønner, og dine døtre horer efter deres guder, og dine sønner horer efter deres guder. Og du skal ikke gøre støbte guder for dig selv. Og du skal holde de usyrede brøds fest i syv dage, du skal spise usyret brød, ligesom jeg har befalet dig, på den fastsatte tid i de unges måned, for i de unges måned gik du ud fra Egypten. Hvert han-dyr, der åbner livmoderen, tilhører mig, hver førstefødt

af kalv og førstefødt af får. Og den førstefødte af trækdyr skal du indløse med et får, men hvis du ikke indløser det, skal du give en pris. Hver førstefødt af dine sønner skal du indløse, du skal ikke vise dig for mig tom.

I seks dage arbejder du, men på den syvende skal du hvile, ved såningen og ved høsten er der hvile. Og du skal holde ugernes fest for mig, begyndelsen af hvedehøsten, og forsamlingens fest midt på året. Tre gange om året skal al din mandlige befolkning vise sig for Herren, Israels Gud. Når jeg driver nationerne ud foran dit ansigt og udvider dine grænser, vil ingen begære dit land, når du går op for at blive set før Herren din Gud tre gange om året. Du må ikke slagte blodet af mine ofre på surdej, og ofrene fra påskefesten må ikke blive liggende til om morgenen. Førstegrøden af din jord skal du bringe til Herren din Guds hus, du må ikke koge et lam i dets moders mælk. Og Herren sagde til Moses: Skriv disse ord ned for dig selv, for på grundlag af disse ord har jeg indgået en pagt med dig og med Israel. Og Moses var der foran Herren i fyrre dage og fyrre nætter, han spiste ikke brød, og han drak ikke vand, og han skrev på tavlerne disse pagtens ord, de ti ord.

Som Moses steg ned fra bjerget, og de to tavler var på Moses hænder, da han steg ned fra bjerget, vidste Moses ikke, at hans ansigts farves udseende var blevet herliggjort, mens han talte til ham. Og Aaron og alle Israels ældste så Moses, og synet af hans ansigts farve var forherliget, og de frygtede at nærme sig ham. Og Moses kaldte dem, og Aaron og alle forsamlingens ledere vendte tilbage til ham, og Moses talte til dem.

Og efter dette kom alle Israels sønner til ham, og han befalede dem alt, hvad Herren havde befalet ham på bjerget Sinai. Og siden

han holdt op med at tale til dem, placerede han et dække på sit ansigt. Når Moses gik ind for Herren for at tale til ham, blev dækket fjernet indtil han gik ud, og da han var gået ud, talte han til alle Israels sønner om alt det, som Herren havde befalet ham. Og Israels sønner så Moses ansigt, at det var blevet herliggjort, og Moses lagde et dække over sit eget ansigt, indtil han ville gå ind for at tale med ham.

35

Og Moses samlede hele Israels børns menighed og sagde: Disse er de ord, som Herren har befalet at udføre. I seks dage skal du udføre arbejde, men på den syvende dag er der hvile, hellig, sabbat, hvile for Herren, enhver der udfører arbejde på denne, lad ham dø. I skal ikke tænde ild i nogen af jeres boliger på sabbatsdagen, jeg Herren. Og Moses sagde til hele Israels børns forsamling: Dette er det ord, som Herren befalede, da han sagde: Tag fra jeres midte en offergave til Herren; enhver der accepterer det med hjertet, skal bringe førstegrøderne til Herren: guld, sølv, bronze. Hyacinth, purpur, skarlaglen dobbelt tvundet, og fint linned spundet, og gedehår, Og skind af vædre farvet røde, og hyacintblå skind, og uforrådeligt træ. og sten af sardius, og sten til graveringen til skulderklædningen og den lange kjortel. Og enhver, som er vis i hjertet blandt jer, skal komme og arbejde på alt det, som Herren har befalet Teltet, og betrækningen, og slørene, og tværbjælkerne, og stængerne, og søjlerne, og arken til vidnesbyrdet, og dens bærestænger, og dens nådestol, og forhænget, og bordet og alle dets kar og lysestagen til lyset og alle dens kar, og alteret og alle dets kar, og de hellige klæder til præsten Aaron, og de klæder, i hvilke de skal tjene, og tunikaerne til Aarons sønner til præsteskabet, og salvelsens olie, og røgelsen af sammensætning.

Og hele Israels børns forsamling gik ud fra Moses. Og hver bragte, hvad deres hjerte bar, og så mange som det syntes godt for deres sjæl bragte en offergave, og de bragte en offergave til Herren til alle gerningerne ved vidnesbyrdets telt og til al dets tjeneste og til alle det helliges klæder. Og mændene bragte fra kvinderne, enhver hvem det forekom sindet, de bragte segl og ørenringe og ringe og sammenflettede kæder og armbånd, alle gyldne genstande. Og alle, som bragte bidrag af guld til Herren, og hos hvem der blev fundet fint linned og hyacintblå skind og rødfarvet vædderskind, bragte dem. Og alle, der fjernede en gave, bragte sølv og bronze som gaver til Herren, og hos hvem der blev fundet uforrådeligt træ, bragte det til alle forberedelsens arbejder. Og hver kvinde, som var vis i sindet til at spinde med hænderne, bragte spundne ting: hyacinten, og purpuret, og skarlagenet, og det fine linned. Og alle de kvinder, for hvem det syntes rigtigt i deres sind med visdom, spandt gedehårene. Og herskerne bragte smaragdstenene og indsættelsesstenene til skulderstykket og brystpladen, og sammensætningerne, og til salvelsens olie, og røgelsens sammensætning. Og enhver mand og kvinde, hvis sind bar dem til at indtræde for at gøre alle de gerninger, som Herren befalede at gøre dem gennem Moses, bragte Israels sønner som en offergave til Herren. Og Moses sagde til Israels sønner: Se, Gud har kaldt ved navn Bezalel, søn af Uri, søn af Hur, fra Judas stamme, og fyldte ham med guddommelig ånd af visdom, forstand og viden om alt at være arkitekt i overensstemmelse med alle arkitekturens værker, at forarbejde guld og sølv og bronzen og at bearbejde stenen, og at bearbejde træet, og at udføre enhver gerning med visdom. Og han har sandelig givet evnen til at undervise i sindet til ham selv og til Eliab, søn af Ahisamach, fra Dans stamme, Og han fyldte dem med visdom, forstand og indsigt til at forstå og udføre alle de hellige gerninger, både de vævede og

broderede ting, at væve med det skarlagensrøde og det fine linned, at udføre enhver gerning af arkitektur og broderi.

36

Og Bezalel og Eliab gjorde, og enhver der var vis i sinde, hvem der var givet visdom og viden, at forstå at udføre alle gerningerne ifølge de hellige pligter, ifølge alt hvad Herren befalede. Og Moses kaldte Bezalel og Eliab og alle dem, der havde visdom, hvem Gud gav viden i hjertet, og alle dem, der villigt ønskede at komme til arbejderne for at fuldføre dem. Og de tog fra Moses alle de bidrag, som Israels sønner havde bragt til alle det helliges arbejder for at udføre dem, og de selv modtog stadig de gaver, der blev bragt af dem, som kom om morgenen. Og alle de vise, som udførte det hellige arbejde, kom, hver i overensstemmelse med hans gerning, som de udførte. Og han sagde til Moses, at folket bringer overflod i forhold til de arbejder, som Herren befalede at udføre. Og Moses befalede, og han udråbte i lejren og sagde: Mand og kvinde må ikke længere arbejde på førstegrøderne til helligdommen, og folket blev forhindret i stadig at ofre. Og arbejderne var tilstrækkelige for dem til at udføre konstruktionen, og de havde noget tilovers. Og hver kyndig blandt dem, der arbejdede, gjorde dragterne til de hellige ting, som er Arons, præstens, som Herren befalede Moses. Og han lavede skulderstykket af guld, blå, purpur, skarlagensspundet garn og tvundet fint linned. Og guldbladerne blev skåret til hår, så de kunne væves sammen med det blå og det purpur og med det spundne skarlagens og det snede fine linned; et vævet arbejde gjorde de det. skulderstykker der holder sammen fra begge sider, et vævet arbejde sammenflettet ind i hinanden efter sin egen art. Fra hans materialer lavede de det efter hans udformning, af guld og blå og purpur og skarlagens, spundet, og fint linned, tvundet,

som Herren befalede Moses. Og de lavede begge smaragdsten fastgjort sammen og indfattet rundt om med guld, graveret og udskåret som et segls indgraving med navnene på Israels sønner. Og han placerede dem på efodens skuldre, mindesmærkets sten for Israels sønner, som Herren befalede Moses.

Og de lavede en brystplade, et vævet arbejde i variation ifølge efodens arbejde, af guld, og blå, og purpur, og spundet skarlagan, og tvundet fint linned, Firkantet og dobbelt gjorde de brystpladen, et spand i længden og et spand i bredden, dobbelt. Og der var vævet sammen i det et stof besat med sten i fire rækker, en række af stene: sardius og topas og smaragd, den første række, og den anden række, karfunkel og safir og jaspis, og den tredje række, ligurium og agat og ametyst, Og den fjerde række: chrysolit og beryl og onyx, omgivet af guld og bundet sammen med guld. Og stenene var fra navnene på Israels sønner, tolv, fra deres navne indgraveret som segl, hver med sit eget navn for de tolv stammer. Og de lavede på brystpladen sammenflettede frynser, et flettet arbejde, af rent guld. Og de lavede to guldne skulderstykker og to guldne ringe, og de anbragte de to guldne ringe på begge ender af brystpladen. Og de placerede de sammenflettede guldkæder på ringene på begge sider af brystsmykket, Og de satte de to sammenflettede kæder i de to sammenfatninger. Og de anbragte dem på de to skulderstykker, og de anbragte dem på efodens skuldrer på forsiden. Og de lavede to guldringe og placerede dem på de to finner på toppen af brystpladen og på spidsen af den bageste del af efoden indefra. Og de lavede to guldringe og placerede dem på begge skuldre af efoden nedenfra, på forsiden ved sammenføjnningen ovenfor efodens vævede arbejde. Og han fastgjorde brystpladen fra dens ringe til efodens ringe, fastgjort med blå garn, sammenflettet ind i efodens stof, så at brystpladen ikke løsnedes fra efoden, som Herren havde befalet Moses. Og de

lavede underklædningen under skulderstykket, vævet arbejde, helt blå, Men åbningen af kjortlen var gennemvævet i midten, sammenflettet, med en kant rundt om åbningen, uopløselig. Og de gjorde små granatæbler på sømmen af tunikaen forneden som blomstrende granatæbler, af blå, og purpur, og skarlagen spundet, og fint linned tvundet. Og de lavede gyldne klokker, og de anbragte klokkerne på kanten af kjortlen rundt om mellem granatæblerne, En gylden klokke og et granatæble på kjortelens søm rundt om, til at tjene med, som Herren befalede Moses. Og de lavede tunikaer af fint linned, vævet arbejde, til Aaron og hans sønner, og turbanerne af fint linned, og turbanen af fint linned, og benklæderne af snoet fint linned, og deres bæltter af fint linned og blå og purpur og skarlagen spundet, brodererens arbejde, på den måde som Herren befalede Moses Og de lavede den gyldne plade, det helliges bidrag, af rent guld, og han skrev på den indgraverede bogstaver som et segl: Helligdom for Herren, Og de placerede det blå bånd, så det lå på turbanen ovenfra, på den måde Herren havde befalede Moses.

37

Og de lavede ti forhæng til teltet, Otteogtyve alen var længden af det ene forhæng, det samme var for alle, og fire alen var bredden af det ene forhæng. Og de lavede forhænget af blå, purpur og skarlagen spundet garn samt tvundet fint linned, et vævet arbejde med keruber, Og de placerede det på fire uforgængelige søjler, forgyldt med guld, og deres kapitæler var gyldne, og deres fire baser var af sølv. Og de gjorde forhænget til døren af vidnesbyrdets telt af blå, purpur og skarlagen spundet garn og tvundet fint linned, et vævet arbejde med keruber, Og deres fem søjler og ringene og deres kapitæler og deres kroge blev overtrukket med guld, og deres fem baser var af bronze.

Og de lavede gården mod syd, forhæng til gården af tvundet fint linned, hundrede på hundrede Og deres søjler var tyve, og deres baser var tyve. Og siden mod nord, hundrede på hundrede, og siden mod syd, hundrede på hundrede, og deres søjler tyve, og deres baser tyve. Og siden mod havet: forhæng på halvtreds alen, deres søjler ti, og deres baser ti. Og siden mod øst var halvtreds alen med forhæng, femten alen på bagsiden, og deres søjler tre, og deres baser tre Og på bagsiden af den anden, på begge sider ved porten til gården, var der forhæng på femten alen, med deres tre søjler og deres tre baser, Alle teltets gardiner var af snoet fint linned. Og baserne af deres søjler var af bronze, og deres kroge var af sølv, og deres kapitæler var overtrukket med sølv, og søjlerne var overtrukket med sølv, alle søjlerne i gården. Og forhænget til gårdens port var et broderet arbejde af blå, purpur og skarlagen spundet garn samt tvundet fint linned, tyve alen i længden, og højden og bredden var fem alen, svarende til gårdens behæng. Og deres søjler var fire, og deres baser var fire af bronze, og deres kroge var af sølv, og deres kapitæler var overtrukket med sølv. Og alle gårdens pæle rundt om var af bronze, og de selv var overtrukket med sølv. Og dette er anordningen af vidnesbyrdets telt, som blev befalede Moses, at tjenesten skulle være levitternes gennem Ithamar, Aarons søn, præsten.

Og Bezalel, søn af Uri, fra Judas stamme, gjorde som Herren befalede Moses, Og Eliab, søn af Ahisamach, fra Dans stamme, som var den øverste håndværker for de vævede ting og de broderede ting og kunstneriske arbejder, at væve det skarlagen og det fine linned.

Og Beseleel lavede arken, og han overlagde den med rent guld indvendigt og udvendigt, Og han støbte fire guldne ringe til den, to på den ene side og to på den anden side, brede til stængerne, så at man kan løfte den med dem. Og han gjorde nådestolen ovenover arken af rent guld, og de to gyldne keruber en kerub på den ene spids af nådestolen, og en kerub på den anden spids af nådestolen, overskyggende med deres vinger nådestolen. Og han lavede det førømtalte bord af rent guld, Og han støbte fire ringe til den, to på den ene side og to på den anden side, brede, så man kunne løfte den med stængerne i dem. Og han lavede stængerne til arken og til bordet, og han overlagde dem med guld. Og han lavede bordets kar, både skålene og røgelseskarrene og bægrene og drikofferkarrene, hvori han skal udgyde drikofre, af guld. Og han lavede den gyldne lysestage, der oplyser, solid stammen, og stilkene fra begge dens sider, Fra dens rørstænger skuddene, fra dens rørstænger de fremspringende skud, tre fra den ene og tre fra den anden, gjort lige med hinanden. Og deres fakler, som er på yderpunkterne, er nøddeformede af dem, og soklerne af dem, så lamperne kan være på dem, og den syvende sokkel, den på faklens yderste punkt, på toppen ovenfra, massiv, hel, gylden, Og syv gyldne lamper på den, og dens gyldne slukkere, og deres gyldne kander. Denne overlagde søjlerne med sølv, og støbte gyldne ringe til søjlen, og overlagde stængerne med guld, og overlagde forhængets søjler med guld, og gjorde de gyldne løkker. Denne lavede både de gyldne ringe til teltet og ringene til gården, og bronzeringe til at strække dækket ud ovenfra, Denne støbte de sølvkapitæler til teltet og de bronzekapitæler til teltets dør og gårdens port, og han lavede sølvkroge til søjlerne; på søjlerne overlagde han dem med sølv. Denne lavede teltets pløkke og gårdens pløkke af bronze. Denne gjorde bronzealteret af de bronzeildstikke, som tilhørte de mænd, der havde gjort oprør med Korahs forsamling, Denne lavede alle alterets kar, og hans ildkar,

og basen, og skålene, og kødgaflerne af bronze. Denne lavede et dæksel til alteret, et netværk fra nedenunder ildstedet under det indtil halvdelen af det, og han placerede på det fire bronzeringe fra de fire dele af alterets dæksel, vide til stængerne, så at man kunne løfte alteret med dem, Denne lavede den hellige salvningsolie og den rene røgelses sammensætning, en parfumemagers værk. Denne gjorde bronzebækkenet og dets bronzebase af spejlene fra dem, der havde fastet, som fastede ved dørene til vidnesbyrdets telt, på den dag han opslog det.

Og han gjorde bækkenet, så at Moses og Aaron og hans sønner måtte vaske deres hænder og deres fødder fra det, når de gik ind i vidnesbyrdets telt, eller når de nærmede sig alteret for at tjene, vaskede de sig fra det, ligesom Herren havde befalet Moses.

39

Alt det guld, som blev forarbejdet til værkerne ifølge alt arbejdet med de hellige ting, blev af guldet af førstegrøden, ni og tyve talenter, og syv hundrede og tyve sikler ifølge den hellige sikel. Og sølvoffergaven fra menighedens inspicerede mænd var hundrede talenter og tusind syv hundrede halvfjerds fem sikler, en drakme per hoved, det halve af siklen, ifølge den hellige sikel, Alle der blev talt ved mønstringen fra tyveårsalderen og opefter: tres tituinder og tretusinde femhundrede og halvtreds. Og de hundred talenter sølv blev brugt til støbningen af de hundred kapitæler til teltet og til kapitælerne til forhænget, Hundred hoveder ind i de hundred talenter, et talent til hvert hoved, Og de tusind syv hundrede halvfjerds fem sikler lavede han til krogene på søjlerne, og han overlagde deres kapitæler med guld, og han prydede dem.

Og bronzen fra offergaven var halvfjerds talenter og et tusind fem hundrede sikler. Og de lavede fra det baserne til døren til vidnesbyrdets telt, og baserne af gården rundt omkring, og baserne af porten til gården, og pælene til teltet, og pælene til gården rundt omkring, og bronzedækket til alteret, og alle alterets kar, og alle vidnesbyrdets telts værktøjer, Og Israels sønner gjorde, som Herren havde befalet Moses, således gjorde de. Det tilbageværende guld fra offergaven gjorde de til kar til at tjene med foran Herren. Og de lavede tjenestedragt til Aaron af den tilbageblevne hyacint, purpur og skarlagan, så han kunne tjene i dem i helligdommen, Og de bragte klæderne til Moses, og teltet, og dets kar, baserne og dets stænger, og søjlerne, og alteret, og alle dets kar.

Og salvelsens olie, og sammensætningens røgelse, og den rene lysestage, og dens lamper, lamperne til brændingen, og olien til lyset, Og fremvisningsbordet og alle dets kar og de fremlagte brød, Og de hellige dragter, som er Aarons, og dragtene til hans sønner til præstedømmet, Og gardineerne til gården, og søjlerne, og forhænget til døren af teltet, og til porten af gården, Og alle karrene til teltet, og alle dets værktøjer, og skindene af vædre farvet røde, og de hyacintblå betræk, og overtrækkene af de resterende, og pælene, og alle værktøjerne til arbejderne ved vidnesbyrdets telt, Alt hvad Herren befalede Moses, således gjorde Israels sønner al bagagen, Og Moses så alle værkerne, og de havde gjort dem på den måde Herren havde befalet Moses, således havde de gjort dem, og Moses velsignede dem.

40

Og Herren taledes til Moses og sagde, På den første dag af den første måned, ved nymåne, skal du rejse vidnesbyrdets telt. Og du

skal placere vidnesbyrdets ark, og du skal dække arken med forhænget. Og du skal bringe bordet ind, og du skal sætte dets brød frem, og du skal bringe lysestagen ind, og du skal tænde dets lamper. Og du skal placere det gyldne alter til at brænde røgelse foran arken, og du skal placere forhængets dække på døren til vidnesbyrdets telt. Og du skal placere offergavernes alter ved vidnesbyrdets telts døre, og du skal sætte teltet op, og du skal hellige alt, hvad der hører til det, rundt omkring. Og du skal tage salvningsolien og salve teltet og alt, hvad der er i det, og du skal hellige det og alle dets kar, og det skal være helligt. Og du skal salve offringernes alter og alle dets kar, og du skal hellige alteret, og alteret vil være det allerhelligste. Og du skal bringe Aaron og hans sønner hen til døren af vidnesbyrdets telt, og du skal vaske dem med vand. Og du skal ifører Aaron de hellige dragter, og du skal salve ham, og du skal hellige ham, og han vil tjene som præst for mig. Og du skal bringe hans sønner frem og klæde dem i tuniker. Og du skal salve dem på samme måde som du salvede deres fader, og de skal tjene som præster for mig, og det skal være sådan, at der vil være for dem en salvelse til præstedømme til evig tid, for deres slægter. Og Moses gjorde alt, hvad Herren havde befale ham, således gjorde han.

Og det skete i den første måned i det andet år efter deres udtog fra Egypten, at teltet blev opstillet ved nymåne. Og Moses rejste teltet, og han lagde søjlehovederne på, og han indsatte stængerne, og han rejste søjlerne. Og han strakte gardinerne ud over teltet, og han lagde teltets dække over det ovenfra, som Herren havde befale Moses. Og efter at have taget vidnesbyrdene kastede han dem ind i arken, og han placerede stængerne under arken. Og han bragte arken ind i teltet, og han lagde dækket af forhænget på, og dækkede vidnesbyrdets ark, på den måde Herren havde befale Moses. Og han placerede bordet i vidnesbyrdets telt,

mod nord, uden for teltets forhæng. Og han tilføjede skuebrødene på den foran Herren, på den måde Herren befalede Moses. Og han placerede lysestagen i vidnesbyrdets telt, på teltets sydside. Og han anbragte dens lamper foran Herren, på den måde Herren havde befalet Moses. Og han placerede det gyldne alter i vidnesbyrdets telt foran forhænget, Og han brændte røgelse i den, røgelse af den sammensætning, ligesom Herren befalede Moses. Og han placerede offergavernes alter ved teltets døre.

Tallene

1

Og Herren talte til Moses i Sinai ørken, i vidnesbyrdets telt, på den første dag af den anden måned, i det andet år efter deres udtog fra Egyptens land, og sagde, Tag en optælling af hele Israels menighed efter slægt, efter deres fædres huse, efter antal ud fra deres navne, hoved for hoved, Hver mand fra tyve år og opefter, enhver der drager ud i Israels hær, skal I monstre dem efter deres styrke, du og Aron skal monstre dem. Og med jer vil der være én fra hver stamme, herskere over deres fædrenehuse.

Og disse er navnene på de mænd, som vil stå med jer: af Ruben, Elisur, søn af Sediur, Af Simeons stamme, Salamiel, søn af Surisadai. Af Judah, Nahshon, søn af Aminadab. Af Issachars stamme, Nathanael, søn af Sogar, Af Zebulun, Eliab, søn af Helon, af Josefs sønner, af Ephraim, Elishama, søn af Ammihud, af Manasseh, Gamaliel, søn af Pedahzur. Af Benjamins stamme: Abidan, Gideonis søn. Af Dans stamme, Ahiezer, søn af Ammishaddai. Af Asher, Phagiel, søn af Echran. Af Gads stamme, Elisaph, søn af Raguel. Af Naphtali, Ahira, søn af Enan. Disse er de udpegede fra forsamlingen, herskere over stammerne efter deres familier, Israels tusindførere.

Og Moses og Aaron tog disse mænd, der var kaldet ved navn. Og de samlede hele forsamlingen på den første dag af den anden måneds år, og de blev indskrevet efter deres slægter, efter deres familier, efter antallet af deres navne, fra tyveårsalderen og opefter, alle mænd, hoved for hoved, på hvilken måde Herren befalede Moses, og de blev talt i Sinais ørken.

Og sønnerne af Ruben, Israels førstefødte, blev optalt ifølge deres slægtskab, ifølge deres klaner, ifølge deres fædres huse, ifølge antallet af deres navne, efter hoveder, alle mandlige fra tyve år og opefter, alle der kunne drage ud i hæren Deres optælling fra Reubens stamme: seksogfyrrer tusind og fem hundrede. Til Simeons sønner ifølge deres slægtskab, ifølge deres klaner, ifølge deres fædres huse, ifølge antallet af deres navne, ifølge deres hoveder, alle mandlige fra tyve år og opefter, enhver der gik ud i styrken, Optællingen af dem fra Simeons stamme var ni og halvtreds tusind og tre hundrede.

Til Judas sønner efter deres slægtskab, efter deres klaner, efter deres fædres huse, efter antallet af deres navne, efter deres hoveder, alle hankøn fra tyveårsalderen og opefter, enhver der drog ud i hæren Optællingen af dem fra Judahs stamme: fire og halvfjerds tusinde og seks hundrede.

Til Issakars sønner ifølge deres slægter, ifølge deres klaner, ifølge deres fædres huse, ifølge antallet af deres navne, ifølge deres hoveder, alle mænd fra tyveårsalderen og opefter, alle der gik ud i styrken, Optællingen af dem fra Issakars stamme: fire og halvtreds tusinde og firehundrede. Til Zebuluns sønner efter deres slægtskab, efter deres klaner, efter deres fædres huse, efter antallet af deres navne, efter deres hoveder, alle hankøn fra tyveårsalderen og opefter, alle der udgik i styrken, Optællingen af dem fra Zebuluns stamme: syvoghalvtreds tusinde og firehundrede.

Til Josefs sønner, Efraims sønner, efter deres slægtskab, efter deres klaner, efter deres fædres huse, efter antallet af deres navne, efter deres hoveder, alle mandlige fra tyveårsalderen og opefter, alle der udgik i hæren Deres optælling fra Efraims stamme: fyrre

tusinde og fem hundrede. Til Manassehs sønner ifølge deres slægtskab, ifølge deres klaner, ifølge deres fædres huse, ifølge antallet af deres navne, ifølge deres hoveder, alle hankøn, fra tyve år og opefter, alle der gik ud i styrken, Deres tælling fra Manasses stamme: to og tredive tusinde og to hundrede. Til Benjamins sønner ifølge deres slægtskab, ifølge deres klaner, ifølge deres fædres huse, ifølge antallet af deres navne, ifølge deres hoveder, alle mandlige fra tyveårsalderen og opefter, alle der gik ud i styrken, Optællingen af dem fra Benjamins stamme: fem og tredive tusinde og fire hundrede. Til Gads sønner ifølge deres slægtskab, ifølge deres klaner, ifølge deres fædres huse, ifølge antallet af deres navne, ifølge deres hoveder, alle mandlige fra tyve år og opefter, alle der udgik i styrken, Optællingen af dem fra Gads stamme: fem og fyrre tusinde, seks hundrede og halvtreds.

Til Dans sønner ifølge deres slægtskab, ifølge deres klaner, ifølge deres fædres huse, ifølge antallet af deres navne, ifølge deres hoveder, alle mandlige fra tyve år og opefter, alle der udgik i styrken, Optællingen af dem fra Dans stamme: to og tres tusinde og syvhundrede. Til Ashers sønner ifølge deres slægtskab, ifølge deres klaner, ifølge deres fædres huse, ifølge antallet af deres navne, efter hovedtal, alle hankøn fra tyveårsalderen og opefter, alle der drog ud i hæren Optællingen af dem fra Ashers stamme: enogfyrre tusinde og fem hundrede.

Til Naphtalis sønner efter deres slægtskab, efter deres klaner, efter deres fædres huse, efter antallet af deres navne, efter deres hoveder, alle mandlige fra tyveårsalderen og opefter, enhver der drog ud i styrken, Optællingen af dem fra Naftali stamme: tre og halvtreds tusinde og firehundrede.

Dette var den tælling, som Moses og Aaron og Israels herskere, tolv mænd, foretog, en mand for hver stamme, ifølge fædrenes huses stamme. Og det skete, at hele tællingen af Israels sønner med deres styrke fra tyveårsalderen og opefter, alle de, der drog ud for at opstille sig til kamp i Israel seks hundrede tusinde og tre tusind fem hundrede og halvtreds.

Men levitterne fra deres slægts stamme blev ikke talt blandt Israels sønner. Og Herren talte til Moses og sagde, Se, stammen Levi skal du ikke tage en folketælling af, og deres antal skal du ikke tage midt iblandt Israels sønner. Og du skal indsætte levitterne over vidnesbyrdets telt, og over alle dets kar, og over alt hvad der er i det. De skal selv bære teltet og alle dets kar, og de skal selv tjene i det, og de skal slå lejr rundt om teltet. Og når teltet skal fjernes, skal levitterne nedtage det, og når teltet skal opsættes, skal de rejse det, og den fremmede som nærmer sig, lad ham dø. Og Israels sønner skal slå lejr, hver mand i sin egen orden, og hver mand efter sit eget lederskab, med deres styrke. Men Levitterne skal lejre sig rundt om vidnesbyrdets telt, så der ikke vil være synd blandt Israels sønner. Og Levitterne skal selv holde vagt over vidnesbyrdets telt. Og Israels sønner gjorde ifølge alt, hvad Herren befalede Moses og Aaron; således gjorde de.

2

Og Herren talte til Moses og Aron og sagde, Hver mand holdende til sin ifølge orden, ifølge banner, ifølge deres fædres huse, lad Israels sønner lejre sig overfor, rundt om vidnesbyrdets telt skal Israels sønner lejre sig. Og de første, der slog lejr mod øst, var lejren af Juda med deres styrke, og herskeren over Judas sønner var Nasson, søn af Aminadab. Hans styrke, de inspicerede, fire og halvfjerds tusind og seks hundrede. Og de der lejrer sig

næst ved Issakars stamme, og herskeren over Issakars sønner, Natanael, søn af Sogar. Hans styrke, de inspicerede, fire og halvtreds tusind og fire hundrede. Og de der lejrer sig næst ved Zebuluns stamme, og herskeren over Zebuluns sønner, Eliab, søn af Helon. Hans styrke, de inspicerede, syv og halvtreds tusinde og fire hundrede. Alle de inspicerede fra Judas lejr, hundrede firs tusinde og seks tusind og fire hundrede, skal bryde op først med deres hær. Rubens legioner af lejren, mod syd deres styrke, og herskeren over Rubens sønner, Elizur, søn af Shedeur. Hans styrke, de mønstrede, seks og fyrre tusind og fem hundrede. Og de der lejrer sig næst ved hans stamme Simeon, og herskeren over Simeons sønner, Salamiel, søn af Surisadai. Hans styrke, de inspicerede, ni og halvtreds tusind og tre hundrede. Og de, der slog lejr ved siden af hans stamme Gad, og herskeren over Gads sønner, Elisaf, søn af Raguel. Hans styrke, de mønstrede, fem og fyrre tusind seks hundrede og halvtreds. Alle de mønstrede af Reubens lejr, hundrede og enoghalvtreds tusinde og fire hundrede og halvtreds, skal med deres styrke bryde op som de anden.

Og vidnesbyrdets telt vil blive taget væk, og levitternes lejr midt imellem lejrene; som de slår lejr, således skal de også bryde op, hver på sin plads ifølge lederskaberne. Ephraims lejrorden fra havet med deres styrke, og herskeren over Ephraims sønner, Elishama, søn af Ammihud. Hans styrke, de som blev inspiceret, fyrre tusind og fem hundrede.

Og de, der lejrer sig ved siden af Manasses stamme, og herskeren over Manasses sønner, Gamaliel, søn af Phadassur. Hans styrke, de inspicerede, to og tredive tusind og to hundrede. Og de der lejrer sig næst ved Benjamins stamme, og herskeren over Benjamins sønner, Abidan, søn af Gideon. Hans styrke, de inspicerede, fem og tredive tusind og fire hundrede. Alle de

mønstrede af Efraims lejr, hundrede og otte tusind og hundrede, skal med deres styrke bryde op som de tredje.

Dans lejrs orden mod nord med deres styrke, og herskeren over Dans sønner, Ahiezer, Ammishaddais søn. Hans styrke, de inspicerede, to og tres tusinder og syvhundrede. Og de der lejrer sig næst ved hans stamme Aser, og herskeren over Asers sønner, Fagiel, søn af Ekran. Hans styrke, de mønstrede, enogfyrre tusind fem hundrede. Og de, der lejrer sig ved siden af Naftalis stamme, og herskeren over Naftalis sønner, Achire, søn af Ainan. Hans styrke, de inspicerede, tre og halvtreds tusind og fire hundrede. Alle de mønstrede af Dans lejr, hundrede og syvoghalvtreds tusind og seks hundrede, skal bryde op som de sidste ifølge deres orden.

Dette er optællingen af Israels sønner ifølge deres fædres huse, hele optællingen af lejrene med deres styrker, seks hundrede tusind og tre tusind fem hundrede halvtreds. Men Levitterne blev ikke talt med blandt dem, som Herren havde befaleet Moses. Og Israels sønner gjorde alt, hvad Herren havde befaleet Moses; således slog de lejr efter deres orden, og således brød de op, hver efter deres klaner, efter deres fædres huse.

3

Og disse er Aarons og Moses slægter, på den dag Herren talte til Moses på bjerget Sinai. Og disse er navnene på Aarons sønner: den førstefødte Nadab, og Abiud, Eleazar og Ithamar. Disse er navnene på Aarons sønner, præsterne, de salvede, som de indviede til at tjene som præster. Og Nadab og Abiud døde foran Herren, da de ofrede fremmed ild foran Herren i Sinai ørken, og de havde ingen børn, og Eleazar og Ithamar tjente som præster sammen med deres fader Aaron.

Og Herren taledede til Moses og sagde, Tag stammen Levi, og du skal opstille dem foran Aron, præsten, og de skal tjene ham. Og de skal holde hans vagter og Israels sønners vagter foran vidnesbyrdets telt for at udføre teltets arbejde. Og de skal vogte alle karrene i vidnesbyrdets telt og vagtposterne for Israels sønner i overensstemmelse med alt arbejdet ved teltet. Og du skal give levitterne til Aaron og hans sønner, præsterne; disse er givet til mig som gave fra Israels sønner. Og Aaron og hans sønner skal du indsætte over vidnesbyrdets telt, og de skal vogte deres præstedømme og alle tingene ved alteret og indeni forhængen, og den fremmede, som rører ved det, skal dø. Og Herren taledede til Moses og sagde, Og se, jeg har taget levitterne fra Israels sønners midte i stedet for alle førstefødte, der åbner moderlivet, fra Israels sønner; deres løsesum vil de være, og levitterne vil være mine. Til mig hører hver førstefødt, for på den dag jeg slog hver førstefødt i Egyptens land, helligede jeg til mig hver førstefødt i Israel, fra menneske til kvæg skal de være mine, jeg Herren.

Og Herren talte til Moses i Sinai ørken og sagde, Mønstr Levis sønner efter deres fædres huse, efter deres klaner, alle hankøn fra en måned gammel og opefter, tæl dem. Og Moses og Aaron besøgte dem på grund af Herrens stemme, på den måde Herren havde befaleet dem.

Og disse var Levis sønner efter deres navne: Gershon, Kohath og Merari. Og disse er navnene på Gershons sønner efter deres klaner: Lobeni og Shimei. Og Kaaths sønner ifølge deres klaner: Amram og Issaar, Hebron og Uzziel. Og Meraris sønner ifølge deres klaner, Mooli og Mushi, disse er Levitternes klaner ifølge deres fædres huse. Til Gershon hørte Lobeni-folket og Shimei-folket; disse var Gershons folk. Optællingen af dem efter antal af alle mandlige fra en måned gammel og opefter, deres optælling,

syv tusind og fem hundrede. Og Gershons sønner skal slå lejr bag ved teltet ved havet. Og herskeren over familiens hus af Gershons folk, Elisaph, søn af Dael. Og vagten for Gershons sønner i vidnesbyrdets telt var teltet og dækket, og dækket af døren til vidnesbyrdets telt, og sejlene til gården, og forhænget til porten af gården, som var ved teltet, og resterne af alle hans gerninger.

Til Kohath: folket Amram ét, og folket Izhar ét, og folket Hebron ét, og folket Uzziel ét; disse er Kohaths folk, ifølge tal. Hver mandlig fra en måned gammel og opefter, otte tusind og seks hundrede, der vogtede vagterne af de hellige ting. De folk af Kaaths sønner skal slå lejr ved siden af teltet mod syd. Og herskeren over fædrenes hus af Kaaths folk var Elisafan, søn af Uzziel.

Og deres vagt var arken, og bordet, og lysestagen, og altrene, og de hellige kar, som de tjener med, og dækket, og alle deres gerninger. Og herskeren over Levitternes herskere, Eleazar, søn af præsten Aaron, var indsat til at vogte over de hellige tings vagter. Til Merari hører folket Mooli og folket Mushi; disse er Meraris folk. Deres optælling efter antal, alle hankøn fra en måned gammel og opefter, var seks tusind og halvtreds. Og herskeren over fædrenes hus af Meraris folk, Zuriel, søn af Abihail, skal slå lejr ved siden af teltet mod nord. Optællingen af vagten for Meraris sønner: søjlehovederne til teltet, og dets stænger, og dets søjler, og dets fodstykker, og alle deres redskaber, og deres arbejde og søjlerne af gården rundt om, og deres baser, og pælene, og deres reb.

De der lejrer sig foran vidnesbyrdets telt mod øst, Moses og Aaron og hans sønner, som vogter det helliges vagter for Israels sønners vagter, og den fremmede der rører ved det, han skal dø. Al

tællingen af levitterne, som Moses og Aron talte på Herrens befaling ifølge deres klaner, alle mandlige fra en måned gammel og opefter, to og tyve tusinde.

Og Herren sagde til Moses: Undersøg alle førstefødte mandlige af Israels sønner fra en måned gammel og opefter, og optag deres tal efter navn. Og du skal tage levitterne til mig, jeg Herren, i stedet for alle de førstefødte af Israels sønner, og levitterne kvæg i stedet for alle de førstefødte i Israels sønners kvæg. Og Moses besøgte hver førstefødt blandt Israels sønner på den måde Herren havde befalet. Og alle de førstefødte mandlige blev ifølge antal fra navn, fra en måned gammel og opefter, ud af deres optælling, to og tyve tusinde to hundrede og tre og halvfjerds. Og Herren taledes til Moses og sagde, Tag Levitterne i stedet for alle de førstefødtes sønner af Israel, og Levitternes kvæg i stedet for deres kvæg, og Levitterne skal være mine, jeg Herren. Og løsesummen for de to hundrede og tre og halvfjerds overskydende fra Levitterne af Israels førstefødte sønner, Og du skal tage fem shekler per hoved, ifølge den hellige didrachma skal du tage, tyve oboler for en shekel. Og du skal give sølvet til Aaron og hans sønner som løsesum for dem, der overskrider. Og Moses tog sølvet, løsepengene for de overskydende, til indløsning af Levitterne. Fra de førstefødte af Israels sønner tog han sølvet, tusind tre hundrede sekstifem sikler, efter den hellige sikel. Og Moses gav løsesummen for de overskydende til Aaron og til hans sønner, gennem Herrens stemme, på den måde Herren befalede Moses.

4

Og Herren taledes til Moses og Aron og sagde, Tag det samlede antal af Kaaths sønner fra midten af Levis sønner, efter deres

klaner, efter deres fædres huse, Fra femogtyve år og opefter indtil halvtreds år, enhver der går ind for at tjene, for at udføre alle gerningerne i vidnesbyrdets telt.

Og disse er sønnerne af Kahats gerninger i vidnesbyrdets telt, de allerhelligste ting. Og Aaron og hans sønner skal gå ind, når lejren bryder op, og de skal tage det dækkende forhæng ned, og de skal tildække vidnesbyrdets ark med det Og de skal lægge et blått huddække på det, og de skal sprede et helt blått klæde over den ovenfra, og de skal indsætte stængerne.

Og på det fremstillede bord skal de lægge et helt purpurfarvet klæde, og skålene, og røgelseskarrene, og bægrene, og drikkofferkarrene i hvilke han udgyder, og brødene, som uafbrudt vil være på det. Og de skal lægge et skarlagensklæde på den, og de skal dække den med et blått læderdække, og de skal stikke stængerne gennem den. Og de skal tage et blått klæde og dække lysestagen, den lysende, og dens lamper og dens tænger og dens kander og alle oliens kar, som de tjener med. Og de vil lægge den og alle dens kar i et blått læderdække, og de vil anbringe den på bærestænger. Og på det gyldne alter vil de dække et blått klæde, og de vil dække det med et blått læderdække, og de vil indsætte dets stænger.

Og de skal tage alle de tjenestelige kar, som de tjener med i de hellige steder, og de skal lægge dem i et blått klæde, og de skal dække dem med et blått læderdække, og de skal lægge dem på bærestænger. Og han skal lægge dækslet på alteret, og de vil dække det med et helt purpurfarvet klæde. Og de skal lægge på det alle de kar, som de tjener med på det, og ildkarrene, og kødkrogene, og skålene, og dækslet, og alle alterets kar, og de skal lægge et blått læderdække på det, og de skal sætte dets

bærestænger igennem, og de skal tage et purpurklæde, og de skal dække vaskekummen og dens base, og de skal lægge det i et blå læderdække, og de skal lægge det på bærestænger. Og Aaron og hans sønner skal fuldføre dækningen af de hellige ting og alle de hellige kar, når lejren skal bryde op, og efter dette skal Kaaths sønner komme ind for at bære dem, men de må ikke røre de hellige ting, så de ikke dør. Dette skal Kaaths sønner bære i vidnesbyrdets telt.

Overseeren Eleazar, søn af præsten Aaron, har ansvaret for olien til lyset, og røgelsen af den rette sammensætning, og det daglige offer, og salvelsens olie, tilsynet med hele teltet, og alt hvad der er i det i helligdommen, i alle disse gerninger.

Og Herren talede til Moses og Aron og sagde, I skal ikke udrydde Kohaths folk af stammen fra levitternes midte. Dette skal I gøre for dem, og de vil leve og ikke dø, når de nærmer sig de allerhelligste ting: Aaron og hans sønner skal gå frem, og de skal indsætte dem hver især efter hans opgave og de må ikke gå ind for pludseligt at se de hellige ting, og de vil dø.

Og Herren talede til Moses og sagde, Tag optællingen af Gershons sønner, og disse efter deres fædres huse, efter deres klaner, Fra femogtyve år gammel og opefter indtil halvtreds år gammel skal du mønstre dem, enhver der går ind for at tjene, for at udføre sit arbejde i vidnesbyrdets telt. Dette er tjenesten for Gershons folk: at tjene og at bære. Og han vil løfte teltets skind, og vidnesbyrdets telt, og dets dække, og det blå dække som er over den ovenfra, og dækket til døren af vidnesbyrdets telt, og forhængene til gården, så mange som er på vidnesbyrdets telt, og de tilbageværende, og alle de tjenende kar, som de tjener med, skal de gøre. Ifølge Aarons og hans sønners mund skal Gershons

sønners tjeneste være ifølge alle deres tjenester og ifølge alle deres gerninger, og du skal føre tilsyn med dem ved navn over alle deres byrder. Dette er tjenesten for Gershons sønner i vidnesbyrdets telt, og deres vagt er i Ithamars hånd, søn af præsten Aaron.

Meraris sønner ifølge deres klaner, ifølge deres fædres huse, tæl dem. Fra femogtyve år og opefter indtil halvtreds år skal I monstre dem, alle som går ind for at tjene ved vidnesbyrdets telt. Og disse er de ordinanser for dem der bærer byrden, ifølge alle deres gerninger i vidnesbyrdets telt: teltets kapitæler, og stængerne, og dets søjler, og dets baser, og dækket, og deres baser, og deres søjler, og dækket til teltets dør, og søjlerne af gården rundt om, og deres baser, og søjlerne af forhænget ved gårdens port, og deres baser, og deres pæle, og deres reb, og alle deres kar, og alle deres tjenesteting skal I monstre ved navn, og alle vagtens kar af dem, der løftes af dem. Dette er tjenesten for Meraris sønners folk i alle deres gerninger i vidnesbyrdets telt under Ithamars, Arons søns, præstens hånd.

Og Moses og Aaron og Israels herskere besøgte Kahats sønner efter deres klaner, efter deres fædres huse, Fra femogtyve år og opefter indtil halvtreds år, enhver der går ind for at tjene og udføre arbejde i vidnesbyrdets telt. Og deres optælling ifølge deres klaner blev to tusind syv hundrede halvtreds. Dette er tællingen af Kaaths folk, alle som tjener i vidnesbyrdets telt, som Moses og Aaron talte gennem Herrens stemme, ved Moses hånd.

Og Gershons sønner blev talte efter deres klaner, efter deres fædres huse, Fra femogtyve år gammel og opefter indtil halvtreds år gammel, enhver der går ind for at tjene og udføre gerningerne i vidnesbyrdets telt. Og deres optælling skete ifølge deres klaner, ifølge deres fædres huse, to tusind seks hundrede tredive. Dette er

tællingen af folket, Gershons sønner, alle som tjente i vidnesbyrdets telt, som Moses og Aaron talte på grund af Herrens stemme, ved Moses hånd.

Meraris sønners folk blev også talt ifølge deres klaner, ifølge deres fædres huse. Fra femogtyve år gammel og opefter indtil halvtreds år gammel, enhver der går ind for at tjene ved arbejdet ved vidnesbyrdets telt. Og deres tælling skete ifølge deres klaner, ifølge deres fædres huse, tre tusind og to hundrede. Dette er tællingen af Meraris sønners folk, som Moses og Aaron mønstrede efter Herrens befaling gennem Moses hånd. Alle de inspicerede, som Moses og Aaron og Israels herskere besøgte, Levitterne, efter deres klaner og efter deres fædres huse, Fra femogtyve år gammel og opefter indtil halvtreds år gammel, enhver der går ind til arbejdet med arbejderne, og de arbejder der bæres i vidnesbyrdets telt. Og de talte blev otte tusind fem hundrede og firs. Gennem Herrens stemme besøgte han dem ved Moses hånd, mand for mand angående deres gerninger, og angående det som de selv løfter, og de blev talt, på den måde Herren befalede Moses.

5

Og Herren talede til Moses og sagde, Befal Israels sønner, og lad dem sende ud fra lejren alle spedalske, og alle med flåd, og alle urene på grund af en sjæl. Fra mand til kvinde, send dem ud af lejren, så de ikke besmitter deres lejre, hvor jeg bor iblandt dem. Og Israels sønner gjorde således, og de sendte dem bort udenfor lejren, som Herren talte til Moses, således gjorde Israels sønner.

Og Herren talede til Moses og sagde, Tal til Israels sønner og sig: Hvis en mand eller kvinde begår nogen af de menneskelige synder, og ved at overse overser dem og derved begår en

overtrædelse, da skal den sjæl, Han skal bekende den synd, som han gjorde, og han skal give overtrædelsen tilbage, hovedsummen, og han skal tilføje en femtedel af den til den, og han skal give det tilbage til den, som han begik overtrædelsen imod. Hvis der men ikke er en hævner for manden, så at man kan give forseelsen tilbage til ham, skal forseelsen, der gives tilbage til Herren, tilhøre præsten, undtagen forsoningens vædder, hvorigennem han skal gøre forsoning for ham angående det.

Og al førstegrøde af alle de hellige ting blandt Israels sønner, så mange som de bringer til Herren, skal tilhøre præsten. Og hver mands helligede ting vil være hans, og hvad en mand giver til præsten, vil være hans.

Og Herren taledes til Moses og sagde, Tal til Israels sønner, og du skal sige til dem: Hvis en mands hustru overtræder, og hun, efter at have ringeagtet ham, overser ham, og hvis nogen ligger med hende i sædens leje, og det undslipper hendes mands øjne, og hun skjuler det, men hun er besmittet, og der ikke var noget vidne med hende, og hun ikke er blevet grebet, og der kommer en jalousiens ånd over ham, og han bliver jaloux på sin hustru, og denne er blevet besmittet, eller der kommer en jalousiens ånd over ham, og han bliver jaloux på sin hustru, og denne ikke er blevet besmittet. Og manden vil føre sin kvinde til præsten, og han skal bringe gaven for hende, den tiendedel af en efa bygmel; han skal ikke hælde olie på det, heller ikke skal han lægge virak på det, for det er et jalousioffer, et erindrings offer, der bringer synd i erindring.

Og præsten skal bringe hende, og han skal stille hende for Herren. Og præsten vil tage rent, levende vand i et lerkar, og af jorden som er på gulvet af vidnesbyrdets telt, og præsten vil, efter

at have taget det, kaste det ind i vandet. Og præsten skal opstille kvinden foran Herren og afsløre kvindens hoved, og han skal lægge mindeofferet, skinsygens offer, i hendes hænder, men i præstens hånd skal være irettesættelsens vand af denne forbandelse. Og præsten skal sætte hende under ed og vil sige til kvinden: Hvis ingen har sovet med dig, hvis du ikke har overtrådt ved at blive besmittet under din egen mand, så vær uskyldig fra dette forbandede bebreidelsens vand. Men hvis du har overtrådt, skønt du er gift, eller er blevet besmittet, og nogen har givet sin seng til dig, undtagen din mand, Og præsten skal sætte kvinden under ed med denne forbandelsesed, og præsten vil sige til kvinden: Må Herren gøre dig til en forbandelse og ed midt i dit folk, når Herren lader dit lår falde bort og din bug hæve. Og det forbandede vand vil trænge ind i din bug for at få maven til at svulme og låret til at visne, og kvinden vil sige: Lad det ske, lad det ske.

Og præsten skal skrive disse forbandelser i en bog, og han skal udslutte dem i forbandelsens bitre vand. Og han vil give kvinden det forbandede irettesættelsesvand at drikke, og det forbandede irettesættelsesvand vil gå ind i hende.

Og præsten vil tage skinsygens offer fra kvindens hånd, og han vil lægge offeret foran Herren, og han vil bringe det til alteret. Og præsten skal tage mindegaven af ofringen, og skal ofre den på alteret, og efter disse ting skal han give kvinden vandet at drikke. Og det vil ske, hvis hun er besmittet og det undslipper hendes mand, og det irettesættende, forbandende vand vil trænge ind i hende, og hendes bug vil svulme op, og hendes lår vil falde fra, og kvinden vil blive til en forbandelse for hendes folk. Hvis kvinden ikke er besmittet, men er ren, vil hun være uskyldig og undfange sæd. Dette er loven om jalousi, som en gift kvinde overtræder og

bliver besmittet. Eller en mand, over hvem der kommer en ånd af jalousi, og han bliver jaloux på sin hustru, og han stiller sin hustru for Herren, og præsten vil udføre ved hende hele denne lov. Og manden vil være uskyldig for synd, og den kvinde vil bære sin synd.

6

Og Herren talte til Moses og sagde: Tal til Israels sønner, Og du skal sige til dem: En mand eller kvinde, som aflægger et stort løfte om at hellige sig i renhed til Herren, Fra vin og stærk drik skal han afholde sig, og eddike af vin og eddike af stærk drik skal han ikke drikke, og alt hvad der fremstilles af druer skal han ikke drikke, og hverken friske druer eller rosiner skal han spise alle hans løftes dage. Fra alt hvad der kommer fra vinranken, fra drueskins til druefrø, skal han ikke spise i alle renselsens dage. En barberkniv vil ikke komme på hans hoved, indtil de dage er opfyldt, som han lovede Herren; hellig vil han være, idet han lader håret på hovedet gro alle løftets dage til Herren. Over enhver død sjæl vil han ikke gå ind; over fader og moder, Og ved sin broder og ved sin søster skal han ikke besmitte sig, når de er døde, fordi Guds løfte er på hans hoved.

Alle hans bøns dage vil han være hellig for Herren. Hvis nogen pludseligt dør hos ham, vil hans løftes hoved øjeblikkeligt blive besmittet, og han skal rage sit hoved på den dag han renses, på den syvende dag skal han rages. Og på den ottende dag skal han bringe to turtelduer eller to dueunger til præsten ved indgangen til vidnesbyrdets telt.

Og præsten vil ofre den ene for synd og den ene som brændoffer, og præsten skal sone for ham angående det, som han

syndede vedrørende sjælen, og han vil hellige hans hoved på den dag, da han blev helliget for Herren, løftets dage, Og han skal bringe et årgammelt lam som sonoffer for overtrædelse, og de tidligere dage vil være ugyldige, fordi hans indviedes hoved blev besmittet.

Og dette er loven for den, der har aflagt løfte: på den dag han opfylder sine løftedage, skal han selv bringe det ved døren til vidnesbyrdets telt. Og han skal bringe sin gave til Herren: et årgammelt lam uden lyde som brændoffer, et årgammelt hunlam uden lyde til syndoffer, og en vædder uden lyde til frelseoffer. og en kurv med usyret brød af fint mel blandet i olie, og usyrede flade kager salvet i olie, og deres offer, og deres drikoffer. Og præsten skal bringe det frem for Herren, og han skal udføre syndofferet for ham og brændofferet for ham. Og vædderen vil han gøre til et frelsesoffer for Herren på kurven med de usyrede brød, og præsten vil gøre hans offer og hans drikoffer. Og den som har aflagt løfte skal barbere sit hoved ved indgangen til vidnesbyrdets telt, og han skal lægge hårene på ilden, som er under frelsesofferet.

Og præsten vil tage den kogte arm fra vædderen, og et usyret brød fra kurven, og et usyret fladbrød, og han vil lægge dem på hænderne af den, der har aflagt løfte, efter at han har barberet sig i henhold til sit løfte, Og præsten skal bringe dem som et offer foran Herren, det vil være helligt for præsten på brystet af offeret og på armen af offeret, og efter disse ting vil den der har aflagt løfte drikke vin. Dette er loven for den, der har aflagt løfte, som ville love Herren sin gave til Herren angående sit løfte, udover hvad hans hånd måtte finde, efter styrken af sit løfte, som han ville aflægge ifølge renhedens lov.

Og Herren taledede til Moses og sagde, Tal til Aaron og hans sønner og sig: Således skal I velsigne Israels sønner og sige til dem, Herren velsigne dig og bevogte dig. Måtte Herren lade sit ansigt skinne over dig og forbarme sig over dig. Må Herren løfte sit ansigt op mod dig og give dig fred. Og de skal lægge mit navn på Israels sønner, og jeg, Herren, vil velsigne dem.

7

Og det skete den dag Moses færdiggjorde rejsningen af teltet, og han salvede det og helligede det og alle dets kar og alteret og alle dets kar, og han salvede dem og helligede dem. Og Israels herskere bragte, tolv herskere over deres fædres huse, disse stammernes herskere, disse som stod ved mønstringen. Og de bragte deres gave før Herren: seks overdækkede vogne og tolv okser, en vogn fra hver to herskere og en kalv fra hver enkelt, og de bragte dem frem foran teltet. Og Herren sagde til Moses: Tag fra dem, og de skal være til de tjenende værker af vidnesbyrdets telt, og du skal give dem til Leviterne, hver ifølge hans tjeneste. Og Moses tog vognene og okserne og gav dem til levitterne. Og de to vogne og de fire okser gav han til Gedsons sønner i overensstemmelse med deres tjenester. Og de fire vogne og de otte okser gav han til Meraris sønner i overensstemmelse med deres tjeneste, gennem Ithamar, Arons søn, præsten. Og til Kaaths sønner har han ikke givet noget, fordi de har de hellige tjenesteting, som de skal bære på deres skuldre.

Og herskerne bragte gaver til indvielsen af alteret på den dag, da han salvede det, og herskerne bragte deres gaver foran alteret. Og Herren sagde til Moses: En fyrste for hver dag, en fyrste for hver dag, skal de bringe deres gaver til alterets indvielse.

Og den, der frembar sin gave på den første dag, var Nahshon, søn af Aminadab, hersker over Judas stamme. Og han bragte sin gave: en sølvskål, hvis vægt var hundrede og tredive, en sølvskål på halvfjerds sikler efter den hellige sikel, begge fulde af fint mel blandet i olie til offer. Et røgelseskar af ti guldstykker, fyldt med røgelse. En kalv fra okserne, en vædder, et etårigt lam til brændoffer, og en ged fra gederne angående synd. Og til frelseoffer: to kviekalve, fem vædre, fem gedebukke, fem årgamle hunlam. Dette var gaven fra Naason, Aminadabs søn.

Den anden dag bragte Nathanael, Sogars søn, herskeren over Issakars stamme, sit offer. Og han bragte sin gave: en sølvskål, hvis vægt var hundrede og tredive, en sølvskål på halvfjerds sikler efter den hellige sikel, begge fulde af fint mel blandet i olie til offer. Et røgelseskar af ti guldstykker, fyldt med røgelse. En kalv fra okserne, en vædder, et etårigt lam til brændoffer, og en ged fra gederne angående synd. Og til frelseoffer to kviekalve, fem vædre, fem gedebukke, fem årgamle hunlam, dette var gaven fra Nathanael, Sogars søn.

Den tredje dag herskeren af Zebuluns sønner, Eliab, søn af Helon. Hans gave: en sølvskål, hvis vægt var hundrede og tredive, en sølvskål på halvfjerds sikler efter den hellige sikel, begge fulde af fint mel blandet i olie til offer, Et røgelseskar af ti guldstykker, fyldt med røgelse. En kalv fra okserne, en vædder, et etårigt lam til brændoffer, og en ged fra gederne angående synd. Og til frelsesofferet to kviekalve, fem vædre, fem gedebukke, fem årgamle hunlam, dette var gaven fra Eliab, søn af Helon.

Den fjerde dag herskeren af Rubens sønner, Elisur, søn af Sediur. Hans gave: en sølvskål, dens vægt hundrede og tredive, en sølvskål på halvfjerds sikler efter den hellige sikel, begge fulde af

fint mel blandet i olie til offer. Et røgelseskar af ti guldstykker, fyldt med røgelse. En kalv fra okserne, en vædder, et etårigt lam til brændoffer, og en ged fra gederne angående synd. Og til frelseoffer: to kviekalve, fem vædre, fem gedebukke, fem årgamle hunlam. Dette var gaven fra Elisur, søn af Sediur.

Den femte dag herskeren af Simeons sønner, Salamiel, søn af Surisadai. Hans gave: en sølvskål, dens vægt hundrede og tredive, en sølvskål på halvfjerds sikler efter den hellige sikel, begge fulde af fint mel blandet i olie til offer. Et gyldent røgelseskar på ti, fyldt med røgelse. En kalv fra okserne, en vædder, et etårigt lam til brændoffer, og en ged fra gederne angående synd. Og til frelseoffer: to kviekalve, fem vædre, fem gedebukke, fem årgamle hunlam. Dette var gaven fra Salamiel, søn af Sourisadai.

Den sjette dag herskeren af Gads sønner, Eliasaph, Raguels søn. Hans gave: en sølvskål, dens vægt hundrede og tredive, en sølvskål på halvfjerds sikler efter den hellige sikel, begge fulde af fint mel blandet i olie til offer. Et røgelseskar af ti guldstykker, fyldt med røgelse. En kalv fra okserne, en vædder, et etårigt lam til brændoffer, og en ged fra gederne angående synd. Og til frelseoffer: to kviekalve, fem vædre, fem bukke, fem årgamle hunlam. Dette var gaven fra Elisaf, Raguels søn.

Den syvende dag herskeren af Efraims sønner, Elisama, Ammihuds søn. Hans gave: en sølvskål, dens vægt hundrede og tredive, en sølvskål på halvfjerds sikler efter den hellige sikel, begge fulde af fint mel blandet i olie til offer. Et røgelseskar af ti guldstykker, fyldt med røgelse. En kalv fra okserne, en vædder, et etårigt lam til brændoffer, og en ged fra gederne angående synd. Og til frelseoffer: to kviekalve, fem vædre, fem bukke, fem årgamle hunlam. Dette var gaven fra Elishama, søn af Ammihud.

Den ottende dag herskeren af Manasses sønner, Gamaliel, søn af Fadasur. Hans gave: en sølvskål, dens vægt hundrede og tredive, en sølvskål på halvfjerds sikler efter den hellige sikel, begge fulde af fint mel blandet i olie til offer. Et røgelseskar af ti guldstykker, fyldt med røgelse. En kalv fra okserne, en vædder, et etårigt lam til brændoffer, og en ged fra gederne angående synd, Og til frelseoffer: to kviekalve, fem vædre, fem gedebukke, fem årgamle hunlam. Dette var gaven fra Gamaliel, søn af Phadassur.

Den niende dag herskeren af Benjamins sønner, Abidan, Gideonis søn. Hans gave: en sølvskål, hvis vægt var hundrede og tredive, en sølvskål på halvfjerds sikler efter den hellige sikel, begge fulde af fint mel blandet i olie til offer, Et røgelseskar af ti guldstykker, fyldt med røgelse. En kalv fra okserne, en vædder, et etårigt lam til brændoffer, og en ged fra gederne angående synd. Og til frelseoffer: to kviekalve, fem vædre, fem bukke, fem årgamle hunlam. Dette var gaven fra Abidan, søn af Gadeoni.

Den tiende dag herskeren af Dans sønner, Ahiezer, Ammishaddais søn. Hans gave: en sølvskål, dens vægt hundrede og tredive, en sølvskål på halvfjerds sikler efter den hellige sikel, begge fulde af fint mel blandet i olie til offer. Et røgelseskar af ti guldstykker, fyldt med røgelse. En kalv fra okserne, en vædder, et etårigt lam til brændoffer, og en ged fra gederne angående synd. Og til frelseoffer: to kviekalve, fem vædre, fem gedebukke, fem etårige hunlam. Dette var gaven fra Achiezer, søn af Amishaddai.

Den ellefte dag herskeren af Ashers sønner, Phagiel, Echrans søn. Hans gave: en sølvskål, dens vægt hundrede og tredive, en sølvskål på halvfjerds sikler efter den hellige sikel, begge fulde af fint mel blandet i olie til offer. Et røgelseskar af ti guldstykker, fyldt med røgelse. En kalv fra okser, en vædder, et etårigt lam til

brændoffer, og en ged fra gederne angående synd. Og til frelseoffer: to kviekalve, fem vædre, fem bukke, fem årgamle hunlam. Dette var gaven fra Phagiel, søn af Echran.

På den tolvte dag herskeren af Naftalis sønner, Achire, Ainans søn. Hans gave: en sølvskål, dens vægt hundrede og tredive, en sølvskål på halvfjerds sikler efter den hellige sikel, begge fulde af fint mel blandet i olie til offer. Et røgelseskar af ti guldstykker, fyldt med røgelse. En kalv fra okserne, en vædder, et etårigt lam til brændoffer, og en ged fra gederne angående synd. Og til frelseoffer: to kviekalve, fem vædre, fem gedebukke, fem årige hunlam, dette var gaven fra Achire, søn af Ainan.

Dette er indvielsen af alteret den dag han salvede det, fra herskerne af Israels sønner: tolv sølvfade, tolv sølvskåle, tolv gyldne røgelseskar. Hundrede og tredive sikler, den ene skål, og halvfjerds sikler den ene skål, alt sølvet af karrene, to tusinde og fire hundrede sikler, i den hellige sikel. Tolv gyldne røgelseskar fulde af røgelse, alt guldet af røgelseskarrene, hundrede og tyve gylden. Alle okserne til brændofferet: tolv kalve, tolv vædre, tolv årgamle lam, og deres afgrødeofre, og deres drikofre, og tolv gedebukke af geder angående synd. Alle okserne til frelsesofferet: fireogtyve kviekalve, tres vædre, tres årgamle bukke, tres årgamle ulastelige lam. Dette var indvielsen af alteret, efter at hans hænder var fyldt, og efter at han var salvet.

I det Moses indtrådte i vidnesbyrdets telt for at tale til ham, hørte han Herrens stemme tale til ham fra oven af nådestolen, som er på vidnesbyrdets ark, mellem de to keruber, og han talte til ham.

Og Herren talte til Moses og sagde: Tal til Aron, Og du skal sige til ham: Når du sætter lamperne op, skal de syv lamper lyse fremad foran lysestagen. Og Aaron gjorde således: fra den ene side foran lysestagen tændte han dens lamper, som Herren havde befalet Moses Og denne var konstruktionen af lysestagen: solid, gylden, dens stamme og dens liljer, helt solid, ifølge den form som Herren viste Moses, således gjorde han lysestagen.

Og Herren taledes til Moses og sagde, Tag Levitterne fra Israels sønners midte, og du skal rense dem. Og således skal du gøre med deres renselse: du skal stænke dem med renselsens vand, og en barberhøvel skal komme over hele deres krop, og de skal vaske deres klæder, og de skal være rene.

Og de skal tage en kalv fra okserne, og som offer heraf fint mel blandet i olie, og en etårig kalv fra okserne skal du tage som syndoffer. Og du skal bringe levitterne frem foran vidnesbyrdets telt, og du skal samle hele Israels sønners menighed, Og du skal bringe levitterne frem for Herren, og Israels sønner skal lægge deres hænder på levitterne, Og Aaron skal afsondre levitterne som en gave foran Herren fra Israels sønner, og de skal være til at udføre Herrens gerninger. Men Levitterne vil lægge deres hænder på hovederne af kalvene, og du skal gøre den ene til syndoffer og den ene til brændoffer for Herren, for at sone for dem.

Og du skal opstille levitterne foran Herren og foran Aron og foran hans sønner, og du skal give dem som gave foran Herren, Og du skal adskille levitterne fra israelitternes midte, og de skal være mine. Og efter dette skal levitterne gå ind for at arbejde ved vidnesbyrdets telt, og du skal rense dem og fremstille dem for Herren. fordi disse er givet til mig som en gave fra midten af Israels sønner, i stedet for alle de førstefødte, der åbner hvert

moderliv blandt Israels sønner, har jeg taget dem til mig. Fordi hver førstefød blandt Israels sønner tilhører mig, fra mennesker indtil kvæg, den dag jeg slog alle førstefødte i Egyptens land, helligede jeg dem til mig Og jeg tog levitterne i stedet for alle førstefødte blandt Israels sønner. Og jeg gav Levitterne tilbage som gave, givne til Aaron og til hans sønner fra Israels sønners midte, for at arbejde med Israels sønners arbejder i vidnesbyrdets telt, og for at sone for Israels sønner, og der vil ikke være blandt Israels sønner nogen, der nærmer sig de hellige ting.

Og Moses og Aaron og hele Israels sønners forsamling gjorde med levitterne, som Herren havde befaleet Moses angående levitterne, således gjorde Israels sønner med dem. Og levitterne rensede sig selv, og de vaskede deres klæder, og Aron frembar dem som en gave for Herren, og Aron sonede for dem for at rense dem. Og efter dette indgik levitterne for at betjene deres tjeneste i vidnesbyrdets telt foran Aron og foran hans sønner, som Herren befalede Moses om levitterne, således gjorde de med dem.

Og Herren taledes til Moses og sagde, Dette er det om Levitterne: fra femogtyve år og opefter skal de indtræde for at tjene i vidnesbyrdets telt, Og fra halvtreds års alderen vil han forlade tjenesten, og han arbejder ikke mere. Og hans broder skal tjene i vidnesbyrdets telt for at holde vagt, men han skal ikke udføre arbejde; således skal du gøre med levitterne i deres vagter.

9

Og Herren talte til Moses i Sinai ørken i det andet år, efter at de var gået ud fra Egyptens land, i den første måned, og sagde, Jeg sagde, og lad Israels sønner holde påsken på dens rette tid, På den fjortende dag i den første måned mod aften skal du gøre det ifølge

tiderne, ifølge hans lov, og ifølge hans fortolkning skal du gøre det. Og Moses talte til Israels sønner om at holde påsken, begyndende den fjortende dag i måneden, i Sinais ørken. Som Herren befalede Moses, således gjorde Israels sønner.

Og de mænd, som var urene på grund af en mands sjæl, ankom, og de var ikke i stand til at holde påsken på den dag, og de kom frem for Moses og Aron på den dag. Og de mænd sagde til ham: Vi er urene på grund af et menneskes sjæl; skal vi derfor svigte med at bringe gaven til Herren på hans tid midt iblandt Israels sønner? Og Moses sagde til dem: Bliv stående her, og jeg vil høre, hvad Herren vil befale om jer. Og Herren taledes til Moses og sagde, Tal til Israels sønner og sig: Enhver mand, som bliver uren ved en mands sjæl, eller er på en lang rejse fra jer, eller i jeres kommende slægter, skal holde påske for Herren i den anden måned på den fjortende dag. Mod aften vil de gøre det, på usyrede brød og bitre urter vil de spise det. De skal ikke efterlade noget af det til om morgenen, og de skal ikke knuse nogen knogle af det; de skal gøre det ifølge påskens lov. Og en mand, som er ren, og ikke er på en fjern rejse, og forsømmer at holde påsken, den sjæl skal udryddes fra sit folk, fordi han ikke frembar gaven til Herren på dens tid; den mand skal bære sin synd. Hvis en fremmed nærmer sig til jer i jeres land og holder påsken for Herren ifølge loven om påsken og ifølge dens ordning, skal han gøre det. Én lov skal være for jer og for den fremmede og for den indfødte af landet.

Og på den dag teltet blev rejst, dækkede skyen teltet, vidnesbyrdets hus, og om aftenen var der over teltet noget som lignede ild indtil morgen. Således blev det vedvarende: skyen dækkede den om dagen, og ildens skikkelse om natten. Og når skyen steg op fra teltet, og efter dette afreste Israels sønner, og på det sted hvor skyen stod, der slog Israels sønner lejre. Gennem

Herrens befaling skal Israels sønner slå lejr, og gennem Herrens befaling skal de bryde op. Alle de dage, hvor skyen overskygger teltet, skal Israels sønner slå lejr. Og når skyen er trukket over teltet i flere dage, skal Israels sønner holde Guds vagt, og de skal ikke bryde op. Og det vil ske, når skyen dækker over teltet i et antal dage, at de vil slå lejr på Herrens befaling, og de vil bryde op på Herrens befaling. Og det vil være, når skyen bliver fra aften indtil morgen, og skyen stiger op om morgenen, så skal de bryde op dag eller nat. Når skyen blev ved med at overskygge den i flere dage af måneden, slog Israels sønner lejr, og de brød ikke op. Fordi de brød op gennem Herrens befaling, holdt de Herrens vagt gennem Herrens befaling ved Moses hånd.

10

Og Herren talte til Moses og sagde: Lav to sølvtrompeter til dig selv, Hamrede skal du gøre dem, og de skal være til dig for at sammenkalde forsamlingen og for at bryde lejrene op. Og du skal blæse i dem, og hele menigheden vil blive samlet ved døren til vidnesbyrdets telt. Hvis de blot lyder trompeten én gang, vil alle Israels herskere og ledere komme til dig. Og I skal lyde trompetsignal, og de som lejrer mod øst, skal bryde op. Og I skal blæse det andet signal, og lejrene der er lejret mod syd skal bryde op, og I skal blæse det tredje signal, og lejrene der er lejret ved havet skal bryde op, og I skal blæse det fjerde signal, og lejrene der er lejret mod nord skal bryde op; med signal skal de blæse ved deres opbrud. Og når I samler forsamlingen, skal I blæse i trompeten, men ikke med signal. Og Arons sønner, præsterne, skal blæse i trompeterne, og det skal være jer en evig lov for jeres slægter. Hvis I går ud i krig i jeres land mod de fjender, som har modsat sig jer, og I lyder med trompeterne, så skal I blive husket for Herren, og I skal blive frelst fra jeres fjender. Og på jeres

glædesdage, og på jeres fester, og på jeres nymånedage, skal I blæse i trompeterne ved jeres brændofre og ved jeres frelsesofre, og det skal være jer til en erindring for jeres Gud, jeg Herren jeres Gud.

Og det skete i det andet år, i den anden måned, på den tyvende dag af måneden, at skyen steg op fra vidnesbyrdets telt. Og Israels sønner brød op med deres forsyninger i Sinai ørken, og skyen standsede i Parans ørken. Og de brød først op på Herrens befaling gennem Moses hånd.

Og Judas sønners lejr brød først op med deres styrke, og over deres styrke var Nasson, Aminadabs søn. Og over styrken af Issakars sønners stamme, Natanael, søn af Sogar. og over styrken af Zebuluns sønners stamme, Eliab, søn af Helon. Og de vil tage teltet ned, og Gedsons sønner og Meraris sønner, som bærer teltet, vil bryde op.

Og de løftede Rubens lejrorden op med deres styrke, og over deres styrke var Elisur, Sediurs søn. Og over magten af Simeons sønners stamme, Salamiel, søn af Sourisadai. Og over styrken af Gads sønners stamme, Elisaf, Raguels søn. Og Kaaths sønner skal bryde op bærende de hellige ting, og de skal rejse teltet indtil de ankommer. Og de skal bryde op i orden fra Efraims lejr med deres hær, og over deres hær er Elisama, Ammihuds søn.

Og over styrken af Manasses sønners stamme, Gamaliel, Phadassurs søn. Og over Benjamins sønners stammes styrke, Abidan, Gideonis søn. Og de skal bryde op i orden fra Dans sønners lejr, sidst af alle lejrene, med deres styrke, og over deres styrke, Achiezer, Ammishaddais søn. Og over styrken af Ashers sønners stamme, Phagiel, Echrans søn. Og over Naftalis

stammens hærstyrke var Akire, Enans søn. Disse var Israels sønners hære, og de brød op med deres styrke.

Og Moses sagde til Hobab, søn af Raguel, midianiten, Moses svigerfader: Vi drager bort til det sted, som Herren sagde: Denne vil jeg give jer. Kom med os, og vi vil gøre godt imod dig, fordi Herren har talt godt om Israel. Og han sagde til ham: Jeg vil ikke gå, men til mit land og til min slægt. Og han sagde: Forlad os ikke, fordi du var med os i ørkenen, og du vil være en gammel mand blandt os. Og det vil ske, hvis du går med os, at de gode ting, som Herren vil gøre godt for os, dem vil vi også gøre godt for dig.

Og de brød op fra Herrens bjerg tre dages rejse, og Herrens pagts ark gik foran dem tre dages rejse for at udspejde et hvilested for dem. Og det skete, da arken blev løftet op, at Moses sagde: Vågn op, Herre, og lad dine fjender blive spredt, lad alle dem, der hader dig, flygte. Og i hvilen sagde han: Vend tilbage, Herre, til tusinder af titusinder i Israel. Og skyen overskyggende dem om dagen, når de brød op fra lejren.

11

Og folket var knarrende ondt foran Herren, og Herren hørte det, og blev vred i vrede, og ild fra Herren blev antændt iblandt dem og fortærede en del af lejren. Og folket råbte til Moses, og Moses bad til Herren, og ilden ophørte. Og det sted blev kaldt Ildebrand, fordi ilden blev antændt iblandt dem fra Herren. Og den blandede skare iblandt dem begærede med begær, og de satte sig ned og græd, også Israels sønner, og de sagde: Hvem vil give os kød at spise? Vi huskede fisken, som vi spiste gratis i Egypten, og agurkerne og melonerne og porrerne og løgene og hvidløgene. Men nu er vor sjæl fuldstændig tør, der er ingenting undtagen

manna for vore øjne. Men mannaen er som korianderfrø, og dens form er som krystal. Og folket rejste omkring, og de samlede, og malede det i møllen, og gned det i morteret, og kogte det i gryden, og lavede det til kager, og smagen af det var som en kage af olie. Og når duggen faldt på lejren om natten, faldt mannaen på den.

Og Moses hørte deres gråd ifølge deres klaner, hver ved sin dør, og Herren blev meget vred i vrede, og det var ondt for Moses. Og Moses sagde til Herren: Hvorfor har du mishandlet din tjener, og hvorfor har jeg ikke fundet nåde for dig, så du lægger dette folks byrde på mig? Har ikke jeg undfanget hele dette folk, eller har jeg født dem? Hvorfor siger du til mig: Tag ham i dit skød, ligesom en amme bærer det diegivende barn, ind i det land som du svor deres fædre? Hvorfra skal jeg skaffe kød til at give til hele dette folk? For de græder til mig og siger: Giv os kød, så vi kan spise. Jeg vil ikke alene være i stand til at bære dette folk, fordi dette ord er for tungt for mig. Hvis du således gør mod mig, så drøb mig straks, hvis jeg har fundet nåde hos dig, så jeg ikke skal se min elendighed.

Og Herren sagde til Moses: Saml til mig halvfjerds mænd fra Israels ældste, som du selv ved, at disse er folkets ældste og skrivere ligeledes, og du skal bringe dem til vidnesbyrdets telt, og de skal stå der med dig. Og jeg vil stige ned, og jeg vil tale der med dig, og jeg vil tage fra ånden, som er over dig, og lægge den på dem, og de vil hjælpe dig med folkets byrde, og du skal ikke bære den selv alene. Og til folket skal du sige: Hellig jer selv til i morgen, og I skal spise kød, fordi I græd for Herren og sagde: Hvem vil give os kød at spise? For det var godt for os i Egypten. Og Herren vil give jer kød at spise, og I skal spise kød. Ikke én dag skal I spise, ikke to, ikke fem dage, ikke ti dage, ikke tyve dage, Indtil en måneds dage skal I spise, indtil det går ud af jeres

næsebor, og det vil være jer til kvalme, fordi I var ulydige mod Herren, som er iblandt jer, og I græd for hans åsyn og sagde: Hvorfor gik vi ud af Egypten? Og Moses sagde: Folket er seks hundrede tusinde fodfolk, som jeg er iblandt, og du sagde: Jeg vil give dem kød at spise, og de skal spise en hel måned. Skal får og okser slagtes til dem, og vil det være nok til dem? Eller skal alle havets fisk samles til dem, og vil det være nok til dem? Og Herren sagde til Moses: Vil Herrens hånd ikke være nok? Nu vil du vide, om mit ord vil indhente dig eller ej.

Og Moses gik ud og talte Herrens ord til folket, og han samlede halvfjerds mænd fra folkets ældste og opstillede dem rundt om teltet. Og Herren gik ned i skyen og talte til ham, og tog bort fra ånden der var på ham, og placerede den på de halvfjerds mænd, de ældste. Og da ånden hvilede på dem, profeterede de, og de fortsatte ikke. Og to mænd blev efterladt i lejren, den enes navn var Eldad, og den andens navn var Medad, og ånden hvilede på dem, og disse var blandt de registrerede, og de kom ikke til teltet, og de profeterede i lejren. Og den unge mand løb hen og rapporterede til Moses og sagde: Eldad og Medad profeterer i lejren. Og Josva, Nuns søn, som stod ved Moses side, den udvalgte, svarede og sagde: Herre Moses, stop dem. Og Moses sagde til ham: Er du jaloux på mine vegne? Og gid alle Herrens folk var profeter, når Herren giver sin ånd over dem! Og Moses gik bort ind i lejren, han selv og Israels ældste.

Og en ånd gik ud fra Herren, og bragte vagtler over fra havet, og kastede dem på lejren en dagsrejse herfra, og en dagsrejse derfra, rundt om lejren, som to alen fra jorden. Og folket rejste sig og samlede vagtler hele dagen, hele natten og hele den næste dag; den der samlede mindst, samlede ti kor, og de spredte dem til tørring rundt om lejren. Kødet var stadig i deres tænder før det

svigtede, og Herren blev vred på folket, og Herren slog folket med et overordentlig stort slag. Og det sted blev kaldt Begærets Grave, fordi de der begravede det folk, som begærede. Fra Begærets Grave fjernede folket sig til Aseroth, og folket var i Aseroth.

12

Og Miriam og Aron talte imod Moses på grund af den etiopiske kvinde, som Moses havde taget, fordi han havde taget en etiopisk kvinde. Og de sagde: Har Herren ikke talt til Moses alene? Har han ikke også talt til os? Og Herren hørte det. Og manden Moses var meget ydmyg fremfor alle de mennesker, der var på jorden. Og Herren sagde straks til Moses og Aaron og Miriam: Gå ud, I tre, til vidnesbyrdets telt. Og de tre gik ud til vidnesbyrdets telt, og Herren kom ned i en skysøjle og stod ved døren til vidnesbyrdets telt, og Aaron og Miriam blev kaldt, og de gik begge ud. Og han sagde til dem: Hør mine ord. Hvis der bliver en profet blandt jer for Herren, vil jeg gøre mig kendt for ham i et syn, og i søvn vil jeg tale til ham. Ikke således min tjener Moses; i hele mit hus er han trofast. Mund til mund vil jeg tale til ham, i synlig form, og ikke gennem gåder, og han så Herrens herlighed, og hvorfor frygtede I ikke at tale imod min tjener Moses? Og Herrens vrede var over dem, og han gik bort. Og skyen vendte sig bort fra teltet, og se, Miriam var spedalsk som sne, og Aron så på Miriam, og se, hun var spedalsk. Og Aaron sagde til Moses: Jeg beder dig, herre, læg ikke synd på os, fordi vi handlede i uvidenhed, da vi syndede, Lad hende ikke blive som en død, som et misfoster der kommer ud fra moders livmoder, og som fortærer halvdelen af hendes kød. Og Moses råbte til Herren og sagde: Gud, jeg beder dig, helbred hende. Og Herren sagde til Moses: Hvis hendes fader spyttende havde spyttet hende i ansigtet, ville hun ikke blive

skamfuld i syv dage? Lad hende blive lukket ude i syv dage udenfor lejren, og efter dette vil hun komme ind.

Og Miriam blev adskilt udenfor lejren i syv dage, og folket fjernede sig ikke, indtil Miriam blev rensset.

Og efter dette brød folket op fra Aseroth, og de slog lejr i Parans ørken.

13

Og Herren talte til Moses og sagde: Send mænd ud for dig selv, Og lad dem udspionere kanaanæernes land, som jeg giver Israels sønner til besiddelse; du skal sende dem, én mand fra hver stamme, ifølge deres fædres slægter, alle ledere blandt dem.

Og Moses udsendte dem fra ørkenen Paran efter Herrens stemme, alle disse mænd var ledere af Israels sønner. Og disse er deres navne, af Rubens stamme: Samuel, søn af Zakkur. Af Simeons stamme, Saphat, søn af Souri. Af Judas stamme, Kaleb, Jefunnes søn. Af stammen Issakar, Igal, Josefs søn. Af Efraims stamme, Ause, Nuns søn. Af Benjamins stamme, Palti, søn af Raphu. Af Zebuluns stamme, Gudi'el, Sudis søn. Af Josefs stamme, af Manasses sønner, Gaddi, Susis søn. Af stammen Dan, Ammiel, søn af Gemalli. Af Ashers stamme, Sathour, Michaels søn. Af Naftali stamme, Nabi, Sabbais søn. Af Gads stamme, Gudi'el, søn af Machi. Disse er navnene på de mænd, som Moses sendte for at udspionere landet, og Moses gav Ause, Nuns søn, navnet Josva.

Og Moses sendte dem for at udspionere landet Kanaan, og han sagde til dem: Gå op gennem denne ørken, og I skal gå op til

bjerget, Og I skal se landet, hvem det er, og folket, der bor på det, om det er stærkt eller svagt, om de er få eller mange. Og hvad er landet, som disse bor i, om det er godt eller ondt, og hvad er byerne, som disse bor i, om de er befæstede eller ubefæstede. Og hvordan er jorden, om den er fed eller mager, om der er træer i den eller ej, og I skal holde ud og tage af jordens frugter. Og dagene var forårsdage, forløbere for druen.

Og efter at være gået op, udspionerede de landet fra ørkenen Sin indtil Rehob, ved indgangen til Hamath. Og de gik op gennem ørkenen, og de gik bort indtil Hebron, og der var Ahiman og Sheshai og Talmai, Anaks efterkommere, og Hebron blev bygget syv år før Tanis i Egypten. Og de kom til Drukelasens dal, og de udspionerede den, og de skar derfra en gren med en drueklase på, og de løftede den på bærestænger, og også granatæbler og figener. Og de navngav det sted Drukласen Dal, på grund af den drueklase, som Israels sønner skar ned derfra. Og de vendte tilbage derfra efter at have udforsket landet i fyrre dage.

Og efter at have rejst kom de til Moses og Aron og til hele Israels sønners forsamling i ørkenen Paran ved Kadesh, og de svarede dem med ord og hele forsamlingen, og de viste jordens frugt, Og de fortalte ham og sagde: Vi kom ind i det land, som du sendte os til, et land der flyder med mælk og honning, og dette er dets frugt. Men fordi nationen, der bor der, er dristig, og byerne er befæstede, murede og meget store, og vi har set Anaks slægt der. Og Amalek bor i landet mod syd, og hittiterne, hivviterne, jebusiterne og amoriterne bor i bjergegnen, og kana'anæerne bor ved havet og ved floden Jordan. Og Kaleb fik folket til at tie over for Moses, og sagde til ham: Nej, men lad os drage op, så vil vi drage op og tage landet i besiddelse, for vi er stærke nok til at klare dem. Og de mennesker, der var gået op sammen med ham,

sagde: Vi går ikke op, fordi vi ikke er i stand til at gå op mod dette folk, da det er stærkere end os. Og de bragte forbløffende beretning om det land, som de havde udspioneret, til Israels sønner og sagde: Det land, som vi drog gennem for at udspionere, er et land der fortærer dem som bor i det, og alle de folk som vi har set der, er mænd af stor størrelse. Og der har vi set kæmperne, og vi var for dem som græshopper, men sådan var vi også for dem.

14

Og hele forsamlingen brød ud i gråd, og folket græd hele den nat. Og alle Israels sønner knurrede mod Moses og Aaron, og hele menigheden sagde til dem, Gid vi var døde i Egyptens land, eller i denne ørken, hvis vi var døde, og hvorfor fører Herren os ind i dette land for at falde i krig? Vore kvinder og børn vil blive til plyndring, nu er det derfor bedre at vende tilbage til Egypten. Og den ene sagde til den anden: Lad os udpege en leder og vende tilbage til Egypten. Og Moses og Aaron faldt på deres ansigt foran hele Israels sønners forsamling.

Josva, Nuns søn, og Kaleb, Jefunnehs søn, som havde været med til at udspejde landet, rev deres klæder. Og de sagde til hele Israels børns forsamling: Det land, som vi har udforsket, er overordentlig, overordentlig godt. Hvis Herren vælger os, vil han bringe os ind i dette land og give det til os, et land som flyder med mælk og honning. Men bliv ikke oprørere fra Herren, og I skal ikke frygte jordens folk, fordi de er føde for jer, for deres tid har forladt dem, men Herren er med os, frygt dem ikke.

Og hele forsamlingen sagde, at de skulle stenes med sten, og Herrens herlighed viste sig i skyen over vidnesbyrdets telt for alle Israels sønner. Og Herren sagde til Moses: Hvor længe vil dette

folk provokere mig? Og hvor længe vil de ikke tro på mig trods alle de tegn, som jeg har gjort iblandt dem? Jeg vil slå dem ihjel med døden, og jeg vil ødelægge dem, og jeg vil gøre dig og din faders hus til et stort folk, ja endnu større end dette. Og Moses sagde til Herren, og Egypten vil høre, at du med din styrke bragte dette folk op fra dem. Men også alle de, der bor på denne jord, har hørt, at du er Herre i dette folk, du som ses øje til øje, Herre, og din sky står over dem, og i en skysøjle går du foran dem om dagen, og i en ildsøjle om natten. Og du vil ødelægge dette folk som én mand, og de nationer, så mange som har hørt dit navn, vil sige: Fordi Herren ikke var i stand til at føre dette folk ind i det land, som han svor til dem, nedlagde han dem i ørkenen. Og nu lad din styrke blive ophøjet, Herre, på den måde du sagde, da du talte, Herren er tålmodig og rigelig i barmhjertighed og sand, borttager lovløsheder og uretfærdigheder og synder, og ved renselse vil han ikke rense den skyldige, idet han gengælder fædres synder på børn indtil tredje og fjerde slægt. Forlad synden for dette folk ifølge din store barmhjertighed, ligesom du var nådig imod dem fra Egypten indtil nu.

Og Herren sagde til Moses: Jeg er nådig imod dem ifølge dit ord. Men jeg lever, og mit navn lever, og Herrens herlighed vil fylde hele jorden. Fordi alle de mænd, der så min herlighed og de tegn, som jeg gjorde i Egypten og i ørkenen, og de testede mig denne tiende gang, og de ikke lyttede til min stemme Sandelig, de vil ikke se det land, som jeg svor til deres fædre, men deres børn, som er med mig her, så mange som ikke kender godt eller ondt, hver yngre uerfaren – til disse vil jeg give landet; men alle de, som har provokeret mig, de vil ikke se det. Men min tjener Kaleb, fordi en anden ånd er i ham, og han fulgte mig, vil jeg føre ham ind i det land, som han gik ind i der, og hans afkom skal arve det. Amalek

og kanaanæeren bor i dalen; i morgen skal I vende om og bryde op til ørkenen, ad vejen til det Røde Hav.

Og Herren sagde til Moses og Aron: Indtil hvornår denne onde forsamling? Jeg har hørt Israels sønners knurren, som de knurrer foran mig, som de knurrede om jer. Jeg sagde til dem: Så sandt jeg lever, siger Herren, på den måde I har talt for mine ører, således vil jeg gøre mod jer. I denne ørken vil jeres lemmer falde, og hele jeres mønstring, og jeres talte fra tyveårsalderen og op efter, så mange som knurrede imod mig. Hvis I vil indtræde i det land, hvorpå jeg udstrakte min hånd for at lade jer bo i telte på det, undtagen Kaleb, Jefunnes søn, og Josva, Nuns søn. Og de børn, som I sagde ville blive til plyndring, vil jeg bringe ind i landet, og de vil arve det land, som I vendte jer bort fra. Og jeres lemmer vil falde i denne ødemark. Men jeres sønner skal vandre i ørkenen i fyrre år og bære jeres hor, indtil jeres lemmer er fortæret i ørkenen. Ifølge antallet af de dage, som I udspionerede landet, fyrre dage, en dag for hvert år, skal I bære jeres synder i fyrre år, og I skal kende min vredes harme. Jeg, Herren, har talt, sandelig således vil jeg gøre mod denne onde forsamling, der har samlet sig imod mig: i denne ørken skal de fortæres, og der skal de dø.

Og de mænd, som Moses sendte for at udspionere landet, og som efter at være ankommet knurrede imod det over for forsamlingen ved at fremføre onde ord om landet, Og de mennesker, der havde talt ondt om landet, døde i plagen for Herrens åsyn. Og Josva, Nuns søn, og Kaleb, Jefunnes søn, overlevede af de mænd, som var gået for at udspionere landet. Og Moses talte disse ord til alle Israels sønner, og folket sørgede meget.

Og da de var stået tidligt op om morgenen, gik de op til toppen af bjerget og sagde: Se, vi vil gå op til det sted, som Herren sagde, fordi vi har syndet. Og Moses sagde: Hvorfor overtræder I Herrens ord? Det vil ikke lykkes for jer. Gå ikke op, for Herren er ikke med jer, og I vil falde for jeres fjender. Fordi amalekitterne og kananeæerne er der foran jer, og I vil falde for sværdet, fordi I vendte jer bort og var ulydige mod Herren, og Herren vil ikke være med jer. Og efter at have tvunget sig frem, gik de op på toppen af bjerget, men pagtens ark og Moses blev ikke flyttet fra lejren. Og Amalek og kanaanæeren, som boede i det bjerg, gik ned og vendte dem tilbage og huggede dem ned indtil Horma, og de vendte tilbage til lejren.

15

Og Herren sagde til Moses: Tal til Israels sønner, Og du vil sige til dem, når I indtræder i jeres beboelsesland, som jeg giver jer, Og du skal bringe brændofre til Herren, helt brændoffer eller offer, for at opfylde et løfte, eller som frivillig gave, eller ved jeres fester, for at gøre en duft af vellugt til Herren, hvad enten det er fra okserne eller fra fårene. Og den, der frembærer sin gave til Herren, skal bringe et offer af fint mel, en tiendedel af en efah, blandet i olie, en fjerdedel af en hin. Og vin til drikkoffer, den fjerde del af en hin, skal I tilberede ved brændofferet eller ved slagtofferet. Til hvert lam skal du tilberede så meget som et offer, en duft af vellugt til Herren. Og til vædderen, når I gør den til brændoffer eller til offer, skal du lave et offer af fint mel, to tiendedele blandet i olie, en tredjedel af en hin, Og vin til drikkoffer, en tredjedel af en hin, skal I bringe som en vellugtende duft for Herren.

Men hvis I gør fra okserne til brændoffer eller til offer for at opfylde et løfte, eller til takoffer for Herren, og han skal bringe et offer af fin mel på kalven, tre tiendedele blandet i olie, en halv hin. Og vin til drikoffer, det halve af hin, et offer, en duft af vellugt for Herren.

Således skal du gøre med den ene kalv, eller med den ene vædder, eller med det ene lam af fårene eller af gederne, I henhold til det antal, som I gør, således skal I gøre for den enkelte, i henhold til deres antal.

Enhver indfødt skal gøre således for at bringe sådanne ofringer som en duft af vellugt for Herren. Hvis en fremmed tilføjes blandt jer i jeres land, eller den som måtte blive blandt jer i jeres slægter, og vil bringe et offer med vellugtende duft til Herren, på den måde som I gør, således skal menigheden gøre for Herren.

En lov skal gælde for jer og for de fremmede, der bor fast hos jer, en evig lov gennem jeres generationer; som I, sådan skal den fremmede være for Herren. En lov vil være og en ret vil være for jer og for den fremmede der bor blandt jer.

Og Herren taledes til Moses og sagde, Tal til Israels sønner, og du skal sige til dem: Når I går ind i det land, som jeg fører jer ind i, Og det vil være, når I spiser af jordens brød, skal I afsætte en offergave, en ydelse til Herren, førstegrøden af jeres dej. Brød skal I afsondre som en offergave, ligesom en offergave fra tærskelpladsen, således skal I afsætte det, Førstegrøden af jeres dej skal I give Herren som en offergave gennem jeres slægter.

Når I overtræder og ikke gør alle disse befalinger, som Herren talte til Moses, som Herren befalede jer gennem Moses, fra den dag Herren befalede jer og fremefter gennem jeres slægter Og det skal være, hvis det sker utilsigtet for forsamlingens øjne, da skal hele forsamlingen ofre en kalv fra okserne, uden lyde, til brændoffer, til en vellugts duft for Herren, og dens offer og dens drikoffer ifølge anordningen, og en ged fra gederne som syndoffer. Og præsten skal sone for hele Israels børns forsamling, og det vil blive tilgivet dem, fordi det er ufrivilligt, og de bragte deres gave som offer til Herren for deres synd foran Herren, for deres ufrivillige synder. Og det skal tilgives hele Israels børns menighed og den fremmede, som bor hos jer, fordi det var ufrivilligt for hele folket.

Hvis en sjæl synder ufrivilligt, skal han bringe en etårig ged som offer for synd. Og præsten skal sone for den sjæl, der har syndet utilsigtet, og som har syndet utilsigtet for Herrens åsyn, for at sone for ham. For den indfødte blandt Israels sønner og for den fremmede, der bor blandt dem, skal der være én lov for dem, som handler utilsigtet.

Og den sjæl, som handler med arrogance, hvad enten den er af de indfødte eller af de tilrejsende, denne provokerer Gud, den sjæl skal udryddes fra sit folk, Fordi han foragtede Herrens ord og spredte hans befalinger, skal den sjæl fuldstændig ødelægges, hendes synd er i hende.

Og Israels sønner var i ørkenen, og de fandt en mand, der samlede træ på sabbatsdagen. Og de, der havde fundet ham samlende brænde på sabbatsdagen, bragte ham til Moses og Aron og til hele Israels børns forsamling. Og de satte ham i fængsel, for de havde ikke besluttet, hvad de skulle gøre ved ham. Og Herren

talte til Moses og sagde: Manden skal dø, hele menigheden skal stene ham med sten. Og hele forsamlingen bragte ham udenfor lejren, og hele forsamlingen stenede ham med sten udenfor lejren, som Herren havde befalet Moses.

Og Herren sagde til Moses: Tal til Israels sønner, og du skal sige til dem, at de skal lave frynser til sig selv på hjørnerne af deres klæder gennem deres generationer, og I skal sætte en blå tråd på frynserne ved hjørnerne. Og det vil være til jer i frynserne, og I vil se dem, og I vil huske alle Herrens befalinger, og I vil gøre dem, og I vil ikke blive vendt bort efter jeres tanker og efter jeres øjne, som I horer jer med efter dem, så at I ville huske og gøre alle mine befalinger. og I vil være hellige for jeres Gud. Jeg er Herren jeres Gud, som førte jer ud af Egyptens land, for at være jeres Gud, jeg er Herren jeres Gud.

16

Og Kore, søn af Isaar, søn af Kaath, søn af Levi, talte, og Dathan og Abiron, sønner af Eliab, og Aun, søn af Phaeth, søn af Ruben, Og de rejste sig op foran Moses, og mænd af Israels sønner, to hundrede og halvtreds, ledere af forsamlingen, indkaldte til rådet, og navnkundige mænd. De rejste sig mod Moses og Aaron, og de sagde: Lad det være nok for jer, at hele forsamlingen, alle er hellige, og Herren er iblandt dem, og hvorfor ophøjer I jer over Herrens forsamling? Og da Moses hørte dette, faldt han på sit ansigt. Og han talte til Korah og til hele hans forsamling og sagde: Gud har besøgt og kendt dem, der er hans, og de hellige, og han bragte dem nær til sig selv, og dem han udvalgte for sig selv, bragte han nær til sig selv. Dette skal I gøre: Tag jer ildkar, Korah og hele hans forsamling, Og læg ild på dem, og læg røgelse på dem foran Herren i morgen, og den mand som Herren

har udvalgt, denne skal være hellig. Lad det være nok for jer, Levis sønner. Og Moses sagde til Korah: Lyt til mig, Levis sønner. Er dette ikke en lille ting for jer, at Israels Gud har adskilt jer fra Israels forsamling og bragt jer nær til sig selv for at tjene tjenesten ved Herrens telt og for at stå foran teltet for at tjene dem? Og han vandt dig og alle dine brødre, Levis sønner, med dig, og søger I også at tjene som præster? Således er du og hele din menighed samlet mod Gud, og hvem er Aron, at I knurrer imod ham?

Og Moses sendte bud for at kalde Dathan og Abiram, Eliabs sønner, og de sagde: Vi kommer ikke op. Er dette ikke nok, at du bragte os op til et land, der flyder med mælk og honning, for at dræbe os i ørkenen, fordi du hersker over os? Er du en hersker, og har du ført os ind i et land, der flyder med mælk og honning, og har du givet os arvelod af mark og vingårde? Ville du stikke øjnene ud på de mænd? Vi kommer ikke op. Og Moses var meget bedrøvet, og han sagde til Herren: Tilse ikke deres offer; jeg har ikke taget nogen begærlig ting fra dem, og jeg har heller ikke krænket nogen af dem. Og Moses sagde til Korah: Hellig din forsamling, og vær rede for Herren, du og Aaron og de, i morgen. Og tag hver sit ildkar, og I skal lægge røgelse på dem, og I skal bringe dem frem for Herren, hver sit ildkar, halvtreds og to hundrede ildkar, og du og Aaron hver sit ildkar.

Og hver tog sit røgelseskar, og de placerede ild på dem, og de lagde røgelse på dem, og de stod ved dørene til vidnesbyrdets telt, Moses og Aron. Og Korah forsamlede hele sin menighed mod dem ved døren til vidnesbyrdets telt, og Herrens herlighed viste sig for hele menigheden. Og Herren taledes til Moses og Aron og sagde, Adskil jer fra denne forsamlings midte, og jeg vil fortære dem på én gang. Og de faldt på deres ansigt og sagde: Gud, åndernes og alt køds Gud, hvis en mand syndede, skal Herrens vrede da komme

over hele forsamlingen? Og Herren taledes til Moses og sagde, Tal til forsamlingen og sig: Træk jer tilbage rundt om fra Korahs forsamling.

Og Moses opstod, og gik til Dathan og Abiram, og alle Israels ældste gik med ham. Og han talte til forsamlingen og sagde: Adskil jer fra disse hårde mænds telte, og rør ikke ved noget af det, som tilhører dem, for at I ikke skal omkomme med dem i al deres synd. Og de trak sig tilbage fra Korahs telt rundt omkring, og Dathan og Abiram gik ud og stod ved dørene til deres telte, og deres kvinder og deres børn og deres bagage.

Og Moses sagde: Herved vil I vide, at Herren har sendt mig til at gøre alle disse gerninger, og at det ikke er af mig selv. Hvis disse vil dø ifølge alle menneskers død, hvis deres hjemsøgelse vil være ifølge alle menneskers hjemsøgelse, har Herren ikke sendt mig. Men eller i en vision vil Herren vise det, og jorden vil åbne sin mund og sluger dem ned, og deres huse, og deres telte, og alt hvad der tilhører dem, og de vil gå levende ned i hades, og I vil vide, at disse mennesker provokerede Herren.

Som han ophørte med at tale alle disse ord, brast jorden under dem. Og jorden blev åbnet, og slugte dem, og deres huse, og alle de mennesker, der var med Korah, og deres kvæg. Og de gik ned, de selv og alt hvad der var deres, levende ned i hades, og jorden dækkede dem, og de gik til grunde fra forsamlingens midte. Og hele Israel, som var omkring dem, flygtede fra deres stemme, idet de sagde: Må jorden ikke nogensinde opsluge os. Og ild gik ud fra Herren og fortærede de to hundrede og halvtreds mænd, der frembar røgelsen.

Og Herren sagde til Moses, Og til Eleazar, Arons søn, præsten: Tag de bronzieldkar op fra midt iblandt de forbrændte, og spred denne fremmede ild der, fordi de har helliget disse synderes ildkar med deres sjæle, Og gør dem til hamrede plader som dækning til alteret, fordi de blev ofret foran Herren og blev helliggjort, og de blev til et tegn for Israels sønner. Og Eleazar, søn af præsten Aaron, tog de bronzieldkar, som de forbrændte havde bragt, og de blev tilføjet som dække til alteret. Et mindesmærke for Israels sønner, så ingen fremmed, som ikke er af Arons sæd, skal nærme sig for at lægge røgelse frem for Herren, og ikke skal være som Korah og hans forsamling, således som Herren talte ved Moses hånd til ham.

Og Israels sønner knurrede den næste dag mod Moses og Aaron og sagde: I har dræbt Herrens folk. Og det skete, da forsamlingen samlede sig mod Moses og Aaron, og de styrtede frem mod vidnesbyrdets telt, at skyen dækkede det, og Herrens herlighed viste sig. Og Moses og Aaron gik ind foran vidnesbyrdets telt. Og Herren taledes til Moses og Aaron og sagde, Gå bort fra midten af denne forsamling, og jeg vil fortære dem på én gang, og de faldt på deres ansigt. Og Moses sagde til Aaron: Tag ildkarret, og læg ild på det fra alteret, og kast røgelse på det, og bær det hurtigt ind i lejren, og son for dem, for vrede er gået ud fra Herrens ansigt, den er begyndt at ødelægge folket. Og Aaron tog det, ligesom Moses havde talt til ham, og løb ind i forsamlingen, og allerede var plagen begyndt blandt folket, og han kastede røgelsen på og forsonede for folket. Og han stod mellem de døde og de levende, og plagen ophørte. Og de døde i plagen blev fjorten tusind og syv hundrede, foruden de døde på grund af Korah. Og Aaron returnerede til Moses ved døren til vidnesbyrdets telt, og plagen ophørte.

Og Herren taledede til Moses og sagde, Tal til Israels sønner, og tag fra dem en stav, en stav for hver fædrenehuse, fra alle deres herskere, for deres fædrenehuse, tolv stave, og skriv hver mands navn på hans stav. Og Aarons navn skal du skrive på Levis stav, for der er én stav for hver stamme af deres fædres hus, som de vil give. Og du skal placere dem i vidnesbyrdets telt, overfor vidnesbyrdet, hvor jeg vil åbenbare mig for dig der. Og det vil være den mand, som jeg vælger, hans stav vil spire, og jeg vil fjerne fra mig Israels sønners knurren, som de selv knurrer mod jer.

Og Moses talte til Israels sønner, og alle deres herskere gav ham en stav, til hver hersker én stav ifølge hersker, ifølge deres fædres huse, tolv stave, og Arons stav var mellem deres stave. Og Moses lagde stavene foran Herren i vidnesbyrdets telt. Og det skete den næste dag, at Moses og Aaron gik ind i vidnesbyrdets telt, og se, Arons stav for Levis hus havde spiret og frembragt skud og blomstret med blomster og båret nødder. Og Moses bragte alle stavene ud fra Herrens ansigt til alle Israels sønner, og de så, og hver tog sin stav.

Og Herren sagde til Moses: Læg Arons stav foran vidnesbyrdene til opbevaring, som et tegn for de ulydiges sønner, og lad deres knurren ophøre fra mig, så de ikke skal dø. Og Moses og Aaron gjorde, som Herren befalede Moses, således gjorde de. Og Israels sønner sagde til Moses: Se, vi er fortæret, vi har omkommet, vi er ødelagt. Enhver der rører ved Herrens telt, dør - skal vi da dø fuldstændigt?

18

Og Herren sagde til Aaron: Du og dine sønner og din faders hus skal bære synderne vedrørende de hellige ting, og du og dine

sønner skal bære synderne vedrørende jeres præstedømme. Og dine brødre af Levi stamme, dit faders folk, skal du bringe nær til dig selv, og lad dem slutte sig til dig, og lad dem tjene dig, og du og dine sønner med dig skal stå foran vidnesbyrdets telt. Og de skal holde dine vagter og vagterne ved teltet. Men til de hellige kar og til alteret vil de ikke nærme sig, og de vil ikke dø, hverken disse eller I. Og de vil slutte sig til dig, og de skal holde vagt ved vidnesbyrdets telt i overensstemmelse med al tjeneste ved teltet, og den fremmede må ikke nærme sig dig. Og I skal holde vagt ved de hellige ting og ved alteret, og der vil ikke være vrede blandt Israels sønner. Og jeg har taget jeres brødre, leviterne, fra midten af Israels sønner som en gave givet til Herren, for at tjene med tjenesterne ved vidnesbyrdets telt. Og du og dine sønner med dig skal bevare jeres præstedømme i enhver henseende vedrørende alteret og det, der er inden for forhængen, og I skal udføre tjenesterne som en gave af jeres præstedømme, og den fremmede, som nærmer sig, skal dø.

Og Herren talte til Aaron, og se, jeg har givet jer bevarelsen af førstegrøderne fra alle de helligede til mig fra Israels sønner; til dig har jeg givet dem til ære, og til dine sønner med dig som en evig lovlig ret. Og dette skal være til jer af de helliggjorte hellige ting, af ofringerne, af alle deres gaver, og af alle deres ofre, og af al deres overtrædelse, og af alle deres synder, så mange som de giver tilbage til mig af alle de hellige ting, det skal være til dig og til dine sønner. I det allerhelligste skal I spise dem, enhver mand skal spise dem, du og dine sønner, det skal være helligt for dig.

Og dette vil være jeres førstegrøde af deres gaver, fra alle Israels sønners offergaver; til dig har jeg givet dem og til dine sønner og til dine døtre med dig, en evig forordning; enhver ren i dit hus skal spise dem.

Alle førstegrøden af olie og alle førstegrøden af vin, førstegrøden af korn, deres, så mange som de ville give til Herren, dem har jeg givet til dig. De førstefrugtene, alle så mange som der er i deres jord, så mange som de bringer til Herren, skal være til dig; enhver ren i dit hus skal spise dem.

Alt indviet blandt Israels sønner skal tilhøre dig. Og hver åbnende livmoder fra alt kød, så mange som de frembærer til Herren, fra menneske indtil dyr, skal være til dig, men de førstefødte af menneskene skal løskøbes med løsesum, og de førstefødte af de urene dyr skal du løskøbe. Og hans indløsning, fra en måned gammel, vurderingen er fem sekel, ifølge den hellige sekel, som er tyve oboler. Undtagen de førstefødte kalve og de førstefødte får og de førstefødte geder skal du ikke indløse, de er hellige, og deres blod skal du hælde ud på alteret, og fedtet skal du ofre som offer til en duft af vellugt for Herren.

Og kødet vil være til dig, ligesom brystpartiet af svingofferet og den højre arm vil være til dig. Hver offergave af de hellige ting, som Israels sønner frembringer til Herren, har jeg givet til dig og til dine sønner og til dine døtre sammen med dig, som en evig forordning. Det er en evig saltpagt foran Herren, til dig og til dit afkom efter dig.

Og Herren talte til Aaron: I deres land skal du ikke arve, og der vil ikke være nogen del til dig iblandt dem, fordi jeg er din del og din arv midt iblandt Israels sønner.

Og til Levis sønner, se, jeg har givet hver tiendedel i Israel som arvelod i stedet for deres tjenester, som de selv udfører som tjeneste i vidnesbyrdets telt. Og Israels sønner skal ikke mere komme ind i vidnesbyrdets telt for at pådrage sig dødelig synd. Og

Levitten skal selv forrette tjenesten ved vidnesbyrdets telt, og de skal bære deres synder, en evig forordning for deres slægter, og midt iblandt Israels sønner skal de ikke arve nogen arv. Fordi de tiender af Israels sønner, så mange som de afsætter til Herren som en offergave, har jeg givet til levitterne som arvelod, derfor har jeg sagt til dem, at de ikke vil arve nogen arvelod blandt Israels sønner.

Og Herren talede til Moses og sagde, Og til levitterne skal du tale, og du vil sige til dem: Hvis I modtager tienden fra Israels sønner, som jeg har givet jer fra dem som arv, så skal I afsætte en offergave til Herren, en tiende af tienden. Og jeres fradrag vil blive regnet til jer som korn fra tærskelpladsen og fradrag fra vinpressen. Således skal I afsætte dem, også I, fra alle Herrens offergaver, fra alle jeres tiender, så mange som I modtager fra Israels sønner, og I skal give en offergave af dem til Herren, til præsten Aaron. Fra alle jeres gaver skal I afsætte en offergave til Herren, eller fra alle førstegrøderne det helligede deraf. Og du skal sige til dem: Når I tager førstegrøden fra det, vil det blive regnet levitterne til gode som afgrøde fra tærskelpladsen og som afgrøde fra vinpressen. Og I skal spise det på ethvert sted, I og jeres hjem, fordi denne løn er til jer i stedet for jeres tjenester i vidnesbyrdets telt. Og I vil ikke pådrage jer synd gennem det, fordi I tager førstegrøden bort fra det, og I skal ikke vanhellige Israels sønners hellige ting, så I ikke dør.

19

Og Herren talede til Moses og Aron og sagde, Dette er forskriften for loven, som Herren befalede, da han sagde: Tal til Israels sønner, og lad dem tage til dig en rød, pletfri kvie, som ikke har nogen lyde i sig, og som der ikke er lagt åg på. Og du skal give

den til præsten Eleazar, og de skal føre den ud af lejren til et rent sted, og de skal slagte den foran ham. Og Eleazar vil tage af dens blod og sprænge det syv gange foran vidnesbyrdets telt. Og de vil brænde den for hans øjne, og dens hud og dens kød og dens blod med dens møg skal brændes. Og præsten vil tage cedertræ og isop og skarlagen, og de vil kaste det ind i midten af den brændende kvie.

Og præsten skal vaske sine klæder, og han skal bade sit legeme i vand, og efter dette vil han gå ind i lejren, og præsten vil være uren indtil aften. Og den der brænder den, skal vaske sine klæder og bade sit legeme, og han vil være uren indtil aften. Og en ren mand vil samle kvies aske, og han vil lægge den udenfor lejren på et rent sted, og den vil være til opbevaring for Israels sønners menighed, stækningsvand, det er renselse. Og den der samler asken af kvien, skal vaske sine klæder, og han vil være uren indtil aften, og det vil være for Israels sønner og for de fremmede der bor hos dem en evig lov.

Den der rører den døde af ethvert menneskes sjæl, vil være uren i syv dage. Denne skal renses på den tredje dag og på den syvende dag, og han skal være ren, men hvis han ikke bliver renses på den tredje dag og på den syvende dag, skal han ikke være ren. Enhver der rører den døde fra et menneskes sjæl, hvis han dør og ikke bliver renses, har besmittet Herrens telt. Den sjæl skal udryddes fra Israel, fordi renselsens vand ikke blev stænket på ham. Han er uren, stadig er hans urenhed i ham. Og dette er loven: hvis en mand dør i et hus, skal alle der går ind i huset, og alt hvad der er i huset, være urent i syv dage. Og ethvert åbnet kar, som ikke har et bånd bundet på sig, er urent. Og enhver som rører ved en dræbt mand eller et lig eller en menneskeknogle eller en grav på marken, skal være uren i syv dage.

Og de vil tage til den urene fra asken af den brændte renselse, og de skal hælde levende vand på den i et kar. Og han vil tage isop og dyppe den i vandet, en ren mand, og han skal stænke på huset og på karrene og på de sjæle, så mange som der måtte være der, og på den der har berørt det menneskelige ben eller den sårede eller den døde eller gravstedet. Og den rene skal stænke på den urene på den tredje dag og på den syvende dag, og han skal blive renses på den syvende dag, og han skal vaske sine klæder og bade sig i vand, og han vil være uren indtil aften. Og den mand, som er besmittet og ikke bliver renses, den sjæl skal udryddes fra forsamlingens midte, fordi han besmittede Herrens helligdom, fordi renselsesvandet ikke blev stænket på ham, han er uren. Og det skal være jer en evig lovbestemmelse, og den der stænker renselsens vand, skal vaske sine klæder, og den der rører ved renselsens vand, skal være uren indtil aften. Og alt hvad den urene rører, vil være urent, og den sjæl der rører det, vil være uren indtil aften.

20

Og Israels sønner kom, hele forsamlingen, ind i ørkenen Sin i den første måned, og folket forblev i Kadesh, og Miriam døde der, og hun blev begravet der. Og der var ikke vand til forsamlingen, og de samlede sig mod Moses og Aron. Og folket grublede til Moses og sagde: Gid vi var døde ved vores brødres undergang for Herrens åsyn. Og hvorfor bragte I Herrens forsamling op i denne ørken for at dræbe os og vores kvæg? Og hvorfor dette? I har ført os op fra Egypten for at komme til dette onde sted, et sted hvor der ikke bliver sået, hverken er der figentræer, hverken vinranker, hverken granatæbler, hverken er der vand at drikke.

Og Moses og Aaron kom fra forsamlingens ansigt til vidnesbyrdets telts dør, og de faldt på deres ansigt, og Herrens herlighed viste sig for dem. Og Herren taledes til Moses og sagde, Tag din stav, og forsamle menigheden, du og din broder Aaron, og tal til klippen foran dem, og den vil give sit vand, og I skal bringe vand ud til dem fra klippen, og I vil give menigheden og deres kvæg at drikke. Og Moses tog staven, som var foran Herren, som Herren havde befaleet. Og Moses og Aaron forsamlede menigheden foran klippen, og han sagde til dem: Hør mig, I ulydige, skal vi ikke fra denne klippe bringe vand frem til jer? Og Moses løftede sin hånd og slog klippen med staven to gange, og der kom meget vand ud, og menigheden drak, og deres kvæg. Og Herren sagde til Moses og Aaron, at I ikke troede på at helliggøre mig før Israels sønner, på grund af dette skal I ikke bringe denne forsamling ind i det land, som jeg har givet til dem. Dette er vandet af Modsigelse, fordi Israels sønner blev skældt ud foran Herren, og han blev helliget i dem.

Og Moses sendte budbringere fra Kades til kongen af Edom og lod sige: Således siger din broder Israel: Du kender al den møje, der har ramt os. Og vore fædre gik ned til Egypten, og vi opholdt os i Egypten i mange dage, og egypterne mishandlede os og vore fædre. Og vi råbte til Herren, og Herren hørte vor stemme, og han sendte en engel og førte os ud af Egypten, og nu er vi i byen Kadesh ved grænsen af dit land. Vi vil passere gennem dit land, vi vil ikke gå gennem marker, heller ikke gennem vingårde, heller ikke vil vi drikke vand fra din brønd, ad den kongelige vej vil vi gå, vi vil ikke dreje til højre eller til venstre, indtil vi passerer dine grænser. Og Edom sagde til ham: Du vil ikke passere gennem mit land, men hvis du gør, vil jeg gå ud i krig for at møde dig. Og Israels sønner siger til ham: Vi vil passere ved bjerget. Hvis jeg og mit kvæg drikker af dit vand, vil jeg give dig betaling, men sagen

er ingenting. Vi vil passere ved bjerget. Men han sagde: Du skal ikke passere gennem mig, og Edom gik ud for at møde ham med en stor skare og med stærk hånd. Og Edom var ikke villig til at give Israel lov til at passere gennem hans grænser, og Israel vendte bort fra ham. Og de rejste fra Kadesh, og Israels sønner, hele menigheden, ankom til bjerget Hor.

Og Herren sagde til Moses og Aaron på bjerget Hor ved grænserne af Edoms land, idet han sagde, Lad Aaron blive tilføjet til sit folk, fordi I ikke skal gå ind i det land, som jeg har givet til Israels sønner, fordi I provokerede mig ved spottens vand. Tag Aaron og Eleazar, hans søn, og før dem op på bjerget Hor, foran hele forsamlingen, Og afklæd Aaron hans kjortel, og ifør Eleazar, hans søn, den, og lad Aaron dø der, efter at være tilføjet. Og Moses gjorde som Herren befalede ham, og bragte ham op på bjerget Hor for hele forsamlingen, Og han afklædte Aaron hans klæder, og påklædte dem Eleazar, hans søn, og Aaron døde på bjergets top, og Moses og Eleazar gik ned fra bjerget. Og hele menigheden så, at Aron var død, og de begræd Aron i tredive dage, hele Israels hus.

21

Og den kana'anæiske konge Arad, som boede i ørkenen, hørte at Israel kom ad Athareins vej, og han kæmpede mod Israel og tog fanger fra dem. Og Israel bad en bøn til Herren og sagde: Hvis du overgiver dette folk i min hånd, vil jeg fuldstændigt ødelægge dem og deres byer. Og Herren hørte Israels stemme, og overleverede kananæeren under hans kontrol, og han viede ham til ødelæggelse, og hans byer, og de kaldte det sted Forbandelsen.

Og efter at have sat ud fra bjerget Hor ad vejen mod det røde hav, omringede de landet Edom, og folket blev modløst på vejen.

Og folket talte imod Gud og imod Moses og sagde: Hvorfor dette? Du førte os ud fra Egypten for at dræbe os i ørkenen, fordi der ikke er brød og heller ikke vand, og vores sjæl afskyr dette værdiløse brød. Og Herren sendte de dødelige slanger ind iblandt folket, og de bed folket, og meget folk af Israels sønner døde. Og da folket var ankommet til Moses, sagde de, at vi har syndet, fordi vi talte imod Herren og imod dig, bed derfor til Herren, og lad ham tage slangen væk fra os. Og Moses bad til Herren om folket, og Herren sagde til Moses: Gør dig selv en slange, og sæt den på et tegn, og det skal ske, at hvis en slange bider en mand, skal enhver, som er blevet bidt, leve når han ser den. Og Moses gjorde en bronzeslange, og satte den op på et tegn, og det skete, at når en slange bed en mand, og han så på bronzeslangen, da levede han.

Og Israels sønner rejste, og de slog lejr i Oboth. Og efter at have brudt op fra Oboth lejrede de sig i Achalga hinsides i ørkenen, som ligger over for Moab mod solens opgang. Og derfra afrejste de, og de slog lejr i Zareds dal. Og derfra drog de ud og lejrede sig hinsides Arnon i ørkenen, det område der springer frem fra amoriternes grænser, for Arnon er Moabs grænse, mellem Moab og amoritten. Derfor siges det i bogen, Herrens krig satte Zahab i brand, og Arnons strømme. Og han indsatte vandløbene for at bosætte Er, og det grænser op til Moabs grænser.

Og derfra kom brønden, denne brønd, som Herren sagde til Moses: Saml folket, og jeg vil give dem vand at drikke. Dengang sang Israel denne sang ved brønden: Begynd for den, brønd, Herskere gravede det, konger af nationer huggede det ud i deres kongerige, mens de herskede Og fra brønden til Manthanaein, og fra Manthanaein til Naaliel, og fra Naaliel til Bamoth, og fra

Bamoth til Ianin, som er på Moabs slette, fra toppen af det udhugne sted, der ser ud mod ørkenen.

Og Moses sendte ældste til Sihon, Amorritternes konge, med fredelige ord og sagde Vi vil passere gennem dit land; vi vil gå ad vejen, vi vil ikke dreje fra, hverken ind i mark eller ind i vingård. Vi skal ikke drikke vand fra din brønd, vi vil gå ad den kongelige vej, indtil vi passerer gennem dine grænser. Og Sihon gav ikke Israel lov til at passere gennem hans grænser, og Sihon samlede hele sit folk, og gik ud for at kæmpe mod Israel i ørkenen, og kom til Jahaz, og stillede op til kamp mod Israel. Og Israel slog ham med sværdet, og tog hans land i besiddelse, fra Arnon indtil Jabbok, indtil Ammons sønner, fordi Jazer er Ammons sønners grænse. Og Israel tog alle disse byer, og Israel boede i alle amorritternes byer, i Hesbon og i alle de byer, der grænsede til den. For Hesbon er Sihon, amoritkongens by, og han kæmpede tidligere mod Moabs konge, og de tog hele hans land fra Aroer til Arnon. På grund af dette vil gådeløserne sige: Kom til Heshbon, så Sihons by må blive bygget og opført. Fordi ild gik ud fra Hesbon, flamme fra Sihons by, og den fortærede indtil Moab, og den slugte Arnons søjler. Ve dig Moab, du omkomne folk af Kamos, deres sønner blev givet over for at bevares, og deres døtre som fanger til kongen af amoritterne, Sihon. Og deres sæd vil forgå, fra Hesbon indtil Daibon, og kvinderne tændte stadig yderligere ild over Moab.

Men Israel bosatte sig i alle amorritternes byer. Og Moses sendte folk for at udspionere Jazer, og de erobrede den og dens landsbyer, og de drev Amoritten ud, som boede der. Og efter at have vendt tilbage, gik de op ad vejen til Bashan, og Og, kongen af Bashan, gik ud for at møde dem, og hele hans folk til krig i Edrei. Og Herren sagde til Moses: Frygt ikke ham, fordi jeg har givet ham

i dine hænder, og alt hans folk, og hele hans land, og du skal gøre med ham, som du gjorde med Sihon, amoriternes konge, som boede i Heshbon. Og de slog ham og hans sønner og alt hans folk, indtil der ikke blev efterladt nogen overlevende af hans folk, og de arvede hans land.

22

Og efter at Israels sønner var draget af sted, slog de lejr vest for Moab ved Jordan lige over for Jeriko. Og da Balak, Zippors søn, havde set alt, hvad Israel havde gjort mod amoritten, Og Moab frygtede folket meget, fordi de var mange, og Moab følte væmmelse ved Israels sønner. Og Moab sagde til Midians ældsteråd: Nu vil denne forsamling slikke alt op rundt om os, ligesom kalven slikker det grønne op fra sletten, og Balak, Zippors søn, var konge af Moab på den tid. Og han sendte ambassadører til Balaam, søn af Beor i Pethor, som ligger ved floden i hans folks sønners land, for at kalde ham, og sagde: Se, et folk er kommet ud fra Egypten, og se, det har dækket jordens overflade, og dette folk sidder tæt ved mig. Og nu kom her og forbande for mig dette folk, fordi dette folk er stærkt i forhold til os, hvis vi kan være i stand til at slå dem, og jeg vil drive dem ud fra landet, fordi jeg ved at dem som du velsigner, de er velsignet, og dem som du forbander, de er forbandet. Og ældsterådet fra Moab og ældsterådet fra Midian gik af sted med spådommene i deres hænder, og de kom til Bileam og sagde Balaks ord til ham. Og han sagde til dem: Bliv her i nat, og jeg vil svare jer de ting, som Herren vil tale til mig. Og Moabs herskere blev hos Bileam.

Og Gud kom til Bileam og sagde til ham: Hvad vil disse mennesker hos dig? Og Balaam sagde til Gud: Balak, søn af Zippor, konge af Moab, sendte dem til mig og sagde, Se, et folk er

kommet ud fra Egypten og har dækket jordens overflade, og de sidder tæt ved mig, og kom nu og forbande dem for mig, om jeg da vil være i stand til at slå dem og drive dem ud fra landet. Og Gud sagde til Balaam: Du skal ikke gå med dem, heller ikke skal du forbande folket, for det er velsignet. Og Bileam stod op om morgenen og sagde til Balaks herskere: Rejs tilbage til jeres herre, Gud tillader mig ikke at gå med jer. Og Moabs herskere rejste sig, kom til Balak og sagde: Bileam vil ikke gå med os.

Og Balak sendte endnu flere herskere, som var mere ærefulde end disse. Og de kom til Balaam og sagde til ham: Således siger Balak, Sepphors søn: Jeg beder dig, tøv ikke med at komme til mig. For jeg vil ære dig ærefuldt, og alt hvad du siger, vil jeg gøre for dig, og kom og forbande dette folk for mig. Og Balaam svarede og sagde til Balaks herskere: Hvis Balak giver mig sit hus fuldt af sølv og guld, vil jeg ikke være i stand til at overtræde Herrens, Guds, ord for at gøre det lille eller stort i mit sind. Og vent nu også I her denne nat, og jeg vil vide hvad Herren yderligere vil tale til mig. Og Gud kom til Balaam om natten, og sagde til ham: Hvis disse mennesker er kommet for at kalde dig, så rejs dig og følg dem, men det ord som jeg vil tale til dig, det skal du gøre.

Og Balaam rejste sig om morgenen, sadlede sit æsel, og gik med Moabs herskere. Og Gud blev vred i vrede, fordi han selv gik, og Guds engel rejste sig for at modsætte sig ham, og han selv havde bestegt sit æsel, og hans to tjenere var med ham. Og da æslet havde set Guds engel stå imod på vejen, og sværdet trukket i hans hånd, vendte æslet til side fra vejen og gik ind på sletten, og han slog æslet med sin stav for at styre det på vejen.

Og Guds engel stod i vingårdens furer, hegn på den ene side og hegn på den anden side, Og da æslet havde set Guds engel,

pressede det sig selv mod væggen og knuste Bileams fod mod væggen, og han fortsatte med at piske det.

Og Guds engel fortsatte, og efter at være gået bort stillede han sig på et snævert sted, hvor det ikke var muligt at vige til højre eller venstre. Og da æslet havde set Guds engel, satte det sig ned under Balaam, og Balaam blev vred, og han slog æslet med stokken. Og Gud åbnede æslets mund, og den siger til Bileam: Hvad har jeg gjort dig, siden du har slået mig denne tredje gang? Og Balaam sagde til æslet, at du har spottet mig, og hvis jeg havde haft et sværd i hånden, ville jeg allerede have gennemboret dig. Og æslet siger til Balaam: Er jeg ikke dit æsel, som du har redet på fra din ungdom indtil i dag? Har jeg nogensinde plejet at gøre således mod dig? Men han sagde: Nej. Men Gud åbnede Bileams øjne, og han så Herrens engel stå imod ham på vejen med sværdet trukket i sin hånd, og han bøjede sig og kastede sig ned med ansigtet til jorden. Og Guds engel sagde til ham: Hvorfor slog du dit æsel denne tredje gang? Og se, jeg gik ud imod dig, fordi din vej ikke var passende for mig, og æslet, da det så mig, vendte sig bort fra mig denne tredje gang. Og hvis den ikke havde vendt sig bort, så havde jeg nu dræbt dig, men bevaret den. Og Balaam sagde til Herrens engel: Jeg har syndet, for jeg vidste ikke, at du stod imod mig på vejen for at møde mig, og nu, hvis det ikke er nok for dig, vil jeg vende om. Og Guds engel sagde til Bileam: Gå med menneskene, men det ord som jeg siger til dig, det skal du holde dig til at tale. Og Bileam gik med Balaks herskere.

Og da Balak havde hørt at Balaam var kommet, gik han ud for at møde ham i en by i Moab, som ligger ved Arnons grænser, som er ved den yderste del af grænserne. Og Balak sagde til Balaam: Sendte jeg ikke bud til dig for at kalde dig? Hvorfor kom du ikke til mig? Kan jeg virkelig ikke ære dig? Og Balaam sagde til Balak: Se,

jeg er nu kommet til dig. Vil jeg være i stand til at tale noget? Det ord, som Gud lægger i min mund, det vil jeg tale. Og Balaam gik med Balak, og de kom ind i byer i de udliggende områder. Og Balak ofrede får og kalve, og sendte til Balaam og til herskerne der var med ham. Og det skete om morgenen, og Balak tog Balaam med sig og førte ham op på Baals søjle, og viste ham derfra en del af folket.

23

Og Balaam sagde til Balak: Byg mig syv altre her, og forbered mig syv kalve og syv vædre her. Og Balak gjorde på den måde, som Balaam havde sagt til ham, og ofrede en kalv og en vædder på alteret. Og Bileam sagde til Balak: Stå ved dit offer, og jeg vil gå, om Gud vil vise sig for mig i mødet, og det ord, som han viser mig, vil jeg forkynde dig. Og Balak stod ved sit offer. Og Balaam gik for at spørge Gud, og han gik ligeud, og Gud viste sig for Balaam, og han sagde til ham: Balaam, de syv altre har jeg forberedt, og jeg har ofret en kalv og en vædder på alteret. Og Gud kastede ord ind i Bileams mund, og sagde, idet han vendte sig mod Balak: Således skal du tale. Og han vendte sig til ham, og han stod ved sine brændofringer, og alle Moabs herskere var med ham, og Guds ånd kom over ham. Og efter at have taget sin lignelse op, sagde han: Fra Mesopotamien sendte Balak, Moabs konge, bud efter mig fra bjergene i øst og sagde: Kom og forbande Jakob for mig, og kom og forbande Israel for mig. Hvad skulle jeg velsigne, som Herren ikke velsigner? Eller hvad skulle jeg forbande, som Gud ikke forbander? Fordi jeg vil se ham fra bjergenes top, og jeg vil observere ham fra højene, se, folket vil bo alene, og det vil ikke blive regnet blandt nationerne. Hvem har perfektioneret Jakobs sæd, og hvem vil tælle Israels klaner? Måtte min sjæl dø blandt de retfærdiges sjæle, og måtte min sæd blive som disses sæd.

Og Balak sagde til Balaam: Hvad har du gjort mod mig? Jeg har kaldt dig for at forbande mine fjender, og se, du har velsignet dem med velsignelse. Og Balaam sagde til Balak: Vil jeg ikke holde fast ved at tale alt det, som Gud lægger i min mund? Og Balak sagde til ham: Kom endnu med mig til et andet sted, hvorfra du ikke vil se ham, men kun en del af ham vil du se, men ikke dem alle, og forbande ham for mig derfra.

Og han tog ham med til markens udkigstårn på toppen af det huggede sted, og han byggede der syv altre, og ofrede en kalv og en vædder på alteret. Og Balaam sagde til Balak: Stå ved dine ofringer, jeg vil gå for at spørge Gud. Og Gud mødte Balaam, og lagde et ord i hans mund, og sagde: Vend tilbage til Balak, og dette skal du tale. Og han vendte tilbage til ham, og han stod ved hans brændoffer, og alle Moabs herskere var med ham, og Balak sagde til ham: Hvad talte Herren? Og efter at have taget sin lignelse op, sagde han: Stå op, Balak, og hør, lyt, du vidne, Zippors søn. Gud er ikke som et menneske, at han skulle lyve, heller ikke som en menneskesøn, at han skulle blive truet. Har han selv sagt det, vil han så ikke gøre det? Vil han tale og ikke holde fast ved det? Se, jeg har påtaget mig at velsigne; jeg vil velsigne, og jeg vil ingenlunde vende det tilbage. Der vil ikke være møje i Jakob, heller ikke vil besvær blive set i Israel. Herren hans Gud er med ham, herskernes herlighed er i ham. Gud, som førte ham ud af Egypten, er som en enhjørnings herlighed for ham. For der er ikke spådomskunst i Jakob, heller ikke spådomskunst i Israel; i rette tid vil det blive sagt til Jakob og til Israel, hvad Gud vil fuldføre. Se, folket vil rejse sig som en løveunge, og som en løve vil det ophøje sig; det vil ikke sove, indtil det spiser bytte, og drikker blod af de sårede.

Og Balak sagde til Balaam: Hverken skal du forbande ham for mig med forbandelser, eller skal du velsigne ham. Og Bileam svarede og sagde til Balak: Talte jeg ikke til dig og sagde, det ord som Gud taler, det vil jeg gøre? Og Balak sagde til Balaam: Kom, jeg vil tage dig til et andet sted, hvis det vil behage Gud, og forbande ham for mig derfra. Og Balak tog Balaam op på toppen af Phogor, som strækker sig ind i ørkenen. Og Balaam sagde til Balak: Byg mig syv altre her, og forbered mig syv kalve og syv vædre her. Og Balak gjorde ligesom Balaam sagde til ham, og ofrede en kalv og en vædder på alteret.

24

Og da Balaam så, at det var godt for Herren at velsigne Israel, gik han ikke som sædvanligt til møde med varslerne, og han vendte sit ansigt mod ørkenen. Og da Balaam løftede sine øjne, så han Israel lejret efter stammer, og Guds ånd kom over ham. Og efter at have optaget sin lignelse, sagde Bileam, søn af Beor: Det siger manden, der sandelig ser Han siger, idet han hører den stærkes ord, han som så Guds syn i søvn, hans øjne afsløret. Som smukke er dine hjem, Jakob, dine telte, Israel, Som skyggende dale, og som haver ved en flod, og som telte, hvilke Herren opslog, og som cedre ved vande. En mand vil gå ud fra hans sæd, og han vil herske over mange nationer, og Gogs kongerige vil blive ophøjet, og hans kongerige vil vokse. Gud førte ham ud af Egypten, som en enhjørnings herlighed var med ham. Han skal fortære hans fjenders nationer og suge marven ud af deres knogler, og med sine pile skal han skyde fjenden igennem. Havende lagt sig ned hvilede han som en løve og som en unge, hvem vil rejse ham op, de der velsigner dig er velsignede, og de der forbander dig er forbandede.

Og Balak blev vred på Balaam, og slog sine hænder sammen, og Balak sagde til Balaam: Jeg har kaldt dig for at forbande min fjende, og se, du har velsignet tredje gang dette. Nu derfor flygt til dit sted. Jeg sagde, jeg vil ære dig, og nu har Herren berøvet dig æren. Og Balaam sagde til Balak: Talte jeg ikke også til dine budbringere, som du sendte til mig, og sagde: Hvis Balak giver mig sit hus fuldt af sølv og guld, vil jeg ikke være i stand til at overtræde Herrens ord for at gøre det godt eller ondt af mig selv; hvad end Gud siger, det vil jeg sige. Og nu se, jeg rejser bort til mit sted, kom, jeg vil rådgive dig om, hvad dette folk vil gøre mod dit folk i de sidste dage.

Og efter at have taget sin lignelse op, sagde han,

Balaam, Beors søn, siger, manden som sandelig ser siger, hørende Guds ord, kendende viden fra den Højeste, og havende set Guds syn i søvn, hans øjne afdækket. Jeg vil vise ham, men ikke nu, jeg velsigner, men det nærmer sig ikke, en stjerne vil stige op fra Jakob, en mand vil rejse sig fra Israel, og han vil knuse Moabs ledere, og han vil plyndre alle Seths sønner. Og Edom skal blive en arv, og Esau, hans fjende, skal blive en arv, og Israel handlede med styrke. Og der vil opstå en fra Jakob, og han vil ødelægge den, der bliver frelst fra byen. Og da han så Amalek, og tog sin lignelse op, sagde han: Amalek er begyndelsen af nationerne, og deres sæd vil forgå. Og da han så kenitten, og tog sin lignelse op, sagde han: Stærk er din bolig, og hvis du sætter din rede i klippen, Og hvis der bliver en rede af snedighed for Beor, vil assyrerne tage dig til fange. Og da han havde set Og og havde taget sin lignelse op, sagde han: O, o, hvem vil leve, når Gud sætter disse ting? Og der vil gå ud fra Kittims hånd, og de vil mishandle Assyrien, og de vil mishandle hebræerne, og de selv vil med ét sind

omkomme. Og Bileam rejste sig og gik væk, idet han vendte tilbage til sit sted, og Balak gik til sit.

25

Og Israel slog sig ned i Shittim, og folket blev vanhelliget ved at bole med Moabs døtre. Og de kaldte dem til deres afguders ofringer, og folket spiste af deres ofringer, og de tilbad deres afguder. Og Israel blev indviet til Baal-peor, og Herren blev vred på Israel. Og Herren sagde til Moses: Tag alle folkets ledere og henret dem for Herren i solens påsyn, og Herrens vredesharme vil vende bort fra Israel. Og Moses sagde til Israels stammer: Dræb hver sin egen, som blev indviet til Baal-peor. Og se, en mand af Israels sønner kom og bragte sin broder til den midianitiske kvinde for Moses og for hele Israels sønners forsamling, men de selv græd ved døren til vidnesbyrdets telt. Og da Pinehas, søn af Eleazar, søn af præsten Aaron, så dette, rejste han sig op fra forsamlingens midte og tog en reb-pisk i hånden, Han gik ind efter israelitten ind i ovnen og gennemborede dem begge, både manden, israelitten, og kvinden gennem hendes livmoder, og plagen ophørte fra Israels sønner. Og de døde i plagen blev fireogtyve tusind.

Og Herren taledes til Moses og sagde, Phinehas, søn af Eleazar, søn af Aaron, præsten, standsede min vrede fra Israels sønner, idet han viste min nidkærhed iblandt dem, og jeg ødelagde ikke Israels sønner i min nidkærhed. Således sagde jeg: Se, jeg giver ham fredens pagt. Og det vil være for ham og hans sæd efter ham en evig præstedømmets pagt, fordi han var nidkær for sin Gud og gjorde soning for Israels sønner. Men navnet på manden, israelitten der var blevet slået, som blev slået sammen med midianitkvinden, var Zambri, søn af Salmon, hersker over

familiens hus af Simeons stamme. Og navnet på den midianitiske kvinde, den ramte, var Chasbi, datter af Zur, fyrste over nationen Ommoth, af Midians slægtshus.

Og Herren talte til Moses og sagde: Tal til Israels sønner og sig: Vær fjendtlige over for Midianiterne og slå dem, fordi de selv er fjendtlige mod jer i svig, i alt det som de bedrager jer gennem Phogor, og gennem Chasbi, datteren af fyrsten af Midian, deres søster, den som blev slået på dagen for slaget på grund af Phogor.

26

Og det skete efter plagen, og Herren talte til Moses og Eleazar, præsten, og sagde, Tag begyndelsen på hele Israels sønners forsamling fra tyveårsalderen og opefter efter deres fædres huse, alle der drager ud til kamp i Israel.

Og Moses og præsten Eleazar talte i Araboth Moab ved Jordan over for Jeriko og sagde, fra tyve år og opefter, på den måde Herren befalede Moses, og Israels sønner, de som var draget ud af Egypten, Reuben, Israels førstefødte, og Reubens sønner: Enoch, og Enochs folk, Pallu, Pallus folk. Til Asron, Asroneifolket; til Charmi, Charmi-folket. Disse var Rubens folk, og deres optælling blev tre og fyrre tusinde og syvhundrede og tredive.

Og Pallus sønner: Eliab. Og Eliabs sønner, Nemuel og Dathan og Abiram, disse var de udpegede fra forsamlingen, disse er de, som rejste sig imod Moses og Aaron i Korahs forsamling, i oprøret mod Herren. Og jorden åbnede sin mund og slugte dem og Korah, ved hans menigheds død, da ilden fortærede de to hundrede og halvtreds, og de blev til et tegn, Men Korahs sønner døde ikke.

Og Simeons sønner, Simeons sønners folk: til Namuel, Namuelitternes folk; til Jamin, Jaminitternes folk; til Jachin, Jachinitternes folk; Til Zara hører folket Zarai, til Saul hører folket Sauli. Disse Simeons folk fra deres optælling: to og tyve tusinder og to hundrede.

Judah's sønner var Er og Onan, og Er og Onan døde i landet Kanaan. Og Judahs sønner blev inddelt efter deres klaner: til Shiloh, Shelaniternes folk, til Phares, Pereziternes folk, til Zerah, Zerahiternes folk. Og Phares sønner blev: til Asron, folket Asroniterne, til Iamun, folket Iamuniterne. Disse folk af Juda ifølge deres inspektion: seks og halvfjerds tusind og fem hundrede.

Og Issakars sønner ifølge deres klaner: til Tola folket Tolaitterne, til Pua folket Punitterne, Til Iasoub hører folket Iasoubi, til Samram hører folket Samrami. Disse folk af Issakar fra deres optælling: fire og tres tusinder og fire hundrede.

Zebuluns sønner ifølge deres klaner: til Sered, folket Serediterne; til Allon, folket Alloniterne; til Allel, folket Allelitterne. Disse folk fra Zebulun fra deres optælling, tres tusinde og fem hundrede.

Gads sønner ifølge deres klaner: til Saphon, folket Saphoniterne, til Haggi, folket Haggiterne, til Shuni, folket Shuniterne, til Azene, folket af Azene, til Addi, folket af Addi, til Arod, folket Aroadi, til Ariel, folket Arieli. Disse er folkene af Gads sønner fra deres optælling: fire og fyrre tusinde og fem hundrede.

Ashers sønner ifølge deres klaner: til Jamin, folket Jaminiterne; til Jesou, folket Jesouiterne; til Baria, folket

Bariaiterne. Til Kober, folket Koberi; til Melchiel, folket Melchieli. Og navnet på Ashers datter var Sarai. Disse folk af Aser fra deres optælling, tre og fyrre tusinde og fire hundrede.

Josephs sønner ifølge deres klaner, Manasse og Efraim.

Manassehs sønner. Til Machir, det machiritiske folk, og Machir avlede Gilead, til Gilead, det gileaditiske folk. Og disse var Gileads sønner: Ahiezer, Ahiezeriternes folk; Cheleg, Chelegiternes folk. Til Esriel, folket Esrieli; til Shechem, folket Sychemi. Til Symaer, folket af Symaeri, og til Opher, folket af Opheri. Og Salpaad, Ophers søn, fik ikke sønner, men døtre, og disse er navnene på Salpaads døtre: Mala, Noua, Egla, Melcha og Thersa. Disse folk af Manasse fra deres optælling, to og halvtreds tusinder og syvhundrede.

Og disse var Efraims sønner: til Suthala hørte folket Shuthelahitterne, til Taanach hørte folket Tahanitterne. Disse er Shuthelahs sønner: til Eden, Edens folk. Disse er Efraims folk fra deres optælling, to og tredive tusinde og fem hundrede, disse er Josefs sønners folk efter deres klaner.

Benjamins sønner ifølge deres klaner: til Bale, Belaitternes klan, til Ashbel, Ashbelitternes klan, til Ahiram, Ahiramitternes klan.

Til Sophan, folket af Sophanes. Og Bales sønner blev Adar og Noeman; til Adar hørte folket Adari, og til Noeman hørte folket Noemani. Disse er Benjamins sønner efter deres klaner fra deres optælling, fem og tredive tusinde og fem hundrede.

Og Dans sønner ifølge deres klaner: til Shuham, Shuhamitternes folk; disse er Dans folk ifølge deres klaner. Alle Sameis folk ifølge deres optælling: fireogtres tusinde og firehundrede.

Naftalis sønner ifølge deres klaner: til Asiel, folket det asielitiske, til Gauni, folket det gaunitiske. Til Jeser, folket Jeseri; til Sellem, folket Sellemi. Disse er Naftalis folk fra deres optælling, fyrre tusinde og tre hundrede.

Denne optælling af Israels sønner: seks hundrede tusinde og tusind og syv hundrede og tredive.

Og Herren talede til Moses og sagde, Mellem disse skal jorden blive delt til arv efter antallet af navne. Til de flere skal du forøge arven, og til de færre skal du formindske deres arv; til hver enkelt skal deres arv gives, som de blev talt. Gennem lodkastning skal landet blive fordelt efter navnene, ifølge deres fædres stammer skal de arve. Fra loddet skal du fordele deres arv mellem mange og få.

Og Levis sønner ifølge deres klaner: til Gershon, Gershoniternes folk, til Kohath, Kohathiternes folk, til Merari, Merariternes folk. Disse er Levis sønners folk: Lobeni-folket, Hebroni-folket, Kore-folket og Mousi-folket, og Kaath avlede Amram. Men navnet på hans hustru var Jokebed, datter af Levi, som fødte disse til Levi i Egypten, og hun fødte til Amram Aron og Moses, og Miriam deres søster. Og Aaron fik: Nadab og Abiud og Eleazar og Ithamar. Og Nadab og Abiud døde, da de frembar fremmed ild foran Herren i Sinai ørken. Og de blev fra deres optælling tre og tyve tusinde, hver mandlig fra en måned gammel

og opefter, for de blev ikke talt sammen blandt Israels sønner, fordi der ikke gives dem arvelod blandt Israels sønner.

Og dette var tællingen af Moses og Eleazar, præsten, som de foretog af Israels sønner i Moabs Araboth ved Jordan over for Jeriko. Og blandt disse var der ikke en mand af dem, der var blevet inspiceret af Moses og Aaron, da de inspicerede Israels sønner i Sinai ørken. Fordi Herren sagde til dem: Ved døden skal de dø i ørkenen, og der blev ikke efterladt en eneste af dem, undtagen Kaleb, Jefunnes søn, og Josva, Nuns søn.

27

Og Salpaads døtre nærmede sig, søn af Opher, søn af Galaad, søn af Machir, af Manassehs folk, af Josephs sønner, og disse var deres navne: Maala og Noua og Eglā og Melcha og Thersa, og efter at have stået før Moses og før Eleazar, præsten, og før herskerne og før hele forsamlingen ved døren til vidnesbyrdets telt, siger de, Vor fader døde i ørkenen, og han selv var ikke i midten af den forsamling, der samlede sig foran Herren i Korahs forsamling, fordi han døde på grund af sin synd, og der blev ikke sønner til ham. Lad ikke vor faders navn blive udslettet fra midten af hans folk, fordi der ikke er en søn til ham. Giv os besiddelse blandt vor faders brødre. Og Moses bragte deres sag frem for Herren.

Og Herren talede til Moses, Sigende, retteligt har Salpaads døtre talt. Du vil give dem en gave af arvebesiddelse midt iblandt deres faders brødre, og du vil tildele deres faders lod til dem. Og til Israels sønner skal du tale, Sigende: hvis en mand dør, og han ikke har en søn, skal I overføre hans arv til hans datter. Men hvis han ikke har en datter, skal I give arven til hans broder. Men hvis han ikke har brødre, skal I give arven til hans faders broder. Hvis der

men ikke er brødre af hans fader, skal I give arven til den nærmeste slægtning fra hans stamme, for at han kan arve hans ting, og dette skal være for Israels sønner en retsforordning af dom, som Herren befalede Moses.

Og Herren sagde til Moses: Gå op på bjerget hinsides Jordan, dette bjerg Nabau, og se landet Kanaan, som jeg giver Israels sønner i besiddelse. Og du vil se det, og du vil blive samlet til dit folk, du også, ligesom din bror Aaron blev samlet ved bjerget Hor. Fordi I overtrådte mit ord i ørkenen Sin, da menigheden modsatte sig, skulle I hellige mig, men I helligede mig ikke ved vandet foran dem; dette er modsigelsens vand i Kadesh i ørkenen Sin. Og Moses sagde til Herren, Lad Herren, åndernes og alt køds Gud, beskikke en mand over denne menighed Hvem der vil gå ud foran dem, og hvem der vil gå ind foran dem, og hvem der vil føre dem ud, og hvem der vil føre dem ind, så Herrens forsamling ikke vil være som får, der ikke har nogen hyrde. Og Herren talte til Moses og sagde: Tag til dig Josva, Nuns søn, en mand som har ånd i sig, og du skal lægge dine hænder på ham, Og du skal sætte ham op før præsten Eleazar, og du skal befale ham før hele menigheden, og du skal befale om ham før dem. Og du vil give af din herlighed på ham, så at Israels sønner må adlyde ham. Og han vil stå før præsten Eleazar, og de skal spørge ham om dommen af åbenbaringerne før Herren. På hans mund skal de gå ud, og på hans mund skal de gå ind, han og Israels sønner med én vilje, og hele forsamlingen.

Og Moses gjorde som Herren havde befale ham, og han tog Joshua og stillede ham frem for præsten Eleazar og for hele menigheden, Og han lagde sine hænder på ham og indsatte ham, ligesom Herren havde befale Moses.

Og Herren taledede til Moses og sagde, Befal Israels sønner, og du skal sige til dem: Mine gaver, mine gaver, mine ofringer til en vellugtende duft skal I overholde at ofre til mig ved mine fester. Og du skal sige til dem: Disse er de ofringer, som I skal bringe til Herren: to årgamle lam uden lyde hver dag til brændoffer, uafbrudt. Det ene lam skal du gøre om morgenen, og det andet lam skal du gøre mod aften.

Og du skal lave den tiende del af en efah fint mel til et offer blandet i olie i en fjerdedel af en hin. Det vedvarende brændoffer, som blev bragt på bjerget Sinai til en vellugtende duft for Herren. Og hans drikoffer, den fjerde del af en hin til det ene lam, skal du udgyde i helligdommen som et drikoffer af stærk drik til Herren, Og det andet lam skal du tilberede mod aften, ifølge dets offer og ifølge dets drikoffer skal I gøre det til en vellugtende duft for Herren. Og på sabbatsdagen skal I bringe to etårige lam uden lyde og to tiendedele fint mel blandet i olie til offer og drikoffer, Brændoffer på sabbaterne i sabbaterne på det uafbrudte brændoffer, og dets drikoffer.

Og ved nymånerne skal I bringe brændoffer til Herren: to kalve af okser, og en vædder, syv årgamle lam uden lyde. Tre tiendedele fint mel blandet i olie til den ene kalv, og to tiendedele fint mel blandet i olie til den ene vædder, En tiendedel fin mel blandet i olie til hvert lam, et offer, en duft af vellugt, en offergave til Herren. Deres drikoffer skal være den halve hin til den ene kalv, og den tredje del af en hin til den ene vædder. Og den fjerde del af en hin skal være til det ene lam af vin, dette brændoffer måned for måned gennem årets måned.

Og en ged fra gederne angående synd til Herren skal det gøres ved det stadige brændoffer og dets drikoffer.

Og i den første måned, på den fjortende dag af måneden, er der påske for Herren. Og på den femtende dag af denne måned er der fest, syv dage skal I spise usyret brød. Og den første dag skal være kaldet hellig for jer, I må ikke udføre noget trælsk arbejde. Og I skal bringe brændofre som offer til Herren: to kalve af okser, en vædder, syv årgamle lam; de skal være lydefri for jer. Og deres offer af fint mel blandet i olie, tre tiendedele til den ene kalv, og to tiendedele til den ene vædder. En tiendedel skal du gøre til hvert lam, til de syv lam. Og en ged fra gederne angående synd, for at sone for jer, Undtagen det stadige morgenbrændoffer, som er det vedvarende brændoffer. Disse ting skal I gøre hver dag i de syv dage, en gave, et offer til en vellugts duft for Herren; ved det bestandige brændoffer skal du gøre dets drikoffer. Og den syvende dag skal være kaldet hellig for jer, intet trælleagtigt arbejde skal I gøre på den.

Og på de unges dag, når I bringer et nyt offer til Herren af ugerne, skal der være en hellig forsamling for jer, I skal ikke gøre noget trælleagtigt arbejde. Og I skal bringe brændofre til Herren som en duft af vellugt: to kalve af okser, en vædder, syv etårige lam uden lyde. Deres offer af fint mel blandet i olie, tre tiendedele til den ene kalv, og to tiendedele til den ene vædder. En tiendedel til hvert lam, til de syv lam, Og en ged fra gederne som syndoffer, for at sone for jer, udover det stadige brændoffer, Og I skal bringe deres offer til mig, de skal være lydefri for jer, og deres libationer.

Og i den syvende måned, på den første dag af måneden, skal der være en hellig forsamling for jer, I må ikke udføre noget trælleagtigt arbejde, det skal være en signaldag for jer. Og I skal bringe brændofre til en duft af vellugt for Herren: en kalv af okser, en vædder, syv årgamle lam uden lyde. Deres offer af fint mel blandet i olie, tre tiendedele til den ene kalv, og to tiendedele til den ene vædder, En tiendedel til hvert lam, til de syv lam, Og en ged fra gederne angående synd, for at sone for jer, Undtagen brændofrene ved nymånen, og deres ofre, og deres drikofre, og det bestandige brændoffer, og deres ofre og deres drikofre ifølge deres fortolkning til en vellugtende duft for Herren.

Og den tiende dag af denne måned skal være kaldet hellig for jer, og I skal plage jeres sjæle, og I skal ikke udføre noget arbejde. Og I skal bringe brændofre til Herren som en duft af vellugt, ofre til Herren: en kalv fra okserne, en vædder, syv etårige lam; de skal være ulastelige for jer. Deres offer af fint mel blandet i olie, tre tiendedele til den ene kalv, og to tiendedele til den ene vædder, En tiendedel til hvert lam, til de syv lam, Og en ged fra gederne angående synd, for at sone for jer, undtagen det angående syndens soning, og det stadige brændoffer, dets offer og dets drikoffer ifølge fortolkningen til en duft af vellugt, et offer til Herren.

Og på den femtende dag af denne syvende måned skal der være en hellig forsamling for jer, I må ikke udføre noget trælleagtigt arbejde, og I skal fejre denne fest for Herren i syv dage. Og I skal bringe brændofre som offer til en duft af vellugt for Herren, på den første dag tretten kalve fra okser, to vædre, fjorten årgamle lam, de skal være lydefri. Deres ofre af fint mel blandet i olie: tre tiendedele til den ene kalv, til de tretten kalve, og to tiendedele til den ene vædder, til de to vædder, En tiendedel til

hvert lam, for de fjorten lam, Og en ged fra gederne om synd, undtagen det stadige brændoffer, deres ofre og deres drikoffer.

Og på den anden dag tolv kalve, to vædder, fjorten årgamle lam uden lyde. Deres offer og deres drikoffer til kalvene og vædrene og lammene ifølge deres tal, ifølge deres fortolkning. og en ged fra gederne angående synd, undtagen det bestandige brændoffer, deres offergaver og deres drikoffergaver.

Den tredje dag: elleve kalve, to vædre, fjorten årgamle lam uden lyde. Deres offer og deres drikoffer til kalvene og vædrene og lammene ifølge deres tal, ifølge deres fortolkning. Og en ged fra gederne om synd, undtagen det stadige brændoffer, deres ofre og deres drikoffer.

På den fjerde dag: ti kalve, to vædre, fjorten årgamle lam uden lyde. Deres ofre og deres drikofre til kalvene og vædrene og lammene ifølge deres antal, ifølge deres fortolkning. Og en ged fra gederne om synd, undtagen det stadige brændoffer, deres ofre og deres drikoffer.

Den femte dag: ni kalve, to vædre, fjorten årgamle lam uden lyde. Deres ofre og deres drikofre til kalvene og vædrene og lammene ifølge deres antal, ifølge deres fortolkning. Og en ged fra gederne om synd, undtagen det vedvarende brændoffer, deres ofringer og deres drikofringer.

Den sjette dag: otte kalve, to vædre, fjorten årgamle lam uden lyde. Deres ofre og deres drikofre til kalvene og vædrene og lammene ifølge deres antal, ifølge deres fortolkning. Og en ged fra gederne om synd, undtagen det uafbrudte brændoffer, deres offergaver og deres drikoffer.

Den syvende dag syv kalve, to vædre, fjorten årgamle lam uden lyde. Deres ofre og deres drikofre til kalvene og vædrene og lammene ifølge deres antal, ifølge deres fortolkning. Og en gedekid fra gederne om synd, undtagen det stadige brændoffer, deres ofringer og deres drikoffer. Og på den ottende dag skal der være en afsluttende forsamling for jer, I må ikke udføre noget trælleagtigt arbejde på denne dag. Og I skal bringe brændofre som en duft af vellugt, ofre til Herren: en kalv, en vædder, syv årgamle lam uden lyde. Deres ofre og deres drikofre til kalven og til vædderen og til lammene ifølge deres antal, ifølge deres ordning. Og en ged fra gederne som syndoffer, foruden det stadige brændoffer, deres slagtofre og deres drikoffer.

Disse ting skal I gøre for Herren ved jeres fester, undtagen jeres bønner, og jeres frivillige gaver, og jeres brændofre, og jeres slagtofre, og jeres drikofre, og jeres frelsesofre.

30

Og Moses talte til Israels sønner i overensstemmelse med alt, hvad Herren havde befaleet Moses. Og Moses talte til herskerne over Israels sønners stammer og sagde: Dette er det ord, som Herren har befaleet. En mand, som aflægger et løfte til Herren, eller sværger en ed, eller binder sig med en forpligtelse angående sin sjæl, skal ikke vanhellige sit ord; alt hvad der går ud fra hans mund, skal han gøre. Hvis men en kvinde aflægger et løfte til Herren, eller binder sig til en forpligtelse i sin faders hus i sin ungdom, Og hvis hendes fader hører hendes bønner og hendes forpligtelser, som hun har pålagt sin sjæl, og hendes fader tier, da vil alle hendes bønner stå fast, og alle de forpligtelser, som hun har pålagt sin sjæl, forblive. Hvis hendes fader afviser på den dag, han hører alle hendes bønner og de forpligtelser, som hun har

fastsat mod sin sjæl, vil de ikke stå, og Herren vil rense hende, fordi hendes fader afviste.

Hvis hun, efter at være blevet gift, bliver gift med en mand, og hendes bønner er på hende ifølge hendes læbers sondring, som hun har fastsat mod sin sjæl, Og hvis hendes mand hører det og tier stille til hende på den dag han hører det, da vil alle hendes bønner og hendes forpligtelser, som hun har fastsat imod sin sjæl, stå ved magt. Hvis hendes mand afviser det på den dag han hører det, forbliver alle hendes bønner og hendes forpligtelser, som hun har fastsat mod sin sjæl, ikke, fordi manden afviste hende, og Herren vil rense hende.

Og en enkes og en bortstødts løfte, alt hvad hun måtte love ved sin sjæl, skal forblive bindende for hende. Men hvis i hendes mands hus hendes løfte, eller bestemmelsen mod hendes sjæl med ed, Og hvis hendes mand hører det og tier stille til hende og ikke nægter hende det, da vil alle hendes bønner stå ved magt, og alle hendes forpligtelser, som hun har pålagt sin sjæl, vil stå ved magt imod hende. Hvis hendes mand fjerner dem på den dag, han hører det, så vil intet af det, der udgår fra hendes læber ifølge hendes bønner og ifølge de forpligtelser vedrørende hendes sjæl, forblive gyldigt for hende, hendes mand har fjernet dem, og Herren vil rense hende. Enhver bøn og enhver ed af binding til at skade sjælen, hendes mand skal opstille, og hendes mand skal fjerne Hvis han forbliver tavs dag efter dag, så skal han bekræfte alle hendes bønner og alle de forpligtelser, der hviler på hende, skal han bekræfte, fordi han var tavs den dag, han hørte det. Hvis manden fjerner det efter den dag, han hørte det, så vil han bære sin synd. Disse er de forordninger, som Herren befalede Moses, mellem en mand og hans hustru, og mellem en fader og datter i ungdommen i faderens hus.

Og Herren taledede til Moses og sagde, Hævn Israels sønners hævn over Midianiterne, og til sidst vil du blive samlet til dit folk. Og Moses talte til folket og sagde: Væbn mænd fra jeres midte, og opstil dem i slagorden foran Herren imod Midian for at udøve Herrens hævn over Midian. Tusind fra hver stamme, tusind fra hver stamme, fra alle Israels sønners stammer, send dem i kamp. Og de talte tusind fra hver stamme ud fra Israels tusinder, tolv tusinder bevæbnet til kamp. Og Moses sendte dem, tusind fra hver stamme, tusind fra hver stamme med deres styrke, og Pinehas, søn af Eleazar, søn af Aron, præsten, og de hellige kar, og signaltrompeter i deres hænder.

Og de stillede op til kamp mod Midian, som Herren havde befalet Moses, og de dræbte alle mænd. Og de dræbte kongerne af Midian sammen med deres sårede, og Evi, og Rekem, og Sur, og Hur, og Reba, fem konger af Midian, og Balaam, Beors søn, dræbte de med sværdet sammen med deres sårede, Og de plyndrede Midians kvinder og deres bagage, og deres kvæg, og alle deres besiddelser, og deres styrke plyndrede de, Og alle deres byer i deres bosættelser og deres gårde brændte de i ild. Og de tog alt deres bytte og alt deres rov fra menneske til dyr. Og de bragte fangerne og byttet og plyndringen til Moses og til præsten Eleazar og til alle Israels sønner ind i lejren i Araboth Moab, som ligger ved Jordan over for Jeriko. Og Moses og præsten Eleazar og alle forsamlingens ledere gik ud for at møde dem udenfor lejren. Og Moses blev vred på tilsynsførerne over styrken, tusindførerne og hundredførerne, der kom fra krigens slaglinje. Og Moses sagde til dem: Hvorfor har I skånet alle kvinderne? Disse var nemlig for Israels sønner ifølge Balaams ord for at vende dem bort og få dem til at overse Herrens ord på grund af Phogor, og plagen ramte

Herrens forsamling. Og nu dræb alle mænd blandt byttet, og dræb hver kvinde som har kendt en mands seng. Og skån alle de kvinder, som ikke kender en mands seng. Og I skal slå lejr udenfor lejren i syv dage, enhver der har dræbt og den der rører den dræbte skal renses på den tredje dag og på den syvende dag, I og jeres fanger. Og ethvert dække og ethvert læderkar, og alt arbejde af gedeskind, og ethvert trækar skal I renses.

Og Eleazar, præsten, sagde til mændene af styrken, som kom fra krigens slagorden: Dette er lovens forordning, som Herren befalede Moses. Undtagen guld og sølv og bronze og jern og bly og tin, Enhver ting, der vil passere gennem ild, skal renses, men ellers skal den renses med renselsens vand, og alt det, som ikke passerer gennem ild, skal passere gennem vand. Og I skal vaske klæderne på den syvende dag, og I vil blive renses, og efter dette vil I gå ind i lejren.

Og Herren talte til Moses og sagde, Tag det samlede antal af krigsbytte fra fangenskab, fra mennesker til dyr, du og Eleazar, præsten, og overhovederne for menighedens fædreneslægter. Og I skal dele byttet mellem krigerne, der gik ud i slagordenen, og hele forsamlingen. Og I skal afsætte en afgift til Herren fra de mænd, krigerne, der er draget ud i slagordenen, én sjæl af fem hundrede, af mændene og af kvæget og af okserne og af fårene og af æslerne, Og fra deres halve del skal I tage. Og du skal give præsten Eleazar Herrens førstefrugter. Og fra Israels sønners halvdel skal du tage én fra halvtreds af menneskene, og af okserne, og af fårene, og af æslerne, og af alt kvæget, og du skal give dem til levitterne, som holder vagt ved Herrens telt.

Og Moses og præsten Eleazar gjorde, som Herren havde befalede Moses. Og overskuddet af byttet, som krigsmændene tog,

blev fra fårene seks hundrede og femoghalvfjerds tusinde Og okser, to og halvfjerds tusind, Og æsler, en og tres tusinde, Og sjæle af mennesker fra de kvinder, som ikke kendte en mands seng, alle sjæle, to og tredive tusinde. Og det skete, at halvdelen, den portion af dem der var gået ud i krigen, af antallet af fårene var tre hundrede og syvogtredive tusind og fem hundrede. Og det skete, at Herrens andel af fårene blev seks hundrede og halvfjerds, Og okser, seks og tredive tusinder, og afgiften til Herren, to og halvfjerds, Og æsler, tredive tusind og fem hundrede, og afgiften til Herren, en og tres. Og menneskesjæle, seksten tusinde, og deres afgift til Herren, toogtredive sjæle.

Og Moses gav Herren offergaven af Gud til præsten Eleazar, som Herren havde befaleet Moses, fra den halve portion af Israels sønner, som Moses adskilte fra krigerne. Og det skete, at halvdelen af forsamlingens får var tre hundrede og syvogtredive tusind og fem hundrede, Og okser, seks og tredive tusinder, Æsler, tredive tusind og fem hundrede, Og sjæle af mennesker, seksten tusind. Og Moses tog fra Israels sønners halve portion den ene ud af de halvtreds, fra menneskene og fra kvæget, og gav dem til levitterne, som vogtede vagterne ved Herrens telt, på den måde som Herren havde befaleet Moses.

Og alle de udnævnte til tusinddelingerne af styrken kom til Moses, tusindførere og hundredførere, Og de sagde til Moses: Dine tjenere har foretaget den samlede optælling af krigerne, der var hos os, og ikke en eneste af dem er savnet. Og vi har tilbudt gaven til Herren, hver mand det han fandt af gyldne kar: armring og ankelring og ring og armring og halskæde, for at sone for os for Herrens ansigt. Og Moses og præsten Eleazar tog guldet fra dem, hver genstand der var blevet forarbejdet. Og alt guldet, det offer som de tog til Herren, blev seksten tusinde og syvhundrede og

halvtreds sikler fra befalingsmændene over tusinder og fra hundredførerne. Og krigerne plyndrede hver for sig. Og Moses og præsten Eleazar tog guldet fra tusindførerne og fra hundredførerne, og han bragte det ind i vidnesbyrdets telt, et mindesmærke for Israels sønner foran Herren.

32

Og kvæg i mængde var hos Rubens sønner og hos Gads sønner, en overordentlig stor mængde, og de så landet Jazer og landet Gilead, og stedet var et sted for kvæg, Og Rubens sønner og Gads sønner nærmede sig og sagde til Moses og til præsten Eleazar og til forsamlingens ledere: Ataroth og Daibon og Jazer og Nimrah og Heshbon og Elealeh og Sebama og Nebo og Baian, Det land som Herren har givet Israels sønner, er et land for kvæg, og dine børn har kvæg. Og de sagde, hvis vi har fundet gunst for dig, lad dette land blive givet til dine tjenere i besiddelse, og lad os ikke krydse Jordan.

Og Moses sagde til Gads sønner og til Rubens sønner: Jeres brødre går i krig, og I vil sidde her? Og hvorfor forvrænger I Israels sønners sind, så de ikke krydser over i det land, som Herren giver dem? Gjorde jeres fædre ikke således, da jeg sendte dem fra Kadesh Barnea for at undersøge landet? Og de gik op til Druklasens dal, og de udspejdede landet, og de vendte Israels sønners hjerte bort, så at de ikke skulle gå ind i det land, som Herren havde givet dem. Og Herren blev vred i vrede på den dag, og han svor og sagde: Hvis disse mennesker, der er gået op fra Egypten, fra tyveårsalderen og opefter, de som kender det gode og det onde, vil se det land, som jeg svor til Abraham og Isak og Jakob, for de fulgte ikke efter mig,

undtagen Kaleb, søn af Jefunne, den adskilte, og Josva, Nuns søn, fordi de fulgte efter Herren. Og Herren blev vred i vrede over Israel og spredte dem i ørkenen i fyrre år, indtil hele den slægt blev fortæret, de som gjorde det onde for Herrens åsyn. Se, I er stået op i jeres fædres sted, en forøgelse af syndige mennesker, for endnu at tilføje til Herrens vredes harme over Israel. Fordi I vil vende jer bort fra ham for yderligere at efterlade ham i ørkenen, og I vil handle lovløst mod hele denne forsamling.

Og de kom til ham og sagde: Vi vil bygge fårefoldene her til vores kvæg og byer til vores familier. Og vi vil bevæbne os som forvagthold foran Israels sønner, indtil vi har ført dem ind til deres eget sted, og vores bagage vil bo i befæstede byer på grund af landets beboere. Vi vender ikke tilbage til vore huse, indtil Israels sønner bliver fordelt, hver til sin arv. Og vi skal ikke længere arve med dem fra den anden side af Jordan og derover, fordi vi har modtaget vores lodder på den anden side af Jordan mod øst.

Og Moses sagde til dem: Hvis I gør ifølge dette ord, hvis I bevæbner jer selv foran Herren til krig, Og hver bevæbnet mand af jer vil passere over Jordan foran Herren, indtil hans fjende bliver tilintetgjort fra hans ansigt, og landet er undertvunget for Herren, og derefter skal I vende tilbage, og I vil være uskyldige for Herren og for Israel, og dette land vil være jeres i besiddelse for Herren. Hvis I men ikke gør således, vil I synde for Herren, og I vil kende jeres synd, når onderne rammer jer. Og I vil bygge jer selv byer til jeres bagage og gårde til jeres kvæg, og I vil gøre det, der udgår fra jeres mund.

Og Reubens sønner og Gads sønner sagde til Moses: Dine tjenere vil gøre, som vor Herre befaler. Vores bagage, vores kvinder og alt vores kvæg vil være i byerne i Gilead. Men alle dine

børn vil passere bevæbnede og opstillede foran Herren ind i krigen, på den måde som Herren siger.

Og Moses sammensatte for dem Eleazar, præsten, og Josva, Nuns søn, og stammehøvdingerne af Israels stammer. Og Moses sagde til dem: Hvis Rubens sønner og Gads sønner krydser Jordan med jer, alle bevæbnede til krig foran Herren, og I undertvinger landet foran jer, så skal I give dem landet Gilead i besiddelse. Hvis de men ikke krydser over bevæbnede sammen med jer ind i krigen foran Herren, så skal I bringe deres baggage over, og deres kvinder, og deres kvæg før jer ind i landet Kanaan, og de skal arve sammen med jer i landet Kanaan. Og Rubens sønner og Gads sønner svarede og sagde: Alt hvad Herren siger til tjenerne, således vil vi gøre. Vi skal krydse bevæbnede før Herren ind i landet Kanaan, og I skal give os besiddelsen hinsides Jordan.

Og Moses gav til dem, Gads sønner og Rubens sønner og den halve stamme af Manasse, Josefs sønner, Sihons, amoriternes konges kongerige, og Ogs, Basans konges kongerige, landet og byerne med dets grænser, landets byer rundt om. Og Gads sønner byggede Dibon og Ataroth og Aroer, og Sophar og Jazer, og de ophøjede dem, og Namram og Baitharan, befæstede byer, og fårefolde. Og Rubens sønner byggede Hesbon og Eleale og Kirjataim, og Beelmeon, de omgivne, og Sebama, og de navngav byerne, som de byggede, efter deres egne navne. Og sønnen af Machir, søn af Manasseh, gik til Gilead og tog den, og han ødelagde amoritten, som boede i den. Og Moses gav Gilead til Makir, Manasses søn, og han boede der. Og Jair, Manasses søn, gik og tog deres landsbyer, og kaldte dem Jairs landsbyer. Og Nabau drog af sted og indtog Kaath og dens landsbyer, og han kaldte dem Naboth efter sit eget navn.

Og disse er Israels sønners stationer, da de drog ud fra Egyptens land med deres styrke under Moses og Arons hånd. Og Moses skrev deres afgang og deres stationer gennem Herrens ord, og disse er stationerne af deres rejse. De afrejste fra Rameses i den første måned, på den femtende dag af den første måned, dagen efter påsken gik Israels sønner ud med høj hånd foran alle egypterne. Og egypterne begravede alle deres døde, som Herren havde slået, hver førstefødt i landet Egypten, og over deres guder udførte Herren hævn. Og efter at have brudt op fra Rameses slog Israels sønner lejr i Sukkot. Og efter at have draget ud fra Sokkoth, lejrede de sig i Buthan, som er en del af ørkenen. Og de rejste fra Buthan og slog lejr ved mundingen af Eiroth, som ligger overfor Beelsephon, og de slog lejr overfor Magdolou. Og de rejste fra stedet over for Eiroth, og de krydsede midt gennem havet ind i ørkenen, og de gik tre dages rejse gennem ørkenen, og de slog lejr i Pikriais. Og de rejste fra de bitre vande, og de kom til Elim, og i Elim var der tolv vandkilder og halvfjerds palmestammer, og de slog lejr der ved vandet. Og de drog bort fra Elim, og de slog lejr ved det Røde Hav. Og de drog bort fra det Røde Hav, og de slog lejr i ørkenen Sin.

Og de drog bort fra ørkenen Sin, og de slog lejr i Rephaka. Og de rejste fra Raphaka og slog lejr i Ailous. Og de rejste fra Ailous, og de slog lejr i Raphidin, og der var ikke vand til folket at drikke. Og de rejste fra Raphidin, og de slog lejr i Sinais ørken. Og de afrejste fra Sinai ørken og slog lejr ved begærets grave. Og de rejste fra begærets grave, og de slog lejr i Aseroth. Og de rejste fra Aseroth og slog lejr i Rathamah.

Og de drog bort fra Rathamah, og de slog lejr i Remmon Phares. Og de rejste fra Remmon Phares, og de slog lejr i Lebona. Og de rejste fra Lebona og slog lejr i Rissan. Og de rejste fra Rissan og slog lejr i Makellath. Og de drog bort fra Makellath, og de slog lejr i Safar. Og de rejste fra Safar og slog lejr i Charadath. Og de rejste fra Charadath og slog lejr i Makeloth. Og de rejste fra Makeloth, og de slog lejr i Kataath. Og de drog bort fra Kataath, og de slog lejr i Tarath. Og de rejste fra Tarath og slog lejr i Mathekka. Og de afgik fra Mathekka, og de slog lejr i Selmona. Og de drog bort fra Selmona, og de slog lejr i Masuruth. Og de afgik fra Masouruth, og de slog lejr i Banaia. Og de rejste fra Banaia, og de slog lejr ved bjerget Gadgad.

Og de drog bort fra Gadgad-bjerget, og de slog lejr i Etebatha. Og de rejste fra Etebatha, og de slog lejr i Ebronah. Og de rejste fra Ebrona og slog lejr i Ezion-Geber. Og de rejste fra Ezion-Geber, og de slog lejr i ørkenen Sin, og de rejste fra ørkenen Sin, og de slog lejr i ørkenen Paran, denne er Kadesh. Og de afdrejde fra Kadesh, og de slog lejr ved bjerget Hor nær Edoms land.

Og Aron, præsten, gik op på Herrens befaling, og han døde der i det firtiende år efter Israels sønners afrejse fra Egyptens land, i den femte måned, på den første dag af måneden. Og Aaron var hundrede og treogtyve år, da han døde på bjerget Hor. Og da den kanaanitiske konge Arad, som boede i landet Kanaan, hørte, at Israels sønner var på vej ind, Og de rejste fra bjerget Hor, og de slog lejr i Selmona. Og de rejste fra Selmona og slog lejr i Phino. Og de afgik fra Finon, og de slog lejr i Oboth.

Og de rejste fra Oboth og slog lejr i Gai, hinsides ved Moabs grænser. Og de drog bort fra Gai, og de slog lejr i Dibon-Gad. Og de drog bort fra Daibon-Gad, og de slog lejr i Gelmon-Deblathaim.

Og de rejste fra Gelmon Deblathaim og slog lejr på Abarim-bjergene overfor Nabau. Og de rejste fra Abarims bjerge, og de slog lejr vest for Moab ved Jordan over for Jeriko. Og de slog lejr ved Jordan mellem Aesimoth indtil Belsa mod vest i Moab.

Og Herren talte til Moses vest for Moab ved Jordan over for Jeriko og sagde, Tal til Israels sønner, og du skal sige til dem: I krydser over Jordan ind i Kanaans land. Og I skal ødelægge alle de beboere i landet foran jeres ansigt, og I skal fjerne deres udkigsposter, og alle deres støbte afguder skal I ødelægge, og alle deres søjler skal I fjerne. Og I skal ødelægge alle dem, der bor i landet, og I skal bo i det, for til jer har jeg givet deres land som arv. Og I skal arve deres jord ved lodkastning ifølge jeres stammer; til de flere skal I forøge deres besiddelse, og til de færre skal I formindske deres besiddelse; hvor hans navn udgår, der skal det være hans, ifølge jeres fædres stammer skal I arve. Hvis I men ikke ødelægger de boende på jorden foran jer, vil det ske, at de, som I efterlader af dem, bliver torne i jeres øjne og pile i jeres sider, og de vil være fjender til jer på den jord, på hvilken I vil bo. Og det vil være, at ligesom jeg besluttede at gøre med dem, sådan vil jeg gøre med jer.

34

Og Herren taledes til Moses og sagde, Befal Israels sønner, og du skal sige til dem: I indtræder i landet Kanaan, dette skal være jer til arv, landet Kanaan med dets grænser. Og sydsiden skal være jeres fra ørkenen Sin indtil op til Edom, og jeres sydlige grænse skal være fra den østlige del af Salthavet. Og grænsen skal omringe jer fra syd mod Akrabbims opstigning, og den skal passere forbi Ennak, og dens udgang skal være mod syd til Kadesh-Barnea, og den skal gå ud til bosættelsen Arad, og den skal passere forbi

Asemona. Og den vil omringe grænserne fra Asemona, Egyptens strøm, og udgangen vil være havet. Og havets grænser vil være for jer det store hav, dette vil være for jer havets grænser.

Og dette vil være jeres nordgrænse: fra det store hav skal I måle for jer selv ved bjerget. Og fra bjerget skal I måle bjerget til dem, når de går ind i Hamath, og dets udgang vil være grænserne ved Saradak. Og grænserne vil gå ud fra Dephrona, og dens udgang vil være Arsenain, dette vil være jeres grænser fra nord. Og grænsen vil gå ned fra Sephephamar til Bela fra øst til kilderne, og grænsen vil gå ned til Bela på ryggen af Chinnereth-havet fra øst. Og grænserne vil gå ned fra Sephamar til Bela fra øst ved kilderne, og grænserne vil gå ned fra Bela på ryggen af Chinnereth-havet fra øst. Og grænserne vil gå ned til Jordan, og udløbet vil være det salte hav, dette vil være til jer landet og dets grænser rundt om.

Og Moses befalede Israels sønner og sagde: Dette er det land, som I skal arve ved lodkastning, på den måde som Herren befalede at give det til de ni stammer og til den halve stamme Manasse. Fordi Rubens sønners stamme og Gads sønners stamme ifølge deres fædres huse og den halve Manasses stamme modtog deres lodder. To stammer og en halv stamme tog deres lodder hinsides Jordan ved Jeriko fra syd mod øst.

Og Herren taledes til Moses og sagde, Disse er navnene på de mænd, som vil tildele jer jorden i arv, Eleazar præsten og Josva, Nuns søn. Og I skal tage en leder fra hver stamme til at fordele landet til jer som arv.

Og disse er navnene på mændene af Judas stamme, Kaleb, søn af Jefunne. Af Simeons stamme, Salamiel, søn af Semiud. Af Benjamins stamme, Eldad, søn af Chaslon, Af stammen Dan,

herskeren Bakchir, søn af Egli. Af Josefs sønner, Manasses sønners stamme, herskeren Aniel, søn af Souphi. Af Efraims sønners stamme, herskeren Kamuel, Sabathans søn. Af stammen Zebulun, fyrsten Elisaphan, søn af Parnach. Af Issakars sønners stamme, herskeren Faltiel, søn af Oza. Af Ashers sønners stamme, herskeren Achior, søn af Selemi. Af stammen Nefthali, herskeren Fadael, søn af Iamioud.

Disse befalede Herren at dele ud til Israels sønner i landet Kanaan.

35

Og Herren talte til Moses vest for Moab ved Jordan over for Jeriko og sagde, Befal Israels sønner, at de skal give levitterne byer at bo i fra deres arveloddens besiddelse, og de skal give levitterne forstæderne til byerne rundt om dem. Og byerne vil være til dem at bo i, og deres indhegninger vil være til deres kvæg og alle deres firbenede dyr. Og de tilstødende områder af de byer, som I skal give til levitterne, fra byens mur og udenfor to tusind alen rundt om. Og du skal måle udenfor byen: siden mod øst to tusind alen, og siden mod syd to tusind alen, og siden mod havet to tusind alen, og siden mod nord to tusind alen, og byen vil være i midten af dette til jer, og grænserne af byerne. Og I skal give byerne til levitterne: de seks tilflugtsbyer, som I skal give, så morderen kan flygte dertil, og dertil fyrré og to byer. Alle byerne skal I give til levitterne, fyrréotte byer, disse og deres forstæder. Og de byer, som I skal give fra Israels sønners besiddelse, fra dem der har mange, mange, og fra dem der har færre, mindre, hver skal ifølge sin arv, som de vil tage i besiddelse, give fra byerne til levitterne.

Og Herren taledede til Moses og sagde, Tal til Israels sønner, og du skal sige til dem: I krydser over Jordan ind i Kanaans land. Og I skal afsætte byer til jer selv, tilflugtssteder vil de være for jer, så morderen kan flygte dertil, enhver der har slået en sjæl ufrivilligt. Og byerne vil være tilflugtssteder for jer fra blodhævneren, og morderen må ikke dø, indtil han står foran forsamlingen til dom. Og de byer, som I skal give, de seks byer, vil være tilflugtssteder for jer. De tre byer skal I give hinsides Jordan, og de tre byer skal I give i landet Kanaan.

Et tilflugtssted vil være for Israels sønner, og for den fremmede, og for den bosiddende blandt jer, disse byer vil være til tilflugt, at flygte dertil for enhver, der har slået en sjæl utilsigtet.

Hvis nogen slår ham med en genstand af jern, og han dør, er han en morder, lad morderen blive sat til døden. Men hvis nogen med en sten i hånden, hvormed han kan dø, slår ham, og han dør, er han en morder; morderen skal dø ved døden. Men hvis han med en trægenstand i hånden, hvormed man kan dø, slår ham, og han dør, er han en morder; morderen skal dø ved døden.

Blodhævneren vil dræbe morderen, når han møder ham; han vil dræbe ham. Men hvis han af fjendskab skubber ham og kaster en genstand på ham fra baghold, og han dør, Eller hvis han på grund af vrede slog ham med hånden, og han dør, skal den der slog blive dødsdømt, han er en morder; morderen skal dødsdømmes, blodhævneren skal dræbe morderen når han møder ham.

Men hvis han pludseligt, ikke af fjendskab, skubber ham, eller kaster en genstand på ham, ikke fra baghold, eller med enhver sten, hvormed han kan dø, uden at vide det, og den falder på ham,

og han dør, men han selv var ikke hans fjende, og heller ikke søgte han at skade ham Og menigheden skal dømme mellem den, der slog, og blodhævneren ifølge disse domme. Og forsamlingen vil befri den, der har myrdet, fra blodhævneren, og forsamlingen skal genindsætte ham i hans tilflugsstad, hvortil han flygtede, og han skal bo der, indtil ypperstepræsten dør, ham som de salvede med den hellige olie.

Hvis morderen går ud over grænserne af den by, som han var flygtet til, og hvis blodhævneren finder ham udenfor grænserne af hans tilflugsstad, og blodhævneren dræber morderen, er han ikke skyldig. I tilflugsbyen skal han bo, indtil den store præst dør, og efter at den store præst er død, skal drabsmanden vende tilbage til sit ejendoms land.

Og disse ting skal være for jer en retsforskrift om dom for jeres slægter i alle jeres boliger. Enhver der har slået en sjæl, skal du myrde den der har myrdet gennem vidner, og ét vidne skal ikke vidne over en sjæl til at dø. Og I må ikke modtage løsesum for sjælen fra morderen, som er skyldig i at blive dræbt, for han skal sættes til døden. I må ikke modtage løsesum for at flygte til en tilflugsstad, for igen at bo i landet, indtil ypperstepræsten dør. Og I må ikke myrde landet, som I bor i, for dette blod myrder landet, og landet vil ikke blive sonet fra det blod, der er blevet udgydt på det, men ved blodet af den, der udgyder det. Og I skal ikke besmitte det land, som I bor i, det land hvor jeg bor iblandt jer, for jeg er Herren, som bor midt iblandt Israels sønner.

36

Og herskerne fra Gileads sønners stamme, søn af Makir, søn af Manasse, fra Josefs sønners stamme, kom til og talte før Moses

og før præsten Eleazar og før herskerne over fædrenes huse af Israels sønner, Og de sagde: Herren befalede vores herre at give arvelandet ved lodkastning til Israels sønner, og Herren befalede vores herre at give vor broder Salpaads arv til hans døtre. Og de vil være hustruer til en af Israels sønners stammer, og deres lod vil blive taget bort fra vore fædres besiddelse, og vil blive tilføjet til den stammes arv, som de bliver hustruer til, og fra vor arvs lod vil den blive taget bort. Hvis der men sker en frigivelse af Israels sønner, vil deres arv blive tilføjet til arven af den stamme, som de bliver kvinder til, og fra vores families stammes arv vil deres arv blive taget væk.

Og Moses befalede Israels sønner gennem Herrens befaling og sagde: Således siger Josefs sønners stamme. Dette er det ord som Herren befalede Salpaads døtre, idet han sagde: Hvem der behager dem, lad dem blive gift med, dog skal de kun blive gift med mænd af deres faders folk. Og arven vil ikke blive overført for Israels sønner fra stamme til stamme, fordi hver af Israels sønner skal holde fast ved arven af hans families stamme. Og enhver datter, der arver en arv fra Israels sønners stammer, skal blive hustru for en mand fra hendes faders folks slægt, så at Israels sønner hver især kan arve sin fædrene arv. Og lodden skal ikke overføres fra en stamme til en anden stamme, men Israels sønner skal hver holde fast ved sin arv.

På den måde Herren befalede Moses, således gjorde Salpaads døtre. Og Thersa og Eglå og Melcha og Noua og Malaa, Salpaads døtre, blev givet til deres fætre, Fra Manassehs folk, Josefs sønner, blev de gift, og deres arv forblev i deres faders folks stamme. Disse er de befalinger og forordninger og domme, som Herren befalede gennem Moses hånd vest for Moab ved Jordan over for Jeriko.

Anden Lov

1

Disse er de ord som Moses talte til hele Israel hinsides Jordan i ørkenen mod vest, nær det røde hav, mellem Paran, Tofel, Lobon, Aulon og Katahrysea. Elleve dage fra Horeb ad vejen over bjerget Seir indtil Kadesh Barnea. Og det skete i det fyrretyvende år i den ellefte måned på den første dag af måneden, at Moses talte til alle Israels sønner ifølge alt, hvad Herren havde befalet ham angående dem, efter at have slået Sihon, amoriternes konge, der boede i Heshbon, og Og, Bashans konge, der boede i Ashtaroth og i Edrei, På den anden side af Jordan i landet Moab begyndte Moses at forklare denne lov og sagde Herren vor Gud talte til os i Horeb og sagde: Det skal være nok for jer at bo på dette bjerg. Vend om og drag af sted, I, og gå ind i Amoriternes bjerg og til alle naboerne i Arabah, ind i bjerget og sletten og til Syden og kystlandet af Kanaanæerne og Anti-Libanon indtil den store flod, floden Eufrat. Se, han har givet landet over for jer; gå ind og tag landet i besiddelse, som jeg svor til jeres fædre, Abraham og Isak og Jakob, at give til dem og til deres efterkommere efter dem.

Og jeg sagde til jer på den tid: Jeg vil ikke være i stand til alene at bære jer. Herren jeres Gud har multipliceret jer, og se, I er i dag som himlens stjerner i mængde. Herren, jeres fædres Gud, må tilføje til jer tusindfoldt, som I er, og velsigne jer, ligesom han talte til jer. Hvordan vil jeg alene være i stand til at bære jeres besvær og jeres grundlag og jeres tvistigheder? Giv jer selv vise, kyndige og forstandige mænd til jeres stammer, og jeg vil indsætte dem som ledere over jer. Og I svarede mig og sagde: Det ord, du talte, er godt at udføre. Og jeg tog vise og kyndige og forstandige mænd fra jer, og jeg udnævnte dem til at lede over jer som

tusindførere og hundredførere og halvtredsførere og tifyørere og skrivere til jeres dommere. Og jeg befalede jeres dommere på den tid og sagde: Hør sager mellem jeres brødre, og døm retfærdigt mellem mand og broder og hans fremmede. Du må ikke vise partiskhed i dommen, du skal dømme den lille og den store ens, du må ikke vise personsanseelse, fordi dommen er Guds, og den sag som er for hård for jer, skal I bringe til mig, og jeg vil høre den. Og jeg befalede jer på den tid alle de ord, som I skal gøre.

Og efter at være draget ud fra Horeb, gik vi gennem hele den store og frygtelige ørken, som I så, ad vejen til Amoriternes bjerg, fordi Herren vor Gud befalede os det, og vi kom til Kadesh Barnea. Og jeg sagde til jer: I er kommet til Amoritternes bjerg, som Herren vor Gud giver jer. Se, Herren jeres Gud har givet landet over til jer for jeres ansigt. Gå op og tag det i besiddelse, på den måde som Herren, jeres fædres Gud, sagde til jer. Frygt ikke og vær ikke bange. Og I kom alle til mig, og I sagde: Lad os sende vores mænd i forvejen, og lad dem udspionere landet for os, og lad dem forkynde os svar om den vej, gennem hvilken vi vil drage op ad den, og om de byer, som vi skal gå ind i. Og det behagede mig, det ord, og jeg tog fra jer tolv mænd, en mand fra hver stamme. Og efter at have vendt tilbage, gik de op i bjerget, og de kom til drueklasens dal og udspionerede den. Og de tog i deres hænder af jordens frugt, og de bragte den ned til jer, og de sagde: Godt er det land, som Herren vor Gud giver os.

Og I var ikke villige til at gå op, men I var ulydige mod Herrens, vor Guds, ord. Og I knurrede i jeres telte og I sagde: Fordi Herren hader os, har han ført os ud fra Egyptens land for at overgive os i Amoritternes hænder, for at ødelægge os. Hvor skal vi gå op? Men jeres brødre vendte jeres hjerte bort, idet de sagde: Et stort og talrigt folk, stærkere end os, og store og befæstede byer

indtil himlen, ja, og vi har set kæmpernes sønner der. Og jeg sagde til jer: Vær ikke forfærdede og frygt ikke for dem. Herren jeres Gud, der går foran jer, han vil kæmpe sammen med dem ved jeres side, ligesom alt det han gjorde for jer i landet Egypten og i denne ørken, som I så, på vejen til Amoriternes bjerg, da Herren bar jer Din Gud, som en mand bærer sin søn, på hele den vej som I gik, indtil I kom til dette sted.

Og i dette ord troede I ikke på Herren, vor Gud, som går foran jer på vejen for at vælge et sted til jer, idet han guider jer i ild om natten og viser jer vejen, som I skal gå på, og i en sky om dagen.

Og Herren hørte lyden af jeres ord, og blev provokeret og svor og sagde. Hvis nogen af disse mænd vil se dette gode land, som jeg svor til deres fædre, undtagen Caleb, Jephunnehs søn, han vil se det, og til ham vil jeg give det land, som han betrådte, og til hans sønner, fordi han var hengivet til Herren. Og Herren var vred på mig på grund af jer og sagde: Heller ikke du skal gå derind. Joshua, Nuns søn, som står ved dig, han vil gå ind der; styrk ham, fordi han vil give den som arv til Israel. Og hvert ungt barn, som ikke kender godt eller ondt i dag, de skal gå ind der, og jeg vil give dem det, og de skal arve det. Og I vendte om og slog lejr i ørkenen ved vejen til Det Røde Hav.

Og I svarede og sagde: Vi har syndet mod Herren vor Gud, vi vil gå op og kæmpe ifølge alt, hvad Herren vor Gud befalede os, og hver tog sine krigsredskaber, og I samlede jer og gik op til bjerget. Og Herren sagde til mig: Sig til dem: I skal ikke drage op og I skal ikke kæmpe, for jeg er ikke med jer, og I skal ikke knuses foran jeres fjender. Og jeg talte til jer, og I lyttede ikke til mig, og I overtrådte Herrens ord, og I handlede trodsigt og gik op på bjerget. Og amoritten, som boede i det bjerg, gik ud for at møde

jer, og forfulgte jer, som bierne ville gøre, og sårede jer fra Seir indtil Horma. Og da I havde sat jer ned, græd I for Herren, vor Gud, og Herren hørte ikke jeres stemme, og han gav heller ikke agt på jer.

Og I sad i Kadesh i mange dage, så mange dage som I nogensinde sad.

2

Og efter at have vendt om, afrejste vi ind i ørkenen, vejen til det Røde Hav, på den måde Herren talte til mig, og vi omringede bjerget Seir i mange dage. Og Herren sagde til mig, Lad det være nok for jer at kredse om dette bjerg, vend jer derfor mod nord. Og til folket befalede han og sagde: I drager gennem jeres brødres, Esaus sønners, grænser, de som bor i Seir, og de vil frygte jer, og de vil tage sig meget i agt for jer. Indgå ikke i krig med dem, for jeg giver jer ikke noget af deres land, end ikke en fodbred, fordi jeg har givet Esaus sønner bjerget Seir som arv. For sølv skal I købe mad fra dem og spise, og vand skal I modtage fra dem ved mål for sølv og drikke. Thi Herren vor Gud velsignede dig i hver gerning af dine hænder, læg mærke til hvordan du gik gennem den store og frygtindgydende ørken, se, i fyrre år var Herren din Gud med dig, du manglede intet.

Og vi passerede vore brødre, Esaus sønner, der boede i Seir, fra vejen ved Arabah fra Aijalon og fra Ezion-Geber, og efter at have vendt om passerede vi gennem Moabs ørken. Og Herren sagde til mig: Vær ikke fjendtlige mod moabitterne, og indlad jer ikke i krig med dem, for jeg vil ikke give jer noget af deres land som arvelod, thi jeg har givet Aroer til Lots sønner at arve. De Ommin havde tidligere bosat sig der, et stort og talrigt folk, stærke

ligesom Anakitterne. De vil blive regnet som Rephaim, og disse ligesom Anakim, og moabitterne kalder dem Emim. Og i Seir boede horitterne tidligere, og Esaus sønner ødelagde dem og udryddede dem fra deres ansigt, og de bosatte sig i stedet for dem, på samme måde som Israel gjorde med arvelandet, som Herren havde givet dem. Nu derfor, rejs jer og bryd op, I, og drag gennem Zarets kløft.

Og de dage som vi rejste fra Kadesh Barnea, indtil vi passerede kløften Zaret, var tredive og otte år, indtil hele slægten af krigermænd var faldet ved at dø fra lejren, fordi Herren havde svoret Gud dem. Og Guds hånd var over dem for at fortære dem fra lejrens midte, indtil de faldt.

Og det skete, da alle mændene, krigerne, var faldet og døde fra folkets midte, at han talte Herren sagde til mig: Du vil i dag passere gennem grænserne. Moab, Aroer, Og I skal komme nær Ammons sønner, vær ikke fjendtlige over for dem, og indlad jer heller ikke i krig med dem, for jeg vil ikke give dig noget af Ammons sønners land som arvelod, fordi jeg har givet det til Lots sønner som arvelod. Refaims land vil blive regnet som sådan, for på det boede refaiterne tidligere, og ammoniterne kalder dem zamzummim. En nation, stor og talrig og stærkere end jeres, ligesom Enakeiterne, og Herren ødelagde dem foran dem, og de arvede og bosatte sig i stedet for dem indtil denne dag. Ligesom de gjorde for Esaus sønner, der boede i Seir, på hvilken måde de udryddede horitten fra deres ansigt, og de arvede dem, og de bosatte sig i stedet for dem indtil denne dag. Og euaioerne, der boede i Asedoth indtil Gaza, og kappadokerne, der var gået ud fra Kappadokien, udryddede dem og bosatte sig i stedet for dem.

Nu derfor, rejs jer og drag bort, og kryds over I Arnon-dalen. Se, jeg har givet Sihon, kongen af Heshbon, amoritten, og hans land i dine hænder. Begynd at tage det i besiddelse, indgå i krig med ham på denne dag. Begynd at lægge din rædsel og din frygt over alle nationernes ansigt under himlen, som, når de har hørt dit navn, vil blive urolige og vil have smerter på grund af dit ansigt.

Og jeg sendte ambassadører fra ørkenen Kedemoth til Sihon, kongen af Heshbon, med fredelige ord og sagde, Jeg vil passere gennem dit land på vejen; jeg vil ikke dreje til højre eller til venstre. Mad for sølv skal du sælge til mig, og jeg vil spise, og vand for sølv skal du sælge til mig, og jeg vil drikke, kun at jeg vil passere igennem til fods. Som Esaus sønner, der bor i Seir, og moabitterne, der bor i Aroer, gjorde mod mig, indtil jeg passerer Jordan ind i det land, som Herren vor Gud giver os. Og Sihon, kongen af Heshbon, var ikke villig til at lade os passere gennem hans land, fordi Herren vor Gud forhærdede hans ånd og styrkede hans hjerte, så at han måtte blive leveret i dine hænder som på denne dag.

Og Herren sagde til mig: Se, jeg har begyndt at overgive Sihon, kongen af Heshbon, amoritten, og hans land for dit ansigt. Begynd at arve hans land. Og Sihon, kongen af Heshbon, gik ud for at møde os, han og alt hans folk, til krig ved Jahaz. Og Herren vor Gud udleverede ham for os, og vi slog ham og hans sønner og hele hans folk. Og vi indtog alle hans byer på den tid, og vi ødelagde fuldstændigt hver by, og deres kvinder og deres børn, vi efterlod ingen i live. Undtagen kvæget plyndrede vi, og vi tog byttet fra byerne Fra Aroer, som ligger ved bredden af Arnon-strømmen, og byen der ligger i dalen, og indtil Gileads bjerg, fandtes der ikke nogen by som undslap os. Dem alle overgav

Herren vor Gud i vore hænder. Undtagen nær Ammons sønner nærmede vi os ikke alle de tilstødende ved strømmen Jabbok, og byerne i bjerglandet, fordi Herren vor Gud befalede os det.

3

Og da vi havde vendt om, gik vi op ad vejen ind i Basan, og Og, kongen af Basan, gik ud for at møde os, han selv og hele hans folk, til krig i Edraim. Og Herren sagde til mig: Frygt ikke ham, fordi jeg har givet ham i dine hænder, og alt hans folk, og hele hans land, og du skal gøre med ham, ligesom du gjorde med Sihon, amoritternes konge, som boede i Heshbon. Og Herren vor Gud overleverede ham i vore hænder, og Og, kongen af Basan, og hele hans folk, og vi slog ham, så vi ikke efterlod hans sæd.

Og vi indtog alle hans byer på den tid, der var ikke nogen by, som vi ikke tog fra dem, tres byer, hele det omkringliggende område Argob, kong Ogs i Basan, Alle byer var befæstede med høje mure, porte og slåer, undtagen Perizitternes byer, som var overordentlig mange. Vi ødelagde fuldstændigt, ligesom vi gjorde med kong Sihon af Heshbon, og vi ødelagde fuldstændigt hver by efter hinanden, og kvinderne, og børnene, Og alt kvæget og byttet fra byerne plyndrede vi for os selv.

Og vi tog på den tid landet fra hænderne på to konger af amoritterne, som var hinsides Jordan fra strømmen Arnon og indtil Hermon. Palmerne kalder Hermon for Sanior, og amoritten kaldte det for Sanir. Alle byer i Misor, og hele Gilead, og hele Basan indtil Elcha og Edraim, byer i Ogs kongerige i Basan, At kun Og, kongen af Basan, var efterladt fra rafaitterne, se, hans seng var en jernseng, se, denne er i Ammons sønners område, ni alen er dens længde, og fire alen er dens bredde i en mands alen. Og det

land arvede vi på den tid fra Aroer, som ligger ved bredden af strømmen Arnon, og halvdelen af hjertet Gilead, og dets byer gav jeg til Ruben og til Gad. Og resten af Gilead og hele Bashans kongerige under Og gav jeg til den halve stamme Manasseh, og hele Argob-regionen, hele dette Bashan, vil blive regnet som Rephaims land. Og Jair, Manasses søn, tog hele den omkringliggende region Argob indtil grænserne af Gargasi og Machathi, han kaldte dem efter hans navn, Bashan Thauoth Jaeir, indtil denne dag. Og til Makir gav jeg Gilead. Og til Ruben og til Gad har jeg givet ved Gilead indtil strømmen Arnon, midt i strømmen som grænse, og indtil Jabbok, strømmen som grænse til Ammons sønner, Og Arabah og Jordan som grænse ved Mahanareth, og indtil Arabahs hav, salthavet ved Asedoth, Phasga mod øst.

Og jeg befalede jer på den tid og sagde: Herren jeres Gud gav jer dette land som arvelod; bevæbnede skal I drage i forvejen foran jeres brødre, Israels sønner, hver våbenfør mand. Undtagen jeres kvinder og jeres børn og jeres kvæg, jeg ved at I har meget kvæg, lad dem bo i jeres byer, som jeg gav jer, indtil Herren giver hvile Jeres Gud jeres brødre, ligesom også jer, og disse skal også arve den jord, som Herren vor Gud giver dem hinsides Jordan, og I skal vende tilbage hver til sin arv, som jeg gav jer.

Og til Josva befalede jeg på den tid og sagde: Jeres øjne har set alt, hvad Herren vor Gud gjorde ved de to konger, således vil Herren vor Gud gøre ved alle de kongeriger, som du drager over til der. I skal ikke frygte dem, fordi Herren vor Gud selv vil kæmpe for jer.

Og jeg bad Herren på den tid og sagde, Herre Gud, du begyndte at vise din tjener din styrke og din kraft og den mægtige

hånd og den høje arm, for hvem er Gud i himlen eller på jorden, som vil gøre som du gjorde og ifølge din styrke? Efter at have krydset, vil jeg derfor se dette gode land, der ligger hinsides Jordan, dette gode bjerg og Anti-Libanon.

Og Herren overså mig på grund af jer og hørte mig ikke, og Herren sagde til mig: Lad det være nok for dig, tal ikke mere om dette ord. Gå op på toppen af den huggede bjerg, og efter at have løftet dine øjne mod havet og nord og syd og øst, se med dine øjne, fordi du ikke vil krydse denne Jordan. Og befal Josva og styrk ham og tilskynd ham, fordi han vil drage over foran dette folk, og han vil give dem hele det land som arv, som du har set. Og vi slog os ned i dalen nær Phogors hus.

4

Og nu, Israel, hør de forordninger og domme, som jeg i dag lærer jer at følge, så at I må leve og blive talrige og, når I drager ind, arve det land, som Herren, jeres fædres Gud, giver jer. I skal ikke tilføje til det ord, som jeg befaler jer, og I skal ikke tage bort fra det, hold Herrens, vores Guds befalinger, så mange som jeg befaler jer i dag. Jeres øjne har set alt, hvad Herren vor Gud gjorde ved Baal Peor, fordi Herren jeres Gud ødelagde hver mand, som gik efter Baal Peor, fra jer. Men I, der holder fast ved Herren jeres Gud, lever alle den dag i dag.

Se, jeg har vist jer forordninger og domme, som Herren befalede mig at gøre således i det land, som I indtræder i der for at arve det. Og I skal holde dem og gøre dem, fordi dette er jeres visdom og jeres forstand for alle nationernes øjne, som når de hører alle disse forordninger, vil sige: Se, et vist og kyndigt folk er denne store nation. Fordi hvilket stort folk har en Gud, der

nærmer sig dem, som Herren vor Gud gør i alt, hvad vi påkalder ham i? Og hvilken stor nation har forordninger og retfærdige domme ifølge hele denne lov, som jeg giver for jer i dag?

Vær opmærksom på dig selv, og vagt din sjæl yderst, glem ikke alle de ord, som dine øjne har set, og lad dem ikke forlade dit hjerte alle dine livs dage, og du skal undervise dine sønner og dine sønnesønner om den dag, da I stod foran Herren vor Gud i Horeb på forsamlingens dag, da han sagde Herren sagde til mig: Forsamle folket til mig, og lad dem høre mine ord, så de må lære at frygte mig alle de dage de lever på jorden, og de skal lære deres sønner det. Og I nærmede jer og stod ved bjerget, og bjerget brændte med ild op til himlen, mørke, mørke, storm. Og Herren talte til jer fra ildens midte med ordenes stemme, som I hørte, og I så ingen skikkelse, men kun stemmen. Og han forkyndte jer sin pagt, som han befalede jer at følge, de ti ord, og han skrev dem på to stentavler.

Og Herren befalede mig på den tid at undervise jer i forordninger og domme, så I kunne gøre dem i det land, som I går ind i derhen for at arve det. Og I skal vogte jeres sjæle yderst omhyggeligt, fordi I ikke så nogen skikkelse på den dag, da Herren talte til jer på Horeb på bjerget fra midt af ilden. Ikke skal I handle lovløst og gøre jer selv et udskaaret billede, nogen lignelse af mandligt eller kvindeligt, lighed af ethvert dyr, der er på jorden, lighed af enhver vinget fugl, som flyver under himmelen, Lighed af alle krybende ting, der kryber på jorden, lighed af alle fisk, som er i vandene under jorden. Og kig ikke op til himlen og se solen og månen og stjernerne og hele himlens verden, så du, ledt på afveje, tilbyder dem og tjener dem, som Herren din Gud har tildelt alle nationerne under himlen. Men jer tog Gud og førte jer ud fra

Egyptens land, fra jernets ovn, fra Egypten, for at være for ham et ejendomsfolk, som på denne dag.

Og Herren Gud var vred på mig på grund af det, der blev sagt af jer, og han svor, at jeg ikke måtte passere over denne Jordan, og at jeg ikke måtte gå ind i det land, som Herren din Gud giver dig som arv. Jeg dør nemlig i dette land, og jeg krydser ikke denne Jordan, men I krydser over, og I vil arve dette gode land. Giv agt på jer selv, at I ikke glemmer den pagt Herren vor Gud gjorde med jer, og handler lovløst og gør jer selv et udskaaret billede af alt det som Herren din Gud befalede dig. At Herren din Gud er en fortærende ild, en nidkær Gud.

Hvis du imidlertid avler sønner og sønnesønner, og I forbliver i landet, og I handler lovløst, og I laver skåret billede af enhver art, og I gør det onde for Herrens øjne Jeres Gud at provokere ham til vrede, jeg vidner for jer i dag med både himlen og jorden, at I vil omkomme ved ødelæggelse fra det land, som I drager over Jordan for at arve der. I vil ikke leve længe dage på det, men I vil blive fuldstændig ødelagt. Og Herren vil sprede jer blandt alle folkeslagene, og I vil blive efterladt få i antal blandt alle folkeslagene, som Herren vil føre jer ind i. Og I vil tjene der andre guder, menneskehænders gerninger, træ og sten, som ikke vil se, heller ikke vil høre, heller ikke vil spise, heller ikke vil lugte. Og I vil søge der Herren jeres Gud, og I vil finde ham, når I søger ham af hele jeres hjerte og af hele jeres sjæl i jeres trængsel. Og alle disse ord vil finde dig i de sidste dage, og du vil vende tilbage til Herren din Gud, og du vil høre hans stemme, Fordi Gud er medfølgende, Herren din Gud, vil han ikke forlade dig, heller ikke vil han knuse dig, han vil ikke glemme pagten med dine fædre, som Herren svor til dem.

Spørg om de tidligere dage, der fandt sted før din tid, fra den dag da Gud skabte mennesket på jorden, og fra den ene ende af himlen til den anden ende af himlen, om der er sket noget i overensstemmelse med dette store ord, om sådan noget er blevet hørt, om nogen nation har hørt en stemme Guds levende tale fra ildens midte, på den måde som du har hørt og overlevet, Hvis Gud testede ved at indtræde for at tage sig selv et folk fra midten af et folk i prøvelse, og i tegn, og i undere, og i krig, og med mægtig hånd, og med ophøjet arm, og i store syner, ifølge alt det, som Herren vor Gud gjorde i Egypten foran dig, der så det, så at du må vide, at Herren din Gud, han er Gud, og der ikke er nogen mere end ham. Fra himlen blev hans stemme hørbar for at opdrage dig, og på jorden viste han dig sin store ild, og du hørte hans ord fra midten af ilden.

Fordi han elskede dine fædre, valgte han deres afkom efter dem, jer, og han selv førte dig ud med sin store styrke fra Egypten, at ødelægge store nationer, der er stærkere end dig, foran dit ansigt, for at føre dig ind og give dig deres land til arv, som du har det i dag.

Og du skal vide i dag, og vende om i dit sind, at Herren din Gud, han er Gud i himlene ovenover og på jorden nedenunder, og der er ingen anden end ham. Og hold hans bud og hans forordninger, så mange som jeg befaler dig i dag, så det går dig godt og dine sønner efter dig, så I bliver langlivede på den jord, som Herren din Gud giver dig alle dage. Dengang adskilte Moses tre byer hinsides Jordan mod øst, at flygte derhen, morderen som måtte dræbe sin næste uden at vide det, og som ikke hadede ham før i går og i forgårs, og han skal flygte til en af disse byer, og han vil leve, Bosor i ørkenen i det flade land til Ruben, og Ramoth i Gilead til Gad, og Gaulon i Basan til Manasse.

Dette er den lov, som Moses fremlagde for Israels sønner. Disse vidnesbyrd og forordninger og domme, som Moses talte til Israels sønner, efter de var gået ud af Egyptens land, på den anden side af Jordan, i dalen, nær huset Phogor, i landet tilhørende Sihon, amoriternes konge, som boede i Heshbon, hvilken Moses og Israels sønner slog, da de var draget ud fra Egyptens land. Og de arvede hans land og landet tilhørende Og, kongen af Bashan, to konger af amoritterne, som var hinsides Jordan mod øst, Fra Aroer, som ligger ved bredden af Arnon-floden, og på bjerget Sihon, som er Hermon, hele Arabah hinsides Jordan mod solens opgang ved Asedoth den hugne.

5

Og Moses kaldte hele Israel sammen og sagde til dem: Hør, Israel, de forordninger og domme, som jeg taler i jeres ører på denne dag, og I skal lære dem og holde dem for at gøre dem. Herren jeres Gud gjorde en pagt med jer i Horeb. Ikke med jeres fædre sluttede Herren denne pagt, men med jer, I som alle er her i live i dag. Ansigt til ansigt talte Herren til jer på bjerget midt ud af ilden. Og jeg stod mellem Herren og jer på den tid for at forkynde jer Herrens ord, fordi I frygtede for ildens ansigt, og I gik ikke op på bjerget, idet han sagde Jeg er Herren din Gud, som førte dig ud af Egyptens land, ud af trældomshuset.

Der må ikke være andre guder for dig end mig.

Du må ikke lave dig noget billede, heller ikke nogen lignelse af alt det, som er i himlen oventil, og alt det, som er på jorden nedentil, og alt det, som er i vandene under jorden. Du må ikke tilbede dem, heller ikke må du tjene dem, fordi jeg er Herren din Gud, en nidkær Gud, der gengælder fædrenes synder på børnene i

tredje og fjerde generation af dem, der hader mig, og viser barmhjertighed mod tusinder, til dem der elsker mig, og til dem der bevarer mine befalinger. Du må ikke tage Herrens, din Guds, navn forfængeligt, for Herren, din Gud, vil ikke holde den uskyldig, som tager hans navn forfængeligt.

Vogt sabbatsdagen for at helliggøre den, på den måde Herren din Gud befalede dig. I seks dage skal du arbejde og gøre alle dine gerninger, Men på den syvende dag er det sabbat for Herren din Gud, du skal ikke gøre noget arbejde på den, hverken du eller din søn eller din datter, din tjener eller din tjenestepige, din okse eller dit trækdyr, eller noget af dit kvæg, eller den fremmede som bor hos dig, så at din tjener og din tjenestepige og dit trækdyr må hvile, ligesom du selv. Og du skal huske, at du var tjener i Egyptens land, og Herren din Gud førte dig ud derfra med mægtig hånd og med høj arm; derfor befalede Herren din Gud dig at holde sabbatsdagen og hellige den. Ær din fader og din moder, på den måde Herren din Gud befalede dig, så det går dig godt, og så du bliver langlivet på den jord, som Herren din Gud giver dig. Du må ikke begå mord. Du må ikke begå ægteskabsbrud. Du må ikke stjæle. Du må ikke aflægge falsk vidnesbyrd mod din næste. Du må ikke begære din nabos kone, du må ikke begære din nabos hus, hverken hans mark, hverken hans barn, hverken hans tjenestepige, hverken hans okse, hverken hans trækdyr, hverken noget af hans husdyr, hverken alt det, som tilhører din nabo.

Disse ord talte Herren til hele jeres forsamling på bjerget fra ildens midte, mørke, mørke, storm, med en stor stemme, og han tilføjede ikke mere, og han skrev dem på to stentavler og gav dem til mig. Og det skete, da I hørte stemmen fra midt af ilden, og bjerget brændte i ild, og I nærmede jer til mig, alle lederne af jeres stammer og jeres ældsteråd, Og I sagde: Se, Herren vor Gud viste

os sin herlighed, og vi hørte hans stemme fra midt af ilden. På denne dag så vi, at Gud vil tale til mennesket, og det vil leve. Og lad os nu ikke dø, fordi denne store ild vil fortære os, hvis vi endnu en gang hører vor Herre Guds stemme, så vil vi dø. Hvem er det kød, som har hørt den levende Guds stemme tale fra midt i ilden, som vi, og vil leve? Kom nær, og hør alt hvad Herren vor Gud vil sige, og du skal tale til os alt hvad Herren vor Gud vil tale til dig, og vi vil høre og gøre det.

Og Herren hørte stemmen af jeres ord, som I talte til mig, og Herren sagde til mig: Jeg hørte stemmen af dette folks ord, alt hvad de talte til dig, rigtigt alt hvad de talte. Hvem vil give dem et sådant hjerte, så de frygter mig og holder alle mine befalinger alle dage, så det går dem godt, og deres sønner, til evig tid? Gå, sagde jeg til dem, vend I tilbage til jeres huse, Men du, stå her hos mig, og jeg vil tale til dig om de befalinger og forordninger og domme, som du skal lære dem, og lad dem gøre således i det land, som jeg giver dem i arv. Og I skal holde at gøre på den måde som Herren din Gud befalede dig, I skal ikke vende bort til højre eller til venstre, Ifølge hele den vej, som Herren din Gud befalede dig at gå på, så at han giver dig hvile, og det går dig godt, og I må leve længe i det land, som I skal arve.

6

Og disse er de befalinger og forordninger og domme, som Herren vor Gud befalede at lære jer at gøre i det land, som I indtræder i for at arve det. Så at I må frygte Herren jeres Gud, holde alle hans forordninger og hans befalinger, som jeg befaler dig i dag, du og dine sønner og dine sønnesønner, alle dit livs dage, så at I må leve længe.

Og hør, Israel, og vær omhyggelig med at gøre det, så det går dig godt, og så I formerer jer overordentligt, ligesom Herren, din fædres Gud, lovede at give dig et land, der flyder med mælk og honning. Og disse er forordningerne og dommene, som Herren befalede Israels sønner i ørkenen, da de var gået ud af Egyptens land. Hør, Israel, Herren vor Gud, Herren er en. Og du skal elske Herren din Gud af hele dit sind, og af hele din sjæl, og af hele din styrke. Og disse ord, som jeg befaler dig i dag, vil være i dit hjerte og i din sjæl. Og du skal indprente dem i dine sønner, og du skal tale om dem når du sidder i dit hus, og når du går på vejen, og når du ligger ned, og når du rejser dig op. Og du skal binde dem som et tegn på din hånd, og det vil være urokkelig for dine øjne. Og I skal skrive dem på jeres dørstolper og på jeres porte.

Og det vil ske, når Herren din Gud bringer dig ind i det land, som han svor til dine fædre, til Abraham og til Isak og til Jakob, at give dig store og gode byer, som du ikke byggede, huse fulde af alle gode ting, som du ikke fyldte, udhugne cisterner, som du ikke huggede ud, vingårde og olivenlunde, som du ikke plantede, og når du har spist og er blevet mættet, da pas på dig selv, at du ikke glemmer Herren din Gud, som førte dig ud af Egyptens land, af trældomshuset. Herren din Gud skal du frygte, og ham alene skal du tjene, og til ham skal du holde dig, og ved hans navn skal du sværge.

Gå ikke efter andre guder fra nationerne rundt omkring jer, fordi Gud, den nidkære Herre din Gud, er i dig, så Herren din Gud ikke i vrede bliver vred på dig og udrydder dig fra jordens overflade.

Du må ikke friste Herren din Gud, på den måde som I fristede ham under prøvelsen. Vogtende skal du vogte Herrens, din Guds

befalinger, vidnesbyrdene og forordningerne, så mange som han befalede dig. Og du skal gøre det behagelige og det gode for Herren din Gud, så det går dig godt, og du går ind og arver det gode land, som Herren svor til jeres fædre, at drive alle dine fjender ud foran dit ansigt, som Herren talte.

Og det vil ske, når din søn spørger dig i morgen og siger: Hvad er de vidnesbyrd og forordninger og domme, som Herren vor Gud har befalet os? Og du skal sige til din søn: Vi var tjenere for Farao i landet Egypten, og Herren førte os ud derfra med mægtig hånd og med ophøjet arm. Og Herren gav store og onde tegn og undere i Egypten mod Farao og hans hus for vore øjne Og han førte os ud derfra for at give os dette land, som han svor at give til vore fædre. Og Herren befalede os at gøre alle disse forordninger, at frygte Herren vor Gud, så at det går os godt alle dagene, så at vi lever, ligesom også i dag. Og barmhjertighed vil være os til del, hvis vi holder fast ved at gøre alle disse befalinger for Herren vor Guds åsyn, som han befalede os.

7

Hvis Herren din Gud bringer dig ind i det land, som du går derind for at arve det, og driver store nationer ud fra dit ansigt, Hittiterne og Girgashiterne og Amoritterne og Kanaanæerne og Perizzitterne og Hiviterne og Jebusiterne, syv nationer, mange og stærkere end jer, Og Herren din Gud vil overgive dem i dine hænder, og du skal slå dem, med ødelæggelse skal du udrette dem, du må ikke indgå pagt med dem, og I må heller ikke vise dem barmhjertighed. Heller ikke må I gifte jer med dem, din datter må du ikke give til hans søn, og hans datter må du ikke tage til din søn. For han vil vende din søn bort fra mig, og han vil tjene andre guder, og Herren vil blive vred i vrede imod jer, og han vil

ødelægge dig hurtigt. Men således skal I gøre med dem: deres altre skal I nedrive, og deres stenstøtter skal I knuse, og deres lunde skal I hugge ned, og de udskårne billeder af deres guder skal I brænde med ild. Fordi du er et helligt folk for Herren din Gud, og Herren din Gud udvalgte dig til at være for ham et folk som en særlig ejendom blandt alle de nationer, så mange som der er på jordens overflade.

Ikke fordi I er talrige blandt alle folkeslagene, valgte Herren jer, og udvalgte Herren jer, for I er få blandt alle folkeslagene. Men fordi Herren elsker jer, og fordi han bevarer den ed som han svor til jeres fædre, førte Herren jer ud med mægtig hånd, og Herren frigjorde dig fra trældoms hus, fra Faraos, Egyptens konges, hånd. Og du vil vide, at Herren din Gud, denne Gud, er en trofast Gud, som bevarer pagten og barmhjertigheden mod dem, der elsker ham, og mod dem, der bevarer hans bud, i tusind slægter, og han gengælder dem, der hader ham, åbenlyst for at ødelægge dem, og han vil ikke tøve over for dem, der hader ham, åbenlyst vil han gengælde dem.

Og du skal holde disse befalinger og forordninger og domme, så mange som jeg befaler dig i dag at gøre. Og det vil ske, når I hører disse forordninger og holder dem og gør dem, da vil Herren din Gud beskytte for dig pagten og barmhjertigheden, som han svor til jeres fædre. Og han vil elske dig og velsigne dig og formere dig, og han vil velsigne dit livs afkom og din jords frugt, dit korn og din vin og din olie, dine oksehjorder og dine fåreflokke på den jord, som Herren svor dine fædre at give dig. Velsignet skal du være fremfor alle folkeslagene, der skal ikke være ufrugtbare iblandt jer, heller ikke golde, og heller ikke blandt dit kvæg. Og Herren din Gud skal fjerne fra dig al sygdom og alle Egyptens onde sygdomme, som du har set, og så mange som du kendte, skal

han ikke lægge på dig, og han skal lægge dem på alle dem, der hader dig.

Og du skal fortære alt byttet fra de folkeslag, som Herren din Gud giver dig, dit øje skal ikke skåne dem, og du må ikke tjene deres guder, fordi dette er en snare for dig.

Men hvis du siger i dit sind, at denne nation er meget større end jeg, hvordan vil jeg være i stand til at udrydde dem? Du skal ikke frygte dem, du vil huske, hvad Herren din Gud gjorde ved Farao og alle ægypterne, De store prøvelser, som dine øjne så, de store tegn og undere, den stærke hånd og den høje arm, hvormed Herren din Gud udførte dig, således vil Herren jeres Gud gøre mod alle de folkeslag, som du frygter. Og Herren din Gud vil sende hornetter ind iblandt dem, indtil de tilbageblevne og de skjulte for dig bliver ødelagt. Du vil ikke blive slået af dem, fordi Herren din Gud er med dig, en stor og mægtig Gud. Og Herren din Gud vil fortære disse nationer foran dig lidt efter lidt; du vil ikke være i stand til at fortære dem hurtigt, så jorden ikke bliver øde, og de vilde dyr ikke bliver mangfoldiggjort over dig. Og Herren din Gud vil overgive dem i dine hænder, og du vil ødelægge dem med stor ødelæggelse, indtil du fuldstændigt har udryddet dem, Og han vil overgive deres konger i jeres hænder, og I skal udrette deres navn fra det sted, ingen vil modstå dig, indtil du fuldstændigt har udryddet dem.

De udskårne billeder af deres guder skal I brænde med ild, du skal ikke begære sølv, heller ikke guld fra dem skal du tage for dig selv, så du ikke snubler på grund af det, fordi det er en vederstyggelighed for Herren din Gud. Og du skal ikke bringe vederstyggelighed ind i dit hus, og du vil være en forbandet ting ligesom dette; du skal afsky det som en vederstyggelighed, og du

skal foragte det som en vederstyggelighed, fordi det er en forbandet ting.

8

Alle de befalinger, som jeg befaler jer i dag, skal I holde og gøre, så I lever og bliver mangfoldiggjort, og I går ind og arver det land, som Herren jeres Gud svor til jeres fædre. Og du skal huske hele den vej, som Herren din Gud ledte dig i ørkenen, for at han kunne ydmyge dig og prøve dig, og for at det kunne blive kendt, hvad der var i dit hjerte, om du ville holde hans befalinger eller ej. Og han plagede dig, og han lod dig sulte, og han fodrede dig med mannaen, som dine fædre ikke kendte, for at erklære til dig, at mennesket ikke vil leve af brød alene, men at mennesket vil leve af hvert ord, der udgår gennem Guds mund. Dine klæder blev ikke gamle på dig, dine sandaler blev ikke slidt på dig, dine fødder blev ikke hårde, se, i fyrré år.

Og du skal vide i dit hjerte, at ligesom en mand opdager sin søn, således vil Herren din Gud opdrage dig. Og du skal holde Herren din Guds befalinger, at gå på hans veje og frygte ham.

For Herren din Gud vil føre dig ind i et godt og stort land, hvor vandstrømme og kilder fra dybderne udgår gennem sletterne og gennem bjergene. Et land med hvede og byg, vinranker, figentræer, granatæbler, et land med oliventræer, olie og honning, Et land hvorpå du ikke skal spise dit brød i fattigdom, og du skal ikke mangle noget i det, et land hvis sten er jern, og fra hvis bjerge du vil udvinde bronze.

Og du skal spise og blive mættet, og du vil velsigne Herren din Gud for det gode land, som han har givet dig. Tag vare på dig selv,

at du ikke glemmer Herren din Gud, så du ikke overholder hans bud og hans domme og hans forordninger, som jeg befaler dig i dag, Ikke når du har spist og er blevet mættet, og har bygget gode huse og har boet i dem, og når dine okser og dine får bliver mangfoldiggjort for dig, sølv og guld bliver mangfoldiggjort for dig, og alt hvad du har bliver mangfoldiggjort for dig, du bliver ophøjet i hjertet og glemmer Herren din Gud, som førte dig ud fra Egyptens land, fra slaveriets hus, af ham der førte dig gennem den store og frygtelige ørken, hvor der var bidende slanger og skorpioner og tørst, hvor der ikke var vand, af ham der bragte en vandkilde frem til dig fra den stejle klippe af den, der fodrede dig med manna i ørkenen, som hverken du eller dine fædre kendte, for at han måtte ydmyge dig og prøve dig og gøre godt imod dig i dine sidste dage. Sig ikke i dit hjerte: Min styrke og min hånds magt har skaffet mig denne store styrke. Og du skal huske Herren din Gud, fordi han giver dig styrke til at gøre magt, og for at han må stadfæste sin pagt, som Herren svor til dine fædre, som i dag.

Og det vil ske, hvis du glemmer Herren din Gud, og du går efter andre guder, og du tjener dem, og du tilbeder dem, så bevidner jeg for jer i dag ved himlen og jorden, at I vil omkomme i ødelæggelse. Som de øvrige nationer, som Herren jeres Gud ødelægger for jeres ansigt, således skal I omkomme, fordi I ikke hørte Herrens, jeres Guds, stemme.

9

Lyt, Israel, du krydser i dag Jordan for at gå ind og arve store nationer, stærkere end jer, store og befæstede byer, der når til himlen, Et folk stort og talrigt og højt, Anaks sønner, som du kender, og som du har hørt om, hvem vil stå imod Anaks sønner ansigt til ansigt? Og du skal vide i dag, at Herren din Gud, denne

vil gå foran dit ansigt, han er en fortærende ild, denne vil ødelægge dem, og denne vil vende dem bort fra dit ansigt, og vil ødelægge dem i hast, ligesom Herren sagde til dig. Sig ikke i dit hjerte, når Herren din Gud udrydder disse nationer foran dit ansigt: På grund af min retfærdighed har Herren ført mig ind for at arve dette gode land. Ikke på grund af din retfærdighed, heller ikke på grund af dit hjertes hellighed, går du ind for at arve deres land, men på grund af disse nationers ugudelighed vil Herren ødelægge dem foran dig, og for at han kan oprette den pagt, som Herren svor til vores fædre, til Abraham og til Isak og til Jakob.

Og du vil vide i dag, at det ikke er på grund af dine retfærdigheder, at Herren din Gud giver dig dette gode land at arve, for du er et stivnakket folk. Husk, glem ikke hvor meget du provokerede Herren din Gud i ørkenen, fra den dag I drog ud af Egypten, og indtil I kom til dette sted, I fortsatte med at være ulydige mod Herren.

Og i Horeb provokerede I Herren, og Herren blev vred på jer for at ødelægge jer, Da jeg steg op på bjerget for at tage tavlerne, stentavlerne, pagtens tavler, som Herren gjorde med jer, forblev jeg på bjerget i fyrre dage og fyrre nætter, jeg spiste ikke brød og jeg drak ikke vand. Og Herren gav mig de to stentavler skrevet med Guds finger, og på dem var skrevet alle de ord som Herren talte til jer på bjerget på forsamlingsdagen. Og det skete, at Herren efter fyrre dage og fyrre nætter gav mig de to stentavler, pagtens tavler. Og Herren sagde til mig: Stå op, gå hurtigt ned herfra, fordi dit folk, som du førte ud fra Egyptens land, har handlet lovløst; de har hurtigt forladt den vej, som jeg befalede dem, og de har lavet sig selv et støbt billede.

Og Herren sagde til mig: Jeg har talt til dig en gang og to gange og sagt: Jeg har set dette folk, og se, det er et stivnakket folk, Og tillad mig nu at ødelægge dem, og jeg vil udslette deres navn under himlen, og jeg vil gøre dig til et stort og stærkt folk, meget større end dette. Og efter at have vendt tilbage, gik jeg ned fra bjerget, og bjerget brændte med ild indtil himlen, og de to tavler med vidnesbyrdene var i mine to hænder. Og da jeg så, at I havde syndet for Herren jeres Gud, og I havde gjort jer et støbt billede, og I havde overtraadt den vej, som Herren havde befalet jer at gå, Og efter at have taget fat i de to tavler, kastede jeg dem fra mine to hænder og knuste dem foran jer. Og jeg bad for Herren anden gang, lige som også før, i fyrre dage og fyrre nætter; brød spiste jeg ikke, og vand drak jeg ikke, på grund af alle jeres synder, som I syndede ved at gøre det onde for Herren Guds åsyn for at provokere ham. Og jeg er bange på grund af vreden og harmen, fordi Herren blev provokeret mod jer til at ødelægge jer, og Herren hørte mig også denne gang. Og Herren var vred på Aaron for at ødelægge ham, og jeg bad også for Aaron på den tid. Og jeres synd, som I begik, kalven, tog jeg den og brændte den i ild, og malede den ved at knuse den meget, indtil den blev fin, og den blev som støv, og jeg kastede støvet ind i bækken, der løb ned fra bjerget.

Og i brændingen, og i prøvelsen, og ved begærets grave provokerede I Herren. Og da Herren udsendte jer fra Kadesh Barnea og sagde: Gå op og tag landet i besiddelse, som jeg giver jer, da var I ulydige mod Herrens, jeres Guds, ord, og I troede ikke på ham, og I lyttede ikke til hans stemme. Ulydige var I mod Herren fra den dag, det blev kendt for jer. Og jeg bad før Herren i fyrre dage og fyrre nætter, for Herren sagde, at han ville ødelægge jer. Og jeg bad til Gud, og jeg sagde: Herre, gudernes konge, ødelæg ikke fuldstændigt dit folk og din del, som du forløste, dem

du førte ud fra Egyptens land i din store styrke, og i din mægtige hånd, og i din høje arm. Husk Abraham og Isak og Jakob, dine tjenere, til hvem du svor ved dig selv. Se ikke på dette folks hårdhed og de ugudelige gerninger og på deres synder. Lad ikke de, der bor i det land, hvorfra du førte os ud derfra, sige: Fordi Herren ikke var i stand til at bringe dem ind i det land, som han lovede dem, og fordi han hadede dem, førte han dem ud i ørkenen for at dræbe dem. Og disse er dit folk og din lod, som du førte ud fra Egyptens land med din store styrke, og med din mægtige hånd, og med din ophøjede arm.

10

I den tid sagde Herren til mig: Udhug for dig selv to stentavler ligesom de første, og stig op til mig på bjerget, og du skal lave for dig selv en træark. Og du skal skrive på tavlerne de ord, som var på de første tavler, hvilke du knuste, og du skal lægge dem i arken. Og jeg lavede en ark af uforgængeligt træ, og jeg huggede stentavlerne som de første, og jeg gik op på bjerget, og de to tavler var i mine hænder. Og han skrev på tavlerne ifølge den første skrift de ti ord, som Herren talte til jer på bjerget fra midt af ilden, og Herren gav dem til mig. Og efter at have vendt tilbage gik jeg ned fra bjerget, og jeg lagde tavlerne ind i arken som jeg havde lavet, og de var der, som Herren havde befalet mig. Og Israels sønner rejste fra Beeroth, Jakans sønners Moserah. Der døde Aaron, og han blev begravet der, og Eleazar, hans søn, tjente som præst i hans sted. Derfra rejste de til Gadgad, og fra Gadgad til Etebatha, et land med vandstrømme.

I den tid afsondrede Herren Levi stamme til at bære pagtens ark, til at stå for Herren, til at tjene og til at bede i hans navn indtil denne dag. Derfor er der ikke til Levitterne nogen portion og lod

blandt deres brødre, Herren selv er hans lod, ligesom han sagde til ham. Og jeg stod på bjerget i fyrre dage og fyrre nætter. Og Herren hørte mig også på denne tid, og Herren ville ikke ødelægge jer. Og Herren sagde til mig: Gå, bryd op foran dette folk, og lad dem gå ind og tage landet i besiddelse, som jeg svor deres fædre at give dem.

Og nu, Israel, hvad beder Herren din Gud fra dig, andet end at frygte Herren din Gud, og at vandre i alle hans veje, og at elske ham, og at tjene Herren din Gud af hele dit hjerte, og af hele din sjæl, at holde Herrens, din Guds, bud og hans forordninger, som jeg befaler dig i dag, så det går dig godt; Se, Herrens din Guds er himmelen og himlenes himmel, jorden og alt hvad der er i den. Men Herren forudvalgte jeres fædre for at elske dem, og han udvalgte deres afkom efter dem, nemlig jer, blandt alle folkeslagene, som det er denne dag. Og I skal omskære jeres hårde hjerte, og I skal ikke forhærde jeres nakke. For Herren jeres Gud, han er gudernes Gud og herrernes herre, den store, stærke og frygtelige Gud, som ikke ser på personen og ikke tager imod gaver, Han gør ret for den fremmede og den faderløse og enken, og han elsker den fremmede ved at give ham brød og klæder. Og I skal elske den fremmede, for I var fremmede i Egyptens land.

Herren din Gud skal du frygte, og ham skal du tjene, og til ham skal du holde dig, og ved hans navn skal du sværge. Dette er din ros, og dette er din Gud, som gjorde hos dig de store og herlige ting, som dine øjne så. I sytti sjæle gik dine fædre ned til Egypten, men nu har Herren din Gud gjort dig som himlens stjerner i mængde.

Og du skal elske Herren din Gud, og du skal holde hans forordninger, hans vedtægter, hans befalinger og hans domme alle dage. Og I vil vide i dag, at det ikke er jeres børn, så mange som ikke ved og heller ikke så Herrens, jeres Guds, opdragelse og hans store gerninger og den mægtige hånd og den ophøjede arm, og hans tegn og hans undere, så mange som han gjorde midt i Egypten mod Farao, Egyptens konge, og i hele hans land og alt hvad han gjorde mod egypternes styrke, og deres stridsvogne, og deres heste, og deres styrke, hvordan han lod det røde havs vand overskylle deres ansigt, da de forfulgte jer bagfra, og Herren ødelagde dem indtil den dag i dag, og alt hvad han gjorde for os i ørkenen, indtil I kom til dette sted, Og alt hvad han gjorde ved Dathan og Abiron, sønnerne af Eliab, søn af Ruben, som jorden slugte, da den åbnede sin mund, og deres huse og deres telte og al deres ejendom, som var med dem, midt i hele Israel, Fordi jeres øjne har set alle Herrens store gerninger, som han gjorde iblandt jer i dag.

Og I skal holde alle hans bud, så mange som jeg befaler dig i dag, så at I lever og bliver mangfoldiggjort, og når I er indtrådt, må I arve landet, som I krydser over Jordan for at arve. Så at I må leve længe på den jord, som Herren svor til jeres fædre at give til dem og til deres sæd med dem, et land der flyder med mælk og honning. For det land, som du går ind i der for at arve det, er ikke ligesom Egyptens land, hvorfra I er kommet ud derfra, når de sår sæden, og de vander med deres fødder, som en grøntsagshave, Men det land, som du går ind i der for at arve det, er et bjergland og sletteland, der vil drikke vand fra himlens regn. Et land, som Herren din Gud overvåger kontinuerligt; Herrens din Guds øjne er på det fra årets begyndelse og indtil årets afslutning.

Hvis I virkelig hører alle de befalinger, som jeg befaler dig i dag, at elske Herren din Gud, og at tjene ham af hele dit hjerte, og af hele din sjæl, og han vil give regn til dit land i rette tid, tidlig og sen, og du skal bringe dit korn ind og din vin og din olie, og han vil give foder i dine marker til dit kvæg, og når du har spist og er blevet mættet, Pas på dig selv, at dit hjerte ikke bliver fedt, og I overtræder og tjener andre guder og tilbeder dem, Og når Herren bliver vred i sin vrede over jer, og lukker himlen, og der ikke vil være regn, og jorden ikke vil give sin frugt, og I vil omkomme hastigt fra det gode land, som Herren gav jer.

Og I skal lægge disse ord i jeres hjerte og i jeres sjæl, og I skal binde dem som et tegn på jeres hånd, og det skal være urokkeligt for jeres øjne, Og I vil lære jeres børn at tale om dem, når du sidder i dit hus, og når du går på vejen, og når du sover, og når du står op. Og I skal skrive dem på dørstolperne af jeres huse og af jeres porte. så at I må leve længe, og jeres sønners dage på den jord, som Herren svor jeres fædre at give dem, som himlens dage på jorden. Og det vil ske, hvis I virkelig hører alle disse befalinger, som jeg befaler dig i dag at gøre, at elske Herren vor Gud, og at vandre i alle hans veje, og at holde fast ved ham, Og Herren vil kaste alle disse nationer ud fra jeres ansigt, og I vil arve nationer, der er større og stærkere end I. Alle steder, hvor jeres fods spor tramper, vil være jeres, fra ørkenen og Antilibanon og fra den store flod, floden Eufrat, og indtil havet mod vest, vil jeres grænser være. Ingen vil stå imod jer, og Herren jeres Gud vil lægge jeres frygt og jeres skræk over hele jorden, som I træder på, på den måde han talte til jer.

Se, jeg giver i dag velsignelsen og forbandelsen for jer, Velsignelsen, hvis I hører Herrens, jeres Guds, befalinger, så mange som jeg befaler jer i dag, og forbandelsen, hvis I ikke hører

Herrens, jeres Guds befalinger, så mange som jeg befaler jer i dag, og I bliver ført på afveje fra den vej, som jeg befalede jer, idet I går bort for at tjene andre guder, som I ikke kender. Og det vil ske, når Herren din Gud bringer dig ind i det land, som du drager derover til for at arve det, da skal du give velsignelsen på bjerget Garizim og forbandelsen på bjerget Gaibal. Er disse ikke hinsides Jordan, efter vejen mod solens nedgang i landet Kanaan, det beboede område mod vest ved siden af Golgol nær den høje eg? I krydser jo over Jordan for at indtræde og arve det land, som Herren vor Gud giver jer som arvelod alle dagene, og I vil bo i det.

Og I skal holde jer til at gøre alle hans befalinger og disse domme, så mange som jeg giver for jer i dag.

12

Og disse er de befalinger og domme, som I skal holde for at gøre i det land, hvilket Herren, jeres fædres Gud, giver jer i arvelod, alle de dage I lever på jorden. Med ødelæggelse skal I ødelægge alle de steder, hvor de tjente deres guder, som I arver, på de høje bjerge og på højene og under tætte træer, Og I skal nedrive deres altre, og I skal knuse deres søjler, og I skal hugge deres lunde ned, og I skal brænde deres guders udskårne billeder med ild, og I vil ødelægge deres navn fra det sted. I skal ikke gøre således over for Herren jeres Gud. Men eller ind til det sted, som Herren din Gud vil vælge i en af jeres byer for at sætte sit navn der og blive påkaldt, og I skal søge det og komme dertil. Og I skal bringe dertil jeres brændofre og jeres ofringer og jeres førstegrøder og jeres bønner og jeres frivillige gaver og jeres aftaler, de førstefødte af jeres okser og af jeres får. Og I skal spise der før Herren jeres Gud, og I vil glæde jer over alt, hvad I lægger

jeres hånd på, I og jeres hjem, fordi Herren din Gud har velsignet dig.

I skal ikke gøre alt det, som vi gør her i dag, hver det, der behager ham, For I er ikke kommet indtil nu ind i hvilen og ind i arven, som Herren vor Gud giver jer. Og I vil krydse Jordan, og I vil bo i det land, som Herren vor Gud giver jer som arv, og han vil give jer hvile fra alle jeres fjender rundt om, og I vil bo i sikkerhed. Og det sted som Herren din Gud vil vælge for at lade sit navn blive påkaldt der, dertil skal I bringe alt hvad jeg befaler jer i dag: jeres brændofre og jeres slagtofre og jeres tiender og jeres hænders førstegrøder og alle jeres udvalgte gaver, så mange som I måtte love Herren jeres Gud. Og I skal glæde jer for Herren jeres Gud, I og jeres sønner og jeres døtre og jeres tjenere og jeres tjenestepiger og levitten ved jeres porte, fordi han ikke har nogen del eller lod sammen med jer. Tag vare på dig selv, at du ikke bringer dine brændofre op på ethvert sted, som du ser. Men ind i det sted, som Herren din Gud vil vælge i en af dine stammer, der skal I bringe jeres brændofre op, og der skal du gøre alt det, som jeg befaler dig i dag. Men i al din begæring må du slagte og spise kød ifølge Herrens, din Guds, velsignelse, som han gav dig i enhver by; den urene og den rene må spise det på samme måde, som en gazel eller en hjort. Undtagen blodet skal I ikke spise, I skal udgyde det på jorden som vand.

Du vil ikke kunne spise i dine byer tiendedelen af dit korn og af din vin og af din olie, de førstefødte af dine okser og af dine får, og alle de løfter, så mange som I måtte aflægge, og jeres bekendelser, og førstegrøderne af dine hænder. Men du skal spise det for Herren din Guds åsyn på det sted, som Herren din Gud udvælger, du og din søn og din datter, din tjener og din

tjenestepige og den fremmede i dine byer, og du skal glæde dig for Herren din Guds åsyn over alt, hvad du lægger din hånd på.

Tag dig i agt, at du ikke forlader levitten i al den tid, du lever på jorden.

Hvis Herren din Gud udvider dine grænser, ligesom han talte til dig, og du vil sige: Jeg vil spise kød, hvis din sjæl begærer at spise kød, så skal du spise kød efter al din sjæls begær. Hvis men stedet er langt fra dig, hvilket Herren din Gud ville vælge der for at hans navn skal blive påkaldt der, og du skal ofre af dine okser og af dine får, som Gud giver dig, på den måde jeg befalede dig, og du skal spise i dine byer efter din sjæls begær. Som gazellen og hjorten spises, således skal du spise det; den urene hos dig og den rene skal ligeledes spise. Tag stærkt vare på ikke at spise blod, fordi blod er hans sjæl; sjælen skal ikke spises sammen med kødet. I skal ikke spise det; I skal udgyde det på jorden som vand. Du skal ikke spise det, så det går dig godt og dine sønner efter dig, hvis du gør det gode og det behagelige for Herren din Gud. Undtagen dine hellige ting, hvis de bliver til dig, og havende taget dine bønner, vil du komme til det sted, som Herren din Gud ville vælge til at lade sit navn blive påkaldt der. Og du skal bringe dine brændofre, kødet skal du ofre på Herrens, din Guds alter, men blodet af dine ofringer skal du udgyde ved foden af Herrens, din Guds alter, og kødet skal du spise. Vogt dig og lyt, og du skal gøre alle de ord, som jeg befaler dig, så det går dig godt og dine sønner gennem tidsalderen, hvis du gør det behagelige og det gode for Herren din Gud.

Men hvis Herren din Gud udrydder de nationer, som du går ind til der for at arve deres land, fra dit ansigt, og du tager det i besiddelse og bor i deres land, Pas på dig selv, at du ikke nøje

undersøger for at følge dem, efter at de er blevet fuldstændigt ødelagt fra dit ansigt, idet du siger: Hvordan tjener disse nationer deres guder? Det vil jeg også gøre. Du skal ikke gøre således over for din Gud, for de vederstyggeligheder af Herren, som han hadede, gjorde de for deres guder, fordi de brænder deres sønner og deres døtre i ild for deres guder.

13

Hvert ord som jeg befaler jer i dag, dette skal du holde for at gøre, du skal ikke tilføje noget til det, heller ikke skal du tage noget bort fra det.

Men hvis der opstår blandt dig en profet eller en drømmer, og han giver dig et tegn eller et underværk, og kommer det tegn eller det under, som han talte til dig om, idet han sagde: Lad os gå og tjene andre guder, som I ikke kender, I skal ikke høre ordene af den profet eller af den der drømmer den drøm, fordi Herren jeres Gud prøver jer for at vide, om I elsker jeres Gud af hele jeres hjerte og af hele jeres sjæl. Efter Herren jeres Gud skal I gå, og ham skal I frygte, og hans stemme skal I høre, og til ham skal I holde fast. Og den profet eller den drømmer skal dø, for han talte for at vildlede dig fra Herren din Gud, som førte dig ud af Egyptens land, som forløste dig fra trældommen, for at drive dig bort fra den vej, som Herren din Gud befalede dig at gå på, og du skal udrydde det onde fra jer.

Hvis men din broder fra din fader eller fra din moder skulle opfordre dig, eller din søn, eller din datter, eller din hustru i dit skød, eller en ven lige så kær som din sjæl, hemmeligt, sigende: lad os gå og tjene andre guder, som hverken du eller dine fædre kendte, fra guderne af folkeslagene, som er rundt omkring jer, af

dem der nærmer sig dig eller af dem der er langt fra dig, fra jordens ene ende indtil jordens anden ende, Du må ikke samtykke med ham, og du må ikke høre ham, og dit øje må ikke skåne ham, du må ikke ønske ham vel, og du må heller ikke skjule ham, Forkyndende skal du forkynde om ham, og dine hænder skal være på ham først for at dræbe ham, og alle folkets hænder til sidst. Og de skal stene ham med sten, og han skal dø, fordi han søgte at vende dig bort fra Herren din Gud, som førte dig ud af Egyptens land, af trældomshuset. Og hele Israel, når de hører det, vil frygte, og de vil ikke mere gøre denne onde gerning iblandt jer.

Men hvis du hører i en af dine byer, som Herren din Gud giver dig at bo i, at de siger, Lovløse mænd gik ud fra jeres midte, og de vendte alle beboerne i deres land bort, idet de sagde: Lad os gå og tjene andre guder, som I ikke kendte, og spændinger og spørgsmål, og du skal undersøge meget grundigt, og se, ordet er klart sandt, denne vederstyggelighed er sket iblandt jer, Ved at fjerne skal du ødelægge alle beboerne i det land med sværdets mord, I skal vie det til forbandelse, og alt hvad der er i det. Og alt byttet fra den skal du samle i dens gader, og du skal brænde byen i ild, og alt byttet fra den med hele folket foran Herren din Gud, og den vil være ubeboet til evig tid, den skal ikke genopbygges mere. Og intet af det banlyste skal klæbe ved din hånd, så at Herren vender sig bort fra sin vredes glød, og giver dig barmhjertighed, og forbarmer sig over dig, og formerer dig, på den måde han svor til dine fædre, Hvis du hører Herrens, din Guds stemme, for at holde hans befalinger, så mange som jeg befaler dig i dag, for at gøre det gode og det behagelige for Herren, din Gud.

I er Herrens, jeres Guds, sønner; I skal ikke lave skaldethed mellem jeres øjne for en død. Fordi du er et helligt folk for Herren din Gud, og Herren din Gud valgte dig til at blive et folk for ham, en særlig ejendom, fra alle nationerne på jordens overflade. I skal ikke spise nogen vederstyggelighed. Dette kvæg skal I spise: kalv af okser, lam af får og kid af geder. hjort og gazelle og pygarg, oryks og giraf. Ethvert dyr der deler hoven og kløver to hove med kløer, og som bringer drøvtygning op blandt dyrene, disse skal I spise. Og disse skal I ikke spise af dem, der tygger drøv, og af dem, der har kløvede hove, og har spaltede kløer: kamelen og haren og klippegrævlingen, fordi de tygger drøv, men ikke har kløvede hove - disse er urene for jer. Og grisen, fordi den har kløvede hove og spalter hovene, men ikke tygger drøv, er uren for jer; af deres kød skal I ikke spise, og deres døde kroppe skal I ikke røre.

Og disse skal I spise af alt det i vandet: alt hvad der har finner og skæl, det skal I spise. Og alt det, som ikke har finner og skæl, skal I ikke spise; det er urent for jer. Enhver ren fugl må I spise. Og disse skal I ikke spise af: ørnen, og griffen, og fiskeørnen, og gribben, og glenten, og de arter, der ligner den, og spurv, og ugle og måge, Og hejre, og svane, og ibis, og skarven, og høgen, og de lignende til den, og hærfluglen, og natravnen, og pelikanen og bregdefuglen og de, der ligner den, og purpurhejren og flagermusen Alle de krybende ting af fuglene er urene for jer, I må ikke spise af dem. Hver ren fugl skal I spise. Intet dødt dyr må I spise; det skal gives til den fremmede i dine byer, og han må spise det, eller du må sælge det til den fremmede, fordi du er et helligt folk for Herren din Gud. Du må ikke koge et lam i dets moders mælk.

Tiende skal du tiende af al afgrøde af din sæd, din marks afgrøde, år efter år. Og du skal spise det på det sted, som Herren

din Gud skal vælge for at lade sit navn blive påkaldt der. I skal bringe tiendepar af dit korn og af din vin og af din olie, de førstefødte af dine okser og af dine får, så at du må lære at frygte Herren din Gud alle dine dage. Hvis men vejen bliver lang for dig, og du ikke er i stand til at bringe dem op, fordi det sted er langt fra dig, som Herren din Gud ville vælge til at lade sit navn blive påkaldt der, fordi Herren din Gud vil velsigne dig, og du skal sælge dem for sølv, og du skal tage sølvet i dine hænder, og du skal gå til det sted, som Herren din Gud måtte vælge. Og du skal give sølv for alt, hvad din sjæl begærer, for okser eller for får, eller for vin eller for stærk drik, eller for stærk drik, eller for alt, hvad din sjæl begærer, og du skal spise der for Herrens, din Guds, åsyn, og du skal glæde dig, du og dit hus, Og Levitten i dine byer, fordi der ikke er nogen del eller lod til ham med dig.

Efter tre år skal du bringe hele tiendedelen af din afgrøde ud, i det år skal du placere den i dine byer. Og Levitten vil komme, fordi der ikke er nogen portion eller lod til ham hos dig, og den fremmede og den forældreløse og enken i dine byer, og de skal spise og blive mættet, så at Herren din Gud må velsigne dig i alle de gerninger, som du gør.

15

Gennem syv år skal du give frigivelse. Og således er befalingen om frigivelsen: Du skal frigive enhver gæld, som din næste skylder dig, og du skal ikke kræve noget af din broder, for der er udråbt en frigivelse for Herren din Gud. Den fremmede skal du kræve betaling af for alt, hvad han skylder dig, men din broder skal du give eftergivelse af din gæld. Fordi der ikke vil være nogen manglende iblandt dig, fordi Herren din Gud vil velsigne dig i det land, som Herren din Gud giver dig i arv at tage i besiddelse.

Men hvis du virkelig lytter til Herrens, din Guds stemme, for at holde og gøre alle disse befalinger, som jeg befaler dig i dag, fordi Herren din Gud har velsignet dig, på den måde han talte til dig, og du vil låne til mange nationer, men du vil ikke låne, og du vil herske over mange nationer, men de vil ikke herske over dig.

Hvis der bliver en manglende blandt dine brødre i en af dine byer i det land, som Herren din Gud giver dig, skal du ikke forhærde dit hjerte, og du skal heller ikke lukke din hånd for din trængende broder. Du skal åbne dine hænder for ham, og du skal låne ham så meget, som han har brug for, fordi han er i nød. Tag vare på dig selv, at der ikke bliver et hemmeligt ord i dit hjerte, en lovløshed, der siger: Det syvende år nærmer sig, frigivelsens år, og dit øje bliver ondt mod din trængende broder, og du ikke vil give ham, og han vil råbe imod dig til Herren, og det vil være en stor synd i dig. Du skal give til ham, og du skal låne til ham så meget som han behøver, fordi han er i nød, og du skal ikke blive bedrøvet i dit hjerte, når du giver til ham, fordi på grund af dette ord vil Herren din Gud velsigne dig i alle dine gerninger og i alt, hvad du lægger din hånd på. For den manglende vil ikke svigte fra dit land, derfor befaler jeg dig at gøre dette ord, idet jeg siger: Du skal åbne dine hænder for din broder, den fattige og den trængende i dit land.

Hvis din hebraiske broder eller hebraiske søster bliver solgt til dig, skal han tjene dig i seks år, og i det syvende år skal du sende ham fri bort fra dig. Når du sender ham fri bort fra dig, skal du ikke sende ham bort tom. Du skal forsyne ham rigeligt fra dine får, fra dit korn og fra din vin, som Herren din Gud har velsignet dig, skal du give til ham.

Og du skal huske, at du var tjener i Egyptens land, og Herren din Gud forløste dig derfra; derfor befaler jeg dig at gøre dette. Men hvis han siger til dig: Jeg vil ikke gå fra dig, fordi han har elsket dig og dit hus, fordi det er godt for ham hos dig. Og du skal tage sylen, og du vil gennembore hans øre ved døren, og han vil være din tjener for evigt, og med din tjenestepige skal du gøre ligeledes. Det skal ikke være hårdt for dig, når de sendes bort som frie fra dig, fordi han tjente dig i seks år for den årlige løn af en lejet arbejder, og Herren din Gud vil velsigne dig i alt, hvad du gør.

Hver førstfødt, som bliver født blandt dit kvæg og dine får, de hanner skal du hellige til Herren din Gud, du må ikke arbejde med din førstfødte kalv, og du må ikke klippe de førstfødte af dine får. Før Herren skal du spise det år for år på det sted, som Herren din Gud vælger, du og dit hus. Men hvis der er en lyde i det, halt eller blind, en ond lyde, skal du ikke ofre det til Herren din Gud.

I dine byer skal du spise det, den urene hos dig og den rene ligeledes skal spise det, som var det en gazelle eller en hjort. Undtagen blod skal I ikke spise; I skal udgyde det på jorden som vand.

16

Vogt måneden for de unge, og du skal holde påske for Herren din Gud, fordi du i måneden for de unge gik ud fra Egypten om natten. Og du skal ofre påsken til Herren din Gud, får og okser, på det sted som Herren din Gud måtte udvælge for at lade sit navn blive påkaldt der. Du må ikke spise surdej på det, syv dage skal du spise usyret brød på det, trængslens brød, fordi I i hast kom ud fra Egypten, så at I skal huske dagen for jeres udvandring fra Egyptens land alle jeres livs dage. Surdej må ikke ses hos dig i alle

dine grænser i syv dage, og intet af kødet, som du ofrer om aftenen på den første dag, må blive natten over til om morgenen. Du vil ikke kunne ofre påsken i nogen af dine byer, som Herren din Gud giver dig men ind i det sted, som Herren din Gud vil vælge til at lade sit navn påkalde der, skal du ofre påskelammet om aftenen ved solnedgang, på den tid da du drog ud fra Egypten. Og du skal koge og stege og spise på det sted, som Herren din Gud måtte udvælge, og du skal vende tilbage om morgenen og gå til dine huse. Seks dage skal du spise usyret brød, og på den syvende dag er der en afsluttende fest for Herren din Gud, du skal ikke udføre noget arbejde på denne, undtagen det som skal gøres for sjælen.

Syv uger skal du tælle for dig selv; når du begynder at sætte seglen til høsten, skal du begynde at tælle syv uger. Og du skal holde ugernes fest for Herren din Gud, som din hånd formår, så meget som Herren din Gud giver dig.

Og du skal glæde dig for Herren din Gud, du og din søn og din datter, din tjener og din tjenestepige og levitten og den fremmede og den forældreløse og enken, som er iblandt jer, på det sted, som Herren din Gud måtte udvælge for at lade sit navn påkalde der.

Og du skal huske, at du blev tjener i Egyptens land, og du skal holde og gøre disse befalinger. Telternes festival skal du holde for dig selv i syv dage, når du samler fra din tærskeloe og fra din vinpresse. Og du skal glæde dig ved din fest, du og din søn og din datter, din tjener og din tjenestepige og levitten og den fremmede og den forældreløse og enken, som er i dine byer. Syv dage skal du holde fest for Herren din Gud på det sted, som Herren din Gud vil vælge, hvis Herren din Gud velsigner dig i al din afgrøde og i al dine hænders gerning, og du vil være glad.

Tre gange om året skal alle dine mænd vise sig for Herren din Gud på det sted, som Herren vælger: ved de usyrede brøds fest, ved uernes fest og ved løvhyttefesten. Du må ikke fremtræde for Herren din Gud tomhændet. Hver efter sine hænders styrke, efter den velsignelse Herren din Gud gav dig.

Dommere og embedsmænd skal du indsætte for dig selv i dine byer, som Herren din Gud giver dig ifølge stammerne, og de skal dømme folket med retfærdig dom. De vender ikke bort fra dommen, og de vil heller ikke tage imod gaver, for gaver blinder de vises øjne og fjerner de retfærdiges ord. Retfærdigt skal du forfølge det retfærdige, så at I må leve og arve det land, som Herren din Gud giver dig, når I er indtrådt.

Du må ikke plante for dig selv en lund, intet træ ved din Guds alter må du gøre for dig selv. Du skal ikke rejse en stele for dig selv, som Herren din Gud har hadet.

17

Du må ikke ofre til Herren din Gud en kalv eller et får, som har en lyde, nogen ond ting, fordi det er en vederstyggelighed for Herren din Gud.

Hvis der bliver fundet i en af dine byer, som Herren din Gud giver dig, en mand eller kvinde, som gør det onde for Herren din Guds øjne ved at overtræde hans pagt, og efter at være kommet, måtte de tjene andre guder og tilbede dem, solen eller månen eller noget af himlens hær, som jeg ikke har befalet dig, og det bliver rapporteret til dig, og du skal undersøge det meget grundigt, og se, sandelig er ordet blevet til, denne vederstyggelighed er sket i Israel, Og du skal føre den mand eller den kvinde ud, og I skal

stene dem med sten, og de skal dø. På to vidner eller på tre vidner skal den dødsdømte dø; han skal ikke dø på ét vidnes udsagn. Og vidnernes hånd skal være på ham først for at dræbe ham, og folkets hånd til sidst, og du skal fjerne den onde fra jeres midte.

Hvis det men skulle være umuligt for dig at afgøre i dom mellem blod og blod, og mellem dom og dom, og mellem berøring og berøring, og mellem modsigelse og modsigelse, domssager i jeres byer, da skal du rejse dig og gå op til det sted, som Herren din Gud vælger der. Og du skal gå til præsterne, levitterne, og til den dommer, som måtte være der i de dage, og efter at have søgt råd, skal de forkynde dommen til dig. Og du skal handle ifølge den sag, som de rapporterer til dig fra det sted, som Herren din Gud måtte vælge, og du skal omhyggeligt gøre alt, hvad der måtte blive foreskrevet dig. I henhold til den lov og den dom, som de siger til dig, skal du handle; du må ikke vige fra det ord, som de forkynder dig, hverken til højre eller til venstre.

Og den mand, som handler i arrogance, så han ikke adlyder præsten, der står og tjener i Herrens, din Guds, navn, eller dommeren, som er der i de dage, den mand skal dø, og du skal udrydde det onde fra Israel. Og alle folk vil frygte, når de har hørt det, og de vil ikke handle ugudeligt mere.

Hvis du går ind i det land, som Herren din Gud giver dig, og du arver det, og du bor i det, og du siger: Jeg vil indsætte en hersker over mig, ligesom de andre nationer omkring mig, Du skal indsætte over dig selv en hersker, hvem Herren Guden ville vælge, fra dine brødre skal du indsætte over dig selv en hersker, du vil ikke være i stand til at indsætte over dig selv en fremmed mand, fordi han ikke er din broder. Fordi han ikke vil skaffe sig mange heste, og heller ikke må han føre folket tilbage til Egypten for at

skaffe sig mange heste, for Herren sagde: I skal ikke vende tilbage ad denne vej igen. Og han må ikke tage mange hustruer til sig selv, så hans hjerte ikke vender sig bort, og sølv og guld må han ikke samle i store mængder til sig selv.

Og når han sidder på sin begyndelse, skal han skrive denne deuteronomi til sig i en bog fra levitpræsterne. Og det skal være med ham, og han skal læse i det alle sin livs dage, så at han må lære at frygte Herren din Gud, og at holde alle disse befalinger, og at gøre disse forordninger, så at hans hjerte ikke ophøjes over hans brødre, så at han ikke overtræder befalingerne til højre eller venstre, så at han ville forlænge sine dage i sit herredømme, han selv og hans sønner blandt Israels sønner.

18

Der vil ikke være nogen portion eller arvelod for præsterne, levitterne, hele Levis stamme, sammen med Israel; Herrens offergaver er deres arvelod, dem skal de spise. Men de skal ikke have nogen lod blandt deres brødre; Herren er selv deres lod, ligesom han sagde til ham. Og dette er dommen for præsterne fra folket, fra dem der ofrer ofrene, hvad enten det er en kalv eller et får, og du skal give armen til præsten og kvinderne og maven, Og førstegrøderne af dit korn, og af din vin, og af din olie, og den første uld af dine får skal du give til ham. Fordi Herren udvalgte ham fra alle dine stammer til at stå foran Herren Gud, til at tjene og velsigne i hans navn, han og hans sønner blandt Israels sønner.

Hvis men Levitten ankommer fra en af byerne fra alle Israels sønner, hvor han selv bor som fremmed, fordi hans sjæl begærer det, til det sted som han vil vælge, han skal tjene i Herrens, hans Guds, navn, ligesom alle hans brødre, levitterne, der står dér foran

Herren, din Gud. Han skal spise en tildelt portion, undtagen af salget ifølge familien. Hvis du indtræder i det land, som Herren din Gud giver dig, må du ikke lære at handle efter disse folkeslags vederstyggeligheder.

Der må ikke findes hos dig nogen, som renser sin søn og sin datter i ild, som spår spådomme, som praktiserer varsler ved tegn og varsler ved fugle, ved trolddom syngende over besværgelser, bugtaler og fortolker af varsler, der rådspørger de døde. For det er en vederstyggelighed for Herren din Gud, enhver der gør disse ting; for på grund af disse vederstyggeligheder vil Herren ødelægge dem fra dit ansigt. Fuldkommen vil du være for Herren din Gud. For disse folkeslag, som du fordriver, lytter til varsler og spådomme, men sådan har Herren din Gud ikke givet dig.

En profet fra dine brødre, som mig, vil Herren din Gud rejse op til dig; ham skal I høre. Ifølge alt det, som du bad om fra Herren din Gud i Horeb på forsamlingens dag, da I sagde: Vi vil ikke mere høre Herren vor Guds stemme, og denne store ild vil vi ikke se længere, for at vi ikke skal dø. Og Herren sagde til mig: Alt hvad de talte til dig er rigtigt. En profet vil jeg rejse op for dem fra deres brødres midte, ligesom dig, og jeg vil lægge mine ord i hans mund, og han vil tale til dem alt det, som jeg befaler ham. Og det menneske, som ikke hører, hvad den profet taler i mit navn, vil jeg straffe. Men den profet, som ugudeligt ville tale et ord i mit navn, som jeg ikke befalede at tale, og som ville tale i andre guders navn, skal den profet dø. Hvis du men siger i dit hjerte, hvordan skal vi vide det ord, som Herren ikke talte? Alt hvad den profet taler i Herrens navn, og det ikke bliver, og det ikke sker, dette er det ord som Herren ikke talte, i ugudelighed talte den profet, I skal ikke frygte ham.

Hvis Herren din Gud udrydder de nationer, som Gud giver dig landet, og I arver dem, og I bor i deres byer og i deres huse, Tre byer skal du adskille for dig selv i midten af dit land, som Herren din Gud giver dig. Overvej vejen for dig, og du skal dele din jords grænser i tre dele, som Herren din Gud fordeler til dig, og det skal være et tilflugtssted for enhver drabsmand. Dette vil være befalingen om morderen, som ville flygte dertil og vil leve: den som ville slå sin næste uden at vide det, og denne ikke hadede ham før igår og i forgårs. Og hvis nogen går ind i skoven med sin nabo for at samle træ, og hans hånd glider med øksen, når han hugger træet, og jernet falder af træet og rammer naboen, og han dør, da skal denne flygte til en af disse byer, og han vil leve. Så at blodhævneren ikke forfølger morderen, fordi hjertet er blevet ophedet, og griber ham, hvis vejen er længere, og slår hans sjæl, og denne har ikke dødsdom, fordi han ikke hadede ham før i går, heller ikke før den tredje dag. Derfor befaler jeg dig dette ord og siger: Du skal adskille tre byer for dig selv.

Hvis men Herren din Gud udvider dine grænser, på den måde han svor til dine fædre, og Herren giver dig alt det land, som han sagde at ville give til dine fædre, Hvis du adlyder at gøre alle disse befalinger, som jeg befaler dig i dag, at elske Herren din Gud, at vandre på alle hans veje alle dage, skal du tilføje endnu tre byer til disse tre. Og uskyldigt blod vil ikke blive udgydt i det land, som Herren din Gud giver dig i arv, og du vil ikke være skyldig i blod.

Hvis der imidlertid bliver blandt dig en mand, der hader sin næste, og lurer på ham, og rejser sig op imod ham, og slår hans sjæl, og han dør, og flygter ind i en af disse byer, Og byens ældsteråd vil sende bud, og de skal hente ham derfra, og de vil

overgive ham i hænderne på blodhævnerne, og han skal dø. Dit øje vil ikke spare ham, og du skal rense det uskyldige blod fra Israel, og det vil gå dig godt.

Du må ikke flytte din nabos grænser, som dine fædre har sat i den arv, som du har arvet i det land, som Herren din Gud giver dig som arvelod. Ét vidne skal ikke forblive for at vidne imod en mand angående al uretfærdighed og enhver synd og al synd, som han måtte begå; på to vidners mund og på tre vidners mund skal ethvert ord stå fast. Hvis men der står et uretfærdigt vidne imod en mand og beskylder ham for ugudelighed, Og de to mennesker, som har striden imellem sig, skal stå for Herren og for præsterne og for dommerne, som er i hine dage. Og dommerne skal undersøge nøje, og se, et falskt vidne har vidnet falskt og stået imod sin broder, Og I skal gøre mod ham, som han handlede ondt for at gøre mod sin broder, og I skal fjerne det onde fra jeres midte. Og de tilbageblevne, når de har hørt det, vil frygte, og de skal ikke mere gøre efter dette onde ord iblandt jer. Dit øje skal ikke spare ham, sjæl i stedet for sjæl, øje i stedet for øje, tand i stedet for tand, hånd i stedet for hånd, fod i stedet for fod.

20

Hvis du går ud i krig mod dine fjender, og du ser heste og ryttere og et folk større end dit, skal du ikke frygte dem, fordi Herren din Gud er med dig, han som førte dig op fra Egyptens land. Og det vil være, når du nærmer dig krigen, at præsten skal træde frem og tale til folket. Og han vil sige til dem: Hør, Israel! I går i dag i krig mod jeres fjender. Lad ikke jeres hjerte blive svagt, frygt ikke, bliv heller ikke knust, vend heller ikke bort fra deres ansigt. Fordi Herren jeres Gud, der går foran jer, vil kæmpe sammen med jer mod jeres fjender for at redde jer.

Og de skriftkloge vil tale til folket og sige: Hvem er den mand, der har bygget et nyt hus og ikke har indviet det? Lad ham gå og vende tilbage til sit hus, så han ikke dør i krigen, og en anden mand indvier det. Og hvem er den mand, som har plantet en vingård og ikke har glædet sig over den? Lad ham gå og vende tilbage til sit hus, så han ikke dør i krigen, og en anden mand vil glæde sig over den. Og hvem er den mand, som har trolovet sig med en kvinde og ikke har taget hende? Lad ham gå og vende tilbage til sit hus, så han ikke dør i krigen, og en anden mand tager hende. Og de skriftkloge skal tilføje at tale til folket, og de vil sige: Hvem er den mand, der er frygtende og fejd i hjertet? Lad ham gå og vende tilbage til sit hus, så at han ikke gør sin broders hjerte fejgt, ligesom hans eget. Og det vil ske, når de skriftkloge ophører med at tale til folket, at de vil indsætte hærens herskere som ledere af folket.

Hvis du imidlertid nærmer dig en by for at føre krig mod dem, skal du kalde dem til fred. Hvis de sandelig svarer dig fredeligt og åbner for dig, skal alt folket, som findes deri, være dig tributpligtige og dine undersåtter. Men hvis de ikke adlyder dig, og de fører krig mod dig, skal du belejre den, indtil Herren din Gud overgiver den til dig i dine hænder, og du skal slå alle dens mandlige med sværd, Undtagen kvinderne og bagagen, og alt kvæget, og alt hvad der måtte findes i byen, og alt udstyret skal du plyndre for dig selv, og du skal spise alt byttet fra dine fjender, som Herren din Gud giver dig. Således skal du gøre med alle de byer, der ligger meget fjernt fra dig, ikke med byerne af disse nationer, af hvilke Herren din Gud giver dig at arve deres land. I skal ikke bevare nogen åndende ting i live, Men ved en forbandelse skal I forbande dem: hittiterne, amoritterne, kana'anæerne, perizziterne, hivviterne, jebusiterne og girgashiterne, på den måde Herren din Gud befalede dig, så at de

ikke må lære jer at gøre alle deres vederstyggeligheder, som de gjorde for deres guder, og I vil synde for Herren jeres Gud.

Hvis du belejrer en by i flere dage for at føre krig mod den til erobring af den, må du ikke ødelægge dens træer ved at lægge jern på dem, men du skal spise fra det, men du må ikke hugge det ned, for er træet på marken en mand til at gå ind foran dig ind i palisaden? Men træer, som du ved at ikke er frugt bærende, dem skal du ødelægge og fælde, og du skal bygge belejringsværker mod den by, som fører krig imod dig, indtil den bliver overgivet.

21

Hvis men der bliver fundet en såret i det land, som Herren din Gud giver dig til arv, faldet på sletten, og de ikke kender den, der har slået, Dit ældsteråd og dine dommere vil gå ud, og de vil måle til byerne omkring den dræbte mand. Og den by, der ligger nærmest den dræbte, og ældsterådet i den by skal tage en kvie fra kvæget, som ikke har været brugt til arbejde, og som ikke har trukket åg, Og ældsterådet fra den by skal bringe kvien ned i en ru dal, som ikke er blevet dyrket og heller ikke bliver tilsået, og de skal bryde nakken af kvien i dalen. Og præsterne, levitterne, vil komme, fordi Herren Gud valgte dem til at stå for ham og til at velsigne i hans navn, og ved deres mund vil al tvist og al berøring være. Og hele ældsterådet af den by, de som nærmer sig den sårede, skal vaske hænderne på hovedet af kvien, hvis nakke var brækket i dalen, Og de vil svare og sige: Vore hænder har ikke udøst dette blod, og vore øjne har ikke set det. Vær nådig mod dit folk Israel, som du frigjorde, Herre, så at uskyldigt blod ikke bliver i dit folk Israel, og blodet vil blive sonet for dem. Men du skal fjerne det uskyldige blod fra jer selv, hvis du gør det gode og det behagelige for Herren din Gud.

Hvis du men drager ud i krig mod dine fjender, og Herren din Gud giver dem i dine hænder, og du plyndrer deres bytte og du ser i byttet en smuk kvinde af udseende, og du begærer hende, og du tager hende til hustru, Og du bringer hende ind i dit hus, og du skal rage hendes hoved, og du skal klippe hendes negle, Og du skal fjerne fangenskabets klæder fra hende, og hun skal sidde i dit hus, og hun skal begræde sin fader og sin moder en måneds dage, og efter dette skal du gå ind til hende og leve sammen med hende, og hun skal være din hustru.

Og hvis du ikke vil have hende, skal du sende hende bort som fri, og hun må ikke sælges for sølv. Du må ikke behandle hende som værdiløs, fordi du ydmygede hende.

Hvis en mand får to hustruer, en af dem elsket og en af dem hadet, og den elskede og den hadede føder børn til ham, og den førstefødte søn bliver af den hadede, Og på den dag han tildeler sine sønner hans besiddelser som arv, vil han ikke kunne give førstefødselsrettigheder til sønnen af den elskede, idet han overser den førstefødte søn af den hadede, Men han skal anerkende den førstefødte søn af den hadede ved at give ham dobbelt af alt, hvad der måtte findes at tilhøre ham, fordi denne er begyndelsen af hans børn, og til denne tilhører førstefødselsretten. Hvis nogen har en ulydig og oprørske søn, som ikke adlyder sin faders stemme og sin moders stemme, og de tugter ham, og han ikke lytter til dem, Og hans fader og hans moder, efter at have grebet ham, skal føre ham ud til ældsterådet i hans by og til stedets port, Og de vil sige til mændene i deres by: Denne vor søn er ulydig og ophidsende, han lyder ikke vor stemme, han er falskmønter og drikker overdrevent. Og mændene i hans by skal stene ham med sten, og han skal dø, og du skal fjerne det onde fra jeres midte, og de tilbageværende vil frygte, når de hører det.

Hvis der i nogen bliver en synd, dom af død, og han dør, og I skal hænge ham på et træ, Hans krop må ikke sove på træet, men I skal begrave det med begravelse på den dag, fordi enhver, der hænger på et træ, er forbandet af Gud, og I må ikke besmitte det land, som Herren din Gud giver dig som arvelod.

22

Når du ser din broders kalv eller hans får vandrende på vejen, må du ikke overse dem; du skal bringe dem tilbage til din broder og give dem til ham. Hvis din broder ikke nærmer sig dig, eller du ikke kender ham, skal du samle det indeni i dit hus, og det vil være hos dig, indtil din broder søger dem, og du skal give dem tilbage til ham. Således skal du gøre med hans æsel, og således skal du gøre med hans beklædning, og således skal du gøre med al tabte ejendom fra din broder, som måtte være gået tabt fra ham, og som du finder; du må ikke overse det. Du må ikke se din broders æsel eller hans kalv faldet på vejen og overse dem; du skal rejse dem op sammen med ham.

Der må ikke være en mands kar på en kvinde, og en mand må heller ikke iføre sig en kvindedragt, fordi enhver der gør disse ting er en vederstyggelighed for Herren din Gud. Hvis du møder en fuglerede foran dig på vejen eller i et træ, eller på jorden, med unger eller æg, og moderen ruger over ungerne eller æggene, må du ikke tage moderen sammen med børnene. Du skal sende moderen bort, men børnene skal du tage for dig selv, så det går dig godt og du bliver langlivet.

Hvis du bygger et nyt hus, skal du lave en krone til dit tag, og du skal ikke gøre mord i dit hus, hvis den faldende falder fra det. Du må ikke så forskellige slags sæd i din vingård, så at ikke

afgrøden og det sæd, som du sår, bliver helliget sammen med din vingårds afgrøde. Du må ikke pløje med en kalv og et æsel sammen. Du må ikke bære tøj af blandet stof, uld og hør sammen. Snoede skal du gøre for dig selv på de fire hjørner af dine klæder, som du ifører dig.

Hvis nogen tager en kvinde og bor sammen med hende, og hader hende, og han kommer med påskudsord mod hende, og bringer hendes navn i vanry, og siger: Denne kvinde har jeg taget, og da jeg nærmede mig hende, fandt jeg ikke hendes jomfruelighed, Og faderen og moderen til pigen skal, efter at have taget beviserne, bringe pigens jomfruelighed frem for ældsterådet ved porten. Og faderen til pigen vil sige til ældsterådet: Denne min datter har jeg givet til denne mand som hustru, og han har hadet hende Nu lægger denne mand påskudsord på hende og siger: Jeg har ikke fundet din datters jomfruelighed, og disse er min datters jomfruelighedstegn. Og de skal brede klædningen ud foran byens ældsteråd. Og ældsterådet i den by vil tage den mand, og de vil tugte ham, Og de skal bøde ham hundrede sikler, og de vil give dem til den unge kvindes fader, fordi han bragte et ondt navn over en israelitisk jomfru, og hun skal være hans hustru. Han vil ikke være i stand til at sende hende bort i al sin tid.

Hvis men denne tale bliver til sandhed, og der ikke blev fundet jomfruelighed hos den unge kvinde, Og de skal føre den unge kvinde ud til døren af hendes faders hus, og de skal stene hende med sten, og hun skal dø, fordi hun gjorde dårskab blandt Israels sønner ved at bedrive hor i hendes faders hus, og du skal fjerne det onde fra jeres midte.

Hvis der men blev fundet en mand sovende med en kvinde, der er gift med en mand, skal I dræbe dem begge, manden der

sover med kvinden, og kvinden, og du skal fjerne det onde fra Israel. Hvis en jomfru, som er forlovet til en mand, og et menneske finder hende i byen og ligger med hende, I skal bringe dem begge ud til porten af deres by, og de skal stenes med sten, og de skal dø, den unge kvinde, fordi hun ikke råbte i byen, og manden, fordi han ydmygede næstens kvinde, og du skal fjerne det onde fra jer. Hvis en mand finder den bortlovede pige på sletten, og han tvinger hende og ligger med hende, skal I dræbe kun ham, der lå med hende. Og for den unge kvinde er der ikke dødssynd, som hvis en mand skulle rejse sig op mod sin næste og myrde hans sjæl, således er denne sag. fordi han fandt hende i marken, råbte den trolovede unge kvinde, og der var ingen til at hjælpe hende.

Hvis nogen finder den jomfru, som ikke har været trolovet, og tvinger hende og ligger med hende, og det bliver opdaget, Manden, der har sovet med hende, vil give den unge kvindes fader halvtreds sølvdidrachmer, og hun vil være hans hustru. Fordi han ydmygede hende, vil han ikke være i stand til at sende hende bort i al evighed.

23

En mand må ikke tage sin faders hustru, og han må ikke afsløre sin faders tildækning.

En kastreret vil ikke indgå i Herrens forsamling, heller ikke en afskåret. Ingen fra en prostitueret vil indgå i Herrens forsamling.

En ammonit og en moabit vil ikke indgå i Herrens forsamling, og indtil tiende slægtled vil de ikke indgå i Herrens forsamling, ja

indtil i evigheden. Fordi de ikke mødte jer med brød og vand på vejen, da I drog ud fra Egypten, og fordi de lejede Balaam, Beors søn, fra Mesopotamien mod dig for at forbande dig. Og Herren din Gud var ikke villig til at lytte til Balaam, og Herren din Gud vendte forbandelserne til velsignelse, fordi Herren din Gud elskede dig. Du må ikke tilbyde dem fredelige og fordelagtige ting alle dine dage til evig tid. Du skal ikke afsky en idumæer, fordi han er din broder, du skal ikke afsky en ægypter, fordi du blev fremmed i hans land. Sønner, hvis de er født af dem, vil i tredje generation gå ind i Herrens forsamling.

Hvis du går ud for at slå lejr mod dine fjender, skal du holde dig fra ethvert ondt ord. Hvis der er en mand iblandt dig, som ikke vil være ren på grund af hans natlige udflåd, skal han gå udenfor lejren, og han må ikke gå ind i lejren. Og det vil være mod aften, han skal bade sit legeme i vand, og når solen er gået ned, vil han gå ind i lejren. Og der vil være et sted til dig udenfor lejren, og du vil gå derud. Og en pæl skal være til dig på dit bælte, og det skal være, når du sætter dig udenfor, skal du grave med den, og efter at have bragt det, skal du dække din nøgenhed Fordi Herren din Gud vandrer om i din lejr for at befri dig og overgive din fjende foran dit ansigt, skal din lejr være hellig, og der må ikke ses nogen uanstændighed i dig, så han vender sig bort fra dig.

Du skal ikke udlevere en træl til hans herre, som har søgt tilflugt hos dig fra sin herre. Med dig skal han bo, i jeres midte skal han bo, hvor det behager ham, du må ikke bedrøve ham. Der må ikke være nogen prostitueret blandt Israels døtre, og der må ikke være nogen, som prostituerer sig, blandt Israels sønner, der må ikke være nogen indvier blandt Israels døtre, og der må ikke være nogen, som bliver indviet, blandt Israels sønner. Du må ikke bringe en prostitueret betaling, heller ikke en hunds bytte, ind i

Herrens, din Guds, hus til noget løfte, fordi det er en vederstyggelighed for Herren din Gud, både det ene og det andet.

Du må ikke låne ud på rente til din broder: rente af sølv, og rente af fødevarer, og rente af enhver ting, som du låner ud. Til den fremmede skal du tage rente, men til din broder skal du ikke tage rente, så at Herren din Gud må velsigne dig i alle dine gerninger på den jord, som du går ind i der for at arve den.

Hvis du aflægger et løfte til Herren din Gud, må du ikke forsinke at indfri det, fordi Herren din Gud vil kræve det af dig, og det vil være synd hos dig. Men hvis du ikke vil bede, er der ikke synd i dig. Det der udgår gennem dine læber skal du holde, og du skal gøre på den måde du lovede Herren din Gud en gave, som du talte med din mund.

Hvis du går ind i din nabos høst og samler aks i dine hænder, må du ikke bruge segl på din nabos høst. Hvis du går ind i din nabos vingård, må du spise druer, så meget din sjæl bliver mættet, men du må ikke lægge dem i kar.

24

Hvis nogen tager en hustru og lever sammen med hende, og det sker, at hun ikke finder nåde for hans øjne, fordi han fandt noget usømmeligt hos hende, og han skriver hende et skilsmissebrev og giver det i hendes hænder og sender hende bort fra sit hus, og efter at være gået bort bliver gift med en anden mand, og den sidste mand hader hende, og skriver hende en skilsmissebog og giver den i hendes hænder og sender hende bort fra sit hus, og den sidste mand dør, som tog hende til hustru for sig selv, Den første mand, som har sendt hende væk, vil ikke være

i stand til at tage hende tilbage som hustru for sig selv, efter at hun er blevet besmittet, fordi det er en vederstyggelighed for Herren din Gud, og I skal ikke besmitte det land, som Herren din Gud giver dig som arvelod.

Hvis nogen for nylig tager en hustru, skal han ikke drage i krig, og der skal ikke pålægges ham nogen sag; han skal være fri i sit hus i ét år og glæde sin hustru, som han tog.

Du skal ikke tage en møllesten som pant, heller ikke en øvre møllesten, fordi denne tager en sjæl som pant. Men hvis en mand bliver grebet i at stjæle en sjæl fra hans brødre af Israels sønner, og efter at have undertrykt ham sælger ham, skal den tyv dø, og du skal fjerne det onde fra jer. Tag vare på dig selv ved berøringen af spedalskhed, du skal omhyggeligt holde dig til at gøre efter hele den lov, som præsterne, levitterne, måtte forkynde for jer; som jeg befalede jer, skal I holde jer til at gøre. Husk hvad Herren din Gud gjorde ved Miriam på vejen, da I drog ud fra Egypten.

Hvis der er en gæld hos din nabo, en gæld af hvad som helst, må du ikke gå ind i hans hus for at tage hans pant. Udenfor skal du stå, og den mand, som dit lån er hos, vil bringe pantet ud til dig. Hvis manden bliver fattig, må du ikke sove med hans pant. Ved tilbagebetaling skal du tilbagelevere hans pant ved solnedgang, og han vil sove i sit klæde, og han vil velsigne dig, og det vil være barmhjertighed for dig foran Herren din Gud. Du skal ikke gøre uret mod lønnen til en fattig og trængende blandt dine brødre, eller blandt de fremmede i dine byer. Samme dag skal du give hans løn tilbage, solen må ikke gå ned over den, fordi han er fattig, og i den har han sit håb, og han vil råde til Herren imod dig, og det vil være synd hos dig. Fædre skal ikke dø for børn, og sønnerne skal ikke dø for fædre, hver skal dø i sin egen synd. Du

må ikke fordreje retten for den fremmede, den forældreløse og enken Du må ikke tage en enkes beklædning som pant, og du skal huske at du var tjener i Egyptens land, og Herren din Gud forløste dig derfra, derfor befaler jeg dig at gøre dette ord.

Hvis du høster høst i din mark, og du glemmer et neg i din mark, skal du ikke vende tilbage for at tage det; det skal være til den fremmede og til den forældreløse og til enken, så at Herren din Gud må velsigne dig i alle dine hænders gerninger. Hvis du høster oliven, skal du ikke vende tilbage for at samle det, der er efter dig; det skal være til den fremmede og til den forældreløse og til enken, og du skal huske, at du var tjener i Egyptens land; derfor befaler jeg dig at gøre dette. Hvis du høster din vingård, skal du ikke eftersanke den; det, der er tilbage efter dig, skal være til den fremmede og til den forældreløse og til enken. Og du skal huske, at du var tjener i Egyptens land; derfor befaler jeg dig at gøre dette.

25

Hvis der opstår en tvist mellem mennesker, og de kommer til dom, og de dømmer, og de retfærdiggør den retfærdige, og de fordømmer den ugudelige, Og det vil ske, at hvis den ugudelige er værdig til slag, skal du lade ham lægge ned for dommerne, og de skal piske ham for deres øjne efter hans ugudelighed. Og i antal fyrre skal de piske ham, ikke mere skal de tilføje, men hvis du tilføjer at piske flere slag end disse, vil din broder blive vanæret foran dig. Du skal ikke sætte mundkurv på en okse, der tærsker.

Hvis brødre bor sammen, og en af dem dør, men han ikke havde afkom, må den dødes hustru ikke gifte sig udenfor med en mand, der ikke er nær slægt; hendes mands broder skal gå ind til hende og tage hende til hustru for sig selv og bo sammen med

hende. Og det barn, som hun føder, vil blive etableret i den afdødes navn, og hans navn vil ikke blive udslettet fra Israel.

Hvis manden ikke ønsker at tage sin broders hustru, skal kvinden gå op til porten til ældsterådet og sige: Min mands broder ønsker ikke at rejse sin broders navn op i Israel, min mands broder var ikke villig. Og byens ældsteråd vil kalde ham, og de vil tale til ham, og når han står der, skal han sige: Jeg ønsker ikke at tage hende. Og når hans broders kvinde har nærmet sig foran de ældstes råd, skal hun fjerne den ene sandal fra hans fod, og hun skal spytte i hans ansigt, og hun skal svare og sige: således skal de gøre ved den mand, som ikke vil bygge sin broders hus i Israel. Og hans navn skal kaldes i Israel: Huset tilhørende ham, der har løst sandalen.

Hvis men mennesker kæmper mod hinanden, en mand med sin broder, og den ene af deres kvinde nærmer sig for at befri sin mand fra hånden af den, der slår ham, og hun strækker sin hånd ud og griber fat i hans testikler, Du skal afhugge hånden, dit øje vil ikke spare den.

Du må ikke have i din pose forskellige vægte, en stor eller en lille. Der må ikke være to slags mål i dit hus, et stort eller et lille. En sand og retfærdig vægt skal du have, og et sandt og retfærdigt mål skal du have, så at du må leve længe på den jord, som Herren din Gud giver dig i arv. Fordi enhver, der gør disse ting, enhver, der gør uret, er en vederstyggelighed for Herren din Gud.

Husk alt det som Amalek gjorde imod dig på vejen, da du drog ud fra Egyptens land, hvordan han stod imod dig på vejen, og slog din bagtrop, de udmattede bag dig, mens du var sulten og udmattet, og han frygtede ikke Gud. Og det vil ske, når Herren din

Gud giver dig hvile fra alle dine fjender rundt om dig i det land, som Herren din Gud giver dig til arv, da skal du udslette Amaleks navn under himmelen, og du må ikke glemme det.

26

Og det vil ske, at hvis du går ind i det land, som Herren din Gud giver dig til arv, og du tager det i besiddelse, og du bosætter dig i det, Og du skal tage af førstegrøden af frugterne fra dit land, som Herren din Gud giver dig, og du skal lægge dem i en kurv, og du skal gå til det sted, som Herren din Gud vil udvælge for at lade sit navn blive påkaldt der. Og du skal komme til den præst, som vil være der i de dage, og du skal sige til ham: Jeg erklærer i dag til Herren min Gud, at jeg er gået ind i det land, som Herren svor til vore fædre at give os. Og præsten vil tage kurven fra dine hænder, og vil placere den foran Herrens, din Guds, alter. Og han skal svare før Herren din Gud: Min fader forlod Syrien, og han drog ned til Egypten og boede der som fremmed i lille antal, og blev der til et stort folk og en stor mængde. Og egypterne mishandlede os og ydmygede os, og de pålagde os hårdt arbejde, Og vi råbte til Herren, vor Gud, og Herren hørte vor stemme og så vor ydmygelse og vor møje og vor trængsel. Og Herren førte os ud fra Egypten selv i sin store styrke, og med mægtig hånd, og med høj arm, og med store syner, og med tegn, og med undere. Og han førte os ind i dette sted, og han gav os dette land, et land der flyder med mælk og honning. Og nu se, jeg har bragt førstegrøden af jordens frugter, som du gav mig, Herre, et land der flyder med mælk og honning, og du skal lade det blive foran Herren din Gud, og du skal tilbede foran Herren din Gud, Og du skal glæde dig over alle de gode ting, som Herren din Gud gav dig, og dit hus, og levitten, og den fremmede, som er hos dig.

Hvis du fuldfører at tiende hele tienden af din afgrøde i det tredje år, vil du give den anden tiende til levitten og til den fremmede og til den forældreløse og til enken, og de vil spise i dine byer, og de vil glæde sig.

Og du skal sige for Herren din Gud: Jeg har fjernet de hellige ting fra mit hus, og jeg gav dem til levitten og til den fremmede og til den forældreløse og til enken, ifølge alle dine befalinger som du befalede mig. Jeg har ikke overtrådt din befaling, og jeg har ikke glemt. Og jeg spiste ikke af dem i min smerte, jeg tog ikke frugt af dem til noget urent, jeg gav ikke af dem til den døde, jeg adlød Herren vor Guds stemme, jeg gjorde som du befalede mig. Se ned fra dit hellige hus fra himlen, og velsign dit folk Israel, og det land som du gav dem, som du svor til vore fædre, at give os et land, der flyder med mælk og honning.

I denne dag befalede Herren din Gud dig at gøre alle disse forordninger og domme, og I skal holde og gøre dem af hele jeres hjerte og af hele jeres sjæl. Du har i dag valgt Gud til at være din Gud, og at vandre på alle hans veje, og at holde forordningerne og dommene, og at adlyde hans stemme. Og Herren valgte dig i dag til at blive hans folk, hans særlige ejendom, ligesom han sagde, så du skal vogte hans befalinger, og at du skal være over alle nationerne, som han gjorde dig berømt og til ros og ære, at du skal være et helligt folk for Herren din Gud, som han talte.

27

Og Moses og Israels ældsteråd befalede og sagde: Hold alle disse befalinger, som jeg befaler jer i dag. Og det vil ske på den dag, I krydser over Jordan ind i det land, som Herren din Gud giver dig, at du skal rejse store sten for dig selv, og du skal

kalkpudse dem med kalk. Og du skal skrive alle denne lovs ord på disse stene, når I krydser over Jordan, når I indtræder i det land, som Herren, din fædres Gud, giver dig, et land der flyder med mælk og honning, på den måde som Herren, din fædres Gud, sagde til dig. Og det skal ske, når I krydser Jordan, skal I rejse disse sten, som jeg befaler dig i dag, på bjerget Gaibal, og du skal pudse dem med kalk. Og du skal bygge der et alter for Herren din Gud, et alter af sten; du må ikke lægge jern på det, Hele sten skal du bygge et alter for Herren din Gud, og du skal ofre brændofre på det for Herren din Gud. Og du skal ofre der et frelseoffer, og du skal spise og blive mæt og glæde dig for Herren din Guds åsyn. Og du skal skrive hele denne lov meget klart på stenene.

Og Moses og præsterne, levitterne, talte til hele Israel og sagde: Vær stille og hør, Israel, på denne dag er du blevet til et folk for Herren din Gud, og du vil høre Herrens, din Guds stemme, og du vil gøre alle hans befalinger og hans forordninger, så mange som jeg befaler dig i dag.

Og Moses befalede folket på den dag og sagde, Disse vil stå for at velsigne folket på bjerget Garizim, efter at have krydset Jordan: Simeon, Levi, Juda, Issakar, Josef og Benjamin. Og disse skal stå på forbandelsens bjerg Gaibal: Ruben, Gad og Asher, Zebulon, Dan og Naftali.

Og de svarende Leviter vil sige til hele Israel med høj røst Forbandet være den mand, som laver et snittet og støbt billede, en vederstyggelighed for Herren, et værk af håndværkeres hænder, og som placerer det i det skjulte, og alt folket skal svare og sige: Lad det ske. Forbandet være den, der vanærer sin fader eller sin moder, og hele folket skal sige: Lad det ske. Forbandet være den, der flytter sin nabos grænser, og alt folket skal sige: Så være det.

Forbandet være den, der vildleder en blind på vejen, og alt folket skal sige: Lad det ske. Forbandet er den, som vender retten bort fra den fremmede og den forældreløse og enken, og alt folket skal sige: Så skal det være. Forbandet er den, der sover med sin faders hustru, fordi han har afdækket sin faders dække, og alt folket skal sige: Så være det. Forbandet er den, der sover med noget dyr, og alt folket skal sige: Så være det. Forbandet være den, der sover med sin søster fra sin fader eller sin moder. Og alt folket skal sige: Så være det. Forbandet er den, der sover med sin svigerdatter, og hele folket skal sige: Så skal det være. Forbandet er den, der sover med sin hustrus søster, og hele folket skal sige: Så skal det være. Forbandet være den, der slår sin næste med svig, og hele folket skal sige: Så være det. Forbandet er den, som tager imod gaver for at slå en uskyldigs sjæl ihjel, og hele folket skal sige: Lad det ske. Forbandet er enhver mand, som ikke forbliver i alle ordene af denne lov for at udføre dem, og alt folket skal sige: Lad det ske.

28

Og det vil ske, hvis du virkelig hører Herrens, din Guds stemme, så du vogter og gør alle disse befalinger, som jeg befaler dig i dag, så vil Herren din Gud sætte dig højt over alle jordens nationer, Og alle disse velsignelser vil komme over dig og finde dig, hvis du virkelig hører Herrens din Guds stemme, Velsignet er du i byen, og velsignet er du på marken. Velsignet være dit livs afkom, og din jords afgrøder, og dine oksehjorder, og dine fåreflokke. Velsignede være dine forrådshuse og dine rester. Velsignet skal du være, når du går ind, og velsignet skal du være, når du går ud.

Herren din Gud skal overgive dine fjender, som har modsat sig dig, knuste før dit ansigt; ad én vej skal de drage ud mod dig,

og ad syv veje skal de flygte fra dit ansigt. Herren skal sende velsignelsen over dig i dine forrådskamre, og over alt hvad du lægger din hånd på, i det land som Herren din Gud giver dig. Herren vil rejse dig op for sig selv som et helligt folk, på den måde han svor til dine fædre, hvis du hører Herrens din Guds stemme og går i alle hans veje, Og alle jordens nationer vil se dig, fordi Herrens navn er blevet påkaldt over dig, og de vil frygte dig. Og Herren din Gud vil formere dig til gode ting i din livmoders efterkommere, og i dit kvægs efterkommere, og i din jords afgrøder, på dit land som Herren svor til dine fædre at give dig.

Herren vil åbne sin gode skat, himmelen, for dig, for at give regn til dit land i rette tid, for at velsigne alle dine hænders gerninger, og du vil låne ud til mange nationer, men du vil ikke selv låne. Og du vil herske over mange nationer, men de vil ikke herske over dig. Herren din Gud vil etablere dig som hoved og ikke som hale, og du vil da være ovenover og ikke være underunder, hvis du hører Herrens, din Guds, stemme, alt hvad jeg befaler dig i dag at holde. Du må ikke overtræde nogen af de befalinger, som jeg befaler dig i dag, hverken til højre eller til venstre, ved at gå efter andre guder for at tjene dem.

Og det vil ske, hvis du ikke lytter til Herrens, din Guds stemme, for at holde alle hans befalinger, som jeg befaler dig i dag, så vil alle disse forbandelser komme over dig og gribe dig. Forbandet være du i byen, og forbandet være du på marken. Forbandede være dine forrådshuse og dine levninger. Forbandede er dit livs afkom og din jords afgrøde, dine kvæghjorde og dine fåreflokke, Forbandet være du, når du går ind, og forbandet være du, når du går ud.

Herren vil sende mangel og svind og fortæring over dig på alt, hvad du lægger din hånd på, indtil han udrydder dig, og indtil han ødelægger dig hastigt på grund af dine onde gerninger, fordi du forlod mig. Må Herren lade døden klynge sig til dig, indtil han fuldstændigt fortærer dig fra den jord, som du går derind i for at arve den. Herren skal slå dig med vanskelighed, feber, kulderystelser, betændelse, kornbrand og gulsot, og de skal forfølge dig, indtil de ødelægger dig. Og himlen over dit hoved vil være bronze, og jorden under dig vil være jern. Må Herren din Gud give din jords regn som støv, og støv fra himlen vil komme ned, indtil han ødelægger dig, og indtil han tilintetgør dig hastigt. Må Herren give dig nederlag for dine fjender; ad én vej vil du drage ud mod dem, og ad syv veje vil du flygte fra deres ansigt, og du vil være en spredning i alle jordens kongeriger. Og jeres døde vil være føde til himmelens fugle og jordens vildtdyr, og der vil ikke være nogen til at skræmme dem bort. Herren skal slå dig med egyptisk sår på sædet, og med vild skab, og med kløe, så at du ikke skal kunne blive helbredt. Herren skal slå dig med vanvid og blindhed og sindsforvirring. Og du vil famle om middagen, ligesom en blind famler i mørket, og dine veje vil ikke lykkes, og du vil da blive uretfærdigt behandlet og plyndret alle dage, og der vil ikke være nogen, der hjælper.

Du skal tage en kvinde, og en anden mand vil have hende; du vil bygge et hus, og du vil ikke bo i det; du vil plante en vingård, og du vil ikke høste den. Din kalv slagtet foran dig, og du skal ikke spise af den, dit æsel røvet fra dig, og det vil ikke blive givet tilbage til dig, dine får givet til dine fjender, og der vil ikke være nogen til at hjælpe dig. Dine sønner og dine døtre vil være givet til et andet folk, og dine øjne vil se svigtende hen imod dem, din hånd vil ikke være i stand til noget. Afgrøderne af din jord og alt dit arbejde skal en nation spise, som du ikke kender, og du vil blive krænket og

knust alle dage. Og du vil blive slået af vanvid på grund af de syner, dine øjne ser.

Herren skal ramme dig med onde sår på knæene og på skinneben, så du ikke kan blive helbredt fra dine fødders sår indtil din isse.

Herren må føre dig bort og dine herskere, som du måtte indsætte over dig selv, til et folk som hverken du eller dine fædre kender, og der skal du tjene andre guder af træ og sten. Og du vil være der som en gåde og en lignelse og en fortælling blandt alle de folkeslag, som Herren fører dig bort til.

Meget sæd vil du bringe ud på marken, og lidt vil du bringe ind, fordi græshoppen vil fortære det. En vingård vil du plante og bearbejde, og vin vil du ikke drikke, og du skal ikke glæde dig over den, fordi ormen vil fortære den. Oliventræer vil du have i alle dine grænser, men olie vil du ikke salve dig med, fordi dit oliventræ vil tabe sine frugter. Sønner og døtre skal du avle, men de skal ikke være dine, for de skal gå bort i fangenskab. Rusten vil fortære alle dine træting og din jords afgrøder. Den fremmede, som er hos dig, vil stige op, højere og højere, men du vil synke ned, dybere og dybere. Denne vil låne til dig, men du vil ikke låne til denne, denne vil være hoved, men du vil være hale.

Og alle disse forbandelser vil komme over dig, og de vil forfølge dig, og de vil overhale dig, indtil han ødelægger dig, og indtil han tilintetgør dig, fordi du ikke lyttede til Herrens, din Guds, stemme for at vogte hans befalinger og de forordninger, som han befalede dig. Og der vil være tegn i dig og undere i din sæd indtil tidsalderens ende. I stedet for at du ikke tjente Herren din Gud i glæde og med godt sind på grund af overfloden af alt.

Og du skal tjene dine fjender, som Herren vil sende over dig, i sult og i tørst og i nøgenhed og i mangel på alt, og du vil få lagt et jernåg på din nakke, indtil han ødelægger dig. Herren vil bringe et folk over dig langvejsfra, fra jordens yderste ende, som en ørns angreb, et folk hvis stemme du ikke vil høre, Et skamløst folk, som ikke vil respektere den gamle, og som ikke vil vise barmhjertighed mod den unge. Og det vil fortære dit kvægs afkom og din jords frembringelser, så det ikke efterlader dig korn, vin, olie, dine oksers hjorder og dine fårs flokke, indtil det ødelægger dig. Og han vil ødelægge dig i dine byer, indtil de høje og befæstede mure, som du har stolet på, bliver nedrevet i hele dit land, og han vil plage dig i dine byer, som han gav dig. Og du skal spise afkommet af din livmoder, kødet af dine sønner og dine døtre, som mange som han gav dig, i din nød og i den trængsel, som din fjende bringer over dig.

Den bløde og yderst delikate mand iblandt dig vil misunde med sit øje sin broder og sin hustru i sin barm og de tilbageværende børn, som måtte blive efterladt. til ham, så at han ikke vil give en eneste af dem noget af kødet af sine børn, som han spiser, fordi der ikke er efterladt ham noget i din nød og i din trængsel, som dine fjender vil bringe over dig i alle dine byer.

Og den bløde blandt jer og den forkælede, hvis fod ikke prøvede at gå på jorden på grund af forkæletheden og på grund af blødheden, vil misunde med sit øje sin mand, ham i sit skød, og sin søn og sin datter og efterbyrden, der er gået ud gennem hendes lænder, og det barn, som hun føder, for hun vil fortære dem på grund af mangel på alt i hemmelighed i din trængsel og i din nød, som din fjende vil bringe over dig i dine byer, Hvis du ikke adlyder at gøre alle ordene i denne lov, de skrevne i denne bog, at frygte dette ærede, vidunderlige navn, HERREN din GUD. Og Herren vil

gøre dine plager vidunderlige, og dit afkoms plager, store og vidunderlige plager, og onde og vedholdende sygdomme. Og han vil vende al Egyptens onde smerte tilbage, som du undgik fra deres ansigt, og den vil klæbe ved dig. Og al sygdom og al plage, den ikke skrevne og al den skrevne i denne lovs bog, vil Herren bringe over dig, indtil han udrydder dig. Og I vil blive efterladt i lille antal, i stedet for at være som himlens stjerner i mængde, fordi I ikke lyttede til Herrens, jeres Guds, stemme.

Og det vil være sådan, at ligesom Herren glædede sig over jer ved at gøre godt imod jer og mangfoldiggøre jer, således vil Herren glæde sig over jer ved at ødelægge jer, og I vil blive revet bort i hast fra det land, som I går ind i der for at arve det. Og Herren din Gud vil sprede dig ud blandt alle folkeslagene, fra den ene ende af jorden til den anden ende af jorden, og der vil du tjene andre guder af træ og sten, som hverken du eller dine fædre kendte. Men selv i de nationer vil han ikke give dig hvile, og der vil ikke være ro for din fods fodsål, og Herren vil give dig der et andet ulydigt hjerte og svigtende øjne og en hensygnende sjæl. Og dit liv vil hænge foran dine øjne, og du skal frygte dag og nat, og du vil ikke tro på dit liv. Om morgenen vil du sige, hvordan ville det blive aften, og om aftenen vil du sige, hvordan ville det blive morgen, fra frygten i dit hjerte som du vil frygte, og fra synerne for dine øjne som du vil se. Og Herren vil føre dig tilbage til Egypten i skibe, på den vej som jeg sagde, du ikke skal se igen, og I skal blive solgt der til jeres fjender som trælle og trælkvinder, og der vil ikke være nogen køber.

Dette er pagtens ord, som Herren befalede Moses at oprette med Israels sønner i Moabs land, foruden den pagt som han indgik med dem ved Horeb.

Og Moses kaldte alle Israels sønner, og sagde til dem: I har set alt, hvad Herren gjorde i Egyptens land for jeres øjne, mod Farao og hans tjenere, og hele hans land, De store prøvelser, som dine øjne har set, de tegn og de store undere. Og Herren Gud gav jer ikke hjerte til at kende, og øjne til at se, og ører til at høre indtil denne dag. Og han førte jer fyrre år i ørkenen, jeres klæder blev ikke slidte, og jeres sandaler blev ikke slidt fra jeres fødder. Brød spiste I ikke, vin og stærk drik drak I ikke, så I skulle vide, at jeg er Herren jeres Gud. Og I kom indtil dette sted, og Sihon, konge af Heshbon, og Og, konge af Bashan, gik ud for at møde os i krig. Og vi slog dem, og vi tog deres jord, og jeg gav den som arvelod til Ruben og til Gad og til den halve Manasse stamme. Og I skal holde at gøre alle ordene i denne pagt, så at I forstår alt, hvad I gør.

I står alle i dag før Herren jeres Gud: jeres stammehøvdinge, jeres ældsteråd, jeres dommere og jeres embedsmænd, hver mand af Israel, Jeres kvinder og jeres afkom og den fremmede i midten af jeres lejr, fra jeres brændehuggere og indtil jeres vandbærere, at træde ind i pagten med Herren jeres Gud og i hans forbandelser, som Herren din Gud indgår med dig i dag, så at han må gøre dig til sit folk, og han vil være din Gud, på den måde han sagde til dig, og på den måde han svor til dine fædre Abraham og Isak og Jakob. Og ikke til jer alene etablerer jeg denne pagt og denne forbandelse, Men og de, der er her med jer i dag foran Herren, jeres Gud, og de, der ikke er med jer her i dag.

Fordi I ved, hvordan vi boede i Egyptens land, hvordan vi passerede igennem midt iblandt de folkeslag, som I passerede forbi. Og se deres vederstyggeligheder og deres afguder, træ og sten, sølv og guld, som er hos dem. Er der ikke nogen iblandt jer,

mand eller kvinde eller slægt eller stamme, hvis sind har vendt sig bort fra Herren jeres Gud, ved at gå bort for at tjene de nationers guder, er der ikke nogen iblandt jer en rod, der vokser opad i galde og bitterhed, Og det vil ske, hvis han hører ordene af denne forbandelse, og han siger i sit hjerte: Held og lykke måtte blive mig til del, fordi jeg vil vandre i mit hjertes vildfarelse, så synderen ikke ødelægger den syndfri, Gud vil ikke være nådig imod ham, men da vil Herrens vrede og hans nidkærhed blive antændt mod den mand, og alle forbandelserne fra denne pagt, de som er skrevet i denne bog, vil klynge sig til ham, og Herren vil udslette hans navn fra under himmelen. Og Herren vil afsondre ham til ulykke fra alle Israels sønner, ifølge alle pagtens forbandelser, som er skrevet i denne lovs bog.

Og den anden generation, jeres sønner, som vil opstå efter jer, og den fremmede som kommer fra et land langvejs fra, de vil se slagene mod det land og dets sygdomme, som Herren sendte over det, Guddommeligt svovl og salt opbrændt, al dens jord vil ikke blive sået, heller ikke vil noget spire, heller ikke skal noget grønt stige op på den. Ligesom Sodoma og Gomorra, Adama og Seboim blev omstyrtet, hvilke Herren omstyrkede i vrede og harme, Og alle folkeslagene vil sige: Hvorfor gjorde Herren således mod dette land? Hvad er denne store, harmfulde vrede? Og de vil sige, at de forlod Herrens, deres fædres Guds pagt, som han sluttede med deres fædre, da han førte dem ud af Egyptens land, og de gik hen og tjente andre guder, som de ikke kendte, og som han heller ikke havde uddelt til dem, Og Herren blev vred i vrede over det land for at bringe over det alle de forbandelser, der er skrevet i denne lovs bog. Og Herren fjernede dem fra deres land i vrede og harme og overordentlig stort raseri, og han kastede dem ud i et andet land, som nu.

De skjulte ting tilhører Herren vor Gud, men de synlige ting tilhører os og vore børn til evig tid, for at gøre alle ordene i denne lov. De skjulte ting tilhører Herren vor Gud, men de synlige ting tilhører os og vore børn til evig tid, for at gøre alle ordene i denne lov.

30

Og det vil ske, når alle disse ord kommer over dig, velsignelsen og forbandelsen, som jeg gav for dit ansigt, og du tager dem til dit hjerte i alle de nationer, hvor Herren spreder dig, og du vil vende tilbage til Herren din Gud, og du vil høre hans stemme ifølge alt, hvad jeg befaler dig i dag, af hele dit hjerte og af hele din sjæl, Og Herren vil helbrede dine synder, og han vil forbarme sig over dig, og igen vil han samle dig fra alle de folkeslag, som Herren spredte dig iblandt der. Hvis din spredning er fra den ene ende af himlen til den anden ende af himlen, derfra vil Herren din Gud samle dig, og derfra vil Herren din Gud tage dig. Og din Gud vil bringe dig derfra ind i det land, som dine fædre arvede, og du vil arve det, og han vil gøre godt imod dig, og han vil gøre dig talrigere end dine fædre. Og Herren vil grundigt rense dit hjerte og dit afkoms hjerte, så du elsker Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl, for at du må leve.

Og Herren din Gud vil give disse forbandelser på dine fjender og på dem, der hader dig, de som forfulgte dig. Og du vil vende tilbage og høre Herrens, din Guds stemme, og du vil gøre hans bud, så mange som jeg befaler dig i dag. Og Herren din Gud vil velsigne dig i al dine hænders gerning, i din livmoders efterkommere, og i dit kvægs efterkommere, og i din jords afgrøder, fordi Herren din Gud vil vende tilbage for at glæde sig over dig til gode ting, ligesom han glædede sig over dine fædre,

Hvis du lytter til Herrens, din Guds stemme, for at holde hans bud og hans forordninger og hans domme, de skrevne i denne lovs bog, hvis du vender tilbage til Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl. Fordi dette bud, som jeg befaler dig i dag, ikke er for vanskeligt, og heller ikke er det langt fra dig. Det er ikke oppe i himmelen, så man siger: Hvem vil stige op til himmelen for os og hente den til os, så vi, efter at have hørt den, kan gøre den? Heller ikke er det hinsides havet, så man siger: Hvem vil krydse over havet for os til den anden side af havet og hente det til os og gøre det hørbart for os, så vi kan gøre det? Ordet er dig meget nær i din mund, og i dit hjerte, og i dine hænder at gøre det.

Se, jeg har i dag lagt livet og døden for dig, det gode og det onde. Hvis du lytter til Herrens, din Guds befalinger, som jeg befaler dig i dag, at elske Herren din Gud, at vandre på alle hans veje, og at holde hans forordninger og hans domme, da skal I leve, og I skal blive mange, og Herren din Gud vil velsigne dig i hele det land, som du går ind i der for at arve det. Og hvis dit hjerte vender sig bort, og du ikke lytter, og du, efter at være ført på afveje, tilbeder andre guder og tjener dem, Jeg erklærer for dig i dag, at I vil omkomme ved ødelæggelse, og I vil ikke blive langlivede i det land, som I krydser over Jordan for at arve.

Jeg kalder i dag himlen og jorden til vidne for jer: livet og døden har jeg givet jer, velsignelsen og forbandelsen. Vælg livet, så du må leve, du og din sæd, at elske Herren din Gud, at lytte til hans røst og at holde fast ved ham, fordi dette er dit liv og længden af dine dage, at bo på jorden, som Herren svor til dine fædre Abraham, Isak og Jakob at give til dem.

Og Moses færdiggjorde at tale alle disse ord til alle Israels sønner. Og han sagde til dem: Jeg er hundrede og tyve år i dag, jeg vil ikke længere være i stand til at gå ind og gå ud, men Herren sagde til mig: Du vil ikke krydse denne Jordan. Herren din Gud, som går foran dig, han vil ødelægge disse folkeslag foran dig, og du skal arve dem, og Josva går foran dig, som Herren har talt. Og Herren din Gud vil gøre ved dem, ligesom han gjorde ved Sihon og Og, de to konger af amoritterne, som var hinsides Jordan, og ved deres land, ligesom han fuldstændig ødelagde dem. Og Herren afleverede dem til jer, og I skal gøre med dem, ligesom jeg befalede jer. Vær modig og vær stærk, frygt ikke, vær heller ikke rædselsslagen, vær heller ikke forfærdet for deres ansigt, fordi Herren din Gud, han som går foran jer, er med jer. Han vil hverken forlade dig eller opgive dig. Og Moses kaldte Josva og sagde til ham foran hele Israel: Vær modig og vær stærk, for du vil gå ind foran dette folks ansigt ind i det land, som Herren svor til jeres fædre at give til dem, og du vil give det til dem som arv. Og Herren, som ledsager dig, vil ikke forlade dig, heller ikke vil han svigte dig, frygt ikke, heller ikke vær fejg.

Og Moses skrev denne lovs ord i en bog, og gav den til præsterne, Levis sønner, som bærer Herrens pagts ark, og til de ældste af Israels sønner.

Og Moses befalede dem på den dag og sagde: Efter syv år, i frigivelsesårets tid, ved løvhyttefesten, Når hele Israel rejser sammen for at vise sig for Herren jeres Gud, på det sted som Herren vil vælge, skal I læse denne lov for hele Israel, så de kan høre den. Efter at have forsamlet folket, mændene og kvinderne og afkommet og den fremmede i jeres byer, så at de hører, og så at de lærer at frygte Herren jeres Gud, og de vil høre for at gøre alle ordene i denne lov. Og deres sønner, som ikke kender, vil høre, og

de vil lære at frygte Herren din Gud alle de dage, de lever på jorden, som I krydser over Jordan for at arve.

Og Herren sagde til Moses: Se, dine dødsdage har nærmet sig, kald Joshua, og stil jer ved vidnesbyrdets telts døre, og jeg vil befale ham, og Moses og Joshua gik ind i vidnesbyrdets telt, og de stillede sig ved vidnesbyrdets telts døre. Og Herren kom ned i skyen, og han stod ved døren til vidnesbyrdets telt, og skysøjlen stod ved døren til vidnesbyrdets telt. Og Herren sagde til Moses: Se, du sover med dine fædre, og dette folk vil rejse sig og bedrive hor efter de fremmede guder i det land, som de går ind i, og de vil forlade mig og bryde min pagt, som jeg har indgået med dem. Og jeg vil blive vred i vrede over dem på den dag, og jeg vil forlade dem, og jeg vil vende mit ansigt bort fra dem, og det vil blive til fortæring, og mange onder og trængsler vil finde ham, og han vil sige på den dag: Fordi Herren min Gud ikke er hos mig, har disse onder fundet mig. Men jeg vil vende mit ansigt bort fra dem på den dag, på grund af al den ondskab som de gjorde, fordi de vendte sig til fremmede guder.

Og skriv nu ordene af denne sang, og lær Israels sønner den, og læg den i deres mund, så denne sang bliver mig et vidnesbyrd over for Israels sønner. For jeg vil føre dem ind i det gode land, som jeg svor deres fædre at give dem, et land der flyder med mælk og honning, og de vil spise og blive mættede og tilfredse, og de vil vende sig til fremmede guder og tjene dem, og de vil provokere mig, og de vil bryde min pagt. Og denne sang vil blive sat i stedet som vidne for deres ansigt, for den må ikke blive glemt fra deres mund og fra deres efterkommeres mund, for jeg ved om deres ondskab, alt hvad de gør her i dag, før jeg bringer dem ind i det gode land, som jeg svor til deres fædre.

Og Moses skrev denne sang på den dag, og lærte den til Israels sønner. Og han befalede Josva og sagde: Vær modig og vær stærk, for du vil føre Israels sønner ind i det land, som Herren svor dem, og han vil være med dig.

Da Moses var færdig med at skrive alle ordene af denne lov i en bog, helt til enden, Og han befalede Levitterne, som bar Herrens pagts ark, og sagde, Når I har taget denne lovens bog, skal I placere den ved siden af Herrens jeres Guds pagts ark, og den skal være der som et vidnesbyrd imod dig. Fordi jeg kender din trods og din stive nakke, for selv mens jeg endnu lever med jer i dag, har I været oprørske mod Gud - hvor meget mere vil I da ikke være det efter min død? Forsaml til mig jeres stammeledere, og jeres ældste, og jeres dommere, og jeres skrivere, så at jeg kan tale alle disse ord ind i deres ører, og jeg kalder himlen og jorden til vidne for dem. Jeg ved, for at sidst i min død vil I handle lovløst med lovløshed, og I skal vende jer bort fra den vej, som jeg befalede jer, og onderne vil møde jer sidst i dagene, fordi I vil gøre det onde for Herren for at provokere ham med jeres hænders gerninger.

Og Moses talte ind i ørerne på hele forsamlingen ordene af denne sang indtil enden.

32

Vær opmærksom, himmel, og jeg vil tale, og lad jorden høre ordene fra min mund. Lad mit udsagn blive forventet som regn, og lad mine ord komme ned som dug, som regn på græs, og som snefald på græs. Fordi jeg kaldte Herrens navn, giv storhed til vor Gud. Gud, hans gerninger er sande, og alle hans veje er domme, Gud er tro, og der er ingen uretfærdighed, retfærdig og hellig er

Herren. De syndede – ikke hans børn – daddelværdige, en skæv og perverteret generation. Gengælder I Herren disse ting? Således et tåbeligt folk og ikke vist? Er det ikke ham selv, denne din fader, der erhvervede dig og gjorde dig og formede dig? Husk fortidens dage, forstå slægternes år gennem slægterne. Spørg din fader, og han vil forkynde dig det, dine ældste, og de vil sige dig det.

Da den Højeste delte nationerne, som han spredte Adams sønner, opstillede han nationernes grænser efter Guds engles antal. Og det skete, at Herrens portion blev hans folk Jakob, hans arvs målte del Israel. Han opretholdt ham i ørkenen, i tørst af brændende hede i et vandløst land; han omgav ham og opdrog ham, og han bevarede ham som øjets pupil. Som en ørn dækker sin rede og længtes over sine unger, spredte han sine vinger og modtog dem og bar dem på sin ryg. Herren alene førte dem, der var ikke nogen fremmed gud med dem. Han bragte dem op på jordens styrke, han fodrede dem med markernes afgrøder, de diede honning fra klippen, og olie fra den faste klippe. Smør fra okser og mælk fra får, med fedt fra lam og vædre, sønner af tyre og gedebukke, med fedt fra nyrer af hvede, og blod fra druen drak han vin. Og Jakob spiste og blev mæt, og den elskede sparkede, han blev fed, han blev tyk, han blev bred, og han forlod den Gud, der havde skabt ham, og han vendte sig bort fra sin frelsers Gud.

De provokerede mig med fremmede guder, med deres vederstyggeligheder forbitrede de mig. De ofrede til dæmoner og ikke til Gud, til guder som de ikke kendte, nye og nylige som var kommet, som deres fædre ikke kendte. Gud, der avlede dig, forladte du, og du glemte Gud, der nærede dig.

Og Herren så det, og han blev nidkær, og han blev provokeret til vrede over hans sønner og døtre, Og han sagde: Jeg vil vende

mit ansigt bort fra dem, og jeg vil vise, hvad der vil ske dem i de sidste dage, fordi det er en fordrejet slægt, sønner i hvem der ikke er tro.

De selv gjorde mig jaloux med en ikke-Gud, de provokerede mig med deres afguder, og jeg vil gøre dem jaloux med et ikke-folk, med et tåbeligt folk vil jeg vække vrede i dem. Fordi en ild er blevet tændt af min vrede, vil den brænde indtil hades dernede, den vil fortære jorden og dens afgrøder, den vil sætte bjergenes fundamenter i brand. Jeg vil samle onder over dem, og mine pile vil jeg bruge i kamp mod dem. Hensygnende af hungersnød og ved fuglenes æden, og uhelbredelig stivkrampe, vilde dyrs tænder vil jeg sende imod dem, med vrede fra dem der slæber hen ad jorden. Udefra vil sværdet gøre dem barnløse, og fra forrådskamrene frygt; den unge mand med jomfruen, det diende barn med den gamle mand. Jeg sagde: Jeg vil sprede dem, jeg vil udlette deres minde blandt menneskene. Hvis ikke på grund af fjendernes vrede, så de ikke forlænger tiden, så modstanderne ikke angriber sammen, må de ikke sige: Vor høje hånd, og ikke Herren, gjorde alt dette.

En nation, der har tabt rådet, og der er ikke viden i dem. De tænkte ikke på at forstå; lad dem modtage disse ting i den kommende tid. Hvordan vil én forfølge tusind, og to fordrive titusinder, hvis ikke Gud solgte dem, og Herren overleverede dem? At deres guder ikke er som vor Gud, men vore fjender er tåbelige. For fra Sodomias vinranke er deres vinranke, og deres gren er fra Gomorra; deres drue er galdens drue, bitterhedens klase er for dem. Deres vin er dragernes vrede, og aspernes vrede er uhelbredelig. Er ikke disse ting samlet hos mig og forseglet i mine skatkamre? På hævnens dag vil jeg gengælde, når deres fod vakler, fordi ødelæggelsens dag er nær for dem, og det klargjorte

er til stede for jer. Fordi Herren vil dømme sit folk, og han vil have medlidenhed med sine tjenere, for han så dem svækkede, og de havde svigtet under trængsel og var udmattede, Og Herren sagde: Hvor er deres guder, som de havde sat deres lid til? Af hvilke fedt fra deres ofringer I spiste, og hvis drikofres vin I drak; lad dem opstå og hjælpe jer og blive jeres beskyttere. Se, se at jeg er, og der ikke er nogen Gud undtagen mig, jeg dræber, og jeg gør levende, jeg slår, og jeg helbreder, og der er ingen som vil befri fra mine hænder. Fordi jeg vil løfte min hånd til himlen og sværge ved min højre hånd og sige: Jeg lever i evighed, Fordi jeg vil skærpe mit sværd som lynet, og min hånd vil gribe dommen, og jeg vil give mine fjender deres straf, og dem der hader mig vil jeg gengælde. Jeg vil gøre mine pile drukne af blod, og mit sværd vil fortære kød af blod fra de sårede og de fangne, fra de fjendtlige herskeres hoved.

Glød jer, himle, sammen med ham, og lad alle Guds engle tilbede ham, glød jer, nationer, med hans folk, og lad alle Guds sønner blive styrket ved ham, fordi hans sønners blod bliver hævnnet, og han vil hævne og gengælde straf til fjenderne, og til dem der hader vil han gengælde, og Herren vil rense hans folks land.

Og Moses skrev denne sang på hin dag, og lærte den til Israels sønner, og Moses gik ind, og talte alle denne lovs ord ind i folkets ører, han og Josva, Nuns søn. Og Moses fuldførte sin tale til hele Israel. Og han sagde til dem: Giv agt med hjertet på alle disse ord, som jeg bevidner for jer i dag, hvilke I skal befale jeres sønner at vogte og at gøre alle ordene af denne lov. Fordi dette ord ikke er tomt for jer, for dette er jeres liv, og på grund af dette ord vil I leve længe på den jord, som I krydser over Jordan for at arve der. Og Herren talte til Moses på denne dag og sagde, Gå op på bjerget

Abarim, dette bjerg Nabau, som er i landet Moab over for Jeriko, og se landet Kanaan, som jeg giver til Israels sønner, Og dø på det bjerg, som du går op på der, og bliv forenet med dit folk, på samme måde som Aron, din broder, døde på bjerget Hor og blev forenet med sit folk. Fordi I var ulydige mod mit ord blandt Israels sønner ved modsigelsesvandet i Kadesh i ørkenen Sin, fordi I ikke helliggjorde mig blandt Israels sønner. Du vil se landet foran dig, men der vil du ikke gå ind.

33

Og dette er den velsignelse, som Moses, Guds mand, velsignede Israels sønner med før sin død. Og han sagde: Herren er kommet fra Sinai og har vist sig for os fra Seir, og han skyndte sig fra Parans bjerg med Kadesh myriader, engle ved hans højre side med sig. Og han skåned sine folk, og alle de helliggjorte ved dine hænder, og disse er under dig, og han modtog hans ord Loven, som Moses befalede os, en arv for Jakobs forsamlinger. Og i den elskede vil der være en hersker, når herskere af folkeslagene er samlet sammen med Israels stammer. Lad Ruben leve og ikke dø, og lad ham være talrig i antal.

Og dette er Juda: Hør, Herre, Judas stemme, og måtte du komme til hans folk, hans hænder skal skelne for ham, og du vil være en hjælper fra fjenderne.

Og til Levi sagde han: Giv Levi hans klare tegn og hans sandhed til den hellige mand, som de testede i prøvelse, de skældte ham ud ved modsigelsens vand, Den, der siger til faderen og moderen: Jeg har ikke set dig, og som ikke anerkendte sine brødre, og som fornægtede sine sønner, han holdt dine ord, og din pagt overholdt han. De vil erklære dine forordninger til Jakob og

din lov til Israel; de vil lægge røgelse i din vrede stadigt på dit alter. Velsign, Herre, hans styrke, og modtag hans hænders gerninger, knus lænderne på fjenderne der har rejst sig op imod ham, og lad dem der hader ham ikke rejse sig op. Og til Benjamin sagde han: Den elskede af Herren vil bo trygt, og Gud overskygger ham alle dage, og mellem hans skuldre gav han hvile.

Og til Josef sagde han: Fra Herrens velsignelse kommer hans jord, fra himmelens årstider og dug, og fra afgrundenes kilder nedefra, og ifølge tiden for afgrøder, solens vendinger, og fra månedernes sammenkomster, fra bjergenes top i begyndelsen, og fra de evige højes top, og ifølge jordens fyldes time, og det acceptable for ham, der blev set i busken, må de komme på Josefs hoved og på toppen af ham, der blev herliggjort blandt brødre. Førstefødt af en tyr er hans skønhed, horn af en enhjørning er hans horn, med dem vil han stange nationer sammen, indtil fra jordens ende, disse er Efraims titusinder, og disse er Manasses tusinder. Og til Zebulun sagde han: Glæd dig, Zebulun, i din afrejse, og Issachar i hans telte. Nationer vil de ødelægge, og I vil kalde dér, og I vil ofre dér retfærdighedens offer, fordi havets rigdom vil nære dig, og kystboernes handel.

Og til Gad sagde han: Velsignet er den, der udvider Gad; som en løve har han hvilet, efter at have knust både arm og hersker. Og han så hans førstegrøde, fordi der blev delt land af herskere, som var samlet sammen med folkenes ledere; Herren gjorde retfærdighed og hans dom med Israel.

Og til Dan sagde han: Dan er en løveunge, og han vil springe frem fra Basan. Og til Naphtali sagde han: Naphtali, fuld af acceptable ting, og lad ham blive fyldt med velsignelse fra Herren, han vil arve havet og Syden. Og til Asher sagde han: Velsignet

blandt børn er Asher, og han skal være acceptabel for sine brødre, han skal dyppe sin fod i olie. Jern og bronze vil hans sandal være, som dine dage, din styrke.

Der er ingen som den elskedes Gud, han der træder på himlen som din hjælper, og den prægtige i himmelhvælvingen. Og Guds begyndelse vil dække dig, og ved evige armes styrke, og han vil kaste fjenden ud fra dit ansigt, sigende: Må du forgå. Og Israel vil bo trygt, alene på Jakobs jord, med korn og vin, og himlen vil være skyet med dug for dig. Velsignet er du Israel, hvem er som dig, et folk der bliver frelst af Herren? Han vil forsvare som din hjælper, og sværdet er din stolthed, og dine fjender vil lyve for dig, og du vil træde på deres nakke.

34

Og Moses gik op fra Araboth Moab på bjerget Nabau, på toppen af Phasga, som er over for Jeriko, og Herren viste ham hele landet Gilead indtil Dan, og hele Naftalis land og hele Efraims land og Manasses og hele Judas land indtil det yderste hav og ørkenen, og de omkringliggende egne ved Jeriko, palmernes by, indtil Zoar. Og Herren sagde til Moses: Dette er det land, som jeg svor til Abraham og Isak og Jakob og sagde: Til jeres sæd vil jeg give det, og jeg har vist det for dine øjne, og derind skal du ikke komme.

Og Moses, Herrens tjener, døde i Moabs land ved Herrens ord. Og de begravede ham i Gai nær Phogors hus, og ingen så hans begravelse indtil denne dag. Moses var hundrede og tyve år gammel, da han døde, hans øjne var ikke blevet formørkede, og hans skildpadder var ikke blevet ødelagt.

Og Israels sønner græd over Moses i Araboth ved Moab ved Jordan over for Jeriko i tredive dage, og dagene for sorgens gråd over Moses blev fuldført. Og Josva, Nuns søn, blev fyldt af forstandens ånd, for Moses havde lagt sine hænder på ham, og Israels sønner lyttede til ham, og de gjorde, ligesom Herren havde befalet Moses.

Og der opstod ikke siden en profet i Israel som Moses, hvem Herren kendte ansigt til ansigt i alle de tegn og undere, som Herren sendte ham til at gøre i landet Egypten for Farao og hans tjenere og hele hans land, De store underværker og den mægtige hånd, som Moses gjorde foran hele Israel.

Josuabogen

1

Og det skete efter Moses død, at Herren sagde til Josva, Nuns søn, Moses assistent: Moses, min assistent, er død. Rejs dig derfor nu og kryds Jordan, du og hele dette folk, ind i det land, som jeg giver dem. Hvert sted, som I træder på med jeres fødder, vil jeg give jer, på den måde som jeg har sagt til Moses, Ørkenen og Antilibanon, indtil den store flod, floden Eufrat, og indtil det yderste hav, fra solens nedgang, vil være jeres grænser. Intet menneske vil stå imod dig alle dit livs dage, og ligesom jeg var med Moses, således vil jeg være med dig, og jeg vil ikke forlade dig eller overse dig. Vær stærk og modig, for du skal uddele til dette folk det land, som jeg svor jeres fædre at give dem. Vær derfor stærk og modig, så du holder og gør, ligesom Moses, min tjener, befalede dig, og du skal ikke vige fra dem til højre eller til venstre, så du må have fremgang i alt, hvad du gør. Og denne lovs bog skal ikke vige fra din mund, og du skal meditere over den dag og nat, så at du må vide at gøre alt det skrevne, da skal du have fremgang, og du skal gøre dine veje velstående, og da skal du forstå. Se, jeg har befalede dig: Vær stærk og modig, vær ikke bange og frygt ikke, fordi Herren din Gud er med dig overalt, hvor du går. Og Josva befalede folkets skrivere og sagde, Gå ind midt i folkets lejr og befal folket: Forbered forsyninger, fordi der er endnu tre dage, og I skal krydse over denne Jordan for at gå ind og tage det land i besiddelse, som Herren jeres fædres Gud giver jer.

Og til Reuben, og til Gad, og til den halve stamme Manasse sagde Josua, Husk det ord som Moses, Herrens tjener, befalede jer, da han sagde: Herren jeres Gud har givet jer hvile og har givet jer dette land. Jeres kvinder og jeres børn og jeres kvæg skal bo i

det land, som han gav jer, men I skal drage over bevæbnede foran jeres brødre, alle de stærke, og I skal hjælpe dem, indtil Herren vor Gud giver jeres brødre hvile, ligesom han også har givet jer, og indtil også disse arver det land, som Herren vor Gud giver dem, og I vil drage bort hver til sin arv, som Moses gav jer hinsides Jordan mod solens opgang. Og de svarede Josva og sagde: Alt hvad du befaler os, vil vi gøre, og til alle steder hvor du sender os, vil vi gå. I henhold til alt, hvad vi hørte Moses, vil vi høre dig, blot må Herren vor Gud være med dig, på samme måde som han var med Moses. Den mand, som er ulydig mod dig, og som ikke hører dine ord, når du befaler ham, lad ham dø, men vær stærk og modig.

2

Og Josva, Nuns søn, sendte to unge mænd fra Shittim for at udspionere og sagde: Gå op og se landet og Jeriko. Og de to unge mænd gik af sted og gik ind i Jeriko, og de gik ind i en skøges hus, hvis navn var Rahab, og de tog logi der.

Og det blev rapporteret til kongen af Jeriko, idet de sagde: Der er kommet mænd her af Israels sønner for at udspionere landet. Og kongen af Jeriko sendte bud og sagde til Rahab: Før de mænd ud, som er gået ind i dit hus i nat, for de er kommet for at udspionere landet. Og kvinden tog de to mænd og skjulte dem, og hun sagde til dem: Mændene er kommet til mig. Som porten var ved at blive lukket i mørket, og mændene gik ud, ved jeg ikke hvor de er gået hen, forfølg dem, hvis I vil indhente dem. Denne bragte dem op på taget og skjulte dem i hørhalmen, der var stablet op på taget. Og mændene forfulgte dem ad vejen til Jordan ved vadestederne, og porten blev lukket.

Og det skete, da forfølgerne var gået ud efter dem, og før de selv lagde sig til at sove, gik hun op til dem på taget, Og hun sagde til dem: Jeg ved, at Herren har givet jer landet, for jeres frygt er faldet over os. Vi har hørt, at Herren Gud tørrede det Røde Hav ud foran jer, da I drog ud af Egyptens land, og hvad han gjorde ved de to konger af amoritterne, som var hinsides Jordan, Sihon og Og, som I ødelagde. Og da vi hørte det, blev vi forbløffede i vores hjerter, og der stod ikke længere ånd i nogen af os på grund af jeres ansigt, fordi Herren jeres Gud, Gud i himlen ovenover og på jorden nedenunder. Og sværg nu til mig ved Herren Gud, at jeg viser jer barmhjertighed, og vis også I barmhjertighed mod min faders hus, Og lad min faders hus leve, min moder og mine brødre og hele mit hus og alt, hvad der tilhører dem, og I skal befri min sjæl fra døden.

Og mændene sagde til hende: Vores sjæl i stedet for jeres til døden, og hun sagde: Når Herren overgiver byen til jer, skal I vise mig barmhjertighed og trofasthed. Og hun lod dem ned gennem vinduet, Og hun sagde til dem: Gå ind i bjergene, så forfølgerne ikke møder jer, og I skal skjule jer der i tre dage, indtil forfølgerne vender tilbage fra at følge efter jer, og derefter skal I gå jeres vej.

Og mændene sagde til hende: Vi er uskyldige over for denne din ed. Se, vi går ind i en del af byen, og du skal sætte tegnet, denne skarlagensrøde snor skal du lade ned i vinduet, gennem hvilket du lod os ned, men din fader og din moder og dine brødre og hele din faders hus skal du samle til dig selv i dit hus. Og enhver som går ud af døren til dit hus udenfor, vil være skyldig for sig selv, men vi vil være uskyldige over for denne din ed, og så mange som der bliver hos dig i dit hus, vil vi være skyldige for. Hvis nogen gør os uret eller afslører disse vore ord, vil vi være uskyldige over for denne din ed. Og han sagde til dem: Lad det

være ifølge jeres ord, og han sendte dem ud, og de gik. Og de kom ind i bjergegnen, og de forblev der i tre dage, og forfølgerne søgte alle vejene, og de fandt dem ikke.

Og de to unge mænd vendte tilbage, og de gik ned fra bjerget, og de krydsede over til Josva, Nuns søn, og de fortalte ham om alle de begivenheder, der var hændt dem. Og de sagde til Josva, at Herren har givet hele landet i vores hånd, og alle indbyggerne i det land er smeltet af frygt for os.

3

Og Josva stod tidligt op om morgenen og drog bort fra Shittim, og de kom til Jordan, og de logerede der før de krydsede. Og det skete efter tre dage, at de skriftkloge gik gennem lejren Og de befalede folket og sagde: Når I ser pagtsarken tilhørende Herren vor Gud, og vore præster og Leviterne bærer den, skal I bryde op fra jeres steder og følge efter den. Men lad der være langt imellem jer og den, så meget som to tusind alen skal I stå, I må ikke nærme jer den, så at I kan vide den vej, som I skal gå, for I har ikke gået den vej fra i går og i forgårs.

Og Josva sagde til folket: Hellig jer til i morgen, fordi Herren i morgen vil gøre vidunderlige ting iblandt jer. Og Josva sagde til præsterne: Løft Herrens pagts ark og gå foran folket. Og præsterne løftede Herrens pagts ark og gik foran folket. Og Herren sagde til Josva: På denne dag begynder jeg at ophøje dig foran alle Israels sønner, så de skal vide, at ligesom jeg var med Moses, således vil jeg også være med dig. Og befal nu præsterne, som bærer pagts ark, og sig: Når I træder ud i en del af Jordans vand, skal I standse i Jordan.

Og Josva sagde til Israels sønner: Kom her, og hør Herrens, vor Guds, ord. Herved vil I vide, at den levende Gud er iblandt jer, og at han vil ødelægge for vort ansigt kana'anæerne, hittitterne, perizitterne, hivitterne, amoritterne, girgasitterne og jebusitterne. Se, hele jordens Herres pagts ark krydser Jordan. Vælg tolv mænd til jer fra Israels sønner, én fra hver stamme. Og det vil ske, når fødderne af præsterne, som bærer Herrens, hele jordens Guds, pagts ark, hviler i Jordans vand, vil Jordans vand svigte, og det nedstigende vand vil stå stille.

Og folket drog bort fra deres telte for at krydse Jordan, og præsterne bar Herrens pagts ark foran folket. Som præsterne, der bar pagtens ark, gik ind i Jordan, og præsternes fødder, der bar Herrens pagts ark, blev dyppet i en del af Jordans vand, og Jordan var fyldt over hele sin bred, som i hvedehøstens dage, Og vandene der kom ned fra oven, stod stille som en frossen masse, der stod langt borte, overordentlig voldsomt, indtil delen ved Kariathiarim, men det nedstigende gik ned i havet Araba, salthavet, indtil det til sidst ophørte, og folket stod overfor Jeriko. Og præsterne, der bar pagtens ark med Herren, stod på det tørre i midten af Jordan, og alle Israels sønner krydsede gennem det tørre, indtil alt folket havde afsluttet krydsningen af Jordan.

4

Og siden alt folket var færdigt med at krydse Jordan, sagde Herren til Josva: havende taget mænd fra folket, én fra hver stamme, Befal dem, og tag tolv sten op fra midt i Jordan, og bær disse med jer over, og sæt dem i jeres lejr, hvor I slår lejr der om natten.

Og Joshua tilkaldte tolv ansete mænd fra Israels sønner, en fra hver stamme, Han sagde til dem: Gå frem for mit ansigt, for Herrens ansigt, ind i midten af Jordan, og efter at have taget en sten derfra, skal hver mand bære den på sine skuldre, svarende til de tolv Israels stammers tal. så at disse må eksistere for jer som et tegn, der ligger der stadigt, så at når din søn spørger dig i morgen og siger: hvad er disse sten for os? Og du vil gøre det klart for din søn og sige, at Jordanfloden ophørte foran Herrens pagts ark over hele jorden, da den krydsede over den, og disse sten vil være jer til et mindesmærke for Israels sønner indtil tidens ende.

Og Israels sønner gjorde således, fordi Herren havde befaleet Josva, og de tog tolv sten op fra midten af Jordan, ligesom Herren havde befaleet Josva ved afslutningen af Israels sønners overgang, og de bar dem sammen med sig selv ind i lejren, og de lagde dem der. Men Josva satte også tolv andre sten op i selve Jordan, på det sted under præsternes fødder, som bar pagtens ark fra Herren, og de er der indtil den dag i dag.

Men præsterne, som bar pagtens ark, stod i Jordan, indtil Josva havde fuldført alt, som Herren havde befaleet at forkynde for folket, og folket skyndte sig og korsede over. Og det skete, da alt folket var færdige med at krydse over, at Herrens pagts ark krydsede over, og stenene foran dem. Og Rubens sønner, Gads sønner og den halve Manasses stamme krydsede over forberedt foran Israels sønner, ligesom Moses havde befaleet dem. Fyrtusind væbnede til kamp krydsede over foran Herren til krig mod byen Jeriko. På den dag ophøjede Herren Josva for hele Israels slægt, og de frygtede ham, ligesom Moses, så længe han levede.

Og Herren sagde til Josva: Befal præsterne, som bærer Herrens pagts vidnesbyrds ark, at gå ud fra Jordan. Og Josva

befalede præsterne og sagde: Kom op af Jordan. Og det skete, da præsterne, som bar Herrens pagts ark, gik ud fra Jordan og satte deres fødder på jorden, styrtede Jordans vand tilbage til sit sted, og det flød som i forgårs og i går gennem hele bredden.

Og folket gik op fra Jordan på den tiende dag i den første måned, og Israels sønner slog lejr i Gilgal på den østlige side mod solen fra Jeriko. Og disse tolv sten, som han tog fra Jordan, opstillede Josva i Gilgal, sigende: Når jeres sønner spørger jer og siger: Hvad er disse sten? Forkynde for jeres sønner, at Israel krydsede denne Jordan på tørt land. da Herren vor Gud udtørrede Jordans vand foran dem, indtil de gik over, ligesom Herren vor Gud gjorde ved det Røde Hav, som Herren vor Gud udtørrede foran os, indtil vi gik igennem, So that de may vide alle de nationer af den jord, at den kraft af den

5

Og det skete, da kongerne af amoritterne, som var hinsides Jordan, og kongerne af Fønikien, som var ved havet, hørte, at Herren Gud havde udtørret Jordanfloden foran Israels sønner, da de krydsede den, smeltede deres sind, og de blev slået af frygt, og der var ingen klogskab i dem over for Israels sønner.

Men på denne tid sagde Herren til Josva: Gør dig selv stensværd fra en skarpkantet klippe, og sæt dig ned og omskær Israels sønner for anden gang. Og Josva gjorde skarpe stensværd, og han omskærede Israels sønner ved det sted, der kaldes Forhuders Høj. Den måde hvorpå Josva rensede Israels sønner, så mange som nogensinde blev på vejen, og så mange som nogensinde var uomskårne af dem der var gået ud fra Egypten, Alle disse omskåret Joshua, for i fyrre og to år vandrede Israel i

ørkenen Mabaritidt. Derfor var de fleste af dem uomskaarne, af de krigeriske mænd der var gået ud fra Egyptens land, de som var ulydige mod Guds befalinger, til hvem han også bestemte at de ikke skulle se det land, som Herren svor til deres fædre at give dem, et land der flyder med mælk og honning. I stedet for disse indsatte han deres sønner, som Josva omskar, fordi de var blevet født uomskårne på vejen. Efter at være blevet omskåret, havde de ro der, siddende i lejren, indtil de blev helbredt. Og Herren sagde til Joshua, Nuns søn: På denne dag har jeg fjernet Egyptens forsmædelse fra jer. Og han kaldte dette steds navn Gilgal.

Og Israels sønner holdt påsken den fjortende dag i måneden fra aften ved vest for Jeriko hinsides Jordan på sletten. Og de spiste usyret brød og nyt korn fra landet. På denne dag ophørte mannaen, efter at de havde spist af jordens korn, og der var ikke længere manna til Israels sønner, og de høstede Palmernes land i det år.

Og det skete, da Josva var i Jeriko, og han så op med øjnene og så en mand stå foran ham, og sværdet var trukket i hans hånd, og Josva nærmede sig og sagde til ham: Er du vor, eller hører du til modstanderne? Men han sagde til ham: Jeg er øverstbefalende for Herrens styrke, nu er jeg ankommet. Og Josva faldt på sit ansigt til jorden og sagde til ham: Herre, hvad befaler du din tjener? Og Herrens øverstbefalende siger til Josva: Løsne sandalen fra dine fødder, for det sted, som du nu står på, er helligt.

6

Og Jeriko var lukket og befæstet, og ingen gik ud fra den, og heller ikke gik nogen ind. Og Herren sagde til Josva: Se, jeg overgiver Jeriko i din hånd, og dens konge, og dets mægtige mænd,

som er i styrke. Du skal dog stille krigerne rundt om den. Og det vil ske, når I lyder i trompeten, da skal alt folket råbe sammen, og når de har råbt, vil murene af byen falde af sig selv, og alt folket skal gå ind, idet hver styrter lige frem ind i byen.

Og Josva, Nuns søn, gik ind til præsterne, Og han sagde til dem: Befal folket at gå omkring og omkredse byen, og lad krigerne marchere forbi bevæbnede foran Herren. Og syv præster, der bærer syv hellige trompeter, skal ligeledes gå forbi foran Herren og blæse kraftigt, og Herrens pagts ark skal følge efter. De krigsfolk skal marchere foran, og præsterne, som følger bagefter Herrens pagts ark, skal blæse i trompeter. Men til folket befalede Josva og sagde: I må ikke råbe, og ingen må høre jeres stemme, indtil den dag han selv forkynnder at råbe ud, og da skal I råbe ud. Og efter at være gået rundt, gik Guds pagts ark straks til lejren og hvilede der.

Og den anden dag opstod Josva om morgenen, og præsterne løftede Herrens pagts ark. Og de syv præster, der bar de syv trompeter, marcherede foran Herren, og derefter gik krigerne ind, og den øvrige skare fulgte bagved pagtens ark fra Herren. Og præsterne blæste i trompeterne, og hele den resterende skare omringede byen seks gange tæt ved, og gik igen tilbage til lejren; således gjorde de i seks dage.

Og på den syvende dag stod de op ved daggry, og de marcherede rundt om byen syv gange på den dag. Og det skete ved den syvende omgang, at præsterne blæste, og Josva sagde til Israels sønner: Råb ud, for Herren har overgivet byen til jer. Og byen vil være en forbandelse, den selv og alt hvad der er i den, for Herren Hærskarers, undtagen skoldskøgen Rahab - spar hende og alt hvad der er i hendes hus. Men I skal holde jer meget fra de

viede ting, for at ikke, efter at have overvejet det, I selv tager fra de viede ting og gør Israels sønners lejr forbandet og ødelægger os. Og alt sølv eller guld, eller bronze eller jern, skal være helligt for Herren og bringes ind i Herrens skat.

Og præsterne blæste i trompetterne, og da folket hørte trompetterne, råbte hele folket sammen med et stort og stærkt krigsråb, og hele muren faldt rundt om, og hele folket gik op ind i byen. Og Josva viede den til undergang, og alt hvad der var i byen fra mand til kvinde, fra ung mand til gammel mand, og indtil kalv og trækdyr, med sværdets mund.

Og til de to unge mænd, der havde spioneret, sagde Josva: Gå ind i kvindens hus, og før hende ud derfra, og alt hvad der er hendes. Og de to unge mænd, der havde spioneret byen ud, gik ind i kvindens hus og førte Rahab, skøgen, ud, og hendes fader og hendes moder og hendes brødre og hendes slægt og alt, hvad der var hendes, og de bragte hende udenfor Israels lejr. Og byen blev brændt med ild sammen med alt, hvad der var i den, undtagen sølv og guld og bronze og jern, som de gav til at blive bragt ind i Herrens skatkammer.

Og Rahab, skøgen, og hele hendes faderlige hus reddede Josva i live, og han bosatte dem i Israel indtil den dag i dag, fordi hun skjulte spionerne, som Josva havde sendt for at udsponere Jeriko. Og Josva lod sværge på den dag for Herren og sagde: Forbandet være den mand, som vil bygge den by; med sin førstefødte skal han lægge dens grundvold, og med sin yngste skal han sætte dens porte op. Og således gjorde Uzzen fra Betel: med Abiron, sin førstefødte, lagde han dens grundvold, og med sin yngste, der blev skånet, satte han dens porte op.

Og Herren var med Josva, og hans navn var kendt i hele landet.

7

Og Israels sønner begik en stor overtrædelse, og de tilegnede sig noget af det viede, og Akar, søn af Karmi, søn af Zambri, søn af Zara, af Judas stamme, tog af det viede, og Herren blev vred med vrede over Israels sønner.

Og Josva sendte mænd til Gai, som ligger ved Betel, og sagde: Udspioner Gai Og mændene gik op og udspionerede Gai. Og de vendte tilbage til Josva og sagde til ham: Lad ikke alt folket gå op, men lad omkring to tusind eller tre tusind mænd gå op og belejre byen. Før ikke alt folket derop, for de er få. Og omkring tre tusind mænd gik op, og de flygtede fra mændene fra Gai. Og mændene fra Gai dræbte omkring seksogtrediven af deres mænd, og de forfulgte dem fra porten, og de knuste dem på nedstigningen, og folkets hjerte blev forskrækket, og det blev som vand.

Og Josva rev sine klæder, og Josva faldt på jorden på sit ansigt foran Herren indtil aften, han og Israels ældste, og de lagde støv på deres hoveder. Og Josva sagde: Jeg beder dig, Herre, hvorfor bragte din tjener dette folk over Jordan for at overgive dem til amoritterne for at ødelægge os? Og hvis vi var blevet og havde bosat os ved Jordan. Og hvad skal jeg sige, siden Israel vendte nakken før sin fjende? Og når Kana'anæeren og alle de, der bor i landet, hører det, vil de omringe os og udrydde os fra jorden, og hvad vil du gøre ved dit store navn?

Og Herren sagde til Joshua: Stå op, hvorfor er du faldet på dit ansigt? Folket har syndet og overtrådt pagten, som jeg indgik med

dem, idet de stjal af de helligede ting og lagde dem i deres kar. Og Israels sønner vil ikke være i stand til at modstå deres fjenders ansigt, de vil vende nakken foran deres fjender, fordi de blev en forbandet ting. Jeg vil ikke længere være med jer, hvis I ikke fjerner den forbandede ting fra jer. Stå op og hellig folket, og sig at de skal helliges i morgen, dette siger Herren Israels Gud, den forbandede ting er iblandt jer, I vil ikke være i stand til at stå imod jeres fjender, før I fjerner den forbandede ting fra jer. Og I skal alle samles om morgenen efter stammer, og den stamme som Herren viser, skal I bringe frem efter klaner, og den klan som Herren viser, skal I bringe frem efter hus, og det hus som Herren udvælger, skal I bringe frem efter mand. Og den, som bliver udpeget, skal brændes i ild, og alt hvad der tilhører ham, fordi han overtrådte Herrens pagt, og begik lovløshed i Israel.

Og Josva stod tidligt op, og bragte folket frem ifølge stammer, og stammen Juda blev udpeget. Og blev bragt frem efter klaner, og Zerahs folk blev udpeget. Og blev bragt frem efter mand, og Achar, søn af Zambri, søn af Zara, blev udpeget.

Og Josva sagde til Akar: Giv ære i dag til Herren, Israels Gud, og aflæg din bekendelse, og fortæl mig hvad du har gjort, og skjul det ikke for mig. Og Akar svarede Josva og sagde: Sandelig, jeg har syndet før Herren, Israels Gud; således og således gjorde jeg. Jeg så i plyndringen en broget kappe, og to hundrede sølv-didrakmer, og en gylden tunge på halvtreds didrakmer, og efter at have overvejet dem tog jeg dem, og se, de er skjult i mit telt, og sølvet er skjult under dem. Og Josva sendte budbringere, og de løb ind i teltet i lejren, og disse ting var skjult i hans telt, og sølvet lå under dem. Og de bragte dem ud fra teltet, og de bragte dem til Josva og Israels ældste, og de placerede dem foran Herren.

Og Josva tog Akar, Zaras søn, og førte ham op i Akors kløft, og hans sønner, og hans døtre, og hans kalve, og hans lastdyr, og alle hans får, og hans telt, og alle hans ejendele, og alt folket med ham, og førte dem op til Emekachor. Og Josva sagde til Akar: Hvorfor har du ødelagt os? Herren skal ødelægge dig, som også i dag. Og hele Israel stenede ham med sten, og de rejste en stor stendynge over ham, og Herren ophørte med vredens harm. På grund af dette kaldte han det Emekachor indtil denne dag.

8

Og Herren sagde til Josva: Frygt ikke, og vær heller ikke rædselsslagen, tag alle krigsmændene med dig, og rejs dig og gå op til Gai. Se, jeg har givet kongen af Gai og hans land i dine hænder. Og du skal gøre med Gai, på samme måde som du gjorde med Jeriko og dens konge, og kvægets plyndring skal du plyndre for dig selv, men opstil for dig selv et baghold bag byen.

Og Josva opstod og alle krigerfolket for at drage op til Gai. Men Josva udvalgte tredive tusinde mænd, mægtige i styrke, og sendte dem om natten. Og han befalede dem og sagde: I skal lægge jer i baghold bag byen, bliv ikke langt væk fra byen, og I skal alle være rede. Og jeg og alle de med mig vil nærme os byen, og det vil ske, at når indbyggerne i Gai går ud for at møde os, ligesom de også gjorde nylig, så vil vi flygte fra dem. Og når de går ud efter os, vil vi trække dem bort fra byen, og de vil sige: Disse flygter fra vores ansigt, på samme måde som før. I jer men vil rejse jer op fra bagholdet, og I skal gå ind i byen. Ifølge dette ord skal I handle, se, jeg har befalet jer det. Og Josva sendte dem af sted, og de gik til bagholdet og satte sig mellem Betel og Gai, vest for Gai.

Og Joshua stod tidligt op om morgenen, besøgte folket, og han selv og de ældste gik op foran folket mod Gai. Og alle krigerne med ham gik op, og de kom gående over for byen fra øst. Og bagholdet fra byen kom fra havet, Og det skete, da kongen af Gai så det, skyndte han sig og gik ud for at møde dem direkte til krigen, han selv og alt folket der var med ham, og han vidste ikke selv, at der var et baghold til ham bag byen. Og han så det, og Josva og Israel trak sig tilbage for dem. Og de forfulgte Israels sønner, og de selv trak sig tilbage fra byen. Der blev ikke efterladt nogen i Gai, som ikke forfulgte Israel, og de efterlod byen åben, og de forfulgte Israel.

Og Herren sagde til Josva: Stræk din hånd ud med spyddet, der er i din hånd, mod byen, for jeg har givet den i dine hænder, og bagholdet skal rejse sig op i hast fra deres sted. Og Josva strakte sin hånd ud med spyddet mod byen, Og bagholdet rejste sig hurtigt fra deres sted, og de gik ud, da han strakte hånden ud, og de gik ind i byen og erobrede den, og de skyndte sig at brænde byen med ild. Og da indbyggerne i Gai havde set sig omkring bagud, så de røg stige op fra byen mod himlen, og de havde ikke længere noget sted at flygte til, hverken her eller der. Og Josva og hele Israel så, at bagholdet havde indtaget byen, og at røgen fra byen steg op mod himlen, og de vendte om og slog mændene fra Gai. Og disse gik ud fra byen for at møde dem, og de blev fanget midt imellem lejren, disse herfra og disse herfra, og de slog dem, indtil der ikke blev efterladt nogen overlevende eller undsluppet af dem. Og de greb kongen af Gai levende og bragte ham til Josva.

Og da Israels sønner stoppede med at dræbe alle dem i Gai, og dem på markerne, og på bjerget ved nedstigningen, hvor de forfulgte dem derfra til ende, da vendte Josva tilbage til Gai, og slog den med sværdets mund. Og de faldne på den dag blev fra

mand til kvinde tolv tusinde, alle beboerne i Gai. Undtagen byttet i byen tog Israels sønner alt, som de plyndrede for sig selv, ifølge Herrens befaling, på den måde Herren havde befaleet Josva.

Og Josva brændte byen med ild, han gjorde den til en ubeboet dyngede for evigt indtil denne dag. Og han hængte kongen af Gai på et tvillingetræ, og han var på træet indtil aften, og da solen gik ned, befalede Josva, og de tog hans krop ned fra træet, og de kastede den i graven, og de rejste en stendynge over ham, indtil denne dag.

9

Men da kongerne af amoritterne hørte det – de hinsides Jordan, de i bjerglandet, og de på sletten, og de ved hele kysten af det store hav, og de ved Anti-Libanon, og hittiterne, og kana'anæerne, og perizziterne, og hivitterne, og amoritterne, og girgashitterne, og jebusitterne,

De kom alle sammen for at føre krig mod Josva og Israel.

Og de boende i Gibeon hørte alt, hvad Herren havde gjort mod Jericho og Gai. Og de handlede sandelig selv med list, og da de var kommet, forsynede de sig og forberedte de sig, og de tog gamle sække på deres skuldre og gamle vinsække, der var revet og bundet op, Og de hule dele af deres sandaler, og deres sandaler gamle og lappede på deres fødder, og deres klæder slidte ovenpå dem, og deres brød af forsyningerne tørt og muggent og smuldret.

Og de kom til Josva i Israels lejr i Gilgal, og de sagde til Josva og Israel: Vi er kommet fra et land langt borte, og nu skal I indgå en pagt med os. Og Israels sønner sagde til hivvitten: Se, bor du

ikke iblandt os, og hvordan skal jeg da indgå en pagt med dig? Og de sagde til Josva: Vi er dine tjenere. Og Josva sagde til dem: Hvorfra er I, og hvorfra er I kommet? Og de sagde: Fra et land meget langt borte er dine tjenere kommet i Herren din Guds navn, for vi har hørt om hans navn og alt det, han gjorde i Egypten, og alt hvad han gjorde ved kongerne af amoritterne, som var hinsides Jordan, ved Sihon, amorriternes konge, og ved Og, Bashans konge, som boede i Ashtaroth og i Edrei. Og da de havde hørt det, sagde vore ældste og alle dem, der bor i vort land, til os: Tag forsyninger med jer på vejen, og gå dem i møde, og I skal sige til dem: Vi er dine tjenere, og lav nu en pagt med os. Disse brød var varme, da vi forsynede os med dem på den dag, da vi gik ud for at komme til jer, men nu er de tørret ud og er blevet muggede. Og disse vinsække til vinen, som vi fyldte nye, og disse er bristet, og vore klæder og vore sandaler er slidt fra den meget lange vej.

Og herskerne tog af deres forsyninger, og de spurgte ikke Herren. Og Josva sluttede fred med dem, og de indgik en pagt med dem om at redde dem, og forsamlingens herskere svor over for dem.

Og det skete tre dage efter, at de havde indgået en pagt med dem, at de hørte, at de var fra nær dem, og at de boede iblandt dem. Og Israels sønner drog bort, og de kom til deres byer; men deres byer var Gibeon og Kefira og Beerot og Jarins byer. Og Israels sønner kæmpede ikke imod dem, fordi alle herskerne havde svoret ved Herren, Israels Gud, og hele forsamlingen knurrede imod herskerne.

Og herskerne sagde til hele forsamlingen: Vi svor til dem ved Herren, Israels Gud, og nu vil vi ikke være i stand til at røre ved dem. Dette vil vi gøre: fange dem levende og bevare dem, så der

ikke kommer vrede over os på grund af den ed, som vi svor til dem. De vil leve, og de vil være træhuggere og vandbærere for hele menigheden, ligesom herskerne sagde til dem.

Og Josva kaldte dem sammen og sagde til dem: Hvorfor bedrog I mig og sagde: Vi er meget langt fra dig, men I er naboer af dem, der bor iblandt os? Og nu er I forbandede, der skal ikke ophøre slaver fra jer, heller ikke træhuggere, heller ikke vandbærere til mig og til min Gud. Og de svarede Josva og sagde: Det blev rapporteret til os, hvad Herren din Gud befalede Moses, sin tjener, om at give jer dette land og at udrydde os og alle dem, der bor på det, fra jeres ansigt, og vi frygtede overordentlig for vore liv fra jeres ansigt, og derfor gjorde vi denne sag. Og nu se, vi er undergivne jer; som det behager jer og som det synes jer rigtigt, så gør med os.

Og de gjorde således med dem, og Josva reddede dem på den dag fra Israels sønners hænder, og de dræbte dem ikke. Og Joshua udnævnte dem på den dag til brændehuggere og vandbærere for hele forsamlingen og for Guds alter; på grund af dette blev de boende i Gibeon brændehuggere og vandbærere for Guds alter indtil den dag i dag og til det sted, som Herren ville vælge.

10

Som men hørte Adonibezek, konge af Jerusalem, at Josva tog Gai og ødelagde den, på samme måde som de gjorde med Jeriko og dens konge, således gjorde de også med Gai og dens konge, og at de boende i Gabaon var deserteret til Josva og til Israel, Og de frygtede dem meget, for han vidste, at Gibeon var en stor by, som en af de kongelige byer, og alle dens mænd var stærke. Og Adonibezek, kongen af Jerusalem, sendte bud til Elam, kongen af

Hebron, og til Pidon, kongen af Jarmuth, og til Jephtha, kongen af Lachish, og til Dabir, kongen af Odollam, og sagde, Kom, drag op til mig og hjælp mig, og lad os bekrige Gabaon, for de har deserteret til Josva og til Israels sønner. Og de fem konger af jebusitterne gik op: kongen af Jerusalem, og kongen af Hebron, og kongen af Jarmuth, og kongen af Lakish, og kongen af Odollam, de selv og alt deres folk. Og de omlejrede Gibeon, og de belejrede den.

Og de, der boede i Gibeon, sendte bud til Josva i Israels lejr i Gilgal og sagde: Træk ikke dine hænder tilbage fra dine tjenere, kom op til os hurtigt, og hjælp os, og befri os, fordi alle Amoritternes konger, der bor i bjergegnen, har forsamlet sig imod os. Og Josva gik op fra Gilgal, han og alle krigsfolket med ham, alle mægtige i styrke.

Og Herren sagde til Josva: Frygt ikke for dem, for jeg har givet dem i dine hænder; ingen af dem vil blive tilbage foran jer.

Og siden Josva kom over dem pludselig, marcherede han hele natten fra Gilgal. Og Herren forvirrede dem fra Israels sønners ansigt, og Herren knuste dem med stor knusning i Gibeon, og de forfulgte dem ad opgangsvejen til Beth-horon, og de slog dem ned indtil Azeka og indtil Makkeda. Men da de flygtede fra Israels sønners ansigt ved nedstigningen fra Horonin, kastede Herren haglsten ned over dem fra himlen indtil Azeka, og de der døde på grund af haglstenene blev flere end dem som Israels sønner dræbte med sværd i krigen.

Dengang talte Josva til Herren den dag, Gud overgav amoritten i Israels hånd, da han knuste dem i Gibeon, og de blev knust for Israels sønners ansigt, og Josva sagde: Stå stille, sol,

over Gibeon, og måne over Aijalonsdalen. Og solen stod stille og månen i stilstand, indtil Gud forsvarede deres fjender, og solen stod midt på himlen; den gik ikke fremad mod vest indtil enden af en dag. Og der skete ikke en sådan dag, hverken før eller siden, så Gud hørte på et menneske, fordi Herren kæmpede sammen med Israel. Og disse fem konger flygtede, og de skjulte sig i hulen i Makkeda. Og det blev rapporteret til Josva med ordene: De fem konger er blevet fundet skjult i hulen i Makkeda. Og Joshua sagde: Rul sten foran hulens mund, og udpeg mænd til at vogte over dem. Men I må ikke standse, idet I forfølger jeres fjender bagfra, og grib deres bagtrop, og tillad dem ikke at gå ind i deres byer, for Herren vor Gud har overgivet dem i vore hænder. Og det skete, da Josva og hver søn af Israel ophørte med at hugge dem ned med et såre stort slag indtil enden, at de overlevende blev reddet ind i de befæstede byer.

Og hele folket vendte tilbage til Josva i Makkeda uskadte, og ingen af Israels sønner knurrede med sin tunge.

Og Joshua sagde: Åbn hulen og før disse fem konger ud fra hulen. Og de førte de fem konger ud af hulen: kongen af Jerusalem, kongen af Hebron, kongen af Jarmuth, kongen af Lakish og kongen af Odollam. Og siden de førte dem ud til Josva, kaldte Josva hele Israel sammen, og de der begyndte krigen, de der ledsagede ham, idet han sagde til dem: Gå frem og sæt jeres fødder på deres nakker. Og de nærmede sig og satte deres fødder på deres nakker. Og Josva sagde til dem: Frygt ikke dem, vær heller ikke bange, vær modige og stærke, fordi Herren således vil gøre med alle jeres fjender, som I bekæmper. Og Josva dræbte dem, og hængte dem på fem træer, og de var hængende på træerne indtil aften. Og det skete mod solnedgang, at Josva befalede, og de tog dem ned fra træerne, og de kastede dem ind i hulen, som de

var flygtet ind i der, og de rullede sten på hulen indtil den dag i dag.

Og de indtog Makkedah på den dag, og de myrdede den med sværdets mund, og de ødelagde fuldstændigt alt levende, som var i den, og ingen blev efterladt i den, hverken reddet eller undsluppet, og de gjorde ved kongen af Makkedah, på samme måde som de gjorde ved kongen af Jeriko.

Og Josva og hele Israel med ham drog bort fra Makkeda til Libna, og han belejrede Libna. Og Herren overgav den i Israels hænder, og de tog den og dens konge, og de myrdede den med sværdets mund, og alt åndende i den, og der blev ikke efterladt i den nogen reddet og undsluppet, og de gjorde ved dens konge, på samme måde som de gjorde ved kongen af Jeriko.

Og Josva og hele Israel med ham gik bort fra Lebna til Lakis, og belejrede den, og belejrede den. Og Herren overgav Lakis i Israels hænder, og de indtog den på den anden dag, og de myrdede den med sværdets mund, og de ødelagde den fuldstændigt, på samme måde som de havde gjort med Lebna. Dengang drog Elam, kongen af Gezer, op for at hjælpe Lakis, og Josua slog ham med sværdet, og hans folk, indtil der ikke blev efterladt nogen overlevende eller undsluppet af dem.

Og Josva og hele Israel drog med ham fra Lakis til Odollam, og de belejrede den og indtog den. Og Herren overleverede den i Israels hånd, og de tog den på den dag, og myrdede den med sværdets mund, og alle åndende væsener myrdede de i ødelæggelse, på samme måde som de gjorde med Lakis.

Og Josva og hele Israel med ham drog til Hebron, og de belejrede den. Og de slog den med sværdet, og intet åndedrættende væsen, så mange som var i den, blev reddet. På samme måde som de gjorde med Odollam, ødelagde de den fuldstændigt, og alt hvad der var i den.

Og Josva og hele Israel vendte tilbage til Debir, og de belejrede den, De tog den og dens konge og dens landsbyer, og slog den med sværdets mund, og ødelagde den fuldstændigt og alt åndende i den, og de efterlod ikke nogen overlevende i den, på samme måde som de gjorde med Hebron og dens konge, således gjorde de med Debir og dens konge.

Og Josva slog hele landet i bjergeggen, og Negev, og lavlandet, og Asedoth, og deres konger, de efterlod ingen overlevende af dem, og alt åndende liv udryddede han, på den måde som Herren, Israels Gud, havde befaleet, fra Kadesh Barnea indtil Gaza, hele Goshen indtil Gibeon. Og alle deres konger og deres land slog Josva på én gang, fordi Herren, Israels Gud, kæmpede med Israel.

11

Da Jabis, Asors konge, hørte det, sendte han bud til Jobab, Marons konge, og til Symoons konge, og til Aziphs konge, og til kongerne ved det store Sidon, ind i bjerglandet og ind i Arabah overfor Keneroth, og ind i sletten, og ind i Phenaeddor, og ind til de kystnære kanaanæere fra øst, og ind til de kystnære amoræere, og hettitterne og perizzitterne og jebusitterne i bjerget, og hivvitterne og dem ved Hermon ind i landet Massyma. Og de gik ud, de selv og deres konger med dem, ligesom havets sand i mængde, og heste og vogne, meget mange. Og alle kongerne kom

selv sammen og ankom til det samme sted, og de slog lejr ved Marons vand for at føre krig mod Israel.

Og Herren sagde til Josva: Frygt ikke for dem, for i morgen på denne tid vil jeg overgive dem besejret til Israel. Du skal lamme deres heste og brænde deres stridsvogne op i ild. Og Josva kom med alle krigsfolket pludseligt over dem ved vandet Maron, og de faldt over dem i bjerglandet. Og Herren overgav dem i Israels magt, og de slog dem og forfulgte dem indtil det store Sidon, og indtil Maseron, og indtil Massochs sletter mod øst, og de nedslog dem, indtil der ikke blev efterladt nogen overlevende af dem. Og Josva gjorde med dem, som Herren havde befaleet ham: deres heste hamstrengede han, og deres stridsvogne brændte han med ild.

Og Josva vendte tilbage i den tid, og greb Hasor og dens konge, men Hasor var tidligere herskende over alle disse kongeriger. Og de dræbte alt, der åndede, i denne by med sværd, og de ødelagde alle fuldstændigt, og der blev ikke efterladt noget åndende i den, og Hazor brændte de i ild. Og alle byerne i kongerigerne og deres konger tog Josva, og han dræbte dem med sværdets mund, og de ødelagde dem fuldstændigt, på den måde som Moses, Herrens tjener, havde befaleet. Men Israel brændte ikke alle de befæstede byer ned, kun Hazor brændte Israel ned. Og alt byttet fra det plyndrede Israels sønner for sig selv, men dem alle udryddede de med sværdets mund, indtil de havde ødelagt dem; de efterlod ikke noget åndende af dem. På den måde Herren befalede Moses, hans tjener, og Moses ligeledes befalede Josva, og således gjorde Josva det; han overtrådte intet af alt det, som Moses havde befaleet ham.

Og Josva tog hele det bjergrige land, og hele Negev-landet, og hele Gosen-landet, og lavlandet, og landet mod vest, og Israels bjerg, og lavningerne Det ved bjerget fra bjerget Chelcha, og det som går op ind i Seir, og indtil Balagad, og sletterne af Libanon under bjerget Hermon, og alle deres konger tog han, og ødelagde og dræbte. Og Josva førte krig mod disse konger i mange dage.

Og der var ikke en by, som Israel ikke tog, de tog dem alle i krig. Fordi det skete gennem Herren at styrke deres hjerte til at møde Israel i krig, så at de måtte blive ødelagt, så at der ikke måtte blive givet dem barmhjertighed, men så at de måtte blive ødelagt, på den måde som Herren sagde til Moses.

Og Josva kom i den tid, og han udryddede anakiterne fra bjerglandet, fra Hebron og fra Debir og fra Anaboth og fra hele Juda med deres byer, og Josva udryddede dem. Ingen af anakitterne blev efterladt fra Israels sønner, men undtagen i Gaza, og i Gath, og i Ashdod blev de efterladt.

Og Josva tog hele landet, ligesom Herren havde befalet Moses, og Josva gav dem i arv til Israel i fordeling efter deres stammer, og landet fik hvile fra krig.

12

Og disse er de konger af landet, som Israels sønner dræbte, og de arvede deres land hinsides Jordan fra solens opgang, fra Arnons dal indtil Hermons bjerg, og hele Arabas land mod øst. Sihon, Amoritternes konge, som boede i Heshbon, herskende fra Arnon, der ligger i dalen ved den del af dalen, og halvdelen af Gilead indtil Jabbok, Ammons sønners grænser. Og Arabah indtil havet Chinnereth mod øst, og indtil havet Arabah, salthavet fra

øst, vejen mod Beth-jeshimoth, fra Teman den ved Asedoth Phasga. Og Og, kongen af Bashan, var tilbage fra giganterne, han som boede i Ashtaroth og i Edrei. Hersker fra bjerget Hermon og fra Secchai, og hele Bashan indtil Gergesis grænser, og Machi, og halvdelen af Gilead ved kong Sihon af Heshbons grænser. Moses, Herrens tjener, og Israels sønner slog dem, og Moses gav den i arv til Ruben og Gad og den halve Manasses stamme.

Og disse er kongerne af amoritterne, som Josva og Israels sønner dræbte hinsides Jordan fra havet ved Balagad i Libanons slette og indtil Chelchas bjerg, når man går op til Seir, og Josva gav det til Israels stammer at arve efter deres lod. i bjerget og i sletten og i Arabah og i Asedoth og i ørkenen og Negev, hettiteren og amoriteren og kana'anæren og perizziteren og hivviteren og jebusiteren.

Kongen af Jeriko, og kongen af Gai, som er nabo til Betel, kongen af Jerusalem, kongen af Hebron, kongen af Jarmuth, kongen af Lachish, kongen af Porch, kongen af Gezer, kongen af Debir, kongen af Gader, kong Hermath, kong Ader, kongen af Lebna, kongen af Odollam, Kongen gik, konge Taphout, konge Opher, konge Ophek af Arok kong Asom, kong Symeon, kong Mambroth, kong Aziph, kongen af Kadesh, kongen Zahhak, konge Maredoth, konge Iekom af Karmel, kongen af Odollam ved Pheneador, kongen af Gei i Galilæa, kongen af Thersa; alle disse konger var niogtyve.

13

Og Josva var ældre og fremskredet i dage, og Herren sagde til Josva: Du er fremskredet i dage, og der er meget land tilbage til arv. Og dette er det forladte land, Filistæernes grænser,

Gesiriterne og Kana'anæerne, Fra det ubeboede land over for Egypten indtil Ekrons grænser mod nord af Kananæerne regnes det til de fem filistæiske satrapier: den gazanske, den ashdodiske, den ashkeloniske, den gittiske, den ekroniske og den euaiske. fra Teman og hele landet Kanaan foran Gaza, og sidonierne indtil Afek, indtil amoritternes grænser, og hele landet Galiath Filisternes, og hele Libanon fra solens opgang fra Gilgal ved bjerget Hermon indtil indgangen til Hamat, Alle der bor i bjerglandet fra Libanon indtil Masereth Memphomaim. Alle Sidonierne vil jeg ødelægge fra Israels ansigt, men fordel det ved lodkastning til Israel, på den måde jeg befalede dig.

Og nu skal du dele dette land som arv til de ni stammer og den halve stamme Manasse. Fra Jordan indtil det store hav mod solens nedgang skal du give det, det store hav skal danne grænsen. Til de to stammer og den halve stamme Manasse, til Ruben og til Gad, gav Moses land hinsides Jordan mod øst; Moses, Herrens tjener, har givet det til dem. fra Aroer, som ligger på kanten af Arnon-strømmen, og byen i midten af kløften, og hele Misor fra Medeba, Alle byerne tilhørende Sihon, amoritternes konge, som regerede i Heshbon indtil Ammons sønners grænser, Og Galaaditis, og Gesiris grænser, og Machatiterne, hele bjerget Hermon, og hele Basanitis indtil Acha, Hele Ogs kongerige i Basan, som regerede i Ashtaroth og i Edrei; denne var efterladt fra giganterne, og Moses slog ham og ødelagde ham. Og Israels sønner ødelagde ikke fuldstændigt Gesiriterne, Machatiterne og Kana'anæerne, og Gesirits konge og Machatiten boede blandt Israels sønner indtil den dag i dag.

Undtagen Levi stamme blev der ikke givet nogen arv, Herren Israels Gud, han er deres arv, som Herren sagde til dem, og dette

er fordelingen, som Moses fordelte til Israels sønner i Araboth Moab på den anden side af Jordan ved Jeriko.

Og Moses gav stammen Ruben land efter deres klaner. Og deres grænser blev fra Aroer, som ligger ved kanten af Arnon-dalen, og byen som er i Arnon-dalen, og hele Misor, indtil Heshbon, og alle de byer, der var i Misor, og Daibon, og Bamoth Baal, og Meelboth's hus, og Bashan, og Bamoth, og Mephaath og Kiriathaim, og Sebama, og Serada, og Zion i bjerget Enab, og Baithphogor, og Asedoth Phasga, og Baiththaseinoth, og alle byerne i Misor, og hele Sihons kongerige, amoritternes konge, som Moses slog sammen med lederne af Midian, og Evi, og Rekem, og Sur, og Hur, og Reba, fyrsten over de dræbte i Zion, og dem som boede i Zion.

Og de dræbte seeren Balaam, Beors søn, i vendepunktet.

Det skete, at grænserne for Reuben blev Jordan som grænse. Dette var arven for Reubens sønner ifølge deres klaner, deres byer og deres gårde.

Moses gav til Gads sønner efter deres klaner. Og deres grænser blev Jazer, alle Gileads byer, og halvdelen af Ammons sønners land indtil Arabah, som ligger over for Arad. Og fra Heshbon indtil Araboth ved Mizpah, og Botanim, og Maan indtil grænserne af Dibon, og Enadom og Othargai og Bainthanabra og Sokchotha og Saphan og det resterende kongerige Sihon, kongen af Heshbon, og Jordan vil afgrænse indtil en del af Chinnereth-søen hinsides Jordan fra øst. Dette er arvelodden for Gads sønner efter deres slægter og efter deres byer, efter deres slægter. De vil vende nakken foran deres fjender, fordi det skete efter deres slægter, deres byer og deres gårde.

Og Moses gav den halve stamme Manasse efter deres klaner. Og det skete, at deres grænser var fra Maan, og hele Basans kongerige, og hele kong Ogs kongerige i Basan, og alle Jairs landsbyer, som er i Basanitiden, tres byer. Og halvdelen af Gilead, og i Ashtaroth, og i Edrei, byerne i Ogs kongerige i Bashan, til Machirs sønner, Manassehs sønner, og til halvdelen af Machirs sønner, Manassehs sønner, ifølge deres klaner. Disse som Moses tildelte arv hinsides Jordan i Moabs sletter hinsides Jordan ved Jeriko mod øst.

14

Og disse fordelte arven til Israels sønner i landet Kanaan, som Eleazar præsten, og Josva, Nuns søn, og stammernes familieoverhoveder af Israels sønner fordelte som arv til dem. Ifølge lodkastning arvede de, på den måde Herren befalede gennem Josva til de ni stammer og den halve stamme fra det hinsides Jordan. Og til levitterne gav han ikke nogen arvelod iblandt dem. Fordi Josefs sønner var to stammer, Manasse og Efraim, og der ikke blev givet nogen portion i landet til levitterne, men kun byer at bo i, og de områder der var afsat til deres kvæg, og deres kvæg. På den måde Herren befalede Moses, således gjorde Israels sønner, og de delte landet.

Og Judahs sønner kom frem til Joshua i Gilgal, og Caleb, søn af Jephunneh, kenizzitten, sagde til ham: Du ved det ord, som Herren talte til Moses, Guds mand, om mig og dig i Kadesh Barnea. Fyrre år gammel var jeg, da Moses, Guds tjener, sendte mig fra Kadesh Barnea for at udspionere landet, og jeg svarede ham med ord efter hans sind. Mine brødre, der var gået op med mig, fjernede folkets hjerte, men jeg var fuldt bestemt på at følge Herren min Gud. Og Moses svor på den dag og sagde: Det land,

som du trådte på, skal være din arvelod og dine børns til evig tid, fordi du fulgte trofast efter Herren vor Gud. Og nu har Herren næret mig på den måde han sagde, dette er det femogfyrretyvende år fra Herren talte dette ord til Moses, og Israel vandrede i ørkenen, og nu se, jeg er i dag femogfirs år, Jeg er stadig i dag stærk, som da Moses sendte mig; ligeledes er jeg nu stærk til at gå ud og gå ind i krigen. Og nu beder jeg dig om dette bjerg, som Herren sagde på den dag, fordi du har hørt dette ord på den dag; nu er Anakitterne der, befæstede og store byer, hvis derfor Herren er med mig, vil jeg ødelægge dem, på den måde som Herren sagde til mig.

Og Josva velsignede ham og gav Hebron til Kaleb, søn af Jefunne, søn af Kenaz, som arvelod. På grund af dette blev Hebron Kalebs, Jefunnes søn, Kenizzittens, som arvelod indtil denne dag, fordi han fulgte Herrens, Israels Guds, befaling. Men navnet på Hebron var tidligere byen Argob, denne metropolis for Anakitterne, og landet ophørte med krig.

15

Og det skete, at grænserne for Judas stamme ifølge deres klaner gik fra Idumæas grænser, fra ørkenen Sin indtil Kadesh mod syd.

Og deres grænser blev fra Syd indtil en del af salthavet, fra den højderyg der fører mod Syd. Og den passerer overfor opstigningen til Akrabbim, og går omkring Zina, og går op fra syd til Kadesh Barnea, og går ud til Hezron, og går op til Addar, og går ud til den vestlige Kadesh, og går ud til Salmona og driver igennem indtil Egyptens dal, og dens udgang af grænserne vil være ved havet; dette er deres grænser fra Syd.

Og grænserne mod øst: hele det salte hav indtil Jordan. Og deres grænser mod nord, fra havets højderyg og fra den del af Jordan. Grænsen går op til Bethaglaim, og den passerer fra nord til Betharabah, og grænsen går op til Baions sten, Reubens søn. Og grænsen går op til den fjerde del af Achors dal, og går ned til Gilgal, som ligger overfor Adummims opstigning, som er syd for dalen, og den fortsætter til solens kildevand, og dens udgang vil være Rogels kilde, Og grænsen går op til Ennoms kløft, på ryggen af jebusitten fra syd - denne er Jerusalem - og grænsen fortsætter til toppen af bjerget, som ligger over for Ennoms kløft mod vest, som er i den nordlige del af Rafaims land. Og grænsen går fra bjergets top til Naftos vandkilde, og går videre til Efron-bjerget, og grænsen vil føre til Baal, dette er byen Jarim. Og grænsen vil gå omkring fra Baal til havet, og vil passere forbi ind i bjerget Assar på ryggen af byen Jarin fra nord, denne er Chaslon, og vil gå ned til solens by, og vil passere forbi mod syd, Og grænsen går gennem bagsiden af Ekron mod nord, og grænserne vil gå ud til Succoth, og grænserne vil passere forbi mod syd, og den vil gå ud til Libnah, og grænsernes udgang vil være ved havet, Og deres grænser fra havet, det store hav skal danne grænsen. Dette er Judas sønners grænser rundt om efter deres slægter.

Og til Kaleb, Jefonnes søn, gav han en portion midt iblandt Judas sønner på Guds befaling, og Josva gav ham byen Arbok, Anaks moderby; denne er Hebron. Og Kaleb, Jefunnes søn, udryddede derfra de tre sønner af Anak: Sesaj og Talmaj og Akiman. Og Kaleb gik op derfra til indbyggerne i Debir, og Debirs navn var tidligere Skrifternes By.

Og Kaleb sagde: Den, som tager og erobrer Skrifternes by og tager den i besiddelse, ham vil jeg give min datter Aksa til hustru. Og Gothoniehl, søn af Kenez, Kalebs broder, tog den, og han gav

ham sin datter Askhan til hustru. Og det skete, da hun gik ud, at hun rådførte sig med ham og sagde: Jeg vil bede min fader om en mark. Og hun råbte fra æselet, og Kaleb sagde til hende: Hvad er der med dig? Og hun sagde til ham: Giv mig en velsignelse, fordi du har givet mig landet Negeb, giv mig Bothanis. Og han gav hende den øvre Gonathlah og den nedre Gonathlah.

Dette er arven for Judas sønners stamme. Men deres byer blev byer til Judas sønnerstamme ved Edoms grænser ved ørkenen, og Baseeleel, og Ara, og Hazor. og Ikam, og Regma og Arouel, og Kadesh, og Asorionain og Mainam, og Balmaana, og deres landsbyer, og byerne Asheron, denne er Hazor, og Din, og Salma, og Moladah, og Seri og Baalath, og Cholasheola og Beersheba og deres landsbyer og deres gårde, Bela, og Bakok, og Asom, og Elboudad og Bethel og Hormah, og Ziklag, og Macharim, og Sethennak, og Labos, og Sale, og Eromoth, niogtyve byer, og deres landsbyer.

I sletten: Ashtaol, Zorah og Eshtaol. Og Syede, og Strakte, og Iluthoth, og Jordemoder, og Jermouth, og Odollam, og Membra, og Saocho og Iazeka, og Sakarim og Gadera og dens gårde, fjorten byer, og deres landsbyer. Seneh, og Adasan, og Magadalgad, og Dalad og Maspha og Iachareel, og Basedoth, og Ideadalea, og Chabra, Maches og Maachos, og Gedor, og Bagadiel, og Noman, og Machedan, seksten byer, og deres landsbyer, Lebna, og Ithak, og Enoch, og Iana og Nasib, og Keilam, og Akiezi, og Kezib, og Bathesar, og Ailom, ti byer, og deres landsbyer, Ekron og dens landsbyer og deres gårde, Fra Ekron til Gemna, og alle som er naboer til Asedoth, og deres landsbyer, Asiedoth og dens landsbyer og dens gårde, Gaza og dens landsbyer og dens gårde indtil Egyptens strøm, og det store hav afgrænser.

Og i bjergområdet Samir, og Jether, og Socoh, og Renna, og Skrifternes by, denne er Debir, og Anon og Es og Man og Aisam, og Gosem, og Halu, og Hanna, og Gilom, elleve byer, og deres landsbyer, Airem, og Remna, og Soma, og Jemain, og Baethachu og Phakoua, Og Euma, og byen Arbok, denne er Hebron, og Sorath, ni byer, og deres gårde, Maon, og Carmel, og Ziph, og Juttah, og Jariel, og Arikam og Zakanaim, og Gibeaa og Timna, ni byer, og deres landsbyer, Ailoua, og Beth zur, og Geddon, og Magaroth, og Bethanam, og Thekoum, seks byer, og deres landsbyer, Kiriath-baal, det er byen Jarim, og Sotheba, to byer, og deres gårde, og Baddargeis, og Tharabaam og Lovprisende, og Aiochioza og Naflazon og byerne Sadon og Arkades, syv byer, og deres landsbyer.

Og Jebusitten boede i Jerusalem, og Judas sønner var ikke i stand til at ødelægge dem, og Jebusitterne boede i Jerusalem indtil denne dag.

16

Og det skete, at Josefs sønners grænser gik fra Jordan ved Jeriko mod øst, og den steg op fra Jeriko ind i bjergegnen, ørkenen, ind i Betel Luz. Og den vil gå ud til Bethel, og den vil passere forbi ved grænserne af Ahatharhi. Og den vil passere gennem på havet ved grænserne af Aptalim indtil grænserne af Bethoron den nedre, og deres udgang vil være ved havet. Og Josefs sønner, Ephraim og Manasseh, arvede.

Og det skete, at grænserne for Efraims sønner blev fastlagt ifølge deres klaner, og deres arvs grænser blev fra øst Ataroth og Erok indtil det øvre Bethoron og Gazara. Og grænserne vil komme til havet ved Iksamon fra det varme nord, vil gå rundt mod øst til

Thenasa og Selles, og vil passere fra øst til Ianoka. Og til Macho og Ataroth og deres landsbyer, og den vil komme til Jeriko og gå ud til Jordan. Og fra Graven vil grænserne gå til havet ved Chelkana, og deres udgang vil være ved havet, dette er stammen Efraims arv efter deres klaner.

Og de byer, der var blevet sat til side for Efraims sønner mellem Manasses sønners arv, alle byerne og deres landsbyer. Og Efraim ødelagde ikke kana'anæeren, der boede i Gezer, og kana'anæeren boede i Efraim indtil denne dag, indtil Farao, Egyptens konge, gik op og tog den og brændte den med ild, og de gennemborede kana'anæerne og ferizzitterne og dem, der boede i Gezer, og Farao gav den som medgift til sin datter.

17

Og det skete, at grænserne for Manasses sønners stamme, fordi denne var førstefødt for Josef, tilfaldt Makir, Manasses førstefødte, Gileads fader, for han var en krigsmand, i Gilead og i Basan. Og det skete for Manasses tilbageværende sønner ifølge deres klaner, for Iezis sønner, og for Kelezs sønner, og for Ieziels sønner, og for Sychems sønner, og for Symarims sønner, og for Ofers sønner, disse mænd ifølge deres klaner.

Og Salpaad, søn af Opher, havde ikke sønner, men kun døtre, og disse er navnene på Salpaads døtre: Maala, Noua, Eglā, Melcha og Thersa. Og de stod før Eleazar, præsten, og før Joshua, og før herskerne og sagde: Gud befalede gennem Moses hånd at give os arv midt iblandt vore brødre, og der blev givet dem gennem Herrens befaling en lod iblandt deres faders brødre. Og deres snor faldt fra Anassa, og sletten Labek ud af landet Gilead, som er hinsides Jordan, Fordi Manasses sønners døtre arvede arvelod

midt iblandt deres brødre, men Gileads land tilfaldt de tilbageblevne sønner af Manasse.

Og det skete, at Manassehs sønners grænser var Delehanath, som er over for Anaths sønner, og den går til grænserne ved Jamin og Jassib til kilden Taphthoth. Til Manasse vil det være, og Tafet på Manasses grænser til Efraims sønner. Og grænserne vil gå ned til Charan-kløften mod syd ved Jariel-kløften, terebinten tilhører Efraim mellem Manasses by, og Manasses grænser mod nord til strømmen, og dens udgang vil være havet. Fra syd til Ephraim, og mod nord Manasseh, og havet vil være deres grænser, og mod Asher skal de mødes mod nord, og til Issachar fra øst. Og Manasse vil få i Issakar og i Aser Baitan og deres landsbyer, og beboerne i Dor og dens landsbyer, og beboerne i Megiddo og dens landsbyer, og den tredje del af Mafeta og dens landsbyer.

Og Manasses sønner var ikke i stand til at ødelægge disse byer, og kananæerne begyndte at bo i dette land. Og det skete, at da Israels sønner havde sejret, gjorde de kananeerne til undersåtter, men dem ødelagde de ikke fuldstændigt.

Men Josefs sønner svarede Josva og sagde: Hvorfor gav du os én arvelod og ét målt område? Jeg er dog et stort folk, og Gud har velsignet mig. Og Joshua sagde til dem: Hvis du er et stort folk, så gå op i skoven og ryd land for dig selv, hvis Efraims bjerg er for snævert for dig. Og de sagde: Efraims bjerg behager os ikke, og den kana'anæer, som bor deri i Betsan og i dens landsbyer, i Jizre'els dal, har udvalgte heste og jern. Og Josva sagde til Josefs sønner: Hvis du er et stort folk og har stor styrke, skal du ikke have én lod, For tykningen vil være din, fordi det er en tykning, og du vil rydde den ud, og den vil være din, og når du fuldstændigt

ødelægger kanaanæeren, fordi han har udvalgte heste, for du overvinder ham.

18

Og hele Israels sønners menighed blev forsamlet i Shiloh, og de slog vidnesbyrdets telt op der, og landet blev undertvunget af dem.

Og Israels sønner, som ikke havde arvet, blev efterladt, syv stammer. Og Josva sagde til Israels sønner: Hvor længe vil I vente med at tage det land i arv, som Herren vor Gud har givet jer? Giv tre mænd fra hver stamme, og lad dem rejse sig og gå gennem landet, og lad dem beskrive det for mig, som det vil være nødvendigt at dele det. Og de gik hen til ham, Og han delte syv portioner til dem. Juda vil stå med deres grænse fra syd, og Josefs sønner vil stå med deres fra nord. I men del landet i syv portioner, og bring dem her til mig, og jeg vil kaste lod for jer før Herren, vor Gud. For Levis sønner har ikke nogen portion iblandt jer, thi Herrens præstedømme er hans portion, og Gad og Ruben og den halve Manasse stamme tog deres arv hinsides Jordan mod øst, som Moses, Herrens tjener, gav dem.

Og mændene rejste sig og gik, og Josva befalede de mænd, der gik for at undersøge landet, idet han sagde: Gå og undersøg landet, og kom til mig, og her vil jeg uddele jer lod for Herrens ansigt i Shiloh. Og de gik og gennemrejste landet, og de så det, og de skrev det ned efter byer, syv dele i en bog, og de bragte den til Josva. Og Josva kastede lod for dem i Shiloh foran Herren.

Og loddet gik ud for Benjamins stamme først ifølge deres klaner, og grænserne for deres lod gik ud mellem Judas sønner og

mellem Josefs sønner.

Og deres grænser blev fra nord, fra Jordan skal grænserne gå op langs ryggen af Jeriko fra nord, og vil gå op på bjerget ved havet, og dets udgang vil være Mabdaritis Baithon. Og grænserne vil derfra passere gennem Luz på ryggen af Luz fra dens sydside, dette er Bethel, og grænserne vil gå ned til Matarot Orech på bjerglandet, som er mod syd til det nedre Bethoron.

Og den vil passere gennem grænserne og vil passere forbi den del, der vender mod havet fra syd, fra bjerget ved Bethoron mod syd, og dens udgang vil være ved Kiriath-Baal, som er Kiriath-jearim, Judas sønners by. Dette er den del mod havet.

Og delen mod syd fra Kiriath Baal, og grænsen vil gå igennem til Gasin, ved vandkilden Naphto. Og grænserne vil gå ned til en del, dette er over for Sonnams dal, som er fra den nordlige del af Emek Rafaim, og vil gå ned til Gaienna på ryggen af Jebousai fra syd, vil gå ned til Rogels kilde, Og den vil passere gennem kilden Beth-shemesh, og den vil passere forbi Galiloth, som ligger modsat opstigningen til Etham, og den vil gå ned til Reubens sønners sten Baion. og vil passere bag Betharabah fra nord, og vil gå ned til grænserne på nordsiden af havet. Og udløbet af grænserne vil være ved kammen af Salthavet mod nord ind mod Jordans del fra syd; disse er grænserne fra syd.

Og Jordan vil afgrænse fra den østlige del, denne er Benjamins sønners arv, dens grænser rundt om efter klaner.

Og byerne for Benjamins sønner blev ifølge deres klaner Jeriko, og Bethelai, og Amekasis, og Baithabara, og Sarai, og Besana, og Aien, og Phara, og Ephrathah, og Caraphah, og

Chephirah, og Moni, og Gibeah, tolv byer, og deres landsbyer, Gibeon, og Ramah, og Beeroth, og Mass, og Miron og Amok, Og Phira, og Kaphan, og Nakan, og Zelekan og Thareela, og Jebus, denne er Jerusalem, og Gabaoth, Jarim, tretten byer, og deres landsbyer, denne er Benjamins sønners arv ifølge deres slægter.

19

Og den anden lod gik ud til Simeons sønner, og deres arv kom til at ligge mellem Judas sønners lodder. Og deres lod blev Beersheba, og Samaa, og Moladah, og Arsola, og Bola og Jason, og Erthoula, og Planer, og Horma, og Sicelac og Baithmachereb og Sarsusin, og Batharoth, og deres marker, tretten byer, og deres landsbyer. Quiet, og Warm, og Jether, og Dry, fire byer og deres landsbyer, omkring deres byer indtil Balek, rejsende til Bameth mod syd. Dette er arven for Simeons sønners stamme efter deres slægter. Fra Judahs lod kom Simeons sønners stammes arv, fordi Judahs sønners portion blev større end deres, og Simeons sønner arvede midt i deres lod.

Og den tredje lod gik ud til Zebulun ifølge deres slægter. Grænserne for deres arv vil være Eshedekgola, deres grænser. Havet og Magelda, og det vil mødes ved Betharaba i kløften, som er over for Jeknam. Og den vendte tilbage fra Seddouk fra den modsatte side fra øst af Beth-shemesh ved grænserne af Chaseloth-aith, og den vil passere gennem Dabiroth, og den skal gå op til Phanggai. Og derfra vil den gå omkring fra den modsatte side mod øst til Geba, til byen Kattath, og den vil passere igennem til Rimmon, til klippens klippe. Og grænserne vil gå omkring mod nord ved Hamath, og deres udgang vil være ved Ziphron, og Katanath, og Nabaal, og Symoon, og Jeriko, og Baithman. Dette er

arvelodden for Zebuluns søns stamme efter deres slægter, byerne og deres landsbyer.

Og den fjerde lod gik ud til Issachar. Og deres grænser blev Iaziel, og Chasaloth, og Sunam, og Agis, og Siona, og Reeroth, og Anachereth, og Dabiron, og Kishon og Rebes, Og Remmas, og Ieon, og Tomman, og Aimarek, og Bersaphes. Og grænserne vil mødes ved Gaithbor og ved Salim mod havet og Baithsamys, og hans grænsers udgang vil være Jordan. Dette er arvelodden for Issakars sønners stamme efter deres klaner, byerne og deres landsbyer.

Og den femte lod gik ud til Asher ifølge deres slægter. Og deres grænser blev Exeleketh, og Aleph, og Baithok, og Keaph, og Elimelech, og Ammiel, og Maasah, og vil møde Karmel ved havet, og Zion, og Labanath. Og den vil vende fra solens opgang og Bethgeneth, og vil møde Zebulun og Ekgai, og Iphtahel mod nord, og vil indtræde i Saphthaibaithmes grænser, og Inael, og vil passere igennem ind i Chobamasomel. Og Elbon, og Rahab, og Ememaon, og Kanthan indtil det store Sidon. Og han vil vende grænserne tilbage til Ramah, og indtil kilden Masp Hassat, og Tyrernes, og han vil vende grænserne tilbage til Jasiph, og hans udløb vil være havet, og Apoleb, og Echozob. og Archob og Aphek og Rhaau. Denne arvelod tilhører Ashers sønners stamme ifølge deres slægter, byerne og deres landsbyer.

Og til Naphtali gik den sjette lod ud. Og deres grænser blev Moolam, og Mola, og Besemiin, og Arme, og Nabok, og Iepthamai, indtil Dodam, og hans udgangsområder blev Jordan. Og grænsen vil vende tilbage mod havet ved Aththabor, og derfra vil den passere gennem Iakana, og den vil møde Zebulun fra syd, og Asher vil møde ved havet, og Jordan fra solens opgang.

Og de befæstede byer af tyrerne, Tyros, og Omathadaketh, og Cenereth, og Armath, og Arael og Hazor, og Kades og Assari og kilden Asor, og Keroe og Megalaarim og Baiththame og Thessamys. Denne er arven for Naftalis sønners stamme.

Og til Dan gik den syvende lod ud, Og deres grænser blev Sarath og Asa og byerne Sammaus, og Salamis, og Ammon, og Silatha, og Elon, og Timnah og Ekron, og Alcatha, Begeton og Gebeelan, og Azor, og Banaibakat og Gethremmon, og fra Høgenes hav, grænsen ved Joppa. Dette er arvelodden for Dans søns stamme efter deres klaner, deres byer og deres landsbyer.

Og Dans sønner gik og kæmpede mod Lachish, og de erobrede den, og de slog den med sværdets mund, og de bosatte sig i den og kaldte dens navn Leshem dan.

Og de gik for at tage landet i besiddelse ifølge deres grænse, og Israels sønner gav Josva, Nuns søn, en arvelod iblandt dem. gennem Guds befaling, og de gav ham den by, som han bad om, Thamnasaarch, som er i Efraims bjerg, og han byggede byen, og han boede i den.

Disse er de opdelinger som Eleazar præsten, og Josva, Nuns søn, og familieoverhovederne i Israels stammer gav som arv ved lodkastning i Shiloh foran Herren, ved vidnesbyrdets telts døre, og de gik for at tage landet i besiddelse.

20

Og Herren talte til Josva og sagde, Tal til Israels sønner og sig: Giv tilflugtsbyerne, som jeg talte til jer om gennem Moses. Tilflugt for morderen, den der har slået en sjæl ufrivilligt, og

byerne skal være tilflugt for jer, og morderen skal ikke dø ved blodets hævner, indtil han står foran forsamlingen til dom. Og han afsatte Kadesh i Galilæa i Naphtalis bjergland, og Sikem i Efraims bjergland, og byen Arbok, det er Hebron, i Judas bjergland.

Og hinsides Jordan gav han Bosor i ørkenen på sletten fra Rubens stamme, og Aremoth i Gilead fra Gads stamme, og Gaulon i Basan fra Manasses stamme.

Disse byer var udpeget til Israels sønner og til den fremmede, der boede blandt dem, så enhver der utilsigtet slog en sjæl ihjel kunne tage tilflugt der, for at han ikke skulle dø for hævnerens hånd, indtil han stod for forsamlingen til dom.

21

Og høvdingefædrene af Levis sønner kom frem til præsten Eleazar, og Josva, Nuns søn, og til høvdingelederne af fædrene fra Israels stammer, Og i Shiloh i Canaans land sagde de til dem: Herren befalede gennem Moses at give os byer at bo i og græsgange til vort kvæg. Og Israels sønner gav til Levitterne ved arvetildelingen gennem Herrens befaling byerne og deres græsgange.

Og loddet gik ud til Kahats folk, og det skete, at Arons sønner, præsterne, levitterne, fik fra Judas stamme og fra Simeons stamme og fra Benjamins stamme ved lodkastning tretten byer.

Og til Kaaths tilbageværende sønner fra Efraims stamme og fra Dans stamme og fra den halve Manasses stamme blev der ved lodtrækning givet ti byer.

Og til Gershons sønner fra Issakars stamme og fra Ashers stamme og fra Naftalis stamme og fra den halve Manasses stamme i Basan, tretten byer.

Og til Meraris sønner, ifølge deres klaner, fra Rubens stamme og fra Gads stamme og fra Zebulons stamme, ved lodtrækning, tolv byer.

Og Israels sønner gav Levitterne byerne og deres græsgange, på den måde Herren befalede Moses, ved lodkastning.

Og Judahs sønners stamme og Simeons sønners stamme og fra Benjamins sønners stamme gav disse byer, og de blev kaldt til Aarons sønner fra Kaaths folk af Levis sønner, fordi loddet tilfaldt disse. Og han gav dem Kariatharbók, Anaks moderby, denne er Hebron i Judas bjergland, men græsgangene rundt om den, Og byens marker og dens landsbyer gav Josva til Kalebs, Jefunnes søns, sønner i besiddelse.

Og til Arons sønner gav han tilflugtsbyerne for mordere, nemlig Hebron med dens afsondrede områder, og Lemna med dens afsondrede områder, Og Ailom med dens afgrænsede områder, og Tema med dens afgrænsede områder, Og Latter og dens omliggende græsmarker, og Debir og dens omliggende græsmarker, Og Asa og dens afgrænsede områder, og Tanu og dens afgrænsede områder, og Bethshemesh og dens afgrænsede områder, ni byer fra disse to stammer. Og fra Benjamins stamme: Gibeon og dets græsmarker, og Gath og dets græsmarker, Og Anathoth med dens græsmarker og Gamala med dens græsmarker, fire byer. Alle byerne for Arons sønner, præsterne: tretten.

Og til folkene, Kaaths sønner, Leviterne, de tilbageblevne af Kaaths sønner, og deres præsters by kom fra Efraims stamme, Og de gav dem tilflugtsbyen for morderen, Sikem, og dens afsondrede områder, og Gazara og dens tilhørende områder, og dens afsondrede områder, Og Bethoron, og de byer der var afsat til den, fire byer. Og fra Dans stamme, Elkothaim og de områder der var afsat til den, og Gethedan og de områder der var afsat til den, Og Aijalon og de områder, der var afsat til den, og Getheremmon og de områder, der var afsat til den, fire byer. Og fra den halve stamme Manasse: Tanach med dens græsmarker og Iebatha med dens græsmarker, to byer. Alle ti byer, og de afsondrede områder ved dem, til folkene af Kaaths sønner, de tilbageværende.

Og til Gershons sønner, leviterne, fra den halve Manasse stamme: de byer der var afsat til dem der havde begået drab, nemlig Gaulon i Basan med dens græsmarker, og Bezer med dens græsmarker, to byer. Og fra Issakars stamme: Kison og dens grænseland, og Debba og dens grænseland, Og Ramoth med dens afgrænsede områder, og Skrifternes Kilde med dens afgrænsede områder, fire byer. Og fra Ashers stamme Basellath og dens afgrænsede områder, og Dabbon og dens afgrænsede områder, Og Chelkat og dens afgrænsede områder, og Rahab og dens afgrænsede områder, fire byer. Og fra Naphtalis stamme: byen der var afsat til den der havde begået mord, Kadesh i Galilæa, og dens græsmarker, og Hammoth og dens græsmarker, og Kartan og dens græsmarker, tre byer. Alle Gershons byer ifølge deres klaner, tretten byer.

Og til folket af Meraris sønner, de resterende levitter, fra Zebuluns stamme: Maan og dens græsgange, og Kadesh og dens græsgange, Og Sella, og dens græsgange, tre byer. Og hinsides Jordan ved Jeriko, fra Rubens stamme, tilflugtstaden for

morderen, Bosor i ørkenen, Miso og dens græsgange, og Jazer og dens græsgange, Og Dekmon med dens græsningsområder, og Mapha med dens græsningsområder, fire byer. Og fra Gads stamme: tilflugtsstedet for drabsmanden, og Ramoth i Gilead og dens græsgange, Mahanaim og dens græsgange. og Heshbon og dens græsningsområder og Jazer og dens græsningsområder, i alt fire byer Alle byerne til Meraris sønner ifølge deres klaner af de tilbageblevne fra Levis stamme var tolv byer.

Alle levitternes byer midt i Israels sønners besiddelse, fyrreotte byer og deres græsgange Omkring disse byer: by og græsgangene omkring byen – alle disse byer,

Og Herren gav Israel hele det land, som han havde svoret at give til deres fædre, og de arvede det og bosatte sig i det. Og Herren lod dem hvile rundt om, fordi han havde svoret til deres fædre. Ingen rejste sig foran dem af alle deres fjender, alle deres fjender overgav Herren i deres hænder. Ikke et eneste af alle de gode ord, som Herren talte til Israels sønner, fejlede; alle kom til opfyldelse.

22

Dengang kaldte Josva Rubens sønner, Gads sønner og den halve Manasses stamme sammen, Og han sagde til dem: I har hørt alt, hvad Moses, Herrens tjener, befalede jer, og I adlød min stemme i alt, hvad han befalede jer. I har ikke forladt jeres brødre i disse mange dage; indtil den dag i dag har I holdt Herrens, jeres Guds, bud. Nu har Herren vor Gud givet vore brødre hvile, på den måde han sagde til dem. Nu derfor, idet I vender om, gå bort til jeres huse og til jeres besiddelses land, som Moses gav jer hinsides Jordan. Men vogt jer meget for at gøre budene og loven, som

Moses, Herrens tjener, befalede os at gøre: at elske Herren vor Gud, at vandre på alle hans veje, at holde hans bud, og at holde fast ved ham, og at tjene ham af hele jeres sind og af hele jeres sjæl. Og Josva velsignede dem og udsendte dem, og de gik til deres hjem.

Og til den halve stamme Manasse gav Moses land i Basan, og til den anden halvdel gav Josva land sammen med deres brødre på den anden side af Jordan ved havet, og da Josva udsendte dem til deres huse, velsignede han dem. Og med mange penge gik de bort til deres huse, og med meget kvæg, og sølv, og guld, og jern, og meget beklædning; de delte byttet fra fjenderne med deres brødre.

Og Rubens sønner, Gads sønner og den halve Manasse stamme gik fra Israels sønner i Shilo i Kanaans land for at drage bort til Gilead, til deres besiddelses land, som de havde arvet gennem Herrens befaling ved Moses hånd.

Og de kom til Gilead ved Jordan, som er i landet Kanaan, og Rubens sønner og Gads sønner og den halve Manasses stamme byggede der et alter ved Jordan, et stort alter at se.

Og Israels sønner hørte det blive sagt: Se, Rubens sønner og Gads sønner og den halve Manasse stamme har bygget et alter på Kanaans lands grænser ved Gilead ved Jordan, på den anden side af Israels sønner. Og alle Israels sønner var samlet i Shiloh, så de gik op for at føre krig mod dem.

Og Israels sønner sendte til Rubens sønner og til Gads sønner og til den halve Manasse stammes sønner i Gileads land Pinehas, søn af Eleazar, søn af ypperstepræsten Aron. Og ti af herskerne med ham, én hersker fra hver families hus fra alle Israels

stammer, herskerne over families huse er Israels tusindførere. Og de ankom til Rubens sønner, og til Gads sønner, og til den halve stamme Manasse i landet Gilead, og de talte til dem og sagde, Disse ting siger hele Herrens forsamling: Hvad er denne overtrædelse, som I har begået over for Israels Gud, at I i dag vender jer bort fra Herren, idet I har bygget jer selv et alter, så I bliver frafaldne fra Herren? Er synden ved Phogor ikke lille for os, eftersom vi ikke blev rensset fra den indtil denne dag? Og der skete en plage i Herrens forsamling. Og I vendte jer bort fra Herren i dag, og det vil ske, at hvis I forlader Herren i dag, så vil vreden i morgen komme over hele Israel. Og nu, hvis jeres besiddelses jord er lille, så kryds over ind i Herrens besiddelses jord, hvor Herrens telt bor, og I skal arve blandt os, og bliv ikke oprørere mod Gud, og I skal heller ikke afvige fra Herren ved at bygge jer et alter udenfor Herren vor Guds alter. Så ikke Achar, Zerahs søn, i overtrædelse overtrådte angående den viede ting, og over hele Israels forsamling kom der vrede? Og denne ene mand døde ikke i sin egen synd.

Og Rubens sønner, Gads sønner og den halve Manasses stamme svarede og talte til Israels tusindførere og sagde, Gud Gud Herren er, og Gud Gud han selv ved, og Israel han selv vil vide: hvis vi i frafald har begået overtrædelse for Herren, må han ikke redde os på denne dag. Og hvis vi byggede et alter for os selv for at fravige fra Herren vor Gud, for at bringe brændofre op på det, for at gøre frelseoffer på det, vil Herren opsøge det.

Men af forsigtighedshensyn gjorde vi dette og sagde, så at jeres børn ikke i morgen skal sige til vore børn: Hvad har I med Herren, Israels Gud, at gøre? Og Herren placerede grænser mellem os og jer, nemlig Jordan, og I har ingen del i Herren, og jeres sønner vil fremmedgøre vore sønner, så de ikke må tilbede

Herren. Og vi sagde at gøre således, at bygge dette alter, ikke på grund af ofringer og heller ikke på grund af ofringer. Men så at dette er et vidnesbyrd mellem os og jer, og mellem vore slægter efter os, at vi tjener Herrens tjeneste for hans åsyn med vore ofringer og med vore ofre og med vore frelsesofre, og så jeres børn ikke i morgen skal sige til vore børn: I har ingen del i Herren. Og vi sagde: Hvis det nogensinde bliver, og de taler til os eller til vore slægter i morgen, og de siger: Se ligningen af Herrens alter, som vore fædre gjorde, ikke på grund af ofringer og heller ikke på grund af ofre, men det er et vidnesbyrd mellem jer og mellem os, og mellem vore sønner. Måtte det derfor ikke ske for os at vende os bort fra Herren på denne dag, at afvige fra Herren, så vi bygger os et alter til frugtofringerne og til ofringerne og til frelsesofret, undtagen Herrens alter, som er foran hans telt.

Og da Pinehas, præsten, og alle Israels forsamlings herskere, som var med ham, havde hørt de ord, som Rubens sønner og Gads sønner og den halve Manasses stamme talte, behagede det dem. Og Pinehas, præsten, sagde til Rubens sønner og til Gads sønner og til den halve Manasses stamme: I dag har vi erkendt, at Herren er med os, fordi I ikke har begået overtrædelse for Herrens ansigt, og fordi I har befriet Israels sønner fra Herrens hånd. Og Pinehas, præsten, og herskerne vendte tilbage fra Rubens sønner og fra Gads sønner og fra den halve Manasses stamme fra Gilead ind i Kanaans land til Israels sønner, og de svarede dem ordene. Og det behagede Israels sønner, og de talte til Israels sønner, og de velsignede Israels sønners Gud, og de sagde, at de ikke længere ville drage op imod dem til krig for at ødelægge Rubens sønners og Gads sønners og den halve Manasses stammes land, og de bosatte sig på det.

Og Josva kaldte alteret af Ruben og af Gad og af den halve stamme Manasse, og han sagde, at det er et vidnesbyrd mellem dem, at Herren deres Gud er.

23

Og det skete efter mange dage, efter at Herren havde givet Israel hvile fra alle hans fjender rundt omkring, og Josva var gammel, fremskredet i alder. Og Josva kaldte alle Israels sønner sammen og deres ældsteråd og deres herskere og deres dommere og deres skrivere, og sagde til dem: Jeg er blevet gammel og fremskredet i dage. Men I har set alt, hvad Herren vor Gud har gjort mod alle disse folkeslag foran os, fordi Herren jeres Gud er den, der har kæmpet for jer. Se, at jeg har tildelt jer de tilbageværende nationer som arvelodder til jeres stammer, fra Jordan alle de nationer, som jeg har udryddet, og fra det store hav vil det afgrænse ved solens nedgang mod vest.

Herren, vor Gud, vil udrydde dem fra vores ansigt, indtil de forgår, og han vil sende de vilde dyr imod dem, indtil han udrydder dem og deres konger fra jeres ansigt, og I skal arve deres land, som Herren, vor Gud, lovede jer. Vær derfor meget stærke til at vogte og gøre alt det skrevne i Mose lovs bog, så I ikke vender jer bort til højre eller venstre, så at I ikke går ind blandt de nationer, disse efterladte, og deres guders navne ikke skal nævnes blandt jer, heller ikke skal I tjene dem, heller ikke skal I tilbede dem, Men I vil klynge jer til Herren vor Gud, ligesom I har gjort indtil denne dag. Og Herren vil destruere store og stærke nationer fra jeres ansigt, og ingen stod imod os indtil denne dag. En af jeres forfulgte tusind, fordi Herren vor Gud kæmpede for jer, ligesom han sagde til os.

Og vogt jer yderst for at elske Herren vor Gud. Hvis I vender jer bort og slutter jer til disse tilbageblevne nationer, der er blandt jer, og indgår ægteskaber med dem, og blander jer med dem og de med jer, I ved at Herren ikke vil tilføje at ødelægge disse folkeslag fra jeres ansigt, og de vil være for jer til fælder og til snublesten og til nagler i jeres hæle og til pile i jeres øjne, indtil I omkommer fra dette gode land, som Herren jeres Gud gav jer.

Jeg går nu bort ad vejen, som alle på jorden, og I vil vide i jeres hjerte og i jeres sjæl, at ikke ét ord er faldet fra alle de ord, som Herren vor Gud sagde til alt det, der tilhører os, ikke ét af dem har svigtet. Og det vil være på den måde som alle de gode ord, som Herren talte til jer, er kommet til os, således vil Herren Gud bringe alle de onde ord over jer, indtil han udrydder jer fra dette gode land, som Herren gav jer, I det at I overtræder den pagt Herren vor Gud, som han befalede os, og går bort og tjener andre guder og tilbeder dem.

24

Og Josva samlede alle Israels stammer i Shilo, og han kaldte deres ældste sammen og deres skriftkloge og deres dommere, og han opstillede dem foran Gud.

Og Josva sagde til hele folket: Disse ting siger Herren, Israels Gud: Hinsides floden bosatte jeres fædre sig fra begyndelsen, Tera, Abrahams fader, og Nakors fader, og de tjente andre guder. Og jeg tog jeres fader Abraham fra landet hinsides floden, og jeg førte ham gennem hele landet, og jeg mangfoldiggjorde hans afkom, og jeg gav ham Isak. og til Isak Jakob og Esau, og jeg gav til Esau bjerget Seir at arve, og Jakob og hans sønner gik ned til Egypten, og de blev der til et stort og talrigt og stærkt folk, og

egypterne mishandlede dem. Og jeg slog Egypten med de tegn, som jeg gjorde iblandt dem. Og efter disse ting førte han vore fædre ud fra Egypten, og I gik ind i det Røde Hav, og egypterne forfulgte vore fædre i vogne og på heste ind i det Røde Hav. Og vi råbte til Herren, og han gav sky og mørke mellem os og egypterne, og han bragte havet over dem og dækkede dem, og jeres øjne så alt hvad Herren gjorde i landet Egypten, og I var i ørkenen i mange dage.

Og han førte os ind i amorriternes land, som boede hinsides Jordan, og Herren overgav dem i vore hænder, og I arvede deres land, og I udryddede dem fra jeres ansigt.

Og Balak, Zippors søn, Moabs konge, opstod og stillede op til slag mod Israel, og han sendte bud og kaldte Balaam for at forbande os. Og Herren din Gud var ikke villig til at ødelægge dig, og han velsignede os med velsignelser, og han befriede os fra deres hænder og overgav dem. Og I krydsede Jordan, og I kom til Jeriko, og de kæmpede imod os, de der boede i Jeriko: Amoritterne og Kana'anæerne og Perizzitterne og Hivviterne og Jebusitterne og Hethitterne og Girgashitterne, og Herren overleverede dem i vore hænder. Og han sendte hvepsen foran jer, og den drev tolv konger af amoritterne bort fra vores ansigt, ikke ved dit sværd og heller ikke ved din bue.

Og han gav jer land, som I ikke arbejdede på, og byer, som I ikke har bygget, og I bosatte jer i dem, og vingårde og olivenlunde, som I ikke plantede, spiser I af.

Og frygt nu Herren, og tjen ham i oprigtighed og i retfærdighed, og fjern de fremmede guder, som vore fædre tjente hinsides floden og i Egypten, og tjen Herren. Hvis det men ikke

behager jer at tjene Herren, så vælg i dag for jer selv, hvem I vil tjene, enten jeres fædres guder, de hinsides floden, eller amorriternes guder, i hvis land I bor, men jeg og mit hus, vi vil tjene Herren, fordi han er hellig.

Og folket svarede og sagde: Det må aldrig ske for os at forlade Herren for at tjene andre guder. Herren vor Gud, han selv er Gud, han selv førte os og vore fædre op fra Egypten, og bevarede os på hele den vej, som vi gik på den, og blandt alle de nationer, som vi passerede igennem. Og Herren kastede Amoritten ud og alle de nationer, der boede i landet, fra vort ansigt, men vi vil også tjene Herren, for denne er vor Gud.

Og Josva sagde til folket: I er ikke i stand til at tjene Herren, fordi Gud er hellig, og denne nidkære vil ikke eftergive jeres synder og jeres lovløse gerninger, Når I forlader Herren og tjener andre guder, vil han komme over jer og skade jer og fortære jer, i stedet for det gode han gjorde jer. Og folket sagde til Josva: Nej, men Herren vil vi tjene.

Og Josva sagde til folket: I er vidner imod jer selv, at I har valgt Herren for at tjene ham. Og nu fjern de fremmede guder, som er blandt jer, og ret jeres hjerter mod Herren, Israels Gud. Og folket sagde til Josva: Herren vil vi tjene, og hans stemme vil vi høre.

Og Josva indgik en pagt med folket på den dag, og gav dem lov og ret i Shilo foran Israels Guds telt. Og han skrev disse ord i lovenes bog af Gud, og tog en stor sten, og Josva rejste den ved terebinten foran Herren. Og Josva sagde til folket: Se, denne sten vil være et vidnesbyrd iblandt jer, fordi den har hørt alt, hvad Herren har talt til den, fordi han talte til jer i dag, og denne vil

være et vidnesbyrd iblandt jer i de sidste dage, når I handler falsk mod Herren, min Gud. Og Josva sendte folket af sted, og de gik hver til sit sted. Og Israel tjente Herren alle Josvas dage og alle de ældstes dage, så mange som forlængede tiden efter Josva, og så mange som så alle Herrens værker, som han gjorde for Israel.

Og det skete efter de ting, og Josva, Nuns søn, Herrens tjener, døde, hundrede og ti år gammel. Og de begravede ham ved grænserne af hans arvelod i Thamnasaarch i Efraims bjergland nord for Gileads bjerg.

Og Israels sønner bragte Josefs knogler op fra Egypten og begravede dem i Sikem, i den del af marken som Jakob havde erhvervet fra amoritterne, der boede i Sikem, for hundrede lam, og han gav den til Josef som arvelod.

Og det skete efter disse ting, at Eleazar, søn af Aaron, ypperstepræsten, døde, og han blev begravet i Gibeah, som tilhørte Pinehas, hans søn, hvilken han havde givet til ham i Efraims bjergland.